PROLETARCI VSEH DEŽEL, ZDRUŽITE SE!

DELO

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA SLOVENIJE

LJUBLJANA, PETEK, 10. FEBRUARJA 1978
LETO XX ● ŠTEVILKA 33 ● CENA 3,5 DINARJA

»DELO« IZHAJA OD 1. MAJA 1959 PO ZDRUŽITVI »LJUDSKE PRAVICE«, KI JO JE 5. OKTOBRA 1934 USTANOVILA KOMUNISTIČNA PARTIJA V SLOVENIJI, IN »SLOVENSKEGA POROČEVALCA«, KI GA JE LETA 1941 USTANOVILA OSVOBODILNA FRONTA SLOVENSKEGA NARODA

GLAVNI UREDNIK JAK KOPRIVC
ODGOVORNI UREDNIK SLAVKO FRAS

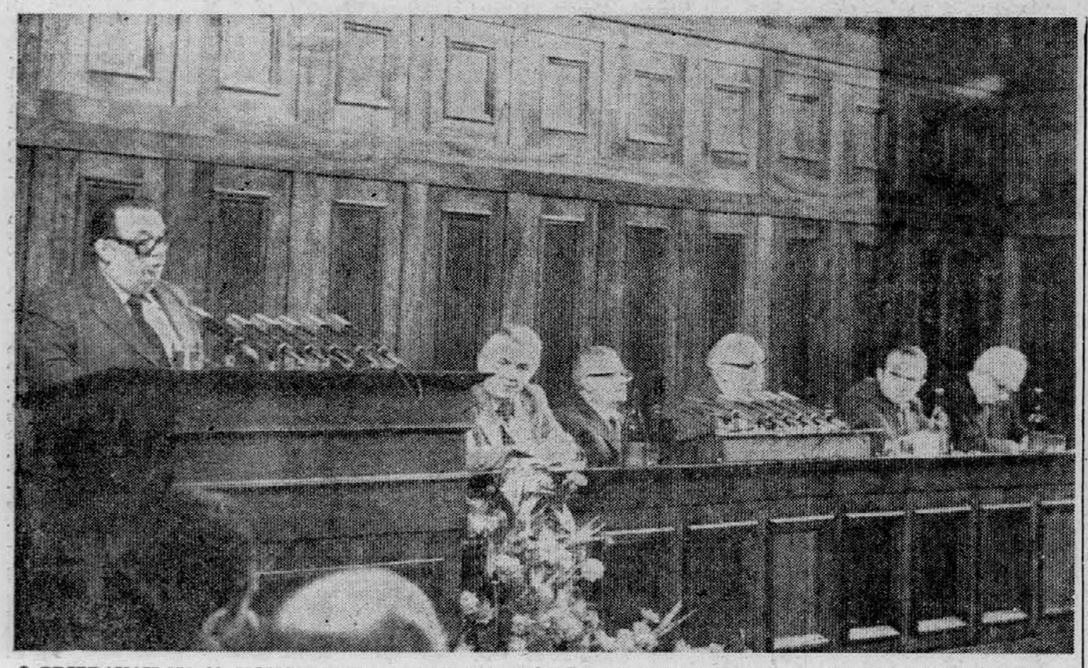

O PRIPRAVAH NA 11. KONGRES ZKJ — Delovno predsedstvo 5. seje CK ZKJ med uvodnim referatom sekretarja izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ. Telefoto: Tanjug

Sprejet predlog temeljnih tez za dokumente 11. kongresa ZKJ

Na 5. seji centralnega komiteja ZKJ o pripravah na 11. kongres, ki bo junija — Sprejete tudi teze za izdelavo stališč in dokumentov - Uvodni referat Staneta Dolanca - Razprava članov CK

OD NAŠEGA BEOGRAJSKEGA DOPISNIKA

BEOGRAD, 9. febr. — Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije je pod predsedstvom Edvarda Kardelja, ki je začel sejo, sprejel predlog temeljnih tez za pripravo in izdelavo dokumentov 11. kongresa ZKJ. Uvodni referat je imel sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc. Najvišji organ ZKJ je na današnji seji sprejel tudi sklep, da bo kongres junija v Beogradu. Sejo so vodili Edvard Kardelj, Vladimir Bakarić in Tihomir Vlaškalić, v delovnem predsedstvu pa so bili Stane Dolanc, Branko Mikulić in Dušan Alimpić.

V razdobju med kongresoma so v ZKJ sprejeli približno 700.000 novih članov, tako da je konec leta 1977 štela skupaj 1,629.025 članov. Opozoriti moramo, da so po X. kongresu sprejeli veliko delavcev, tako da jih je zdaj v ZKJ 500.000. Delavci so najbolj številna socialna skupina v zvezi komunistov. Med novosprejetimi je bilo več kot 70 odstotkov mladih ljudi, do sedemindvajsetega leta, kar je precej pomladilo in osvežilo vrste zveze komunistov, v kateri je zdaj 600.000 mladih. Tako smo ena od najbolj mladih komunističnih partij, kar priča, da je njena politika vselej bila in tudi ostala razrednorevolucionarna, aktualna in ustvarjalna, izraz hotenj in ciljev delovnih množic in tudi novih generacij, ki so pripravljene nadalje nositi odgovornost za razvoj družbe.

Temeljne teze, je na začetku referata dejal Stane Dolanc, naj bi prispevale k celovitejšemu in bolj vsestranskemu spoznavanju celote naših dosežkov, problemov in prihodnjih ciljev in nalog, spodbudile vsakodnevno dejavnost članov zveze komunistov in vseh socialističnih sil in pripomogle k temu, da bomo čim bolje pripravili resolucije in druge dokumente bližnjih kongresov.

Trenutno poteka proces daljnosežnih sprememb v napih družbenih odnosih, za katerih uresničitev je potreben čas, zavest, znanje in delovna zagnanost in odgovornost slehernega človeka v družbi, je dejal Stane Dolanc. Imamo novo ustavo, zakon o združenem delu in več drugih dokumentov, ki smo jih izdelali po 10. kongresu in s katerimi smo načelno izobliković in določili smeri razvoja naše družbe. Tudi mi se bomo prav gotovo še leta in leta morali boriti za njihovo uresničitev. O tem si ne bi smeli delati nobenih utvar. Brez aktivnega odnosa, višje stopnje znanja in zavesti in ustvarjalnega dela se nič ne bo spremenilo samo po sebi, je povedal Stane Dolanc, kajti nobena država ne more zagotoviti stalnega razvoja in napredka in ohraniti neodvisnosti, če se vsi njeni državljani ne zavedajo svoje vloge, svojih obveznosti in dolžnosti, kot je dejal Tito. (Referat Staneta Dolanca objavljamo na 3. in 4. strani.)

Po referatu sekretarja izvršnega komiteja se je na seji razvila izčrpna razprava, v kateri je sodelovalo skoraj 20 članov CK.

Komunist, organizacije in organi zveze komunistov kakor tudi vsi delovni ljudje in občani, družbenopolitične in druge družbene in samou-

Iz uvodnega referata Staneta Dolanca

● **Naš kurz je revolucionaren predvsem zato, ker je pomenil nov, odločilen korak naprej v razvoju samoupravljanja, t. j. v procesu boja za osvoboditev dela, delavskega razreda in človeka. In vse, kar delamo danes, je logično nadaljevanje tega kurza.**

● **Politična, gospodarska in varnostna stabilnost omogoča in poraja nove pobude in podvige na vseh področjih dela, ustvarjalnosti in družbenega življenja, nove dosežke samoupravno združenih delovnih ljudi in občanov.**

● **Raste in se krepi zavest o trajnih, globoko človeških, zgodovinskih vrednotah socialističnega samoupravljanja kot celovitega sistema družbenogospodarskih in političnih odnosov v naši družbi.**

● **Samo gospodarsko in politično svobodni delovni ljudje in občani lahko svobodno izražajo in razvijajo svojo nacionalno identiteto.**

● **Sedanja struktura v ZKJ priča o tem, da je bila politika ZKJ od nekdaj in je tudi zdaj razredno revolucionarna, aktualna in ustvarjalna, odraz hotenj in ciljev delovnih množic pa tudi novih mladih rodov.**

● **Izredno pozornost moramo posvetiti graditvi in delovanju osnovne organizacije ZK, saj prek nje ZK najbolje uresničuje povezanost z delovnimi množicami.**

● **Prizadevati si moramo, da bo v naših demokratičnih komunikacijah manj »direktive«, različnih papirjev in resolucij, več pa živih demokratičnih stikov in svobodnih razprav med ljudmi.**

● **Socializma ne gradijo samo komunisti.**

BEOGRAD, 9. febr. (Tanjug) — Na podlagi 58. člena statuta ZKJ in predloga predsedstva CK ZKJ je centralni komite ZKJ na svoji 5. seji 9. februarja 1978. leta sprejel naslednji

SKLEP
o sklicanju enajstega kongresa Zveze komunistov Jugoslavije

1. Enajsti kongres Zveze komunistov Jugoslavije je sklican za junij 1978. leta v Beogradu. Natančni datum bo centralni komite ZKJ določil kasneje.

Centralni komite ZKJ bo izoblikoval predlog dnevnega reda kongresa najkasneje tri mesece pred začetkom 11. kongresa.

2. O temeljnih tezah za pripravo stališč in dokumentov 11. kongresa ZKJ bo potekala razprava v organizacijah in vodstvih ZKJ in v javnosti.

Predloge dokumentov za 11. kongres ZKJ bomo pravočasno objavili.

za centralni komite
Zveze komunistov Jugoslavije
sekretar izvršnega komiteja
Stane Dolanc

Na današnji seji je centralni komite ZKJ sprejel tudi sklepe o potrditvi novih članov CK ZKJ (Veselin Djuranović, Boris Majer in Voja Srzentić).

Centralni komite je soglasno sprejel osnovne teze za pripravo stališč in dokumentov XI. kongresa zveze komunistov Jugoslavije. Predsedstvo centralnega komiteja je pooblastil, naj na podlagi današnje razprave pripravi dokončno besedilo osnovnih tez za objavo.

Teze bodo objavljene v »Komunistu«, glasilu zveze komunistov Jugoslavije.

pravne organizacije in organi lahko svoja mnenja in predloge za pripravo stališč, resolucij in drugih dukumentov XI. kongresa sporočijo organom zveze komunistov Jugoslavije.

Centralni komite zveze komunistov Jugoslavije je sprejel sklep, da bo XI. kongres ZKJ junija 1978 v Beogradu.

Sprejel je tudi sklep o ključu, merilih in načinu volitev delegatov za XI. kongres zveze komunistov Jugoslavije.

(O razpravi, tezah in sklepih današnje seje obširneje poročamo na 4. in 5. strani.)

FEDJA ZIMIĆ

Sodelovanje sindikata pri imenovanjih

Slovenski sindikati o imenovanju poslovodnih organov v OZD

LJUBLJANA, 9. febr. — Predsedstvo republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije je na današnji seji sprejelo dokument »Navodila o sodelovanju sindikata v delu razpisnih komisij za imenovanje poslovodnih organov v organizacijah združenega dela«.

Poglavitne značilnosti teh navodil so, da ima predstavnik sindikata v razpisni komisiji pravico, da se o vprašanjih iz dela razpisne komisije posvetuje z organom, ki ga je imenoval.

Predsedstvo je Vinka Hafnerja in Mirana Potrča evidentiralo kot možna kandidata za predsednika in podpredsednika republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije.

(Več na 2. strani).

Razdeljeni Bejrut

Sirski vojaki zavzeli položaje ob »zeleni črti« — Streljanje, eksplozije, zaprte trgovine - Odpiranje »novih front«

BEJRUT, 9. febr. (Tanjug) — Po včerajšnjih ostrih spopadih med sirskimi četami in vojaki libanonske armade ter pripadniki skrajne desnice je bilo v Bejrutu danes napeto. V včerajšnjih bojih je po neuradnih podatkih padlo ali bilo ranjenih vsaj 50 ljudi. Sirski vojaki so davi zavzeli položaje ob »zeleni črti« in Bejrut je vnovič postal mesto, razdeljeno na dva dela.

Zgodaj zjutraj so odmevale eksplozije, slišati pa je bilo tudi streljanje težkih mitraljezov. Bejrutske ulice so bile danes skoraj prazne, mnoge trgovine in podjetja zaprta, večina prebivalcev pa sedi doma ob radijskih sprejemnikih in z bojaznijo čaka, kako se bodo razpletali dogodki. Mednarodno letališče v Bejrutu je odprto za ves promet.

Falangistični radio je davi sporočil, da je v včerajšnjih spopadih padlo ali bilo ranjenih vsaj 50 ljudi. Mrtvih je bilo vsaj 5 sirskih vojakov, desničarski tisk pa poroča, da so uničili ali poškodovali tudi več sirskih tankov in oklopnih transportnih vozil.

● **Vsi Jugoslovani, ki so začasno zaposleni v Libanonu, so živi in zdravi, je zvedel dopisnik Tanjuga na jugoslovanskem veleposlaništvu v Bejrutu.**

Najbolj ostri spopadi so bili okoli vojašnice Fajadije, ki je pod nadzorstvom polkovnika Barakata, čigar čete so se med državljansko vojno bojevale na strani desničarskega tabora. Sirski tanki in topništvo, kot trdijo v desničarskem »Le Reveilu«, so zasuli vojašnico z granatami in sto pet, sto petnajst in sto dvaindvajsetmilimetrskimi raketami.

Medtem ko so se Barakatovi vojaki in sirske čete bojevali, so desničarski aktivisti odprli »nove fronte« v bejrutskih četrtih, ki so pod njihovim nadzorstvom. Kmalu zatem so v bližini »zelene črte« zavzeli položaje progresistični in palestinski borci, tako da je Bejrut spominjal na najbolj črne dni iz 19-mesečne državljanske vojne, ki se je vsaj formalno končala novembra 1976.

Okrog poldneva pa je prišlo v več bejrutskih delih in predmestjih do novih ostrih bojev med sirskimi vojaki in pripadniki ekstremne desnice. Uničenih je bilo več sirskih tankov, neuradno pa trdijo, da je bilo med desničarskimi borci več žrtev kot v preteklih dnevih.

Več granat je eksplodiralo tudi v bližini palestinskih beguških taborišč, vendar palestinski in progresistični borci še vedno ne sodelujejo v bojih. Pripravljajo pa se na mobilizacijo, če bi se ekstremna desnica odločila za ofenzivo na vseh frontah, kar bi pomenilo obnovitev državljanske vojne.

Čeprav nekateri desničarski voditelji dajejo pomirljive izjave, pa njihovi najožji sodelavci dajejo zahodnim novinarskim organizacijam intervjuje, v katerih trde, da sirski vojaki »niso več del arabskih belih čelad«. Še več, imenujejo jih celo »okupatorska sila«.

Sirski predsednik Asad in libanonski predsednik Sarkis sta baje nenehno povezana po telefonu, za danes pa so napovedali, da bo dopotoval v Bejrut tudi šef sirske diplomacije Hadam. Z juga države prihajajo vesti o vse ostrejših obračunih med desničarskim taborom in progresistično-palestinskimi zavezniki.

Prvi naslov Jeseničanu

ŽLEBE, 9. febr. — S tekom članov na 30 km se je danes v Žlebeh pri Ljubljani začelo 33. državno prvenstvo v smučarskih tekih. V prvi disciplini se je na težavni progi pomerilo 20 izbranih tekačev, najhitrejši med njimi pa je bil delavec jeseniške železarne Tone Djuričič (s številko 20, za njim Franci Rak iz Ihana). Jeseničan je naslov osvojil prvič. Lanski prvak Franc Tajnikar je bil drugi, Vinko Poklukar (oba Partizan Gorje) pa tretji. Več na športni strani. Foto: Janez Pukšič

Poziv pred bitko

Etiopsko poveljstvo poziva somalske čete, naj se predajo — Kdaj se začne ofenziva? — Sporne informacije

ADIS ABEBA, 9. febr. (Tanjug) — Etiopija je pozvala »invazijske somalske sile, naj se na vseh frontah mirno predajo«. Tako je rečeno v razglasu nacionalnega revolucionarnega operativnega poveljstva.

Ta poziv osrednjega etiopskega poveljstva ocenjujejo v Adis Abebi kot zadnji etiopski poskus, da bi se izognili prelivanju krvi, preden se začne ofenziva v Ogadenu. V razglasu, ki so ga posredovali na letakih, ki jih je letalo raztrosilo nad ozemljem pod nadzorstvom nasprotnih sil, je rečeno, da so etiopski cilji: mir, pravica, svoboda, enakost, neuvrščenost, popolna suverenost in ozemeljska nedotakljivost ter nevmeševanje v notranje zadeve drugih držav«.

Kot je še rečeno v razglasu, »ne terjamo ničesar, kar pripada drugim, in nočemo dati tistega, kar pripada nam. Bojevali se bomo do zadnjega, da bomo ubranili te cilje«. Današnji dnevniki v Adis Abebi objavljajo agencijske vesti iz Harara in Dire Dave, da kmečko prebivalstvo v več pokrajinah, ki je poprej bežalo, zdaj spet začenja normalno živeti.

Medtem je eden od predstavnikov ministrstva za informacije zavrnil kot absurdno in zlonamerno trditev somalskega ministrstva za informacije, da je cilj etiopske ofenzive — razdeliti Somalijo vzdolž Hargeise — Berbere. Etiopski predstavnik je obsodil zahodna sredstva javnega obveščanja, ker napačno tolmačijo zdajšnje etiopske akcije, in poudaril, da je izhod za afriški rog takojšen umik invazijskih sil. »Cilj tega, kar Etiopija zdaj počne, je doseči umik napadalcev v skladu z 51. členom ustanovne listine OZN,« je rekel predstavnik.

Prav tako so zavrnili trditve iz Mogadiša, da se v vrstah etiopske armade bojujejo tuji vojaki. Hkrati so opozorili na »smešno« izjavo somalskega ministra za informacije, da Etiopci napadajo Harar in Dire Davo. »Somalci niso nikoli zavzeli ne enega ne drugega kraja in vsaka druga informacija je napačna.«

Splošna mobilizacija v Somaliji?

Zaradi etiopske grožnje — Prošnja za pomoč, tudi vojakov

MOGADIŠ, 9. febr. (UPI) — Somalski minister za informacije Abdikasim Salad Hasan je sporočil, da bo Somalija kmalu razglasila splošno mobilizacijo prebivalstva, zato da bi se uspešneje postavila po robu napovedani etiopski grožnji.

Na tiskovni konferenci v Mogadišu je nakazal možnost, da Somalija tudi formalno napove vojno sosedni Etiopiji, in to državo obtožil, da je prejšnji teden večkrat kršila somalski ozemeljski prostor.

Hkrati je pozval zahodne države, naj pomagajo Somaliji, in dodal, da bi bile dobrodošle ne samo pošiljke orožja, temveč tudi pomoč v vojaških enotah.

JUTRI V SOBOTNI PRILOGI

Andrej Novak
Nezamenljiva vloga neuvrščenih

*

Akcija dopisnikov Dela
Rahitične tovarne, siromašna produktivnost, neekonomična proizvodnja

*

Naša anketa
Kako vidimo svoje kulturno opravilo

*

Janko Smole
Pred pogajanji EGS — Jugoslavija

*

Stane Ivanc
Denar in politika

DANES V „DELU“

Iskrin izvozni presežek

Združeno podjetje Iskra je letos v primerjavi z letom poprej presegla načrtovano rast proizvodnje, kljub temu, da so na novo zaposlili več ljudi, kot je bilo predvideno. Njihov največji uspeh pa je, da so lani izvozili za 81,35 milijona dolarjev, uvozili pa le za 71,59 milijona dinarjev. Tako je ZP Iskra po dolgih letih uspešno prevesila svojo zunanjetrgovinsko bilanco.

stran 6

Emonsko obzidje bo ostalo

Negotovosti o usodi ostankov obzidja rimske Emone ob novem kulturnem centru Ivana Cankarja ni več. Mestni muzej že ima zagotovilo investitorja, da bo ta del obzidja vključen v gradbeni načrt. Ob tem morda še kratka zanimivost: Obzidje je eden redkih tako starih objektov v Sloveniji za katerega je skoraj do dneva natančno znan čas gradnje. Z najdene kamnite plošče so namreč razbrali, da so ga zidali od junija leta 14 do septembra leta 15 po našem štetju.

stran 7

Mitterrandov »ne«

Francoski socialisti so zavrnili poziv KPF, da bi se stranki zedinili o skupnem programu. O tem poroča naš pariški dopisnik Stane Ivanc.

stran 8

Vietnamski načrt

Hanoi poslal pismo Waldheimu — Čimprej sestanek sprtih strani — Mednarodna komisija za nadzor premirja

NEW YORK, BANGKOK, HONGKONG, 9. febr. (AP, Tanjug) — Zunanji minister SR Vietnama Nguyen Duy Trinh je danes poslal generalnemu sekretarju OZN Kurtu Waldheimu pismo, v katerem je razložil vietnamski predlog o ureditvi vietnamskokampučijskega spopada. SR Vietnam predlaga, naj bi se neutegoma sestali predstavniki obeh v spopad zapletenih strani »na kakršnikoli ravn.«.

Tako bi medsebojna trenja zgladili s pogajanji, je rečeno v pismu. Generalni sekretar OZN naj podpre vietnamski načrt, po katerem bi vzpostavili demilitarizirano cono, ki bi segala pet kilometrov na vsako stran meje, in mednarodna jamstva za spoštovanje mirovnega sporazuma, ki bi ga podpisali obe državi.

»Glas Vietnama« predlaga v oddaji, ki jo povzema vietnamska agencija VNA, naj bi OZN ali mednarodna komisija nadzirala prenehanje bojev ob vietnamsko-kampučijski meji. Komisija bi bila lahko sestavljena, kot meni »Glas Vietnama«, iz članic gibanja neuvrščenih, ki mu pripadata tako Vietnam kot Kampučija, ali pa bi to nalogo prevzela kakšna druga komisija, kot je bila tista, ki so jo ustanovili zaradi sklenitve sporazuma med Vietnamom in Laosom v Ženevi 1954. in 1962. leta.

Radio Phnom Penh pa objavlja nove podrobnosti o »nadaljevanju vietnamske agresije«. Danes je radio Phnom Penh obtožil hanojsko vlado, da hoče s pozivanjem na pogajanja »zavesti svetovno javnost« in »prikriti agresivne in ekspanzionistične namene« nasproti demokratični Kampučiji.

Iz današnjega poročila radia Phnom Penh sledi, da so se napadi vietnamskih čet od začetka tega tedna osredotočili na obmejne kampučijske kraje, od Chantrea v pokrajini Svei Rieng (»Papagajev kljun«) do delte Mekonga. Radio trdi, da so Vietnamci napadli več vasi v okraju Chantrea, vendar so bili napadalci po nekaj dneh prisiljeni k umiku. Radio tudi poroča, da je bilo v teh bojih »ubitih več kot 30 sovražnikovih vojakov, veliko pa je bilo ranjenih«.

BEGUNKA IZ KAMPUČIJE — Vietnamska tiskovna agencija je posredovala posnetek pogovora s 23-letno učiteljico, ki trdi, da je morala prebegniti iz Kampučije v Vietnam, ker so oblasti ubile njenega očeta, voznika rikše. Posnetek je dokaz, da se besedna vojna med državama še ni utišala. Telefoto: UPI

Normalizacija odnosov Libija - Sudan

Sporazum o nenapadanju, diplomatskih stikih in letalskem prometu

KAIRO, 9. febr. (AP, UPI) — Sudan in Libija sta se sporazumela, da bosta sklenila sporazum o nenapadanju, ponovnih diplomatskih odnosih in letalskem prometu med državama.

V sporočilu, objavljenem sinoči po dvodnevnih pogovorih, ki jih je v Tripoliju s funkcionarji libijske republike imel sudanski podpredsednik Abul Gasin Mohamed, je rečeno, da bosta državi ukrepali, da bi čimprej odprli veleposlaništvi v Kartumu in Tripoliju.

Državi sta prekinili diplomatske odnose leta 1976, po sudanskih obtožbah, da je Libija pomagala pri zaroti proti sudanskemu predsedniku Nimeiriju.

Beseda pri imenovanjih

Sprejeta navodila o sodelovanju sindikata pri imenovanju poslovodnih organov v OZD — Možna kandidata za predsednika in podpredsednika RS ZSS

LJUBLJANA, 9. febr. — Predstavnik sindikata v razpisni komisiji ima pravico, da se o vprašanjih iz dela razpisne komisije posvetuje z organom, ki ga je imenoval, hkrati pa je temu organu tudi odgovoren in mu mora poročati o svojem delu in delu razpisne komisije.

To so glavne značilnosti »navodil o sodelovanju sindikata v delu razpisnih komisij za imenovanje poslovodnih organov v organizacijah združenega dela«, dokumenta, ki so ga na današnji seji, ki jo je vodil predsednik RS ZSS Janez Barborič, sprejeli člani predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Predstavnike sindikata imenuje v razpisno komisijo TOZD izvršni odbor osnovne organizacije sindikata, v delovni organizaciji sindikalna konferenca in v SOZD koordinacijski sindikalni odbor. To velja za sindikate v vseh organizacijah združenega dela, tudi v tistih, ki so posebnega družbenega pomena in v katerih se ne oblikuje delavski svet. Izvršni odbor osnovne organizacije sindikata, sindikalna konferenca in koordinacijski odbor sindikata se morajo o konkretni usmeritvi, ki jo dajo svojemu predstavniku v razpisni komisiji, posvetovati s pristojnim občinskim ali medobčinskim sindikalnim svetom in tudi z republiškim svetom ZSS, če so deli sestavljene organizaci. je združenega dela v več občinah v Sloveniji. Seveda pa mora predstavnik sindikata v razpisni komisiji za imenovanje poslovodnih organov v organizacijah združenega dela uresničevati družbeno dogovorjena merila in kriterije kadrovske politike ter politiko sindikalne organizacije.

Člani predsedstva so obravnavali tudi stališča in priporočila o samoupravnem sporazumevanju o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji. Ta dokument, ki ga bodo sprejeli na skupni seji zbora združenega dela skupščine SR Slovenije in republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, je nastal na podlagi analize dosedanje aktivnosti samoupravnega sporazumevanja o združevanju dela delavcev v temeljni organizaciji. Analiza vsebine samoupravnih sporazumov je pokazala, da so sporazumi preobsežni, nekateri preveč deklarativni, da so sestavljalci prepisovali zakon o združenem delu itd. Kljub temu, da so se sindikati na tem področju močno zavzeli, seznanjali delavce, dajali usmeritve (teze), je veliko samoupravnih sporazumov pomanjkljivih. Nov dokument naj bi pospešil proces dograjevanja družbenoekonomskih in samoupravnih odnosov v združenem delu; pojasnjuje bistvo samoupravnega sporazuma, kakšna naj bo zasnova in kaj morajo delavci upoštevati, ter kakšen mora biti postopek za sprejem tega sporazuma.

Eno od mnenj v razpravi o teh stališčih in priporočilih je bilo, da so pripravljena prepozno. Predsedsik RS ZSS Janez Barborič pa je pojasnil, da so podlaga tega dokumenta teze, ki jih je novembra lani sprejelo predsedstvo republiškega sveta ZSS, in da so te teze v tozdih lahko upoštevali, kjer pa jih niso, bodo pač morali razpisati referendum še enkrat.

U. S.

Ker sta predsednik in podpredsednik RS ZSS Janez Barborič in Emil Tomažič evidentirana kot možna kandidata za podpredsednika Zveze sindikatov Jugoslavije oziroma za funkcijo v republiki, je predsedstvo RS ZSS sprejelo in dalo v javno razpravo predlog odbora Zveze sindikatov Slovenije za kadrovsko politiko. Kot možna kandidata je evidentiralo:

- **VINKA HAFNERJA**, rojenega leta 1920, člana ZK od leta 1940, nosilca spomenice 1941, sedanjega sekretarja komiteja mestne konference ZKS Ljubljana, **za predsednika republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije;**
- **MIRANA POTRČA**, rojenega leta 1938, diplomiranega pravnika, sedanjega člana izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS pa **za podpredsednika republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije.**

Dr. Ivo Kuštrak v Bruslju

BRUSELJ, 9. febr (Tanjug) — Član ZIS dr. Ivo Kuštrak se je pogovarjal s podpredsednikom izvršne komisije EGS Olafom Gundelachom.

Izmenjala sta mnenja o problemih dvostranskega gospodarskega sodelovanja med EGS in Jugoslavijo na področju kmetijstva.

Dr. Ivo Kuštrak se je ustavil v Bruslju na poti v Pariz, kjer se bo udeležil seje ministrov za kmetijstvo v okviru OECD.

Prvi knjigi Titovih izbranih del

Predstavitev plodov sodelovanja sedmih založb v DZS

LJUBLJANA, 9. febr. — Na današnji tiskovni konferenci Državne založbe Slovenije sta bili predstavljeni prvi dve knjigi izbranih del Josipa Broza Tita, preostale tri bodo izšle do 11. kongresa ZKJ.

Obširen izbor, ki bo izšel v vseh jezikih narodov in narodnosti, je plod sodelovanja sedmih jugoslovanskih založb. Izbrana dela zajemajo osrednje teme iz bogatega predsednikovega opusa v tehle petih knjigah: Referati na kongresih in konferencah KPJ in ZKJ, Jugoslavija v boju za neodvisnost in neuvrščenost, (deli sta v slovenščini pravkar izšli), pred izidom pa so še: Delavski razred in Zveza komunistov Jugoslavije, Nacionalno vprašanje in revolucija ter Samoupravljanje.

S. G.

Zdravje in delo

Le zdrav človek je lahko visoko produktiven — Obstajajo še velike rezerve za povečanje produktivnosti dela

PORTOROŽ, 9. febr. — Na vprašanje, kaj je produktivnost dela in kako jo meriti, je mnogo različnih odgovorov. Družbeno pa je odgovor samo eden in sicer merilo za večjo produktivnost je lahko le večji dohodek ali večja produktivnost dobiva potrdilo na tržišču. Seveda pa do višje produktivnosti dela vodi mnogo poti, kar nazorno kaže posvetovanje o produktivnsti dela, ki se je v organizaciji zveze in republiških gospodarskih zbornic začelo včeraj v Portorožu.

Predstavniki rudnika iz Majdanpeka, jeseniške Železarne, SGP Gorica, Kombinata Belje, Šipada iz Sokolca, Eterne iz Kule, Industrije stekla iz Pančeva in drugih so na današnjem delu posveta razlagali, kako so uspeli povišati produktivnost in kako se to odraža pri finančnem učinku poslovanja. Pri vseh je, po njihovih besedah, dobila potrdilo resnica, da je prva stopnica do večje produktivnosti srednjeročni program, ki mora biti naslonjen na raziskavo tržišča. V Jugoslaviji pa okoli 50 odstotkov organizacij združenega dela nima strokovno pripravljenih srednjeročnih programov.

Za večjo produktivnost mnogo prispeva tudi več znanja ali kot je dejal nekdo na današnji razpravi: »Pomembno je, da se čedalje bolj zmožijo organizatorji proizvodnje.« V Belju na primer zdaj pridelajo povprečno 60 centov pšenice na hektar. Govorijo in pripravljajo pa se na to, da bi uresničili 100 centov hektarskega pridelka.

Predstavnik zveznega zavoda za planiranje je danes med drugim povedal, da pri nas v okoli 11.000 organizacijah združenega dela, kjer pride na zaposlenega za 300.000 dinarjev osnovnih sredstev, ustvarja od 14.500 do 275.000 dinarjev dohodka. V tem podatku se skrivajo številni vidiki izkoriščenih in neizkoriščenih možnosti za večjo produktivnost dela. V okoli 800 delovnih organizacijah, ki ustvarjajo okoli 14.500 dinarjev dohodka na zaposlenega, pa delijo osebne dohodke v povprečju od 3000 do 5000 dinarjev na zaposlenega. To pa kaže, kako so po podatkih zaključnih računov za leto 1976 ustvarjeni dohodki neznatno vplivali na delitev po delu.

Med številne dejavnike, ki vplivajo na večjo ali manjšo produktivnost, sodi tudi človekova fizična sposobnost. Dr. Stjepan Steiner z zagrebške Fakultete za telesno kulturo je prikazal, kako vplivajo na produktivnost dela bolezenski izostanki. Pri nas zaradi bolezenskih izostankov leto in dan ne dela okoli 250.000 ljudi. Približno 37 odstotkov vseh vzrokov za bolezenske izostanke so bolezni zaradi povišanega krvnega pritiska, bolezni srca in nevroze.

GUSTAV GUZEJ

Rezervacija za polet po telefonu

JAT uvedel elektronski sistem rezervacij — Za zdaj le v Beogradu

BEOGRAD, 9. febr. (Tanjug) — JAT je danes uvedel elektronski sistem rezervacij poletov na vseh domačih in tujih linijah. Sistem bo potnikom zagotovil zanesljivejšo rezervacijo mest, JAT pa bo lahko bolje izrabljal zmogljivosti.

Potnikova naloga pri tem je, da iz katerega koli kraja pokliče eno izmed dveh telefonskih številk: (011) 413-166 ali 413-022 in se domeni za sedež v letalu v kraj, kamor bi rad poletel.

S centrom za rezervacije so za zdaj povezane samo poslovalnice JAT v Beogradu, do konca maja in začetka turistične sezone pa bodo s tem centrom povezane vse poslovalnice JAT v državi. Ko bo sistem letos bolj gladko stekel, bodo začeli uvajati avtomatske rezervacije tudi pri potovalnih agencijah.

Večina program podprla

Tri četrtine občinskih zdravstvenih skupnosti sklenilo samoupravne sporazume o pravicah in obveznostih iz enotnega programa zdravstvenega varstva

LJUBLJANA, 9. febr. — Skupščina zdravstvene skupnosti Slovenije je danes na skupni seji obeh zborov ugotovila, da je do danes tri četrtine občinskih zdravstvenih skupnosti sklenilo samoupravni sporazum o pravicah in obveznostih iz enotnega programa zdravstvenega varstva v SR Sloveniji v besedilu, kot je bilo po upoštevanju predlogov javne razprave dopolnjeno in usklajeno.

Novosti, ki jih ta sporazum prinaša, predvsem pri izplačevanju višjih nadomestil in plačevanju enotnih participacij, naj bi začeli v republiki uveljavljati s prvim majem letošnjega leta. Ker so na skupščini tudi ugotovili, da je nekaj posameznih občinskih zdravstvenih skupnosti v posameznih postavkah participacij za storitve iz enotnega programa sprejelo nekaj različic, so delegati poblastili predsedstvo skupščine da do prvega maja v dogovoru z občinskimi skupnostmi to uskladi, seveda s predpostavko, da se morebitni manjšinski predlog prilagodi mnenju večine skupnosti.

Tak ugotovitveni sklep o sprejetih sporazumih v občinskih zdravstvenih skupnostih omogoča nadaljnje delo pri uveljavljanju novega sistema v zdravstvu. Enotni program bo osnova pri aneksih za spremembo temeljnih planov družbenega razvoja, ki jih je treba do konca meseca predložiti združenemu delu, strokovnim službam pa je naloženo, da pripravijo metodologijo in tehniko pri uveljavljanju določil iz sprejetih sporazumov.

Glede petnajstih občinskih zdravstvenih skupnosti, kjer sporazumi še niso sprejeti, so na skupščini pojasnili naslednje: na koprskem še niso sklicali pet skupščin, vendar so presedniki izvršilnih odborov pojasnili, da glede enotnega programa v razpravi ni bilo dilem in ne zadržkov za podpis.

Da je kritika pomanjkljive delegatske aktivnosti in odgovornosti upravičena, govori podatek, da v šestih občinskih skupnostih še niso sprejeli sporazuma zato, ker pri sklicu skupščin niso bili sklepčni. V vsega štirih skupnostih pa sporazuma niso sklenili, ker se ne morajo zediniti glede participacije.

Toliko o ugotovitvah, pri katerih je treba povedati še to, da so v 45 skupnostih hkrati z enotnim programom sprejeli tudi svoje občinske, celovite programe zdravstvenega varstva. Po svoje zanimiva pa je bila razprava delegatov na skupščini. Po vrsti so ugotavljali, da je bila javna razprava široko zastavljena in tudi učinkovita, saj je prinesla v sporazume veliko dopolnilnih in spremenjenih določil, predvsem v širših oprostitvah in znižanih participacijah. Prav vseh predlogov pa seveda ni bilo moč sprejeti, če so bili predloženi le posamično in brez pravih utemeljitev, kot denimo posamična mnenja o nujnosti razširitve enotnega programa, črtanja posameznih participacij, razširitve nekaterih pravic itd.

Nekoliko je presenetil delegate predlog predstavnice republiškega odbora sindikata zdravstvenih delavcev, ki je v imenu predsedstva republiškega sveta sindikatov predlagala, da bi odložili sklep o sprejetju sporazuma iz enotnih pravic in obveznosti zato, ker so v nekaterih občinskih zdravstvenih skupnostih še v razpravi določila tega sporazuma in ker tudi širšo družbenopolitično oceno poteka javne razprave in sprejemanja sporazumov ovira dejstvo, da so v sindikatih dobili poročila o poteku te akcije le iz 37 občin.

Na skupščini sta sekretar Slavko Grčar in predsednik IO zdravstvene skupnosti Drago Benčina pojasnila, da po načelu delegatskega delovanja samoupravnih interesnih skupnosti na skupščini republiške skupnosti sporazuma sploh ne sprejemajo, temveč le ugotavljajo, kakšna je bila odločitev v občinskih skupnostih, tam pa so bili sporazumi v večini že sprejeti.

Podatek o pomanjkljivem pošiljanju sindikalnih poročil, ki naj bi bili osnova za politično oceno celotne akcije, je le dopolnil tista mnenja v današnji razpravi, ki so kritično osvetlila nekatere pomanjkljivosti v razpravah. Delegati so menili, da so sindikati v temeljnih organizacijah združenega dela in socialistična zveza v krajevnih skupnostih v posameznih primerih, ob na sploh obsežnem in dobro opravljenem delu, razpravo pomanjkljivo vodili, premalo je bilo konkretnih razlag namena in pomena posamičnih določil sporazumov, odgovornosti uporabnikov in izvajalcev ne le do zagotavljanja pravic, temveč tudi do dolžnosti pri razvoju in izvajanju zdravstvenega varstva.

Omenjeno je bilo tudi to, da so nekateri zdravstveni delavci, ki so še včeraj pri zahtevah po bolj racionalnem trošenju in omejevanju porabe, za vso rast stroškov krivili nekontroliran in dostikrat strokovno neutemeljen naval na ambulante — ob teh sporazumih ostro nastopali proti plačilu 20 din za prvi pregled v ambulantah. Torej so bili zdravniki proti edinemu minimalnemu inštrumentu, ki naj s strani uporabnikov nekoliko zavre ta naval. Tudi taka »pretirana socialna«, kot so jo imenovali, dostikrat ni dobila ustreznega pojasnila v razpravi, zlasti glede tega ne, da bo plačilo obvezno le za prvi pregled, ne pa za preglede pri nadaljnjem zdravljenju iste bolezni, kar pomeni, da bo večina bolnikov le enkrat ali komaj kaj večkrat na leto plačala prispevek.

Vsako odlašanje in zavlačevanje, ponovno načenjanje dilem o taki ali drugačni participaciji, bi ves prehod na novi sistem zdravstvenega varstva in financiranja ter programiranja odložilo v nedogled,

MARIJA NAMORŠ

Podeljena visoka odlikovanja

LJUBLJANA, 9. febr. — Predsednik republike Josip Broz Tito je odlikoval Jožeta Šiško z redom zaslug za narod z zlato zvezdo. Odlikovanje je prejel za dosežene uspehe pri delu, ki so posebnega pomena za socialistično izgradnjo države.

Za pokazano hrabrost pri izvrševanju službene dolžnosti sta bila odlikovana miličnika na postaji mejne milice Maribor: Marjan Košir z redom za hrabrost in Stanislav Čuček z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo.

Visoka priznanja je odlikovancem predal danes republiški sekretar za notranje zadeve Marjan Orožen na posebni slovesnosti v prostorih izvršnega sveta skupščine SRS, ki so se je med drugimi udeležili tudi člana sveta federacije Zdenka Kidrič ter Franc Kimovec ter namestnik republiškega sekretarja za notranje zadeve Janez Zemljarič.

Prednost na listi

Več pozornosti oblikovanju temeljnih SIS za zaposlovanje — Še pomanjkljivo usposabljanje za prosta mesta

LJUBLJANA, 9. febr. — Najpomembnejša naloga, na katero bo naravnana programska usmeritev vseh področij dela v skupnostih za zaposlovanje v letošnjem letu, je predvsem nova samoupravna organiziranost teh skupnosti.

Do večjega izraza mora priti oblikovanje temeljnih samoupravnih skupnosti po občinah, hkrati s tem pa še učinkovitejša kadrovska politika, solidarnost in večji vpliv delavcev v združenem delu tako pri nastajanju programov zaposlovanja, uresničevanju zastavljenih nalog in porabi denarja.

To je eno osrednjih stališč današnje seje skupščine zveze skupnosti za zaposlovanje, ko so govorili o programu letošnjih skupnih nalog. V tem smislu je tekla tudi razprava o predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in zavarovanju na primer brezposelnosti. Delegati so predlog z doslej oblikovanimi pripombami podprli, to pa pomeni, da so se izrekli proti nekaj časa tako sporni varianti 24. člena, ki govori o obveznem posredovanju dela. Vendar pa v zvezi s tem opozarjajo tudi na morebitne pojave, ki bi občutno vplivali na gospodarske socialno-politične razmere (torej na primere večje brezposelnosti) na območju ene ali več občin ali v republiki. Da bi to preprečili, naj bi se prizadete OZD s samoupravnimi sporazumi obvezale, da bodo potrebe po delavcih krile z ljudmi, ki bodo kot brezposelni prijavljeni pri skupnostih za zaposlovanje. Če OZD ne bi storile tega same, naj bi po mnenju delegatov republiške skupnosti, občinske skupščine ali skupščina SRS odredile za take primere prednostno zaposlovanje ljudi, ki bi bili, kot rečeno, prijavljeni na skupnostih za zaposlovanje.

V nadaljevanju razprave so se delagti zedinili tudi za spremembe in dopolnitve členov, ki zadevajo vrsto, obseg in pogoje za pridobitev pravice do zdravstvenega varstva, (o tem se bosta morali sporazumeti ta in zdravstvena skupnost).

V zvezi z informacijo o pripravi na zaposlitev (dodatna izobraževanja, prekvalifikacije itd.) so opozorili, da je obseg tega dela, ki se iz leta v leto manjša, zdaj že odločno premajhen. To pomeni, da bo treba v procesu samoupravnega sporazumevanja o temeljih planov zagotoviti za to dejavnost več denarja, pri čemer so delegati pozvali tudi potrebo po večji solidarnosti med občinami.

DRAGICA BOŠNJAK

Prava osvetlitev

Ocena dokumenta o uresničevanju delegatskega sistema — Varstvo družinskih članov oseb v vojaški službi

LJUBLJANA, 9. febr. — Predlog stališč, priporočil in sklepov o nadaljnjem uresničevanju delegatskega sistema v skupščini SR Slovenije na pravšen način razčlenjuje vsebino in obseg dosedanjega uveljavljanja delegatskega sistema in podrobno opredeljuje nadaljnje delovanje na tem področju, so menili člani odbora združenega dela skupščine SRS za družbenoekonomske odnose.

Dokument primerno osvetljuje pomen delovanja temeljnih delegacij v povezanosti z delovnimi ljudmi in občani, namenja pravi poudarek delovanju konferenc delegacij ter akcijsko jasno opredeljuje funkcije zborov, so povedali razpravljalci.

V nadaljevanju so člani odbora brez pripomb sprejeli besedilo predloga zakona o varstvu družinskih članov oseb v obvezni vojaški službi. Zakon bo bistveno izboljšal materialno in socialno varstvo teh občanov, to področje pa se bo še vnaprej urejalo na občinskih ravneh. Financiranje varstva družinskih članov oseb v obvezni vojaški službi se je doslej opravljalo v občinah, ki so sredstva zagotavljale iz svojih proračunov. Tak sistem bo obveljal tudi v prihodnje. Po lanskih podatkih je v Sloveniji prejemalo tako imenovano oskrbnino 483 upravičencev, po približnih napovedih pa bo v vseh slovenskih občinah takih oseb okoli 630. Lani je znašala polna oskrbnina za enega upravičenca 1493 din, za vsakega nadaljnjega (za družinske člane gre) pa 373 din. Glede na to, da bo v letu 1978 z zakonom določen zajamčeni osebni dohodek v SR Sloveniji višji, kot je bil v zakonu določen najmanjši osebni dohodek v SR Sloveniji višji, kot je bil v zakonu določen najmanjši osebni dohodek v SR Sloveniji v letu 1977, bodo temu primerno višje tudi oskrbnine.

Brez pripomb so na seji soglašali z besedilom osnutka zakona o nagradah in priznanjih Staneta Žagarja. Novi zakon bo zamenjal že obstoječega, ki nosi letnico 1965. Predlog novega zakona zagotavlja širši vpliv vseh družbenopolitičnih in strokovnih organizacij pri kandidaturni izbiri nagrajencev, podrobno opredeljuje kriterije, predvideva nagrade in priznanja tudi za skupine in organizacije s področja vzgoje in izobraževanja, razširja možnosti kandidacijskega postopka, ohranja pa dosedanji način financiranja.

V sklepnem delu pa so pristojni soglašali z vsebino odloka o soglasju k samoupravnim sporazumom in statutom nekaterih visokošolskih zavodov. Dodajmo (kot zanimivost), da statuti visokošolskih organizacij niso bili potrjeni že od leta 1961.

FRANCI STRES

Razprava do maja

● Osrednja tema današnje seje odbora za družbenopolitični sistem zbora združenega dela skupščine SR Slovenije je bila razprava v zvezi z aktualnimi vprašanji organizacije in delovanja republiškega izvršnega sveta, republiških upravnih organov ter predlog za izdajo zakona o državni upravi, republiškem izvršnem svetu in republiških upravnih organih.

Delegati — člani odbora so menili, da je potrebno tej problematiki, v kateri bo tekla široka razprava do maja, nameniti posebno skrb. Razčistiti oziroma opredeliti je treba sestavo občinskih izvršnih svetov in si hkrati prizadevati, da izvršni sveti občinskih skupščin ne bi imeli neke »nadvladne« funkcije nad delegatskimi občinskimi skupščinami, kar pa se v praksi ne tako poredko tudi dogaja.

Za zdaj so na posvetih o tej problematiki bolj naštevali probleme, kot pa iskali rešitve, kar pa je tudi razumljivo, saj za dokončne rešitve ostaja še dovolj časa.

K. B.

Mejne vsote

Pravica do varstvenega dodatka upokojencem z do 2370 din prejemkov

LJUBLJANA, 9. febr. — Mejni znesek najnižjih pokojninskih prejemkov (ki je skupaj s premoženjskim limitom osnova za odmero pravice do varstvenega dodatka), naj bi bil letos okoli 2370 dinarjev; letni premoženjski limit za upokojenca naj bi bil določen na znesek okoli 13.300 dinarjev, na člana gospodinjstva pa okoli 6.650 dinarjev; količnik za preračun katastrskega dohodka pa naj bi bil okoli 14,8 odstotka.

To je stališče IO skupščine skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije, o katerem so danes razpravljali tudi na IO skupnosti socialnega varstva. Hkrati so razpravljali tudi o dodatkih za pomoč in postrežbo za letošnje leto, ki se, tako kot, denimo pokojnine, osebni dohodki in drugo, vsako leto valorizirajo.

Omenjeni dodatek za pomoč in postrežbo se določa v dveh različnih zneskih, in sicer v večjem znesku za upokojence, ki jim je neogibno nujna pomoč in postrežba drugega za opravljanje vseh življenjskih potreb; za slepe zavarovance in upokojence, za nepokretne zavarovance z omejeno zmožnostjo premikanja najmanj 70 odstotkov ter za upokojence, ki oslepijo kot upokojenci; v manjšem znesku pa se ta dodatek določa za upokojence, ki jim je neogibno potrebna pomoč in postrežba drugega za opravljanje večine življenjskih potreb.

V bistvu gre torej za dva zneska, ki se nanašata na »vse« ali »večino« življenjskih potreb, ki zadeva okoli 6766 upravičencev (po podatkih iz lanskega novembra). Lani sta bila zneska 1300 oziroma 850 dinarjev.

Za letos so na pokojninski skupnosti oblikovali gradivo za javno razpravo in prihodnjo sejo njene skupščine, ki bo v marcu, tako da »naj se poveča dodatek za pomoč in postrežbo za odstotek povečanja povprečnih življenjskih stroškov v letu 1977, v primerjavi z letom poprej; to je za 14,6 odstotka. Po takem izračunu naj bi bil prvi dodatek za pomoč in postrežbo letos 1500 dinarjev in drugi 950 dinarjev.

Na današnji seji so oba predloga podprli, vendar so v zvezi s slednjim (dodatkoma za pomoč in postrežbo), oziroma drugače rečeno tovrstni družbeni denarni pomoči, ki tem ljudem pomaga dohajati življenjske stroške, menili, da se morata o tem še v marsičem dogovoriti omenjena skupnost in socialno skrbstvo. Dodali so tudi, naj pri tem še bolj sodelujejo ustrezne službe v krajevnih skupnostih, še posebej pa se bo v zvezi s tem treba dogovoriti za okrepitev nege na domu.

DRAGICA BOŠNJAK

Vrste za omare

Zaradi dolgega čakanja slovenska podjetja v Sarajevu izgubljajo kupce — Težave s prevozi

OD NAŠEGA SARAJEVSKEGA DOPISNIKA

SARAJEVO, 9. febr. — Trenutno se največ govori o čakanju na avtomobile, nemalo pa je ljudi, ki imajo bolj vsakdanje in tudi bolj življenjske težave: na pohištvo čakajo že skoraj tako dolgo kot na avtomobil.

Še posebej dolgo se čaka v Sarajevu na izdelke slovenskih tovarn. V Slovenijalesu, ki ima poleg sarajevske prodajalne le še eno v Goražd u, sicer pa pokriva iz Sarajeva celo BiH, prodajajo pohištvo Alpiesa, Mebla, Bresta in Marlesa. Povedali so nam, da imajo vsak dan v trgovini jezne kupce.

Najdlje se čaka na kuhinje in sestavljivo pohištvo za dnevne sobe. Po tovarnah je čakanje takšno: Alpies 80 dni, Meblo 100 dni, Brest 45 in Marles 70 dni čakanja. To so le povprečja, kajti na posamezne izdelke, na primer na Alpiesov Triglav, to je garnitura iz regala, mize itd., čakajo nekateri Sarajevčani že štiri mesece.

Zaradi tega čakanja v Slovenijalesovi prodajalni ugotavljajo, da izgubljajo kupce. Dokaz je sila preprost — upada jim prodaja. Proizvajalci iz drugih republik veliko hitreje dobavljajo pohištvo in komur se ne da čakati, se odpravi iz Slovenijalesa h konkurenci. Najhuje pa se počutijo pri Slovenijalesu, kadar po dolgem čakanju kupcu končno izročijo izdelek, pa ugotovijo, da nekaj delov manjka. Tako je treba spet čakati na novo.

Z obrestmi ni težav. Mnogi plačajo pohištvo šele tedaj, ko ga dobijo, kdor pa plača ob naročilu, dobi brez besed obresti, ki mu pripadajo. Zakaj tako dolgo čakanje? Delno so krive premajhne proizvodne zmogljivosti slovenskih tovarn glede na povpraševanje, drugo pa je, da mnogi proizvajalci, kot na primer Alpies, nimajo svojega prevoza. Zato pohištvo izročijo prevozniku, ki pa še nekaj časa čaka, da se mu nabere dovolj blaga do določenega kraja. Tako se neredko kupci jezijo, saj jim je tovarna sporočila, da je pohištvo odposlala, prišlo pa še ni.

BOGDAN NOVAK

Portret Slovencev

Demografska krivulja spet narašča — Za desetino več otrok — Največ od 20 tisoč novih Slovencev na pomlad

LJUBLJANA, 9. febr. — Demografski podatki, zlasti tisti, ki govorijo o rojstvih, so Slovencem dolgo povzročali sive lase. najnovejši podatki za leto 1977, ki jih je zbral in izdal Zavod SRS za statistiko, pa nas vnovič prepričujejo, da so sivi lasje odveč. Iz številk sestavljen demografski portret Slovencev kaže podobo naroda, ki je sicer maloštevilen, a vitalen in se mu ni treba prav nič bati, da bo izumrl.

Krivulja naravnega prirastka, ki se zadnje čase bolj strmo vzpenja, kaže, da nas je iz leta v leto več in ne manj. Lani novembra je v Sloveniji živelo 1,850.000 ljudi, se pravi dobrih dvajset tisoč več kot pred enim letom. V začetku tega desetletja, na primer, se je število Slovencev na leto povečalo le za deset, dvanajst tisoč prebivalcev. Največ je k naraščanju prispevalo število rojstev, ki že drugo leto zapored presega 30 tisoč, se pravi število, ki je v prejšnjem desetletju veljalo za nedosegljivo, malone magično. Po ocenah (kajti dokončni podatki še niso znani) se je lani rodilo 30.800 otrok. Za primerjavo naj navedemo, da je letnik 1970 štel le dobrih 27.000 fantov in deklet.

Kot že vrsto let doslej je bila tudi lani najbolj rodovitna pomlad. Največ otrok se je rodilo marca, aprila, maja in junija, pa tudi decembra, ki je sicer obdan z zelo sušnim novembrom in januarjem. Zanimivo je, da je tudi krivulja smrti močno podobna; v istih pomladanskih mesecih ter decembra je precej več pogrebov kot poleti ali jeseni. Medtem ko je, denimo, marca umrlo 1700 ljudi, jih je julija le 1200 in meditem, ko se je marca rodilo skoraj 2800 novorojenčkov, nam jih je julij prinesel le 2380, januar in november pa niti toliko ne.

Med optimizem zbujajočimi podatki (manjše število smrti, zlasti smrtnosti dojenčkov) lahko dodamo še tistega o porokah. Lani je število porok zraslo za deset odstotkov, največ dela na magistratih pa niti zdaleč ni bilo v predpustnem času. Ženini in neveste so se najraje odločali za april, maj, julij in avgust.

Več dela kot prejšnje leto pa niso imeli samo »poročevalci«, ampak tudi »razvezovalci«. Vsak mesec so ločili od 118 do 248 zakonskih parov, določneje, najmanj avgusta in največ maja. Če se bodo gibanja iz lanskega leta in še vrste let nazaj nadaljevala, potem lahko napovemo, da se približujemo najbolj razgibanemu in vznemirljivemu letnemu času, pomladi, ki nam bo vnovič prinesla največ porok in tudi ločitev.

ALENKA PUHAR

DELO

Glavni urednik ČGP Delo: JAK KOPRIVC

Odgovorni urednik »Dela«: SLAVKO FRAS

v. d. direktorja TOZD dnevnik »Delo«: ANTE MAHKOTA

Pomočnika glavnega urednika: VLADO JARC, SLAVKO BEZNIK

Uredniki: VILKO NOVAK (centralna redakcija), MIRO POČ (komentarji), VLADO ŠLAMBERGER (notranja politika), ALENKA MIŠIČ (gospodarstvo), ANDREJ NOVAK (zunanja politika), TIT VIDMAR (kultura), BRANKO SOSIČ (dopisništvo), EVGEN BERGANT (šport), BOGO SAJOVIC (kronika), FRANCE VREČAR (sobotna priloga), BOŽIDAR PAHOR, BOGDAN POGAČNIK (posebne naloge), MIRO ZAKRAJŠEK (mentorstvo), JOCO ŽNIDARŠIČ (fotografija).

na vašo knjižno polico tudi knjige PREŠERNOVE DRUŽBE

KNJIGI »REFERATI NA KONGRESIH IN KONFERENCAH KPJ IN ZKJ« IN »JUGOSLAVIJA V BOJU ZA NEODVISNOST IN NEUVRŠČENOST« STA ŽE IZŠLI, OSTALE TRI KNJIGE PA IZIDEJO DO 11. KONGRESA ZKJ.

Knjige lahko naročite v vseh knjigarnah, pismeno pa jih lahko naročite na naslov:

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE
Mestni trg 26, Ljubljana

NAROČILNICA D-II

Nepreklicno naročam knjige:

TITO — IZBOR IZ DEL

Znesek 750 din bom plačal takoj ali v zaporednih mesečnih obrokih po 100 din.

Knjige mi pošljite na naslov (tiskane črke!):

Zaposlen pri:

Ustrezno, prosimo, vpišite oziroma označite!

Kraj in datum: Podpis naročnika:

ZK naj bo navzoča povsod, kjer samoupravljalci odločajo

Sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ Stane Dolanc o temeljnih vprašanjih, ki bodo v žarišču bližnjega 11. kongresa ZKJ — V vseh bistvenih vprašanjih socialistične graditve smo bili in smo tudi še danes enotni — Aktivna obramba socialističnega samoupravljanja in drugih pridobitev revolucije je odgovornost nas vseh

BEOGRAD, 9. febr. (Tanjug) — Na današnji seji centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije je imel uvodni referat o temeljnih vprašanjih, ki jih obravnavajo teze za pripravo stališč in dokumentov 11. kongresa ZKJ, dejavnostih v okviru priprav na kongrese in konference ZK in nalogah zveze komunistov sekretar IK predsedstva CK ZKJ in predsednik odbora za pripravo 11. kongresa Stane Dolanc.

Zveza komunistov Jugoslavije je pred svojim XI. kongresom. Na tem kongresu naj bi proučili in ocenili dejavnost in razvoj ZK med dvema kongoresoma in določili politiko ZK o bistvenih vprašanjih nadaljnje socialistične graditve države in delovanja SFRJ na mednarodni ravni.

Predsedstvo CK ZKJ je januarja leta 1977 ustanovilo odbor za pripravo stališč in dokumentov XI. kongresa, na seji januarja letos pa je sprejelo predloga temeljnih tez za pripravo kongresnih stališč in dokumentov. Na 30. seji je predsedstvo CK ZKJ proučilo študijo tovariša Kardelja »Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja« in tudi to študijo sprejelo kot sestavni del idejnopolitične podlage za dejavnost Zveze komunistov v pripravah na kongres.

Predlog tez je danes pred vami. Teze so rezultat enoletnega dela več delovnih skupin našega odbora in komisij predsedstva in izvršnega komiteja, pri delu pa so sodelovali komunisti z vseh področij družbenega življenja in iz vseh republik ter pokrajin.

V tezah kritično in strnjeno opozarjamo na poglavitne dosežke, objektivne težave in probleme ter na smeri dejavnosti in naloge zveze komunistov in drugih socialističnih sil. V pripravah na XI. kongres ter na republiške kongrese ZK in pokrajinske konference ZK, komunisti, organizacije in organi ZK že vsestransko kritično analizirajo lastne rezultate, težave in pomanjkljivosti. Na ta način naj bi se dokopali do nujnih spoznanj o tem, kaj in kako naj bi delali v naslednjem obdobju ter kakšno politiko in konkretne naloge naj bi izoblikovali na bližnjih kongresih. Temeljne teze naj bi prispevale k celovitejšemu in bolj vsestranskemu spoznavanju celote naših dosežkov, problemov in prihodnjih ciljev in nalog, spodbudile vsakodnevno dejavnost članov zveze komunistov in vseh socialističnih sil in pripomogle k temu, da bomo čim bolje pripravili resolucije in druge dokumente bližnjih kongresov.

Nadaljevanje in dograjevanje političnih usmeritev X. kongresa ZKJ

Poročilo o delu zveze komunistov in CK ZKJ med X. in XI. kongresom (osnutek tega poročila je že skorajda izdelan in ga bo prav tako obravnaval naš centralni komite) podrobneje govori o rezultatih in težavah v minulem obdobju. Zato v tezah bolj opozarjamo na pereče probleme, na smeri dejavnosti in naloge ZK in drugih subjektivnih socialističnih sil.

X. kongres ZKJ je znova potrdil usmeritev revolucionarne akcije, ki je po zaslugi pobude tovariša Tita in širine akcije članstva in delavskega razreda močno porazila vse sile, ki nasprotujejo socializmu in socialističnemu samoupravljanju. Taka usmeritev je bila potemtakem revolucionarna predvsem zato, ker je pomenila nov, odločilen korak naprej v razvoju samoupravljanja; to pomeni v procesu boja za osvoboditev dela, delavskega razreda in človeka, ki je bil stoletja odtujen od pogojev, sredstev in plodov svojega dela, od svojega človeškega bistva. In vse, kar delamo danes, je logično nadaljevanje te usmeritve, politike, ki smo jo sprejeli na X. kongresu ZKJ.

X. kongres je prav tako jasno izrazil nesporno, zgodovinsko potrjeno dejstvo, da ima zveza komunistov Jugoslavije odločilno vlogo in odgovornost za nadaljnji razvoj naše družbe, v kateri je vodilna in usmerjevalna, idejna in notranja gonilna sila. Hkrati je izpričal popolno idejno in politično enotnost zveze komunistov kot enotne revolucionarne in avantgardne organizacije delavskega razreda in delovnih ljudi Jugoslavije. Ta enotnost se je močno potrdila prav v akciji, v doslednem boju na liniji nadaljnjega razvoja in krepitve socialističnega samoupravljanja in naše neuvrščene in neodvisne zunanje politike — ta enotnost je tudi odločilno vplivala na pomembne rezultate med kongresoma. V vseh bistvenih vprašanjih socialistične graditve smo bili in smo tudi danes enotni.

Uresničujoč naloge, ki jih je z delovnim in demokratičnim dogovorom komunistov zastavil X. kongres, je naša socialistična samoupravna družba dosegla pomembne rezultate v družbenem in materialnem razvoju in si pridobila nove, pomembne izkušnje. XI. kongres pa naj bi to analiziral in ocenil, da bi na tej podlagi določil nadaljnje naloge vseh družbenih sil, je poudaril Dolanc.

Ob jasnih, skupno in demokratično sprejetih programskih in akcijskih ciljih in nalogah ter ob revolucionarni praktični akciji se je utrdila notranja idejnopolitična in akcijska enotnost zveze komunistov. To je odločilno prispevalo h graditvi enotnosti vseh socialističnih samoupravljalskih sil, k utrditvi prevladujočega družbenega položaja delavskega razreda in delovnih ljudi, k enotnosti naših narodov in narodnosti. S tem pa tudi k politični, gospodarski in varnostni stabilnosti naše države.

Ta trdnost je po svoji naravi dinamična in ustvarjalna. Omogoča in poraja nove pobude in podvige na vseh področjih dela, ustvarjalnosti in družbenega življenja, nove dosežke samoupravno združenih delovnih ljudi in občanov. Le v stabilnih družbenogospodarskih in političnih razmerah in odnosih je mogoče svobodno izražati in demokratično samoupravno reševati različne interese številnih subjektov naših samoupravnih tokov in tako najti najboljše poti za uresničevanje skupnih in splošnih interesov naše socialistične samoupravne skupnosti.

O dohodkovnih odnosih odločajo vsi delovni ljudje

Delavski razred in vsi samoupravno združeni delovni ljudje čedalje uspešneje in po demokratični poti odločajo o pogojih in rezultatih svojega dela, o dohodku in njegovi delitvi, o bistvenih vprašanjih materialne in družbene reprodukcije. V praksi se gradi in krepi socialistična samoupravljalska zveza delavcev-proizvajalcev iz materialne proizvodnje in drugih delovnih ljudi, ki se čedalje bolj samoupravno organizirajo, združujejo in medsebojno povezujejo v različnih oblikah. Ob tem delovnem in ustvarjalno zelo zapletenem in protislovnem družbenem gibanju raste in se krepi zavest o trajnih, globoko človeških, zgodovinskih vrednotah socialističnega samoupravljanja kot celovitega sistema družbenogospodarskih in političnih odnosov v naši družbi.

Naše socialistično samoupravljanje, zasnovano na oblasti delavskega razreda in delovnih ljudi, na družbeni lastnini proizvajalnih sredstev, na svobodnem delu in ustvarjalnosti ljudi, vsestranskem razvoju delovnih, družbenih in drugih organizacij in na popolni enakopravnosti naših narodov in narodnosti, je postalo življenjska potreba, politična opredelitev in največja pridobitev delavskega razreda, delovnih ljudi in občanov naše države.

Med kongresoma — 700 tisoč novih članov

Zato je povsem razumljiva in utemeljena izredna tenkočutnost in pripravljenost naših ljudi, da se odločno postavijo po robu vsem, ki na kakršenkoli način skušajo ovirati ali ogroziti naš socialistični samoupravni razvoj. Aktivna obramba socialističnega samoupravljanja in drugih pridobitev naše revolucije je danes postala samoupravna, človeška pravica in stvar družbene in osebne odgovornosti slehernega človeka, vseh delovnih in družbenih organizacij in organov. Na takih družbenih odnosih in visoki socialistični patriotični zavesti naših občanov smo tudi lahko zgradili kakovostno nov, trden in učinkovit sistem splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Zrastel je iz našega družbenogospodarskega in političnega sistema kot samosvoje in demokratično organizirano gibanje ljudstva in postal pomemben dejavnik stabilnosti socialističnega samoupravnega razvoja naše države.

Na temeljih in v okvirih socialističnih samoupravnih družbenogospodarskih in političnih odnosov uspešno rešujemo številna zamotana gospodarska in druga vprašanja, ki so pomembna za vso federacijo oziroma za posamezne republike in pokrajini. V dosedanji praksi se je jasno pokazalo, da sta družbeno dogovarjanje in samoupravno sporazumevanje na temeljih enakopravnosti, vzajemnosti in solidarnosti naših narodov in narodnosti, republik in pokrajin, ki izhajata iz materialnih in družbenih interesov in ciljev delavskega razreda in delovnih ljudi, dala pomembne rezultate in pomenita zanesljivo pot krepitve socialistične skupnosti, gospodarske moči, bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti.

Naše izkušnje prepričljivo izražajo tako prepletenost kot medsebojno pogojenost svobode delovnega človeka in delavskega razreda ter svobode nacionalne skupnosti. Samo gospodarsko in politično svobodni delovni ljudje in občani lahko svobodno izražajo in razvijajo tudi svojo nacionalno identiteto.

Vsi ti dosežki, ki smo jih na kratko orisali, seveda ne bi bili mogoči brez enotne in demokratično organizirane dejavnosti zveze komunistov in drugih zavestnih socialističnih sil, brez vsakodnevnih naporov milijonov naših delavcev, kmetov, intelektualcev in vseh delovnih ljudi in občanov. Zveza komunistov, ki se globoko zaveda svoje družbene vloge, odgovornosti in nalog, se je v minulem obdobju vsestransko idejnopolitično, organizacijsko in kadrovsko usposabljala, nenehno prenavljala svoje vrste z novimi člani predvsem iz vrst delavcev in mladine in bila v središču poglavitnih bojev za socialistični samoupravni razvoj in vsestranski napredek naše države.

V tem obdobju smo sprejeli skoraj 700.000 novih članov. Tako je ZKJ ob koncu leta 1977 štela skupaj 1,629.025 članov. Pomembno je poudariti, da je bilo med novo sprejetimi člani od X. kongresa sem veliko število delavcev, ki jih je v ZKJ trenutno skoraj 500.000, tako da so delavci najštevilnejša družbena skupina v zvezi komunistov. Med novo sprejetimi člani je več kot 70 odstotkov mladih ljudi do 27 let starosti, kar je občutno pomladilo in osvežilo vrste ZKJ, v katerih je zdaj okoli 600.000 ali 35 odstotkov mladine. S tega stališča smo ena najmlajših komunističnih partij, kar priča o tem, da je bila politika ZKJ od nekdaj in je tudi zdaj razredno-revolucionarna, aktualna in ustvarjalna, odraz hotenj in ciljev delovnih množic ter tudi novih mladih rodov, ki so pripravljeni v prihodnje prevzeti odgovornost za razvoj družbe.

Veličina Titovega marksističnega prispevka

Še posebej bi rad poudaril vlogo predsednika ZKJ tovariša Tita, katerega dejavnost je imela tudi v tem obdobju izreden pomen za usmerjanje samoupravnega razvoja socialistične Jugoslavije, uresničevanje ciljev neuvrščene in miroljubne politike in nasploh, za politično mobilnost in uspešnejšo dejavnost komunistov in delovnih ljudi po X. kongresu. Tovariš Tito je z marksistično analizo naše stvarnosti in kritiko nekaterih pomanjkljivosti, s predlogi in pobudami, ves čas v neposrednem stiku z vodilnimi kadri, članstvom in delovnimi ljudmi, spodbujal našo dejavnost v celoti. Tudi v sedanje tokove revolucionarnega boja je vnašal tiste znane komunistične kvalitete, ki so prispevale k temu, da je naša socialistična revolucija nenehno stopala naprej in dosegala nove zmage, da jo prežema globok humanizem, da je vselej obrnjena k človeku.

Tudi na več sestankih, ki smo jih imeli pred kratkim in na katerih smo obravnavali aktualna vprašanja graditve ZKJ v pripravah na današnjo sejo centralnega komiteja, je predsednik Tito podal vrsto konkretnih sugestij za naše nadaljnje delo v pripravah na XI. kongres ZKJ, je poudaril sekretar IK predsedstva CK ZKJ.

V središču naših razmišljanj, razprav, opredelitev in dejavnosti pred XI. kongresom je in bo ostala ZKJ kot vodilna in usmerjevalna sila naše družbe na današnji stopnji razvoja socialističnega samoupravljanja, ki čedalje bolj postaja vsesplošni družbeni odnos in sestavni del zavesti milijonov naših delovnih ljudi in občanov.

Menim, da lahko ugotovimo, da smo s stališči in sklepi X. kongresa, z ustavo in zakonom o združenem delu dosegli nov, kakovosten napredek v razvoju družbenih odnosov. Nosilci samoupravnega življenja, pobud in razvoja so danes številni. To so postale vse družbenopolitične organizacije in številna združenja občanov, samoupravne skupnosti in organi samoupravljanja. Od delavskih svetov do delegatskih skupščin — pa tudi napredna znanstvena in kulturna misel. Takšen nosilec čedalje bolj postaja tudi država, razumljena v funkciji samoupravljanja. K temu seveda sodi tudi spontana zavest naših samoupravljalcev, iz katere izvirajo številne ustvarjalne pobude in akcije delovnih množic.

Zgodovinsko povsem nove oblike politične oblasti delavskega razreda

Delovni človek v združenem delu čedalje bolj postaja svobodni proizvajalec, nosilec neodtujljivih ustavnih pravic, ustvarjalec in samoupravljalec, ki neposredno in suvereno odloča o smereh, načinu in dinamiki uresničevanja tako svojih neposrednih kot tudi dolgoročnih, materialnih, družbenih, kulturnih in drugih potreb, interesov in ciljev. To je in bo tudi programska usmeritev in bistvo politike ZKJ, smisel in namen revolucionarnega boja delavskega razreda in delovnih množic Jugoslavije.

Gre torej za vzpostavljanje zgodovinsko povsem novih oblik politične oblasti delavskega razreda in delovnih ljudi, za razvoj takšnih konkretnih oblik medčloveških, produkcijskih odnosov, ki omogočajo, da novo, samoupravno pozicijo delovnega človeka v združenem delu razširimo tudi na politično področje, na področje dejanskega odločanja delovnega človeka o vseh družbenih zadevah in vprašanjih reprodukcije družbenega življenja, s čimer hkrati temeljito razmišljamo in odpiramo nove razsežnosti človekove dejanske svobode in ustvarjalnih možnosti.

Resnični demokratični politični sistem, ki ga danes gradimo, in temelji na delegatstvu kot splošnem načelu političnega odločanja na vseh ravneh organizacije družbe, je bistvena značilnost naše samoupravne, neposredne demokracije, ki izvira iz množice objektivno danih in samoupravno organiziranih interesov delovnega človeka.

Spričo takšne družbene, razredne vsebine in ustreznih oblik samoupravne socialistične demokracije, ki jih čedalje bolj uveljavljamo v praksi, je razvoj samoupravno-demokratičnih odnosov v naši državi v največji meri odvisen od vloge, ki jo imajo v vsakdanjem procesu političnega in samoupravnega odločanja nasploh subjektivni dejavniki, ki sem jih omenil. Zato se nam zastavlja naloga, da vsestransko proučimo in konkretno obdelamo družbeno vlogo subjektivnega dejavnika, predvsem pa zveze komunistov danes. Ostreje kot kdaj prej se zveži komunistov zastavlja vprašanje uresničevanja njene vloge, delovnih metod in odnosov v njej sami, da bi bila zmožna delovati kot resnična vodilna sila naše družbe.

Vloga subjektivnega dejavnika pri reševanju družbenih problemov je nujna ravno zato, ker v kompleksu demokratičnega pluralizma samoupravnih interesov organizirane sile socialistične zavesti in ustvarjalnosti, še posebej pa zveza komunistov kot idejna in politična avantgarda delavskega razreda in delovnih ljudi, izražajo celoto skupnih, idejnih, političnih, kulturnih ter drugih interesov in ciljev družbe kot njena demokratična in ustvarjalna sila.

Zato si tudi vztrajno prizadevamo, da bi bila zveza komunistov navzoča povsod, kjer samoupravljalci odločajo, vendar ne kot dejavnik, ki stoji zunaj ali nad samoupravnim sistemom, temveč kot njegova notranja gonilna sila, ki se bo v praksi, z dejanji, nenehno potrjevala prek vsakodnevne akcije samoupravljalcev. To pa med drugim pomeni, da morajo komunisti (kot organizirani izraz najnaprednejše družbene zavesti) v demokratičnem sodelovanju z drugimi samoupravljalci zagotoviti, da bo samoupravljalec sam, resnično svobodno, enakopravno in skupaj z drugimi delavci, s katerimi je samoupravno povezan, izražal in usklajeval svoje ožje in širše, neposredne in dolgoročne interese in sprejemal najbolj smotrne sklepe, ki zadevajo tako njegovo življenje in delo kot življenje in razvoj družbene skupnosti, ki ji pripada. Eden pogojev takšnega demokratičnega odločanja je prav gotovo tudi zavest o lastnem samoupravnem položaju, ki terja, da osebne in skupinske interese uskladimo in povežemo s skupnimi interesi, v okviru katerih jih je v resnici edino mogoče uresničiti.

Če upoštevamo celoto našega samoupravnega sistema, lahko dejansko rečemo, da pri sprejemanju sklepov danes že sodelujejo milijonske množice delovnih ljudi: v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih in delegatskih skupščinah — od občine do federacije.

Delegatski sistem že potrjuje svojo moč in vitalnost

Navzlic nekaterim pojavom nezaupanja in dvomov, lahko mirno rečemo, da je naš delegatski sistem, četudi je šele na začetku svojega delovanja, že potrdil svojo moč in vitalnost. V tem kratkem obdobju smo si že pridobili številne izredno dragocene samoupravne demokratične izkušnje, kar je zelo pomembno za nadaljnji razvoj družbenih odnosov in njihovo humanizacijo. To seveda še ne pomeni, da je ta sistem odpravil začetno neiznadljivost in dvome in da se je že znebil inercije prejšnjih odnosov, ki so povezani s klasičnim parlamentarno-predstavniškim sistemom. Ob tem pa naj niti ne govorim o tem, da se ta sistem nenehno sooča tudi z odporom birokratskih in tehnokratskih struktur, ki se ne morejo zlahka odreči svojemu monopolističnemu položaju. Prav na tem področju in v tej smeri velja poudariti veliko vlogo in ogromno odgovornost zveze komunistov, ki mora, če hoče uresničiti to vlogo, trdno stati znotraj delegatskega sistema (v katerem se zakonito pojavljajo, si nasprotujejo in se povezujejo različni samoupravni interesi), da bi ta sistem deloval z vso silo in v vseh podrobnostih, rastel v močno gonilno in odrešilno silo naše samoupravne družbe v celoti in njenega ustreznega reproduciranja.

Vendar take vloge zveza komunistov ne more odigrati, če bi se vedla kot nekakšna zunanja ali višja sila v odnosu do samoupravnega sistema, kot nekakšen nadrejeni dejavnik, ki bi samo dajal direktive kaj in kako je treba konkretno napraviti, potem pa zahteval disciplino, hkrati pa ne prevzemal odgovornosti za sprejete sklepe. Tako bi povsem zanesljivo zveza komunistov, ki je pobudnik, strateg in graditelj socialističnega samoupravljanja, prešla v neposreden spopad ne samo z delavskim razredom in delovnimi ljudmi, ampak tudi sama s seboj, s svojim družbenim bistvom, s svojo osnovno strategijo v smeri končne osvoboditve dela, delavskega razreda in človeka.

S tem bi rad samo še enkrat poudaril, da je pravo, vsakdanje mesto delovanja komunistov v samem sistemu, v enakopravnem dialogu z delovnimi ljudmi, v nenehni povezanosti z delom delegacij in delegatov, v stalnem idejnopolitičnem boju za najbolj primerne rešitve v našem razvoju, v vseh organih samoupravljanja, v združenem delu, v krajevnih skupnostih, v samoupravnih interesnih skupnostih in vseh drugih oblikah samoupravnega organiziranja, v delegatskih skupščinah, v vsem političnem sistemu naše socialistične samoupravne demokracije.

Analiza idejne prakse na vseh ravneh delovanja

Enajsti kongres bo seveda analiziral tudi področje idejne prakse zveze komunistov v združenem delu, v delegatskem sistemu, v družbeni bazi, kjer se fronta idejnega boja širi prav na tista idejna vprašanja, ki se pojavljajo v zvezi s spremembami družbenih odnosov v korist združenega dela. Pri tem ne smemo pozabiti dejstva, da so še močni pritiski starih, v bistvu državno lastniških odnosov, ki se zdaj zlasti odražajo v težnji, da bi v novih, na videz samoupravnih oblikah, dejansko še naprej obdržali odtujenost dohodka od neposrednih proizvajalcev — od združenega dela. To samo dokazuje, kako odgovorne so naše naloge v konkretnem boju za odnose, ki smo jih določili z ustavo, s sklepi X. kongresa in z zakonom o združenem delu in koliko se je zveza komunistov dolžna boriti za novo, samoupravno zavest. Toda ne samo v vrstah delovnih ljudi, ampak tudi v svojih vrstah.

Pri proučevanju družbene vloge zveze komunistov pri nadaljnjem razvoju socialistične samoupravne Jugoslavije moramo izhajati tudi iz njene, z ustavo določene odgovornosti pred delavskim razredom, narodi in narodnostmi naše države za utrditev pridobitev nadaljnjih tokov socialistične revolucije. To odgovornost bo zveza komunistov nosila vse do takrat, dokler ne bodo uresničeni zgodovinski cilji delavskega razreda Jugoslavije.

Ta odgovornost zveze komunistov je neposredno povezana tudi s stanjem mednarodnih odnosov, ki so še naprej zelo zapleteni, da sploh ne govorim o nenehnih vojnih nevarnostih in žariščih. Dokler bo sedanji svet urejal svoje medsebojne odnose s stališč sile, vse do takrat bo za nas, jugoslovanske komuniste, prvenstvena naloga utrditev in ohranitev naše svobode in neodvisnosti, ohranitev velikih pridobitev naše revolucije, še posebej pa enakopravnosti, bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti, družbene lastnine in našega sistema socialistične samoupravne demokracije. Če bi kdo od zunaj ali znotraj skušal ogroziti te naše velike revolucionarne in demokratične pridobitve, bi jih zanesljivo znali braniti in odbraniti z vsemi sredstvi, s katerimi razpolagamo. K temu cilju je usmerjen tudi naš sistem splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, pri kateri ima zveza komunistov neposredno vodilno vlogo, je rekel Stane Dolanc.

Vsemu temu moramo zdaj ustrezneje prilagajati oblike in metode dela zveze komunistov. To pomeni, bolje se organizirati od osnovne celice pa do vrha, še bolj moramo razviti demokratične odnose znotraj ZK, kar je poglavitnega pomena za uspešno realizacijo njene vloge in sploh razvijanja demokratičnih odnosov v vsej družbi.

Pozornost akcijskemu izgrajevanju osnovnih organizacij

Izrecno pozornost moramo posvetiti graditvi in delovanju osnovne organizacije ZK, kot nenadomestljivem subjektu celotne partijske politike in vsega idejnopolitičnega delovanja. Prav prek osnovne organizacije zveza komunistov najbolje uresničuje tesno povezanost z delavskimi množicami, vpliva na zavest ljudi, jih organizira in vodi v boju za uresničitev svoje delavsko-razredne politike.

Z ustanovitvijo osnovnih organizacij ZK v delovnih in temeljnih organizacijah združenega dela ter v krajevnih skupnostih, je zveza komunistov zasidrana v osnovne celice družbe. Tako se nadaljuje proces reorganizacije velikih osnovnih organizacij; šli smo na manjše, z manjšim številom članov, da bi se tako komunisti približali tistim vsakdanjim problemom svojega okolja, v katerem živijo in delajo, se pravi, da bi uresničili neposreden vpliv na delovne ljudi in obratno.

Leta 1971 je bilo 15.825 osnovnih organizacij, sredi leta 1977 jih je bilo 42.459 in to največ v organizacijah združenega dela in v samoupravnih delovnih ter krajevnih skupnostih, 73,2 odstotka od teh organizacij pa ima manj kot 50 članov. Tako so bile deloma odpravljene slabosti v delu zaradi kopičenja velikega števila članov v eni veliki organizaciji, v kateri član ZK ni imel dovolj možnosti, da bi se politično potrdil in dokazal.

Zato moramo še naprej vztrajati pri tem, da imamo osnovno organizacijo ZK — pa čeprav samo treh članov — v vseh okoljih, oziroma v okviru temeljne organizacije združenega dela, v krajevni skupnosti, vasi, šoli itd. Zveza komunistov mora še bolj neposredno zaživeti v resničnosti okolja, kjer deluje. Mora občutiti njegov utrip in njegove probleme in kot enakopraven član teh osnovnih celic in subjektov družbe, vtkana v delovne množice, usmerjati bitko, v kateri se bodo komunisti najbolj potrjevali s svojo progresivnostjo, načelnostjo in doslednostjo ter znanjem, razumevanjem pogojev bistva in dejanskih tokov življenja. Če bodo komunisti tako zastavili, potem bo njihova osnov-

(Nadaljevanje na 4. strani)

STANE DOLANC — Sekretar izvršnega komiteja predsedstva CK ZKJ je na peti seji centralnega komiteja ZKJ govoril o vprašanjih, ki bodo žarišče bližnjega 11. kongresa ZKJ.

Telefoto: Tanjug

Misel in akcija

Enajsti kongres Zveze komunistov Jugoslavije seveda ne bo samo in tudi ne predvsem »kongres akcije«, kakor si to nekateri dokaj poenostavljeno razlagajo. Če bi namreč privolili v tako izključujočo tezo, bi to pomenilo, da partijski kongres niti ne bi osmišljal prakse, se pravi, da ne bi napravil teoretičnih sklepov na osnovi vsega, kar se je v Jugoslaviji zgodilo po desetem kongresu, kot da tudi sama marksistična misel med obema kongresoma ni prišla do docela novih spoznanj in dognanj, ki še kako bogate socialistično prakso in, seveda, plemenitijo socialistično misel.

Kongres bo — in v tem je naposled tudi njegov smisel — pregledal, kaj je bilo doslej storjenega in uresničenega od vsega tistega, kar je bilo na desetem kongresu sklenjenega, zamišljenega in dogovorjenega. Oceniti mora, saj je to najvišji partijski forum, kako so komunisti delali, v čem so uspeli in kaj je še tisto, ob čemer se rast socialističnih družbenih odnosov zatika, kaj jo ovira in kaj ji je v napoto, kje se bije zdaj najodločilnejša bitka, kje je fronta, na kateri se morajo izkazati komunisti.

V tem je tudi sicer obrobna pripomba Staneta Dolanca na včerajšnji plenarni seji centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. Kongres bo po njegovih besedah, v celoti ocenil, do kod smo prišli, pokazal bo kaj in kako je treba delati naprej, da bi čimbolj dosledno uresničili kongresne sklepe. »S tem bomo odprli nove perspektive razvoju naše socialistične družbe, to pa je tudi naloga Zveze komunistov Jugoslavije.«

Sama po sebi se torej ponudi misel, da bo to »akcijski kongres« v tem smislu, da je tisto temeljno gledе nadaljnje usmeritve družbenega razvoja vsebovano že v ustavi, v zakonu o združenem delu in v drugih sistemskih zakonih. Glede nadaljnjega razvoja družbenopolitičnega sistema in širšega, svobodnejšega položaja človeka v družbi sploh pa je Edvard Kardelj v svojem delu »Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja« odprl tako široke perspektive razvoju socialističnih družbenih odnosov, da njih globine v celoti zdaj še niti ne dojamemo.

Vse to skupaj tvori tisto zakladnico, iz katere bo črpal kongres in ki še točneje opredeljuje naša pota v bližnji prihodnosti. Po svoje pa kaže čedalje bolj otipljive razsežnosti vsega tistega, kar naj bi še storili, spremenili, da bi se približali tistemu, kar je v naši osmišljeni praksi in marksistični misli že spoznano in za nas nesporno. Globlja ko je misel, širše ko je obzorje, toliko bolj občuten je razloček s tem, kar vsak dan doživljamo, ko na vsakem koraku sproti ugotavljamo, da se razmere ne spreminjajo tako naglo, kot bi radi in kot je že dozorela naša misel.

V zdajšnjih pripravah na kongres se zveze komunistov in zlasti na kongres ZKJ, posebej izstopata dve misli. Ostreje kot kdaj doslej se postavlja pred zvezo komunistov vprašanje njene vloge, delovnih metod in odnosov v njej sami, da bi bila sposobna delovati kot resnično vodilna sila naše družbe, kakor je to opredelil Stane Dolanc. Glede tega je posebej poudarjena misel, da zveza komunistov ne more niti ne sme delovati zunaj političnega sistema, da ne more biti nekaj njemu nadrejenega, ampak da je lahko samo njegov sestavni del. Predsednik Tito je tik pred to sejo sekretarjem v izvršnem komiteju to misel izrazil tako, da mora zveza komunistov najbolj neposredno sodelovati v demokratičnem razpravljanju o obstoječih problemih v vseh samoupravnih organih in organizacijah. To seveda pomeni, kot je dejal, tudi udeležbo v demokratičnem konfrontiranju mnenj, interesov in alternativ in sicer skupaj z drugimi delovnimi ljudmi in občani. Za to se mora ZK tudi tako organizirati, da bo dan za dnem povezana z delovnimi ljudmi in njihovimi organizacijami, da skupaj z njimi oblikuje politiko, stališča in sklepe, da se bojuje za najnaprednejše rešitve.

In druga misel: demokratična, socialistična, samoupravljalska in humana usmeritev zveze komunistov v notranji politiki se mora enako izraziti tudi v zunanji politiki, v mednarodnih odnosih. Socialistični samoupravni sistem in neuvrščena zunanja politika sta dve temeljni in trajni komponenti, ki se med seboj prepletata in pogojujeta druga drugo. Usmerjeni smo na vsestransko sodelovanje z vsemi deželami ne glede na njihovo družbeno ureditev, na krepitev vloge OZN, na popuščanje mednarodne napetosti, za urejanje kriznih žarišč in sporov na miren način, usmerjeni smo k solidarnosti z bojem tlačenih narodov za osvoboditev in svoboden nacionalni razvoj. Zato naša posebna prizadevanja za krepitev enotnosti neuvrščenih dežel, za preseganje blokovske razdeljenosti, za uresničitev načel miroljubnega sožitja in demokratizacijo mednarodnih ekonomskih in političnih odnosov, toda proti hegemonizmu, imperializmu in vsem drugim oblikam dominacije nad narodi.

Če torej misel sklenemo: za nas, za Zvezo komunistov Jugoslavije, je glede nje same in njene vloge v družbi ena sama pot. Brž ko je samoupravljanje temeljna opredelitev družbenih razmerij, človekova svoboda in polnost njegove osebnosti središčna misel prizadevanj za preseganje vsakršnih oblik človekove odtujenosti, se zveza komunistov ne more pojavljati kot nekakšen ukazovalec in s tem odtujevalec politike od človeka, ampak je zveza lahko le sila, ki vse svoje prizadevanje usmerja v oblikovanje takih socialističnih samoupravnih in humanih družbenih odnosov in ki se tudi sama tako organizira, da je tej svoji zgodovinski nalogi kos. Samo po sebi pa se razume, da je ona tudi najbolj poklicana in politično odgovorna za varovanje in razvoj pridobitev revolucije. Ne more torej biti ne politična stranka ne partija, oblast v imenu delavskega razreda in razpolagalec njegove presežne vrednosti.

V tem je tudi, pa naj je to komu všeč ali ne, jugoslovanski prispevek k marksistični misli o vlogi subjektivnega faktorja pri graditvi socialističnih družbenih odnosov.

VLADO JARC

Razvoj socializma je stvar vseh delovnih ljudi in občanov

Zveza komunistov ne more odigrati vodilne vloge kot zunanja, višja sila, marveč kot pobudnik, strateg in graditelj socialističnega samoupravljanja — V naših demokratičnih komunikacijah naj bo manj »direktiv«, različnih papirjev in resolucij, več pa živih demokratičnih stikov in svobodnih razprav med ljudmi v samoupravni družbi

(Nadaljevanje s 3. strani)

na organizacija zares tista resnična razredna in komunistična celica, ne pa privesek birokratskih in tehnokratskih struktur, ki zdaj, ko ne morejo vsiliti svojih odločitev prek samoupravnih organov, zato včasih zlorabljajo partijsko organizacijo.

Menim, da je velikega pomena tudi to, kakšne kadre bo imela ZK v osnovnih organizacijah, sekretarje in člane sekretariata, ki morajo vedeti, kaj je vsak trenutek aktualno, razumeti probleme in zlasti znati organizirati delo komunistov.

Sekretar osnovne organizacije, da tako rečem, je najpomembnejši vodilni član naše zveze komunistov, ki na svojih plečih nosi največje breme pri organiziranju politične akcije, ima veliko odgovornost in je treba zato na ta položaj voliti najsposobnejše komuniste, ki so za vzgled s svojim znanjem, angažiranostjo ter odločnostjo v boju za samoupravljanje.

Izboljševanje delovnih metod vodstev zveze komunistov

Kar sem povedal za vlogo osnovne organizacije, enako velja tudi za občinsko organizacijo zveze komunistov in njene izvršilne organe, katerih delo se mora prav tako prilagajati našemu političnemu sistemu v skladu s potrebami dela osnovnih organizacij. Izboljšati moramo tudi metodo dela vodstev ZK. Sem štejem tudi politične izvršne organe ZKJ, o čemer smo že načeli razpravo ter zavzeli načelna stališča. O tem pa bomo podrobneje in bolj konkretno razpravljali takrat, ko bomo izdelali tudi dokončen predlog za izmenjavo in dopolnitev statuta ZKJ. To niso samo organizacijska, ampak tudi globoka politična vprašanja, saj se neposredno tičejo uresničevanja vodilne idejnopolitične vloge ZKJ v novih pogojih.

Vodilna vloga ZKJ pa bo uspešno uresničena v novih pogojih samo, če bomo naš boj in akcijo postavili in vodili s takšno organizirano in politično obliko ter metodo, ki bo zagotovila, da se bo zveza komunistov v demokratičnih pogojih, v sistemu samem, dosledno borila za socialistične samoupravne napredne rešitve. Tako svojo vlogo bo ZK lahko uresničila samo v tesni povezanosti z organiziranimi in med seboj povezanimi delovnimi množicami. Torej prek samoupravnih organov, skupnosti, delegacij, socialistične zveze in drugih družbenopolitičnih ter družbenih organizacij. Zveza komunistov lahko samo v neki takšni široki demokratični komunikaciji uspešno uveljavi svojo vlogo in vpliv. Tako kot je te dni rekel Tito, je trdna povezanost množic, delavskega razreda in naših narodov, ena izmed preverjenih in uveljavljenih izkušenj naše partije, ker je zagotovila njeno vodilno vlogo v letih pred vojno, med vojno in v povojnem obdobju.

Zveza komunistov se mora zaradi tega predvsem nasloniti na socialistično zvezo delovnega ljudstva in na vse druge družbenopolitične organizacije, zvezo sindikatov, zvezo socialistične mladine in zveso borcev. Menim, da je aktivnost socialistične zveze zdaj izrednega, celo usodnega pomena. Socialistična zveza namreč, kot fronta vseh organiziranih socialističnih sil na čelu z ZK, in vseh samoupravno opredeljenih delovnih ljudi in občanov, mora biti oblika najširše organiziranega političnega življenja množic in njihovega povezovanja s celotno samoupravno strukturo družbe.

Ne bi govoril o tem, kako naj dela SZDL in komunisti v njej. Opozoril pa bi samo na to, da zdaj ne moremo razpravljati ločeno o organizacijski strukturi in metodi dela zveze komunistov, da pa hkrati ne bi razpravljali tudi o ustreznejši organizaciji in oblikah aktivnosti socialistične zveze. Menim, da se moramo boriti za še ustreznejše poti in načine, s katerimi bo socialistična zveza, hkrati z njo pa tudi ZKJ, najširše in najtesneje povezana z željami in težnjami delovnega človeka ter občana v samoupravnih kolektivih in krajevnih skupnostih.

Socializma ne gradijo samo komunisti

Moramo si prizadevati za to, da bo v naših demokratičnih komunikacijah manj »direktiv«, različnih papirjev in resolucij, več pa živih demokratičnih stikov in svobodnih razprav med ljudmi, brez etiketiranja, da bo krog občanov pri reševanju posameznih vprašanj širši, da pa zadev ne bodo reševali vedno isti ljudje, v ozkih, zaprtih krogih. Našo demokracijo moramo še bolj razvejati z organizacijo našega delovanja, predvsem v sami SZDL, in tako omogočiti, da bo čim več ljudi sodelovalo pri njenih aktivnostih. Prav tako moramo razvijati tak sistem obveščanja, ki bo zagotavljal, da bodo delovni ljudje in občani vedno pravočasno, vsebinsko in resnično obveščeni o vsem, kar jim je potrebno za samoupravno odločanje.

Da bi socialistična zveza zares opravljala svojo vlogo, sodim, da mora najprej zveza komunistov razčistiti v lastnih vrstah vsa nerazumevanja in kolebanja glede položaja in vloge te najbolj množične demokratične organizacije naše samoupravne demokracije, in drugič, da se resno spopade s sektaštvom in s sektaškim odnosom do ljudi, ki so za socializem in samoupravljanje, vendar niso komunisti.

Že leta poudarjamo — komunisti v SZDL. Prav je to. To je absolutno potrebno, vendar je to premalo. Zdaj bi morali bolj razpravljati o tem, kako bi ljudje, ki niso komunisti, bili zbrani v SZDL in kaj je v zvezi s tem potrebno storiti.

Socializma ne gradijo samo komunisti. Naša družba, pa tudi delavski razred, nista sestavljena samo iz marksistov. So tudi ljudje, ki so ideološko neopredeljeni in taki, ki so te ali druge religije, sprejemajo pa našo ustavo in socialistično samoupravljanje in so odločno za enakopravnost, bratstvo in enotnost narodov in narodnosti, za neodvisno in neuvrščeno zunanjo politiko. To so vsi občani te in takšne družbe ter imajo pravico in tudi dolžnost, da sodelujejo pri graditvi njene politike, da odločajo o vseh družbenih zadevah, pa čeprav bi se, ponavljam, vedno ne strinjali z ideologijo marksizma in tudi ne z vsemi vidiki politike ZKJ.

Za nas je bistveno, da se delovni ljudje in občani s polno demokratično odgovornostjo vključujejo v sistem samoupravne demokracije in da se, da tako rečem, ravnajo po njenih demokratičnih in ustavnih pravilih vedenja. Vsem takim ljudem mora SZDL na široko odpreti svoja vrata.

SZDL ima zdaj veliko odgovornost, saj se bližajo volitve delegacij in delegatov v samoupravne skupnosti. Pri teh volitvah je treba aktivirati vse delovne ljudi in občane, člane vseh družbenopolitičnih organizacij. Tako bo opravljen najboljši izbor najaktivnejših in najsposobnejših, tistih, ki jim bomo zaupali odgovorne družbene funkcije. Od pravilne izbire teh kadrov bo v marsičem odvisno tudi prihodnje delo delegacij in celoten razvoj našega sistema socialistične samoupravne demokracije.

Prav tako moramo proučiti družbeno vlogo sindikatov v skladu s spremembami v našem družbenoekonomskem sistemu in v tem okviru naloge zveze komunistov. Komunisti morajo biti vedno skupaj z delavci in z njimi enakopravno razpravljati o vseh problemih, ne pa prihajati med delavce z že pripravljenimi sklepi.

Proces mora biti obraten, in je treba do stališč in sklepov prihajati prek demokratičnega dialoga, v katerem morajo komunisti pokazati visoko stopnjo znanja, načelnosti in politične kulture, ter smisel za upoštevanje drugih mnenj. Skratka, imeti morajo več posluha za to, kar se res dogaja in kar delavci res hočejo.

Razmah marksističnega usposabljanja članstva

Prav od take neposredne in najširše povezanosti z delovnimi ljudmi in občani je odvisna tudi moč družbenega vpliva ZKJ. Bistveno je predvsem zagotoviti, da bo ZKJ vedno tam, kjer poteka samoupravna in politična aktivnost množic, da je dovzetna za pobude, ki bodo prihajale iz celotne družbene strukture in da pri tem gradi svoje sklepe in politično akcijo. Tako bo ZK res to, kar je tovariš Tito nenehno hotel in hoče še zdaj, partija množic, partija kot orožje množice.

Takšno svojo avantgardno vlogo bo seveda zveza komunistov tudi v prihodnje, kot je to delala doslej, še bolj uspešno reševala, če bo ustvarjalno razvijala in v praksi uporabljala marksistično teorijo in nenehno idejnopolitično usposabljala svoje člane.

Po X. kongresu smo posvetili večjo pozornost marksističnemu usposabljanju članov za konkreten in praktično vsakdanji politični boj pri preobrazbi družbe. Vsa vodstva in organizacije ZK so se teh problemov lotile zelo aktivno in so bile pri tem dosežene nove kvalitete. Povečalo se je število partijskih in drugih političnih šol. V minulih dveh letih je imela zveza komunistov 656 političnih šol z 89.897 obiskovalci.

Seminarje za nove in mlajše člane ZK je obiskovalo okrog 550.000 ljudi itd., kar so zelo impozantne številke glede na prejšnje obdobje, ko je bilo marksistično izobraževanje potisnjeno v drugo vrsto. ZK mora tudi v prihodnje marksističnemu izobraževanju in idejnopolitičnemu usposabljanju članov posvetiti največjo pozornost. Komunist se od drugih razlikuje ne po rdeči knjižici ali kakšnem privilegiranem položaju v družbi, ampak samo s svojo zavestjo in znanjem. Saj samo z znanjem in revolucionarnim delom bo lahko branil in uresničeval politiko ZKJ, je poudaril Stane Dolanc.

V pripravah na XI. kongres ZKJ in na samem kongresu bomo posebno pozornost posvetili problemom gospodarskega razvoja.

Z razvijanjem novih družbenoekonomskih odnosov in zaradi odpovedovanja in prizadevanja delovnih ljudi smo v tem obdobju kljub številnim problemom in težavam imeli dinamično gospodarsko aktivnost zlasti v rasti industrijske in kmetijske proizvodnje, dosegli smo pomembne uspehe pri razvijanju materialnih proizvodnih sil družbe in pri dvigu življenjske in kulturne ravni delovnih ljudi. Celotno materialno premoženje Jugoslavije se je povečalo za približno četrtino.

Družbeni proizvod in nacionalni dohodek sta se povečevala povprečno za 5,9 odstotka na leto, industrijska proizvodnja za 7,5 odstotka, kmetijstvo pa za 3,2 odstotka. Tudi druge gospodarske panoge so napredovale. Zaposlenost se je vsako leto povečala povprečno za 4 odstotke in tako smo v tem razdobju zaposlili 832 tisoč novih ljudi. V Jugoslaviji je v družbenem sektorju zaposlenih skupaj približno 5,200.000 ljudi. Zgradili smo mnoge nove industrijske in komunalne objekte, zdravstvene, šolske in kulturne ustanove in približno 600 tisoč novih stanovanj. Skorajda ni mesta, vasi in kraja v Jugoslaviji, kjer ne bi kaj gradili.

Vse to so pomembni uspehi, še zlasti, če upoštevamo, da smo jih dosegli v zelo težavnem boju za stabilizacijo gospodarskih tokov, za odpravljanje posledic inflacije, ki je zadnja leta prizadela skoraj ves svet. Sredi leta 1975 je bila inflacija pri nas zelo velika, več kot 33-odstotna, v letu 1976 in 1977 pa nam jo je uspelo obrzdati na znosnejšo raven med 9 do 13 odstotki.

Boj za stabilizacijo gospodarstva in večjo produktivnost pa ostaja naša najpomembnejša naloga tudi v prihodnje. Čeprav smo dosegli uspehe pri spodbujanju gospodarske dejavnosti, ti rezultati še niso dovolj trdni, hudi problemi pri posameznih pomembnih vprašanjih, povezanih z gospodarskimi gibanji, pa se v zadnjih mesecih celo zaostrujejo. V tem letu smo podedovali še nekatere že dobro znane neugodne tendence, ki bi utegnile, če jih ne bomo pravi čas odpravili, pomeniti hudo oviro pri razvoju samoupravljanja. Zlasti so neugodna gibanja na področju ekonomskih odnosov s tujino. Izvoz je zastal, uvoz pa še vedno narašča, in to precej nad začrtanimi okviri. To je pripeljalo do prekomerne zadolženosti v tujini in do nevarnega poslabšanja plačilno-bilančnega položaja države. Takšne razmere na področju ekonomskih odnosov s tujino še zaostruje dejstvo, da se v zahodnoevropskih državah zmanjšuje konjunktura, povečuje nezaposlenost in krepijo protekcionistične in podobne ovire.

Hkrati se zaostrujejo tudi problemi, ko se zmanjšujeta akumulacijska in reprodukcijska sposobnost našega gospodarstva. Zakonske in pogodbene obveznosti gospodarstva še naprej rastejo hitreje od dohodka. Pri namenski delitvi čistega dohodka v organizacijah združenega dela se nenehno povečuje delež tekoče porabe in krčijo vlaganja, namenjena za akumulacijo. Precej temeljnih organizacij združenega dela ne more vložiti niti dinarja v akumulacijo in celo ne zagotoviti enostavne reprodukcije. Vse vrste porabe — splošne, skupne in osebne — presegajo okvire razpoložljivega dohodka. Zvišujejo se tudi cene in povečujejo življenjski stroški.

Zlasti zapleten problem so izgube pri poslovanju mnogih velikih organizacij združenega dela, v katerih dela približno ena petina vseh zaposlenih in kjer so sredstva, namenjena za pokrivanje izgub, precej izčrpali, tako da sanacija terja daljše obdobje in precejšnja dodatna vlaganja.

Enotni investicijski programi

Poleg tega pri nas še nadalje investiramo zelo na široko, pri čemer še ne dosegamo zadovoljivega tempa sprememb v gospodarski strukturi in ustrezne učinkovitosti investicijskih vlaganj. Velik obseg investicij in počasno vračanje vloženih sredstev močno vplivata tudi na vedno večje zadolževanje v tujini. Gradimo približno 29 tisoč objektov, med katerimi smo jih precej začeli že pred petimi in še več leti, toda mnogi bodo imeli prevelike zmogljivosti, celo v panogah, ki so prioritetnega pomena. Vsi investitorji zatrjujejo, da so vlaganja ekonomsko upravičena, pri roki imajo celo vso potrebno dokumentacijo bank, ki govori v prid tega. S stališča kolektiva ali občine so torej investicije ekonomične in upravičene. Če pa vsa ta vlaganja ocenimo s stališča enotnega tržišča in celotne jugoslovanske ekonomike, pogosto ugotovimo, da so mnoge od teh investicij neekonomične in nepotrebne, da ta parcialni interes pogosto ni v skladu z interesi vsega delavskega razreda. Kaže, da si vsi želimo več socializma, kot ga lahko ustvarimo oziroma, kot je realno mogoče in torej tudi ekonomsko zares upravičeno.

Ko gre za delitev osebnih dohodkov, nekateri vidijo le sebe

Ob tem bi rad posebej opozoril še na nekatere negativne pojave. Pri nekaterih naših samoupravljalcih naletimo tudi na pojave egoizma. Pri samoupravnem sporazumevanju in dogovarjanju o osebnih dohodkih nekateri vidijo samo sebe, posegajo po nedovoljenih sredstvih in se zatekajo k spletkam. Prihaja tudi do velikega oportunizma pod geslom »kolikor ti meni — jaz tebi« in torej tudi do spodkopavanja medčloveških odnosov in norm naše socialistične morale.

Vnovič se širijo pojavi nekontroliranega in neracionalnega trošenja družbenih sredstev, neodgovornega ravnanja na tržišču, prirejanja raznih dragih proslav, razkošnih gradenj družbenih objektov in podobnega. Opešala je tudi akcija varčevanja.

Mislim, da je še zlasti nevaren pojav birokratizma in njegove španovije s tehnokratizmom. Nekateri, vmes so tudi komunisti, mislijo, da se sloj birokratov po pisarnah z gorami papirja vred, mora širiti, da bi lahko deloval naš novi sistem, nekateri pa prek tega žele tudi kompromitirati samoupravni sistem in dokazati, da se torej iz tega sistema nujno rojevata tudi birokracija in tehnokracija.

Seveda vsi ti pojavi niso in ne smejo biti lastni socialističnim samoupravnim odnosom. Morali bi poiskati najbolj preprost in najbolj ekonomičen način poslovanja in organiziranja proizvodnje ter drugih področij družbenega dela in življenja. Ti socialistični samoupravni odnosi, za katere smo se odločili, ne terjajo vedno močnejšega birokratskega aparata in tudi ne dajejo možnosti za razvoj tehnokratskih odnosov — seveda pod pogojem, da samoupravne odnose v resnici in dosledno uresničujemo. Vse je predvsem odvisno od sposobnosti samoupravljalcev, samoupravnih organov, delegatov in delegacij ter družbenopolitičnih organizacij, od tega, v kolikšni meri so pripravljeni odločno se spoprijeti z birokratskimi in tehnokratskimi pojavi in silami in koliko so pripravljeni in sposobni prevzeti nase pristojnosti in odgovornosti, ki jim jih nalagata ustava in zakon o združenem delu.

Odgovornost organov državne uprave je velika

Poleg tega imajo nedvomno veliko odgovornost tudi organi državne uprave, ki morajo prav tako pretehtati, ali je kup predpisov, napotkov in raznih drugih direktiv potrebnih ali ne, in ali če vse to sprošča ustvarjalne sile v okviru samoupravnega sistema ali pa jih ovira. Tudi o teh vprašanjih se bomo morali pogovoriti v predkongresnih razpravah.

Med pripravami na kongres ne bi smeli zanemariti niti enega konkretnega vprašanja iz našega življenja, temveč jim, nasprotno, posvetiti vso pozornost, zlasti problemom in nalogam s področja družbenoekonomskih gibanj, o čemer je konec decembra razpravljalo tudi predsedstvo CK ZKJ. Sklenili smo še, da bo treba nujno sprožiti, prav pred našim kongresom, široko družbeno akcijo in povečati odgovornost vseh družbenih dejavnikov, od temeljne organizacije združenega dela do federacije, da bi premostili zdajšnje težave in probleme, ki se pojavljajo v gospodarskih gibanjih. Zveza komunistov mora brez omahovanja vztrajati pri začrtani politiki ekonomskega razvoja. Široka mobilizacija organiziranih subjektivnih sil pri teh vprašanjih bo pravzaprav veliko prispevala k vsej naši dejavnosti pred XI. kongresom ZKJ.

Enajsti kongres bo poleg drugih vprašanj vsekakor obravnaval tudi znanost in njeno mesto v sistemu, ki ga oblikujemo. To vprašanje ima dve plati, med seboj tesno povezani. Prva je povezana z vlogo znanosti, upoštevaje, da je treba uvesti najmodernejšo tehnologijo v proizvodne procese, brez česar ni moč doseči naglega in uspešnega razvoja materialnih proizvodnih sil družbe in delovne produktivnosti. Znanost in znanstveni dosežki so ena od bistvenih predpostavitev bolj racionalnega odločanja samoupravljalcev na vseh tistih točkah našega sistema, kjer samoupravno načrtujejo in odločajo — od temeljne organizacije združenega dela do delegatskih skupščin.

Druga plat je družbene, razredne narave. Z združitvijo znanosti v celovit družbenoekonomski in politični sistem in v združeno delo tudi znanost kot del organiziranih socialističnih sil vse bolj postaja eden od bistvenih dejavnikov v procesu odpravljanja delitve na umsko in fizično delo in s svojo analizo prakse in vizijo prihodnosti prispeva k boju delavskega razreda na njegovi poti v uresničitev komunistične družbe. Tudi s tem samoupravljanje potrjuje svojo zgodovinsko prednost pred sodobnimi birokratsko-tehnokratskimi sistemi, v katerih je znanosti vse bolj dodeljena vloga sredstva oblasti v službi močnih upravljalskih aparatov, je poudaril sekretar izvršnega komiteja in predsednik odbora za pripravo XI. kongresa.

Trajna vrednost načel in ciljev politike neuvrščenosti

Zveza komunistov in socialistična Jugoslavija sta v prvih vrstah boja za demokratične politične in ekonomske mednarodne odnose, za mir in družbeni napredek v svetu. Naš socialistični samoupravni sistem in neuvrščena zunanja politika sta poglavitni in trajni komponenti, ki se med seboj pogojujeta in prepletata. Na XI. kongresu moramo oceniti dosedanjo dejavnost in začrtati osnovne smeri aktivnosti ZKJ in SFRJ na mednarodnem področju. Temu smo v tezah posvetili posebno poglavje.

Naša mednarodna politika izraža demokratične, humanistične in revolucionarne lastnosti družbe socialističnega samoupravljanja in je usmerjena, v skladu z načeli o aktivnem miroljubnem sožitju, v vsestransko sodelovanje z vsemi državami, ne glede na njihovo družbeno ureditev, v uresničevanje ciljev neuvrščenosti in krepitev vloge OZN, v popuščanje mednarodne napetosti, odpravljanje kriznih žarišč in spornih mednarodnih problemov po miroljubni poti in v aktivno solidarnost z bojem podjarmljenih narodov za osvoboditev in svoboden nacionalni razvoj. Takšna mednarodna politika ZKJ in SFRJ neposredno prispevata k boju za socializem, družbeni napredek in splošni napredek v svetu, pa tudi k nadaljnji krepitvi neodvisnosti, mednarodnega položaja in varnosti naše družbe. Prav zato ta politika in še posebej njen strateg in oblikovalec tovariš Tito zavzemata zelo častno mesto v mednarodni skupnosti.

Te osnovne smeri, cilji, načela in naloge politike neuvrščenosti SFRJ imajo trajno vrednost in vsekakor jih bomo potrdili tudi na XI. kongresu ZKJ kot temelj naše mednarodne dejavnosti tudi v prihodnje. Te opredelitve so po X. kongresu ZKJ doživele novo zgodovinsko potrditev v nadaljnji močni okrepitvi vloge, ki jo ima gibanje neuvrščenosti, kot bistvene komponente naprednega preoblikovanja sodobnega sveta. Neuvrščenost je postala bistven dejavnik v procesu demokratične preobrazbe mednarodnih ekonomskih in političnih odnosov, močna in dinamična sila človeštva v boju za mir in družbeni napredek, za ustvarjanje možnosti, da odpravimo vire mednarodne nestabilnosti, kot so problemi razvoja, tekme v oboroževanju in vojnih žarišč. Gibanje neuvrščenosti je že postalo nenadomestljiv dejavnik današnjega človeštva na njegovi poti v bolj pravične mednarodne odnose in graditev boljšega in bolj humanega sveta, v katerem bo človek zares živel in ustvarjal svobodno, ne da bi se bal vojnih opustošenj, raznih krivic, izrabljanja, podjarmljanja in izkoriščanja. Zato interesov delavskega razreda in najširših slojev delovnih ljudi po svetu, kot je trdno prepričana ZKJ, danes ni moč ločevati od ciljev in akcije neuvrščenih držav.

Boj za nov mednarodni gospodarski red

Zato si moramo še nadalje prizadevati, da se bo okrepila enotnost neuvrščenih držav in akcijska sposobnost gibanja v boju za premostitev blokovske delitve, uresničitev načel o miroljubnem sožitju in za demokratizacijo mednarodnih ekonomskih in političnih odnosov, proti imperializmu, hegemonizmu in vsem drugim oblikam nadvlade med narodi.

Zlasti pomemben je boj za uvedbo novega mednarodnega gospodarskega reda in za suvereno razpolaganje držav in narodov z lastnimi naravnimi in z delom ustvarjenimi bogastvi. Prav pri urejanju teh vprašanj lahko delavski razred in demokratične sile po svetu najbolje pokažejo svojo solidarnost in izrazijo svoja resnična internacionalistična stališča. ZKJ se bo aktivno angažirala, zlasti med naprednimi strankami in gibanji v svetu, da bi dosegli čim širše in popolnejše mednarodno razumevanje za prav te ekonomske probleme držav v razvoju in da bi spodbujali vse tisto, kar bo pripomoglo k temu, da bi hitreje odpravili zdajšnjo neenakopravnost, diskriminacijo in izkoriščanje.

Seveda vodi pot do uvedbe novega mednarodnega gospodarskega reda predvsem prek pogajanj in sporazumevanja. Navezava dialoga med delavskim razredom razvitih držav in naprednimi silami držav v razvoju pa lahko spodbudno vpliva na vse tiste, ki ne morejo ali nočejo razumeti pomembnosti tega problema za mir in napredek v svetu.

ZKJ smatra, da nista nedeljiva samo svetovni mir in varnost, temveč sta s tem kar najbolj tesno povezana tudi gospodarski razvoj in napredek vseh držav. Niti ena država, najsi bo še tako razvita, ne more živeti sama zase. To dejstvo pa morajo upoštevati tudi vse komunistične partije, socialistične in druge napredne stranke ter gibanja v svetu, zlasti, ko govore o svoji internacionalistični solidarnosti.

Na XI. kongresu bomo analizirali in ocenili težnje popuščanja napetosti v mednarodnih odnosih, k čemur je naša država prispevala in še prispeva velik delež. Enajsti kongres bo tudi pomenil novo spodbudo k nadaljnjim prizadevanjem naše države za aktivno in celovito uresničevanje načel in odločitev, sprejetih na helsinški konferenci, kot tudi za poglabljanje procesa popuščanja napetosti po vsem svetu in na vseh področjih mednarodnih odnosov.

ZKJ in SFRJ si bosta skupaj z drugimi neuvrščenimi državami in naprednimi silami aktivno prizadevali, da bi čimprej zaustavili tekmo v oboroževanju in uredili vsebinska vprašanja, povezana z razoroževanjem. Nenehno se bosta trudili, da bi našli pravično rešitev za krizna žarišča v svetu, ki ogrožajo neodvisnost, suverenost in ozemeljsko nedotakljivost mnogih držav, zlasti neuvrščenih držav in držav v razvoju.

ZKJ bo tako kot doslej še nadalje posvečala posebno pozornost razvoju v mednarodnem delavskem gibanju. Enajsti kongres bo v času zelo pomembnih strujanj v komunističnem in delavskem gibanju. Proces krepitve socialističnih in naprednih sil postaja vse globlji in širši, objektivne možnosti boja za socializem vedno večje, osnovna tendenca za razvoj odnosov v delavskem gibanju pa zelo pozitivna. Obenem pa je še vedno čutiti poskuse nekaterih konservativnih in dogmatskih sil v obeh krilih delavskega gibanja, da bi ponovno uveljavili zgodovinsko zastarele oblike teh odnosov, da bi ovirali nagel razvoj socialističnih idej in družbene prakse. ZKJ meni, da so vse tendence k institucionaliziranju odnosov v delavskem gibanju, v že znani ali kaki novi obliki, zgodovinsko nesmotrne in škodljive, pa najsi prihajajo od koderkoli.

Problemi v zvezi z bojem za socializem so zelo raznoliki tako po ekonomski kot po družbeni plati, pa tudi pri politični in institucionalni nadgradnji. To je razumljivo in neizogibno, upoštevaje različnost razmer in širino boja za socializem, ki danes poteka v svetu. Več je tudi možnosti, da bi po mirni poti izpeljali revolucionarno družbeno preobrazbo in to je zgodovinska pridobitev naprednega družbenega razvoja. Prihaja do tehtanja nekaterih političnih konCepcij in opuščanja posameznih ideoloških in teoretičnih pojmovanj. Vse bolj izrazite so opredelitve za samostojno izbiranje poti revolucionarnega boja in za krepitev prav takih partij, ki pri ustvarjalnem oblikovanju svojih programov in v svoji praksi izhajajo iz družbenih in političnih realnosti v svojih državah. Mislimo, da je to zelo pomembno, upoštevaje nadaljnji napredni razvoj in krepitev demokratskih odnosov v komunističnem in delavskem gibanju. Stekel je proces oblikovanja političnih zvez levo usmerjenih sil in začelo se je sodelovanje med nekaterimi komunističnimi partijami in socialističnimi strankami pri posameznih vprašanjih.

Različnost poti in oblik boja za socialistično preobrazbo družbe je torej objektivna stvarnost in vse partije se morajo sprijazniti s to realnostjo, kar je pogoj za premostitev mnogih konfliktov v delavskem gibanju in poskusov vsiljevanja lastnih »modelov«.

Demokratizacija in podružbljanje naše zunanje politike

V takšnih razmerah je spoštovanje načel o samostojnosti, prostovoljnem sodelovanju in enakopravnosti gibanj, njihovi odgovornosti pred svojim delavskim razredom in ljudstvom, pa načela o neodvisnosti in nevmešavanju odločilnega pomena za razvoj socializma kot svetovnega procesa in pomeni tisti temelj, ki zagotavlja možnosti za demokratično usklajevanje različnih interesov, pojmovanj in stališč. Dosledno spoštovanje teh načel omogoča naravno in plodno kroženje izkušenj in medsebojno oplajanje politike in taktike posameznih gibanj. Samo ob doslednem spoštovanju teh načel lahko poteka ustvarjalna demokratična razprava o vseh vprašanjih, pomembnih za komunistične partije in delavske stranke ter za socializem nasploh. Takšna javna razprava je za revolucionarno gibanje, kot je komunistično; nujna, če vodi h krepitvi medsebojnih odnosov in ne v konflikte, »diskvalifikacije« in podobno. Nihče, brez kakršnekoli izjeme, nima pravice monopolne absolutizacije lastnih koncepcij, zanemarjati tuje pozitivne izkušnje in vsiljevati lastna stališča.

ZK se bo tudi v prihodnje odločno zavzemala za takšne demokratične odnose v komunističnem in delavskem gibanju. Prepričan sem, da je moč samo na takšnih temeljih zgraditi zares internacionalistično solidarnost komunističnih partij in delavskih strank, vseh naprednih sil v boju za mir, demokratizacijo mednarodnih odnosov, za družbeni napredek in socializem.

Pri demokratizaciji in podružbljanju naše zunanje politike ni alternative. Bistvena komponenta naše zunanje politike je, da jo v skladu z razvojem sistema socialističnega samoupravljanja demokratično oblikujemo in uresničujemo, ob sodelovanju vseh dejavnikov mednarodne aktivnosti naše države, hkrati pa število teh dejavnikov nenehno narašča. To terja še bolj uspešno usklajevanje dejavnosti vseh pobudnikov mednarodnega sodelovanja v naši družbi, v skladu s sprejetimi načeli, cilji in interesi naše zunanje politike, je rekel Dolanc.

Predsedstvo CK ZKJ predlaga, naj bi teze po razpravi in potem, ko jih bomo sprejeli na današnji seji centralnega komiteja, objavili in dali v javno razpravo članstvu. Tako bi spodbudili idejno-politično akcijo ZK in vseh drugih subjektivnih sil pri urejanju žgočih družbenih in ekonomskih problemov ter nalog in bi še širše razvili demokratične samoupravne odnose in prakso. V tezah ni bistvena vsaka posamezna formulacija, temveč njihova skupna idejno-politična vsebina in smer družbenih gibanj ter politične akcije komunistov.

Zdaj poteka proces daljnosežnih sprememb v naših družbenih odnosih, ki terja čas, zavest in znanje, pa tudi entuziazem in odgovornost vsakega človeka v družbi. Imamo novo ustavo, zakon o združenem delu in več drugih dokumentov, ki so nastali po X. kongresu in v katerih je načelno začrtana in določena smer razvoja naše družbe. Prav gotovo se bomo morali še več let bojevati za njihovo uresničitev.

Pri tem ne smemo imeti nikakršnih iluzij. Brez aktivnega odnosa, boljšega znanja in zavesti ter ustvarjalnega dela se samo od sebe ne bo nič spremenilo. »Država si ne more zagotoviti nenehnega razvoja in napredka ter ohraniti neodvisnosti', kot je v nedavnem pogovoru s predstavniki SZDL Jugoslavije poudaril tovariš Tito, ‚če se vsi njeni državljani ne zavedajo svoje vloge, svojih obveznosti in dolžnosti.'

Na kongresu moramo izluščiti osnovne probleme pri uresničevanju teh temeljnih dokumentov in vseh naših stališč, da bi lahko realno ocenili kje smo, kakšne so težave in slabosti in opozorili na smer nadaljnjega razvoja. Nikakor torej ne gre za to, kot nekateri mislijo, da bo XI. kongres samo »kongres akcije«, da bomo na njem govorili samo o tem, kako smo izpolnili nekatere naloge. Kongres bo v celoti ocenil, do kod smo prišli, in opozoril, kaj in kako naj bi nadalje delali, da bi čim bolje in dosledneje uresničevali stališča in sklepe s kongresa. Tako bomo nakazali nove perspektive razvoja naše socialistične družbe, to pa je hkrati tudi naloga ZKJ.

Torej se morajo članstvo in organizacije ZK poleg tega, da se temeljito seznanijo z vsebino teh tez in s študijo tovariša Kardelja ter z razpravami o posameznih bistvenih vprašanjih, povezanih z razvojem našega sistema in vlogo ZK, kritično in ustvarjalno obrniti tudi vase, pretehtati rezultate in razmere v svojem okolju, v krajevni skupnosti, občini, pokrajini in republiki in čimbolj konkretno prispevati k oblikovanju ne le svojih delovnih programov, temveč tudi stališč in nalog vse ZKJ.

Idejno-politična stališča in smeri akcije, navedena v tezah, in že zastavljene naloge o mnogih vprašanjih terjajo polno angažiranost vsega članstva, organizacij in vodstev ZK, SZDL, zveze sindikatov, ZSM, zveze borcev in drugih družbenih organizacij, združenj, znanstvenih ustanov, tiska, radia in televizije, torej vseh dejavnikov, ki lahko s svojimi predlogi in mnenji o posameznih vprašanjih pomagajo k bolj uspešnim pripravam na kongres. Kolikor bo predkongresna razprava o vsem, kar je navedenega v tezah, širša, bolj celovita, bolj svobodna in v pravem pomenu besede demokratična, toliko boljše bodo priprave na kongres in kar je še pomembneje, za sprejetimi odločitvami bo v resnici stalo vse članstvo ZKJ in delovni ljudje naše države.

Z današnjo sejo centralnega komiteja ZKJ in s sprejetimi osnovnimi tezami ZKJ kar najbolj neposredno začenja obsežnejše in stvarnejše delo, povezano s pripravami na XI. kongres, ki od vseh nas terja kar največ angažiranja in zavzemanja, odgovornosti, idejne in politične enotnosti. Tudi v zdajšnji etapi naše socialistične revolucije, tako kot v vseh prejšnjih, so uspehi predvsem odvisni od enotnosti zveze komunistov, delavskega razreda, narodov in narodnosti ter njihovega ustvarjalnega dela. Še nikoli pa ni bila enotnost trdnejša, kot je danes, in zato lahko z optimizmom zremo v prihodnost,« je na koncu opozoril Stane Dolanc.

Enajsti kongres ZKJ bo junija v Beogradu

Natančen datum in dnevni red kongresa bodo določili kasneje, vendar najpozneje tri mesece pred začetkom

BEOGRAD, 9. febr. (Tanjug) — Centralni komite ZKJ je na današnji seji sprejel sklep o sklicanju 11. kongresa ZKJ, ki bo junija 1978 v Beogradu. Natančen datum in dnevni red bodo določili kasneje, vendar najmanj tri mesece pred začetkom 11. kongresa. O osnovnih tezah za pripravo stališč in dokumentov 11. kongresa ZKJ bodo razpravljali v organizacijah in vodstvih ZKJ in širši javnosti.

Delegate za 11. kongres ZKJ bomo volili na podlagi številčnega stanja članov ZKJ na dan 31. decembra 1977, in to po enega delegata na tisoč članov ZK.

Po sprejetem sklepu volijo v ZK republik po 60, v ZK pokrajin po 40 in v organizaciji ZK v JLA po 30 delegatov.

Delegate bomo volili na občinskih in drugih ustreznih konferencah ZK. Delegati iz republik in pokrajin se volijo na kongresih oziroma konferencah ZK, delegati iz JLA pa na konferenci ZKJ v JLA.

Da bi bilo na kongresu zastopanih čimveč občinskih in drugih ustreznih organizacij ZK, volijo svojega delegata posebej tudi tiste občinske organizacije in druge organizacije ZK, ki imajo nad 800 članov.

Delegati za 11. kongres ZKJ se kandidirajo in volijo med dejavnostjo v pripravah na 11. kongres ZKJ ter kongrese in konference ZK v republikah in pokrajinah, za konferenco organizacije ZKJ v JLA in konferenco organizacije ZK v organih in organizacijah federacije.

Delegati za 11. kongres se postavljajo in volijo na podlagi naslednjih meril: odločno zavzemanje za razvoj socialističnega samoupravljanja, aktivno delovanje in osebni prispevek v uresničevanju politike ZKJ, afirmiranost, ugled in zaupanje v okolju, kjer delajo in delujejo, zavzemanje in afirmiranost v boju za bratstvo in enotnost ter enakopravnosti narodov in narodnosti Jugoslavije, prispevek h krepitvi vseljudske obrambe, neuvrščene politike Jugoslavije in mednarodnega sodelovanja na temeljih enakopravnosti in neodvisnosti.

Ob kandidiranju in volitvah delegatov je treba poskrbeti, da so med delegati člani ZK vseh generacij, da je čimveč delegatov iz neposredne proizvodnje in da se zagotovi ustrezna zastopanost žensk, mladine, znanstvenih, kulturnih in javnih delavcev. Nujno je treba zagotoviti tudi ustrezno nacionalno sestavo delegatov.

Ob določanju kandidatov in njihovih volitvah so občinske in druge konference ZK dolžne zagotoviti načelnost in najširši demokratični postopek, določen s statutom ZKJ. Te konference morajo izvoliti delegate za 11. kongres ZKJ najkasneje do 1. aprila letos.

Po tem sklep

Politika v skladu z resničnostjo

Razprava na seji centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije — Dr. A. Grličkov: Razlike v stališčih in mišljenjih niso v nasprotju s solidarnostjo mednarodnega delavskega razreda

BEOGRAD, 9. febr. (Tanjug) — Sekretar v izvršnem komiteju predsedstva CK ZKJ dr. Aleksandar Grličkov je v razpravi spregovoril o tezah, ki zadevajo mednarodno dejavnost Zveze komunistov Jugoslavije, in poudaril: »To so temeljne smernice, cilji in načela politike ZKJ v delavskem in sploh demokratičnem gibanju, ki so rezultat dolgoletnega boja in izkušenj. Dožive so mnogostransko uveljavitev, zato ni ne potrebe ne podlage, da bi ponovno tehtali njihovo ustreznost ali jih spreminjali.«

»Trajnost opredelitev politike ZKJ v delavskem gibanju in njihov ugled terjajo, da pravočasno in stalno reagiramo, preciziramo, izpopolnjujemo, razvijamo nove ocene in stališča oziroma teorijo in prakso zveze komunistov,« je dejal dr. **Aleksandar Grličkov.**

Izrazil je oceno, da se v komunističnem in delavskem gibanju v celoti širijo in krepijo pozitivna gibanja in tendence, čeprav so še naprej navzoče nekatere izrazito negativne tendence. V utemeljitvi te ocene je omenil, da se krepi pojmovanje o potrebi po sodelovanju na demokratičnih temeljih in z demokratično vsebino, navedel uspehe in dosežke socialističnih držav, ki širijo možnosti za še popolnejše uresničevanje teženj delavskega razreda in ljudstva, orisal vlogo in vpliv vrste komunističnih partij na temelju uveljavitve pojmovanja o lastnih poteh boja za socializem, spregovoril o sodelovanju med komunisti in socialisti ter socialnimi demokrati itd.

»Pozitivne tendence se oblikujejo tudi s procesom odpravljanja koncepta centralizma in monolitizma komunističnega gibanja, s kompleksnimi spremembami v pojmovanjih demokracije v socializmu kakor tudi z erozijo sektaštva v delavskem gibanju,« je dejal Grličkov.

Takšen pozitiven splošni proces pa seveda obremenjujejo mnoga navzkrižja. Spremljajo ga tudi močni odpori in bremena iz preteklosti, poskusi vračanja k starim, že premaganim odnosom. Zato po oceni Grličkova slabijo nekatere partije in v njih prihaja do novih delitev in razcepov. V posameznih primerih se žilavo ohranja tudi staro nezaupanje v odnosih med komunisti in socialisti.

V tem okviru je opozoril na vzajemnost vpliva gibanj v komunističnem in delavskem gibanju in mednarodnih odnosov ter dodal, da se to zlasti kaže v razmerah, za katere je značilna blokovska razcepljenost. Tukaj je omenil, kako odgovorni krogi ZDA nasprotujejo možnosti, da bi v vlade zahodnoevropskih držav prišli komunisti. »Temu ni mogoče reči drugače kot nedopustno vmešavanje v notranje zadeve suverenih držav in prizadevanje, da bi ovekovečili obstoječe odnose,« je dejal Grličkov.

Ko je spregovoril o številnih nasprotjih, razhajanjih in tudi globokih razlikah v načelnih vprašanjih, ki se v nekaterih primerih zaostrujejo«, je dejal: »Sodimo, da ima komunistično in delavsko gibanje dovolj moči, da premaga obstoječe težave in okrepi pozitivne tendence v svojem razvoju, to se pravi, razvije sodelovanje na demokratičnih temeljih. To je hkrati najučinkovitejša pot za boj proti naporom reakcionarnih, antikomunističnih sil, usmerjenih v poglabljanje sicer že znanih problemov v komunističnem gibanju.«

»Različnost poti v socializem kot objektivna zakonitost in usklajevanje politike vsake partije s to resničnostjo imata usoden pomen za odpravljanje mnogih problemov v komunističnem, delavskem in naprednem gibanju sploh,« je dejal Grličkov in dodal, da sama zgodovina marksistične in leninistične teorije in prakse že od nekdaj terja razvojne poti v socializem.

»Zgodovinske situacije so neponovljive. Seveda se lahko vsak narod in delavski razred opirata na podporo drugih narodov in uporabljata tuje pozitivne in dragocene izkušnje. Zveza komunistov Jugoslavije ni in ne more biti proti temu.

Razumljivo je, da boj za uveljavljanje svojih poti v socializem ne pomeni zapiranja v ozke meje, temveč živo dialektično povezanost in solidarnost, aktivno, enakopravno povezanost z bojem in izkušnjami vseh socialističnih in drugih naprednih sil.

Razlike v stališčih in mnenjih niso v nasprotju s solidarnostjo in je tudi ne morejo oslabiti. Ker so omenjena načela in upoštevanje razlik postali praksa v medsebojnih odnosih, se internacionalistična solidarnost lahko samo okrepi,« je poudaril sekretar v izvršnem komiteju predsedstva CK ZKJ dr. Grličkov.

Potem ko je opozoril na pomembni prispevek berlinske konference evropskih komunističnih partij k razvijanju odnosov v komunističnem gibanju — na demokratičnih temeljih — je poudaril dolgoročnost pomena dokumenta, ki so ga tam sprejeli. Nekateri sodijo, je dejal, da prihaja po konferenci do odstopanja od stališč in pojmovanj, orisanih v dokumentu, in da je to znamenje prizadevanj za razvrednotenje berlinske konference. Mislim, da je takšno stališče, milo rečeno, poenostavljeno, je dejal Grličkov in dodal: »Različnost interpretacije berlinskega dokumenta in same konference je treba jemati, in to tudi je, kot sestavni del svobodne izmenjave mnenj, razprave, ki se je začela v pripravah na konferenco in je potekala nato na njej, ter kot odsev objektivne situacije, v kateri je treba postopoma odpravljati elemente, ki niso v skladu z duhom berlinskih sklepov in o katerih še danes obstaja dialog.« Poudaril je tudi, da je tovariš Tito že na sami konferenci v Berlinu opozoril na potrebo po enakopravni javni razpravi o vseh vprašanjih, ki so v interesu komunističnih in delavskih partij ter razvoja socializma.

Danes ne more nihče utemeljeno trditi, je dodal dr. Grličkov, da obstajajo že izdelani recepti, da je komunistom ali komurkoli drugemu znano in na dosegu vse, kar zadeva probleme boja za socializem in socialistično graditev. V sedanji razpravi v mednarodnem delavskem gibanju prihaja občasno do pojavov, ki izstopajo iz okvirov omenjenih načel in konstruktivne razprave, zlasti v vprašanjih tkim. »evrokomunizma«. »To je treba obžalovati in bi se moralo končati v korist nadaljnjega razvoja dialoga v interesu delavskega gibanja in odpravljanja določene napetosti med partijami v zvezi s tem,« je dejal Grličkov in izrazil prepričanje, da bodo potrebe in življenje pomagali, da bo dozorela zavest o tem.

V dosedanjem sodelovanju med temi partijami pa je čutiti tudi velike težave in konfrontacije. Toda »temeljni smisel obstoječega dialoga, konfrontiranja in sodelovanja po mnenju ZKJ ni v premagovanju takšne ali drugačne strategije, temveč v širjenju vsebine obojestranskih prizadevanj, ki jih terja zgodovinska faza prehoda iz kapitalizma v socializem. V tem smislu sta obe krili delavskega gibanja pred vsemi zgodovinskimi preizkušnjami.«

Zveza komunistov Jugoslavije razvija plodno in tehtno sodelovanje z večino socialističnih in socialnodemokratskih strank na temelju enakopravnosti in vzajemnega spoštovanja ter prispeva k odpravljanju razcepov v delavskem gibanju v korist krepitve socializma kot svetovnega procesa, je dejal Grličkov.

Grličkov je posebej govoril o vlogi in prizadevanju partij in gibanj držav v razvoju v okviru različnosti in bogatenja poti boja za socializem in družbeni napredek sploh. Boj narodov teh držav za suvereno nacionalno neodvisnost in socialno osamosvojitev, za novo mednarodno gospodarsko ureditev in enakopravno mednarodno sodelovanje je eden najbolj dinamičnih dejavnikov napredne preobrazbe sveta, je poudaril Grličkov in dejal, da ta boj danes najpopolneje izraža gibanje neuvrščenih držav.

Na koncu je ocenil zapletenost mednarodne situacije in opozoril, da bo treba okrepiti dejavnost vseh revolucionarnih in drugih naprednih in demokratičnih sil po vsem svetu v boju za mir, varnost, pravične in enakopravne mednarodne politične in gospodarske odnose.

Zveza komunistov Jugoslavije zmeraj izhaja iz takšnih pojmovanj v svoji mednarodni dejavnosti. To bo vsekakor tudi eno izhodišč 11. kongresa ZKJ, na temeljih naših trajnih opredelitev za politiko neuvrščenosti. Javna razprava v pripravah na 11. kongres in sam kongres sta prilavskem gibanju v korist krepitve socializma kot svetovnega procesa, je dejal Grličkov.

Grličkov je posebej govoril o vlogi in prizadevanju partij in gibanj držav v razvoju v okviru različnosti in bogatenja poti boja za socializem in družbeni napredek sploh. Boj narodov teh držav za suvereno nacionalno neodvisnost in socialno osamosvojitev, za novo mednarodno gospodarsko ureditev in enakopravno mednarodno sodelovanje je eden najbolj dinamičnih dejavnikov napredne preobrazbe sveta, je poudaril Grličkov in dejal, da ta boj danes najpopolneje izraža gibanje neuvrščenih držav.

Na koncu je ocenil zapletenost mednarodne situacije in opozoril, da bo treba okrepiti dejavnost vseh revolucionarnih in drugih naprednih in demokratičnih sil po vsem svetu v boju za mir, varnost, pravične in enakopravne mednarodne politične in gospodarske odnose.

Zveza komunistov Jugoslavije zmeraj izhaja iz takšnih pojmovanj v svoji mednarodni dejavnosti. To bo vsekakor tudi eno izhodišč 11. kongresa ZKJ, na temeljih naših trajnih opredelitev za politiko neuvrščenosti. Javna razprava v pripravah na 11. kongres in sam kongres sta pri-

● **Delegat iz SR Slovenije Boris Majer** je govoril o vlogi organiziranih subjektivnih sil, predvsem pa o avantgardni vlogi zveze komunistov. Rekel je, da bi bilo treba tako v teoriji kot v praksi dognati, v čem je bistvo avantgarde v sedanji epohi.

Citiral je dele Komunističnega manifesta, ki se nanašajo na vlogo komunistov nasproti drugim strankam in glede na delavski razred, izven katerega nimajo nobenih posebnih interesov, rekoč, da šele danes, po dobrem stoletju dramatičnih tokov v delavskem gibanju, razumemo pravo vsebino teh besed.

Tudi zveza komunistov nima nobenega monopola na politično odločanje, temveč je vpeta v mnoštvo izraženih samoupravnih interesov. Zveza komunistov pa je hkrati tudi zunaj tega demokratičnega pluralizma samoupravnih interesov delavskega razreda, v katerih se ne utaplja, temveč izstopa kot najzavednejši in najbolj revolucionarni del razreda. To se pravi, da je zveza komunistov hkrati znotraj in zunaj demokratičnega pluralizma samoupravnih interesov, iz česar izvirajo tudi napotki za njeno praktično akcijo. Biti znotraj se pravi, biti v socialistični zvezi, v sindikatu, v skupščinah in delovati prek njih. Biti zunaj se pravi, delovati predvsem v osnovni organizaciji zveze komunistov, vendar ne tako, da bi postavljali ti dve obliki dejavnosti eno nasproti drugi, temveč da bi ju spenjali v njuni dialektični enotnosti.

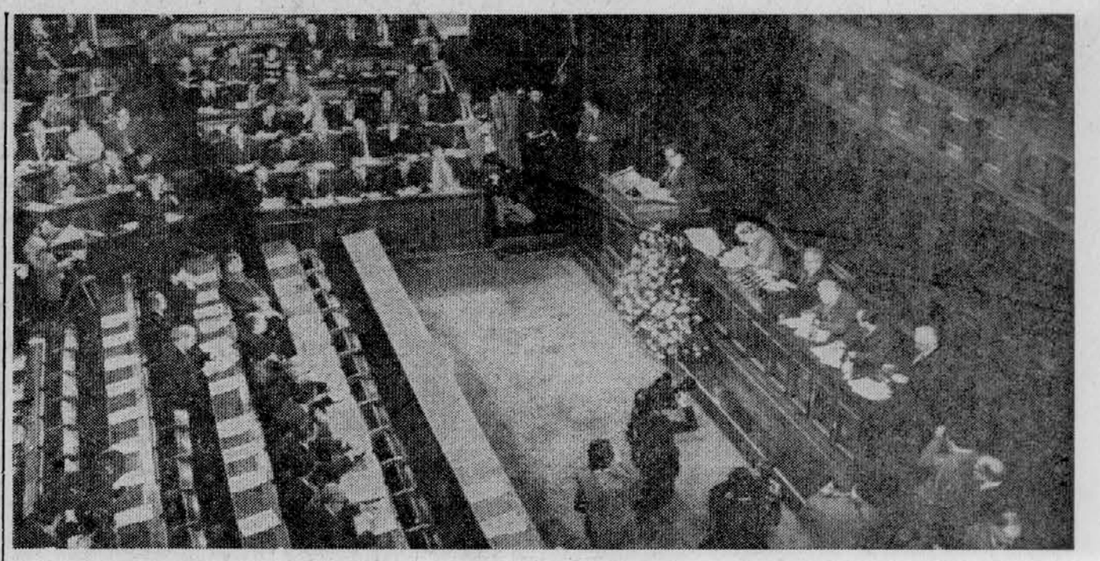

PETA SEJA CENTRALNEGA KOMITEJA ZKJ — Pogled na dvorano skupščine SFRJ med razpravo na seji centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. Telefoto: Tanjug

sod bojujejo proti podcenjevanju mlade generacije.

V družbenem sistemu socialističnega samoupravljanja je vodilna idejnopolitična vloga subjektivnih sil objektivna potreba, je rekel **Kiro Hadživasilev.** Ta vloga se kaže predvsem v pomoči najširšim množicam delovnih ljudi, da bi postali zares aktivni samoupravljavci. V tem je tudi vodilna vloga zveze komunistov v naši družbi. Toda to vlogo moramo meriti po konkretnih rezultatih družbene akcije, po tem, koliko komunisti prispevajo k razvoju samoupravnih odnosov, da bi delavci postali osnovna družbena moč. Če ne bi bilo tako, potem bi bila vodilna vloga zveze komunistov bolj fikcija kot pa stvarnost.

Zveza komunistov mora spoznati pogoje, pod katerimi lahko deluje, pa tudi konkretne rešitve v teh pogojih. Tak pristop nam omogoča stvarno spoznavanje naše vloge, pa tudi kritike naše dejavnosti. Jugoslovanski komunisti se nikoli niso bali kritike, niti najvišja vodstva ZKJ. Nasprotno, ta nam je dajala moč, da smo napredovali.

Hadživasilev je potem posebej govoril o pomenu dela osnovnih organizacij ZK. Te morajo biti nenehno v stikih z delavci in s problemi svojega okolja. Toda delovati morajo predvsem v samoupravnih organih in drugih samoupravnih organizacijah in skupnostih. Tako bodo stališča zveze komunistov še bolj postala stališča množic, kar je pogoj za uresničevanje njene vodilne idejnopolitične vloge v družbi.

O vlogi idejne in akcijske enotnosti ZK in delovnih ljudi pri krepitvi jugoslovanske samoupravne skupnosti enakopravnih narodov in narodnosti, enakopravnih republik in pokrajin je govoril **Rexep Zogaj.** Poudaril je, kako pomembno je, da se vsestransko razvija in poglablja enakopravnost jugoslovanskih narodov in narodnosti prek združenega dela. Opozoril je na pomen jasne politike ZKJ na tem področju. Kajti prav jasna politika ZKJ je velikanskega pomena za uresničitev popolne enakopravnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, republik in pokrajin.

Milenko Stanić je posebej govoril o funkcioniranju delegatskega sistema v krajevnih skupnostih in sploh v komunalnem sistemu. Opozoril je na pomembne rezultate, ki so bili doslej doseženi v zbiranju delovnih ljudi in občanov v krajevnih skupnostih, pri uresničevanju njihovih življenjskih interesov. Skupščine krajevnih skupnosti čedalje bolj omogočajo odločanje na podlagi dogovarjanja. Stanić je tudi pozitivno ocenil delo družbenopolitičnih zborov skupščin, ki so prispevali k premagovanju razlik in nasprotij med parcialnimi interesi in k spoznavanju skupnih interesov.

Stanić je potem govoril o delovanju ZK in pri tem posebej podčrtal, da je ZK že uresničila vodilno vlogo pri usklajevanju interesov. Pomembno je tudi to, da vedno bolj prihaja do izraza delovanje osnovnih organizacij ZK.

Branko Pavičević je poudaril, da se danes pod vplivom znanosti vrši ena največjih preobrazb družbe. Pri nas zdaj nastajajo pogoji za zmanjšanje nasprotij med umskim in fizičnim delom. Pavičević je pripomnil, da je v današnjih razmerah ideološki boj veliko bolj zapleten in da zahteva veliko večjo stopnjo znanja. Nato je govoril o specifičnostih v naših idejnih tokovih.

Delegat JLA **Georgije Jovičić** je v svoji razpravi izhajal iz vloge oboroženih sil v okoliščinah, ko je naša država izpostavljena zunanjim pritiskom, ki najdejo podporo v notranjem sovražniku. Tak položaj nam narekuje potrebo po nenehni krepitvi in posodobljanju oboroženih sil, ker je moč države in armade najboljši branik proti vsakemu morebitnemu agresorju.

Jovičić je naglasil pomen enotnosti zveze komunistov v JLA in se zavzel za še večjo krepitev zveze komunistov v armadi.

Dana Vasiljević je govorila o aktualnih vprašanjih družbenega položaja žensk. Pripomnila je, da so v besedilu tez samo pavšalno naštete vse pozitivne in negativne izkušnje na tem področju. Iz tez ne izstopa poudarek, na našajoč se na nadaljnjo osvoboditev ženske. Posebej je omenila del, ki govori o priznavanju koristnosti gospodinjskega dela, in opozorila na nevarnost, ki tiči za tako formulacijo. Dandanašnji zveni smešno, če občudujemo znanstvenico, ker zna tudi kvačkati, je rekla. Dana Vasiljević. Nato je govorila o položaju žensk na vasi in poudarila, da je treba v tezah izrecneje povedati, do kod smo prišli in kakšne so naše naloge v nadaljnjem uveljavljanju družbenega položaja žensk.

V zvezi z nekaterimi aspekti dejavnosti komunistov na področju znanosti je **Trpe Jakovlevski** izrazil pričakovanje, da bo v predkongresni dejavnosti posebej poudarek na znanosti kot temeljnem faktorju družbenega in gospodarskega razvoja. Omenil je uspehe, ki smo jih dosegli v znanosti in v uporabi znanstvenih rezultatov v gospodarstvu, opozoril pa tudi na odpore, ki se kažejo na tem področju, odpore sil, ki hočejo ohraniti staro stanje in odnose. Jakovlevski je pojasnil, da ne gre samo za pojave akademizma in elitizma, ampak tudi za zapiranje v republiške meje in za tehnokratske tendence, ki se kažejo tudi v kupovanju tuje tehnologije.

Jakovlevski je nadalje dejal, da zakon o združenem delu omogoča razne oblike združevanja zainteresiranih na področju znanosti in tehnologije in da je mogoče zagotoviti koncentracijo sredstev in kadrov ter se izogniti fragmentarnosti in razdrobljenosti. Na koncu je govoril še o povezovanju znanosti in gospodarstva prek samoupravnih interesnih skupnosti.

Mirjana Poček-Matić je poudarila, da temeljne teze za pripravo stališč in dokumentov XI. kongresa ZKJ že predstavljajo temeljne smeri dejavnosti v nadaljnjem razvoju samoupravnih družbenih odnosov. To pa predvsem zato, ker že vsebujejo osnovne predpostavitve in smernice nadaljnjega razvoja in vsakdanje aktivnosti vseh subjektivnih socialističnih sil. Čeprav teze še niso bile v javni razpravi, lahko mirno rečemo, da so zaobsegle vse tisto, kar je v tem družbenem trenutku najpomembnejše, in tisto, kar pričakujemo jutri. Njena pripomba pa je bila, da v tezah ni dovolj poudarjeno načelo odgovornosti, in sicer kot kompleksnega idejnopolitičnega vprašanja usposobljenosti vseh delovnih ljudi pri odločanju o družbeni reprodukciji.

Borivoje Živgarević je govoril o velikih rezultatih, doseženih v razvoju Kosova med X. in XI. kongresom ZKJ. Dejal je, da so odpravili številne objektivne težave in subjektivne slabosti, za kar gre zahvala dejavnosti subjektivnih sil, predvsem zveze komunistov. Potem je govoril o nekaterih slabostih v funkcioniranju enotnega jugoslovanskega trga in ko gre za to, da neposredni proizvajalci hitreje prevzemajo v roke upravljanje celotnih dohodkovnih odnosov. Nelojalna konkurenca na domačem in svetovnem trgu prizadeva predvsem nerazvite kraje naše države, je poudaril Živgarević.

● **Silva Jereb** je govorila o nalogah socialistične zveze v razvoju delegatskega sistema. Ugotovila je, da so dane vse organizacijske rešitve za uspešno uresničevanje družbene vloge te najbolj množične družbenopolitične organizacije, pri tem pa dodala, da je temeljno in edino merilo njenega mesta v družbi — dejavnost v temeljnih samoupravnih in drugih organizacijah.

Pogoj za to je dobro funkcioniranje osnovne organizacije SZDL v krajevni skupnosti. Silva Jereb je posebej naglasila pomen, ki ga ima angažiranje komunistov v teh skupnostih. Ukvarjanje s konkretnimi družbenimi problemi delovnih ljudi tam, kjer stanujejo in delajo, lahko prav tako pomembno prispeva k pravilnemu uresničevanju družbene vloge socialistične zveze.

Osnovne teze za pripravo stališč in dokumentov 11. kongresa ZKJ

BEOGRAD, 9. febr. — Centralni komite Zveze komunistov Jugoslavije je na današnji seji sprejel osnovne teze za pripravo stališč in dokumentov 11. kongresa ZKJ, ki bo junija 1978 v Beogradu in jih dal kot predlog v javno razpravo. Izčrpno gradivo na 269 tipkanih straneh je razdeljeno v šest poglavij:

V prvem so naloge zveze komunistov pri razvijanju socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in materialnem ter družbenem razvoju, socialna in stanovanjska politika; drugi del zajema osnovne smeri aktivnosti in vlogo ZK v graditvi političnega sistema socialistične samoupravne demokracije in položaj, vlogo ter razvoj sistema informiranja na osnovi socialistične samoupravljanja. Tretje poglavje govori o razvoju zveze komunistov in kadrovski politiki, o ZKJ in mladini ter o družbenem položaju žensk. Boju ZK za samoupravno preobrazbo izobraževanja, kulture in znanosti in delovanju ZK v telesni kulturi in športu je namenjeno četrto poglavje, peto zajema vlogo in glavne smeri akcije zveze komunistov v splošni narodni obrambi in družbeni samozaščiti, zadnji del pa ja namenjen mednarodnim odnosom in aktivnosti ZKJ in SFRJ v obdobju po 10. kongresu ZKJ.

Osnovni namen tez, v katerih so zajeti najpomembnejši rezultati, težave in problemi minulega obdobja, pa tudi smeri aktivnosti in naloge ZK v prihodnje, je, da vsi komunisti, organizacije in organi zveze komunistov temeljito proučijo vsebino tez, stvarno, kritično in ustvarjalno analizirajo rezultate in položaj v svojih sredinah, s čimer bodo konkretno prispevali k stališčem in nalogam, ki jih bodo sprejeli 11. kongres ZKJ in republiški kongresi ter obe pokrajinski konferenci.

I. Naloge ZK pri razvijanju socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in materialnem ter družbenem razvoju

● Nadaljnje razvijanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in dohodkovnih odnosov v združenem delu z doslednim uresničevanjem ustave, zakona o združenem delu in drugih sistemskih zakonov, kar vse naj utrdi družbenoekonomski položaj delavca in ustvarja pogoje za svobodo dela in človeka.

● Prizadevanja za dinamičen razvoj gospodarstva in drugih družbenih dejavnosti na osnovi hitrejše rasti družbene produktivnosti dela, pospešeno spremembo gospodarske strukture, povečanje izvoza in uokvirjenje uvoza v plačilno-bilančne sposobnosti.

● Stalna in stabilna rast življenjskega standarda delovnih ljudi na osnovi povečane produktivnosti dela, povečanja dohodka in doslednega uresničevanja delitve po rezultatih dela, z večjo stimulacijo in afirmacijo dela in ustvarjalnosti.

● Krepitev pogojev za vsestranski razvoj vseh narodov in narodnosti, republik in pokrajin, s poudarkom na hitrejšem razvoju vsake gospodarsko manj razvite republike, najhitreje v SAP Kosovo.

● V socialni politiki, kjer se tozdi še niso polno uveljavili kot osnovni nosilci, bo posebno pozornost treba nameniti samoupravni interesni organiziranosti, saj posebno v zdravstvu, otroškem varstvu, socialnem skrbstvu, pokojninskem in invalidskem zavarovanju ni dovolj neposrednega in stvarnega odločanja, oziroma svobodne menjave dela med delavci v materialni proizvodnji in delavci v teh dejavnostih. Prav tako bo treba še naprej odpravljati nekatere pojave, ki vodijo do družbeno nesprejemljivih socialnih razlik.

● V stanovanjski politiki (od 1974 do 1977 je bilo v Jugoslaviji zgrajenih 597.000 stanovanj, 14 odstotkov več kot v letih 1971—1974) bo usmeritev na večji udeležbi osebnih sredstev delovnih ljudi in občanov pri reševanju njihovih stanovanjskih problemov ob doslednejšem uresničevanju dogovorjene politike stanarin (reprodukcijo stanovanjskega sklada zagotavlja le letna stanarina v znesku 2 do 2,5 odstotka vrednosti stanovanja, obstali smo največ na 1,2 odstotka) in relativno visoki ceni stanovanj, kar je posledica pomanjkljive organiziranosti, povezanosti in usklajevanj udeležencev v stanovanjski graditvi, nizke produktivnosti pri gradnji in drugih slabosti, ZK se bo še naprej energično borila proti špekulacijam, malverzacijam in drugim negativnim pojavom na stanovanjskem področju.

II. Osnovne smeri aktivnosti in naloga ZK v graditvi političnega sistema socialistične samoupravne demokracije

● Največ pozornosti je posvečene delegatskemu sistemu kot izrazu in pogoju za razvoj socialističnega samoupravljanja z vsemi komponentami — v združenem delu, krajevnih skupnostih, samoupravnih interesnih skupnostih, v skupščinah družbenopolitičnih skupnostih, vlogi družbenih svetov, izvršnih in upravnih organov v delegatskem sistemu, jugoslovanskemu federalizmu in nacionalnim odnosom ter vlogi novih organov zaščite samoupravljanja in pravosodja. Pri tem je treba razumeti vodilno vlogo zveze komunistov v sistemu socialistične samoupravne demokracije, da se njena vloga in metoda dela prilagode spremembam v razvoju samoupravljanja in da komunisti vedno sodelujejo pri odločitvah v središču samoupravne in druge politične aktivnosti delovnih ljudi in občanov.

● Socialistično zvezo je treba razvijati kot najširšo obliko samoupravljanja delovnih ljudi in občanov, v kateri demokratično ugotavljajo skupne interese in programe družbenih aktivnosti, dajejo politične pobude in predloge za reševanje družbenih vprašanj, se sporazumevajo in in dogovarjajo o najširših družbenih akcijah in dajejo smernice svojim delegatom v skupščinah družbeno političnih skupnosti.

● Precej bolj naj bi razvili sekcije in druge organizirane oblike demokratičnega delovanja SZDL ne le pri razpravah o določenih vprašanjih, pač pa tudi pri iskanju predlogov za rešitve, ki naj bi pomagale pristojnim organom pri sklepanju.

● Obširno so obdelane tudi vloge sindikata kot enega najbolj pomembnih dejavnikov pri organiziranosti delavskega razreda in delovnih ljudi, da bi obvladali proces celovite družbene reprodukcije in usposabljali delavce za izvrševanje samoupravnih funkcij, položaja komunistov v tej organizaciji, zveze socialistične mladine, zveze združenj borcev NOV, družbenih organizacij in društev.

● Zveza komunistov in vsi drugi samoupravni družbeni faktorji se morajo še naprej boriti za resnično, pravočasno, popolno, angažirano in razumljivo informacijo, s čimer je moč zagotoviti, da bo delovni človek — samoupravljalec vedno na ustrezen in primeren način dobil vse potrebne podatke za samoupravno odločanje. Ena nujnih nalog pa je tudi samoupravno povezovanje informativnega sistema, posebno sredstev obveščanja na osnovi svobodne menjave dela.

III. Razvoj zveze komunistov in kadrovska politika

● V obdobju med kongresoma se je povečalo zaupanje v zvezo komunistov Jugoslavije in njeno avtoriteto kot vodilne sile v vseh družbenih slojih. Ugled naše države se je v svetu še močno zvečal, še posebno pa avtoriteta tovariša Tita, ki simbolizira našo deželo kot nosilec idej samoupravljanja in neuvrščene politike ter njun realizator. ZK je delovala in bo kot notranja gonilna sila socialističnega samoupravnega sistema, vsak njen član pa se organizirano bori za oživljanje politike in stališč v samoupravni delegatski bazi in družbenopolitičnih organizacijah. Nenadomestljiva oblika organiziranja in delovanja komunistov je osnovna organizacija ZK katerih dejavnost združujejo akcijske konference v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih.

● Izredno pomembno je tudi delovanje članov ZK v družbeno političnih in družbenih organizacijah ter združenjih občanov, kjer se z demokratičnim sodelovanjem in skupnimi akcijami v teh organizacijah ZK povezuje z interesi delovnih ljudi in občanov.

● Posebna pozornost je v predlogu tez posvečena tudi idejnopolitičnemu izobraževanju članov ZK in uresničevanju kadrovske politike, ki ostaja dosledna dogovorjenim načelom in merilom, kar omogoča demokratično izbiro in usposabljanje tistih ljudi v zvezi komunistov, ki so z angažiranjem in odločnostjo v praksi zgled.

● Pri nadaljnjem razvoju družbeno ekonomskih in političnih odnosov imajo velik del odgovornosti in obveznosti mlade generacije, zato bo zveza komunistov okrepila svoje delovanje med mladino. Uresničiti pa je tudi treba program ZKJ, ko gre za položaj in vlogo žensk v procesu proizvodnje, samoupravnem odločanju in političnem življenju.

IV. Boj ZK za samoupravno preobrazbo izobraževanja, kulture in znanosti

● Svobodo ustvarjalnosti smatra ZK kot eno od osnovnih človekovih pravic in pomemben dejavnik pri materialnem in duhovnem napredku družbe. Te postavke veljajo tako za preobrazbo vzgoje in izobraževanja, razvoj kulture in ustvarjalnosti, znanost in znanstveno ustvarjalnost v združenem delu.

● ZK si bo prizadevala, da bo s krepitvijo materialne osnove in s povečanjem množičnosti telesna kultura še v večji meri postala sestavina dela in uresničevanja socialistične samoupravne družbe, vsakodnevna potreba delovnega človeka in občana.

V. Vloga in glavne smeri akcije zveze komunistov v splošni ljudski obrambi in družbeni samozaščiti

● Zveza komunistov in druge organizirane socialistične sile bodo posvetile še večjo pozornost krepitvi zavesti o obrambi in zaščiti pridobitev socialističnega samoupravljanja, razvijanju jugoslovanskega socialističnega patriotizma in krepitvi prepričanja, da sta splošna ljudska obramba in družbena samozaščita najbolj učinkovita načina za očuvanje neodvisnosti in neoviranega samoupravnega razvoja naše socialistične skupnosti.

VI. Mednarodni odnosi in aktivnosti ZKJ in SFRJ v obdobju po 10. kongresu ZK Jugoslavije

● Gibanje neuvrščenih zajema vse večje število dežel z različnimi družbenimi sistemi in stopnjami razvoja. Je samostojna sila, ki povezuje narode v boju za mir in enakopravnost, za mednarodne ekonomske odnose in razvoj in vse bolj neposredno vpliva na mednarodna gibanja in ima pomembno odgovornost za celovit [illegible] mednarodnih odnosov. ZKJ in SFRJ bosta v okviru te dejavnosti nadaljevali boj za graditev novih ekonomskih odnosov, za suvereno razpolaganje z lastnimi naravnimi bogastvi, za razvoj sodelovanja in krepitve solidarnosti neuvrščenih dežel na raznih področjih, kot so znanost, tehnologija, kultura, obveščanje in druga. V predlogu tez je tudi poudarjena aktivna vloga Jugoslavije v pripravah na helsinško konferenco in med njo, ter ocena odnosov s sosednimi deželami in položaj nacionalnih manjšin jugoslovanskih narodov v teh deželah.

Dobrih idej je premalo

Tako uspehi kot pomanjkljivosti pri dosedanjem uresničevanju zakona o združenem delu terjajo od nas še večjo vlogo neposredne delovne sredine

LJUBLJANA, 9. febr. — Pregled dosežkov, premikov in bistvenih zadreg v prvem letu uresničevanja zakona o združenem delu, kakor je predvideno za seje zborov slovenske skupščine sredi prihodnjega meseca, naj da nove spodbude za bolj poglobljeno in tudi hitrejšo izpeljavo zakonskih načel — upoštevajoč tako postavljeni zakonski rok kot vsebinske zahteve po celoviti preobrazbi odnosov in organiziranosti v združenem delu.

V današnji obravnavi delovne zasnove gradiva, ki bo skušalo kar najceloviteje prikazati napore, uspehe in pomanjkljivosti pri dosedanjem uresničevanju zakona v Sloveniji, so člani komisije skupščine SRS za spremljanje izvajanja zakona na ta namen posebej opozorili. Odveč bi bilo zato kakorkoli zamujati se z vnovičnimi razpravami o poglavitnih načelnih vprašanjih. Res so pri tem še nerazumevanja, ki vplivajo na uspešnost prodora zakonskih usmeritev v neposredno samoupravno prakso. To je opazno kljub vloženim naporom, množici izvedenih posvetovanj, okrepljeni družbenopolitični akciji itd. Vsekakor pa še nosi svoj delež zaostankov in pomanjkljivosti pri izpeljavi zakona tudi dejstvo, da nekaj pomembnih vprašanj še ni rešenih z zakoni, kot je tudi predvideno. Tako so uveljavljene dobre rešitve na teh področjih sila redke, vendar pa dokaz, da je moč zahtevna zakonska določila izpeljati po potrebah neposrednih delovnih sredin. Širitev takih dobrih, zdaj šele posamičnih pohvalnih primerov, pomeni seveda temeljno nalogo nadaljnjih naporov za uveljavitev zakona, vključno z nenehnim poglabljanjem spoznanj, izboljševanjem preizkušenih rešitev, so poudarili na seji komisije. Drugačne poti ni. Pri vsem pa je potrebna večja odgovornost strokovnih organov in služb za predlagane rešitve, ob vse bolj vztrajnih naporih za neposredno odločanje delavcev, na podlagi vsestranske seznanjenosti s posledicami predloženega in končno sprejetega.

Dohodkovni odnosi, nerazčiščena vprašanja in sedanje zadrege, zastoji in pomanjkljivosti na tem področju, so znova bili v ospredju razprave. Povezali so jih z razvojnimi zasnovami in usmeritvami ter konkretnimi medsebojnimi obveznostmi, kakor jih združeni delavci sprejemajo z družbenimi in samoupravnimi plani. Prav od tod namreč izhajajo bistveni pogoji, ki opredeljujejo družbenoekonomski položaj delavca. Od tod tudi izhajajo — pravzaprav ob vsestransko boljšem, bolj usklajenem in razvitem načrtovanju — vse odločitve, tja do delitve skupaj ustvarjenega dohodka ter končno odločitve o delitvi osebnih dohodkov. Teh vezi ni čutiti v novih samoupravnih aktih, ko delitvena merila marsikje docela zapostavljajo, da je višina sredstev za osebne in skupne potrebe nujno odvisna od celotnih potreb in možnosti, od uspešnosti uresničevanja postavljenih načrtov itd. Tako pa se po obratni poti, kot bi bila potrebna, smiselna in gospodarna, pripravljajo rešitve — na hitro, da bi pod različnimi grožnjami kar najlaže izsilili njihov sprejem — in po svoje so že očitne njihove nezaželene posledice v nezasluženi rasti osebnih dohodkov, ob nespremenjeni produktivnosti, tudi ob slabših poslovnih uspehih. Skratka, temeljna načela o delitvi na podlagi skupne delovne uspešnosti, torej z upoštevanjem skupnega dohodkovnega dosežka, so tako vsebinska zapostavljena. Takšne »rešitve« pa se prenašajo ali ohranjajo prav tako na področjih, kjer bi morala zaživeti svobodna menjava dela, tako znotraj posameznih celic združenega dela kot med posameznimi področji družbenega dela.

Zavestna in usklajena družbena akcija vseh odgovornih, tako organov družbenopolitičnih skupnosti kot tudi celotno delovanje družbenopolitičnih organizacij, mora zato podpirati in spodbujati opredelitve, ki dajejo delavcu v roke vse odločitve in ki vodijo k medsebojnemu povezovanju na skupaj ugotovljenih interesih, potrebah in načrtih. To pa seveda terja tudi nenehno bitko proti pritiskom, ki s formalno ustreznimi rešitvami skušajo razveljaviti bolj poglobljena iskanja.

DUŠAN SKOK

Prazni tiri

BEOGRAD, 8. febr. (Tanjug) — Po končnih statističnih podatkih so jugoslovanske železnice prepeljale v lanskem letu 77,425 milijona ton blaga, kar je za 5 odstotkov več kot v letu 1976. Hkrati se je relativna udeležba železniškega transporta v primerjavi z drugimi transportnimi panogami pri prevozu blaga zmanjšala od 41,2 na 38,6 odstotka.

To kaže, da železnica v lanskem letu ni izkoristila možnosti, ki jih na našem in tujem trgu transportnih uslug ima, saj hkrati obstajajo tudi še napake, zaradi katerih pada kakovost uslug, je izjavil danes pomočnik generalnega direktorja skupnosti jugoslovanskih železnic Ratko Tatalović v pogovoru z novinarji.

Podobno je tudi s tako imenovanim koristnim delom, ki se meri v netotonskih kilometrih, in se je povečalo za 5,8 odstotka. Vendar pa tudi to priča o neugodnih težnjah, saj se je udeležba železnice pri številu netotonskih kilometrov, v primerjavi z ostalimi panogami javnega prometa, zmanjšala od 55,6 na 54,7 odstotka.

Tatalović je tudi povedal, da so bili poslovni stroški železniških transportnih podjetij in organizacij v letu 1977 za 5,4 milijarde večji od celotnih transportnih dohodkov. V skladu z družbenim dogovorom o pogojih gospodarjenja železnice so se skoraj v vseh republikah in pokrajinah dogovorili o načinu za pokrivanje te razlike.

Tatalović je govoril tudi o varnosti prometa in dejal, da je bilo lani v primerjavi z letom poprej v železniških nesrečah za 45 odstotkov manj smrtnih primerov, za 9 odstotkov pa se je zmanjšalo tudi število tako imenovanih »izrednih dogodkov«.

Prvi devizni plus

Višja produktivnost pripomogla k 30 % večji proizvodnji Iskre — Letošnje leto sto milijonov dolarjev izvoza

LJUBLJANA, 9. febr. — Minulo poslovno leto je bilo za ZP Iskra ključno leto srednjeročnega plana, saj je bilo od uspešnosti uresničenja za to leto načrtovanih kakovostnih poslovnih in programskih usmeritev, ki ne dajo takojšnjih polnih rezultatov, bistveno odvisno, ali bo moč v celoti uresničiti cilje in naloge, ki so si jih zastavili za tekoče srednjeročno obdobje. Podatki o količinskih in kakovostnih uspehih v poslovanju in gospodarjenju ZP Iskre v minulem letu, ki jih je na današnji tiskovni konferenci posredoval novinarjem generalni direktor ZP Iskre Jože Hujs s svojimi sodelavci, pričajo, da so v Iskri v minulem letu na ključnih področjih svoje poslovne in razvojne usmeritve uspeli doseči takšne rezultate, da bodo smelo zastavljene srednjeročne cilje in naloge lahko izpolnili.

Z 29,4-odstotnim povečanjem obsega proizvodnje v primerjavi z letom poprej so v ZP presegli načrtovano rast za 10,7 odstotka ob 5,2-odstotnem povečanju števila zaposlenih, načrtovali pa so za 0,2 odstotka večje zaposlovanje. Zaradi tega so uspeli povečati produktivnost za 23 odstotkov, torej dobrih 11 odstotkov več kot so načrtovali. Bistven kakovosten premik so dosegli tudi na področju zunanjetrgovinske menjave: lani so izvozili za 81,35 milijona dolarjev izdelkov, t.j. za 33,3 odstotka več kot leto prej, uvozili pa so za 71,59 milijona dinarjev, t.j. le za 13,7 odstotka več kot leto prej. Po dolgih letih je ZP Iskra tako uspela presvesiti svojo doslej bolj ali manj uravnovešeno zunanjetrgovinsko bilanco in zabeležiti v minulem letu 10 milijonov dolarjev presežka izvoza nad uvozom. Tako je v prvih dveh letih izpolnila okrog 30 odstotkov sprejete srednjeročne izvozne obveznosti.

Ob pomembnejših lanskoletnih poslovnih rezultatih velja omeniti še 32,9-odstotno povečanje dohodka, 26,1-odstotno povečanje čistega dohodka in kar 83,9-odstotno povečanje ostanka za sklade; celotna akumulacija je v primerjavi z letom poprej porasla za 58,1 odstotka, investicije pa za 99,4 odstotka. Z lanskimi naložbami so v ZP Iskri začeli uresničevati več strateških, infrastrukturnih projektov, ki so jih uvrstili kot prednostne v svoj srednjeročni razvojni program in za katere so lani temeljne organizacije združenega dela v ZP Iskra združile 7 milijonov din. Od teh velja omeniti gradnjo tovarne za monolitna integrirana vezja, uvajanje proizvodnje pasivnih in aktivnih debeloplastnih hibridnih vezij, začetek proizvodnje opreme za poslovne in procesne računalniške sisteme, gradnjo novega centra sistemov za avtomatizacijo, gradnjo novega razvojnega in proizvodnega centra za elektrooptiko in pod. Hkrati pa kaže navesti še podatek, da so v minulem letu v ZP Iskra namenili za razvojno-raziskovalno delo več kot 300 milijonov dinarjev in pri tem razširili dolgoročno sodelovanje na širok krog osrednjih slovenskih znanstveno-raziskovalnih institucij in zunanjih strokovnih sodelavcev.

V minulem letu so dosegli tudi pomembnejše uspehe v dogovarjanju o dolgoročnejšem proizvodnem in poslovno-tehničnem sodelovanju, ki naj prispeva k smotrnejši delitvi dela v jugoslovanski elektronski industriji, predvsem z Elektronsko industrijo v Nišu. Tako so se na primer dogovorili, da bo Iskra sodelovala z Ei Niš pri uresničevanju projekta o osvajanju proizvodnje slikovnih cevi za barvne televizorje v niški tovarni, ki ima pogoje za razvoj te proizvodnje. Hkrati so se tudi sporazumeli o delitvi dela na področju proizvodnje računalniške opreme ter o skupnem razvoju programske opreme zanjo.

Doseženi poslovni in razvojni uspehi omogočajo, da si je delovni kolektiv ZP Iskre začrtal v letošnjem letu smelo delovno usmeritev. Načrtujejo 23,2-odstotno povečanje obsega proizvodnje ob 3-odstotnem povečanju števila zaposlenih ter porastu produktivnosti za 19,6 odstotka v primerjavi z minulim letom. S 23-odstotnim povečanjem izvoza nameravajo njegovo vrednost povečati letos na 100 milijonov dolarjev, pri tem pa še izboljšati njegovo lanskoletno, bistveno ugodnejšo regionalno strukturo (lani so 48 odstotkov svojih izdelkov izvozili na zahod, 27 odstotkov v socialistične države in 25 odstotkov v dežele v razvoju); z načrtovanim 15,9-odstotnim povečanjem uvoza v skupni vrednosti 83 milijonov dolarjev nameravajo povečati presežek v zunanjetrgovinski menjavi na 17 milijonov dolarjev. V letošnjem letu načrtujejo nekoliko manjšo rast dohodka in čistega dohodka (za 9,7 oziroma 8,9 odstotka), prav tako tudi ostanka za sklade (načrtovano povečanje za 77,3 odstotka); ob znatnem povečanju celotne akumulacije (za 78,4 odstotka) načrtujejo vrednostno in odstotno manjše investicije (za okrog 21 milijonov oziroma za 3,7 odstotka manj).

ZDRAVKO STEFANČIČ

Brez razlik

Banke na Hrvatskem morajo urediti tečajne razlike na deviznih računih

ZAGREB, 9. febr. (Tanjug) — Predsedstvo gospodarske zbornice Hrvatske je zahtevalo od pristojnih organov gospodarske zbornice Jugoslavije, da pri ZIS takoj sprejmejo ukrepe in uredę tečajne razlike na deviznih računih občanov, do katerih je prišlo v temeljnih bankah, uredili pa naj bi tudi žiro račune v poslovnih enotah temeljnih bank.

Opozorili so namreč, da še niso uredili tečajnih razlik pri deviznih računih občanov, ki so nastale v temeljnih bankah, ki se ukvarjajo z deviznim varčevanjem. Poslovne banke so te tečajne razlike ugotovile v zaključnih računih, ki jih terja federacija. Po nalogu službe družbenega knjigovodstva za področne službe SDK po republikah in pokrajinah pa za zdaj ne bodo sprejeli zaključnih računov poslovnih bank, če niso pokrile tečajnih razlik na deviznih računih občanov.

Predsedstvo gospodarske zbornice Hrvaške je mnenja, da ne bi smeli na tak način urejati problema, ki se pojavlja že več let. Poudarili so, da ne gre za sredstva poslovnih bank, temveč delovnih organizacij, ki so denar združile v poslovne banke. Opozorili so tudi, da se tako zastavlja vprašanje o nadaljnji dejavnosti, med drugim o deviznem varčevanju.

Opozorili so še, da gredo zaključni računi za leto 1977 h koncu in omenili, da nekatere poslovne banke v SR Hrvatski ne morejo od ustvarjenega dohodka pokriti niti razlik v tečajih. Obenem pa so še opozorili, da je zaradi stališča SDK, ki ne dovoljuje, da bi imele poslovne enote temeljnih bank svoje račune, nemogoče uresničiti samoupravne sporazume, ki so jih podpisali ustanovitelji bank, to pa ogroža celotno organizacijo bančništva v republiki. Tako na primer banke v Slavonskem Brodu, Gospiću, Križevcih, Djurdjevcu in drugod ne morejo imeti žiro računov.

Predsedstvo gospodarske zbornice Hrvaške opozarja, da bo posledica tega lahko to, da bodo v republiki po nepotrebnem začeli ustanavljati vrsto novih temeljnih bank.

stop

Kje so in čigave so ribe?

KOPER, 9. febr. — Te dni je Jugoslavija uradno dovolila italijanskim ribičem, da lahko še naprej nemoteno ribarijo v tržaškem četverokotniku, ki ga sicer z ratifikacijo osimskih sporazumov mi več. Dovoljenje velja do 30. junija.

Do osimskega sporazuma je namreč v skladu z ribolovnim sporazumom v tržaškem zalivu obstajal 9 milj dolg in 3 milje širok četverokotnik, v katerem sta lahko lovili obe strani. Z Osimom je tudi po tržaškem zalivu stekla natančno začrtana meja, s tem pa je bila seveda ukinjena tudi dotedanja razmejitev ribolova.

Ta sprememba je prizadela okoli 400 tržaških ribičev, ki so opremljeni prav za ribolov na tem področju seveda raje lovili v tistem delu četverokotnika, ki zdaj pripada Jugoslaviji. Zato se v tržaški pokrajini že nekaj časa pogovarjajo, da bi njihovi ribiči lahko lovili vsaj do 30. junija, ko bo ribolovni sporazum zapadel.

B. J.

Trofazni postopek

Republiški izvršni svet je ponovno obravnaval predlog zakona o usmerjenem izobraževanju po osnovni šoli

LJUBLJANA, 9. febr. — Kot poroča republiški sekretariat za informacije, je izvršni svet na seji, ki jo je vodil predsednik Andrej Marinc, ponovno obravnaval predlog zakona o usmerjenem izobraževanju s tezami. Predlagal je, da gre zakon v trofazni postopek v skupščino SR Slovenije z namenom, da se delavci v združenem delu in delegati v skupščini ustvarjalno vključijo v snovanje družbene preobrazbe, vzgoje in izobraževanja.

Posebno so poudarili pomen tega zakona glede na vedno večjo funkcijo znanja za razvoj proizvajalnih sil, za samoupravne odnose in splošni družbeni in kulturni napredek. Zakon naj bi uveljavil celovit koncept usmerjenega izobraževanja po osnovni šoli, torej celotno izobraževanje mladine in odraslih za delo in samoupravljanje, za pridobitev poklica in permanentno izobraževanje v poklicu v izobraževalnih in drugih organizacijah združenega dela.

Izvršni svet je ocenil, da je predlog za izdajo zakona primeren za temeljito in široko obravnavo za delegacije, organizacije združenega dela ter krajevne skupnosti.

Na seji so obravnavali tudi predlog zakona o civilnih invalidih vojne. V predlogu zakona je novost v razmerju na področju uživanja posameznih pravic v razmerju do vojaških invalidov. Predlaga se tudi dopolnilno urejanje na višjem nivoju za žrtve fašističnega nasilja. Predlog zakona prav tako obravnava tudi vsakoletno valorizacijo prejemkov civilnih invalidov. Spremembe se nanašajo tudi na vojaške invalide.

V razpravi je bil predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urbanističnem planiranju. Namen sprememb in dopolnitev zakona je, da bi ob nenehnem naraščanju nedovoljenih gradenj in kršenja urbanistične discipline ter samovoljnega poseganja v prostor omogočili urbanistični inšpekciji in upravnim organom hitro in učinkovito ukrepanje v primerih nedovoljenih gradenj.

Izvršni svet je razpravljal tudi o izvajanju pogodbe in sporazuma med SFRJ in republiko Italijo. Ugotovil je, da je uveljavljanje osimskih sporazumov po njihovi ratifikaciji ustvarilo novo klimo v odnosih med SFRJ in republiko Italijo ter ugodne pogoje za nadaljnji razvoj vsestranskega meddržavnega sodelovanja. Za uresničevanje osimskih sporazumov si z jugoslovanske strani vse bolj prizadevajo organizacije združenega dela, gospodarska zbornica SR Slovenije, družbenopolitične skupnosti ter družbenopolitične organizacije v občinah in republiki, raziskovalne organizacije ter drugi. Ob tem so ugotovili, da s takim načinom sodelovanja ostaja izvajanje pogodbe in sporazuma o gospodarskem sodelovanju vse bolj trajna sestavina naše zunanje in notranje politike.

Večji izvoz

PARIZ, 9. febr. (Reuter) — Francija je lani izvozila 45,692.024 steklenic šampanjca, kar je za 20,5 odstotka več kot v letu 1976. Proizvedli so skupaj 170,2 milijona steklenic slovitega penečega vina, kar za 10,9 odstotka presega predlansko proizvodnjo.

Težav še ni konec

Zagrebška INA bo ta mesec omejila dobavo tekočega naftnega plina svojim porabnikom kar za 33 odstotkov

OD NASEGA ZAGREBŠKEGA DOPISNIKA

ZAGREB, 9. febr. — Lanskoletno pomanjkanje plina in kurilnega olja se nadaljuje tudi letos. Zagrebška INA ta mesec omejuje dobave tekočega naftnega plina svojim porabnikom za 33 odstotkov, prejšnji mesec pa so za petino omejili dobave. Težave z oskrbo pa bodo po predvidevanjih INE vse do konca zime.

Kje so glavni vzroki, da stroji na plinski pogon ali na mazut ne morejo delovati s polno zmogljivostjo ali jih morajo celo ustaviti in da morajo prebivalci pogosto zmrzovati? V zagrebškem INA plinu in marketingu pravijo, da je glavni vzrok v inertnosti zvezne administracije, ki odobrava nakup nafte. V teh organih se po njihovem mnenju preveč držijo vnaprej določenega načrta, ne upoštevajo pa dovolj potreb in zahtev tržišča, kar je po njihovem mnenju nedopustno. Ob tem pa priznavajo tudi to, da se jugoslovanski proizvajalci nafte težko sporazumevajo med seboj in usklajujejo potrebe tržišča, včasih pa celo prihaja do pojavov tekmovanja, kdo bo komu prevzel del tržišča, kar je sila kratkoročno in škodljivo.

Lani ne bi bilo nobenih težav s plinom in kurilnim oljem, če bi bil dovoljen dodaten uvoz okrog 300.000 ton nafte. V INA se zavedajo, da je zavoljo pomanjkanja teh dveh goriv nastala ogromna škoda v gospodarstvu, ki jo ocenjujejo celo z višjim zneskom, kot pa bi potrošili za uvoz omenjene dodatne količine nafte. Razkorak nastaja zmeraj med količinami nafte, ki so določene z načrtom, in stvarnimi potrebnimi količinami nafte, s predelavo katere bi lahko zadovoljili vse potrebe. Naše rafinerije imajo namreč dovolj velike zmogljivosti za predelavo, zato so v času, ko nismo uvozili dovolj te surovine, predelovale nafto za tujce. Za letošnjo zadovoljitev vseh potreb z naftnimi derivati bi morale rafinerije po Ininem predlogu predelati 16,3 milijona ton nafte, od tega bo okrog 4,1 milijona ton domače nafte, vse drugo pa bi bilo potrebno uvoziti. O teh količinah se še niso sporazumeli, medtem ko srednjeročni načrt za letos predvideva predelavo okrog 12 milijonov ton nafte, kar je znatno manj kot znašajo potrebe. INA bi od predlagane količine predelali 11,2 milijona ton, uvozili pa bi še okrog 20.000 ton tekočega naftnega plina. Največ plina ali 55 odstotkov ga INA usmerja na slovenski trg, 41 odstotkov na Hrvaško in 4 odstotke v BiH.

V tej zagrebški delovni organizaciji so zelo zadovoljni s stališčem slovenske gospodarske zbornice, ki ga je posredovala gospodarski zbornici Jugoslavije, kjer zahtevajo naj se odobri uvoz 12,2 milijona ton nafte, tako da letos ne bo težav z oskrbo derivatov. Lanska potrošnja tekočega naftnega plina pri nas je znašala 367.000 ton, letos pa se bo povečala na 480.000 ton. Za petino naj bi se povečala tudi letošnja potrošnja mazuta, bencina za desetino.

Skrbi z oskrbo naftnih derivatov ne bo, če bodo jugoslovanske rafinerije letos predelale 16,3 milijona ton nafte, od tega INA 11,2 milijona ali za nekaj več kot 3,2 milijona ton kot lani. Ob tem pa opozarjajo na nizke cene plina in kurilnega olja, ki so po njihovem mnenju nižje kot drugod za okrog 30 do 50 odstotkov.

BORKO DE CORTI

Baker po „zares pravšnji“ ceni?

Teden dni sestankovanja v Ženevi za uravnovešene cene

ŽENEVA, 9. febr. (Tanjug) — Predstavniki držav proizvajalk in porabnic bakra so se po celotedenskem sestanku v Ženevi dogovorili, da bodo v okviru Unctada (konference OZN za trgovino in razvoj) ustanovili skupno organizacijo za stabilizacijo cen na mednarodnem trgu bakra. Dosegli so načelno soglasje glede potrebe po ustanovitvi takšnega mednarodnega telesa, v katerem bi bile zastopane vlade proizvajalk in porabnic bakra, niso pa se še dogovorili o uradnem nazivu. Pristojni komite Unctada naj bi verjetno marca sprejel sklep o ustanovitvi te organizacije, katere cilj bo, da pripravi pogajanja proizvajalk in porabnic bakra glede sporazuma o stabilizaciji trga, dokler pa tega ne bodo dosegli, naj bi spremljala bakrov trg in predlagala »kratkoročne ukrepe«, s katerimi bi uravnavala proizvodnjo in stabilizirala cene.

Dejansko je to samo prvi majhen korak k ureditvi bakrovega trga, ki pa je še daleč od tistega, k čemur težijo proizvajalke iz družine držav v razvoju. Te se želijo obresti špekulantskega zbijanja cen v času, ko proizvodnja bakra narašča. To se je zgodilo prav v letu 1977, ko je padla cena bakra v zadnjih 27 letih najnižje. Izjema je bilo samo leto 1958. Na svetu je danes za dva milijona ton »neprodanega bakra«, zaradi te velike ponudbe pa so se cene spustile na najnižjo raven.

K takšnemu položaju so po ocenah izvedencev v marsičem prispevale ZDA kot velik proizvajalec in porabnik bakra. Kadarkoli se povpraševanje poveča, prodajo iz svojih ogromnih zalog baker svetovnemu trgu in tako ohranjajo nizke cene.

Zato deželе v razvoju zahtevajo, da bi s skupnim financiranjem proizvajalcev in porabnikov bakra ustvarili zaloge, iz katerih bi, vsaj dokler ne bo dosežen sporazum o skupnem skladu za stabilizacijo cen 18 glavnih primarnih proizvodov, po dogovorjenih cenah prodajali baker v času povečanega povpraševanja.

Kaj prinaša „HP“?

Živilske tovarne so podpisale samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev s sto »trgovci« iz države

PORTOROŽ, 9. febr. — »Novi odnosi med SOZD Hrana in pijače ter trgovskimi organizacijami, ki z njo podpisujejo samoupravni sporazum, ponujajo priložnost, da skupno ugotovijo, kje je moč medsebojno sodelovanje poceniti,« je bila ena od misli predsednika republiške gospodarske zbornice Andreja Verbiča, ko je pozdravil podpis sporazuma o združevanju dela in sredstev ter trajnem poslovnem sodelovanju med članicami sozda HP in približno sto trgovskimi organizacijami iz vseh krajev države.

Trgovske organizacije, s katerimi so članice HP sklenile sporazum, prodajo približno dve tretjini njihovih izdelkov, zato bi moralo sodelovanje premostiti tudi večkrat zagat, pred katerimi sta se pogosto znašli tako proizvodnja kot trgovina. S tem, ko bodo skupno snovale srednjeročne in letne plane proizvodnje ter prodaje, se bodo podpisnice izognile nesmotrnim poslovnih potezam, kot so podvojitve skladiščnih površin, stihijsko kopičenje zalog in počasno uvajanje novih izdelkov. Poleževo in bojazljivo odločanje trgovine, ki po logiki stvari rajši kupuje stare, na trgu že uveljavljene izdelke, je v tej panogi, kjer so novi izdelki poceni in zato tudi pogosti, pogosto povzročala ogenj v strehi. Staro geslo »prodamo, če bo le šlo, sicer vrnemo proizvodnji« naj bi v novih odnosih zamenjala skupna poslovna politika, v kateri se trgovec obveže, da bo tudi prodal, kar je skupaj z industrijo načrtoval in naročil.

Sporazum je nastajal skoraj dve leti. »Snovanje in stvarno opredeljevanje združevanja dela in sredstev ter poslovnega sodelovanja bo dolgotrajen proces, ki s podpisom še ne bo zaključen. Sporazum izpričuje, kakšno raven je doživelo sodelovanje med živilsko industrijo in trgovino. Zavedamo se, da ga bo potrebno dopolnjevati, določena določila pa črtati in spremeniti, če bodo tako zahtevali novi predpisi ali praksa,« pojasnjuje nastajanje sporazuma Pavle Grošelj, svetovalec predsednika poslovnega sveta HP.

Komisija, ki je sestavljala sporazum, se je morala pri svojem delu spopasti z vrsto dvomov. Takšno vprašanje je bilo, na primer, kako ugotavljati in razporejati skupni dohodek s približno 2.000 kupci iz vse države. Članice SOZD HP — ki ima 24 TOZD, 5.000 zaposlenih in so imele lani tri in pol milijarde dinarjev celotnega prihodka — izdelujejo približno 600 vrst živil, katerih prodajo bi bilo zavoljo različnih cen in načinov obračunavanja praktično nemogoče obvladati. Razen tega pa seveda različne cene vsebujejo tudi različne stroške in produktivnosti posamičnih partnerjev, kar vodi k zidanju cen in ruši tržišče.

Letni proizvodno-prodajni plani, ki bodo zamenjali kupoprodajno pogodbo, zato nadrobno opredeljujejo vrsto in količino izdelkov, ki jih bo naročila trgovina, pri čemer bodo partnerji dosegli poslovno tveganje, skupaj pospeševali prodajo itd., a tudi tako imenovano maloprodajno ceno, za katero se bosta dogovorili trgovina in proizvodnja in bo na njej še nekaj časa slonelo medsebojno sodelovanje. Delitev po maloprodajnih cenah pomeni, pravijo v HP, začasno delitev po družbeno priznanem delu. SOZD HP je dal pobudo za oblikovanje maloprodajnih cen, ki bodo enotne v vsej državi. Sporazumevanje je že steklo in za večino živil, razen za pivo in pijače, so že znane maloprodajne cene, in z njimi tudi osnove za dohodkovne odnose s trgovino, poudarjajo v HP.

Nedorečene so tudi prvine planiranja ter merila za delitev skupnega prihodka. Različne standarde in normative, ki jih naštevajo sporazumi, morajo zamenjati enotna merila, na podlagi katerih bo moč podatke primerjati med seboj. Tod bo brškone morala priskočiti na pomoč zbornica, marsikaj pa podpisniki pričakujejo tudi od dosedaj še manjkajočih sistemskih uredb.

DUŠAN SNOJ

Optimistične napovedi Špancev

MADRID, 9. febr. (UPI) — Španski državni sekretar za turizem Ignacio Aguirre je danes izjavil, da predvideva, da bo leto 1978 prineslo rekordni dohodek španskemu turizmu. Po njegovih besedah predvidevajo, da se bo število tujih turistov letos povečalo za okoli 25 odstotkov v primerjavi z lanskim letom, ko je Španijo obiskalo okoli 34,3 milijona tujcev in ko je ustvarila skoraj štiri milijarde deviznega dohodka

Inovatorji prihranili milijone

SOLIN, 9. febr. (Tanjug) — Tovarna salonita v Vranjicu pri Splitu bo prihranila najmanj 10 milijonov dinarjev na letu po zaslugi inovacij 13 delavcev v proizvodnji azbestno-cementnih proizvodov. Še posebej pomemben je prispevek inž. Branka Perića, ki je izpopolnil napravo za oblikovanje salonitnih cevi in s tem pripomogel, da bodo prihranili okoli 3,690.000 dinarjev na leto.

Nova tovarna iz združenih sredstev

MURSKA SOBOTA, 9. februarja — Investitorji tovarne sladkorja, ki jo gradijo v Ormožu, so se na današnjem pogovoru s predstavniki gospodarske zbornice Slovenije, poslovne skupnosti za sladkor, kmetov in trgovcev sporazumeli o združevanju sredstev za gradnjo te tovarne. Tako bodo vsi investitorji — Slovin kot proizvajalec sladkorne pese ter trgovci — prispevali sredstva v višini tretjine vrednosti objekta. S trgovci so se odgovorili za prispevke na osnovi prodanega sladkorja.

V zvezi z združevanjem sredstev so predstavniki trgovine zahtevali, da denar za gradnjo tovarne prispevajo vse trgovinske organizacije v Sloveniji, ne pa le nekateri večji porabniki kot je bilo predvideno doslej.

B. H.

KLJ križanke in humor
VSAK DRUGI TOREK!

NOVI DEVIZNI TEČAJI

država	valuta	tečaj velja za	nakupni	srednji	prodajni	efektivno nakupni
Avstrija	šiling	100	119,6258	119,8055	119,9852	118,73
Belgija	frank	100	55,2617	55,3447	55,4277	53,60
Danska	krona	100	315,6444	316,1186	316,5928	312,49
Finska	marka	100	451,1256	451,8033	452,4810	446,61
Francija	frank	100	371,5060	372,0641	372,6222	368,72
Nizozemska	florin	100	799,9324	801,1341	802,3358	793,93
Italija	lira	100	2,0938	2,0969	2,1000	2,08
Norveška	krona	100	351,6973	352,2256	352,7539	348,18
ZRN	marka	100	858,5406	859,8303	861,1200	852,10
Španija	pezeta	100	22,4589	22,4926	22,5263	—
Švica	frank	100	920,6993	922,0824	923,4655	913,79
Švedska	krona	100	389,6584	396,2438	390,8292	385,76
V. Britanija	funt	1	35,6128	35,6663	35,7198	35,34
Irak	ir. dinar	1	62,9323	63,0268	63,1213	—
Japonska	jen	100	7,5379	7,5492	7,5605	—
Kuvajt	kv dinar	1	64,1914	64,2878	64,3842	—
Kanada	dolar	1	16,4187	16,4434	16,4681	16,25
ZDA	dolar	1	18,3218	18,3493	18,3768	18,14
Avstralija	avstr. dolar	1	20,5664	20,5973	20,6282	20,15
Grčija	drahma	100	46,80	47,32	50,00	

Srednji in prodajni tečaji za efektivo so enaki srednjim in prodajnim tečajem za devize.

Tečaji za devize veljajo od 14. ure 9. februarja 1978. leta.

Tečaji za efektivo veljajo od 10. februarja 1978. leta.

Delovna organizacija

SLOVENIJALES

TRGOVINA, n. sol. o.
LJUBLJANA, Beethovnova 11

TOZD IZVOZ FINALNIH LESNIH IZDEL

po sklepu delavskega sveta
razpisuje
dela in naloge

TEHNIČNEGA VODJE POSLOVNE ENOTE SK PRODUCTS CORPORATION v ZDA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:
— srednja izobrazba ekonomske ali lesne smeri
— pet let delovnih izkušenj v tehnični operativi
— aktivno morajo obvladati angleški jezik
— kandidati morajo biti družbenopolitično razgledani, imeti morajo ustvarjalen odnos do samoupravljanja ter etične vrline
— tri mesece poskusnega dela

Delo se združuje za nedoločen čas.

Delavcu nudimo v ZDA primerno stanovanje in osebne dohodke v skladu z določili samoupravnega sporazuma o merilih za delitev in izplačilo osebnega dohodka in nadomestil delavcev v OE v tujini.

Kandidati naj vložijo svoje ponudbe z opisom dosedanjega dela in dokazili o izpolnjevanju zgoraj navedenih pogojev v 15 dneh od objave Sektorju za kadrovske in socialne zadeve DO Slovenijales trgovina, Ljubljana, Titova 21

in po sklepu samoupravnih organov

oglaša
dela in naloge

TOZD IZVOZ POLFINALNIH LESNIH IZDELKOV

1. UPRAVNEGA REFERENTA
ZA DELOVNO SKUPNOST SKUPNIH ZADEV
2. SKLADIŠČNIKA
(za oddelek ekonomske propagande)
3. ARHIVARJA — za določen čas
(za oddelek za poštno službo in arhiv)

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:
pod 1.: zahtevamo srednjo izobrazbo ekonomske, komercialne, splošne ali upravno-administrativne smeri ali končano osemletko, 2 leti oziroma 5 let ustreznih delovnih izkušenj, znanje strojepisja, 3 mesece poskusnega dela
pod 2.: zahtevamo srednjo izobrazbo ekonomske, komercialne, tehnične ali blagovne smeri ali KV delavec, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj, tečaj za skladiščnika, tri mesece poskusnega dela
pod 3.: zahtevamo osemletko in 6 mesecev delovnih izkušenj.
Delo se pod 1. in 2. združuje za nedoločen čas, pod 3. pa za čas nadomeščanja delavke na porodniškem dopustu.
Osebni dohodek po pravilniku o osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjega dela v 15 dneh od objave Sektorju za kadrovske in socialne zadeve DO Slovenijales trgovina, Ljubljana, Titova 21. Kandidate bomo o izbiri pismeno obvestili do 30. 3. 1978.

950

Kulturna ustvarjalnost mladih

Zvezno posvetovanje mladih v Portorožu - Referat Bena Zupančiča

V organizaciji predsedstva zvezne konference ZSMJ se je včeraj začelo posvetovanje, katerega osrednja tema je »Idejni tokovi v kulturni ustvarjalnosti mladih«. Udeležujejo se ga delegati republiških in pokrajinskih konferenc ZSM, med gosti pa so tudi podpredsednik republiške skupščine Beno Zupančič (ki je prispeval glavni referat), predstavnica zvezne konference SZDL Ljubica Prodanović in član IK predsedstva CK ZKS Franc Šali.

Posvet je odprl predsednik komisije za kulturo pri predsedstvu zvezne konference ZSMJ Lev Kreft in v svojih uvodnih besedah poudaril, da je potreba po posvetovanju nastala v času, ko se v družbi uveljavlja praksa, ki v ljudeh vidi ustvarjalni subjekt; dodal je, da večje aktivnosti mladih na kulturnem področju ne bo mogel doseči noben dekret kakega foruma, ampak samo organizirano nastopanje v kulturi povsod tam, kjer ljudje živijo in delajo. Tokratno posvetovanje naj bi bilo dogovor za takšno delo — obenem pa tudi svojevrstna oddolžitev spominu Otona Župančiča in prispevek k slovenskemu kulturnemu prazniku.

O kulturni politiki, ki v človeku ne gleda le objekta, temveč subjekt ustvarjanja, je govoril Beno Zupančič. Očrtal je osvobodilne tokove v sedanji jugoslovanski družbi in v tej zvezi opozarjal na kulturo kot eno izmed prvin osvobajanja. »Ustvarjalno svobodo, ki si jo lastimo, moramo priznavati vsem delovnim ljudem, in ravno po osvobodilnih prvinah bomo tudi najlaže prepoznavali prava dela in dejanja, odkrivali napake in zablode, iskali rešitve v zamotanem svetu vsega človeškega. Človek pa nikoli ni toliko osvobojen, da bi se pred njim ne odpirali novi in novi prostori svobode. Njegove potrebe — med njimi bodo vse bolj prevladovale potrebe, ki jim danes pravimo kulturne — ne bodo nikoli do kraja zadovoljene, njegova duhovna moč nikoli do kraja izčrpana.

O tem se mi zdi potrebno govoriti zato, ker se po deželi kdaj pa kdaj širijo čudne misli o tem, kako vse osvobodilne dolžnosti v družbi dandanes opravljajo druge sile, organizacije ali ustanove, kultura in umetnost pa si lahko odpočijeta, se umakneta v kakšno prijetno senčno uto in se ukvarjata predvsem sami s seboj. Včasih smo tako težnjo imenovali »stolp slonokoščenia. Ne rečem, da je tega veliko, vendar take misli razširjajo zlasti med mladimi kulturnimi ustvarjalci sicer kar se da resni možje, ki so pogosto nagnjeni bolj k zanikovanju kot potrjevanju bolj k obupavanju kot k pravi življenjski vznemirjenosti. kakršno mora rojevati vsakršno novo, če je vse novo. Novo pa biti ne more, je kratko malo preživeto, predvsem pa ne, če je ustvarjeno v nasprotju s tistimi bistvenimi osvobodilnimi tokovi, kakršni v naši družbi tečejo kot nova reka v temeljih družbe.«

Potem sta koreferata prebrala še Dragan Kojić iz Novega Sada in Husein Kapić iz Sarajeva. Posvetovanje prvega dne se je končalo z razpravami o temah, o katerih je bilo govora v referatih. Nadaljevalo se bo še danes in jutri.

JOŽE HORVAT

Pomenljivi izdaji

Razprava o narodnoobrambnem gibanju primorskih Slovencev v dvajsetih letih ter zbornik o slovenskem morju

Dvoje zagotovo pomenljivih knjižnih publikacij, izšlih v zadnjih tednih, razpravljajočih pa o zgodovinski problematiki, kakor tudi o različnih aktualnih vprašanjih slovenskega življenja na Primorskem in obali — je v sredo dopoldne predstavila javnosti na tiskovni konferenci v Kopru založniška hiša »Lipa«. Najprej obsežno zgodovinsko razpravo Milice Kacin-Wohinz »Narodnoobrambno gibanje primorskih Slovencev 1921—1928« (v dveh knjigah), nastalo v okviru raziskav Inštituta za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani ter vključeno v zbirko »Zgodovina Slovencev 1918—1945«, in nato še prvi zvezek zbornika za humanistične, naravoslovne in družboslovne raziskave »Slovenskeo morje in zaledje«.

Delo Milice Kacin-Wohinz je plod dolgoletnih raziskav življenja slovenske narodnostne manjšine v Italiji v obdobju med dvema svetovnima vojnama: neposredno se navezuje na avtoričino razpravo o Slovencih pod italijansko zasedbo 1918—1921, natisnjeno pred šestimi leti. Razprava temelji na obsežnem študiju arhivskih materialov v Italiji (državni arhiv v Rimu, zlasti fondi notranjega ministrstva in predsedstva vlade, ter Gramscijev inštitut) in pri nas, ravno tako pa seveda na temeljitem pregledu italijanskega, slovenskega in hrvaškega tiska v Italiji in Jugoslaviji tistega časa. Razpravlja o problematiki osmih let, začenjajočih se z uradno prikljućitvijo Julijske Krajine k Italiji (po rapalski mirovni pogodbi), zaključujočih pa se s fašistično pripovedjo legalnih slovenskih političnih organizacij in njihovega tiska proti koncu leta 1928. Razprava se nadrobno ukvarja tako s slovenskim meščanskim taborom kot z delavskim gibanjem, posebej seveda tudi z razmerjem italijanskih oblasti in političnih strank do slovenskega nacionalnega vprašanja v tistem času; to je kompleksen in nadroben oris zgodovinskih pojavov in problemov slovenskega prelivanja v Italiji dvajsetih let.

O razpravi Milice Kacin-Wohinz je na tiskovni konferenci dejal Vasilij Melik, da gre za pomembno ter v marsičem inovativno zgodovinsko delo, ki prinaša obilico novih, še ne uporabljenih podatkov, za temeljno delo, ki pomeni zelo tehtno obogatitev naše zgodovinske znanosti. Joža Vilfan pa je naglasil predvsem odličen slog, v katerem je napisana ta rekonstrukcija političnega dogajanja v Julijski Krajini v obdobju, ki je bilo brez dvoma usodnega pomena za tamkajšnje slovenstvo.

Potem je koprska založnica opozorila na izid prvega zvezka zbornika »Slovensko morje in zaledje«, ki naj bi v prihodnje postal tradicionalen ter izhajal kolikor mogoče kontinuirano enkrat na leto. Zbornik nastaja v sodelovanju več znanstveno raziskovalnih zavodov in kulturnih inštitucij iz Kopra, Portoroža in Pirana, obravnavati pa hoče različne razsežnosti preteklega in aktualnega življenja na slovenski obali, predvsem pa si seveda prizadevati Slovence kar se da tesno povezati z morjem in pomorstvom, katerega tradicija pri nas ni do tiste mere pičla, kot to ponavadi mislimo in govorimo. Zbornik bo tako prinašal razprave, eseje in ocene o vprašanjih slovenske obmorske in pomorske preteklosti, umetnostne zgodovine, arheologije idr. na primorskem in istrskem območju, naravoslovnih ved, ekologije, družboslovja in geografije itd.

A. I.

Zanimivo gledališko gostovanje

»»GENERACIJE« IZ BANJALUKE — V okviru letošnjega »tedna slovenske drame« nastopi drevi na odru Prešernovega gledališča v Kranju Narodno gledališče Bosanske krajine iz Banjaluke. Uprizorilo bo igro slovenskega pisatelja Dušana Jovanoviča, »Generacije«, ki jih poznamo po letošnji postavitvi v Mestnem gledališču ljubljanskem. Drevi se tako obeta zanimiva priložnost primerjave. — Organizatorji kranjske prireditve obveščajo, da bo iz tehničnih razlogov celjska uprizoritev Seligove »Čarovnice iz Zgornje Davče« prenešena v ljubljansko Dramo, kjer bo na sporedu jutri, v soboto zvečer. — Na sliki je prizor iz banjaluške uprizoritve »Generacij«.

Premieri Mladinskega gledališča

ŽUPANČIČEVE IN BEVKOVE PESMI ZA OTROKE — Danes ob 18. in 19.30 prireja ljubljansko Mladinsko gledališče dvoje novih uprizoritev iz ciklusa »slovenska poezija za otroke na odru« (urednik Niko Grafenauer): »Lahkih nog naokrog« Otona Župančiča in pa »Pastirci pri kresu in plesu« Franceta Bevka. Prva predstava bo na osnovni šoli »Miran Jarc«, druga na vojaški gimnaziji »Franc Rozman-Stane« v Ljubljani. Prvo predstavo so pripravili igralca Vladimir Jurc in Niko Goršič (na slikl) z režiserjem Matijo Logarjem, drugo režiser Božo Šprajc in igralci: Silvij Božič, Olga Gradova, Milena Grmova in Sandi Pavlin.

Foto: J. Fink

Izvrstna gosta iz Beograda

M. Stefanović in Z. Dimitrijević-Stošić v Koncertnem ateljeju

Na večer pred slovenskim kulturnim praznikom sta v Koncertnem ateljeju Društva slovenskih skladateljev nastopila gosta iz Beograda: klarinetist Milenko Stefanović in pianistka Zorica Dimitrijević-Stošić. Četudi se pogosto pritožujemo, kako slabo vzdržujemo stike z umetniki iz drugih republik, kako skromne in v bistvu občasne so vezi, ki bi morale biti stalne, v našem ustvarjalnem in poustvarjalnem trenutku nenehno navzoče, čeravno je zanimanje občinstva razmeroma skromno in tovrstni izmenjavi umetniških dosežkov navidez nenaklonjeno, pa smo prav na koncertu obeh gostov iz Beograda neopazno in v bistvu zlahka stopili na most, ki nas je povezal v prisrčnem stiku z muzikalno prezentacijo Beograda, nam podal nekaj neposrednih informacij o beograjskem glasbenem trenutku ter nam tako rekoč mimogrede navrgel misel o trdnih vezeh, ki jih najbolj ustvarja vrhunska poustvarjalna in ustvarjalna umetnost.

Gosta iz Beograda sta se predstavila z deli Ballate (Mo. nolog za klarinet solo), Hindemitha (Sonata za klarinet in klavir), Despića (Devet iger za klarinet solo), Obradovića (Mikro sonata za klarinet solo), Berga (Štiri sklad. be za klarinet in klavir) in Debussyja (Prva rapsodija za klarinet in klavir). Iz svetovne literature sta oba umetnika izbrala tri tehtna dela, pisana za klarinet in klavir, med katerimi je po interpretaciji izstopala Hindemithova Sonata, v kateri sta se klarinetist in pianistka imenitno ujemala in poustvarila oblikovno nazorno, v trunih, občutljivo niansiranih muzikal. nih okvirih poustvarjeno delo. Drugi vrh skupnega poustvarjalnega nazora sta oba beograjska umetnika dosegla z izvedbo Bergovih Štirih skladb. Uigranost obeh nastopajočih je v Bergovih skladbah dosegla skladje medsebojnega zvočnega »dogovarjanja«, ki ga seveda ni mogoče doseči čez noč.

Vse tri skladbe jugoslovanskih avtorjev (Ballata, skladatelj iz Priština, je študiral pri nas) so bile namenjene solističnemu klarinetu. Med temi je po trdni muzikalni zasnovi, veliki fantaziji in po logičnem, oblikovno in vsebinsko neoporečnem vodenju klarinetnega toka izstopalo delo beograjskega skladatelja Dejana Despića, ki ga je klarinetist Milenko Stefanović izvedel s posluhom prvovrstnega poustvarjalca, ki zna in zmore v ustvarjalni predlogi skladatelja odkriti in razkriti vse vsebinske in oblikovne poante ter jih prav mojstrsko zaokrožiti v tonsko igrivem interpretativnem posegu.

Koncerta se je udeležil tudi skladatelj Dejan Despić. Z njim in s solistom — klarinetistom se je pogovarjal muzikolog dr. Andrej Rijavec, ki je pogovor izpeljal tako, da je tekel zanimivo, informativno, predvsem pa prisrčno.

PAVEL MIHELČIČ

Gradbinci praznujejo kulturni praznik

LJUBLJANA — SGP »Slovenija ceste«, ZKO Ljubljana in Mestni sindikalni svet se pridružujejo letošnjim praznovanjem slovenskega kulturnega praznika s slovesnostjo, ki jo organizirajo v dvorani Union v petek ob 18.45.

List mladih

Okrogla miza o slovenski mladinski reviji — Podpora vsebinski usmeritvi

Morda neka misel ni bila dovolj izpostavljena. Denarna pomoč, ki jo družba daje reviji »Mladina«, ni pomoč uredništvom, temveč družbena pomoč mladim bralcem, ki tako dobivajo svojo politično informativno revijo po bolj dostopni ceni. Beseda je namenjena nedavni okrogli mizi, ki jo je organizirala izobraževalna skupnost Slovenije, obravnavali pa so programsko usmeritev ter vsebino revije Zveze socialistične mladine Slovenije »Mladina«.

Okrogla miza je sodila v niz razprav o mladinskem periodičnem tisku, ki jih je spodbudil izvršni odbor predsedstva republiške konference SZDL Slovenije. Družbeni dogovor o vlogi, razširjanju in financiranju mladinskega periodičnega tiska je brez dvoma zagotovil ugodnejši gmotni položaj listov za mlade. Začrtal pa je tudi nove načine vpliva samoupravnih interesnih skupnosti in drugih zainteresiranih na vsebinsko usmeritev mladinskega tiska. Kot so pred dnevi na podobni okrogli mizi prispevali celo vrsto koristnih misli k uredniški politiki Pionirja in Pionirskega lista, so tudi v razpravi o Mladini dali precej uporabnih pobud in sugestij.

Revija Mladina je osrednja slovenska mladinska revija. Namenjena je najširšemu krogu mladine — od tiste v šolah in delovnih organizacijah, do tiste v krajevnih skupnostih in kmečke mladine. Njeno poslanstvo — in zato je to težka naloga — je zadovoljevanje množice pestrih interesov, ki izhajajo iz šolanja, dela in ustvarjalnega preživljanja prostega časa mladih.

Naklada tega tednika ni posebna velika, vsaj upoštevajoč njegov politično informativni pomen ne. To dejstvo pa — so ocenili udeleženci razprave — v večji meri lahko pripišemo pomanjkanju bralnih navad med mladimi in nepoznavanju lista, kot pa slabemu uredniškemu konceptu. Pri Mladini se namreč nikdar niso zatekali h komercialnosti na škodo vsebine. Naklada revije tudi v preteklosti ni bistveno presegala sedanjega števila izvodov, trenutna vsebinska usmeritev pa je družbeno politična in interesno prav obetavna. Del razlogov za premajhno zanimanje za list lahko pripišemo pretirano osiromašeni tehnični podobi lista, ki je svoj čas veljal za enega najbolj ličnih. Do skromnejšega videza je uredniške privedla pretirana želja (ali pa nuja) po štednji.

Temeljna vsebinska zasnova Mladine je na okrogli mizi doživela podporo. Koristne pripombe razpravljalcev pa jo bodo lahko dopolnile. Zato tudi ni odveč misel, da bi izdajateljski svet revije dopolnili s predstavniki samoupravnih interesnih skupnosti in mu na ta način zagotovili še bolj ustvarjalno vlogo.

IGOR ŽITNIK

Prva generacija študentov ALU

MARIBOR — Sinoči so v Umetnostni galeriji v Mariboru odprli razstavo del prve generacije študentov Akademije za likovno umetnost v Ljubljani — udeležencev NOB. Dela Stojana Batiča, Bogdana Borčića, Jožeta Ciuhe, Vladimira Lakoviča, Vladimira Makuca, Otona Polaka, Milana Rijavca, Ivana Seljaka-Čopića, Franceta Slane, Ive Subica in Janeza Vidica bodo na ogled do 26. februarja.

Francoski spored s simfoniki RTV Ljubljana

Simfonični orkester RTV Ljubljana bo po dvomesečnem premoru spet nastopil v Slovenski filharmoniji za zeleni abonma (v petek, 10. februarja). Na dirigentski oder bo tokrat stopil francoski gost Jean-Pierre Jacquillat, solistka pa bo slovenska, zdaj na Nizozemskem živeča pianistka Marina Horakova.

Jacquillat sodi v mlajši rod francoskih dirigentov, vendar se je uveljavil že daleč po svetu. Nastopal je v pariški Veliki operi, v Teatru Colón v Buenos Airesu, na festivalu Praška pomlad, v Moskvi, Ženevi, Rimu ter na turnejah po ZDA, Mehiki, Kubi, Avstraliji in na Japonskem. Pred nedavnim je postal eden od glasbenih vodij znanega pariškega orkestra Lamoureux. V Ljubljano prihaja zdaj tudi spričo lepih priznanj, ki so mu jih izrekli na predlanskem festivalu Bemus v Beogradu. Pri nas se je želel predstaviti s sporedom iz francoske glasbene zakladnice. Repertoarni predlogi solistke so se ujeli z njegovimi zamislimi. Tako bo spored začela Ravelova suita »Vilinskih pravljic«, navadno imenovana po izvirniku »Mati Goska«. Prvi del večera obsega še Poulencov koncert za čembalo in orkester. Obe skladbi sta v tej obliki in v naši izvedbi novost. Sklepna točka bo znamenita Franckova Simfonija v d-molu.

I. A.

„Idealist" za italijansko televizijo

Uspehi Cankarjevega dela tako pri občinstvu kot pri kritiki - 78 predstav

TRST — Dramatizacijo Cankarjevega romana Martin Kačur, ki jo je za tržaški Teatro Stabile Furlanije Julijske Krajine napravil pisatelj Fulvio Tomizza je posnela tudi italijanska televizija in si jo bodo italijanski ljubitelji televizijskega dramskega programa v barvah lahko kmalu ogledali na prvem programu.

Kot smo že poročali, je to delo po premieri 18. novembra 1976 doživelo velik uspeh tako v Italiji kot tudi na gostovanju po Jugoslaviji. Po podatkih, ki jih je zbrala uprava Teatra Stabile, je delo doživelo 78 predstav, ogledalo pa si ga je 52.326 gledalcev. Interpret naslovne vloge igralec Corrado Pani in režiser Francesco Macedonio sta prejela nagradi Inštituta za italijansko dramo iz Rima — masko z zlatim lovorom, pohvaljena pa sta bila scenarist in kostumograf Sergio d'Osmo in Gianpaolo Coral, ki je delo glasbeno opremil.

Turneja Teatra Stabile po Jugoslaviji se je odvijala v času, ko so predstavniki obeh sosednjih držav pripravljali ratifikacijo Osimskega sporazuma in ko je to tržaško gledališče začelo močneje razvijati in utrjevati kulturne odnose in sodelovanje s sosednjimi deželami v Jugoslaviji in Avstriji. Stiki se v Trstu kažejo z gostovanji beograjskega, zagrebškega in ljubljanskega gledališča prinjih in tudi v nekaterih drugih italijanskih krajih, pa tudi s posebnim izborom del avtorjev iz dežel, s katerimi pokrajina Furlanija Julijska krajina meji.

Z »Idealistom« je Teatro Stabile počastilo stoletnico rojstva Ivana Cankarja in s tem dalo priznanje slovenski kulturi.

M. Z.

Riko Debenjak 70-letnik

Sreča mu je bila zvesta skoraj ves čas in rojenice so mu vpletle v nitko življenja obdobja, ko je prejeto lahko tudi z zadoščenjem in priznanjem vračal. Zadnje čase nekam utišani umetnik, ki je pred petimi meseci dobil svojo galerijico, svojo stalno zbirko in s tem svoj pomnik v domačem Kanalu, zdaj vse manj nastopa v javnosti, ki mu je še pred leti naklanjala svojo pozornost, včasih ljubezen in navdušenje in vselej priznanja, celo najvišja. Kot da bi potreboval mir in čas za pogled nazaj, za premislek in obračun, za pregled prehojene poti, po kateri so kaj kmalu stopili sledniki in poglobili utrto gaz.

Začetki poti se že skoraj izgubljajo v času pred vojno in komajda še nepretrgano sledijo nekaj let po njej. Potem pa so prišla prelomna leta, desetletje 1950—1960, ko

se je v naši umetnostni tradiciji nekaj premaknilo, pretrgalo in se sprva opotekavo in nedonošeno na novo postavilo na noge. Odmevi na velike prelome in neprestana viharna valovanja že iz prvega in drugega desetletja našega stoletja so šele v tem času z vso močjo zaplyuskali ob obale naše umetnostne tradicije, saj so bili domači revolucionarni, a vseskozi odgovorni in tvorni poskusi in odmevi na dogodke v svetu po prvi svetovni vojni pri nas že malone pozabljeni.

V tem času je tudi Riko Debenjak odigral svojo zgodovinsko vlogo. Sprostitev je sprejel kot osvoboditev in se nanjo odzval s prvimi grafikami, ki so prinesle nova merila, zavest novih možnosti in že prve, morda še ne povsem zrele rezultate. Spominjamo se še njegovih panjskih končnic, savudrijskih čolnov, nočnih veš, Istrank — poznejših Kraševk, petelinov in mrtvaških ptic, kraških kariatid, prizorov z morskega dna in obstrmelih ljudi ob človekovem prodoru v vesolje. Grafike, ki so odmevale, ki so odpirale nove poglede na umetnost, sproščale domišljijo, omogočale uporabo starih in novih sredstev na nove načine, odpirale prenekatero novo možnost, niso nikoli tajile tistih lepotnih pobud, ki predvsem omogočajo prvi stik in neredko poznejšo komunikacijo.

Tem postulatom je Riko Debenjak ostal ves čas zvest kot pedagog in kot avtor. Sledimo jim, vse doslednejše izraženim in vse bolj izbrušeno interpretiranim v vseh njegovih poznejših grafičnih ciklih — »Sledi na ometu«, »Drevo, skorja, smola«, Grabljice«, »Magične dimenzije« in v vseh vmesnih posamičnih poskusih, s katerimi je opozarjal na dotlej neopažene, nezanimive in v starih nazorskih okvirih izpovedno težko ali celo povsem neuporabne snovi. Ta raziskovalna in odkriteljska naravnanost, aksiomatična prisotnost izbrušene estetske sestavine in vitalnost pri sprotnem spremljanju prelomnih dejanj in obdobij mu ni samo prinesla že za življenja kup uglednih domačih in mednarodnih nagrad in priznanj, temveč mu je zagotovila tudi zaslužno mesto v naši grafiki zadnjih petindvajset let.

JANEZ MESESNEL

„Naši razgledi"

Nova številka Naših razgledov objavlja na uvodnem mestu besede predsednika RK SZDL Slovenije Mitje Ribičiča na slovesnosti ob podelitvi Prešernovih nagrad. Jože Širec predoča »skupne programske osnove v usmerjenem izobraževanju«, ki bodo še kake tri tedne v javni razpravi; stvari se ne morejo preverjati s prijaznim pritrjevanjem ali apriornim zavračanjem, tako nekako pravi Širec, saj vemo, da so hvale, ki so graje, in so graje, ki so hvale. Zarjan Fabjančič piše o družbenem planiranju oziroma kritično pretresa »neki projekt« in še bolj »neko miselnost«, govoreč o teoriji družbenega planiranja, o ekonomski znanosti, o interdisciplinarnosti in še o čem.

Pravda o psihiatriji na Slovenskem se nadaljuje; tokrat dopolnjuje dr. Jožeta Lokarja in dr. Miloša Kobala dr. Gorazd Mrevlje, ki ne ponavlja že povedanih resnic, marveč izpostavlja še nove, pravnič prijetne. Marko Apih piše o stanovanjih na pobočjih, spričo nasprotujočih si interesov porabnikov prostora, in nakazuje vsaj načelne možnosti za gradnjo na manj dragocenem in hkrati lepšem prostoru. Mimo drugega omenimo iz prvega dela NR recenzijo učbenika družbenomoralne vzgoje za VII. in VIII. razred osnovne šole, katere avtor je Milan Divjak, in seveda pogovor Naših razgledov, v katerem razgrinja univ. prof. dr. Stane Mikuž svoje poglede na stalnice in premike v likovnem ustvarjanju.

Uvodne strani kulturnega dela številke NR izpolnjuje tradicionalna anketa s Prešernovimi nagrajenci, ki govore o svojih ustvarjalnih stiskah. Andrej Inkret je v rubriki Branje prebral in ocenil kar trinajstero novih slovenskih leposlovnih (proznih) knjig. Velik del prostora je nato izpolnjen s kritikami umetnostnih področij od opere, drame in baleta, do glasbe in filma, avtorji te pisane podobe mnenj pa so tokrat Rapa Šuklјetova, Neja Lenardova, Bogomil Gerlanc, Vilko Ukmar, Veno Taufer, Aleksander Bassin in Peter Kolšek. Nova številka NR je likovno opremljena z reprodukcijami del letošnjih Prešernovih nagrajencev, posebej pa velja opozoriti na Kazalo NR 1977.

Naši razgledi po svetu: Zahod in komunizem (Rinascita), Nacionalizacija in industrijska politika francoske KP (France nouvelle), Neizstrohnjeno srce Slovenije — iz uvoda v ukrajinski izbor Prešernovih pesmi (Vilj Grimič), Kras v Spacalovem slikarstvu (Il meridiano di Trieste), Razmah arabskega mesta pred tisoč leti (Le Courier de l'Unesco), »Evrokomunizem« in država — nadaljevanje in konec odlomkov iz knjige Santiaga Carrilla.

T. P.

Emonski zid bo le ostal

Investitor kulturnega doma Ivana Cankarja v Ljubljani je sklenil ohraniti izkopani ostanek emonskega obzidja, zgodovinski spomenik prvega reda

Kakor je bilo lani novembra po nekajmesečnih zunanjih arheoloških opravilih na prostoru bodoče zidave kulturnega doma Ivana Cankarja v Ljubljani, še zelo negotovo, ali bo 70 metrov odkopanega emonskega zidu ostalo ali ne, pa ima Mestni muzej zdaj že zagotovilo, da ga bosta investitor in projektant vključila v gradbeni načrt. Toliko prej, ker stoji zid že zunaj novega stavbnega tlorisa, seveda pa pod sedanjim čestnim nivojem.

Arheologinja dr. Ljudmila Plesničar-Gec, ki je vodila odkopavanja in si tudi odločno prizadeva za ohranitev pomembnega odkritja, je zadovoljna: »Emonsko obzidje je arheološki in kulturno zgodovinski spomenik prvega reda in pomeni nezamenljivo zgodovinsko in kulturno vrednost ne samo za slovensko območje, marveč tudi za širši evropski prostor. Zato smo srečni, da se je štab za izgradnjo kulturnega doma odločil ohraniti ostanek impozantnega obzidja, dasi smo skraja naleteli na gluha ušesa.«

Ne da bi se spuščali v ponavljanje emonske zgodovine, je le treba zapisati podatek, da je bilo obzidje postavljeno v letih 14 in 15 našega štetja, natanko med junijem in septembrom, še za življenja starega rimskega cesarja Avgusta in že za inavguracije njegovega posinovljenca Tiberija. Datum se je ohranil na neki plošči, zgodovinski viri pa kasneje obzidje še nekajkrat omenjajo. Če bi primerjali Emono z mlajšo in seveda veliko lepšo Dioklecianovo palačo v Splitu, ki pa je bila tudi zasnovana po vojaškem castrumu, tedaj je bilo emonsko obzidje nekajkrat obsežnejše, zakaj Emona je bila namenjena za prezimovalne potrebe cele rimske legije, in to je bila XV. legija Apollinaris. Legija se je spričo spremenjenih političnih razmer takoj po ustanovitvi emonske kolonije premaknila na sever, v pridonavski Carnuntum, v sedanji Avstriji.

Emonsko obzidje iz golovškega peščenjaka je obdajalo pravokotni mestni prostor z obsegom 522 krat 432 metrov, debelo je bilo približno dva metra, v temeljih še precej več, visoko pa od 6 do 8 metrov. Še zmeraj ohranjenega in z rimsko malto skoraj neuničljivo sprijetega je ostalo približno dva metra visoko. Obzidje je imelo nič manj kot 26 obrambnih stolpov, z običajnimi močno utrjenimi vhodi, poleg tega pa še z desetimi stranskimi dohodi. Ob severni, zahodni in južni strani sta obzidje varovala še dva obrambna jarka, skupaj široka kakih 40 metrov, globoka pa 5,5 metra, povezana na vzhodni strani z Ljubljanico. Prek jarkov so vodile glavne ceste in povezovale Emono s Celeio — Celjem, Aquileio — Oglejem in Neviodunumom — Drnovim pri Brežicah. Dozdaj je bilo obzidje odkopano in restavrirano na južnem Mirju, deloma na vzhodu ob Titovi cesti in lani na zahodu, v območju zidave Cankarjevega doma.

Presenetljivo široke in kajpada po rimsko ravne so bile emonske ulice: sama cestišča od 7 do 10 metrov, pločnik ob hišah pa 2,5 metra, vse skupaj tlakovano s ploščatim kamenjem, vezanim z malto v rimski »makadam«.

Navzlic vojaški zasnovi s trdnjavskim obzidjem in dvema jarkoma na zunanji ter z nasipom ob notranji strani, pa je bila Emona po odselitvi apollinarijevcev civilna naselbina celega pol tisočletja. Lanska izkopavanja so to ponovno potrdila in razkrila izpod debele odeje nasiag ostanke stanovanjskih površin, ki pričajo o visoki bivalni kulturi že od samega začetka: ta del severozahodne Emone je bil zdržema naseljen od 1. do 5. stoletja in dasi so bila posamezna stanovanja v pravokotnih stanovanjskih blokih (insula, 60 krat 60 metrov, z notranjim dvoriščem) nazadnje že zelo tesna in zato bolj revna, so bili nekateri prostori poslikani, zimski prostor je bil ogrevan (hipokavsti), straniščа so bila na odplakovanje in odtočni kanali so se pod zemljo stekali v veliko obokano kloako pod cestno površino.

Med zidovi je Plesničarjeva oziroma njena ekipa odkrila poleg drugega kovinske in steklene ostanke, nakit, precej razsutega poznoantičnega denarja, imenitno bronasto vazo z bujnim figuralnim okrasjem (bila je tako stlačena, da pojde v Mainz na restavriranje, tolikšno zakladniško vrednost ima), z vsem tem pa se je slednjič zapolnila zlasti vedenjska vrzel o 2. in 3. stoletju Emone. S temi odkritji in poprejšnjimi iz leta 1961 pa se je zapolnila tudi urbanistična podoba severozahodnega kota Emone, ki so jo kasnejši priseljenci, stari Slovenci — naselili so se rajše pod Gradom, visokim zidovom niso zaupali — poimenovali v Gradišče, in tako se ta del Ljubljane še dandanes imenuje.

Materialne najdbe čakajo na temeljito znanstveno proučevanje v muzeju, arheologinja pa že razmišlja o raziskovanju obeh zasutih obrambnih jarkov, v smeri proti Kidričevemu spomeniku, ko bo prišel čas za to. Zdaj zeva na prizorišču komaj odkrite vogalne insulae, ki so jo oteli zobem gradbenih strojev, že globoka jama, odkopano obzidje pa se skriva nekje zraven pod snegom. Dr. Ljudmila Plesničar-Gec: »Zid bo projektant lahko po lastni presoji vključil v estetsko ureditev nove stavbe, ali kot njen del ali kot samostojni spomenik, lahko pa tudi kot dopolnilni objekt, ki bo funkcionalno vključen v koncept nove stavbe. Za druge izkopanine, gradbene elemente cestišč, stavb in kloake, ki jih zaradi objektivnih vzrokov ne bo mogoče ohraniti v večjih arealih, kjer so bili izkopani, pa smo predlagali, naj se urbanistični raster antičnih stavb ohrani v razpoložljivem delu ploščadi oziroma na Trgu Ivana Cankarja, posamezni gradbeni elementi pa naj se muzeološko prezentirajo v novem objektu.«

Če tedaj pravimo, da bo kulturni dom Ivana Cankarja gradnja stoletja, najbrž ne bi smelo biti vprašljivo, kaj storiti z odkopano gradnjo tisočletij. Ne gre za občutljivost arheologov, marveč za našo skupno kulturno dediščino. In če nam jo včasih naše zgodovinsko občutje ne nalaga ohraniti samo po sebi umevno, smo jo vendarle dolžni zavarovati za prihodnje rodove.

OLGA RATEJ

OTROK IN DRUŽINA — REVIJA ZA DRUŽINSKO IN DRUŽBENO VZGOJO

ljubljanska banka

ZDRUŽENA BANKA LJUBLJANA

Odbor za delovna razmerja

o b j a v l j a

naslednja prosta dela in naloge

- v Sektorju deviznega poslovanja in kreditnih odnosov s tujino:

1. **direktorja predstavništva LB v Singapuru**
2. **direktorja predstavništva LB v Parizu**

Pogoji za opravljanje objavljenih del in nalog so naslednji:

— znanje, ki ga daje višja ali visoka šola, nad 5 let ustreznih delovnih izkušenj ter aktivno znanje: za 1. točko angleškega jezika, za 2. točko francoskega jezika.

Kandidati za objavljena prosta dela in naloge lahko vložijo prijave v 15 dneh po objavi na naslov: Ljubljanska banka — Združena banka, Kadrovska služba, Trg revolucije 2, 61000 Ljubljana.

962

Skupina »Zasavje« v Beogradu

BEOGRAD — V galeriji doma JLA v Beogradu so na dan slovenskega kulturnega praznika, odprli razstavo slik in grafik skupine slovenskih likovnih umetnikov »Zasavje«. Ta likovna manifestacija sodi v okvir organizacije razstav umetnikov iz drugih republik. Na razstavi bodo na ogled dela Jožeta Ciuhe, Leopolda Hočevarja, Branka Klančarja, Janeza Kneza, Franca Kopitarja, Toneta Leskovška, Jožeta Megliča, Milana Rijavca in Poldeta Miheliča. Razstava bo odprta do 26. februarja.

na vašo knjižno polico tudi knjige PREŠERNOVE DRUŽBE

Opogumljeni Sadat

Egiptovski predsednik izraža nov optimizem, čeprav ostajajo ameriška uradna stališča še nespremenjena

OD NAŠEGA NEWYORŠKEGA DOPISNIKA

NEW YORK — Anvar el-Sadat, ki je minuli petek, kot pravi sam, prišel v Washington »nemiren in malodušen«, je v sredo odpotoval »znova odločen, da vztraja« v pogajanjih z Izraelom.

Vzrokov za to spremembo razpoloženja ni mogoče zlahka razbrati iz sporočila, ki ga je Bela hiša objavila o pogovorih. V sporočilu so ponovili znana ameriška stališča, s katerimi naj bi imel Egipt manj težav kot Izrael, ni pa razvidno, ali so sprejeli poglavitno Sadatovo zahtevo, naj Amerika pritiska na Izrael. Ni znano, kaj vse so gostu povedali v pogovorih, kako uro pred odhodom pa je govoril tako, kot da bi bile ZDA tudi to sprejele. »Zadovoljen sem,« pravi Sadat, »ker se je od mojega prihoda spremenilo ameriško stališče, da naj bi bile ZDA opazovalec ali posrednik in da so zdaj privolile v popolno partnerstvo v pogajanjih.«

Seveda se bo šele izkazalo, ali so tudi na ameriški strani enako kot na egiptovski razumeli stališče iz sporočila, po katerem »predsednik Carter ne bo varčeval z napori, da bi mirovni proces napredoval«. Sadat, ki so ga pred obiskom opozarjali, naj ne zahteva, da bi Amerika pritisnila na Izrael, je na vsakem koraku vseh šest dni obiska počel prav to.

Dramatične razprave med Tel Avivom in Washingtonom o izraelskem naseljevanju zasedenih arabskih ozemelj te dni pričajo tako o potrebi kot o dosedanjem obsegu tega pritiska. Carterjeva administracija, ki so jo razjezile izraelske trditve, da glede teh naselij niso ničesar obljubili ameriškemu predsedniku, pa tudi trditve, da ameriška vlada v svojih pismih ne graja Izraela zaradi teh naselij v tolikšni meri, kolikor je to videti v javnosti, je objavila kronologijo svojega dopisovanja z Izraelom. Jimmy Carter je v torek večerjal z voditelji ameriških židovskih organizacij in jih prepričeval, da se ne bi smeli pritoževati zaradi obsodbe naseljevanja zasedenih ozemelj, kar po sporočilu Bele hiše o Sadatovem obisku pomeni, »kršenje mednarodnih pravic in oviro miru«.

Tako od Izraela kot od židovskih voditeljev je predsednik naslednji dan dobil oster odgovor. Moše Dajan, ki bo v Ameriki prebil 10 dni, da bi zbral denar za Izrael, je odgovoril Carterju iz New Yorka. »Tudi prejšnje izraelske vlade, zlasti pa ne sedanja, niso in ne morejo obljubiti, da ne bodo naseljevale področja zahodno od reke Jordan«, pravi izraelski minister. Voditelji židovskih organizacij pa so predsedniku odgovorili: »Ovira miru ni Izrael, temveč Sadat«.

Funkcionarjem Pentagona so pripisovali zaslugo za to, da bo posledica obiska tudi ameriška napoved, da bo Egiptu pošiljala tudi »ofenzivno« orožje. Anvar el-Sadat, ki je računal s tem, da so Američani močno zaskrbljeni zaradi okrepljene sovjetske navzočnosti na vhodu v Rdeče morje, je svojo zahtevo po ameriškem orožju razložil s potrebo, da bi se zavaroval pred to grožnjo. To z drugimi besedami pomeni, da orožja ni zahteval, da bi ga uporabil proti Izraelu. Zdi se, da je s tem očaral nekatere svoje sobesednike: senator Henry Jackson, ki ga običajno opisujejo kot vodjo protisovjetskega lobbyja in hkrati enega najpomembnejših proizraelskih glasov v senatu, je gosta pohvalil kot »prepričljivega govornika«. Na administracijo pa so ti vzroki očitno napravili šibkejši vtis. State Department je sporočil, sicer ne v zvezi z obiskom, povezavo pa je prav gotovo čutiti, da so od Izraela zahtevali, naj ne pošilja orožja Etiopiji, od Egipta pa, naj ne oborožuje Somalije. Videti je, da je egiptovski predsednik prepozno ponudil, da bi se bolje oborožen aktivneje postavil na stran ZDA, se pravi, da bi se na afriškem rogu boril proti sovjetski navzočnosti. Diplomati in nekateri ameriški komentatorji najnovejšega razvoja dogodkov na afriškem rogu sodijo, da sta se velesili te dni za kulisami vsaj skrivoma sporazumeli o tej stvari.

Domnevajo, da sta se sporazumeli o naslednjih točkah: Amerika ne bo ne posredno ne neposredno oboroževala Somalije, da le-ta ne bi vztrajala pri prizadevanjih, da obdrži etiopsko ozemlje, Sovjetska zveza pa bo ustavila Etiopijo, če bo hotela nadaljevati spopad, ko in če si bo znova pridobila ta ozemlja. Vse to še ni uradno potrjeno, iz sporočila State Departmenta z opozorili Izraelu in Egiptu pa je sklepati, da so egiptovsko ponudbo zavrnili.

Novinarji, ki so v zvezi z Belo hišo in State Departmentom, trdijo, da je med tem obiskom Sadat bolj prepričal Carterja, kot Carter njega. Četudi tega ne morejo dokazati, je videti povsem verjetno. Beli hiši nič več ne prigovarjajo, da bi Amerika zdaj želela daljše obdobje izraelsko-egiptovskih pogajanj z najmanjšim možnim ameriškim vmešavanjem. Egipt je čisto blizu, Izrael pa še daleč od ameriških idej o načelih, na temelju katerih naj bi potekala nadaljnja pogajanja. Sicer pa ameriškega predsednika, ki ga Izrael javno napada, verjetno ni bilo treba dolgo prepričevati o tem, katera stran je bolj nepopustljiva. Vprašanje je le, do kod hoče in more seči z nujno potrebnim pritiskom na Izrael, da bi dosegel koncesije, ki jih je Jordanija postavila kot pogoj, da se pridruži pogajanjem. To bo verjetno poglavitni cilj ameriških prizadevanj v prihodnjih tednih.

DRAGIŠA BOŠKOVIĆ

Izstrelili še en kozmos

MOSKVA, 9. febr. (TASS) — V Sovjetski zvezi so včeraj izstrelili še en umetni satelit iz serije kozmos — »Kozmos—988«, ki naj bi nadaljeval vesoljske raziskave. Začetni čas kroženja satelita je 89,9 minute, največja oddaljenost od zemeljskega površja znaša 336 kilometrov, najmanjša 210 kilometrov, naklon krožnice pa 72,7 stopinje.

Moč v povezanosti

Predsednika vlad Indije in Nepala ter indonezijski zunanji minister o današnji vlogi gibanja neuvrščenih

BEOGRAD, 9. febr. (Tanjug) — Med nedavnim obiskom podpredsednika predsedstva SFRJ Stevana Doronjskega v Burmi, Indoneziji, Nepalu in Indiji so predsednik indijske vlade Morardži Desai, nepalski premier Kirtinidhi Bista in vršilec dolžnosti indonezijskega zunanjega ministra Kusumatmadža dali poročevalcem jugoslovanske RTV in Tanjuga izjave, v katerih so pojasnili nekatere aktualne trenutke v razvoju svojih držav in gledišča o sedanjem mednarodnem položaju, posebej pa še o dejavnosti in vlogi neuvrščenega gibanja.

Premier Morardži Desai je opozoril na velikanski prepad, ki loči razviti del sveta od nerazvitega, pri čemer je poudaril nujno potrebo po solidarnosti in medsebojnem sodelovanju med neuvrščenimi in drugimi državami v razvoju. »Okrepiti moramo našo moč, ne smemo biti nemočni in odvisni,« je rekel Desai in v tej zvezi naglasil plodno sodelovanje med Indijo in Jugoslavijo.

Kar zadeva probleme sodobne Indije, je Desai na prvo mesto postavil nezaposlenost, zlasti na vasi, kot najvažnejši problem.

Desai je poudaril pomen izrednega zasedanja generalne skupščine OZN o razorožitvi. Dejal je, da je treba prepovedati vse vrste jedrskih poskusov. Človeštvo mora jedrsko energijo uporabljati v miroljubne namene, v prid razvoju.

Indijski premier je tudi podčrtal potrebo po nadaljnjem medsebojnem sodelovanju in angažiranosti neuvrščenih v boju za mir in neodvisnost vseh narodov. Opozoril je na pomen bližnje konference zunanjih ministrov neuvrščenih držav v Beogradu; gre za to, da se okrepi gospodarska in družbena moč teh držav in prijateljstvo med njimi.

Nepalski premier Bista je govoril o tesnem dolgoletnem sodelovanju Nepala in Jugoslavije ter o njuni privrženosti neuvrščeni politiki, kar se je obojestransko potrjevalo s pogostnimi izmenjavami obiskov na najvišji ravni med obema državama. »Jugoslavija in Nepal imata kar najboljše odnose tudi zaradi tega, ker zavzemata enaka stališča do večine problemov, ki tarejo današnji svet.« Ti problemi so sila pereči, je rekel Bista, zaradi tega imajo neuvrščeni posebno vlogo pri njihovem urejanju. »V spoprijemanju s problemi moramo biti tesno združeni,« je rekel Bista in posebej poudaril potrebo, da bi velikanska sredstva, ki gredo za oboroževanje, uporabili za urejanje žgočih problemov dežel v razvoju.

V zvezi z aktualnimi problemi samega Nepala je Bista dejal, da je tej deželi potreben mir, zato je kralj Birendra predlagal, naj bi Nepal razglasili za cono miru. »Prepričani smo, da brez miru ne more biti razvoja, brez razvoja pa ni mogoče iztrebiti ekonomskih tegob.«

Na koncu je Bista poudaril pomen bližnje ministrske konference neuvrščenih držav in dodal, da bo Nepal igral aktivno in konstruktivno vlogo v pripravah na konferenco in na konferenci sami, skupaj z vsemi drugimi državami.

Vršilec dolžnosti zunanjega ministra Indonezije Kusumadmadža je dejal, da imajo indonezijsko-jugoslovanski odnosi tradicijo že od nastanka neuvrščenega gibanja. Ko je govoril o problemih sodobnega sveta, je naglasil vlogo neuvrščenih držav in trajno veljavo politike in načel neuvrščenosti. Zavrnil je trditve, po katerih se je funkcija neuvrščenih zmanjšala. Boj za mir in pravični svet močno potrjuje, kako potrebno je neuvrščeno gibanje, zlasti pri reševanju problemov, ki so skupni vsem državam, velikim in majhnim. »Tu vidimo velik pomen bližnje beograjske konference, kajti na njej moramo nadalje okrepiti naše sile — sile miru in sodelovanja,« je rekel Kusumatmadža.

Mitterrandov „ne“

Francoski socialisti zavrnili poziv KPF, da bi se stranki zedinili o skupnem programu — Rezultati zadnjih anket

OD NAŠEGA PARISKEGA DOPISNIKA

PARIZ, 9. febr. — Politična temperatura v nasprotju z zunanjo naraščo iz dneva v dan in »vremenska slika« se venomer spreminja: v dneh, ko so se stranke vladne večine strnile v golistični in negolistični tabor (slednji se je povezal v »zvezo za francosko demokracijo« ali UDF), je razkol v nekdanji združeni levici tako rekoč dokončen. Tako vsaj kaže danes, ko je socialistična partija z odločnim »ne« zavrnila pateticni poziv KP Francije, naj se levica vendarle pogodi o skupnem programu vlade.

Po razdoru levice konec septembra lani je bilo še nekaj upanja, da se tri partije pobotajo in sestavijo vsaj kompromisni skupni program, na podlagi katerega naj bi vladale, če bi zmagale na skupščinskih volitvah. Toda odločilnega koraka naprej ni hotela narediti nobena izmed njih in na nacionalni konferenci KPF v prvih januarskih dneh je postalo jasno, da se bo vsakdo podal v boj za glasove volilcev samostojno, po svoje. Vsaka partija je potem dala v javnost svojo inačico izpopolnjenega in aktualiziranega skupnega programa leve vlade in vsaka zase je odločno pozvala Francoze, naj glasujejo zanjo, če res hočejo spremembo francoske družbe.

Socialisti se zavedajo svoje naraščajoče moči, ki jo potrjujejo vse volitve po letu 1972, ko je bil podpisan skupni program, saj danes potihem računajo s skoraj 30 odstotki glasov. V takšnih razmerah si je KPF postavila tudi visok cilj: zbrati mora več kot 21 odstotkov glasov (okoli 25 odst. bi bilo idealno), s čimer bi lahko odločno pritisnila na partnerje. In vnaprej je dala vedeti, da hoče imeti svoje ministre v levi vladi.

V medsebojni polemiki so se zvrstili vsi mogočni udarci, slišati pa je bilo tudi prijazne prošnje. Toda vsak dan približuje prvi krog volitev in v takšni časovni stiski je Georges Marchais na partijskem mitingu v svojem okrožju v torek zvečer izrekel zadnji in resnično patetični poziv socialistom: kadar koli — vendar še pred 12. marcom — naj se levica sestane ter se pogodi o aktualizaciji skupnega programa. Po besedah generalnega sekretarja KPF bi bilo le takšno dejanje dokaz za to, da so socialisti res pripravljeni vladati s komunisti. Kajti v nasprotnem primeru, je rekel Marchais, »socialistična partija spet misli na to, da izključi komuniste iz vlade, pri čemer računa na pomoč Giscarda d'Estainga«. S tem je vodja KPF odgovoril raznim izjavam nekaterih socialističnih voditeljev, češ da je navsezadnje sodelovanje komunistov v

F. MITTERRAND — »Sprejeti skupni program tak, kakršnega predlagajo komunisti, bi bilo demagoško.«

vladi stvar predsednika republike . . .

Kot da bi generalni sekretar KPF vnaprej vedel, da bo dobil negativen odgovor socialistov, je na koncu mitinga povzval Francoze, naj glasujejo za KPF, kajti le močna partija lahko prinese spremembo.

Včeraj se je sestalo vodstvo socialistične partije in po dolgi razpravi, v kateri se je manjšina (CERES) zavzela za pogajanja s komunisti, negativno odgovorilo na Marchaisov poziv. Socialisti namreč zahtevajo od partnerjev »republikansko disciplino«, se pravi, da naj se kandidati levice ne glede na strankarsko pripadnost v drugem krogu umaknejo najbolje stoječemu kolegu. Šele nato — in seveda le v primeru, da levica zmaga — so se socialisti pripravljeni pogajati o skupnem programu leve vlade. Prav to slovito »republikansko disciplino« pa komunisti razglašajo za zastarelo zadevo, ki sodi tako kot »kolovrat in oljenka« v staro šaro zgodovine.

Taktika je torej jasna: socialisti nočejo tik pred volitvami popustiti pred komunisti, kajti v morebitnih pogajanjih bi morali dati koncesije glede vladnega programa, te koncesije pa bi bile po njihovem mnenju »demagoške« in bi jih po zmagi obvezovale, da bi v vladi morali sprejeti ukrepe, ki so po njihovem mnenju nemogoči v današnji Franciji. Komunistično geslo »naj plačajo bogataši« je sicer vabljivo za volilce, ni pa realno za levo vlado, ki bi podedovala razmajano gospodarstvo.

François Mitterrand je pozneje izjavil, da je nedisciplina na volitvah enaka porazu, se pravi, da je usoda levice v rokah komunistov, ki po izjavah vodstva PSF mečejo »republikansko disciplino« v staro šaro. Obenem ne morejo verjeti, da bi bili komunisti tako neodgovorni, da v drugem krogu ne bi glasovali za levico, pa čeprav za kandidate iz drugih partij.

V prid socialistične teorije govorijo raziskave javnega mnenja, ki kažejo, da je 70 odstotkov komunističnih volilcev pripravljenih spoštovati »republikansko disciplino« in da je takšnih manj kot 50 odstotkov socialističnih volilcev.

Kakorkoli že, levica se je podala v tvegano igro, kajti znana je resnica, da navsezadnje posamezni volilec za zaveso na volišču odloči, za koga bo glasoval; in če v prvem krogu glasuje po srcu, se v drugem krogu odloči za glas razuma. In če danes objavljeni raziskavi javnega mnenja v dnevnikih »L'Aurore« in »Le Figaro« kljub vsem sporom na levici še vedno napovedujeta zmago komunistov, socialistov in levih radikalov, pa je napoved zmage manj odločna kot pred dvema tednoma. Obenem je jasen tudi cilj takšnih anket: ker kar naprej govorijo o zmagi levice, počasi odbijajo neodločne in od opozoril in svaril večine prestrašene volilce. STANE IVANC

Gruzija spet čisti

V Gruziji napovedali nepomirljiv boj trdovratnim in razširjenim negativnim pojavom — Premalo vnet tisk

OD NAŠEGA MOSKOVSKEGA DOPISNIKA

MOSKVA, 9. febr. — Leto 1978 mora postati leto nadaljnje široke ofenzive zoper obstoječe negativne, protidružbene pojave v življenju Gruzije: tako so enodušno sklenili udeleženci nedavne ideološke konference v CK KP Gruzije. Vso gruzinsko javnost je treba vključiti v nepomirljiv boj proti protekcionizmu, osebnemu bogatenju, hvalisarstvu, malomeščanstvu, provincializmu, da bi tako ozdravili moralnopolitično ozračje v republiki.

Boj za »čisto ozračje« traja v tej temperamentni zakavkaški republiki že nekaj let, potem ko je bil odstranjen dolgoletni prvi sekretar CK KP Gruzije Mžavanadze in je prišel na njegovo mesto mlajši, energični Ševerdnadze. A kot so zdaj ugotovili na ideološki konferenci, še zmerom ni dal pričakovanih rezultatov: še zmerom so široko razširjeni taksni protidružbeni pojavi, kot so malolastniška nagnjenja, egoizem, brezbrižen odnos do družbenih interesov, nediscipliniranost, škodljive tradicije in običaji pa nacionalna zaprtost in provincializem.

Kot kaže, se je zadnji čas povečala zaskrbljenost zaradi nacionalističnih pojavov, saj CK KP Gruzije opozarja, da nekateri »ultrapatriotic« delujejo pod masko zaščite nacionalnih interesov. Hkrati je CK pozval k odločnejšemu boju proti »buržoazni ideologiji, mednarodnemu oportunizmu in dogmatizmu, ideološkim diverzijam«. Te zunanje vplive je očitno čedalje bolj čutiti, tako da je CK KP Gruzije spregovoril o »takoimenovanih disidentih, zapeljancih vrste Zviada Gamsahurdia in Kostava, ki so postali žrtve od zunaj organizirane ideološke diverzije« in to predvsem zato, ker partijski propagandisti niso znali dovolj prepričati mladih o pravih nakanah buržoazne propagande okrog problema človekovih pravic ter humanizma. Omenjeni gruzinski disidenti so bili na Zahodu deležni precejšnje publicitete.

Na ideološki konferenci so bili tudi kritični do gruzinskega tiska, ki da je v določeni meri izgubil tisto ostrino, globino in aktivnost, kakršno je pokazal v prvem obodbju boja za »čisto ozračje«. Dejansko je v tisku čedalje manj poprej običajnega javnega razgaljanja pomanjkljivih negativnih pojavov.

Hkrati pa so na ideološki konferenci v CK KP Gruzije opozorili, da se navzlic strogim ukrepom prestopništvo ni zmižalo in da ni upadlo število primerov kršenja zakonov. Tako se še zmerom množijo pojavi nezakonitega bogatenja ljudi, prekupčevanja in obračanja velikih denarjev, o čemer med drugim piše tudi današnja »Pravda«: gre za široko razširjeno prakso preprodajanja za nekajkrat višjo ceno osebnih vozil, kupljenih na avtomobilskih tržnicah po vsej SZ.

»Pravda« piše, da se je treba s tem pojavom boriti nadvse strogo in to povsod, tudi v uradnih organih, ter pri tem omenja, da so lani z ukazom gruzinskega notranjega ministra odpustili »zaradi nepravilnega opravljanja službe« vrsto odgovornih ljudi v upravi za notranje zadeve mesta Kutaisi, ki so dajali potuho špekulantom z vozili.

Zanimivo pa je, da »Pravda« piše, da se je treba proti »avtomobilski poplavi«, ki pljuska od drugod v Gruzijo, boriti tudi zato, ker otežuje delo planskih in oskrbovalnih organizacij v razporejanju goriva, mazil in rezervnih delov v republiki ter vnaša zmedo v avtomobilske servise.

To pa ne velja le za Gruzijo, temveč za vso ZSSR, kjer proizvodnja vozil zadnja leta narašča v strogo nadzorovanem okviru: po začetnem »boomu« pred desetletjem raste zdaj proizvodnja le za 3 odst. letno (to je povečanje za kakih 40 do 50 tisoč letno). Na večji razmah motorizacije dežela še namreč ni pripravljena — ne le zaradi zmogljivosti avtomobilske industrije, temveč tudi zaradi pomanjkanja rezervnih delov, servisov, črpalk, garaž, dobrih avtomobilskih cest ipd. V takšnih razmerah se avtomobili spreminja v težko iskano deficitarno blago — in kjer je deficit, se kmalu pojavi špekulacija: gruzinski primer zgovorno priča o tem, kolikšen obseg lahko zavzame takšna špekulacija in v kako resen moralnopolitični problem se lahko sprevrže.

TIT DOBERŠEK

Rebusi na „rogu“

Vedno več elementov internacionalizacije konflikta na »rogu« — »Posebna« vloga Izraela — Pogledi Egipta

OD NAŠIH DOPISNIKOV V BONNU IN KAIRU

BONN, 9. febr. — Zapleteni strateški in dolgoročni politični elementi spopada na Bližnjem vzhodu so se v taki meri povezali s prvotnim ozemeljskim konfliktom med Etiopijo in Somalijo, da s poenostavljenim črno-belim in ideološko zaostrenim razlaganjem ni mogoče priti nikamor več. Mnogim tukajšnjim komentarjem se je zgodilo, da nekaterih novosti v ogadenskem konfliktu niso mogli pojasniti, ker so se v prejšnjem poročanju že opredelili na eno stran v spopadu (Somalijo).

Deloma so to storili zaradi somalske »nesebične pomoči« ZR Nemčiji, deloma zato, ker je Somalija postala izhodišče za množice nemških trgovcev v Afriki in ker napovedana vsota razvojne pomoči 80 milijonov mark v tem letu govori o boljših meddržavnih odnosih. Najbolj prepričljivi vzrok za uvrstitev sredstev javnega obveščanja na stran Somalije pa je pomenila sovjetska in kubanska navzočnost v Etiopiji.

Pogled z blokovskega zornega kota nenehnega uravnoteževanja moči je tako v nekem trenutku že pripeljal do tega, da prvotni vzroki spora niso nikogar zanimali, ampak so zastavljali staro vprašanje, kaj namerava ukreniti Zahod. Ob najavi etiopske ofenzive proti somalskim silam so se zato pozornosti usmerile v Washington, kjer je egiptovski predsednik Sadat poskušal pridobiti ameriško vlado na dveh ključnih točkah: da bi »pritisnila« na Izrael v pogledu nesprejemljive in miru škodljive politike naseljevanja Sinaja in da bi dobil težko orožje, ki ga »ne bi uporabil proti Izraelu«, ampak dal arabskim državam (Somaliji in Sudanu), ki naj bi bile ogrožene od etiopskih ekspanzionističnih in s strani Sovjetske zveze podprtih teženj.

Konstrukcijo o spoznanih, ločenih in na dokončni boj pripravljenih frontah, pa je očitno namenoma razbil izraelski zunanji minister Dajan, ki je objavil, da njegova država podpira z orožjem Etiopijo in pri tem zasleduje dolgoročne strateške cilje. Vojaška pomoč Sovjetske zveze Etiopiji je zanj prav tako prehodna zadeva, kot je bila pomoč Egiptu in Somaliji, tisto, kar v resnici šteje, pa je razmerje moči na afriškem »rogu« in posedovanje obal Rdečega morja.

Nenadoma je postalo jasno, zakaj sovjetska navzočnost v Etiopiji Zahoda ne skrbi v taki meri, da bi se podal v tvegano vojaško konfrontacijo. Vse možnosti se zdijo še odprte in Izrael je pohitel, da bi jih izkoristil na območju, ki ga šteje za zunanji okop svoje varnosti. Učinek akcije pričakuje že v okviru nevtralizacije sovjetskega vpliva, še bolj pa v zvezi s starimi vezmi: eritrejsko pristanišče Masava je bilo nekoč pomembna izraelska trgovska postojanka, menjava med državama je bila vzajemno koristna, navsezadnje pa že sama velika Etiopija sredi arabskega sveta pomeni potencialnega zaveznika za Izrael. Skratka, globalni pogled na silnice v dveh konfliktih se ne prekriva s posameznostmi, ki veljajo za lokalne značilonsti.

Mrzlica zaradi dogajanja na rogu, poroča za Delo dopisnik Oslobođenja Riza Mehinagić, se vse bolj polašča tudi Egipta, ki je bil kot arabska in afriška država tako ali drugače od nekdaj zainteresiran za dogajanje na tem področju. Aktualni položaj na rogu v Kairu pazljivo spremljajo, tisk o tem obširno poroča, slišati je tudi uradne izjave, vse skupaj pa odkriva tako zaskrbljenost Egipta kot tudi njegovo vedno bolj jasno opredeljenost v tem konfliktu. Sadat je te dni v Washingtonu zahtevo po ameriškem orožju utemeljil ne z izraelsko nevarnostjo, temveč z »odgovornostjo za varstvo Egipta« z ozirom na »kopičenje sovjetskega orožja v Etiopiji in Libiji«. Dodal je, da je Egipt že poslal pomoč v orožju Somaliji in čadu in da ne izključuje možnosti, da bi v Somalijo poslal tudi egiptovske čete.

Zadnja novost glede internacionalizacije konflikta na rogu je vest, da je v Rdeče morje zaplula ladja ameriške šeste flote. Pred tem so v kairskem tisku dobila veliko publiciteto poročila o sovjetskem zračnem mostu, po katerem Sovjetska zveza po koridorjih preko Iraka in Perzijskega zaliva ter do Afganistana in Pakistana s »postajo« v Adenu oskrbuje etiopsko armado z najsodobnejšim orožjem in sovjetskimi ter kubanskimi vojaškimi inštruktorji. Kairski tisk zatrjuje, da etiopsko ofenzivo v Ogadenu takorekoč vodijo Kubanci, ki naj bi upravljali tudi sovjetske izdelke ter nekatere tradicionalne proizvode, kot so svila, porcelan in podobno.

Bruseljski izvedenci menijo, da tudi po podpisu sporazuma Kitajci ne bodo mogli bistveno povečati izvoza hrane, industrijskih izdelkov ter nekaterih drugih. Predvsem zaradi tega, ker je deveterica med pogajanji vztrajala na samozaščitni klavzuli, ki dovoljuje vpeljavo uvoznih omejitev, če bi se dotok blaga preveč dvignil. S tem se želi EGS zavarovati pred prevelikim uvozom poceni industrijskega blaga, ki ga LR Kitajska želi izvažati, omejevanje tega uvoza pa jim bo omogočilo tudi določilo, da bodo blagovno menjavo obračunavali po cenah, ki veljajo na svetovnem trgu, kar vsekakor bolj ustreza deveterici kot Kitajski, kjer je cena delovne sile nižja in kjer se cene oblikujejo povsem drugače, kot v razvitih državah. To bi namreč lahko povzročilo velik naval poceni kitajskega blaga. Sploh pa je samozaščitna klavzula povzročila pogajalcem največ preglavic. Po poročilih iz Bruslja so njene določbe pilili vso noč pred zaključkom pogajanj.

Da bi nekolikanj kompenzirali neugodne učinke te klavzule, ki tudi zahodnoevropskim trgovcem nikakor ni všeč, saj bi se poceni kitajsko blago v državah deveterice dobro prodajalo, so v sporazum vključili klavzulo največjih ugodnosti, kar pomeni, da bo LR Kitajska dobila vse prednosti, ki bodo nastale z znižanjem carin evropske gospodarske skupnosti, o katerih pravkar tečejo pogajanja v Ženevi. Posebnost tega določila je v tem, da bodo LR Kitajski priznane te ugodnosti, četudi ni članica splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT), za katere je klavzula največjih ugodnosti predvidena.

Podpisnici si od dogovora marsikaj obetata. Institucionalizacija trgovinskih stikov pomeni za obe strani možnost, da se bolj kot doslej dogovarjata ter zasledujeta svoje cilje. EGS želi na Kitajskem kupovati predvsem nekatere surovine, kot je nafta, premog, mangan, antimon in volfram ter industrijske izdelke z nižjo stopnjo obdelave. LR Kitajska pa je zainteresirana za nakup zahodnoevropske tehnologije ter nekaterih industrijskih izdelkov, predvsem pa želi uravnotežiti trgovinsko bilanco. Bržkone bodo v Bruslju skušali za povečan izvoz uporabiti izvozna posojila, ki imajo pomembno vlogo pri spodbujanju izvoza v vzhodnoevropske socialistične dežele, četudi LR Kitajska doslej ni posegala po tujih posojilih.

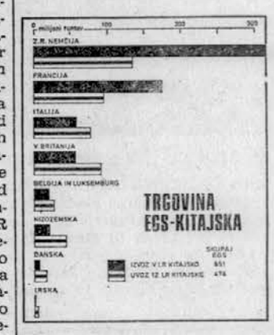

Peking prehiteva

LR Kitajska in EGS dosegla dogovor o prvem trgovinskem sporazumu - Ostre reakcije Moskve - Bo SEV pospešil?

Po nekajdnevnih sklepnih pogajanjih na sedežu EGS v Bruslju so predstavniki deveterice in LR Kitajske sklenili prvi trgovinski sporazum, ki je nepreferencialen, veljal pa bo pet let. Če bo nadaljnja procedura potekala brez zastojev — sporazum so za sedaj le parafirali — ga bosta strani slovesno podpisali v začetku marca.

Četudi obseg trgovine med podpisnicama že doslej ni bil kdo ve kako visok — EGS izvaža na Kitajsko komaj 0,8 odstotka celotnega izvoza, Kitajska pa 0,5 odstotka svojega izvoza — je novi sporazum precejšnjega pomena. Predvsem zato, ker institucionalizira trgovinsko menjavo med EGS in Pekingom, kar kljub majhnim možnostim za občutnejše povečanje blagovne menjave vendarle pomeni možnost razširitve stikov na nekatera druga gospodarska področja, kot je kasneje bilo z nekaterimi drugimi državami, ki so z EGS sklenile podobne sporazume.

Pregled statističnih podatkov o dosedanji menjavi kaže, da letni promet blaga v obe smeri nekoliko presega dve milijardi dolarjev, kar je — za primerjavo — petkrat manj od trgovine med EGS in SEV. Deveterica izvaža v LR Kitajsko predvsem stroje opremo, industrijsko blago ter kemične izdelke, več kot polovico celotnega izvoza pa dajeta ZR Nemčija in Francija. LR Kitajska ima v trgovini s članicami skupnega trga primanjkljaj (leta 1976 okoli 360 milijonov dolarjev) izvaža pa predvsem hrano, surovine, industrijske

RADIO RESETTI FI
34139 TRST
ul. D. Rossetti 80/1A (pri velesejmu)
tel. (040) 750-725

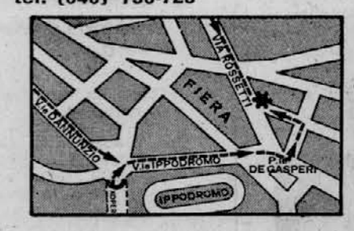

● Možnost takojšnje primerjave med najboljšimi svetovnimi znamkami
● Velika izbira koordiniranih aparatur za katerokoli ceno in zahtevo
● Pomoč in strokovni nasveti pred in po nakupu

design antonio denich

specializirani izključno za

RADIO RESETTI FI

Našli ugrabljenega sodnika

LYON, 9. febr. (AFP, AP) Lyonskega sodnika Noëla Daixa, ki so ga neznanci ugrabili v ponedeljek, so pozno sinoči našli privezanega ob drevo v gozdu blizu Lyona. Policija je sporočila, da so premraženega in izčrpanega sodnika našli, potem ko je neznanec sporočil, kje so ga pustili. Sodnik je kasneje povedal, da so ga v gozdu pustili že v sredo dopoldne, a ga ni nihče odkril. Policija ni sporočila drugih podrobnosti o tej ugrabitvi.

POŽARNA VARNOST

S sireno ni moč gasiti

O požarni varnosti, problematiki, s katero se srečujejo gasilci in drugi, ki naj bi imeli na skrbi požarno preventivo in kurativo, se običajno pogovarjamo le na občnih zborih gasilskih društev in zvez, pa morda še enkrat na leto, ko o tej problematiki spregovorijo na tej ali oni družbenopolitični organizaciji, forumu ali v interesni skupnosti.

Pa bi bilo najbrž dobro, da bi o tem spregovorili bolj pogosto, predvsem pa bolj odločno. Najbrž ne bomo naredili nikomur krivico, če zapišemo, da razen tam, kjer so poklicne gasilske enote, pa še tam ne povsod, stanje požarne varnosti in preventive ni povsem zadovoljivo. Za večino podeželskih gasilskih enot pa lahko tudi rečemo, da kljub veliki prizadevnosti njihovih članov, le-te bolj ali manj življenjsko. Da tako stanje povzroča neljube dogodke z večkrat ogromno materialno škodo, tudi najbrž ni treba posebej poudarjati.

Pa ne gre grajati prizadevnih gasilcev, po večini amaterjev, za katere smo že rekli, da so edina gonilna sila in tudi edini, ki tvegajoč svoja življenja, s pogosto slabo opremo rešujejo veliko družbeno in privatno premoženje.

V katerem grmu tiči zajec? O slabi opremljenosti smo že nekaj rekli. Naj še zapišemo, da se pogosto srečujejo v gasilskih enotah tudi s finančnimi in kadrovskimi težavami, odločilnejše in verjetno precej bolj daljnosežne pa so nekatere druge.

Če odmislimo vse nasteto, je gotovo, da je pri gašenju tega ali onega požara še vedno najbolj potrebna voda. Če te ni, je gašenje precej jalovo. Primer Dravskega in Ptujskega polja, najbrž ta ni osamljen, pa opozarja na nepopravljivo napako.

V vseh krajih, kjer pitne vode ni ali je voda v vodnjakih nezdrava, prebivalci napnejo vse sile, da svoje domove oskrbijo z zdravo pitno vodo. V večini primerov je glavni del financiranja samoprispevek v delu in denarju. In ko vaški odbor za gradnjo vodovoda sešteje stroške, ki jih bodo imeli z napeljavo vodovoda, se vaščani prej odločijo za tanjšo, kot za debelejšo cev. Le toliko naj bo debela, da bo iz pipe tekla voda. Vodovod bo tako segel tudi v bolj oddaljene domačije.

Do tu je vse lepo in prav. Naslednji poseg, ko priteče iz pipe voda je, da opuščeni vodnjak uporabijo za odlaganje smeti. In če se zgodi tako, kot se je na Ptujskem polju, ko je človek z gradnjo hidroelektrarne znižal podtalnico za toliko, da so se mnogi vodnjaki posušili, postane položaj še bolj zaskrbljujoč.

Ko je na Ptujskem polju zagorelo gospodarsko poslopje in ogrozilo stanovanjsko hišo, je bilo tudi zavijanje sirene skoraj brez koristi. Gasilci, ki so prihiteli na kraj požara so izpraznili cisterno, ki so jo pripeljali s seboj, ko so odprli hidrant, da bi od tod črpali vodo za nadaljnje gašenje, je curek segel le meter visoko, v vodnjaku ob hiši pa ni bilo vode.

Prav na take primere opozarjajo ptujski gasilci, verjetno pa tudi še kje drugje. Ob gradnji vodovoda bi se morali pogovarjati tudi o ognju in še kje. Pa ne le pogovarjati ...

VLADO SMOLE

KULTURA

Posegli so v svet

Prireditev ob 20-letnici Umetnostnega paviljona v Slovenj Gradcu — Proslava ob jubilejih pesniških velikanov

SLOVENJ GRADEC, 9. febr. — Ko smo po proslavi vseh treh jubilejev — Prešernovega dne, Župančičeve stoletnice in 20-letnice umetnostnega paviljona v Slovenj Gradcu iz nove galerije stopili še v stari del razstavišča, so nam v novi Tretjakovi zbirki afriške umetnosti med drugim pokazali izjemno lepo izrezljan stol iz Dahomeja.

»Iz enega samega kosa rdečega lesa«, kot je bilo pod eksponatom zapisano. Podobno iz enega samega kosa rdečega lesa je narejena vsa slovenjgraška kulturna soseska: galerija z vsemi dodatnimi kulturnimi ustanovami in drugimi širokimi samoupravnimi kulturnimi pobudami v tem majhnem, a vedno tudi velikem kraju na robu od centra že precej odmaknjene koroške pokrajine. Tudi prireditev, ki je bila na dan slovenskega kulturnega praznika 8. februarja zvečer v galeriji s programom na visoki ravni in množično udeležbo občinstva, je to družbeno povezavo kulture žlahtno izpričevala.

Za ubrani uvod je poskrbel splet Prešernovih in Župančičevih verzov v diskretnem recitativu, ki se je sklenil z rodoljubjem popotnika »hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti« ter spoznanjem, da »vsaka stvar je pogleda vredna«. Pevska zbora iz sosednje Mislinje in Slovenj Gradca sta Prešernove besede — zlasti Zdravljice v domači glasbeni prireditvi — spela z vedno kljubujočim veselim slovenskim koroškim melosom.

Neutrudni pobudnik in ravnatelj slovenjgraške galerije Karel Pečko, ki je pozdravil med množico udeležencev proslave predsednika skupščine kulturne skupnosti Slovenije Miloša Poljanška in podpredsednika izvršnega sveta skupščine SRS dr. Avgušti na Laha, je prebral tudi brzojavko s čestitkami podpredsednika skupščine Bena Zupančiča, ki je obudil spomin na »razburljive začetke« ob ustanavljanju galerije pred dvajsetimi leti, ko je šlo za napore, da se zbrišejo bele, prazne kulturne lise v odročnih predelih Slovenije.

Iz skromnih začetkov in pogumne odločitve peščice domačinov je ob sodelovanju vse širše javnosti zrasla v Slovenj Gradcu za krajevne razmere vsekakor nadpovprečno velika, sodobna likovna galerija, ki je v minulih dvajsetih letih zabeležila že 160 prireditev in milijon obiskovalcev. Kot je poeni strani s svojimi likovnimi razstavami, zlasti ob obletnicah OZN in v znamenju človeškega sožitja, posegla široko v svet, tako je s svojimi koreninami ostala trdno zasidrana v domačem okolju, prikazujoč izdelke domače obrti, industrijskega oblikovanja in varstva prirode.

Kot je povedal predsednik občinske konference SZDL Oto Sekavčnik, so družbenopolitične organizacije že predlagale, da dobi likovna galerija letos 27. aprila v priznanje plaketo OF. O široki razvejanosti in ljudski povezanosti so govorile tudi letošnje slovenjegraške Berneker-jeve kulturne nagrade in plakete. Nagrado je dobil za svoje več kot dvajsetletno vsestransko kulturno delovanje v domačem kraju prof. Tone Turičnik, plakete pa dolgoletni amaterski igralec in kulturnik Viktor Skrivarnik, duša domače delavske godbe Jože Smolčnik, darovalec dragocene afriške zbirke dr. Franc Tretjak, svetovni popotnik, doma iz Slovenj Gradca, in naivni slikar Jože Tisnikar, ki se je s svojimi deli in zlasti najnovejšo monografijo — izšla je v 12 jezikih sveta — prebil v vrsto mednarodno pomembnih likovnikov.

Dostojanstveno in prisrčno je ob koncu spregovoril akademik Božidar Jakac. Spomnil se je dveh obiskov predsednika Tita v slovenjgraški galeriji in, sam iz enega kosa, ob misli na slovenske rojake onstran meje na Koroškem, s posebno odmevnostjo ponovil Prešernov verz »da rojak prosto bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak«, ter kot edini še živi častni občan odprl razstavo likovnih del 18 domačih koroških umetnikov ter del mojstrov, častnih občanov: Wernerja Berga, Krsta Hegedušića, Božidarja Jakca in Petra Lubarde. Ob delih umetnikov iz Slovenj Gradca, Raven, Velenja, Mute, z najrazličnejšimi tematikami in solgi, od Repnikovih robatih proletarskih rok do Gnamuševih abstraktnih sinjih ploskev, so se tako pod streho slovenjgraške galerije znašla tudi nekatera vrhunska dela jugoslovanske in avstrijske umetnosti.

BOGDAN POGAČNIK

Pogoji za nadaljnje delo Forme Vive

Piran in Krško »ponujata« samoupravni sporazum zainteresiranim

PIRAN, 9. febr. — V želji, da bi zagotovili čimboljše pogoje za organiziranje mednarodnih kiparskih simpozijev, sta izvršna sveta občin Piran in Krško vsem zainteresiranim organizacijam predložila v razpravo in sprejem samoupravni sporazum o organiziranosti in delovanju mednarodnega simpozija Forma Viva, ki naj bi imel sedež v Ljubljani. Simpozij kiparjev na hribčku v Seči pri Portorožu je bil prvič leta 1961, glavno finančno breme pa sta nosili občini Piran in Krško.

Forma Viva je istočasno prijetna izletniška točka, stvaritve umetnikov — kiparjev iz celega sveta pa si je ogledalo že na tisoče gostov. Z novim sporazumom bodo zagotovljena sredstva za sklad, s tem pa tudi pogoji za nadaljnje delo, kot so nove kiparske stvaritve, simpoziji, katalogi, brošure itd. Skladu pa bi organizacije združenega dela pomagale tudi tako, da bi kupile nekaj kipov in okrasile svoje dokaj puste parke na obali in drugod.

F. K.

Šola za mlade kmetovalce

MORAVCI, 9. febr. — Jutri, 10. februarja, se bo v Moravčah začela tridnevna mladinska politična šola, ki se je bodo udeležili mladi pomurski kmetje.

Iz programa je razvidno, da bo največji poudarek na organizacijskih in ekonomskih vprašanjih našega kmetijstva. Govorili pa bodo tudi o nalogah kmečke mladine med pripravami na kongrese ZSMS in ZKJ.

B. L.

IZBRANA FOTOGRAFIJA

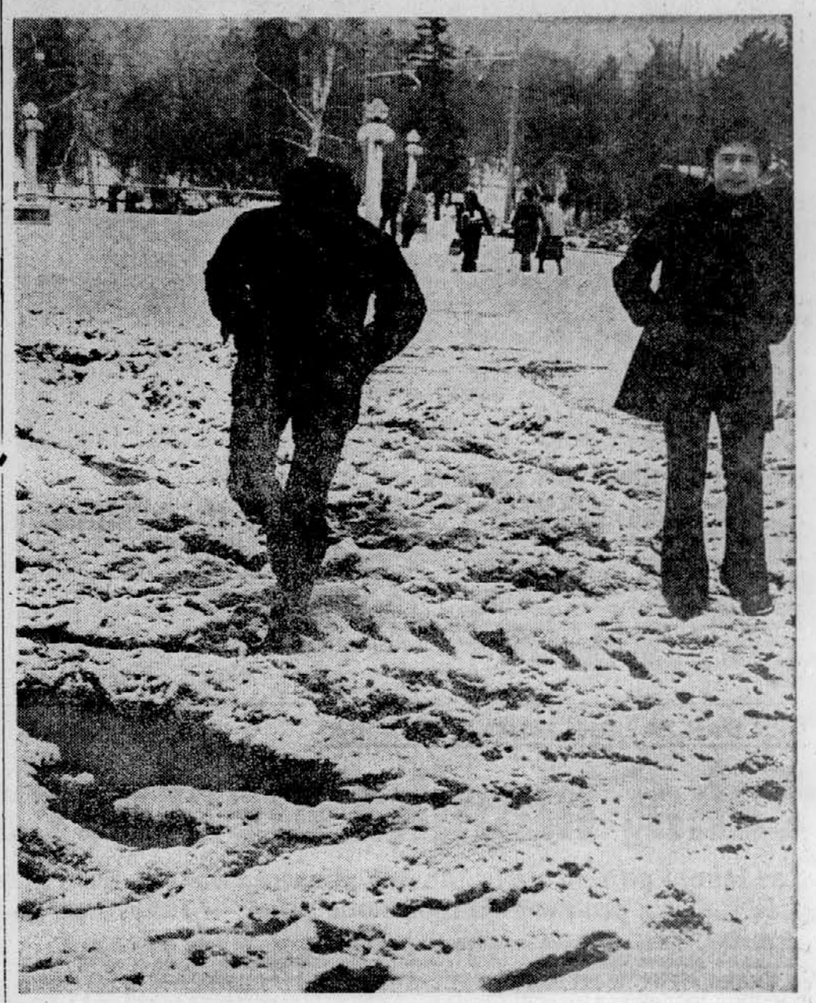

Kako pa iz Tivolija?

LJUBLJANA, 9. febr. — Tivoli je hudo prijetno sprehajališče tudi pozimi, toda človek vendarle mora kdaj tudi domov, v šolo ali v službo. Na to pa so načrtovalci del pri obnovi Prešernove ceste povsem pozabili: prehod si mora poiskati vsakdo kar sam.

Foto: Janez Pukšič

NOVA AVTOBUSNA POSTAJA

Za projekt bližje

Lokacija v Jami za Bežigradom — Gostinski objekti, ne garaže — Cestne povezave — Kmalu zbiranje denarja

LJUBLJANA, 9. febr. — V Ljubljano se vsak dan pripelje kakih 60 tisoč potnikov v približno 1800 avtobusih. Tej množici lahko prištejemo še kakih 100 tisoč potnikov s sosednje železniške postaje. Poleg tega je Trg OF tudi glavna prometna žila za tranzitni promet v smeri vzhod—zahod. Skozi križišče z Resljevo cesto pa teče tovorni promet v smeri sever—jug. Varnost potnikov pri tako gostem prometu je precej ogrožena in le zaradi previdnosti vseh uporabnikov Trga ne prihaja pogosteje do hujših nesreč.

Pred dvema letoma je že vse kazalo, da bomo Ljubljančani kmalu dobili novo avtobusno postajo. SAP in Viator sta ustanovila gradbeni odbor, ki je pripravil idejno zasnovo nove postaje. Leta naj bi ležala za Bežigradom na Vilharjevi cesti med Robovo ulico in Jamo, ter obsegala čakalnice za potnike, gostinske prostore, samopostrežne restavracije, garderobne prostore, pa tudi operativne prostore avtobusne postaje, upravne zgradbe SAP in Viatorja, prostore za vzdrževanje in nego taksi vozil, garaže za avtobuse, bencinske črpalke, servise, pralnice ...

Projekt je šel v javno razpravo, novo avtobusno postajo pa so obravnavali tudi na dveh sejah izvršnega sveta mestne skupščine. Končno je prevladalo mnenje, naj bi pri novi avtobusni postaji gledali predvsem na varnost potnikov in, da so servisi, garaže in poslovni prostori, objekti, ki na samo avtobusno postajo ne sodijo. Posebna komisija je tudi proučila 14 predlaganih lokacij in se nazadnje odločila naj bi bila nova postaja v Jami, kjer danes Slovenija avto prodaja rabljene avtomobile.

Ker je avtobusna postaja prvo, s čimer se potnik v mestu sreča, naj mu ta zapusti vtis urejenosti in čistoče. Sedanja postaja tega videza prav gotov ne daje, zato pa bo novo spremljala cela vrsta objektov za ugodje in počitek gostov (gostinski lokali, prostori za voznike, garderobe, sanitarije, čakalnice, trgovski prostori, prodajalne souvenirjev, bančni prostori, informativna receptorska služba, ki bo potnike obveščala o prostih ležiščih, hotelih, prireditvah ...). Za Bežigradom bo z novo avtobusno postajo, poslovnim centrom Slovenijalesa, prizidkom hale B na Gospodarskem razstavišču, ki ga bodo zgradili in bodočim novim hotelom, nastal poseben poslovni del mestnega jedra. Z premaknitvijo železniške postaje nekaj korakov proti vzhodu in redno prometno zvezo z letališčem na Brnikih pa se bo avtobusni, železniški in letalski promet povezal v celoti in Slovenci bomo dobili svojo »prometno glavo.«

Nova postaja bo šestkrat večja od dosedanje, sicer ne po prostoru, temveč po zmogljivostih. Načrtovalci jo mislijo povezati s sedanjo, ki naj bi ostala pešcem. Na avtobusni postaji bo tudi določeno število parkirišč za taksije.

Z novo postajo pa ne bodo odpravljeni vsi problemi. Predvsem bodo avtobusi še toliko časa vozili skozi mestni center, dokler ne bo narejena tudi ustrezna cestna povezava. Avtobuse bo treba speljati na ceste, ki ne vodijo direktno skozi center. Ena takšnih rešitev je že delna izgradnja Topniške ulice in nova Drenikova cesta.

Denarna sredstva za osnovna dela (izdelava projekta in mikrolokacije) bo zagotovilo mesto, sicer pa naj bi, kot si zamišlja Mirko Korinšek, predsednik novega gradbenega odbora, ki so ga izvolili na zadnji seji mestne skupščine, ustanovili poslovno skupnost, ki naj bi zbrala denar. Skupnost bi sestavljali vsi, ki bodo na avtobusni postaji gradili svoje objekte. Nekaj bodo prispevale vse ljubljanske občine, kredite pa je obljubila tudi Ljubljanska banka.

Letos bo predvsem treba do konca izdelati idejni projekt, postaja pa naj bi bila po besedah Mirka Korinška končana v sredini leta 1981.

BRANE MASELJ

DOLGI HODNIKI ADMINISTRACIJE

Brez veljavne osebne še stoletnik ne velja

Tisti dan se je nekdo razjokal češ, ne verjamem, da je ni več, komaj triindvajset let je imela, tako brezmiselna smrt vendar doleti samo tiste, ki jih mi ne poznamo. Drugi je rekel, smrt ni brezmiselna, dokončna je, ti bom jaz povedal, kaj je brezmiselno.

Brezmiselna je starost. Ta drugi je namreč ta isti dan, ko se je ta prvi razjokal, doživel toliko nesmiselnega kot menda še svoj živi dan ne. Bil je to dan, ko naj bi pripeljal v čisto nov dom za starejše ljudi ali kakorkoli se že ti domovi imenujejo, svojo dvaindevetdesetletno mater, ki je noge že dolgo ne držijo več, tudi oči so ji že tako opešale, da ji nobena očala ne služijo več, le bister razum je še ohranila.

Pripeljala sta jo oba, sin in hči, vsak pod eno roko, in jo posadila na stol na začetku hodnika. Navsezadnje imata tudi onadva vsak po šest križev, in takšen tovor, pa čeprav je mati, utrudi tudi hrusta. Sicer pa so bile vse formalnosti za sprejem opravljene že zdavnaj prej. Lahkih nog sta torej odšla na drugi konec hodnika, v pisarno in povedala, kako in kaj, prepričana, da bo mati čez pet minut že v svoji novi sobi.

Pa ni bilo tako. Zahtevali so, da mora priti v pisarno tudi mati. In ko sta jo pripeljala, so rekli, da ima zastarelo osebno izkaznico in da je s tako neveljavnim dokumentom ne morejo sprejeti. Rekli so tudi, da izvid očesnega zdravnika, katerega pacientka je sicer že desetletja, ne velja, ker da je zanje edinoveljaven izvid njihovega zdravnika, ki dela na polikliniki v Njegoševi.

Otrokoma, se pravi sinu in hčeri, je šlo malo na jok, malo na smeh, a ker red mora biti, jima ni preostalo drugega, kot da postorita, kar so jima veleli.

Najprej so se vsi trije vrnili domov. Nato je sin odšel na matični urad, kjer pa so mu povedali, da brez matere ne bo opravil nič, ker so potrebni prstni odtisi. Ko pa so zagledali njegov nejeverni, če že ne povsem obupani obraz, so rekli, da bodo s prstnimi odtisi že nekako uredili tudi brez nje, nikakor pa ne bodo mogli zadeve urediti, če ne prinese dveh njenih novejših fotografij.

Prav, je rekel, bom pa prosil kakšnega fotografa, da pride na dom.

Pregled na polikliniki je za tisti dan odpadel, ker so imeli vozniki rešilnih avtomobilov predavanje.

Morda je zdaj stara gospa opremljena z novo osebno izkaznico in vsem drugim že v tistem domu. Morda je zdaj že vse v redu, čeprav so ji tisti dan, ko se jim je prišla predstavit oziroma k njim živet, rekli, da jih je razočarala, ker so mislili, da je bolj »premična«. Zakaj zanjo so imeli sobo v drugem nadstropju; na oddelku za popolno nego da zdaj ni več prostora ... Sicer so pa za trenutek pomislili, da je n'ena hči tista, ki je prišla stanovat k njim.

»Zgodba« je resnična, a mi je ni povedala dvaindevetdesetletna mati, ker bi jo v tem primeru morali pripeljati sem v rešilnem avtu.

Sicer pa je vse skupaj brezmiselno.

VESNA MARINČIČ

POTRES IN SOLIDARNOSTNI DINAR

Popotresna stiska

V kranjski občini čakajo na soglasje slovenskih občin, da bodo lahko porabili lastna solidarnostna sredstva

KRANJ, 9. febr. — V slovenskih občinah od konca lanskega leta sprejemajo predlog kranjske občinske skupščine, da lahko v kranjski občini porabijo lanski enodnevni zaslužek, zbran v kranjskih delovnih organizacijah za odpravo posledic tako imenovanega kranjskega potresa, ki je lani julija uničil ali poškodoval 300 stanovanjskih in gospodarskih objektov v dvanajstih krajevnih skupnostih. Škode je bilo za 91 milijonov dinarjev in dosega 2,7-odstotno vrednost družbenega proizvoda kranjske občine.

Jeseni je kranjska občinska skupščina prosila republiški odbor podpisnikov družbenega dogovora o upravljanju s solidarnostnim denarjem, če lahko porabijo enodnevni zaslužek za celjenje občinskih potresnih ran. Ker pa potresna škoda ni presegla dogovorjene zakonske meje — treh odstotkov družbenega proizvoda — so se o kranjskem predlogu morali najprej izreči v republiškem izvršnem svetu in nato še v občinskih skupščinah. Do danes je občinski odbor za odpravo posledic potresa v kranjski občini prejel soglasje za porabo potresnega dinarja iz osmih občin.

Seveda je bil lanski enodnevni zaslužek v kranjski občini lani več vreden kot sedaj. Z okoli 6 milijonov dinarjev — tolikšno vsoto enodnevni zaslužek predstavlja — sicer ne bi odpravili potresnih stisk prizadetih prebivalcev, vendar pa bi socialno šibkejšim lahko nudili brezplačno pomoč. Tako pa je ostalo kot edina oblika pomoči le potrošniško posojilo, ki ima za slehernega potresnika omejeno vrednost do 150.000 dinarjev.

Razumljivo je, da v razviti kranjski občini ni bilo moč uporabiti enaka merila obnove kot denimo v Posočju. Tam potresnikom nudijo pomoč sestavljeno iz treh delov: enega predstavljajo že omenjena potrošniška posojila, drugega stanovanjska posojila na dvajset letno dobo odplačevanja in zadnji del brezplačna pomoč. Razumljivo je tudi, da v času dogovarjanja in sporazumevanja, četudi gre za potresne zadeve, ni mogoče v naglici vse opraviti, tako da bi lahko takoj po ugotovitvi škode prizadetim denarno pomagali. Toda predolgo čakanje na rešitve potresnih ugank škoduje tako solidarnosti akcije kot prizadetim. Saj smo si ob elementarnih nesrečah v zadnjih letih pridobili tudi izkušnje in mednarodni ugled z uspešno obnovo Posočja. Ta pa nas toliko bolj zavezuje, da smo v okviru možnosti prožnejši pri premagovanju potresnih in drugih stisk.

Ta čas je najpomembnejše, da kranjski potresniki ne preživljejo zime na hladnem, čeprav so za to v glavnem sami poskrbeli s preureditvijo poškodovanih hiš in drugih objektov. Če bo vreme potresnikom naklonjeno, bodo začeli obnovo prihodnji mesec. Do takrat bodo morda tudi vse slovenske občine sprejele soglasje za porabo solidarnostnega dinarja, zbranega v kranjski občini za odpravo posledic potresa na kranjskem območju.

PETER POTOČNIK

VPRAŠA LAHKO VSAK — KDO BO ODGOVORIL

Kredit za rabljen avto

Ker nimam prav veliko gotovine, sem želel kupiti pri Slovenija-avtu rabljen avtomobil na kredit. In kaj sem izvedel? Da moram za star avto pri Ljubljanski banki 6 mesecev namensko varčevati, na privarčevano vsoto pa dobim čez pol leta toliko kredita, kolikor sem privarčeval!

Za nov avto pa dobim 5 starih milijonov (30 odstotkov pologa) in to brez kakršnegakoli namenskega varčevanja.

In kje je pri vsem tem logika? Smo dobili še eno coklo za tiste s plitvimi žepi? Kje naj kar na lepem najdem milijon in pol, da dobim kredit za fička, ki ga bom verjetno dobil šele prihodnje leto?

Zato sprašujem Ljubljansko banko, zakaj je uvedla tako stroge pogoje za kreditiranje nakupa rabljenih avtomobilov, in tako preproste za nove?

Sprašujem pa tudi Slovenija-avto, ali res nima lastnih sredstev za kreditno prodajo rabljenih avtomobilov?

LAZAR KOMFELD
Ljubljana

Koprska TV v Pomurju

LENDAVA, 9. febr. — Ekipa koprske televizije te dni snema na dvojezičnih območjih Pomurja dokumentarni film o življenju in delu pripadnikov madžarske narodnosti. Glavni poudarek bo dobilo uveljavljanje pravic te narodnosti v šolstvu, kulturi, v dvojezičnem poslovanju, v političnem ter gospodarskem življenju.

Med drugim bodo snemali v Hodošu (krajevna skupnost), v Prosenjakovcih (industrijski obrat), v Lendavi pa v matični dvojezični osnovni šoli in v uredništvu glasila madžarske narodnosti »Nepujsag«.

B B.

CELJE

Kam z novo glasbeno šolo

Trije načrti o adaptaciji dosedanje stavbe niso uspeli — Z lokacijo za novo stavbo so še drugačni problemi — Ob gostilni ali morda le kje drugod?

CELJE, 9. febr. — V vsem celjskem šolstvu pravzaprav že od osvoboditve dalje preživlja najtežje čase glasbena šola, v glavnem menda zaradi tega, ker tovrstnega izobraževanja niso priznavali kot družbeno koristnega ali potrebnega, ampak so videli v njem izživljanje ali konjiček glasbeno navdahnjenih posameznikov. Nemara je v tem razlog, da je šola do današnjih dni ostala v »muzejski« zgradbi, tako rekoč v spomeniško varstveno zaščitenem okolju, kar pa je kvečjemu popolnoma zavrlo njen razvoj.

Sicer ne bi bili pravični in pošteni, ko ne bi priznali, da so bili v tridesetih letih trije poskusi, da bi glasbeno šolo posodobili in vključili vanjo več mladine. (Trije projekti za adaptacijo obstoječe zgradbe).

Kot smo izvedeli v pogovoru s sedanjim ravnateljem Vidom Marcenom, je zlasti v zadnjih letih dozorelo spoznanje, da je glasbeno izobraževanje družbeno potrebno, nujnost šole pa potemtakem utemeljena. Dokaz je podatek, po katerem v celjski občini vključujejo v to izobraževanje komaj 4,6 odstotka osnovnošolske mladine, medtem ko dosega republiško povprečje 10 odstotkov. Če bi prostorske okoliščine dopuščale, bi ta odstotek že z lahkoto dosegli, saj 450 učencev (ob kakih šestdesetih v treh dislociranih oddelkih v osnovnih šolah) ne pomeni niti polovico vseh, ki bi se radi izobraževali, kar tudi pomeni, da jih morajo toliko vsako leto odkloniti.

Kot je rekel Vid Marcen, so ti razlogi ob spremenjenem odnosu spodbudili, da so se celjski občani pred tremi leti na referendumu odločili tudi za graditev nove glasbene šole. Zanjo bodo namenili 10 milijonov din samoprispevka, kar je seveda malo, vendar po sedanjih računih dovolj, da bi prostorske zmogljivosti zadostovale za več kot 500 učencev v prihodnjih desetih letih, potem pa bi morali šoli dograditi vsaj enkrat tolikšen prizidek. Koncept etapne dozidave ni samo stvaren, ampak bi omogočil oblikovanje srednje glasbene šole oziroma centra za glasbeno in baletno izobraževanje tako v duhu srednjeročnega načrta kot v duhu usmerjenega izobraževanja: učenci drugih srednjih šol bi namreč dobili možnost sočasnega študija na tej šoli, povrhu pa bi po končanem šolanju marsikdo nemara ostal v Celju in postal član kakšnega koncertnega ansambla.

Toda zdaj, ko vprašanja, ali nova šola ali ne, praktično ni več, se je pojavilo vprašanje lokacije. Izobraževalna skupnost se je obrnila na Razvojni center, naj bi pripravil predloge za možno lokacijo, ta pa je na vrat na nos naredil zazidalni načrt, po katerem bi novo šolo postavili ob gostilni »Türška mačka«. Po mnenju Vida Marcena je popolnoma nesprejemljivo, da bi zaradi kakšnih folklornih razlogov postavljali glasbeno šolo h gostinskemu lokalu, proti čemur govorijo tudi vsa pedagoška in druga merila.

Glasbena šola predvsem ne more stati ob nevarni cesti, kjer so učenci nezaščiteni. Ne more biti sredi stanovanjske soseske, ker bi jo motila. Prav tako ne more biti na kraju, kjer ne bi imela pravnikakršnih možnosti nadaljnjega razvoja. Tudi pa ne bi mogla biti v sožitju za nekakšnimi novimi razstavnimi prostori (za katere se Celjani z referendumom še niso odločili, denarja v tem samoprispevku zanje ne bo in si jih zatorej ne more nihče izmišljati!).

Gre za očiten poskus, da bi nadaljevali prakso samovoljnega odločanja (ki seveda ne prizadene Razvojnega centra v celoti), ki so jo uveljavili pri obnovi Likovnega salona (in ko ni bilo drugega izhoda, postavili pred dejstvo kulturno skupnost, da je poravnala deficit). Gre za povsem ignorantski odnos do tistih dejavnikov, to pa so glasbeni strokovnjaki, ki bi edini lahko posredovali veljavno mnenje (in ga tudi imajo), po katerem prihaja v poštev samo lokacija, ki bo zadostila vsem pedagoškim in drugim pogojem (ta pa je še najbližja četrti osnovni šoli). Takšno mnenje bi avtorji zamisli lahko poiskali in upoštevali predvsem zaradi pomanjkanja lastnih izkušenj in vsaj malo tudi zato, da jim ne bi mogel nihče očitati, da hočejo živeti zunaj samoupravnega sistema in da si lastijo nekoliko preveč odločanja.

DRAGO HRIBAR

AVTO + magazin
AVTO magazin

Pisma bralcev

Katerim učbenikom subvencija?

Septembra 1977 se je v knjigarnah pojavil klavirski učbenik za začetnike »Dober dan cicibanu« Igorja Dekleve v izdaji DZ. Ta šola je pravzaprav prvi tovrsten in dolgo pričakovani učbenik na Slovenskem, ki kvalitetno obravnava vse tehnične in muzikalne prvine, potrebne za dobro podlago in nadaljnji razvoj mladega pianista. Žal smo čakali na izdajo po tem, ko je bil material že oddan v založbo) dolga štiri leta. Igor Dekleva je sestavil in oddal tudi drugi del, učitelji pa sprašujemo, ali bomo morali zopet čakati štiri leta.

Prvi del, ki ga že uporabljamo, je zelo prijetno opremljen, vendar se nam zdi cena 19.000 din naravnost astronomska. Nisem še zasledila kakršnekoli tako drage čitalne ali računske vadnice za prvošolčke.

Je mogoče, da družba ne šteje glasbene šole za »šolo«, saj bi ji sicer za ta naš učbenik odobrila subvencijo. Ali pa sodi založba, da lahko plača vsak brez pomisleka kvalitetno stvar. Vem pa, da starši pošteno obračajo denarnice v začetku šolskega leta in učenje klavirja naj ne bi bil privilegij dobro situiranih posameznikov.

Zanima me, kdaj bo izšel drugi del in kolikšna bo njegova cena. ZORANA ĆOTIĆ, *Maribor*

Po rezervne dele na tuje, doma pa ...

Kot vsa širša slovenska javnost sem bil tudi jaz ogorčen nad dejanjem novomeške IMV.

Sem lastnik austina 1300 že sedmo leto. V teh letih sem nemalokrat iskal rezervne dele v Novem mestu, ljubljanski Antohiši. Velikokrat celo zaman. In če sem se hotel voziti, sem moral po rezervne dele čez mejo. Res, da sta Celovec in Gorica blizu, ampak, ali moramo res dati zaslužiti tujcem, medtem ko doma »gnojimo« zemljo s pločevino.

Sprašujem se: zakaj tako? Morris je zelo priznana znamka, varno vozilo in lepe oblike, ni jih tako malo na naših cestah, da bi si to lahko dovolili. Marsikdo bi še odložil nakup novega avtomobila za nekaj časa, če bi imel zagotovljene rezervne dele.

IVAN KNIFIC,
Rakovnik pri Medvodah

Znaka »otroci na cesti« ni

Tempo življenja je iz dneva v dan hitrejši, zato si marsikdo, sploh pa zaposlene ženske le s težavo najdemo toliko prostega časa, da bi v miru prebrale dnevni časopis. Če ne prej pa vsaj tedaj, ko gredo otroci k vernemu početku, sedem in prelistam Delo. Za daljši trenutek mi vedno oko zastane na strani kronike, saj so na dnevnem redu dogodki o nesrečah, kar me vedno znova vodi k razmišljanju.

Kot voznico me že dolgo moti, da so naši prehodi za pešce, razen v strogem središču Ljubljane, dobesedno pozabljeni oziroma zanemarjeni. Barvnih oznak na cestišču preprosto ni več, prometni znak pa, kot je to na Celovški cesti, stoji na robu makadamskega pasu in ga v ulični polsvetlobi ni moč videti.

Poglavje zase pa je kvaliteta bele barve, s katero so označene označbe na vozišču. Ta barva je namreč ob najmanjši vlagi izredno spolzka in zato prometno zelo nevarna. Tudi to je verjetno marsikdaj vzrok za lažjo ali težjo nesrečo.

Ni mi znano, katera inštitucija je odgovorna za kvaliteto barve, vendar bi bilo po mojem mnenju na mestu, da odgovorni razmislijo tudi o tem.

Pa še to: otroci so naša bodočnost, zato me čudi, kako je mogoče, da v Retečah, (kraju, oddaljenem le 18 km iz Ljubljane) ni moč postaviti prometnega znaka »otroci na cesti«.

Premnoge matere smo zaradi tega iz dneva v dan v skrbeh, ali bodo otroci prišli srečno v šolo oziroma domov. Vozniki pa preradi pritisnemo na plin, še posebno, če tudi oznake za omejeno hitrost skozi naselje ni, kar je tudi primer v Retečah.

MARIJA PLANKO,
Reteče

Italijanski komunisti v Ljubljani

LJUBLJANA, 9. febr. — Na povabilo mestne konference ZK je Ljubljano obiskala štiričlanska delegacija KP Italije iz Ancone, ki jo vodi Marino Guzzini, sekretar federalnega komiteja KPI Ancona. Dopoldne je delegacijo sprejel predsednik ljubljanske mestne skupščine Tone Kovič in članom v kratkem razgovoru, ki so mu prisostvovali tudi predsednik izvršnega sveta mestne skupščine Albin Vengust in podpredsednik mestne skupščine Stane Vrhovec, na kratko »predstavil« Ljubljano in njene glavne značilnosti. Predstavniki KPI iz Ancone bodo med drugim obiskali še več ljubljanskih delovnih organizacij ter se udeležili razgovorov o samoupravnem sistemu v naši družbi. Obiskali bodo tudi nekatere slovenske kraje, pomembne zaradi dogodkov v NOB ter se v Kopru udeležili pogovora o italijanski manjšini v naši republiki.

M. K.
Foto: S. Busič

OD 1. MARCA DRAŽJI VRTEC

Potrdili so lestvico oskrbnin

Za otroke v vrtcih odslej več — Polna oskrbnina za dojenčke 2.437, za predšolske otroke 1.693 dinarjev — Starši bodo prispevali 30 do 80 odstotkov

LJUBLJANA, 9. febr. — Nove povprečne storitve v ljubljanskih vrtcih (za dojenčke 2.437 dinarjev, za ostale predšolske otroke 1.693 dinarjev mesečno) veljajo od 1. januarja, s 1. marcem pa bo uveljavljena tudi nova lestvica po kateri bodo svoj delež plačevali starši. Tako bodo starši že v marcu plačevali vrtce po novih cenah in tudi novi lestvici, medtem ko so januarja in februarja svoje obveznosti poravnavali še po prejšnji stroškovni ceni in lestvici, vendar na osnovi novih potrdil o izplačanih neto dohodkih v preteklem letu.

Sedanji predlog lestvice je po dveh že zavrnjenih osnutkih izdelan na osnovi sklepa, bodo skupnosti otroškega varstva udeležene prispevale 50 odstotkov k cenam istem, drugo polovico potrebnega denarja pa bodo plačali starši. Predlog nove lestvice je na današnji seji sprejel izvršni odbor mestne skupnosti otroškega varstva, obravnavale in z njim soglašale so tudi že štiri občinske skupnosti, konec meseca pa ga bodo na svojih sejah potrjevali na skupščinah občinskih skupnosti otroškega varstva.

Prejšnja lestvica (11-stopenjska) je že ukinjala različno plačevanje glede na družinske dohodke, saj je kar 62 odstotkov staršev plačevalo najvišji prispevek. Največ so plačevali vsi, ki so imeli na družinskega člana nad 2.070 dinarjev mesečnih dohodkov. Nova lestvica je devetstopenjska in sega njen razpon dohodkovnih skupin od najmanjšega povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana do 1.500 dinarjev do najvišjega nad 4.200 dinarjev mesečno. Starši bodo plačevali od nove povprečne cene storitev najmanj 30 odstotkov in največ 80 odstotkov. Plačevanje bo olajšano samohranilkam, s tem da se k številu družinskih članov prišteje 0,5. Skupnost otroškega varstva pa se dogovarja že tudi s skupnostjo socialnega skrbstva, da bi staršem, ki bi ne zmogli plavati niti najnižjih prispevkov priskočili na pomoč s subvencioniranjem.

Nova lestvica pa je sestavljena tako, da prispevki za varstvo posegajo staršem vseh dohodkovnih skupin v enakih odstotkih v mesečni družinski proračun. V primeru, da se družina poveča in se s tem spremenijo tudi mesečni dohodki na družinskega člana bodo lahko starši prosili za spremembo plačevanja oskrbnin v vrtcih.

VANJA BOROVAC
MIHAELA ZITKO

Mesečni dohodek na člana družine	Odstotki udeležbe	Višina povprečne udeležbe v oddelku — mesečno za dojenčke din	za predšolske din
1. do 1.500	30	731	508
2. nad 1.500 do 1.900	33	807	558
3. nad 1.900 do 2.200	38	926	643
4. nad 2.200 do 2.400	44	1092	744
5. nad 2.400 do 2.700	50	1218	846
6. nad 2.700 do 3.100	56	1377	943
7. nad 3.100 do 3.600	65	1591	1100
8. nad 3.600 do 4.200	76	1852	1286
9. nad 4.200	80	1950	1354

Sobotna in nedeljska dežurstva

LJUBLJANA, 9. febr. — V soboto (11. februarja) bodo v Ljubljani odprte naslednje trgovine in lokali obrtno-storitvene dejavnosti:

TRGOVINE:

SOBOTNO DEŽURSTVO od 7. do 19. ure:

Center: Delikatesna trgovina na Zoisovi 2 in poslovalnici Žita na Gosposvetski 7 in ulici Moše Pijade 25.
Bežigrad: Merkatorjeva trgovina na Titovi 238, Emonina na Vojkovi 3 in poslovalnici Ljubljanskih mlekarn na Pribinovi 1 ter v Tomačevem.
Vič: Merkatorjevi trgovini na Jeranovi 24 in na Cesti na Brdo ter poslovalnica Ljubljanskih mlekarn na Tržaški 130.
Rudnik: Merkatorjeva trgovina na Dalenjski 103.
Šiška: Emonin potrošniški center v Kosezah, Merkatorjevi trgovini na Celovški 104 in na Sojerjevi 64 in poslovalnica Ljubljanskih mlekarn na Celovški 35.
Šentvid: Emonina trgovina na Celovški 455, prodajalna Vesna pekarne Center in poslovalnica Loke Svetje-Medvode.
Moste-Polje: Nama v Stepanjskem naselju, Merkatorjeve trgovine na Šmartinski 105, na Zaloški 216 in v Vevčah ter poslovalnica Ljubljanskih mlekarn na Zaloški 18.

NEDELJSKO DEŽURSTVO:

Od 7.30 do 11.30 bodo odprte: Emonina trgovina na Slomškovi 6, poslovalnica Ljubljanskih mlekarn na Starem trgu 30 in Delikatesna trgovina na Titovi 28, od 11.30 do 15.30 pa bo odprt kiosk Sadje zelenjava na Zaloški cesti (pri Kliničnem centru).

VEČERNO DEŽURSTVO:

Vsak delavnik je od 7. do 21. ure odprta Merkatorjeva trgovina na Mestnem trgu 18.

VELEBLAGOVNICE:

To soboto bo do 20. ure odprt Maximarket, ostale blagovnice v Ljubljani pa bodo odprte le do 14. ure.

MOŠKO IN ŽENSKO FRIZERSTVO:

To soboto od 14. do 20. ure in v nedeljo od 7. do 13. ure bo odprta poslovalnica Brivsko-frizerskega podjetja Ljubljana na Celovški 49.

ELEKTROINSTALATERSTVO:

To soboto od 14. do 20. ure bo dežural Roman Paškulin, Rožna dolina c. IX/24 a.

VODOVODNE INSTALACIJE:

To soboto od 14. do 20. ure in v nedeljo od 7. do 13. ure bo dežural Veljko Vrhovec, Zlatek 14.

L. Dj.

Literarni večer mladih

Ljubljanski osnovnošolci in gimnazijci so predstavili svoja dela

LJUBLJANA, 9. febr. — Z umetelno besedo, v prozi in poeziji, ki jo je ob recitalih spremljala tudi kitara, so mladi nocoj v festivalni dvorani počastili spomin na Franceta Prešerna. Ljubljanski gimnazijci in osnovnošolci so ob tej priložnosti predstavili kritikom — svojim vrstnikom — lastna dela. Nastopilo je 35 mladih ustvarjalcev iz osnovnih šol Prule, Vita Kraigherja, Franceta Bevka, Vide Pregarc, Toneta Čufarja, in gimnazij Bežigrad, Ivana Cankarja in pedagoške gimnazije.

»Literarni večer ni zgolj recital, saj je ponudil pregled nad ustvarjanjem mladih v Ljubljani. To bo vsebinsko kazalo, ki nas bo usmerjalo, ko bomo pripravljali srečanja mladih s priznanimi književniki,« je dejal književnik Lojze Kovačič

P. M.

IZ DELA OBČINSKIH SKUPŠČIN

Iz žepov — kam?

LJUBLJANA, 9. febr. — Delegati moščanske občinske skupščine so predlog dopolnitve odloka o plačevanju občinskega davka in osebnega dohodka delavcev in občanov, s katerimi bo uveden 0,5 odstotni davek od osebnih dohodkov, sprejeli šele na drugem glasovanju, pa še takrat z enim vzdržanim glasom.

Delegati krajevnih skupnosti so imeli pomisleke, ker v gradivu ni natanko opisano zakaj je potrebno predpisati davek iz osebnega dohodka. Zahtevali so obrazložitev, podrobnejšo pojasnitev o tem, za kakšne namene bodo Ljubljančani praznili svoje žepe v času, ko priporočila resolucij govorijo o tem, da naj osebni dohodki stojijo, realni osebni dohodki pa se bodo prav v teh predpomladnih dneh s podražitvijo elektrike in drugimi podražitvami skrčili.

Postavljeni pred tehtne argumente: obveze, za katere je denarja v mestni proračunski vreči premalo (vsak Ljubljančan pa je ponosen na grajskega očaka nad mestom in si že želi, da se mu zvrnil na glavo) so po usklajevalnem postopku, v katerem je pet delegatov iz zbora združenega dela, prijateljsko prepričevalo pet predstavnikov iz zbora krajanov, so slednji z dvigom rok potrdili predlog odloka. Prepričevanje je bilo uspešno, ker je postalo delegatom jasno, da so sredstva potrebna in če jih ne bi na ta način, bi jih morali zbrati iz kakorkoli že imenovanega davka. Za moščansko občino, katere proračun je v primerjavi z drugimi ljubljanskimi občinami med najšibkejšimi, pa bi zavlačevanje pri sprejemu odloka pomenilo večjo luknjo v proračunu.

Primer je poučen za v bodoče, ker delegati zbora krajevne skupnosti (s prvotnimi petimi za, štirimi proti in devetimi vzdržanimi glasovi) predloga odloka o zvišanih davkih s površno utemeljitvijo, da gredo sredstva za nove ljubljanske obveznosti, ne bi sprejeli brez zahteve, da je v primeru bodočih obremenitev žepov občanov potrebna jasna in pravočasna družbenopolitična opredelitev.

Moščani bodo dobili pojasnitev v prvi številki Naše skupnosti, kjer bodo zabeležene obveznosti, razlogi zanje in opis, kam so z 0,5 odstotnim občinskim davkom zbrana sredstva namenjena.

BRIGITA ANZELC

Za pol odstotka

VRHNIKA, 9. febr. — Z uvedbo občinskega davka iz osebnega dohodka občanov na Vrhniki, bi se skrčilo število občin, ki prejemajo dopolnilna sredstva iz republiškega proračuna. Zato so na Vrhniki predlagali 0,5 odstotka visoko davčno obremenitev na osebni dohodek delavcev. Tako bi v letošnjem letu znašal prihodek iz tega vira 262,000.000 dinarjev. Vendar zbor združenega dela občinske skupščine na Vrhniki ni sprejel predloga odloka o uvedbi novega davka.

Predlog sta sprejela oba druga zbora — to je zbor krajevnih skupnosti in pa družbenopolitični zbor — zato se bo morala sestati usklajevana komisija, kjer naj bi se domenili, kako bodo to skupaj rešili.

Na današnjem zasedanju zbora krajevnih skupnosti se je v praksi pokazalo, kako pomembno je, da krajani spremljajo dogajanje v občini in se zanimajo tudi za urbanistični načrt.

Prav zaradi nezainteresiranosti krajanov za zazidalno območje so se nekateri znašli pred dejstvom, da svojih zazidalnih parcel ne morejo prodati. Če pa so jih že prodali, so šele pred kratkim zvedeli, da niso zazidljive. Šele mesec dni po javni razpravi in razgrnitvi zazidalnega načrta so se prizadeti oglasili s pripombami, da so iz zazidalnega načrta izpadle številne — za kmetovalce nekoristne parcele.

MOJCA KAUČIČ

ČRN DAN ZA LJUBLJANSKO PLINARNO

Zakaj manjka mestnega plina?

Ker tekoči plin, ki ga je Mestni plinarni dobavila INA, ni bil čist, so odpovedale peči za proizvodnjo mestnega plina — Težave pa so bile tudi v Zalogu

LJUBLJANA, 9. febr. — »Podobne težave smo imeli že večkrat«, je dejal tehnični direktor ljubljanske plinarne inž. Matija Tomšič, »vendar se ni še nikoli zgodilo, da bi zaradi slabe surovine odpovedale vse tri cepilne peči«. Posledice so bile katastrofalne. Pritisk mestnega plina v plinarni na Vodovodni cesti, ki je običajno 175 milimetrov, je bil danes dopoldne le 20 milimetrov. Normalen pritisk v mreži mora biti 150 milimetrov, danes zjutraj pa so na Prulah namerili komaj 5 milimetrov. To pa je komaj dovolj, da v cevi ne začne uhajati zrak.

Mestna plinarna je začela že včeraj popoldne pozivati vse porabnike, naj ugasnejo plinske peči, bojlerje in druga kurišča, da ne bi prišlo do nesreče. Grozila je nevarnost, da bi v plinske cevi vdrl zrak in bi nastala v njih eksplozivna mešanica. V tem primeru bi prav lahko razgnalo del plinskega omrežja.

Kako je prišlo do take kritične situacije?

Mestna plinarna v svojem obratu na Vodovodni cesti cepi ogljikovodike — največ je butana in propana — na sestavne elemente, da nastane mestni plin, v katerem je 70 odstotkov vodika. Za to imajo tri peči: dve z zmogljivostjo 15.000 normalnih kubikov mestnega plina dnevno in tretjo, v kateri lahko naredijo 52.000 normalnih kubikov mestnega plina dnevno.

V Ljubljani kurimo tri vrste plina: v Kosezah, Zalogu in mestni plin, ki ga proizvajajo na Vodovodni cesti. Prav mreža mestnega plina je najbolj razširjena, saj sega v večji del Šiške (do soseske 7 in 8), pokriva ves Bežigrad in Center, pa tudi Vič in Moste. Zimska poraba je 55.000 kubikov mestnega plina dnevno, vendar ni enakomerna, zato morajo ponoči napolniti rezervoarje, da imajo dovolj plina čez dan.

Ogljikovodike cepijo pri temperaturi 900 stopinj celzija v posebnih pečeh, v katerih je katalizator, ki pospešuje razgradnjo kompliciranih molekul v enostavnejše. Če so plinu primešane maščobe in parafini, se začno njihovi ostanki nabirati na poroznih krogljicah katalizatorja, ki potem ne more več opravljati svoje naloge. To se dogaja tudi pri normalnem obratovanju na mesec ali dva. Takrat umazanijo sežgejo in s tem, kot pravijo, katalizator regenerirajo.

Peči so odpovedale

Zadnja pošiljka plina, ki jo je v Ljubljano poslala Ina, pa je imela dosti več primesi kot običajno. Regeneracija ni uspela, zato so morali proizvodnjo v cepilnih pečeh ustaviti. Najprej je odpovedala ravno največja peč. Ko so stresli iz nje katalizator, so videli, da ni več normalne svetlorjave barve, pač pa čisto črn. Delali so ponoči in dopoldne so peč že začeli ponovno ogrevati.

Tudi v eni izmed manjših peči je že sinoči začel naraščati pritisk in plin se ni več cepil. Ko so poskusili z regeneracijo, ni uspela, pač pa so opazili, da ena izmed devetih cepilnih cevi pušča. Tako so morali peč ohladiti in jo začeli popravljati.

Za vso proizvodnjo mestnega plina je torej ostala samo ena izmed manjših peči, ki pa tudi ni več delovala normalno. Pri normalnem obratovanju cepilne cevi žarijo od vročine — danes dopoldne so bile tri izmed devetih sumljivo črne. Vendar peči niso mogli ustaviti, saj so tudi rezervoarji skoraj povsem prazni in bi potem Ljubljana ostala brez mestnega plina.

Na plinarni so povedali, da so imeli zaradi ne dovolj prečiščene surovine težave tudi v Zalogu, le da tam posledice niso bile tako hude, saj tam plina ne cepijo, pač pa ga samo mešajo z zrakom v predpisanem razmerju.

Na mizi obratovodje na Vodovodni cesti je deklaracija, v katerem piše Ina, da so v plinu samo ogljikovodiki brez drugih primesi. To pa očitno ni res. Iz hladilnika, v katerem z razpršenimi vodnimi kapljicami hladijo plin, je tekla živorumena brozga. Nesnage je bilo toliko, da se je zamašil ventil, pa se ne bi katalizator. Pri normalnem obratovanju teče iz hladilnika čista voda. Strokovnjak iz tovarne, ki je dobavila opremo, jo je ob tehničnem pregledu naprav natočil v kozarec in jo spil.

Na plinarni so danes naredili, kar so mogli. Zamenjali so katalizator v pečeh, vendar ne vedo, kako se bo obnašal vnaprej, saj je vse odvisno od surovine. Ina jim zagotavlja, da bodo z naslednjo pošiljko dobili vtekočinjeni zemeljski plin, ki je čistejši od plina iz rafinerij.

Sicer pa pravijo strokovnjaki, da tudi pri rafiniranju nafte v plinu ne bi smelo biti snovi, kakršne so povzročile sinočnjo katastrofo v plinarni. Ina ima prav gotovo težave, ker mora v svojih rafinerijah predelovati nafto zelo različnih izvorov, čudno pa je, da v analizah, ki so jih priložili plinu, niso našli nobenih škodljivih primesi. Kaj je bilo v tem plinu, bomo zvedeli šele, ko bodo končane analize, ki jih je zdaj naročila plinarna. Doslej vedo povedati le to, da so v njej našli naftalin.

Grozi nam podpritisk!

Zvečer so nam povedali v plinarni, da je položaj še vedno kritičen. Veliko peč so usposobili za obratovanje, vendar je niso zakurili, ker bi z reškim plinom, ki ga še imajo, znova uničili katalizator. Zato čakajo na zemeljski plin iz Ivanjić grada, ki bo verjetno prišel jutri. Ena izmed malih peči za cepljenje plina stoji, druga pa deluje samo še s polovično zmogljivostjo. Plinarna naproša porabnike, naj ne prižigajo plina, saj je v mreži še vedno kritično nizek pritisk in celo grozi, da bo nastal podtlak.

Bo zmanjkalo še kave?

Vsekakor pa je nečist plin naredil ogromno škode. Številni Ljubljančani so zaradi zastoja v plinarni zmrzovali, pa tudi nekatere delovne organizacije so utrpele precejšnjo škodo.

V Saturnusu že včeraj ni bilo plina, je dejal namestnik direktorja Vrečko. Ker je celotna proizvodnja odvisna od plina, so že včeraj poslali domov vse tiskarje, ki tiskajo nalepke. Pomanjkanje plina se vleče letos že vso zimo, zato bodo izgube lahko ugotovili šele ob koncu leta.

V Iskrinem TOZD Žarnic je tehnični vodja priprave dela Edvard Špeta povedal, da že včeraj od 12. ure ne delajo. Ukvarjali so se le z raznimi popravili. Jutri bo proizvodnja v celoti stala, ker plinarna ne jamči za plin. Pomanjkanje žarnic bo zato še večje.

Tudi Mercatorjeva pražarna v Embi je zaradi nizkega pritiska plina težko obratovala. Včerajšnjo okrnjeno proizvodnjo bodo morali nadoknaditi v naslednjih štiriindvajsetih urah, kajti kavo pražijo za vsak dan posebej. V Emonini pražarni pa delo stoji že dva dni. Spražili so 6 do 7 ton manj kave, kar je vsekakor precejšnja iguba.

SILVA ČEH
LOJZE JAVORNIK

Šolarji imajo novega ravnatelja

LJUBLJANA, 9. febr. — Ravnatelj osnovne šole Ketteja in Murna na Kodeljevem v občini Moste-Polje je z današnjo potrditvijo sklepa o imenovanju (potrdili so ga vsi trije zbori občinske skupščine) postal Anton Bizjak.

B. A.

Poroke

LJUBLJANA: Danes dopoldne bodo na Magistratu sklenili zakonsko zvezo štirje pari, jutri od 10. do 13. ure pa se bo vpisalo v poročno knjigo 23 parov.

VRHNIKA: V soboto ob 10. uri bo na vrhniški občini izmenjal zlata obročka samo en par.

R. D.

Sprehod po tržnicah

LJUBLJANA, 9. febr. — Današnji sprehod po ljubljanski tržnici — precej prazna je bila — smo nadaljevali v prodajalni Sadje-zelenjava, zato so poleg cen s trga v oklepaju napisane še cene v prodajalni družbenega sektorja. Predvsem so to tiste, ki se pri enakem artiklu precej razlikujejo. Če začnemo pri zeleni solati (endiviji), je kar pri vseh prodajalcih cena enaka — 20 dinarjev, radič pa stane od 36 do 60 dinarjev kilogram. Najdražji je motovilec, ki je po 80 oziroma 100 dinarjev kilogram. Cebula stane 20 (9,18) dinarjev kilogram, ohrovt od 10 do 14, brstični ohrovt 60 (23,20), zelena 30 (7,52), por od 25 do 30 (14), korenje od 16 do 20 (12), cvetača 20, zelje 10 (6,50), črna redkev od 10 do 20 (6,08), hren 60 (49,50), blitva 6 dinarjev šopek. Sadja je bolj malo ter ga prodajajo na stojnicah družbenega sektorja. Hruške so po 17 dinarjev, jabolka 12, pomaranče od 11,65 do 16,55, grenivke 11 dinarjev.

V Kopru so bile stojnice dobro založene. Zelena solata je bila po 15 din kilogram, glavnato zelje po 10 din, motovilec po 25 din za kg, krompir po 5 din, čebula po 10 din, suhe slive po 26 do 30 din, fižol 27 din za kg, česen 25 din, cvetača 10 din za kg. Od sadja je bilo mogoče tudi tokrat dobiti le manj kvalitetno. Banane so bile po 8 din, jabolka pa po 6 din kilogram.

DOPISNIKI DELA

TUDI VODA JE ZDRAVJE

Zavarovani vodni viri

Rezervoarji z gorivom na področju vodnih virov bodo pod strogim nadzorstvom — Cisterne bo treba prijaviti

LJUBLJANA, 9. febr. — Pred nedavnim so občinska glasila opozarjala vse lastnike in uporabnike zgradb in zemljišč na pasovih ljubljanskih vodnih virov, da morajo do 25. aprila 1978 prijaviti na geodetski upravi mestne skupščine na Cankarjevi 1 vsa skladišča in cisterne z nafto, s tekočimi naftnimi derivati in z ostalimi nevarnimi snovmi, ker jim drugače po 1. novembru 1978 dobavitelji goriv brez potrdila ne bodo smeli prodajati goriv. Zakaj na vsaki dobavnici bodo morali poleg imena in točnega naslova vpisati tudi katastrsko številko skladišča.

Mestna skupščina je že 15. septembra lani sprejela odlok o varstvenih pasovih vodnih virov v Ljubljani ter ukrepih za zavarovanje voda. Odlok, ki so ga objavili v Ur. listu SRS št. 18/77, obvezuje vse občane, da prijavijo svoje cisterne, če so na območju, ki ga omejujejo naslednja naselja:

To območje razdeljuje omenjeni odlok še posebej na štiri varstvena območja vodnih virov. Za vsako posebej so določili tudi posebne režime novih gradenj, najstrožje pa za tako imenovano prvo cono, v katero spadajo: Kleče, Savlje, Tomačevo, Jarše, Šmartno ob Savi, Sneberje, delno predel nad Nemško cesto, Vižmarje, del Mednega ter Vrblenje (okolica vodarne Brest).

Ne glede na to, v kateri coni so ter ne glede na roke in ukrepe za sanacijo, morajo vsi lastniki in uporabniki zgradb prijaviti vse cisterne, ki so večje od 200 litrov.

Vse nove cisterne pa morajo lastniki prijaviti v tridesetih dneh po vgraditvi. Lastniki iz ostalih ljubljanskih občin pa morajo prijaviti cisterne le, če so večje od 5 kubikov.

Kdor svoje cisterne do 25. aprila ne bo prijavil (doslej je geodetska uprava na Cankarjevi prejela že čez 370 prijav), ga bo doletela denarna kazen do 5.000 din, organizacije združenega dela pa do 30.000 din.

Ustrezne formularje za prijave dobi vsakdo na geodetski upravi. Vanje mora vpisati poleg imena in kraja tudi katastrsko občino in številko parcele. Če ima cisterno v hiši, mu ni treba priložiti posebne skice. Ob prijavi dobi tudi takoj potrdilo o vpisu v kataster (brezplačno), s katerim bo lahko od novembra naprej naročal goriva.

NEVENKA ŠKRLJ

● Medno, Tacen, Šmartno pod Šmarno goro, Gameljne, Črnuče, Nadgorica, Šentjakob ob Savi, Brinje, Zadobrova, Novo Polje, Studenec, Fužine, Stepanja vas, mesto Ljubljana, Dvor, Stanežiče, širše območje Bokalc od Kozarij do Dobrove med Gradaščico in Horjulščico, Brest, Zagorica, Ig, Kot, Iška vas, Strahomer, Tomišelj ter pas ob potoku Iški od Iške vasi do Iške. ga Vintgarja.

Pogrebi

LJUBLJANA: Na Žalah bodo danes pokopali 47-letno prodajalko Malči Tomažič (ob 10. uri); 78-letno gospodinjo Frančiško Tomšič (ob 13.15); 40-letnega komercialista Toneta Verhovška (ob 14. uri); 93-letnega upokojenca Otona Farnika (ob 14.30); 80-letnega upokojenca Jožeta Hlebceta (ob 15. uri); 67-letno upokojenko Elizabeto Demšar (ob 15.30); 75-letnega upokojenca Lojzeta Bulca (ob 16. uri) in 50-letnega Venčeslava Verbca (ob 16.30).

DRAVLJE: Danes ob 11. uri bo na draveljskem pokopališču pogreb 73-letne upokojenke Olge Černe.

STOŽICE: Na pokopališču v Stožicah se bodo danes ob 12.15 svojci še zadnjič poslovili od 89-letnega upokojenca Ivana Sedevčića.

ČRNUČE: Na pokopališču v Črnučah bodo danes ob 15.30 svojci pospremili na zadnjo pot Frančiško Bergant.

LJUBLJANA: V soboto bodo na Žalah pokopali 65-letno gospodinjo Marijo Preksavec (ob 10. uri); 79-letno upokojenko Angelo Skraba (ob 13. uri); 73-letnega upokojenca Ivana Malika (ob 14. uri) in 65-letnega upokojenca Nika Miklavčiča (ob 15.30).

DOMŽALE: Na Žalah v Domžalah bodo v soboto ob 15. uri pokopali 42-letnega delavca Franca Dolinarja.

R. D.

MRAZ V ROŠKIH STOLPNICAH

Obljube slabo grejejo

Opozorila niso zalegla, zato je kotel razneslo — Mesec dni brez gretja — Za vzdrževanje hiš je premalo denarja

LJUBLJANA, 9. febr. — Tudi v tej sobi je mrzlo, so bile prve besede na enem zadnjih sestankov članov hišnega sveta Roških stolpnic, kjer stanovalci zmrzujejo že več kot en mesec, hladni radiatorji pa najbolj glodajo zdravje majhnih otrok in starejših stanovalcev. Vsi pa v en glas sprašujejo, kdaj bo toplota. V torek, so odgovorili pristojni.

Kako je mogoče, da je 800 stanovalcev petih roških stolpnic zmrzovalo tako dolgo? Dotrajane kotle za ogrevanje je namreč začuda razgnalo šele pred dobrim mesecem, globlje vzroke mraza pa gre iskati ali v prazni mošnji stanovanjskega gospodarstva ali pa nemara tudi v neelastičnosti samoupravne stanovanjske skupnosti in hišnega sveta, ki naj bi s slednjo tesno sodeloval. Po pričevanju članov hišnega sveta zebe stanovalce zaradi pomanjkanja denarja za vzdrževanje stanovanj, kar bržkone drži. Tudi na dotrajane kotle so opozarjali že pred leti, a za nove niso dobili denarja.

Ko so kotli eksplodirali, na srečo ni bilo žrtev. Na »sledenem žrtveniku« so le stanovalci, ki jih nekoliko taja prizanesljiva jesen — ta (razen žjutraj in zvečer) štedi z mrazom — in pogled na monterje, ki postavljajo nove, a le začasne kotle. Grelj bodo samo letošnjo kurilno sezono, spomladi pa naj bi naselje Roških stolpnic ogrevala topiarna po toplovodu, ki je zakopan prav pod stolpnicami, pa vendar ta dandanašnji greje le bližnji Geodetski zavod.

Takoj se samo ponuja vprašanje, zakaj niso naselja priključili na toplovod že poprej, saj so dotrajani kotli neprestano grozili, da bodo izdihnili. In so. In to precej glasno. Seveda se spet vse suče okoli denarja, ki ga ni. Dovolj pa ga je bilo da toplovodno omrežje greje Geodetski zavod.

Medtem so člani hišnega sveta izrazili zadovoljstvo, češ da jim je v teh razmerah stanovanjska skupnost kljub vsemu precej pomagala. Menijo, da jim je slednja dokaj hitro priskrbela denar za nakup zasilnega kotla, ki bo z montažo vred veljal poldrug milijon, skrbi pa jih, kdaj bodo dobili nekatera manjkajoča soglasja, gradbeno dovoljenje za kotel (ta bo stal kar na parkirišču) in gradnjo dodatnega priključka na dimnik. Ali ne bo imela inšpekcija nemara pripombe spričo pretiranega onesnaževanja zraka? To bi spet pomenilo podaljšano zmrzovanje. Medtem pa so stanovalce ogreli z obljubo, da bo v torek, torej jutri, toplo.

Ne upajo se niti glasno pomisliti na to, kaj bi se zgodilo, če bo v kateremkoli stanovanju puščal radiator, ko bodo vanj pognali toplo vodo. Vsi pa trepetajo za toplejši jutri in upajo, da bodo nekoč vendarle dobili štiri milijone dinarjev za priključek na toplovod. Roško naselje torej ponuja dokaj žalostno podobo. Zlasti pa mrzlo. Doklej?

PETER MIRKOVIČ

SPREHOD PO ŽIVALSKEM VRTU

V pričakovanju

LJUBLJANA, 9. febr. — Živalski vrt je še zasnežen, vendar je pomlad čutiti na vsakem koraku. Mnoge živali pričakujejo prirastek in do konca maja se bo živalski vrt povečal za okoli 50 novih, mladih prebivalcev. Poleg mladičev, bomo pomladi lahko videli tudi nekaj »uvoženih« živali. Za morske leve in vidre gradijo bazen, da se bodo počutili kot doma. Za zebro in lamo pa bo še dovolj prostora v starih ogradah. Slonica se je že privadila na ljubljanski ZOO, vendar jo bodo najkasneje maja preselili v nove, udobnejše prostore. Več prostora bi potrebovale tudi opice in medvedi, toda dinarjev za vse je premalo.

To pa še ni vse, kar v živalskem vrtu pripravljajo za pomlad. Obetajo še nov, pomožen vhod na Rožniku, ki bo odprt, ko bo dograjena sprehajalna steza, ki bo potekala od Šišenske ceste do Rožne doline. Tiskajo prospekt, ki bo kmalu na policah v vseh turističnih agencijah. Reklamservis je zastonj izdelal plakate, ki bodo vabili Ljubljančane in vse ostale, da jih obiščejo. Kdaj nas bo mestni promet popeljal do Živalskega vrta, pa je seveda še veliko vprašanje?

ČRNA LABODA — Takoj ob vstopu v ljubljanski živalski vrt smo srečali prva zaljubljenca. Črna laboda ljubosumno skrivata jajca, če pretl nevarnost, se bodoči očka pogumno postavi v bran in uščipne s kljunom vsakogar, ki se upa približati »pričakujoči mamici«.

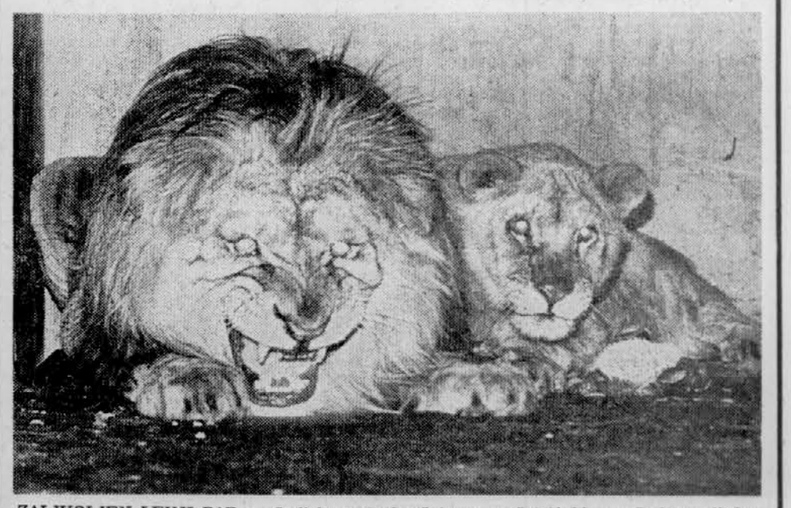

ZALJUBLJEN LEVJI PAR — Tudi leva se obnašata na moč zaljubljeno, če kaj pričakujeta se žal ne ve. Res pa je, da v svojo bližino ne spustita prav nikogar, tudi paznika ne, ki ju vsak dan zalaga s svežim mesom.

VANJA BOROVAC
Foto: Janez Zrnec

T. Djuričič prvič prvak

V prvi disciplini 33. državnega prvenstva v tekih — na 30 km 20 udeležencev — Jelenc je med tekmo odstopil

ŽLEBE, 9. febr. — Delavec jeseniške železarne, 21-letni Tone Djuričič (OZSO Jesenice) je prvi zmagovalec XXXIII. državnega prvenstva v smučarskih tekih, ki se je danes začelo v odlični organizaciji SK Olimpija. Od štarta do cilja je zanesljivo vodil v teku na 30 km, ki je bil na eni najtežjih prog, na katerih so se najboljši jugoslovanski tekači doslej merili v tej disciplini.

Plavolasec — smučarski tekači stimpetičnemu fantu pravijo kar »Djukas« — med člani še ni bil nikoli državni prvak, naši najboljši imajo v nogah približno 6.000 km) od vsega začetka odločno pognal v odlično in lepo, a sila zahtevno smučino in tudi v nadaljevanju tekel brezkompromisno, na zmago. Že pri 10 km je bil najhitrejši (33.38), 56 sekund pred branilcem naslova Tajnikarjem (Gorje). Maks Jelenc (34,32) in Poklukar (34,59) pa sta tekla na 3. in 4. mestu. Ker Filip Kalan, eden izmed favoriziranih tekmovalcev, ni nastopil, je bilo jasno, da bo boj za naslov samo med temi štirimi prekaljenimi tekači. In še preden so najboljši preteklí drugič desetkilometrski krog, je prišla s proge presenetljiva novica: veliki borec Maks Jelenc iz Dražgoš, ki zlepa ni tzobesil bele zastave v znak predaje, je odstopil, izčrpan od velikih telesnih naporov, predaji pa je botrovala brzikone tudi slaba izbira maž. Najhitrejši, Tone Djuričič, pa je odločno tekel dalje in svojemu najresnejšemu tekmecu, lanskemu prvaku Tajnikarju, ki se ga je najbolj bal, odščipnil še nadaljnjih 30 sekund, tako da je pri 20 km vodil s prednostjo 1.26 minute. Poklukar je zadržal 3. mesto, vendar z manjšimi možnostmi na uspeh.

Zadnjih 10 km, še velikokrat odločilnih v teku na 30 km, je bilo potem samo še v znamenju dvoboja Djuričič — Tajnikar. Ugibanj o izidu napornega teka je bilo veliko: ali bo Djuričič vzdržal do konca, bo Tajnikar — podobno kot lani v Gorjah — v finišu ubranil naslov? Jeseničan je uspešno odbil vse napade Tajnikarja in naposled zasluženo slavil s prednostjo 55 sekund.

»Kadar sem kak tek dobro začel, sem ga tudi dobro končal,« je na cilju izjavil vesa nasmejan Tone Djuričič. »Brzikone sem danes imel svoj dan, za zahtevno progo z mnogimi vzponi in malo ravnine sem bil dovolj močan in dovolj hiter, kar je ob neizmerni volji odločilo ték.«

»Sprva sem tekel slabo, pozneje zamujenega nisem mogel več nadomestiti na težavni progi. Brzikone, ker se danes nisem branil pravilno,« je izjavil Tajnikar, ko je čestital svojemu velikemu tekmecu za naslov. »V začetku sem tekel preveč zadržano.«

»V prvem krogu se nisem počutil najbolje, potlej pa je bilo že prepozno, da bi še lahko ujel Tajnikanja in Djuričiča.« je pristavil Vinko Poklukar.

Rezultati, člani, 30 km: 1. Tone Djuričič (OZSO Jesenice) 1:44.27, 2. Tajnikar (Gorje) 1:45,22, 3. Poklukar (Gorje) 1:47,02, 4. Rebenšek (Triglav) 1:49,40, 5. Burgar (Gorje) 1:57,19, 6. Rak (Ihan) 1:58,54, 7. Mrak (OZSO Jesenice) 2:00,13, 8. Šterk (Olimpija) 2:03,50, 9. Zupanc (Triglav) 2:05,46, 10. Ivančič (Loška dolina) 2:06,37, 11. Jamnik (Olimpija) 2:07.34, 12. Lotrič (Triglav) 2:07,39, 13. Gregorič (Triglav) 2:09,03, 14. Reš (Radovljica) 2:09,48, 15. Miha Jelenc (Triglav) 2:10,04, 16. Čečar (Romanija) 2:11,15 in 17. Miheličič (Goranin) 2:20,06 (tríje tekači so odstopili).

Prvenstvo se bo nadaljevalo v soboto: otvoritev bo ob 8. uri, začetek tekmovanja pa ob 9. uri.

H. U.

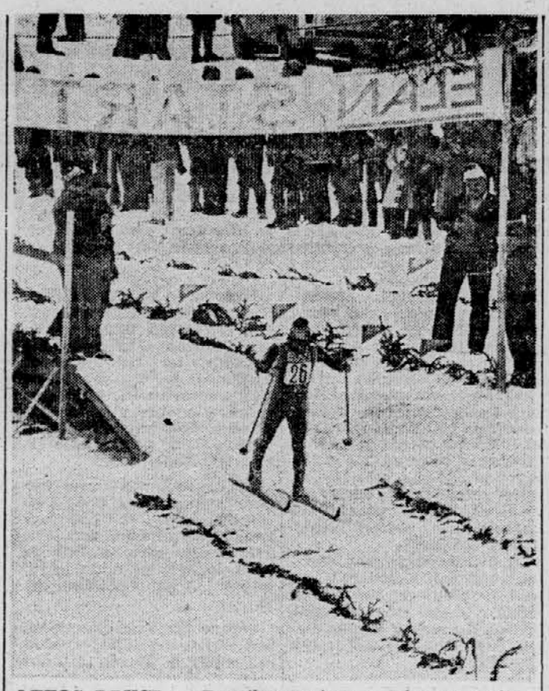

LETOS DRUGI — Branilec naslova v teku na 30 km, član TVD Partizan iz Gorij Franc Tajnikar (na sliki) je po srditem boju z novim prvakom Tonetom Djuričičem zasedel 2. mesto. Foto: Pukšič

S čarterjem na DP

LJUBLJANA — Smučarska zveza Slovenije je v organizaciji turistične agencije Globtour pripravila skupen odhod z letalom na državno člansko smučarsko prvenstvo v alpskih disciplinah, ki bo v Mavrovem. Odhod bo v torek 14. 2. ob 11. uri z Brnika, povratek pa v nedeljo 19. t. m. ob 21. uri z letališča v Skopju.

Najboljša ekipa Kranja

II. smučarsko prvenstvo ljubljanskega armadnega območja se je začelo z zmago Cvajnarja v teku na 10 km

SKOFJA LOKA, 9. febr. — Prvo zmago na II. smučarskem prvenstvu ljubljanskega armadnega območja, ki se je začelo danes dopoldne na Starem vrhu, je dosegel Bojan Cvajner, član ekipe Kranja. Njegova zmaga v teku na 10 km je bila več kot prepričljiva, saj je drugouvrščeni Cveto Podlogar zaostal več kot 2 minuti. V ekipni konkurenci je prvo mesto osvojila ekipa Kranja.

Proga na Starem vrhu je bila kljub novozapadlemu snegu odlično pripravljena. Dolga je bila 5 km, tako da so jo morali tekmovalci prevoziti dvakrat. Imela je dva lažja vzpona in en spust, v glavnem pa je potekala po ravnem.

Startalo je 28 vojakov — smučarjev. Vsi tekmovalci so se borili srčno, vsak je hotel biti med najboljšimi. Dosegli so dobre rezultate, tudi tisti, ki se pred prihodom v JLA niso aktivno ukvarjali s smučarskim tekom. Največja favorita sta bila seveda mladinska državna reprezentanta Cvajner in Podlogar; v boj za kolajne pa bi lahko posegli še Pogačar, Kordež in pa Burić, ki se je nekajkrat odlično uvrstil na tekmovanjih za jugoslovanski smučarski pokal. Cvajnar, ki se s smučarskim tekom ukvarja že skoraj 10 let, si je že na polovici proga nabral minuto prednosti pred tovarišem iz ekipe Podlogarjem, tretjeuvrščeni Leopold Kordež pa je zaostajal slabo minuto in pol. Tak je bil tudi vrstni red na cilju, le da je Cvajnar prednost še povečal.

Najbolje so se odrezali Kranjčani, ki so zasedli prva štiri mesta in tako s premočjo zmagali v ekipni konkurenci. Na zadnje mesto se je uvrstila ekipa Vrhnike. Vrhničani so namreč štartali kasneje, potem ko jim je čas že tekel.

Jutri bo na sporedu biatlon. Proga bo dolga 10 km, tekmovalci pa bodo morali med tekom enkrat streljati s polavtomatsko puško na tarče, ki bodo oddaljene 100 m. Vsak tekmovalec bo imel na voljo 10 nabojev. Startalo bo 40 vojakov iz 6 ekip.

Rezultati: tek na 10 km: 1. Cvajnar 35:42,03, 2. Podlogar 37:51,84, 3. Kordež 38:38,95, 4. Pogačar (vsi Kranj) 38:58,90, 5. Pavišha (Post.) 41:36,12, 6. Burić (Kr) 42:03,86, 7. Krapež (Mb) 45:50,70, 8. Jelenc (Kr) 36:10,18, 9. Vidmar (Post) 46:14,23, 10. Bantan (Mb) 36:34,78; **ekipno:** 1. Kranj, 2. Maribor, 3. Postojna.

Izjave

BOJAN CVAJNAR: »Proga je bila odlično pripravljena, kot nalašč za tek na vojaških smučeh, obenem pa tehnično zelo zahtevna. Za tek na taki stezi moraš biti dobro telesno pripravljen. Jaz se nisem najbolje počutil, saj sem pred kratkim prebolel angino. Moj najhujši tekmec je bil Cveto Podlogar, moj najboljši prijatelj. Tokrat sem bil jaz boljši.«

CVETO PODLOGAR: »Tokrat sem imel precej smole. Slabši tekmovalci se niso umikali. Padel sem in izgubil dragocene sekunde. Toda tudi drugo mesto je lep uspeh. Proga je bila dokaj zahtevna.«

DRAGAN BURIĆ: »Imel sem slabo štartno številko — 2. Proga še ni bila idealna in tako tudi ne dovolj hitra. Poleg tega pa mi danes ni šlo kot bi moralo. Imel sem krizo. Prav zato sem kar zadovoljen z uvrstitvijo. Sicer pa se s smučarskih tekom ukvarjam že dolgo. Pri nas v Gorskem Kotarju, odkoder sem doma, je dovolj priložnosti za to. Letos nastopam kot član ekipe ljubljanskega armadnega območja na tekmovanjih za jugoslovanski smučarski pokal, kjer sem dosegel že nekaj odličnih uvrstitev. Upam, da se bom uvrstil v ekipo, ki bo branila najvišji naslov na smučarskem prvenstvu JLA marca na Jahorini.« BRANKO SOBAN

PRVI V TEKU NA 10 KM — Bojan Cvajnar.

PROGA JE TERJALA PRIPRAVLJENOST — Udeleženci teka na 10 km na II. smučarskem prvenstvu armadnega območja so utrujeni prihajali na cilj. Na sliki: drugouvrščeni Cveto Podlogar. Foto: Zrnec

Škofja Loka: slovesna otvoritev

Smučarsko prvenstvo je odprl generalpodpolkovnik J. Ožbolt

ŠKOFJA LOKA, 9. febr. — Na Mestnem trgu so zvečer slovesno odprli II. smučarsko prvenstvo ljubljanskega armadnega območja. Slovesnosti so se udeležili načelnik štaba ljubljanskega armadnega območja generalpodpolkovnik Jo. že Ožbolt, republiški sekretar za ljudsko obrambo Miha Butara, predsednik skupščine TKS SIDS Bojan Polak-Stjenka, predsednik Smučarske zveze Slovenije Janez Kocijančič in številni drugi gostje. Po uvodnem govoru predsednika organizacijskega odbora prvenstva Spira Nikovića sta tekmovalce pozdravila predsednik skupščine občine Škofja Loka Tone Polajner in predsednik občinske konference ZSMS Alojz Bogataj. Potem je načelnik štaba ljubljanskega armadnega območja generalpodpolkovnik Jože Ožbolt odprl prvenstvo. V kratkem nagovoru je poudaril velik pomen dobre telesne pripravljenosti vseh pripadnikov JLA pri krepitvi naše obrambne moči, obenem pa je vsem udeležencem prvenstva zaželel čim boljše rezultate.

Popoldne so se vojaki-smučarji udeležili komemorativne slovesnosti pri spomeniku žrtvam fašizma v Kamnitniku.

B. SOBAN

Borci na trnovskem maratonu

Združenje SSD v Italiji bo sodelovalo s 67-člansko ekipo

IDRIJA — V nedeljo ob 9.30 bo častni pokrovitelj, načelnik generalštaba JLA, generalpolkovnik Stane Potočar-Lazar dal znak za skupni štart 4. trnovskega smučarskega maratona, najcenjenejše smučarske prireditve v Jugoslaviji.

Prireditelji spremenja vsak dan še nove prijave, čeprav je prijavni rok že potekel; zamudniki se bodo lahko prijavili še v nedeljo v Črnem vrhu med 7. in 9. uro v prijavnem centru pred hotelom Bor. Zlasti veliko je letos kolektivnih prijav. Združenje slovenskih športnih društev v Italiji je prijavilo 67-člansko ekipo; najštevilnejši so člani SK Devin, nato športnega krožka Kras, SPD Gorica, srednje šole Ivan Trinko (Gorica) itd. Iz Italije bo sodelovalo še več drugih ekip.

Osnovno šolo Lovrenc na Pohorju bo zastopalo kar 29 pionirjev, OŠ Janka Premrla-Vojka (Črni vrh) 16, SSD Polet iz Logatca 13 itd. Med društvi Partizan se je izkazal doslej Vič z 29 prijavami, TVD Duplje pa je prijavilo 8 udeležencev.

Igralec SNG Marjan Hlastec bo sodeloval v malem maratonu, stalni udeleženec, nosilec spomenice 1941 in član štaba IX. korpusa NOV in POJ Albin Vengust-Bine, predsednik IS skupščine mesta Ljubljana, se je tudi tokrat prijavil za maraton. Republiški odbor ZZB NOV Slovenije bo podaril borcem NOV in POS, najstarejšim udeležencem, tri lepe pokale s posvetilom. Po podatkih prijavne službe so se že prijavili naslednji borci: Vincenc Rupnik (69 let, Zadlog), Karl Jelenc (65, Dražgoše), Karl Zgavec (65, Veliko Ubeljsko), Jože Knific (63, Jesenice) in drugi, med njimi največ med 55. in 65. letom. Močno ekipo je prijavilo ZZB NOV iz Bohinjske Bistrice.

J. O.

Mlakar deveti

SPINDLEROV MLYN, 9. febr. — Na zimski univerziadi je jugoslovanski reprezentant Mlakar v skokih zasedel deveto mesto.

Zmagal je sovjetski reprezentant Suslikov z 203,8 točke in skokoma 72,5 in 77 m pred češkoslovakom Novakom z 203 točke (75, 75), tretji pa je bil Mišin (SZ) 197,2 (74, 74).

NOVO NA TUJEM

TAMPERE — V prijateljski meddržavni tekmi je švedska hokejska reprezentanca premagala ekipo Finske z 2:1 (0:0, 2:1, 0:0).

Tokrat brez Eve Jeler

Na prvenstvu Slovenije v namiznem tenisu branita naslova le Uroš Rak in par Čadež-Kovač — 31. šampionat

LJUBLJANA — V Murski Soboti bo v soboto in nedeljo, 11. in 12. t. m., prvenstvo SRS za posameznike in dvojice v članskih disciplinah. To bo že 31. povojno prvenstvo, na katerem bo nastopilo 64 članov, 48 članic ter po 32 parov v vseh treh kategorijah.

Od lanskih zmagovalcev bosta branila naslova le Uroš Rak med posamezniki in mladinska dvojica Čadež-Kovač, ki je lani presenetljivo zmagala v igrah mešanih dvojic. Že pred začetkom prvenstva so odpovedali udeležbo Eva Jeler (tudi par Jeler-Verstovšek) in pa še par Korman Šarlah. Z odstopom Eve Jeler je konec njene neprekinjene osemletne vladavine pri članicah, ki je trajala od sezone 1969/70. Za Pirčevo, Korpom in Veckom se je umaknila še zadnja igralka večjega formata v Sloveniji, ki je vrsto let nastopala za barve državne mladinske in članske reprezentance, nikoli pa ni imela te sreče, da bi se med posamezniki povzpela na najvišje mesto v državi.

Danilo Klinger največji favorit

Do obračuna s sedanjim prvakom Urošem Rakom naj bi po žrebanju prišlo v polfinalu sobotnega prvenstva. Na NTZS v Ljubljani so že opravili žrebanje, na katerem so nosilci skupin prišli na naslednja mesta: 1. Uroš Rak (Ol), 2. Frank (Mb), 3. B. Rak (Ol), 4. Klinger (Ol), 5. Vinšec (Ol), 6. Kovač, 7. Horvat (oba Sob), 8. Urh (Ol). Po tej razvrstitvi bi se morali v četrtfinalu pomeriti: U. Rak — Urh, Frank — Horvat, B. Rak — Kovač, Klinger — Vinšec, seveda če ne bi prišlo do presenečenj. Več dobrih igralcev preži namreč na svoje tekmece v posameznih osminah ter jim lahko precej zmešajo štrene. Po zadnjih izidih pa ostaja Klinger seveda prvi in skoraj edini tekmec za prvo mesto. Prav malo verjetno je, da se bo kdo od mlajših tako razigral, da bi ogrozil uvrstitve najboljših članov. Pri tem pa imata največ možnosti »srebrnik« z EP za mladino Frank in pa državni mladinski reprezentant Kovač. Nekaj obračunov bo ostalo samo mladinskih tako npr. četrtfinale po napovedi med Frankom in Horvatom, mladinskim državnim prvakom.

Pri članicah Verstovškova

Verstovškova ne bi smela imeti resne tekmice, zlasti po odhodu Eve Jeler. »Večna druga«, ki ima skoraj toliko drugih mest, kot jih je imela Jelerjeva prvih, igra na zadnjih tekmovanjih zelo dobro. Že na več zveznih turnirjih pa je prišla med najboljšo osmerico in mlade ji ta čas še zdaleč niso kos.

Vrstni red nosilk skupin je takle: 1. Verstovšek, 2. Čadež, 3. Džankić, 4. Langerholc (vse Ol), 5. Ačko, 6. Horvat (obe F.), 7. Zakojč (Tr) in 8. Logar (F). Po naključju na papirju čakajo na udeleženke naslednji četrtfinalisti: Verstovšek — Logar, Čadež — Zakojč, Džankić — Horvat in Langerholc — Ačko. Od »nevarnihe je Andreja Oštetičkova v skupini Logarjeve, druge nosilke skupin pa nimajo posebno nevarnih tekmic na svojih področjih.

V igrah parov bodo za naslove novih prvakov najhujši tekmeci pri članih U. Rak-Klinger, Horvat-Kovač ter para Frank-Cajnar in Vinšec-Urh. Pri članicah Verstovškova in Čadeževa, ob Langerholčevi in Džankičevi ter ravenskih parih Logarjevi in Ačkovi ter Trbižanovi in Horvatovi. Velika favorita v igrah mešanih dvojic pa sta Verstovškova in Klinger, lanska prvaka Čadeževa in Kovač pa bosta morala zaigrati na vso moč, če bosta hotela naslov obdržati. Glede na veliko vlogo obeh favoriziranih igralcev Klingerja in Verstovškove se prav lahko dogodi, da bosta oba igralca dobrala prav vse naslove ter se kar po trikrat okrasila z zlatom.

Prvenstvo bi moralo dati tudi dokončni odgovor na vprašanje, do kam so v svojem razvoju prišli mladinci, ki doslej s premočjo osvajali vse naslove v državi, sedaj pa se že pojavljajo posamezni resni tekmeci v mladinskih kategorijah tudi v drugih reprezentacijah. Doslej tega odgovora nismo dobili.

D. N.

Veleslalom dobila Morerod

Svetovna prvakinja Maria Epple je bila diskvalificirana

MEGEVE — Najboljše smučarke sveta so v okviru 43. tekmovanja za pokal Arlberg-Kandahar opravile peti letošnji veleslalom za svetovni pokal, še zadnjo preizkušnjo pred turnejo po ZDA. Zmagala je Švicarka Lise Marie Morerod, ki je s tem prevzela vodstvo v tekmovanju za SP v veleslalomu. Zanimivo je, da so novo svetovno prvakinjo v tej disciplini, Nemko Mario Epple po prvi vožnji (v kateri je zasedla drugo mesto) diskvalificirali zaradi prezgodnjega štarta.

Vrstni red: 1. Morerod (Švi) 2:36,85, 2. Moser (Avs) 2:38,44, 3. Serrat (Fr) 2:38,91, 4. Pelen (Fr) 2:39,07, 5. Wenzel (Lie) 2:39,25, 6. Kaserer (Avs) 2:39,53, 7. Soelkner (Avs) 2:39,55, 8. Nelson (ZDA) 2:39,74, 9. Cooper (ZDA) 2:39,88, 10. Dorsey (ZDA) 2:40,39.

V skupnem seštevku za svetovni pokal vodi Wenzlova (Lie) s 149 točkami, sledijo pa Morerod 135, Moser 126, Serrat 96, M. Epple 83 itd., v zaporedju veleslaloma pa je položaj tak: 1. Morerod 90, 2. Wenzel 89, 3. Kaserer 62, 4. M. Epple 57, 5. Serrat 45 točk.

Veleslalom za najmlajše

TRŽIČ — SK Tržič bo priredil v soboto meddružtveni veleslalom za cicibane gorenjske regije, v nedeljo pa veleslalom za cicibane zahodne regije. Tekmi bosta v Hrastjah z začetkom ob 10.30. V primeru odjuge bo tekmovanje na Zelenici.

Zimske igre elektrogospodarstva

KRANJSKA GORA — Elektroinštitut »Milan Vidmar« in Elektronabava sta prireditelja letošnjih že 21. zimskih iger elektrogospodarstva Slovenije. Veleslalom bo to soboto v Kranjski gori, tekmovanje v smučarskih tekih pa naslednjo soboto v Črnem vrhu. Za veleslalom je pripravljenih več ko 460 tekmovalcev in tekmovalk.

T. B.

Planica nared

Na 90-metrski skakalnici 40 udeležencev DP — Prireditelji so imeli težave

PLANICA, 9. febr. — V planiški dolini je slednjič nared 90-metrska skakalnica. Organizator državnega prvenstva za člane, komisije za skoke SZJ, je z velikimi napori pripravila skakalnico za sobotno tekmovanje.

Zaradi visokega in mehkega snega je bilo namreč težko urediti napravo. Organizatorju so pri pripravljanju skakalnice pomagali kroparski smučarski delavci in kadeti šolskega centra RSNZ iz Tacna. V petek dopoldne bo uradni trening, v soboto ob 10.30 pa se bo začelo 33. državno prvenstvo za člane v skokih. Naslov prvaka brani Kranjčan Bogdan Norčič, ki bo imel letos brzikone nekoliko težje delo, da ponovno osvoji naslov državnega prvaka. Nastopilo bo okoli 40 skakalcev, saj imajo pravico nastopa le tekmovalci od 1. do 6. razreda in najboljši iz posameznih regij ter najboljši starejši mladinci, ki imajo vsaj 4. razred.

Naslednji dan, to je v nedeljo, pa se bodo pomerili člani še enkrat, in sicer v Žibercah pri Logatcu, kjer bo ob 14. uri na 80-m skakalnici republiško prvenstvo. To bosta zadnji dve preskušnji pred odhodom naših skakalcev na SP v Lahti.

J. JAVORNIK

Pionirji za pokal SRS

BRASLOVČE — Smučarsko društvo Braslovče prireja pod pokroviteljstvom izvršnega sveta skupščine občine Žalec v nedeljo, 11. t. m., ob 14 uri smučarske skoke na 25-metrski skakalnici v Braslovčah za mlajše in starejše pionirje za pokal SRS. Prijave sprejema smučarsko društvo Braslovče (telefon 720-043) še v nedeljo do 9. ure.

HINKO MIKLAVČIČ

LJUBLJANA — Zahrbtna in neusmiljena bolezen je iz hokejskih vrst iztrgala znanega športnega delavca Hinka Miklavčiča, ki je pred kratkim dopolnil 63 let.

Hinko se je zapisal temu športu tudi zaradi svojega sina Boruta, nekoč aktivnega igralca tedanje Ljubljane, danes predsednika IO Hokejske zveze Jugoslavije. Sprva se je samo od daleč vnemal za ta šport, dokler ga niso tudi njegovi prijatelji in znanci iz hokejskih vrst zvabili medse, da bi s svojimi življenjskimi izkušnjami, pomagal peščici hokejskih zanesenjakov v Ljubljani, ki se je ubadala z osnovnimi problemi tega športa, ničmanj pa pri uresničevanju dolgoletnih želja — gradnji umetnega drsališča v Tivoliju.

Najprej je bil Hinko predsednik tedanjega HK Ljubljana tja do l. 1964., nato pa so ga razne bolezenske nevšečnosti prisilile, da je za nekaj časa odložil prevzete dolžnosti. L. 1968. pa so ga izvolili za predsednika republiške hokejske zveze. To dolžnost je opravljal vse do predlanskim. Razen tega je bil tudi predsednik mladinske komisije HZJ, saj je bil znan kot eden najbolj vnetih pobornikov za razvoj in napredek hokejskega naraščaja.

Njegovi številni športni prijatelji se ga bodo spominjali kot dobrega tovariša, ki je bil zmeraj pripravljen pomagati panogi, predvsem pa mlademu rodu. Zato ga bodo vsi, ki so ga poznali, še dolgo ohranili v najlepšem spominu.

Veleslalom dobila Morerod

Svetovna prvakinja Maria Epple je bila diskvalificirana

MEGEVE — Najboljše smučarke sveta so v okviru 43. tekmovanja za pokal Arlberg-Kandahar opravile peti letošnji veleslalom za svetovni pokal, še zadnjo preizkušnjo pred turnejo po ZDA. Zmagala je Švicarka Lise Marie Morerod, ki je s tem prevzela vodstvo v tekmovanju za SP v veleslalomu. Zanimivo je, da so novo svetovno prvakinjo v tej disciplini, Nemko Mario Epple po prvi vožnji (v kateri je zasedla drugo mesto) diskvalificirali zaradi prezgodnjega štarta.

Vrstni red: 1. Morerod (Švi) 2:36,85, 2. Moser (Avs) 2:38,44, 3. Serrat (Fr) 2:38,91, 4. Pelen (Fr) 2:39,07, 5. Wenzel (Lie) 2:39,25, 6. Kaserer (Avs) 2:39,53, 7. Soelkner (Avs) 2:39,55, 8. Nelson (ZDA) 2:39,74, 9. Cooper (ZDA) 2:39,88, 10. Dorsey (ZDA) 2:40,39.

V skupnem seštevku za svetovni pokal vodi Wenzlova (Lie) s 149 točkami, sledijo pa Morerod 135, Moser 126, Serrat 96, M. Epple 83 itd., v zaporedju veleslaloma pa je položaj tak: 1. Morerod 90, 2. Wenzel 89, 3. Kaserer 62, 4. M. Epple 57, 5. Serrat 45 točk.

Veleslalom za najmlajše

TRŽIČ — SK Tržič bo priredil v soboto meddružtveni veleslalom za cicibane gorenjske regije, v nedeljo pa veleslalom za cicibane zahodne regije. Tekmi bosta v Hrastjah z začetkom ob 10.30. V primeru odjuge bo tekmovanje na Zelenici.

Zimske igre elektrogospodarstva

KRANJSKA GORA — Elektroinštitut »Milan Vidmar« in Elektronabava sta prireditelja letošnjih že 21. zimskih iger elektrogospodarstva Slovenije. Veleslalom bo to soboto v Kranjski gori, tekmovanje v smučarskih tekih pa naslednjo soboto v Črnem vrhu. Za veleslalom je pripravljenih več ko 460 tekmovalcev in tekmovalk.

T. B.

NTC Ljubljana : Kras 23:2

LJUBLJANA — NTC Ljubljana ima zelo dobre odnose s slovenskimi športnimi društvi v zamejstvu. Redno se srečujejo zlasti mladi ljubljanski igralci in igralke s svojimi vrstniki iz zgonškega Krasa. Na zadnjem srečanju v Zgoniku so zmagali Ljubljančanke z 11:2. Povratno srečanje v Ljubljani pa se je končalo z izidom 23:2 v korist domačink. Ljubljančanke so dosegle naslednje izide: Pene 5:0, Reflak 5:0, Stanič 5:0, Tomšič 4:1 in Bručan 4:1.

Zupančičeva 2.

Velik uspeh mlade ljubljanske telovadke na tekmovanju za GP Francije

LJUBLJANA — Z nastopa na mednarodnem gimnastičnem tekmovanju Grand Prix v Franciji se je vrnila mlada ljubljanska telovadka Alenka Zupančič, ki je dosegla imeniten uspeh — drugo mesto v mnogobolu ter po eno zlato in srebrno odličje, za nameček pa je navdušila tudi gledalce.

V Valencu, mestu, ki je kakih 60 km oddaljeno od Grenobla je nastopilo 37 tekmovalk in 8 ekip (sestavljenih iz po 4 tekmovalk) iz Nizozemske, ZRN, Španije in Francije.

Jugoslavijo je zastopala le Alenka Zupančič, ki je nastopila v posamični konkurenci. Razlog je enostaven. Francozi, ki so to tekmovanje letos pripravili prvič, so pač menili, da v Jugoslaviji ne premoremo štirih dovolj dobrih telovadk, ki bi lahko nastopile tudi v ekipni konkurenci. Alenkin nastop jih je brzkone prepričal o nasprotnem.

Mlada ljubljanska telovadka Iz Sp. Šiške se je na močnem in napornem tekmovanju (saj so vse opravili v enem dnevu) odlično odrezala. Kvalificirala se je namreč med najboljših 24 in tako s premočjo zmagali v ekipni konkurenci. Na zadnje mesto se je uvrstila ekipa Vrhnike. Vrhničani so namreč štartali kasneje, potem ko jim je čas že tekel.

Jutri bo na sporedu biatlon. Proga bo dolga 10 km, tekmovalci pa bodo morali med tekom enkrat streljati s polavtomatsko puško na tarče, ki bodo oddaljene 100 m. Vsak tekmovalec bo imel na voljo 10 nabojev. Startalo bo 40 vojakov iz 6 ekip.

Rezultati: tek na 10 km: 1. Cvajnar 35:42,03, 2. Podlogar 37:51,84, 3. Kordež 38:38,95, 4. Pogačar (vsi Kranj) 38:58,90, 5. Pavišha (Post.) 41:36,12, 6. Burić (Kr) 42:03,86, 7. Krapež (Mb) 45:50,70, 8. Jelenc (Kr) 36:10,18, 9. Vidmar (Post) 46:14,23, 10. Bantan (Mb) 36:34,78; **ekipno:** 1. Kranj, 2. Maribor, 3. Postojna.

Izjave

BOJAN CVAJNAR: »Proga je bila odlično pripravljena, kot nalašč za tek na vojaških smučeh, obenem pa tehnično zelo zahtevna. Za tek na taki stezi moraš biti dobro telesno pripravljen. Jaz se nisem najbolje počutil, saj sem pred kratkim prebolel angino. Moj najhujši tekmec je bil Cveto Podlogar, moj najboljši prijatelj. Tokrat sem bil jaz boljši.«

CVETO PODLOGAR: »Tokrat sem imel precej smole. Slabši tekmovalci se niso umikali. Padel sem in izgubil dragocene sekunde. Toda tudi drugo mesto je lep uspeh. Proga je bila dokaj zahtevna.«

DRAGAN BURIĆ: »Imel sem slabo štartno številko — 2. Proga še ni bila idealna in tako tudi ne dovolj hitra. Poleg tega pa mi danes ni šlo kot bi moralo. Imel sem krizo. Prav zato sem kar zadovoljen z uvrstitvijo. Sicer pa se s smučarskih tekom ukvarjam že dolgo. Pri nas v Gorskem Kotarju, odkoder sem doma, je dovolj priložnosti za to. Letos nastopam kot član ekipe ljubljanskega armadnega območja na tekmovanjih za jugoslovanski smučarski pokal, kjer sem dosegel že nekaj odličnih uvrstitev. Upam, da se bom uvrstil v ekipo, ki bo branila najvišji naslov na smučarskem prvenstvu JLA marca na Jahorini.« BRANKO SOBAN

191 nastopajočih

Že v nedeljo bo v M. Soboti letošnje prvenstvo Slovenije v krosu

M. SOBOTA — V nedeljo, 12. t. m., bo v murskosobočkem mestnem parku letošnje posamično in ekipno prvenstvo Slovenije v krosu. Po zadnjih vesteh se je za nastop prijavilo točno 191 tekačev in tekačic iz 12 atletskih organizacij, po dolgem času tudi iz Brkinov in Črnomlja.

Na letošnjem prvenstvu Slovenije, ki bo uvod v novo atletsko sezono, bodo tekmovali za naslove prvakov SR Slovenije v sedmih kategorijah. Člani bodo tekli na 10 km, mlajši člani na 7 km, starejši mladinci na 5 km in mlajši mladinci na 3 km dolgi progi. Članice bodo tekle na 2500 m, starejše mladinke na 2000 m in mlajše mladinke na 1500 m dolgi progi. Tekmovanje se bo začelo ob 11. uri.

Za letošnje prvenstvo bo republiška atletska zveza poostrila kontrolo nad prijavljenimi. S posebnim pismom je AZS obvestila atletske organizacije, da bo delegat AZS kontroliral registracijo in tekmovalne knjižice, prav tako pa bodo poostrili kontrolo tudi glede zdravstvene sposobnosti za tekmovanje. Vsak nastopajoči bo moral imeti potrdilo o zdravniškem pregledu, sicer mu delegat AZS ne bo dovolil nastopiti.

Na letošnjem prvenstvu SRS bodo le redki branili lanski naslov. Lanska prvakinja pri mlajših mladinkah Zvonka Blatnik (Kl), bo odsotna, ker je poškodovana. Lanska zmagovalka pri članicah Breda Fergar (Br) pa letos ne bo nastopala na krosih (pripravlja se le na dvoranska tekmovanja), tako da bo edina branilka naslova prvakinje SRS Darinka Skuk iz Raven — pri starejših mladinkah. Lanski prvak SRS pri mlajših mladincih Stanko Miklavžina iz Velenja bo letos štartal pri starejših mladincih, lanski zmagovalec pri starejših mladincih Igor Peternel iz Murske Sobote pa je v JLA. Tudi Krofi iz Celja, ki je lani osvojil naslov prvaka pri mlajših članih, zaradi poškodbe ne bo nastopil, tako da bo pri moških edini branil naslov Stanko Lisec — v teku na 10.000 metrov.

F. M.

ŠAH — ŠAH — ŠAH — ŠAH — ŠAH

Ponovno trojka

Pred zadnjim kolom državnega prvenstva vodijo Matanović, Ivkov, Nikolac

BEOGRAD, 9. febr. — Pred zadnjim kolom državnega prvenstva so na vrhu trije tekmovalci, v boju za prvo mesto pa še trije. Skorajda gotovo je tudi, da bo od te šesterice nastala tudi četverica potnikov za conski turnir.

V nadaljevanju predvidenih partij so igrali takole: Velimirović : Matulović 1:0, Ivanović : Bukić remi, Nikolac : Vukić 1:0, Meštrović : Ostojić remi.

Vrstni red: Matanović, Ivkov in Nikolac 9,5, Knežević, Velimirović in Kovačević 9, Matulović, Kurajica, Bukić in Parma 8,5, Rajković 8, Ivanović in Vukić 7,5, Planinc, Hulak in Meštrović 6,5, Ostojić in Raičević 6.

Vodilna trojka Matanović, Nikolac in Ivkov ima seveda najboljše možnosti, čeprav je moč pričakovati, da jo bo še kdo dohitel. Skorajda gotovo je namreč, da bodo vsi trije vodilni remizirali (najtežje delo bo gotovo imel Nikolac) in si tako zagotovili »conske« mesta.

Kovačević in Knežević bosta v neposrednem dvoboju odločala kdo je boljši, kdo se lahko vplete v boj za prvo mesto. Tudi med Velimirovičem in Planincem ni moč pričakovati remija. Velimirović je v zadnjih treh kolih trikrat zmagal, Planinc pa trikrat izgubil, pa bi po računu verjetnosti morale biti možnosti slovenskega velemojstra boljše od nasprotnikovih.

Pari zadnjega kola: Ostojić — Rajković, Kovačević — Knežević, Planinc — Velimirović, Matulović — Nikolac, Vukić — Raičević, Matanović — Kurajica, Parma — Ivkov, Hulak — Ivanović.

PO DOMAČIH KRAJIH

Prvenstvo starejših pionirjev in pionirk

SKOFJA LOKA — Tehnična podkomisija pri alpski komisiji SZS je odločila, da bo prvenstvo Slovenije za starejše pionirje in pionirke, ki ga je SK Železniki odpovedal, v soboto in nedeljo 11. in 12. t. m. na Starem vrhu — v organizaciji SK Alpetour. Veleslalom bo v soboto ob 12.30, slalom pa v nedeljo ob 10. uri. Žrebanje bo drevi ob 18. uri v prostorih SK Alpetour. Prijave sprejemajo do 17. ure.

Sprejet rebalans proračuna MIS

SPLIT, 9. febr. — V direkciji osmih sredozemskih iger so danes podpisali družbeni dogovor na ravni Hrvatske za financiranje iger oziroma za povečanje sredstev od 354 milijonov na 884 milijonov dinarjev.

Družbeni dogovor so podpisali zastopniki izvršnega sveta Hrvatske, skupščine občine Split, zveze za telesno kulturo Hrvatske, loterije, nogometne zveze Hrvatske in petih prvoligaških nogometnih klubov Dinama, Osijeka, Zagreba, Rijeke in Hajduka.

NOGOMET

Olimpija : Mercator 3:2 (2:2)

KOPER, 9. febr. — Kakšna senzacija, čeprav je šlo le za prijateljsko merjenje nogometnih moči najboljših ljubljanskih klubov 2:0 za Mercator po golih nekdanjega Olimpijinega igralca Kozelja in brzkone bodočega bežigrajskega igralca Terčiča je bilo že po 15 minutah igre.

Šele v nadaljevanju so igralci bežigrajskega prvoligaša po zaslugi mnogo boljše telesne pripravljenosti strli odpor Vičanov, ki jih je v glavnem odlikovala kombinatorika. Dogandžič (11-metrovka), Lalović in Radulović so bili strelci za Olimpijo, ki je nastopila brez lažje poškodovanih Dalanovića in Rožiča.

F. BUZIČ

Lovorika Marjan 78 Partizanu

SPLIT — V finalni tekmi nogometnega turnirja za pokal Marjan 78 sta Partizan in Hajduk igrala neodločeno 1:

DANES NA RTV

TELEVIZIJA

9.00 TV V ŠOLI: Ruščina, Od petka do petka, Prijateljstvo (Zg)
10.00 TV V ŠOLI: Angleščina, Risanka, Zgodovina (do 11.05) (Bg)
11.55 Chamonix: SMUK ZA MOŠKE prenos (do pribl. 14.00) EVR
15.00 TV V ŠOLI — ponovitev (do 16.00) (Zg)
16.10 SMUK ZA MOŠKE — posnetek iz Chamonixa
17.10 POROČILA
17.15 O STUDENTU, KRČMARICI IN SODNIKU, barvna serija Pravljica iz lutkarjevega vozička.
17.40 DEČEK DOMINIK — barvna serija
18.05 OBZORNIK
18.15 SLOVENSKE NARODNE V VESELI DRUŽBI
18.41 RAZPOREJANJE DOHODKA — izobraževalna serija Pota samoupravljanja
20.00 ANN MARGRET SMITH — barvna zabavno glasbena odd.
19.12 BARVNA RISANKA
19.30 TV DNEVNIK
20.56 RAZGLEDI: Južna Afrika — barvna oddaja
21.55 TV DNEVNIK
22.10 SERPICO — serijski barvni film
23.00 POROČILA

Oddajniki II. TV mreže:
17.15 TV DNEVNIK (Zg)
17.35 TV KOLEDAR (Zg)
17.45 IGRAJMO SE GLEDALIŠČE — oddaja TV Ljubljana (Zg)
18.16 TELESPORT (Zg)
18.45 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Sk)
19.30 TV DNEVNIK (Zg)
20.00 VELIKANI MODERNE UMETNOSTI: Salvador Dali (Bg II)
20.55 VČERAJ, DANES, JUTRI (Zg II)
21.15 SODOBNIKI: Zuko Džumhur (Bg II)
21.45 ZADNJA PREDSTAVA BINGA CROSBYJA
22.35 KRONIKA FESTA (do 23.20) (Bg II)

TV Zagreb — I. program:
do 20.00 isto kot na oddajnikih
II. TV mreže
20.00 TV ŽEHTNIK — oddaja TV Ljubljana (Bg)
20.45 JAZ, KLAVDIJ — serijski film (Zg)
21.40 TV DNEVNIK (Zg)
21.55 KAKO SE JE KALILO JEKLO — dokumentarna serija (Bg)

TV KOPER
19.25 TV TRIM TEST — B
19.55 OTROŠKI KOTIČEK — B
20.15 TV DNEVNIK — B
20.35 QUILLER MEMORANDUM, ce. lovečerni film — B
22.10 BENEŠKI SLOVENCI, dokumentarni film — B
22.40 JAZZ NA EKRANU, Obrazi jaz za, 2. del — B

IZ RADIJSKEGA SPOREDA

PRVI PROGRAM

4.30—8.00 Dobro jutro! 8.08 Glasbena matineja — Mozart, Smetana, Rossini, Ravel, Beethoven, Adamič, Debussy, Chopin; 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Deljenje besed; 9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 11.03 Znano in priljubljeno; 12.10 Z orkestri in solisti; 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Juvanec; Precejanje sadnega drevja; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Glasbena pravljica; 14.16 Naši umetniki mladim poslušalcem; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.45 Naš gost; 18.05 Moment musical -- Elgar, Liszt, Arnič; 19.45 Minute z ansamblom Vilija Petriča; 20.00 Stop pops 20; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih; 22.20 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Jazz pred polnočjo; 1.03 Schumannova komorna glasba; 2.03 Mojstri jazza; 3.03 Chopin in Liszt; 4.00 Majhni ansambli.

DRUGI PROGRAM

8.00—13.00 Petek na valu 202; 13.33 Zvoki dežel ob Mediteranu; 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev): Deljenje besed; 14.25—16.00 Z vami in za vas; 16.00 Prometni leksikon; 16.05 Vodomet melodij; 16.30 Mi in narava; 16.40—19.00 Glasbeni stereo studio, vmes ob 17.40 Odmevi z gora; 18.00 Stereo jazz; 18.55 Minute za kulturo.

TRETJI PROGRAM

19.05 Radijska igra — Ian D. Chessman: Dviganje (prva izvedba); 19.57 Iz slovenske klavirske literature; 20.15 Z jugoslovanskih koncertnih odrov — Ravel, Poulenc, Franck; 22.00 V nočnih urah — Ramovš, Štuhec; 22.30 Mednarodna radijska univerza; 22.45 Iz jugoslovanske operne literature — D. Švara: »Slovo od mladosti«, S. Osterc: »Krst pri Savici«; 23.15 Iz komornih opusov (skladatelj Albin Weingerl; 23.55 Iz slovenske poezije (do 24.00).

Kam gre dohodek?

Mnogi — lahko rečemo večina — še vedno ne vemo, kam gre dohodek, ki ga ustvarimo s svojim delom. Je to, kar dobimo vsak mesec »v kuverti« ali — po novem — »na knjižico« vse? Nikakor! In prav o tem govori današnja 3. oddaja iz cikla »Pota samoupravljanja«: za kaj vse prispeva delavec iz svojega dohodka, kakšne so njegove potrebe in interesi — od šolstva do kulturnih aktivnosti — in koliko prispeva zanje.

Oddajo so ljubljanski televizijci posneli v škofjeloški Jelovici s sodelovanjem delavcev TOZD Jelobor v Gorenji vasi ter s sodelovanjem centralnega delavskega sveta in generalnega direktorja Tineta Kokelja.

TV I ob 18.15

Slovenske narodne v veseli družbi

V vasi Rove pri Radomljah je stara kmečka krčma »Pri Nacetu« in v njeni prostorni »hiši« slikovita kmečka peč. Nemara smo prav zavoljo te peči izbrali to okolje za predstavitev nekaterih starih slovenskih narodnih pesmi v veseli družbi. Dobršen del pesmi je vinskih, pa jih šegavo povezuje Andrej Nahtigal z nagajivimi verzi iz Strekljeve zbirke. Pesmi je pripravil, nekatere med njimi so zapete prvič, vokalni kvartet »Savski val«, ki je vso svojo dejavnost posvetil iskanju in ohranjanju starih ljudskih napevov.

Pod črto

Pa dajmo še en samoprispevek!

Dolgoletna televizijska naročnica Anica Berlogar ima takle predlog:

»Poti in stranpoti so se na žalost tako hitro končale, da ne veš, kaj je zdaj s tistimi ‚težkimi ribami' iz Trnika, kje so zdaj... Škoda, da ni več domačih filmov na leto! Bele trave so mi ostale v spominu, bolj žalostne so bile, a tako je življenje. Pravim: če že mora biti za vsako reč samoprispevek, pa naj ga razpišejo še za domače filme, tako da jih bo na leto vsaj kakih deset, pa še kake tri domače nadaljevanke...«

Čudno, da se ta misel tudi drugje še ni porodila!

Prazno kljub dobri beri

Preprost časopisni okvirček sili k razmišljanju. Sili njegova vsebina: izid razpisanega nagradnega natečaja za izvirno slovensko televizijsko dramo. Oseminštirideset prispelih besedil. Kar neverjetna bera! Kdo bi si mislil, da so se slovenski literarni ustvarjalci tako ogreli za televizijski medij! Kdo bi si mislil, da očitno nikogar ni prestrašila lanskoletna odločitev žirije, ki ni podelila nobene nagrade?

Letošnja bera je bila bogata, tudi žirija strpnejša — poslana dela kvalitetnejša od lanskoletne izbire, kot je videti. Prva nagrada žal (ali seveda) zopet ni bila podeljena. Tudi drugo nagrado so razpolovili. Toda suma sumarum — tri nagrajena dela in tri odkupljena pomeni šest novih vreč pristne domače moke v televizijskih rokah, najmanj šest zasnov za testo, iz katerega se da speči šest dragocenih hlebcev, vzhajanih z domačim kvasom. (Če jih bodo seveda znali prav speči.) Nič več se nam ne bo treba vsak prvi ponedeljek v mesecu spraševati, kje je vendar obljubljeno domače delo, kje tista napovedana domača drama, za katero smo bili pripravljeni celo manj pogodrnjati ob povišanih televizijskih naročninah, češ bomo imeli pa boljši, izvirnejši spored! (?)

Šest novih del pomeni osmino prispelih besedil. Šest novih del lahko pomeni zagotoviti kar polovico maksimalnega letnega kontingenta izvirnih domačih dramskih uprizoritev. Če je pomanjkanje domačih dram glavni krivec za izposojena dela v ponedeljkovih dramskih sporedih, lahko spet upamo?

A kje so drame, odkupljene na lanskoletnem natečaju— videli smo le »Pravico vasi Brezje« Željka Kozinca — kje so predlanska besedila, kje so tista besedila, ki so prispela mimo natečaja? Kje so navsezadnje drame, ki so že posnete, kje so, saj smo vendar lahko brali vrsto reportažnih zapisov s snemanj? Kje je Kmeclova »Bohinjska miniatura«, kje Paplerjeva »Dobrotnica«?

Že je tu nova bera domačih dramskih besedil. Ponedeljkovi večeri, enkrat na mesec s posebnim ‚budarkom namenjeni domači ustvarjalnosti, skomine budeči, pa kar minevajo. Brez domačih dram. In žal tudi brez vsakega pojasnila.

BOGI PRETNAR

Celje: uspešno preventivno delo

Lani na območju UJV Celje le deset kaznivih dejanj več kot predlani — Pojasnjenih tudi 68 primerov iz prejšnjih let — Manj mladih prestopnikov

CELJE, 9. febr. — V preteklem letu je UJV Celje obravnavala 5180 kaznivih dejanj, kar je le za 10 primerov več kot predlanskim. Poleg tega pa so delavci UJV uspešno razvozljali še 68 dejanj, ki so se zgodila v prejšnjih letih. Delo je bilo usmerjeno predvsem v obravnavo vseh vrst prestopkov in poglabljanje preventivnega dela na najbolj izpostavljenih področjih in območjih.

Uspešno so bila rešena vsa kazniva dejanja zoper življenje in telo, moralo, ter splošno varnost premoženja. V prvi polovici preteklega leta so beležili predvsem precejšen porast drobnih kaznivih dejanj, ki sicer že nekaj let nazaj predstavljajo posebno kategorijo, ker družbi niso posebej nevarna, so pa tako številčna, da so velik problem. Najpogostejši so vlomi v avtomobile. Zaradi izrednega porasta so delavci UJV začeli iskati vzroke in prišli do zaključka, da je kriv predvsem dotok delovne sile, ki prihaja z odpiranjem novih delovišč, in med katero je tudi precej povratnikov, storilcev kaznivih dejanj. Med temi je tudi nekaj nepoboljšljivih, ki se ne morejo vključiti v normalno življenje in delo, ter vedno znova zaidejo na stranpota.

Preventivne akcije so obrodile sadove že proti koncu leta. Uspeli so ne samo zaustaviti porast, temveč celo zmanjšati število kaznivih dejanj. Le-teh pa bi bilo še manj, če bi bili tudi občani sami bolj varnostno vzgojeni. Ko odhajajo od doma, ostajajo za njimi prenekatera vrata odklenjena, tudi na parkiriščih, ko zapuščajo ieklene konjičke, ni nič bolje.

Če bi bila zaklenjena vhodna vrata, tudi Golob (o njem je bilo prelitega lani veliko črnila), ki je kar desetkrat podtaknil ogenj v raznih kleteh, najbrž ne bi našel toliko priložnosti.

Sicer pa je bilo na celjskem območju zabeleženih 2.166 tatvin, 834 večjih tatvin in vlomov, 17 ropov in roparskih napadov, ter trije grabeži. Zanimivo je, da so delavci UJV obravnavali tudi štiri primere onesnaženja in uničevanja človekovega okolja — v vseh štirih primerih je šlo za onesnaženje vode.

Upada tudi mladinsko prestopništvo. V letu 1977 predvsem niso zabeležili nobenega izrazitega primera združevanja v večje združbe. Bilo pa je 83 pobegov od doma in 105 iz vzgojno poboljševalnih domov.

Čeprav jih je nekoliko manj kot prej in so skoraj v celoti raziskani, je krvnih deliktov še vedno precej. V velikem porastu so predvsem naklepni umori (bilo jih je 11 — kar 4 od teh je zakrivil Martin Oblak).

Tudi poskusov ubojev je bilo 11, štirikrat je bila povzročena smrt iz malomarnosti, prav tako štirikrat so ljudje umrli zaradi hudih poškodb, hudo ranjenih pa je bilo 111 ljudi. Motivi za krvne delikte so predvsem sovraštvo in maščevanje, užaljenost in prizadetost. Letos beležijo tudi dva nadvse nenavadna primera. Gre namreč za napeljevanje na umor. Seveda je šlo tudi tu za sovraštvo in maščevanje, k sreči pa je vse ostalo le pri napeljevanju.

Kot že rečeno, delavci UJV so svoje naloge uspešno opravljali. Veseli dosedanjih uspehov, so nam zatrdili, da se bodo trudili tudi naprej, vendar uspeha ne bo, če se ne bomo trudili tudi mi sami.

NADA KUMER

Drveče cisterne na magistrali

NOVO MESTO, 9. febr. — Ni še dolgo tega, odkar je zaradi prehitre vožnje padla cisterna v potok Raduljo pri Dobruški vasi, pa imamo spet primer, da je voznik cisterne povzročil prometno nesrečo. Zgodilo se je včeraj zjutraj pri Poljanah. Vzlic delno zasneženi cesti je voznik cisterne koprske registracije, Marko Listić iz Zemuna, vozil tako naglo po klancu navzdol v smeri Ljubljane, da je moral pri srečavanju zavirati. Zato ga je zaneslo na levo in je zapored oplazil dva tovornjaka s prikolicami, ki sta ju vozila Dušan Sremac iz Šida in Bojan Hrvatić iz Črnuč, nato pa zadel še tovornjak kranjske registracije, ki ga je vozil Dragoljub Peič z Jesenic. Peičev tovornjak je cisterna odbila čez nasip na njivo, na cisterni pa je odtrgalo zadnjo os s kolesi vred. K sreči ni bil nihče ranjen. Po približni oceni pa je škode več kot 110.000 dinarjev.

P. R.

Novo križišče, nova črna točka

NOVO MESTO, 9. febr. — Nova obvozna cesta Ločna — Novi most — Zabja vas — Gotna vas — Gorjanci je velikega pomena za razbremenitev vedno bolj gostega prometa v samem Novem mestu, vendar se je tudi tokrat izkazalo, da ima vsaka »medalja dve plati«. Zlasti ko imamo v mislih novo križišče na tej obvozници v Žabji vasi. Opozorili bi zlasti na slabo prometno signalizacijo, saj je bilo v zadnjem času na tem križišču že več nesreč, ki so sicer zahtevale samo praske in razbito pločevino.

S. D.

Nasilje ni bilo vzrok smrti

LOGATEC, 9. febr. — Ob cesti so v torek zjutraj našli mrtvega 64-letnega Janeza Pivka iz Petkovca pri Logatcu. Po takojšnjem pregledu trupla niso odkrili sledov nasilja, ugotovili so, da gre za nenadno smrt.

M. S.

Črna orožarna

Dvanajst oseb pred sodiščem v Slavonskem Brodu - Trgovina z orožjem

SLAVONSKI BROD, 9. febr. — Tu se je pred okrožnim sodiščem začelo sojenje dvanajsterici občanov iz Slavonskega Broda, ter njegove bližnje in daljne okolice, ki so obtoženi tihotapljenja, skrivanja in preprodajanja orožja ter nabojev.

Obtoženi Pirc, Delić in Račić so od leta 1974 do sredine lanskega leta iz Avstrije in Nemčije v nekaj vožnjah z osebnimi avtomobili pretihotapili v Jugoslavijo več kot 11.500 nabojev za puške, pištole in revolverje, 13 lovskih pušk, 39 revolverjev in pištol ter nekaj kosov optičnih merilnih naprav. S tem orožjem in naboji so nato prekupčevali.

Samo v stanovanju Z. Račića so ob preiskavi odkrili 31 kilogramov šiber, 1,5 kilograma smodnika, 7000 vžigalnih kapic za lovske naboje in tako naprej.

Obtoženi R. Obradović pa je med drugim lansko leto iz Italije pretihotapil celo dve ameriški vojaški polavtomatski puški M-16, med črnoborzijanci imenovani »vietnamkaa«.

Ostali izmed dvanajsterice so obtoženi predvsem prekupčevanja s pretihotapljenim orožjem in naboji. Sojenje se bo predvidoma končalo čez en teden.

P. V.

Mala nočna kronika

LJUBLJANA, 9. febr. — Pusta smo pokopali, z njim pa ne dobre volje, razposajenosti in pretiravanja vseh vrst.

● 23.40 — V gostilni Nace je Duško O. razbil tri kozarce, dve pivski steklenici in krožnik. Povzročeno škodo je poravnal. V kratkem bo poravnal še prijavo, ki so jo miličniki poslali sodniku za prekrške.

● 21.00 — Patrulja milice je v avtomobil naložila Bojana P., ki je pod težo alkohola obležal na cesti. Novih moči si je nabral na Povšetovi.

● 02.00 — Na pustni zabavi v hali Komunalnega centra v Domžalah sta Marko H. in Mujaga R. hodila od mize do mize in praznila kozarce. Njun pivski pohod se je končal v prostoru za treznjenje.

I. U.

Pobeglega voznika so hitro našli

MARIBOR, 9. febr. — V Gorišnici pri Ptuju se je pripetila v torek hujša prometna nesreča, v kateri je bila hudo ranjena Marinka Belšak iz Gorišnice 162. Vanjo je trčil osebni avto, ko je s sestro šla po desni strani ceste. Po nesreči voznik ni ustavil, pač pa se je odpeljal naprej.

Delavci milice so ga kmalu izsledili in ugotovili, da je nesrečo povzročil Viktor Voglar iz Formina 12. Voznika so preizkusili z alko testom, ki je pozelenel čez polovico.

D. P.

Razneslo barvni TV sprejemnik

MARIBOR, 9. febr. — Sinoči okrog 18. ure je nastal požar v stanovanju Slavka Herneta v Mariboru, Cesta 14. divizije. Hernet je imel v dnevni sobi vključen barvni televizor, ki je nenadoma eksplodiral. Ravno takrat, na srečo v sobi ni bilo nikogar. Ogenj je uničil nekaj pohištva, škode pa je za 40.000 dinarjev.

D. P.

„Spominska' fotografija

Obširne meritve hitrosti so pokazale, da velika večina voznikov spoštuje omejitve — Kršilcem kazen in slika

LJUBLJANA, 9. febr. — V zadnjih dneh so enote milice pri RSNZ izvedle več akcij, v katerih so merili hitrost motornih vozil. Meritve so pokazale, da večina voznikov le spoštuje omejitve.

Najprej so miličniki 31. januarja postavili radar v Vranskem. Namenjen je bil vozilom, ki so peljala proti Celju. Medtem ko so se vozniki osebnih avtomobilov držali predpisane hitrosti, pa to ne velja za voznike tovornjakov. Ustavili so jih petnajst.

Minulo soboto so miličniki merili hitrost na Titovi in Dolenjski cesti. Od 524 voznikov motornih vozil, ki so med 7.50 in 9.15 vozili po Titovi proti Črnučam, jih je bilo 48 takih, ki so peljali z več kot dovoljenimi 60 kilometri na uro. Omeniti velja voznika Petrolovega tovornjaka s prikolico, ki je kljub temu, da je prevažal plinsko olje, za približno 20 kilometrov na uro prekoračil dovoljeno hitrost. Osebni avtomobil Branka Lapa iz Most pri Komendi je potegnil 93, Mihaela Korena iz Godiča pa 91 kilometrov na uro.

Od 10.10 pa do 12.30 so radar postavili na Dolenjsko cesto, kjer so hitrost merili vozilom, ki so peljala proti Zagrebu. Mimo miličnikov je v dobrih dveh urah peljalo 928 motornih vozil. Dovoljeno hitrost jih je prekoračilo osemdeset. Zlasti se je »izkazal« Osiječan Stjepan Krklec, ki je mimo radarja švignil s 110 kilometri na uro, samo s petimi kilometri na uro pa sta za njim zaostala Leopold Babnik z Lavrice in Ljubomir Živković iz Beograda.

V ponedeljek so akcijo ponovili na Titovi cesti. Hitrost so merili od 10.55 pa do 12.40. V tem času je mimo miličniške patrulje peljalo proti Črnučam 963 vozil. Več kot je dovoljeno, je vozilo 62 voznikov osebnih avtomobilov in trije šoferji tovornjakov. Kazalec na radarju je največ pokazal vozniku Viatorjevega taksija Jusufu Kajtazoviću, ki je peljal z 91 kilometri na uro.

Zadnja kontrola hitrosti pa je bila v torek v Krakovskem gozdu na Dolenjskem, kjer so zabeležili 25 »hujših« prekoračitev hitrosti.

Voznike, ki so zmerno prekoračili najvišjo dovoljeno hitrost, so kaznovali na samem kraju, proti tistim posameznikom, ki smo jih tudi poimenovali, pa so napisali prijavo sodniku za prekrške.

IZTOK UMER

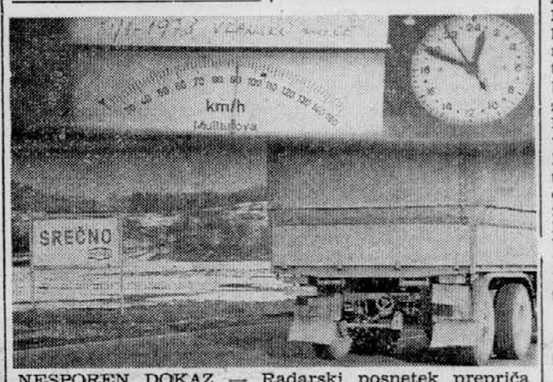

NESPOREN DOKAZ — Radarski posnetek prepriča tudi najbolj prepirljive voznike. Na njem je pravzaprav vse, razen priimka, stanovanja in odločbe sodnika za prekrške. Foto: RSNZ

Vdor mamil v Evropo

Uživanje mamil se vse bolj širi med zahodnoevropsko mladino - Trgovina z mamili narašča kljub protiukrepom

ŽENEVA, 9. febr. (Reuter, UPI, AFP) — Urad za nadzor mamil pri Združenih narodih je v svojem poročilu za leto 1977 sporočil, da navzlic naporom oblasti v skorajda vseh državah na svetu in čedalje učinkovitejšem delu služb za odkrivanje tihotapcev z mamili, svetovna proizvodnja in poraba heroina, kokaina, marihuane in drugih mamil nenehno narašča.

Po podatkih te agencije največ mamil še vedno proizvedejo v državah tako imenovanega »zlatega trikotnika« (Burma, Laos in Tajska), zaslediti pa je, da se je nezakonito gojenje rastlin, ki vsebujejo opij, močno razširilo v Libanonu, Afganistanu, Pakistanu in Mehiki. Polovžaj je še posebej nevaren v Libanonu, kjer so makova polja začela izpodrivati nekdanje njive, ki so bile zapuščene v državljanski vojni. Tudi pomanjkanje organiziranega nadzora v tej državi spodbuja proizvodnjo in tihotapljenje mamil.

V letu 1976 so zaplenili 1600 kilogramov heroina iz jugovzhodne Azije, kar je enako količini tega mamila, ki so jo leta 1975 zaplenili v celem svetu. Tihotapci heroina vztrajno prodirajo na zahodnoevropski trg, ki je zanje čedalje bolj zanimiv. V ZDA so mamila kot vzrok smrti mladine od 18. do 24. leta še vedno na četrtem mestu, poraba marihuane, ki velja za »milejše« mamilo, pa nenehno narašča.

Kokain, ki ga največ tihotapijo v ZDA, pridelujejo v Kolumbiji, Boliviji in Peruju, poraba pa se veča tudi v Kanadi. V zadnjih štirih letih so zaplenili skupaj 7,3 tone kokaina in 6,2 tone heroina.

Opaziti je, da vse vrste mamil čedalje bolj prodirajo v zahodnoevropske države pod vplivom »podzemskega trga«, ki se razrašča, in velikih zaslužkov preprodajalcev na še »neobdelanem« terenu.

Čeprav se je oblastem v nekaterih zahodnoevropskih državah posrečilo delno uničiti mrežo tihotapcev kitajskega rodu na Nizozemskem, grozi nevarnost, da se bodo skupine »kitajske mafije« znova organizirale na drugih tleh. V poročilu urada je omenjeno tudi izredno učinkovito posredovanje sovjetskih oblasti, ki so prekinile tihotapsko pot iz jugovzhodne Azije prek moskovskega letališča v zahodno Evropo.

Pustni obračuni

Letos pust v ZRN ni zahteval mrtvih — Dosti hujše je bilo v Južni Ameriki

BONN, SAO PAULO, 9. febr. (Tanjug) — Letošnje pustovanje v ZR Nemčiji, ki je po tradiciji doseglo višek v karnevalskih sprevodih v mestih ob Renu, je srečno minilo brez žrtev. V Kölnu, Mainzu, Düsseldorfu in drugih mestih, kjer so jih izučile izkušnje iz prejšnjih let, ko skorajda ni minil karneval, ne da bi alkohol koga spravil na oni svet, so pripravili posebne postaje za nujno pomoč, kjer so dežurne ekipe skrbele za »treznjenje« veseljakov.

Köln in Düsseldorf sta se tudi letos potegovala za to, katero bo »najbolj karnevalsko« mesto dežele Severno Porenje — Westfalija. Izid te bitke še ni znan.

Mestni očetje v Kölnu so subvencionirali karnevalski sprevod s 600.000 maskami. Tako so organizatorji lahko najeli 76 pihalnih godb, pripravili 45 velikih karnevalskih vozil in razdelili množici pol milijona gledalcev okoli 70.000 škatel bonbonov in čokolad ter 150.000 šopkov. Petičnejši Düsseldorf pa je odrinil iz svojega proračuna »samo« 180.000 mark. Toda ko je bil karnevalski sprevod pri kraju, so bile tudi v tem mestu ceste posute s sladkarijami, ki so jih pozneje pobrali stroji za pobiranje smeti.

V Sao Paulu pa je bilo že ob začetku karnevala mrtvih 116 ljudi, poroča agencija France Presse. Od tega jih je 42 doletela smrt v prometnih nesrečah, ki se jih je v prvih dveh dneh karnevala zgodilo 1.325. Predstavnik varnostnih oblasti je povedal tudi, da so v teh dveh dnevih aretirali zaradi »povzročanja neredov« 2.429 ljudi.

V mestu Fortalezi na severovzhodu Brazilije je v prvih 72 urah karnevala izgubilo življenje 15 ljudi, med njimi pet v prometnih nesrečah. Lokalna policija je zaradi kaljenja javnega reda zaprla 400 ljudi.

Prehitro po poledici

CELJE, 9. febr. — Včeraj zjutraj je na poledeneli cesti med Mozirjem in Šentrupertom zaneslo osebni avto Maksa Kudra, 22 let iz Kotredeža, ki je vozil prehitro. Ko ga je zaneslo v desno, je skušal avto izravnati, a se je dvakrat zasukal okoli osi in trčil v hišo Presarje 4, od koder ga je odbilo na drugo stran ceste v hišo št. 5. Med nesrečo je padla iz avta sopotnica Marija Lazar, 37 let iz Zagorja ob Savi. Odpeljali so jo v celjsko bolnišnico.

N. K.

Potrjene kazni za grabeže

TITOGRAD, 9. febr. (Tanjug) — Vrhovno sodišče Črne gore je potrdilo prvostopne sodbe okrožnih sodišč, s katerimi je več oseb kaznovanih zaradi grabeža in jemanja odkupnine.

Zaradi grabeža družbenega premoženja je okrožno sodišče v Bijelem polju obsodilo Radovana Mitrovića, bivšega blagajnika ivangradske tovarne celuloze, na 12 let zapora, oškodovani organizaciji pa bo moral vrniti protipravno premoženjsko korist v višini 445.385 dinarjev. Marko Vukušić, vodja skladišča titograjskega Duvan-prometa v Kotoru, in Vasilije Tujković, skladiščnik, sta bila ravno tako zaradi grabeža pred okrožnim sodiščem v Titogradu obsojena vsak na 15 let zapora, vrniti pa bosta morala 1.036.809 din. Tujkoviću so sodili v odsotnosti, ker je pred začetkom postopka pobegnil v tujino.

Okrožno sodišče v Titogradu je predtem obsodilo Ćazima Gorana, direktorja komercialnega servisa v Kotoru, zaradi jemanja podkupnine, Selima Paljevića pa kot pomočnika pri tem dejanju. Obtoženi Gorana je bil obsojen na 4 leta, Paljević pa na 3 leta zapora. Obtoženima so odvzeli premoženjsko korist v višini 45.500 din.

Vrhovno sodišče Črne gore je zavrnilo tudi njuni pritožbi.

Brunarica zgorela do tal

MARIBOR, 9. febr. — Včeraj je nastal požar v brunarici Ivana Dornika, v kateri je stanoval Franc Rošner. Rošner je prižgal odprto svetilko in jo obesil tik pod strop, ki se je zato vnel. Brunarica je povsem zgorela, škode pa je za 30.000 dinarjev.

D. P.

Pod prisego

● *Priznam, da sem trikrat s krompirjem zamašil izpušno cev sosedovega vartburga. A le zato, ker me je motil hrup in zaradi splošne akcije za zaščito čistega okolja.*

PAPIRNICA KOLIČEVO
Vir, Papirniška 1
61230 DOMŽALE

Svet za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

I. razpisuje
proste vodilne delovne naloge in dela

1. vodja računovodsko finančnega sektorja

Kandidat mora poleg splošnih pogojev in moralnopolitične neoporečnosti izpolnjevati še naslednje pogoje:
— visoka ali višja izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri
— najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj pri ustreznih delovnih nalogah
— angažiran odnos do socialistične samoupravne ureditve

2. vodja analitsko planskega oddelka

Kandidat mora poleg splošnih pogojev in moralnopolitične neoporečnosti izpolnjevati še naslednje pogoje:
— visoka ali višja izobrazba ekonomske, tehnične ali druge ustrezne smeri
— najmanj 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj pri ustreznih delovnih nalogah
— angažiran odnos do socialistične samoupravne ureditve

II. objavlja
proste delovne naloge in dela

1. pravnika

Kandidat mora poleg splošnih pogojev in moralnopolitične neoporečnosti izpolnjevati še naslednje pogoje:
— visoka izobrazba pravne smeri
— zaželena ustrezna praksa
— angažiran odnos do socialistične samoupravne ureditve
Poskusno delo 3 mesece.

Za vse tri zgoraj navedene delovne naloge, obstaja možnost za pridobitev stanovanja.

2. več KV obratnih elektrikarjev in elektromehanikov za šibki tok

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da imajo kvalifikacijo za elektrikarja
— vsaj eno leto delovnih izkušenj na ustreznih delih pri vzdrževanju jakotočnih ali šibkotočnih elektro naprav.

3. več KV papirničarjev

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:
— da imajo kvalifikacijo papirničarja
— vsaj nekaj ustreznih delovnih izkušenj

4. več PKV in NKV delavcev za priučitev za delo v proizvodnji papirja in kartona

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev za opravljanje navedenih delovnih nalog in del sprejema 15 dni od dneva objave splošno-kadrovski sektor Papirnice Količevo, Vir, Papirniška 1.

Prijavljene kandidate bomo o izidu izbire obvestili v 10 dneh po odločanju pristojnega organa.

956

JANE BLACKMORE

PELIN V MEDU

2. nadaljevanje

Pošiljali ste mi denar, toda nikoli ničesar osebnega. Nikoli ničesar zame ... Karkoli ... Ni se vam zdelo vredno potrošiti niti trenutka dragocenega časa. In zdaj ste po devetih letih prišli!«

Pripla je oči. »Menim, da ste čeden moški, čeprav mi je težko presoditi, saj poznam samo našega vrtnarja in učitelja francoščine. Prvi je upognjen in star vsaj sto let, drugi pa skriva obraz za oskubeno brado.« Približala se je. »Zanimivo, kako gladko kožo imate.«

Skremžil se je. »Brijem se pač.«

»Vsako jutro?«

»Včasih tudi zvečer.«

Ostro ga je pogledala. »Vlečete me.«

»Ne.« Zmajal je z glavo. »Kadar moram na pomembno večerjo, se brijem dvakrat.« Podrgnil se je po bradi. »Bolj zoprnega strnišča ne bi mogel imeti.«

Zdelo se je, da je slišala samo prvi del njegovega odgovora. »Pomembno večerjo? Z ženskami?«

»Največkrat z možmi.«

»Ampak včasih z ženskami,« je vztrajala.

»Včasih.«

»Zakaj?«

»Kaj, zakaj?« se je zasmejal.

»Zakaj samo včasih? Ali ne marate žensk?«

»Še kako so mi všeč! Toda največ svojega posla opravljam zvečer. In to z možmi.«

»In kaj bom počela jaz, medtem ko boste vi ob večerih poslovali z možmi?«

Namršil se je. »Ti?«

»Da, jaz!«

Zazdelo se mu je, da se v njunem pogovoru besede prevečkrat ponavljajo, toda spoznal je, da se za povešenim pogledom in vedenjem ubogljive šolarke skriva značaj, ki mu ne bo zlahka kos. Napočil je pravi trenutek. Odločil se je, da bo tukaj, sredi dišečega vrta in pod vročim gorskim soncem začel z njeno prevzgojo.

»Ti me boš spremljala,« je tiho rekel.

»Zakaj?« Visoko je dvignila obrvi. »Kaj bi lahko počela?«

»Očarala bi moje stranke.«

Nagrbančila je čelo. Ustnice je rahlo pripla, tako da ga je nenadoma imelo, da bi novo vzgojo ovekovečil s poljubom. Kot bi uganila njegovo misel, je brž čvrsto stisnila usta.

Nežno je rekel: »Zelo si lepa. Ali to veš?«

»Vi pa bi radi izkoristili mojo lepoto?«

»Ali sem tako rekel?«

»Ne.« Zvenelo je negotovo, dvomeče.

»Moji prijatelji ti bodo všeč,« je nadaljeval. »Rad bi, da bi bila z menoj vsepovsod. Imela si prav ... Res sem zanemaril svojo dolžnost.«

»Dolžnost!« je spet ponovila.

»Dolžnost, da,« je ponovil za njo. »Kdaj bi že prišel pote, če bi vedel, kakšno radostno presenečenje me čaka! Dar imaš, da s svojo lepoto lepšaš tudi druge. Tudi moji prijatelji bodo tako čutili. Osrečevala jih boš.«

»Kaj pa vi?«

»Ponosen bom nate.«

»Obraz se ji je zmračil. »Koliko ste stari;« je vprašala.

Nasmehnil se je. »Šestintrideset. Še enkrat toliko kot ti, torej smem biti ponosen nate.«

»Srečni pa ne?«

»Sreča je odvisna od tega, kako se ljudje spoznajo med seboj.«

»Ali se bom s temi moškimi morala spoznati bolje — kot z vami?«

Glasno se je zasmejal, čeprav je njegov smeh zvenel nekoliko prisiljeno. »Napak! Oni bodo občutili samo takšno srečo kot jaz zdajle, ko občudujem tole vrtnico.«

Ni mu odgovorila. Dolgo ga je samo molče gledala. Njene oči so bile čiste, skoraj prozorne, in vendar ni mogel uganiti njenih misli. Njen negibni, pozorni pogled ga je začel vznemirjati in tedaj se je zganila. Naglo in vešče je utrgala temno vrtnico in mu jo ponudila.

Cvet med njima je dihal popolno lepoto. Stegnil je prste, da bi se ga dotaknil, toda odmaknila ga je in si prislonila vrtnico k licu. Temni cvet je še povečeval lepoto njene rahlo zagorele polti. S svojo kretnjo mu je jasneje kot z besedami dala vedeti, naj jo tudi on občuduje prav tako neosebno, kot je pravkar občudoval cvet.

Rekla je: »Morali boste na letališče, drugače boste zamudili letalo.«

»Res je,« je pritrdil. »Ne smem zamuditi. Pa ti tudi ne.«

Njen občutljivi obraz je spreletelo razburjeno začudenje. »Ali me boste vzeli s seboj?«

»Takoj zdaj.

»Takoj zdaj?«

»Da.«

»Ali Montmorency ve za to?«

»Še ne.«

Prvikrat se je zasmejala. Zvenelo je tako radostno, kot bi se smejal otrok, ki so mu nenadoma dovolili, da se gre igrat odrasle.

»O, sreča, sreča!« je zapela. »Komaj čakam, da vidim njen obraz, ko ji boste to povedali!«

»Sama ji boš povedala.«

»Zares? Ali smem?«

»Seveda. Vedno resno mislim, kar rečem.«

»Potem pa kar pojdiva.«

Stekla je po stezi med vrtnicami. Počasi ji je sledil. Na koncu vrta se je ustavila.

»Ali ne greste?« je zaklicala.

»Prevroče je, da bi tekel.«

MARY H. CLARK

Kje sta otroka?

40. nadaljevanje

»Kaj ste naredili moji sestri?« Vprašanje je zvenelo tako bojevito, da je Courtley takoj spoznal, da dečko ni popil mleka s primešanim uspavalnim praškom, ki mu ga je dal, tik preden sta prišla gor vohljat onadva tečneža.

»Zaspala je.«

»Pustite naju domov. Domov bi rada. Ne maram vas. Očku sem povedal, da vas ne maram, in teta Dorothy je bila tukaj, vi ste naju pa skrili.«

Courtley je počasi dvignil roko in s hrbtno stranjo usekal Michaela po licu. Fantič se je zdrznil od bolečine, potem pa se je gibčno izvil možaku iz rok. Courtney je segel za njim, izgubil je ravnotežje in se nerodno zvalil na posteljo. Z ustnicami se je dotaknil Missynih rdečkastih las in se za trenutek zmedel. Potem se je naglo pobral, se obrnil in počenil, da bi planil na Michaela. Toda fantič se je zadenjski odmikal proti spalničnim vratom. Urno jih je odprl in planil skozi sosednjo, dnevno sobo.

Courtney se je pognal za njim, saj se je domislil, da stanovanjskih vrat ni zaklenil. Ni maral, da bi Dorothy slišala škrtanje ključa v ključavnici, ki ga je bilo mogoče jasno slišati še globoko spodaj na stopnicah.

Michael je odprl vrata na stežaj in že bežal proti stopnicam. Njegovi čevlji so ropotali po golih deskah. Gibal se je spretno in naglo, njegova drobna senca je že izginjala v varni temi spodnjega nadstropja. Courtney je hitel za njim, toda v mrzlični naglici je spregledal stopnico in padel. Valil se je čez šest stopnic, šele potem se mu je posrečilo ujeti čvrsti leseni steber v ograji. Počasi se je pobral, tresoč z motno glavo. V desnem gležnju ga je ostro zabolelo, toda moral je dol, da se prepriča, ali so kuhinjska vrata zaklenjena.

Hiša je spet molčala, stopinj ni bilo več slišati. Mulec se je verjetno skril v eno izmed spalnic v drugem nadstropju, vendar bo imel dovolj časa, da ga bo poiskal. Najprej mora h kuhinjskim vratom.

Zaradi oken ga ni skrbelo. Vsa so bila dvakrat zapahnjena in za majhnega dečka tako in tako pretežka. Tudi dvojna ključavnica na glavnih vhodnih vratih je bila pritrjena previsoko za otroka. Zavarovati mora samo še kuhinjska vrata, potem bo počasi iz sobe v sobo začel iskati dečka. Klical ga bo in mu malce grozil. Tako zelo je prestrašen. Njegove oči so polne groze in nezaupanja. Tak je bolj kot kdaj podoben Nancy. Oh, kakšna nepričakovana čudovita sreča! Nič mu ni treba hiteti. Samo preprečiti mora, da bi dečko pobegnil iz hiše.

»Takoj se vrnem, Michael,« je zaklical. »Našel te bom, veš. Našel te bom, Michael. Poreden si. Zato boš kaznovan, Michael. Ali me slišiš? Michael!«

Zazdelo se mu je, da sliši šum iz spalnice na desni. Ne da bi se menil za boleči gleženj, je planil v sobo. Toda bila je prazna. Kaj bo, če je dečko tekel do konca hodnika in našel glavno stopnišče ter se spustil v prednji del hiše? V nenadni paniki se je šepaje pognal navzdol v pritličje. Od zunaj je razločno slišal treskanje valov ob skale na dnu prepada.

Zdrvel je v kuhinjo, naravnost k vratom. Vselej je hodil ven in noter samo skozi ta vrata. Imela so dvojno ključavnico in še močan zapah, ki je bil pritrjen na gornji polovici vrat. Dihal je hripavo in zasoplo goltal zrak. Z okornimi, trepetajočimi prsti je potisnil zapah do konca. Potem je potegnil k vratom težak kuhinjski stol in ga zagozdil pod kljuko. Fantič ga ne bo mogel niti premakniti, drugega izhoda iz hiše pa zanj ni bilo.

Besneče neurje je povsem pomračilo ugašajoči dan. Courtney je prižgal luč, ki je samo zabrlela in ugasnila. Najbrž so se v neurju potrgale žice. V mraku bo fantiča teže poiskati. Vse sobe zgoraj so bile polne pohištva. V vseh so bile globoke omare in predalniki, kamor bi se otrok lahko izvrstno skril.

Courtney se je ugriznil v ustnico, besno segel po petrolejki na mizi in uprasnil vžigalico. Naglo je prižgal stenj. Svetilka je imela rdeče steklo, ki je osvetljevalo obokani strop in veliko ognjišče s skrivnostno, rdečkasto svetlobo. Veter je tulil in rožljal z zaprtimi polknicami, ko je Courtney glasno zaklical: »Michael ... Je že dobro, Michael. Nič več nisem hud. Pokaži se, Michael. Odpeljal te bom domov, k mamici.«

18. poglavje

Že več kot šest let je Rob Legler čakal na priložnost, da bi lahko izsiljeval Nancy Harmon — vse od tistega dne, ko se je vkrcal v letalo za Kanado, potem ko je skrbno raztrgal na drobne kosce vpoklic za vkrcanje med rekrute za Vietnam. Vsa leta v tujini je garal na kmetijskem posestvu v bližini Halifaxa. Delo poljskega delavca mu je bilo odvratno, toda to je bila edina zaposlitev, ki jo je dobil. Niti za trenutek mu ni bilo žal, da se je izognil vojaščini. Kdo za vraga si želi čepeti v umazani, smrdljivi luknji, kjer mu luknja kožo druščina pritlikavih barabinov? On si tega že ni želel.

Iz znanosti in tehnike

Voda in potresi

MOSKVA — Sodelavci sahalinskega inštituta pri daljnovzhodnem centru sovjetske akademije znanosti so izoblikovali metodo, po kateri so na preizkušnji zanesljivo napovedali potres v 12 izmed 14 primerov. Prvič so preizkusili hidrogeodinamično metodo na Kunaširu, enem izmed kurilskih otokov. Potem so organizirali stalne meritve gladine vode v nekaj globokih vodnjakih, ki so povezani z bazeni talne vode. Vodna gladina v vodnjakih se je znižala tri do sedem dni pred potresom, zniževala se je tem bolj, čim bližji je bil potres. Spremembe v vodni gladini so povzročili tudi oddaljeni potresi. Po tej metodi je mogoče napovedati ne le čas potresa, marveč tudi kraj, ki bo prizadet. Zato bi bilo treba razpreti mrežo posebnih vodnjakov v ustrezni medsebojni razdalji. Na Kurilih že uresničujejo zamisel.

Več o Baltiku

VARŠAVA — Poljski, nemški, švedski, finski in danski strokovnjaki končujejo raziskave Baltika. Ugotovitve bo objavila UNESCO v posebni publikaciji. Nekaj let so raziskovali hidrološke pojave v tem morju, med drugim pritoke, menjavo vodnih plasti, usedline, izhlapevanje ter kemične in rudninske snovi, ki prihajajo s kopnega. Podatki o spremembah in razmerah na Baltiku so velikega pomena za varstvo in ohranitev tega morja.

Plastika v avtu

MÜNCHEN — Leta 1953 je avtomobilska industrija porabila v vozilih povprečno po štiri kilograme umetnih snovi, kar je bilo 7—8 odstotkov avtomobilske teže, zdaj pa že sto kilogramov. Bayerjev raziskovalni oddelek je poslal pred kratkim münchenskemu tehničnemu muzeju »plastični avto« z znatno višjim odstotkom umetnih snovi.

Sledovi na dnu

KOBENHAVN — Predzgodovinski ostanki, najdeni na morskem dnu blizu danske obale, utegnejo bistveno spremeniti dosedanje predstave o času naselitve človeka v Evropi, pravijo danski strokovnjaki, ki so našli človeške ostanke, stare 240.000 let, medtem ko so vse druge danske najdbe mnogo mlajše. Za primerjavo: neandertalec je živel pred 50.000, kromanjonec pa pred 100.000 leti.

PREDLOG BRITANSKEGA POLITIKA

Boj za davčne ubežnike

Liberalec Steel se zavzema za vrnitev znanih imen, vendar za zdaj še ne kaže, da bodo kmalu zmanjšali dajatve

LONDON, 9. febr. — Številne znane osebnosti od filma, lahke glasbe in iz podobnih donosnih dejavnosti so v bližnji preteklosti izbrale drugo začasno domovino, ker jih je zaradi visokih dohodkov močno privil davčni vijak v domači deželi. Nekaj podobnega je bilo s švedskim filmskim režiserjem Bergmanom, nedavno s francoskim popevkarjem Aznavourjem ipd. Nekatere dežele poskušajo ponovno pridobiti te svoje »izseljence«, najnovejši primer za to je Velika Britanija.

David Steel, 38-letni voditelj britanske liberalne stranke, je začel bitko za vrnitev velikih domačih imen glasbe, filma in športa v Veliko Britanijo. Prvi mož po velikosti tretje britanske politične stranke je te dni pozval premiera Jamesa Callaghana, svojega starejšega partnerja v tako imenovanem »lib-lab paktu«, naj zniža zelo visoke davke od osebnih odhodkov, dajatve, zaradi katerih so odšli v široki svet Rod Stewart, Tom Jones, James Hunt, Michael Caine in cela vrsta drugih mojstrov zabave in športa v britanski deželi. Ti in še številni drugi ljudje, ki so zasloveli na domačih tleh, bi se baje radi vrnili v Veliko Britanijo, vendar si te želje ne morejo izpolniti zaradi visokih davčnih dajatev.

Voditelj britanskih liberalov, o katerem trdijo, da je osebni prijatelj rockovca Roda Stewarta, je poslal pismo tudi ministru na britanskem ministrstvu za finance Joelu Barnettu. V njem opozarja, da si čedalje več britanskih talentov izbira stalno bivališče zunaj domačih meja, da bi se izognili visokim davkom. Po strogi davčni lestvici za osebne dohodke morajo igralci, pevci, vrhunski športniki in drugi tovrstni veljaki, ki zaslužijo milijonske zneske, plačati za vsak doma zasluženi funt po 83 penijev davka.

Razen rockovskih in drugih popevkarjev je med britanskimi »davčnimi izgnanci« tudi čedalje več znanih igralcev in pisateljev. Primer za to je izselitev znanega britanskega filmskega ustvarjalca Michaela Caina, ki je izjavil, da odhaja, ker ga bodo sicer davkarji »popolnoma uničili«.

Svetovni avtomobilistični prvak za leto 1976 James Hunt, čigar letni zaslužek ocenjujejo na milijon funtov, se je zaradi davkov za stalno naselil v Španiji, njegov še slavnejši predhodnih Stewart pa živi v Ženevi.

Nevsakdanjo akcijo britanskega politika Steela za vrnitev znanih imen je iz povsem razumljivih razlogov vsestransko podprlo združenje britanskih gramofonskih studiov, ki je mnenja, da bo nenehni osip britanskih talentov v lahki glasbi resno ogrozil težko priborjeno prvenstvo Velike Britanije v močni industriji gramofonskih plošč.

Vsaj za zdaj je po mnenju poznavalcev le malo upanja, da bo britanska vlada zaradi odseljenih milijonarjev kaj kmalu spremenila veljavne predpise o davkih. Očitno ima mnogo več skrbi zaradi stalnega pritiska laburističnega gibanja in sindikatov, da bi z novimi ukrepi v davčni politiki zmanjšala dajatve tistim, ki zaslužijo najmanj, in da bi z novimi posegi na tem področju prispevala k zmanjšanju milijonskih množic nezaposlenih britanskih delavcev. Kaže torej, da bo treba glede morebitnih davčnih olajšav za britanske veljake na področju zabavne glasbe, filma in nekaterih športnih panog počakati na boljše čase.

D. RADOVANOVIĆ

Pomaranče v skladišču finske carine

HELSINKI, 9. febr. — V pristanišču Turku je finska carina zadržala 31.000 zabojev egiptovskih pomaranč, ker je na običajnem pregledu ugotovila na njih preveč kemičnih sredstev proti plesni in gnilju. Cariniki zanikajo kakršno koli zvezo z izraelskimi pomarančami, nedavno zastrupljenimi z živim srebrom. Če pomaranč ne bodo mogli prodati na Finskem, jih bodo vrnili izvozniku. Ves tovor je vreden pol milijona finskih mark (okoli 2.2 milijona dinarjev).

Telefoto: UPI

Križanka

VODORAVNO: 1. močna svetloba, razkošje, 6. kipar, 13. dohodek iz obresti, 14. zaliv ob izlivu rek Parana in Urugvaj, dolg 300 km, 15. železniški voz, 16. latinski predlog, 17. italijansko mesto ob reki Tanaro, znano po pridelovanju penečih se vin, 18. izgovarjanje glasu l namesto dvoustničnega u, 21. katran, 22. enaki črki, 23. orel iz germanske mitologije, 25. danski otok v Malem Beltu, 27. kemijski znak za nobelij, 28. hlod, 30. predkupna pravica, 33. poldrag kamen, 35. avtomobilska oznaka Torina, 36. cilj strelcev, 39. peta, najmlajša plast terciara, 41. grško ime za Trojo, 42. velikansko iglasto drevo iz Kalifornije, mamutovec, 43. mesna jed iz drobovine.

NAVPIČNO: 1. lesen mostiček, 2. ime filmske igralke Padovani, 3. nekdanja hrvaška filmska igralka Ilin, 3. duhovniška naramnica, 5. nalezljiva spolna bolezen, 6. načrt, 7. lastnik ali zakupnik ladje, 8. kratica za »avtonomno pokrajino«, 9. poželenje, 10. možev oče, 11. švicarski slikar, grafik in kipar (Johannes, 1888—1967), 12. največje mesto Afrike, 19. Krleževa drama iz 1959. leta, 20. stopnja pridevnika, ki nima primerjave, 22. kisli sadni bonboni, 23. belokranjsko ljudsko glasbilo z dvojno piščaljo in mehom, 26. velika kamnita gmota, 29. nestrokovnjak, 31. tisoč kilogramov, 33. šport za vsakogar, 34. zasledovanje divjačine, 37. jeseniški alpinist, ki je prvi preplezal po njem imenovani centralni steber v triglavski severni steni (Jože 1893—1975), 38. ljubkovalno žensko ime, 40. kemijski znak za kobalt.

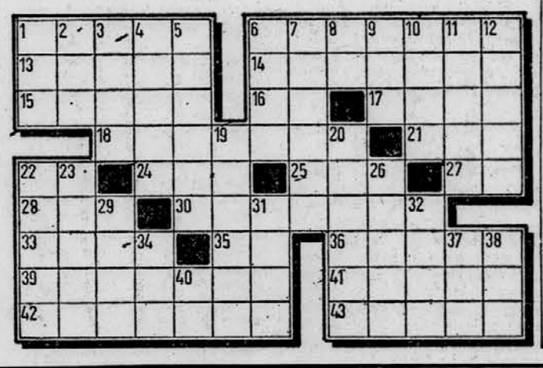

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. Iztok, 6. tet, 9. Adorno, 10. Arion, 13. Germi, 14. Glinka, 15. Raka, 16. plin, 17. TR, 18. Ela, 19. Nias, 20. Raa, 21. Si, 22. kavs, 23. poet, 24. osnova, 26. Kendo, 27. Rtanj, 28. Linder, 29. oje, 30. prior.

NAVPIČNO: 28. L(ouis) P(asteur).

Ljudje in nravi

Uresničene napovedi

Skoraj deset let je minilo od tistega dne, ko je prvi človek stopil na Luno, pred dvajsetimi leti je prva atomska podmornica »Nautilus« plula pod večnim ledom okrog severnega tečaja, včeraj pa je minilo 150 let, kar se je rodil Jules Verne, ki je v svojih znanstveno domišljijskih zgodbah napovedal in opisal omenjena dogodka. V svojih knjigah »20.000 milj« pod morjem«, »Potovanje v središče zemlje« in drugih je Verne napovedal odkritje laserja in televizije ter velike podnebne spremembe na našem planetu.

Dežela na kolesih

Kolo je slej ko prej »ljudsko vozilo« Nizozemcev. O tem priča nedavna raziskava v Amsterdamu: v deželi, ki ima okoli 13.9 milijona prebivalcev, je 9.5 milijona biciklov. Vsak drugi Nizozemec starostne skupine 15 do 74 let se vozi s kolesom dan na dan, in sicer v šolo, na delo ali za oddih. Mnogi imajo po dve kolesi, eno za vsak dan, drugo za izlet. Sicer pa se Nizozemci vozijo s kolesom že od mladih nog, saj je med otroki, starimi 6—14 let, le osem odstotkov takih, ki se ne znajo voziti. Lani so prodali 1.5 milijona biciklov, zato ima dežela tulipanov povsem upravičeno tudi vzdevek »dežela kolesa«.

»Tigris« nadaljuje plovbo

Po dvodnevnem počitku je posadka na barki »Tigris« pod vodstvom norveškega raziskovalca Thora Heyerdahla odplula proti Bombaju. Heyerdahl je dejal na tiskovni konferenci v Karačiju, da je povsem zadovoljen z doslej desettedensko odpravo, ker mu je uspelo dokazati, kako so davni Sumerci med plovbo iz Mezopotamije proti Indijskemu oceanu širili svojo civilizacijo. Največ težav je imel »Tigris« v bližini Kuvajta, kjer so visoki valovi ogrožali barko. Desetčlanska posadka je na Bahreinu popravila najnujnejše, nato pa je nadaljevala plovbo proti Karačiju.

Najlepša Poljakinja

Po večletni prekinitvi bodo letos na Poljskem spet izbirali najlepše dekle. Začelo se bo v marcu, sodelujejo lahko dekleta iz starostne skupine 18 do 25 let. Po letošnjih pravilih bo morala najlepša Poljakinja tudi lepo peti, plesati in igrati. Pobudo za obnovitev lepotnega tekmovanja je dala Alisja Borowska, prva poljska lepotica pred dvajsetimi leti.

Strah pred gnečo

Zadnje čase muči čedalje več prebivalcev ZDA prav poseben strah, tako imenovana agorafobija, zaradi katere ostajajo doma ali se gibljejo na tesnem prostoru. Agorafobija je strah pred odprtim prostorom in pred krajl, kjer se zbira mnogo ljudi. Po ocenah raziskovalcev je samo v ZDA nekaj deset tisoč bolnikov te vrste, vsak stoti človek je nagnjen k tej bolezni. Sicer normalnim, umirjenim ljudem začne srce nenadoma močno utripati, zardevajo, čutijo bolečine v prsih in se potijo, vse skupaj pa spremlja neznanski strah. Najprej vsakdo pomisli na srčni napad in hiti domov, kjer na lepem čuti olajšanje. V drastičnih primerih se življenjski prostor skrči na najmanjši kotiček v hiši, na garderobo ali kopalnico. Posamezniki tudi več let ne gredo nikamor. Kraji prvih napadov so po navadi letališča, blagovnice in samopostrežne prodajalne. Več centrov poskuša zdraviti jobijo te vrste. Paciente postopno pripravljajo do tega, da se gibljejo v čedalje večjih krogih. V povprečju ozdravijo štirje izmed petih, odstotek pa bi bil višji, če bi bolnike lahko pripravili do prvega koraka, se pravi, da bi prestopili prag domačega stanovanja in šli k zdravniku.

Cousteau v vesolju?

V velike višine si želi francoski varuh okolja in raziskovalec morskih globin Jacques Yves Cousteau. Leta 1981, ko bo dopolnil 70 let, bi rad v vesoljski ladji obkrožil naš planet, da bi ugotavljal onesnaženost okolja po svetu. Baje se že pripravlja s telovadbo in z vztrajnostnim tekom, čeprav še nima vozovnice za »Spacelab«.

Jetijev sorodnik

Starejši prebivalci okrožja Verhojansk, ki leži 600 kilometrov severno od Jakutska in ima najhladnejše podnebje na svetu, svarijo novince: »Ne hodite ponoči sami okrog, bodite previdni v hribih, ne bližajte se reki, lahko vas preseneti čučunaa.« V krajevnem narečju je to izraz za izobčenca, ubežnika. Tisti, ki so videli sibirskega »snežnega človeka«, govorijo o dobra dva metra visokem, zelo suhem, bosonogem in v kožo severnega jelena oblečenem bitju. »Čučunaa«, ki se potika po planinah, se hrani s svežim mesom in s plodovi tajge. Ker ne more govoriti, se sporazumeva z žvižganjem. Le redkokdaj se približa človeškim naselbinam, lakota ga sili k tatvini, pred lovci se po navadi skriva, zgodilo pa se je že, da jih je napadel. O resničnem ozadju raznih zgodb so prepričani tudi nekateri sovjetski znanstveniki jakutskega oddelka akademije znanosti. Pripovedim daje vrednost zelo realistični opisi brez domišljijskih primesi, običajnih za take zgodbe. Po opisih ima sibirski snežni človek človeški, le nekoliko temnejši obraz in štrleče čelo, ki se zdi kot kapa. Po raznih teorijah gre verjetno za potomce sibirskih prapebivalcev, ki so se pred bolj razvitimi plemeni umikali v divjino. Nekaj podobneda so v razmeroma bližnji preteklosti ugotavljali pri amazonskih Indijancih, med plemeni v filipinskih pragozdovih in med avstralskimi staroselci. Ker so zadnji opisi bitja izpred leta 1950, domnevajo, da je umrl še zadnji »čučunaa« ali da se je umaknil še dlje na neraziskani sever.

Zaorte bolnišnice

Tri velike londonske bolnišnice so začasno nehale sprejemati paciente, ker jim ne morejo zagotoviti vsega potrebnega. Strežno osebje, kuharji in vratarji so napovedali stavko in odrekli vsakršno pomoč pacientom iz protesta proti smrti nekega njihovega kolega, ki po njihovih trditvah ni bil deležen pravilne strokovne nege.

SREČA NA VRVICI

NARISAL: MATJAZ SCHMIDT
NAPISAL: VITAN MAL

166. Rok je pritisnil na zvonce kar z dlanjo. Iz interfona so se razlegli glasovi, on pa je zavpil: »Star papir pobiramo! Javite se! Pridemo na dom!« Za trenutek je počakal, potem pa nadaljeval: »Ne delajte si skrbi s starim papirjem! Pridemo tudi na dom!« Pozivi niso naleteli na gluha ušesa in fantje so imeli polne roke dela. Boris je krožil s triciklom po ploščadi in pobiral svežnje časopisov, drugi pa so lovili papirje in lepenke, ki so frčale z balkonov. Zlagali so jih ob plezala in kup je vidno rasel. »Kako, prosim?« je prisluhnil Rok v interfon.

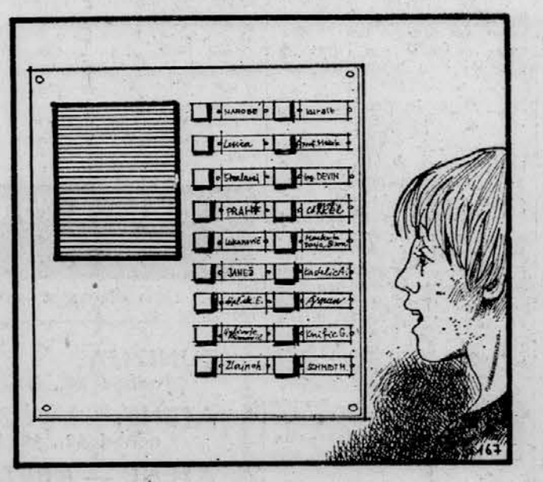

167. Obrnil se je k Marku, ki je stal najbliže. »Janež, četrto nadstropje! Šibaj!« Potem je pritisnil z dlanjo na sosednjo skupino zvoncev ... Tudi Neli se je zagrizla v delo. Pozabila je na igro z deklicami. S trakom v laseh je zdrgnila preprogo v dnevni sobi, potem pa se je lotila še brisanja prahu. Ko je končala, je poklicala mamo, da bi prišla pogledat. Samo kaj, ko mama ni imela časa. »Mami, če mi daš deset dinarjev, ti pospravim še kopalnico.« Mama se ni mogla načuditi ponudbi, saj se je zgodilo prvič po dolgem času, da je bila punca pripravljena pomagati, pa čeprav za plačilo ...

168. Mala Nives je pritekla k Maticu in Bojanu s kovancem v roki. »Na, Matic, to mi je dala mama za sladoled,« je rekla in obstala pred fantoma. Zdaj ko sta sedela na stopnici, so si lahko gledali iz oči v oči. »Kar meni daj!« je stegnil Bojan dlan. Očitno je on prevzel blagajniške posle. Kovanec je zažvenketal po tleh in fant se je stegnil za njim. Nives je že hotela oditi. Zadovoljila se je s kratkim »hvala«, radovedna pa je bila, zakaj prav Matic kupuje Jakoba, ko pa je kuža vendar njegov. In radovednost je hudo resna stvar. Namesto, da bi ji odgovorila, sta se fanta samo pomenljivo nasmehnila ...

KAM KDAJ KAKO

ATLAS

SMUČARSKA SEZONA SE NADALJUJE

Nudimo vam nastanitev v apartmajih in hotelih tudi po januarju v Gerlitzenu in Bad Kleinkirchheimu. Aranžmaji so pripravljeni po principu lastnega prevoza.

GERLITZEN

od 1000 dinarjev

BAD KLEINKIRCHHEIM

od 1.150 dinarjev
odhodi vsako soboto

TENERIFE

Kanarski otoki so zanimivi in imajo najsodobnejše turistične komplekse na svetu
blago podnebje in sončni zimski dnevi še posebej privlačijo
odhodi vsak ponedeljek
cena od 3.990 dinarjev

PALMA DE MALLORCA

znano evropsko letovišče — otok, kjer je sezona vse leto
odhodi vsak ponedeljek 7, 14, 21 dan
cena od 2.470 dinarjev

ZIMSKE POČITNICE NA JADRANU

PORTOROŽ, POREČ, UMAG, ROVINJ, MEDULIN od 850 dinarjev

ZAHTEVAJTE NAŠ PROGRAM!
INFORMACIJE IN PRIJAVE

ATLAS, Ljubljana, Titova 25 (v Kozolcu), tel. 320-852 in 327-792
ATLAS, Ljubljana (v NA-MI), tel. 21-333 in 21-435
ATLAS, Bled, tel. 77-251
ATLAS, Portorož, tel. (066) 73-264
ALPETOUR, Škofja Loka, Kranj, Radovljica, Bled
TURIST BIRO VELENJE, tel. 850-990
ALPE-ADRIA, Ljubljana, tel. 311-164
MTP, Novo mesto, Glavni trg 7, tel. (068) 22-553

globtour

globtour travel agency kupovalna kvota

23-329, 24-097, 24-844, 24-155
Ljubljana, Trg revolucije 1 ● pasaža Maksimarket

STROKOVNA POTOVANJA

BRUXELLES — BATIBOW, velika mednarodna gradbeniška razstava, letalo od 21.—24. 2. 78

VERONA — Mednarodni kmetijski sejem, avtobus od 15.—16. 3.

MÜNCHEN — IHM Mednarodni obrtniški sejem, letalo od 17.—18. 3

FRANKFURT — Velika mednarodna razstava krznarstva, letalo od 5.—7. 4.

TORINO — Mednarodni avtomobilski sejem, avtobus od 26.—28. 4. 78

Enodnevno smučanje v Nassfeldu, Podkloštru in Kranjski gori.

Smučanje v Brunecku od 18.—25. 2. 78.

Obsežen program maturantskih izletov.

Amerika je bližja

Pri JAT se lahko prijavite za sedemdnevno potovanje v ZDA. Do aprila poleti še iz Zagreba, potem pa neposredno iz Ljubljane. Izlet stane (iz Zagreba) 11.200 dinarjev. V tej ceni je polet, vsi transferji ter v Ameriki v hotelu prenočišče in zajtrk ter izlet v Washington. Prijave in informacije pri JAT v Ljubljani. Izlet je posebej priporočljiv za tiste, ki imajo v ZDA sorodnike in znance, saj je New York izhodišče za vse polete in potovanja po ZDA.

Constructa v Hannovru — z Viatorjem

Sredi februarja (odhod 15. 2.) prireja Viator strokovni izlet (z letalom) v Hannover, kjer si boste ogledali mednarodni sejem gradbeništva. Na sejmu so poleg standardnih strojev in vseh materialov, ki jih uporabljajo v gradbeništvu, predstavljeni tudi dosežki v obdobju med obema sejmoma. Cena štiridnevnega izleta je 4.770 dinarjev. Prijave sprejemajo vse Viatorjeve turistične poslovalnice.

● alpe adria ● alpe adria ● alpe adria

GLEDALIŠČA

DRAMA SNG

Petek, 10. februarja, ob 15. uri: Potrč: KREPLOVA KMETIJA. Za Šolo medicinskih sester.
Sobota, 11. februarja, ob 19.30: Seligo: ČAROVNICA IZ ZGORNJE DAVČE. Izven abonmaja. Gostuje SLG iz Celja. V okviru Tedna slovenske drame. Vstopnice so v prodaji (tel.: 661 20-171).

MALA DRAMA SNG (vhod iz Igriške ulice)

Petek, 10. februarja, ob 20. uri: Léautier: RAGLJA. Izven abonmaja (nepreklicno zadnjič). Nastopa Meta Vraničeva. Vstopnice so v prodaji pri blagajni v Drami; za študente z indeksom po polovični ceni.

OPERA IN BALET SNG

Petek, 10. februarja, ob 16.30: K. Cipci: SNEGULJČICA. Zaključena.
Ob 19.30: G. Verdi: NABUCCO. Za izven. Gostuje basist ONDREJ MALACHOVSKY, prvak bratislavske Opere.
Sobota, 11. februarja, ob 18. uri: G. Verdi: FALSTAFF. Abonma Sobota II in izven.
Nedelja, 12. februarja: NI PRED. STAVE.
Ponedeljek, 13. febr.: NI PREDSTAVE.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Gledališka pasaža

Petek, 10. februarja, ob 19.30: J. Anouilh: POVABILO V GRAD. Za abonma RED H.
Sobota, 11. februarja, ob 19.30: J. Anouilh: POVABILO V GRAD. Za abonma KOL K.
Nedelja, 12. februarja, ob 10.30: ZPO — VAŠA MATINEJA. Prešernova pesem v samospevu in besedi — RECITAL.
Ob 19.30: RECITAL PEVCA ALEKSANDRA MEŽKA. Za izven.

MLADINSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Petek, 10. febr., ob 11. uri: Oton Župančič: LAHKIH NOG NA OKROG. Predpremiera. Gostovanje v Šenčurju v okviru TEDNA SLOVENSKE DRAME 78.
Ob 18. uri Oton Župančič: LAHKIH NOG NAOKROG. Premiera. (Predstava bo v prostorih osnovne šole »Miran Jarc«, Ipavčeva 1, nasproti stadiona Olimpije za stavbo Centra strokovnih šol)
Ob 19.30: France Bevk: PASTIRCI PRI KRESU IN PLESU. Premiera. (Predstava bo v prostorih vojaške gimnazije »Franc Rozman — Stanec« za Bežigradom, Dimičeva 15, blizu osnovne šole »Miran Jarc«).
Mladinsko gledališče je pripravilo našim cenjenim obiskovalcem spet dve premieri iz zakladnice slovenskega pesništva za mlade in to ne samo z namenom, da tekst skozi gledališko tehnologijo znova »preberejo« zaradi izjemne vrednosti; ne samo, da z odmikom od tradicionalnega okolja gledališče poveča svoje možnosti gostovanj, da vzpostavi tesnejši stik z gledalci, kjer nimajo gledaliških dvoran — ampak verjame, da preskuša preko vseh tehkaj različnih projektov tudi nove tehnične možnosti (prav zaradi zelo skromne opreme lastne matične hiše) in ne nazadnje, išče nove kreativne pristope, o katerih je v tem trenutku prepričano, da bi utegnili pomeniti nek drugačen in mogoče celo pristnejši stik s sodobnim mladim gledalcem. Koliko se bo ta zamisel uresničila, bo pokazal šele celoten sklop »slovenske poezije za otroke na odru« v izboru Nika Grafenauerja, seveda tudi ob takih predstavah kot so Swiftova Guliverjeva potovanja, ki so na programu v letošnji sezoni.
Novi premieri smo zaradi praktičnih vzrokov združili in ju bodo lahko obiskovalci videli še v istem večeru. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo tudi obema šolskima ustanovama za nesebično pomoč.
V Župančičevih »Lahkih nog naokrog« se bodo predstavili igralci NIKO GORSIČ, VLADIMIR JURC in PAVLE RAKOVEC. Režiser je MATIJA LOGAR, scenograf akad. kipar TONE LAPAJNE, koreografinji scenskega giba JAŠNA KNEZ in SILVA ROS, skladatelj DECO ZGUR in kostumograf SASA KUMP.
Bevkove »Pastirce pri kresu in plesu« pa so pripravili igralci SILVIJ BOŽIČ, OLGA GRADOVA, MILENA GRMOVA, SANDI PAVLIN, režiser BOZO SPRAJC, dramaturg MILAN JESIH, kostumografinja MARIJA LUCIJA STUPICA, scenografinja META HOČEVAR, glasbeni sodelavec TOMAŽ PENGOV, gib: JANEZ MEJAČ.

EG »GLEJ« LJUBLJANA

Nedelja, 12. februarja, ob 18. uri: M. Kmecl: LEPA VIDA ALI PROBLEM SVETEGA OZBALTA — Izvaja Rudi Kosmač. Predstava bo v dvorani Prešernovega gledališča Kranj ob Tednu slovenske drame '78.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 10. febr., ob 11. uri: O. Župančič: LAHKIH NOG NAOKROG — Mladinsko gledališče Ljubljana (zaključena predstava za OŠ Šenčur).
Ob 19.30: D. Jovanovič: GENERACIJE — Narodno pozorište Bosanska krajina Banjaluka.
Sobota, 11. febr. ob 19. uri: Hašek — Grün: ŠVEJK — Gostovanje Prešernovega gledališča v Mežici.
Ob 19.30: R. Seligo: ČAROVNICA IZ ZGORNJE DAVČE — Slovensko ljudsko gledališče Celje (predstava bo v Drami v Ljubljani — odhodi avtobusov izpred hotela CREINA ob 18. uri).
Nedelja, 12. febr., ob 16. uri: Hašek — Grün: ŠVEJK. Gostovanje Prešernovega gledališča v Ravnah na Koroškem.
Ob 18. uri: M. Kmecl: LEPA VIDA ALI PROBLEM SVETEGA OZBALTA — izvaja Rudi Kosmač (predstava bo v dvorani Prešernovega gledališča Kranj).
Ob 19.30: D. Poniž: IGRA O SMRTI — Eksperimentalno gledališče PEKARNA (predstava bo v garažah UJV Kranj — Skupščina občine Kranj).
Ob 19.30: Hašek — Grün: ŠVEJK. Gostovanje Prešernovega gledališča v Ravnah na Koroškem.
Ponedeljek, 13. febr., ob 19.30: Kosmač — Povše: BALADA O TROBENTI IN OBLAKU — Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica.
Torek, 14. februarja, ob 12. uri: Partljič: UČNA URA — PIKUD Bratov Polančič Maribor (zaključena predstava na OŠ Stane Žagar).
Ob 15.30: M. Zupančič: IZ TAKE SMO SNOVI KOT KRANJSKI KOMEDIJANTI — Mestno gledališče ljubljansko (zaključe. na predstava za Gimnazijo Kranj)
Ob 17.30: Partljič: UČNA URA — PIKUD Bratov Polančič Maribor (zaključena predstava na OŠ Cirilcijan Seljak).
Ob 19.30: M. Zupančič: IZ TAKE SMO SNOVI KOT KRANJSKI KOMEDIJANTI — Mestno gledališče ljubljansko.
Sreda, 15. febr., ob 10. uri — Okrogla miza TEDNA SLOVENSKE DRAME — NA SLEDI ZA PROGRAMOM (v kadilnici Prešernovega gledališča Kranj) — Okroglo mizo bo vodil Taras Kermauner.
Ob 19.30: O. Župančič: VERONIKA DESENIŠKA — Stalno slovensko gledališče Trst.
Četrtek, 16. febr., ob 19.30: M. Mahnič: ŽE ČRIČEK PREPEVA — SNG Drama Maribor.

AMATERSKO GLEDALIŠČE »Tone Čufar« JESENICE

Petek, 10. februarja, ob 19.30: Martin Benetovič: HVARČANKA — komedija v petih dejanjih — Režija: Vera Smukavec.

KONCERTI

Drevi bo ob 20.15 4. koncert zelenega abonmaja Slovenske filharmonije. Orkester Radiotelevizije Ljubljana bo vodil **Jean-Pierre Jacquillat.** Izvedli bodo Ravelovo suito Ma mère l'oye, Poulencov Concert Champêtre za čembalo in orkester ter Franckovo Simfonijo v d-molu. Solistka **Marina Horak.** Nekaj vstopnic je še na voljo pri blagajni SF. -K

RTV Ljubljana, Produkcija kaset in plošč vabi v nedeljo, 12. februarja 1978 ob 19.30 v Mestno gledališče ljubljansko na RECITAL ALEKSANDRA MEŽKA z gosti.
Recital je hkrati tudi predstavitev velike plošče in kasete »Kje so tiste stezice«, ki sta pred kratkim izšli pri Produkciji kaset in plošč.
Predprodaja vstopnic pri blagajni MGL. 912-K

KINO

SPORED ZA PETEK

KINOTEKA, Miklošičeva c. 28: ob 16., 18. in 20. uri amer. barv. film RIHARD LEVJESRČNI. Režija: David Butler. Glav. vl.: Rex Harrison, Virginia Mayo, Laurence Harvey, George Sanders.
Prodaja vstopnic uro pred prvo predstavo.
KINO UNION: zamudniki najbolj obiskanega slovenskega filma doslej — slov. barv. WS filma — komedije režiserja in scenarista Jožeta Bevca TO SO GADI — pohitite, samo še do ponedeljka na sporedu! Prod.: Viba film, 1977. Kamera: Ivan Marinček. Glasba: Janez Gregorc. Igrajo: Bert Sotlar, Majda Potokarjeva, Boris Cavazza, Milada Kalezić, Mila Kačičeva, Iva Zupančičeva, Dare Valič in drugi. Kratki film REQUIEM Dušana Povha. Predstave danes samo ob 15., 17. in 21. uri.
Ob 19. uri predstave odpade!
V torek bo premiera amer. barv. filma — krim. komedije SREBRNA PUŠČICA (Sliver Streak) režiserja Arthurja Hillerja.
Kopije filmov CVETJE V JESENI, IDEALIST, NA KLANCU po romanih slovenskih pisateljev in francoska politična drama o tragediji v Čilu DEŽ V SANTIAGU so še na voljo krajši čas za šolske dopoldanske predstave. Šolska vodstva — kličite naši štev.: 20-075 ali 20-835 za naročila!
KINO KOMUNA: domači barv. film — srhljiva drama BESTIJE. Filmski debut režiserja Živka Nikolića. Proizvodnja: FRZ, 1977. Prikazan na Puljskem festivalu 1977! Scenarij: Živko Nikolić in Dušan Kovačević. Kamera: Božidar Nikolić. Glasba: Boro Tamindžić. Igrajo: Radoš Bajić, Bata Živojinović, Dragomir Bojsnić — Gidra, Eva Ras, Viktor Starčić in drugi. Brez predfilma! Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Otrokom ne dovolimo ogleda filma!
Ob 10. uri je MATINEJA amer. barv. CS filma — drame o avto. mobilskem dirkaču — 24 UR LE MANSA (Le Mans). Režija: Lee H. Katzin. Igra: Steve MacQueen. Zadnjikrat!
KINO VIC: zanimivost ali prazno mešetarjenje s človeškim (ne)okusom, kaj je bolj resnično? — presodite sami po ogledu ital. barv. CS dokumentarca Giannija Proie SVET PONOČI — DANES (World by Night Today). Kamera: Benito Frattari. Scenarij: David Mills. Filmske novice št. 6. Predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri. Otrokom ne dovolimo ogleda filma!
KINO SISKA: režiser Tom Gries je Charlesa Bronsona postavil v okolje, ki mu najbolj ustreza — smer. barv. vestern V KLANCU NEVADE (Breakheart Pass). Proizvodnja: United Artists, 1976. Glasba: Jerry Goldsmith. Kamera: Lucien Ballard. Scenarij: Alastair MacLean. Igrajo še: Ben Johnson, Jill Ireland, Richard Crenna, Charles Durning in drugi. Filmske novice št. 6. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. Otrokom film ni primeren!
KINO UNION: ob 15.30, 17.45 in 20. uri amer. barv. CS karate film GOSPODAR SMRTI. Režiser: Takashi Nomura. V glav. vl.: William Oliver, Mas Oyama.
KINO PARTIZAN: ob 10. uri ital. barv. VV pust. film DEMON AVTOSTOPA. Režiser: Carlo di Palma. V glav. vl.: Claudia Cardinale, Monica Vitti.
Ob 15.30, 17.45 in 20.uri franc. barv. VV krim. film POLICIJSKI KOLT 357. Režiser: Alain Corneau. V glav. vl.: Yves Montand, Simone Signoret, Francois Perier.
KINO UDARNIK: ob 15.30 in 17.45 amer. barv. CS pust. film GUSAR Z JAMAJKE. Režiser: James Goldstone. V glav. vl.: Robert Shaw, James Earl Jones, Genevieve Bujold.
Ob 20. uri ital. barv. dokument. film ZADNJI KRIKI IZ SAVANE. Mladini do 15. leta ogleda filma ne dovolimo.

V soboto, dne 11. februarja 1978 bo ob 10. uri matineja v KINU PARTIZAN z ital. barv. dokument. filmom ZADNJI KRIKI IZ SAVANE, v KINU UDARNIK pa ob 22. uri predpremiera z amer. barv. krim. filmom NOVEMBRSKI PLAN.

RADIO MARIBOR

7.30 DANES ZA VAS; 8.00 Poročila, pregled tiska in zabavna glasba; 8.15 Obvestila, zabavna glasba in reklame; 8.35 Aleksander Glazunov: Raymonda, baletna suita op. 57 a; 14.00 Novice, nato zabavna glasba; 14.10 Turistični napotki v nemščini; 14.15 Obvestila, zabavna glasba in reklame; 14.30 Zeleli ste — poslušajte; 15.30 Prijetno popoldne vam želijo; 17.00 DNEVNIK; 17.20 Obvestila; 17.25 Na tekočem traku iz studia 3; 17.50 REPORTAŽA DNEVA — Marjan Toš: VČASIH OBUPUJEM; 18.00 Mladina poje — Mladinski zbor osnovne šole Janko Padežnik, Maribor, vodi Lojzka Prelog; 18.15 SVET IN MI; 18.25 Mali recital trobentača Jožeta Dobrovrhkn; 18.40 Zabavne melodije od včeraj in danes.

OBVESTILA

SEKCIJA ZA SPORTNE IN DRUŽABNE PLESE TINE ROŽANC prireja od 14. februarja dalje ZAČETNI, NADALJEVALNI in IZPOPOLNJEVALNI tečaj ter ZAČETNI TEČAJ za STAREJŠE in tečaj MODNIH plesov. Inf. in vpis vsak delavnik: od 10.—12. ure — TRG OF 3 (tel.: 3-3-044, int. 21-80) in od 18.—20. ure — Pražakova 15. Vljudno vabljeni! 847-O

zavod tivoli

REKREACIJSKO DRSANJE
je v torek ob 20., v sredo ob 10. in 21. (starejši), v četrtek ob 20., v petek ob 21. (starejši), v soboto in nedeljo ob 10., 14. in 20. uri.

CENTRALNO KOPALIŠČE TIVOLI
Kopanje je v ponedeljek ob 14.45, 16.30, 20.30, v torek ob 10.30, 14.45, 20.30, v sredo ob 14.45, 16.30, 20.30, v četrtek ob 10.30, 14.45, 16.30, 20.30, v petek ob 14.45, 16.30, 20.30, v soboto ob 9., 13.30, 18. in nedeljo ob 9. in 14. uri.

ZLATI KLUB
je odprt vsak dan razen nedelje od 9. do 32. ure, v soboto od 8. do 14. ure. Ob torkih in petkih je samo za ženske, ostale dneve pa mešano.

BOWLING
je odprt vsak dan od 15. do 22. ure, ob sobotah in nedeljah od 10. do 22. ure.

ČUK KLUB
je odprt vsak dan razen torka od 20.30 do pol treh.

stopoteka SUPER
je odprta ob torkih, sredah in nedeljah od 20. do pol enih, ob četrtkih in petkih od 20. do enih (ob četrtkih je na sporedu stara glasba) in ob sobotah od 16.30 do 19. za mlajše od 18 let in od 20. do enih za starejše.

MALI OGLASI INFORMACIJE TEL. 22-657

RADIO ŠTUDENT

11.00 Združene mutacije; 11.30 Dan na dan; 12.00 Ta teden na UK ZSMS; 12.40 Leva perforacija; 13.00 Osrednja poročila; 13.15 Misel in kultura; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.45 Odmevnik; 13.55 Obvestila in reklame; 14.00 Zrno sreče.

Republiški prometni inšpektorat SRS obvešča uporabnike cest, da bo v zimi 1977/1978 na magistralnih cestah I. reda in na regionalnih cestah II. reda režim prometa naslednji:

1. Stalno prevozni brez zastojev morajo biti pozimi naslednji cestni odseki:
AC Vrhnika — Razdrto s priključki; AC Hoče — Celje s priključki, I/1 Kor. Sedlo — Podkoren — Ljubljana — Bregana — meja SRH, I/1a Državna meja — Ljubelj — Podtabor, I/1b Državna meja — Rateče — Podkoren, I/2 Državna meja — Škofije — Koper — Sečovlje — meja SRH, I/3 Maribor — Ptuj, I/4 Karteljevo — Novo mesto — Metlika — meja SRH, I/6 Škofljica — Kočevje — Brod na Kolpi, I/10 Državna meja — Šentilj — Maribor — Celje — Ljubljana — Postojna — Razdrto — Dekani, I/10c Zidani most — Sevnica — Drnovo, I/10d Postojna — Rupa — meja SRH, I/10e Razdrto — Ajdovščina — Nova Gorica — državna meja, I/12 Ptuj — Macelj, II/319 Kranj — Jezersko — državna meja, II/321a Podbrezje — (Zvirče) — priključek na cesto I/1a, II/333 Novo mesto — Soteska, II/335 Metlika — Črnomelj.
2. Vse magistralne in regionalne ceste, ki niso navedene v 1., 3. in 4. točki tega obvestila, bodo pozimi prevozne za promet, vendar so možni zastoji v prometu v času pluženja in posipanja poledice oz. zaradi okvare plužnih sredstev.
3. Cestni odseki, ki jih plužijo in vzdržujejo dokler je to možno z normalnimi plužnimi sredstvi, potem pa jih zapro, so naslednji: (Normalna plužna sredstva so plugi, ki so predvideni za pluženje določenih odsekov, niso pa to specialni stroji za pluženje).
II/301 Matavun — Ribnica, II/301b Dutovlje — Repentabor, II/302 Trenta — Log v Trenti, II/306d Gorjansko — Brestovica — Klariči, II/311 Smarje — Drugonja, II/312b Čepovan — Vrata, II/313 Prem — Obrov — Golac, II/314 Podrošt — P. Brdo, II/314b Stahovica — Kamniška Bistrica, II/315 Ukanc — Savica, II/316 Mrzli studenec — Gorjuše, II/317 Krnica — Zg. Radovna — Mojstrana, II/320 Nova vas — Sodražica, II/321 Kropa — Jamnik — Dražgoše, II/324 Planina — Horjul, II/326 Smarje — Planina — Lesično — Golobinjek, II/327 Mlačevo — Krka; II/327 Črnošnjice — Gaber; II/329 Reka — Catež, II/330 Radeče — Breg — Lisca, II/330 Polana — Jurklošter, II/331 Grosuplje — Radohova vas, II/334 Mozalj — Dobliče, II/336 Jurklošter — Dežno, II/341b Kotlje — Rimski vrelec, II/341b Kotlje — Slovenj Gradec, II/343a Oplotnica — Ložnica — priključek na cesto I/10, II/345 Podsreda — Bistrica ob Sotli, II/356 Zg. Petrovci — Kuzma, II/359a Zg. Kungota — Plač — državna meja, II/361 odcep Areh, odcep Mariborska koča, II/364 Osilnica — Mirtoviči, II/364 Fara — Slavski laz, II/365 Šmartno — Radohova vas, II/368 Prebold — Marija Reka, II/369 Državna meja — Radlje ob Dravi, II/370 Radlje ob Dravi — Ribnica — Pesnik, II/372 Ig — Gor. Ig, II/372 Rakitna — Cerknica, II/373 Travnik — Čabar, II/374 Iška vas — Pudob — Prezid, II/375 Mlačevo — Zdenska vas, II/378 Ljubljanica — Dobrova, II/378 Unec — Rakov Škocjan, II/379 Iłirska Bistrica — Sviščaki, II/380 Zabiče — Novokračine — meja SRH.
4. Ceste oz. cestni odseki, ki so zaradi plazov, visokega snega in drugih vzrokov zaprti:
II/300 Planica — Tamar, II/301a Strmec — Mangart, II/302 Erika — Vršič — Trenta, II/310 Pridvor — priključek na c. II/309, II/312 Predmeja — Čepovan, II/312 Vrata — Most na Soči, II/312b Odcep II/312 — Dolnja Trebuša, II/319 Golac — meja SRH, II/316a Pokljuka — Rudno polje, II/317a Zg. Radovna — Krnarica, II/321 Rudno — Vresje, II/321c Vresje — Sorica — Petrovo brdo, II/328 Zagorje — Trbovlje, II/339 Lisca — Polana, II/340 Planinski dom — Rinka, II/346a Podlipnik — Pavličevo sedlo, II/342 Črna — Zavodnje, II/343 Lovrenc na Pohorju — Čeznik, II/345 samostan Žiče — Dramlje, II/364 Slavski laz — Sp. Bilja, II/368 Velika Reka — Vrhe, II/370 Pesnik — Rib. niška koča, II/372 Gor. Ig — Rakitna, II/377 Dol. Trebuša — Gor. Kanomlja, II/379 Sviščaki — Snežnik (Grad), II/384 Mojstrana (cementarna) — Vrata (Aljažev dom), II/387 Kalce — Hrušica.
Opozarjamo vse uporabnice cest, da upoštevajo naslednje:
— Dokler sneži in cesta ni splužena oziroma dokler poledica še ni posuta, je prepovedana vožnja tovornjakov s priklolico.
— Cestna podjetja lahko v času, ko cesto plužijo ali posipajo, zaprejo cesto tudi za ves ostali promet.
— Uporabniki cest morajo upoštevati navodila in ukrepe delavcev cestnih podjetij ter upoštevati režim prometa, ki ga je cestno podjetje glede na stanje ceste predpisalo z ustrezno obvestilno prometno signalizacijo.
— Motorna vozila naj bodo pozimi opremljena tako, da bodo primerna za varen promet v težkih zimskih razmerah in da ne bodo po nepotrebnem ovirala prometa in delala škodo cestam.

PREDAVANJA

Naša hortikulturna predavanja vas razveseljujejo tudi to zimo. Vsak petek v februarju in marcu 1978 imamo predavanja na Filozofski fakulteti v Ljubljani, Aškerčeva 12, ob 19. uri.
10. februarja — STRGAR JOŽE: VRT VČERAJ, DANES IN JUTRI. Predavatelj nam bo ob barvnih diapozitivih govoril iz lastnih izkušenj in pogledov o vrtovih kako so jih urejali in obdelovali naši predniki včeraj, kako to delamo danes in kaj se nam obeta v prihodnje.
HORTIKULTURNO DRUŠTVO LJUBLJANA—MATICA, Miklošičeva 4/I., telefon 23-357

ŠOLSTVO

DELAVSKA UNIVERZA BORIS KIDRIČ LJUBLJANA, Miklošičeva 26

VPISUJE

od 23. januarja do 10. februarja 1978 vsak dan razen sobote od 9. do 17. ure
a) s področja izobraževanja za delo in delovne funkcije v:
tečaj skladiščnega poslovanja
tečaj za upravljalce naprav za centralno ogrevanje
osnovni in nadaljevalni tečaj tehniškega risanja — strojne smeri
osnovni tečaj tehniškega risanja — gradbene in geodetske smeri
osnovni knjigovodski tečaj
nadaljevalni knjigovodski tečaj
tečaj pisarniškega poslovanja in korespondence
tečaj strojepisja
dopolnilni tečaj strojepisja
seminar za delavce v zunajni trgovini — priprava za opravljanje strokovnega izpita
v seminarje in tečaje po prijavi delovnih organizacij
za blagajniško poslovanje
za saldakoniste
za materialne knjigovodje
za vodenje osnovnih sredstev
za finančne knjigovodje — konterje
iz higienskega minimuma za delavce v industriji in prometu živil
iz varstva pri delu (tudi samo preskus znanja)
Tečaji so dva do trikrat tedensko.
b) v vse stopnje verificiranih jezikovnih tečajev
angleščine
nemščine
italijanščine
francoščine
slovenščine za pripadnike jugoslovanskih narodov
ter v tečaj
poslovne angleščine in nemščine
španščine
slovenščine za tujce

Tečaji so dopoldanski, popoldanski in v izmenah in so namenjeni učencem, dijakom, študentom in odraslim.
OZD lahko naročijo poseben tečaj za svoje delavce.
c) v pripravljalne tečaje za vpis na višje in visoke šole iz matematike, slovenščine, zgodovine, kemije, biologije, fizike in sociologije
Tečaji in preskusi znanja so organizirani zlasti za vpis na: fakulteto za strojništvo, elektrotehniško fakulteto, fakulteto za naravoslovje in tehnologijo, visoko šolo za organizacijo dela Kranj, višjo upravno šolo v Ljubljani, višjo šolo za socialne delavce v Ljubljani in visoko šolo za telesno kulturo v Ljubljani
č) v osnovno šolo za odrasle (5., 6., 7. in 8. razred)
Po naročilu OZD in drugih organizacij:
d) v tečaje za pripadnike enot civilne zaščite ter člane odborov in štabov civilne zaščite, ljudske obrambe in družbene samozaščite
e) v seminarje s področja izobraževanja za samoupravljanje in idejnopolitično izobraževanje s posebnim poudarkom na uresničevanju zakona o združenem delu in zakona o delovnih razmerjih
f) tečaje za dopolnilno funkcionalno usposabljanje in za opravljanje del in nalog.
Informacije za tečaje in seminarje ter šole
pod a) in f) tel. 311-182
pod b) tel. 322-791 in 311-785
pod c) in č) tel. 313-101
pod d) tel. 320-996
pod e) tel. 311-121
za občino Grosuplje je vpis na sedežu Območnega izobraževanega centra — telefon 771-029.

DELAVSKA UNIVERZA »CENE ŠTUPAR« LJUBLJANA, Vojkova 1

organizira
— seminarje za samoupravljalce s posebnim poudarkom na uresničevanju zakona o združenem delu in zakona o delovnih razmerjih
— ciklus predavanj iz razprave tov. Edvarda Kardelja »Smeri razvoja političnega sistema socialističnega samoupravljanja
in
vpisuje v
— verificirane začetne in nadaljevalne tečaje angleščine, nemščine, italijanščine in francoščine
— konverzacijske tečaje angleščine in nemščine
— tečaje nemščine za gostinske delavce
— tečaje ruščine
— tečaje slovenščine
— tečaje poslovnega jezika s korespondenco
— tečaje strojepisja — začetne in nadaljevalne
— tečaje knjigovodstva — začetne in nadaljevalne
— začetne tečaje za skladiščnike
— nadaljevalne tečaje za skladiščnike (pogoji so: dokončana osemletka, opravljen začetni tečaj in 2 leti delovnih izkušenj v skladiščnem poslovanju
— tečaje varstva pri delu za OZD
— seminarje iz psihologije prodaje za trgovinske delavce in poslovne psihologije za gostinske delavce
— tečaje za pričakovane točajke
— tečaje za obratne električarje
— tečaje za oskrbnike dvigal
— tečaje higienskega minimuma za gostinske in trgovinske delavce
— tečaje krojenja in šivanja
— tečaje gospodinjstva in kuhanja
Vpisovanje je na delavski univerzi »Cene Štupar« Ljubljana, Vojkova 1/II vsak dan razen sobote od 8. do 18. ure. Pojasnila dobite tudi telefonično 311-755 in 314-737. 943-S

Osnovna šola Toneta Trtnika-Tomaža, Sostro, p. Dobrunje pri Ljubljani

razpisuje
naslednja prosta dela in naloge
1. UČITELJA
matematike, PU ali P, za nedoločen čas
2. UČITELJA
telesne vzgoje, PU ali P, za nedoločen čas
3. UČITELJA
slovenskega jezika, PU ali P, za določen čas (nadomeščanje porodnice)
4. UČITELJA
4. razreda, U ali PU, za določen čas do konca šolskega leta.

Vloge z življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev sprejema uprava šole 15 dni po objavi razpisa. 945

BEOGRADSKA ESTRADA

ORGANIZIRA

VELIKO REVIJO 78

v Športni dvorani »Tivoli« v Ljubljani, Celovška cesta 25

10. februarja 1978 ob 17. in 20. uri

pevci:	gosti v programu:
Šaćet Isović	Mija Aleksić
Himzo Polovina	ESMA ansambel Teodosijevski
Nedžad Salković	Ljuba Stepanović
Bora Drljača	Folklorni ansambel Ivo Lola
Nada Topčagić	Ribar iz Beograda
Predrag Gojković-Cune	
Lola Novaković	Voditelja: Ljuba Stepanović in
Djordje Marjanović	Hilmija Tabaković
Branka Šćepanović	
Dragan Antić	Orkester Žarka Josipovića-
Dragiša Sekulić	Škule

Režiser: Jovan Ristić, glasbeni urednik: Boško Pantić, koreograf: Vladeta Vlahović

SOORGANIZATOR: DELOVNA ORGANIZACIJA »VOĆAR« — proizvodnja, predelava, promet, export-import Beograd, Birčaninova 37

PRODAJA VSTOPNIC PRI BLAGAJNI TURISTIČNE AGENCIJE »GENERALTURIST«, LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 7

V KORIST DRUŠTVA SRS ZA BOJ PROTI RAKU IN SKLADA ZA GRADNJO ONKOLOŠKEGA INŠTITUTA

DRUŠTVU SRS ZA BOJ PROTI RAKU SO DAROVALI:
V POČASTITEV SPOMINA UMRLIH:
KZ »Kmetovalec« Ljutomer, namesto venca za pokojno Marijo Braunseis iz Maribora, 415 din; intenzivni tečaji tujih jezikov, Ljubljana, namesto venca na grob očetu naše sodelavke dr. Debevcu, 500 din.

SKLADU ZA GRADNJO IN OPREMO ONKOLOŠKEGA INŠTITUTA SO DAROVALI:
V POČASTITEV SPOMINA UMRLIH:
Združenje borcev NOV — Dravlje, namesto venca umrlemu članu Francu Kaiču, 500 din; Mitja in Cici Smole, Ljubljana, Kersnikova 10, v spomin na pok. ing. Dušana Cejana, Ljubljana, Peričeva 40, 300 din; hčerka Minka, Zinka Konec, Zofka Simončič, Eli Bromše in Štefka Paunović, družina Pavlović iz Sevnice, Miljana in Simo Paunović iz Titovih Užic, namesto cvetja na grob za pok. mamo Marijo Simončič iz Kompolje, 2.500 din; Ivica in Ivan Konte, Ljubljana, Mirje 5, namesto venca na grob za pok. prijateljica dipl. ing. Sergeja Černivca, 1.000 din; družine Furlan in Ivana Šternada, Ljubljana — Šentvid, Medenska 38, namesto cvetja pok. sosedi Veri Hribovšek, 500 din; sodelavci dipl. ing. Janeza Lepi. Titan — Kamnik, namesto cvetja njegovemu očetu, 700 din; Rajka in Dušan, Ljubljana, Ravbarjeva 3, namesto venca Anici Sodnik — Zupanec, 700 din; družina Aršič, Ljubljana, Vrhovnikova 7, namesto cvetja na grob pok. Vladimira Zagarja, Trava 31, 600 din; IB Elektroprojekt, Ljubljana, Hajdrihova 4, namesto venca za pok. Ivana Verceta, očeta našega uslužbenca Marjana Verceta, 200 din; Slavko Štolfa, Ljubljana, Moše Pijadejeva 23, namesto venca na grob pok. dr Josipa Štolfe, umrlega v Trstu 20. januarja 1978 — Lojzetovi, 1.000 din; Franja in Minka Vokač, Kamnik, Tunjiška 2, namesto cvetja za pok. akadem. slikar. Anico Zupanec — Sodnik, 400 din; Vida in Ivan Birollijev, Portorož, v počastitev spomina Lea Gasparolija, 300 din; Slavko Močnik, Idrija, Rožna 10, namesto cvetja na grob pok. Alojzija Tratnika, 200 din; sosedje iz Sportne ulice v Zalogu, prispevek za gradnjo, poleg venca za pok. Helenco Frece, 800 din.

OSTALI PRISPEVKI:
2G — Železniško transportno podjetje, Ljubljana, solidarnostni prispevek za XII/77, naredba št. 6, 7.160,00 din; zavarovalna skupnost Triglav — OS Ljubljana, nakazilo inkasne provizije za XII/77, 32—12, 51,00 din; »Pekarna« — Radlje ob Dravi, SSP, prispevek za opremo, po sklepu DS od 27. decembra 1977, 1.000 din; železniški zdravstveni dom, Ljubljana, solidarnostni dinar od plač za I. 1978, 16,00 din; železniški zdravstveni dom, Ljubljana, solidarnostni dinar od plač za I. 1978, 172,00 din; Ivanka Močnik, Idrija, Rožna 10, prispevek za gradnjo, 300 din; 2G — Fersped, Ljubljana, solidarnostni dinar, prispevek za I. 1978, 280,00 din; 2G — Prometni inštitut, Ljubljana, prispevek delavcev za gradnjo, 133,00 din; 2G — Fersped, Ljubljana, solidarnostni dinar delavcev poslovalnice Ljubljana, za I. 1978, 305,00 din; železniški zdravstveni dom, Ljubljana, solidarnostni dinar od plač za I. 1978, 912,00 din; železniški zdravstveni dom, Ljubljana, solidarnostni dinar od plač za I. 1978, 68,00 din.
NAMESTO NOVOLETNIH ČESTITK SO DAROVALI:
Steklo, Ljubljana, po sklepu DS 10. seje z dne 12. jan. 1978, 1.000 din.
OBVEZNICE POSOJILA ZA CESTE SO ODSTOPILI:
Uslužbenci podjetja Slovenija avto, Ljubljana, TOZD — »VELO«, Celovška 150, v vrednosti 15.131,50 din: Samoupravna stanovanjska skupnost občine Hrastnik, Ivan Hozjan, v vrednosti 100 din. Nevenka Laznik, v vrednosti 200 din, Robert Strniša, v vrednosti 100 din, Vojka Železnik, v vrednosti 500 din; Simon Jakša, Ljubljana, Bežigrad 17, v vrednosti 100 din; Nuša Kristan, Ljubljana, Bežigrad 17, v vrednosti 190 din; Mila Pirnat — Kristan, Ljubljana, Bežigrad 17, v vrednosti 190 din; Anton in Dragica Križan, Ljubljana, Martina Krpana 18, v vrednosti 2.000 din.
VSEM DAROVALCEM ISKRENA HVALA!
DRUŠTVO SRS ZA BOJ PROTI RAKU, 61001 Ljubljana, Komenskega 4, tel.: 322-862. Žiro račun: 50101-678-49189.
SKLAD ZA GRADNJO IN OPREMO ONKOLOŠKEGA INŠTITUTA, 61105 Ljubljana, Lipičeva 2, telefon 314-970. Žiro račun: 50103-740-30-45793. -O

DEŽURNI ZDRAVNIK

Nočna dežurna zdravniška služba je za nujne obiske na domu od 19. do 7. ure, ob nedeljah in praznikih ves dan, in to v naslednjih enotah Zdravstvenega doma Ljubljana:
Bežigrad: Križičeva c. 10, telefon 310-533.
Center: Miklošičeva c. 24, telefon 313-063.
Vič-Rudnik: Postojnska c. 24, tel. 261-121.
Moste-Polje: Prvomajska 5, tel. 43-145.
Šiška-Šentvid-Medvode: Derčeva ul. 5, za občinsko stavbo, tel. 535-221.
Grosuplje-Ivančna gorica: v enoti Ivančna gorica, telefon 783-039 ali 783-006, v odsotnosti zdravnika kličite po tel. 261-121 (ZD Ljubljana — enota Vič).
NOČNA NEDELJSKA in praznična dežurna zobna ambulanta je v zobni ambulanti v nebotičniku, Kidričeva 1, **soba št. 7, II. nadstropje.** Ambulanta nudi pomoč v nujnih primerih, in to vsak dan od 20. ure zvečer, do 6. ure zjutraj naslednjega dne, ob nedeljah in praznikih ves dan.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA MARIBOR

V mestu: dr. Andrej Veble, okoliška dežurna služba: dr. Stjepan Žiger in dr. Franc Fludernik, ambulantna dežurna služba: dr. Leandra Vokač, pediatrična dežurna služba: dr. Andrej Golec.

DEŽURNA LEKARNA

MARIBOR
»Pri gradu«, Partizanska 1.

LJUBLJANA
»Tabor«, Trubarjeva 78.

DODATNO

k obvestilu o prometni ureditvi med gradnjo Kulturnega do

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA

Neuradno poročilo o žrebanju 6. kola srečk jugoslovanske loterije, ki je bilo dne 9. februarja 1978

Srečke s končnicami	so zadele din
40	30
050	80
980	80
5250	500
45320	1.000
60890	1.000
422870	10.000
493730	100.000
529930	10.000
31	40
41	70
51	30
81	30
3201	400
31914	1.000
100171	10.000
62	50
002	100
682	100
37842	2.000
65302	2.000
73062	1.000
92302	1.000
102122	10.000
255452	10.000
497562	10.050
497952	10.000
613	80
5753	400
9703	500
33138	5.000
01843	5.000
003343	10.000
514043	10.000
4	20
68164	1.020
91764	2.020
071304	50.020
125854	10.020
15	30
62235	1.000
70225	1.000
080935	10.000
36	50
346	200
05806	1.000
08536	2.050
461606	10.000
67	40
97	40
29777	1.000
49227	1.000
54127	1.000
85297	1.000
014517	10.000
043267	10.040
262247	10.000
8	20
04168	1.020
024498	400.020
465038	10.020
49	30
59	50
79	40
80	30
10039	5.000
97389	1.030
171099	10.000

LOTO

Poročilo o žrebanju 6. kola Lota, ki je bilo 7. februarja 1978.

Izžrebane številke so: 16, 18, 25, 29, 35 in dodatna 22.

Začasna vrednost: peterke 231.086,85 din, četverke — končna vrednost 721,40 din, trojke — končna vrednost 33,50 din.

Dobitki v Sloveniji:

Četverke:
Ljubljana 46
1—L—163425—4 (1x4, 3x3)
1—L—169115—4
1—L—171633—4
1—L—171754—4 (1x4, 1x3)
1—K—175342—4
1—K—175606—4
1—K—175631—4 (1x4, 3x3)
1—K—176139—4
1—K—176309—4
1—K—179315—4 (1x4, 3x3)
1—S—025439 (3x4, 12x3)
1—S—149608 (2x4, 4x3)
1—S—244206 (2x4, 4x3)
1—S—245367 (4x4, 24x3)
1—S—291152 (5x4, 40x3)
2—K—193020—4
2—S—017090 (3x4, 12x3)
4—J—670553—4
4—S—952857 (2x4, 4x3)
4—S—953509 (4x4, 24x3)
4—S—953580 (1x4, 24x3)
9—L—230160—4 (1x4, 3x3)
14—L—186964—4
15—K—170939—4 (1x4, 2x3)
15—S—553850 (2x4, 4x3)
Brežice 1
31—L—076926—4
Celje 7
32—L—219916—4 (1x4, 2x3)
32—L—219053—4 (1x4, 3x3)
34—K—264257—4
34—K—264285—4
35—S—041449 (3x4, 12x3)
Črnomelj 8
39—S—602367 (4x4, 24x3)
39—S—602969 (4x4, 24x3)
Domžale 6
40—L—207882—4 (1x4, 3x3)
40—S—008195 (2x4, 4x3)
142—L—206728—4 (1x4, 3x3)
142—L—206768—4 (1x4, 1x3)
142—L—206770—4 (1x4, 3x3)
Jesenice 6
49—L—163636—4 (1x4, 3x3)
49—S—530808 (5x4, 40x3)
Kočevje 1
52—T—662806—4 (1x4, 3x3)
Koper 2
55—A—115206—4 (1x4, 3x3)
56—A—115209—4 (1x4, 3x3)
Kranj 6
59—S—590103 (2x4, 4x3)
59—S—590105 (2x4, 4x3)
59—S—590106 (2x4, 4x3)
Ljutomer 1
67—A—125896—4 (1x4, 3x3)
Maribor 6
73—K—202853—4
74—S—674477 (4x4, 24x3)
75—T—648407—4
Murska Sobota 3
87—T—653302—4
87—T—653344—4 (1x4, 3x3)
87—T—653523—4 (1x4, 3x3)
Novo mesto 1
91—M—615844—4
Ptuj 6
96—S—279474 (3x4, 12x3)
97—A—117640—4 (1x4, 2x3)
97—S—475969 (2x4, 4x3)
Škofja Loka 3
112—S—164764 (3x4, 12x3)
Velenje 1
124—J—631472—4

Inštitut za metalne konstrukcije, Ljubljana, Mencingerjeva 7

objavlja
dela in naloge

SNAŽILKE
za nedoločen delovni čas.

POGOJI:
— nedokončana osemletka
— poskusno delo 1 mesec

Mesečni OD približno 3.200,— din.

Pismene prijave sprejema tajništvo inštituta do 15. februarja 1978

O izidu objave bomo kandidate pismeno obvestili do 20. februarja 1978.

946

MALI OGLASI

STANOVANJA

prodam

STANOVANJE, enosobno, v III. nadstropju, komfortno (tel., plin, ogrevanje), 36 kv. m, v središču Ljubljane, vseljivo marca 1978, prodam. Resne ponudbe pod »Gotovinaa. 2523-ST-1

GARSONJERO v Polju prodam. Informacije po telefonu — (061) 44-466, interna 347, Dolničar ali ponudbe pod »Gotovinaa. 2439-ST-1

GARSONJERO, 25 kv. m, prodam. Informacije po tel. (061) 554-500, popoldne. 01676-FT-1

MANSARDNO stanovanje v Kranju, dvoinpolsobno, prodam. Kocjanova 22, Kranj. 366-ST-1

kupim

STANOVANJE, dvosobno, v Ljubljani ali bližnji okolici, lahko tudi starejše, kupim. Ponudbe pod »Gotovinaa. 2506-ST-2

GARSONJERO, starejšo, kupim. Vplačilo marca, ostalo po dogovoru. Naslov: Milica Ganoni, Krimska 17, Viš. 2404-ST-2

najamem

SOBO z možnostjo kuhanja in pranja iščem. Dam predplačilo. Pišite na naslov: Nevenka Klemenčič, Sela 15, Suhor. 01872-ST-3

STANOVANJE, enosobno, ali večjo sobo, s souporabo kopalnice, išče uslužbenka, po možnosti za Bežigradom. Ponudbe pod »Cimprejaa. 01856-ST-3

ZA SOBO grem pomagat v dopoldanskem času. Ponudbe pod »Nujnoa. 01808-ST-3

SOBO, ogrevano, iščem v Ljubljani. Ponudbe pod »Nujnoa. 01807-ST-3

SOBO z možnostjo kuhanja in pranja (garsonjero), v Ljubljani, nujno išče uslužbenka. Ponudbe pod »Stiskaa. 01847-ST-3

GARSONJERO s telefonom, v Ljubljani, išče mlad par. Ponudbe pod »Slavista. 2499-ST-3

SOBO, kjerkoli v Ljubljani, išče mlad par brez otrok. Ponudbe pod »Absolventa. 2493-ST-3

SOBO, opremljeno in s souporabo sanitarij, nujno potrebuje študent zadnjega letnika. Ponudbe pod »Cimprejaa. 2492-ST-3

SOBO iščeta mirna študenta, nekadilca. Ponudbe pod »Nujnoa. 2490-ST-3

STANOVANJE ob progi 6 ali 8 išceta študenta, nekadilca. Nasiov: Dzoko Tomič Derčeva 37. Nudiva nekaj predplačila. 2480-ST-3

SOBO z možnostjo kuhanja in pranja iščeta mladoporočenca. — Ostalo po dogovoru. Ponudbe pod »Dobro plačatea. 01786-ST-3

STANOVANJE iščeta mlada zaročenca brez otrok. Ponudbe pod »Navedite cenoa. 2473-ST-3

STANOVANJE, manjše, ali večjo sobo, kjerkoli v Ljubljani, išče zakonski par brez otrok. Ponudbe pod »Cena ni važnaa. 2197-ST-3

GARSONJERO ali enosobno stanovanje najameta zaročenca. Nudiva predplačilo. Ponudbe pod »Dobra plačnikaa. 2456-ST-3

SOBO, po možnosti neopremljeno, išceta zakonca z dveletno deklico. Relacija Center—Šiška. Ponudbe pod »Nekaj predplačilaa. 2427-ST-3

SOBO v Ljubljani ali bližnji okolici išče mlad par brez otrok. Možnost kuhanja in pranja. Ponudbe pod »Dogovora. 246-ST-3

STANOVANJE, enosobno, po možnosti opremljeno, ali neopremljeno, iščem. Plačam po dogovoru. Sem poročen, brez otrok. Stanovanje iščem pretežno v Mostah. Hikmet Kurbegović, Vlahovičeva 37, Ljubljana. 2409-ST-3

SOBO, opremljeno ali neopremljeno, išče uslužbenka. Ponudbe pod »Mostea. 2402-ST-3

SOBO ali garsonjero, opremljeno, išceta mlada zaročenca. Nudiva predplačilo za eno ali dve leti. Tel. (061) 51-020, od 7.—14. ure. Ponudbe pod »Predplačilo«. 2401-ST-3

GARSONJERO ali enosobno stanovanje išče mlad fant z dekletom in leto in pol staro hčerko. Ponudbe pod »Predplačilo«. 2395-ST-3

SOBO ali garsonjero iščem. Ponudbe pod »1. marec«. 2387-ST-3

GARSONJERO ali enosobno stanovanje išče profesor fizike za šest mesecev. Možnost inštrukcij. Nudim predplačilo. Telefon (061) 320 592. 2384-ST-3

STANOVANJE, enosobno ali garsonjero, opremljeno, vzamem v najem za dve leti, na območju mestnega avtobusnega prometa. Plačam za eno leto naprej. Ponudbe pod »Nujnoa. 2383-ST-3

SOBO ali garsonjero vzamem v najem, kjerkoli v Ljubljani. Ponudbe pod »Zelo nujnoa. 2378-ST-3

SOBO, mirno in ogrevano, iščem. Cenjene ponudbe oddajte pod »Mirna nekadilkaa. 2225-ST-3

PARKETARSTVO Vurušič vam kakovostno in hitro postruži in polaklra parket. Jamstvo. Tel.: 061 317-822. 1675-OA

PARKET polagamo, brusimo in lakiramo. Informacije po tel.: 061 52-003. 1845-OA

POPRAVLJAM vse vrste pralnih strojev in vodovodne instalacije. Sprejemam po tel.: 061 327-614. 2348-OA

PARKETARSTVO »Lak« vam nudi struženje in lakiranje parketa s švedskim lakom »Synteko«. Jamstvo. Telefon 061 264-736. 2428-OA

VOZNIKI pozor — nudim brezplačen prevoz poškodovanih vozil do svoje delavnice, kjer vam v najkrajšem času opravim vsa avtokleparska dela po najsodobnejši tehniki varjenja. Priporoča se Alojz Štular, Britof 15, Kranj. 324-OA

KOMPLETNE selitve, prevoze opravljamo strokovno za zasebni in družbeni sektor. Zanesljivi in točni! Informacije po tel.: 061 342-420. 2360-OA

SOBO s souporabo kopalnice in posebnim vhodom išceva ob progi mestnega prometa. Ponudbe pod »Pomoč pri hišnem vzdrževanjua. 2325-ST-3

GARSONJERO ali sobo s souporabo kuhinje in kopalnice išceta fant in dekle. Ponudbe pod »Nujnoa. 01795-ST-3

GARSONJERO iščeta samska inteiektualca, v smeri Domžale, Kamnik. Ponudbe pod »Veliko odsotnaa. 01799-ST-3

SOBO, dvoposteljno, ogrevano, s souporabo kopalnice, iščem. Ponudbe v oglasni oddelek pod »Pomlada. 01784-ST-3

SOBO, po možnosti s souporabo kuhinje in kopalnice, išceta delekti-uslužbenki. Ponudbe pod »Nujnoa. 01774-ST-3

GARSONJERO ali manjše stanovanje najameta zaročenca. Nudiva predplačilo. Ponudbe pod »Nujnoa. 01773-ST-3

GARSONJERO ali enosobno stanovanje nujno potrebujeva. Ponudbe pod »Marec«. 01719-ST-3

SOBO, najraje v Rožni dolini, na Viču, v Trnovem ali Centru, išče miren fant. Ponudbe pod »Nekadilca«. 2415-ST-3

oddam

SOBO v Šiški, oddam najboljšemu moškemu ponudniku. Ponudbe pod »Takoj«. 01881-ST-4

SOBO, ogrevano, z nišo in WC, oddam, najraje mlajši upokojenki za dolno plačilo in 1x tedensko gospodinjsko pomoč — možnost kuhanja. Stembalova 34 — Ljubljana Stožice. 2521-ST-4

SOSTANOVALCA sprejmem takoj. Staničeva ulica 9a. 2515-ST-4

SOBO, ogrevano, s souporabo kopalnice, oddam študentki. Ogled v petek, 10. 2. 1978 od 15.—17. ure. Vodičar, Celovška 185/VI. 2474-ST-4

GARSONJERO v središču Ljubljane, takoj vseljivo, oddamo primernemu samcu. Ponudbe pod »Enoletno predplačilo«. 2426-ST-4

SOBO, ogrevano in opremljeno oddam študentu za pomoč učencu 7. razreda. Tel. (061) 51 044, popoldne po 15. uri. 2373-ST-4

SOBO oddam študentki. Tel. (061) 41 538, zvečer. 2368-ST-4

zamenjam

TRISOBNO stanovanje v Brežicah zamenjam za enakovredno v Ljubljani. Ponudbe pod »September 1978«. 01782-ST-5

ENOSOBNO komfortno stanovanje s centralno kurjavo, v Kosezah, zamenjam za dvoinpolsobno ali večje, lahko brez centralne. Ponudbe pod »Dogovor«. 2414-ST-5

STANOVANJSKA OPREMA

prodam

NOVO, nerabljeno spalnico, prodam zaradi selitve. Ogled vsak dan od 17.—20. ure. Jože Bratuša, Trzin, Mengeška 60. 01800-SO-1

KAVČ, ležišče z jogijem (190 x 90) in nočno omarico, stol, ovalno mizico, šlarafijo vzmetnico 190 x 80, skoraj novo, ugodno prodam. Janežičeva 3, stan. 8, po 15. uri. 2516-SO-1

OTROŠKA OPREMA

prodam

KOMBINIRAN otroški voziček zelene barve prodam za 1000 ND. Nemec, Zadobrovška 25, Ljubljana. 2369-OP-1

APARATI IN STROJI

prodam

ŠIVALNI stroj znamke jax, zelo lepo ohranjen, ugodno prodam. Informacije po telefonu (061) 263-424, ob vsakem času. 01812-AS-1

ELEKTRIČNI štedilnik gorenje (štiri plošče) ugodno prodamo. Pleteršnikova 1, tel. (061) 315-185. 2460-AS-1

FOTOAPARAT yashica za 6 x 6 in leica format prodam. Naslov: Damijan Bajc, Vidovdanska 7, Ljubljana. 2451-AS-1

JVC — nivico stereo ojačevalec in gramofon prodam. Sobni studio model 1978-79 »slim-lines«. Šimenc, Majde Vrhovnikove 8, Lj. 01744-AS-1

PISTOLO za odvijanje vijakov, do 100 kg prodam. Časi, Sempeter v Savinjski dolini. 379-AS-1

ŽAGO, verižno, novo, električno, prodam. Telefon (061) 262-504, zvečer. 2421-AS-1

KASETOFON znamke »tar« mikrofon in kasete »nemščina 2000 Sa ugodno prodam. Ponudbe pošljite pod »Ugodno«. 2392-AS-1

TELEVIZOR, star osem let, znamke atlas, prodam. Ima čisto sliko, s 5 programi. Cena 1300 din. Ogled v petek od 16. ure dalje. 2391-AS-1

KOMPRESOR za zrak EK — 100 litrov, Trudbenik Doboj, prodam. Janko Dolenc, Zgornja Senica 30, Medvode 2370-AS-1

ZVOČNI omari sansui, 2 x 300 W, prodam. Tel. (064) 60 077. 2224-AS-1

kupim

TEHNIČNO risalno mizo, starejšo, tudi brez risalnega aparata, kupim. Tel. (061) 266-272. 01714-AS-2

ROČNO vretensko stiskalnico kupim. Ponudbe pod »Nujnoa. 01908-AS-2

RABLJENO stružnico za kovino kupim. Tel. (061) 343 733. 01794-AS-2

LOKALI

oddam v najem

V NAJEM vzamem prostor za mirno obrtno dejavnost, s telefonom in po možnosti tudi ogrevan. Ponudbe pod »Telefonski priključeka. 2276-LO-3

vzamem v najem

SUH delavniški prostor, najmanj 2,8 m višine, 40 — 60 kv. m, za mirno obrt, najamem za 2 leti. Najraje na Viču oziroma v bližini mestnega prometa in z možnostjo telefonskega priključka. Telefon (061) 263-891. 2302-LO-4

informativni tednik dela
TELEKS
gre do konca!

POSEST

prodam

ZAZIDLJIVO parcelo za hišo ali vikend v Oševku pri Kranju prodam. Voda, elektrika in asfaltirana cesta na parceli. Izmera 27000 kv. m. Ponudbe s ceno pod »Gotovinaa. 01381-PO-1

NEDOGRAJENO visokoprltlično hišo, na lepem kraju, 20 km iz Ljubljane, prodam. Ponudbe pod »Gotovinaa. 2205-PO-1

VISOKOPRITLIČNO urejeno hišo z velikim vrtom v eksotičnem okolju predmestja Maribora prodam. Informacije po telefonu (062) 34-110, popoldne. 377-PO-1

HIŠO z vrtom prodam. Debro 33, Laško. 378-PO-1

kupim

STAREJŠO hišo z vrtom, vseljivo do konca julija 78, z možnostjo prenovitve, za dve ali eno družino, v mirnem delu Ljubljane, kupimo. Ponudbe po tel. (061) 261-300. 2322-PO-2

ZAZIDLJIVO parcelo v okolici Ljubljane (proti Kranju) kupim. Plačam v gotovini. Ponudbe na naslov: Tone Hrovat, Ljubgojna 13, Horjul. 01766-PO-2

ENOSOBNO lastniško stanovanje zamenjam za zazidljivo parcelo oziroma začeto gradnjo. Ponudbe pod »Lepa priložnosta. 2345-PO-3

GRADBENI MATERIALI

kupim

NOVO ostrešje za hišo 9 x 15 m kupim. Naslov: Verd 82, Vrhnika. 2413-GM-2

MOTORNA VOZILA

prodam

SIMCO 1301 S, letnik 70, dobro ohranjeno, prodam. Ogled od 14. ure dalje. Ane Ziherlove 14/II. — 11, Šiška. 01849-MV-1

FIAT 126 P, dodatno opremljen, prodam. Informacije po 16. uri po tel. (061) 344-380. 01864-MV-1

OSEBNI avtomobil opel kadett karavan tip 74, zelo dobro ohranjen, 59000 km, svetlo rdeče barve, prodam. Cena po dogovoru. Franc Prikelj, Učakovci 1, 68344 Vinica pri Črnomlju. 2484-MV-1

SIMCO 1301 nujno prodam. Cena 15000 din. Motor v okvari. Tel. (061) 344-525. 2479-MV-1

OPEL ascona 16 S, let. 1973, prodam. Tel. (061) 553-926, Ljubljana. 2478-MV-1

GOLF, odlično ohranjen, prodam. Ponudbe pod »Golf 77a. 2458-MV-1

FIAT 850 special, l. 70, generalno obnovljen, ugodno prodam. Tel. (061) 317-044, int. 98, od 6.30 do 14. ure. Ponudbe pod »Ugodna cena«. 2449-MV-1

MERCEDES 406, letnik 1975, prodam. Ponudbe pod »Gotovinaa. 2457-MV-1

RENAULT 6 TL, letnik 71, dobro ohranjen, ugodno prodam. Telefon (061) 796-064, popoldne. 01681-MV-1

FORD 12 M, dobro ohranjen, prodam. Prešernova 1, Domžale. 01699-MV-1

126 P, letnik 76, ugodno prodam. Vsak dan po 16. uri. Naslov: Papler, Jelovškova 17, Ljubljana. 01765-MV-1

NAKLADAC fiat — allischalmers 645 TL, lomljiv gumaš, 2 kub. m, prodam. Ogled pri Rakovec, Notranje Gorice 83, p. Brezovica. 2189-MV-1

PEUGEOT 504, letnik 71, na novo registriran, zelo dobro ohranjen in garaziran, temno modre barve, gume michelin (nove), prodam. — Ostale informacije po telefonu (061) 265-662. 2333-MV-1

FORD capri, letnik 1970, dobro ohranjen, prodam za 75.000 din, lahko na delno odplačilo. Informacije po tel. (061) 23-044, od 13. ure. 2252-MV-1

GOLF J, star 4 mesece, prodam. Informacije po tel. (061) 23-165, od 10.—12. ure. 2253-MV-1

ZASTAVO 101, letnik 73, prodam. Telefon (061) 265-410, od 17. do 19. ure. 2270-MV-1

NSU 1200, letnik 71, spredaj karamboliran, motor brezhiben, prodam po delih ali skupaj. Tone Miklavc, na Koroški 16, Ljubljana, Dravlje, tel. (061) 30-412, popoldne. Nasproti gostilne Slepi Janez 2263-MV-1

MAGIRUS — deutz 714, trambus kabina, letnik 1970, kiper, 7 ton in nakladalec na gumah, zmogljivost 1,5 kub. m, oboje brezhibno, ugodno prodam. Ponudbe po tel. (061) 771-077. 2431-MV-1

GOLF J, l. 77, odlično ohranjen, prodam. Tel. (061) 313-618. 2422-MV-1

CITROEN GS club, letnik 1975, prodam Telefon dopoldne (066) 24-796, popoldne (066) 26-206, od 15. do 17. ure. 374-MV-1

AUDI 80 GT, september 1974, 1600 ccm, 100 KM, prodam. Ponudbe na Delo Celje pod »Audi«. 384-MV-1

IMV kombibus, z novim motorjem, letnik 1971, registriran do 21. 12. 1978, prodam. Miro Bokal, Jesenovo 14, 61413 Čemšenik. 385-MV-1

R 4, 65 000 km, odlično ohranjen — garažiran, registriran do novembra, prodam. Ponudbe na Delo Trbovlje pod »Katrca. 407-MV-1

CITROEN DS 23, letnik 1973, palas, prodam. Ida Kavčič, Dragomer, Vioki 2 pri Brezovici. 01905-MV-1

NSU 1200 C, nevozen, prodam. Ogled v nedeljo od 12.—15. ure na Tomaščičevi V-6. 01906-MV-1

DOBRO ohranjeno Z 1300, l. 71, tehnično pregledano, ugodno prodam. Ogled v petek in nedeljo popoldne. Devinska 7, Trnovo, Ljubljana. 01879-MV-1

AVTO zastava 125 PZ prodam. Ogled popoldne: Ježa 7, Črnuče. 2519-MV-1

FIAT sport 124/70-71, moder, registracija do 28. 9., prodam. Tel. (064) 75-236. 394-MV-1

FORD 15 M, letnik 1969, karamboliran zadnji del, prodam. Ogled vsako popoldne in v soboto. Sp. Gorje 37 pri Bled. 396-MV-1

FIAT 850 special, l. 1970, prodam. Marko Bogataj, Hruševo 7, Dobrova pri Ljubljani. 2386-MV-1

Z 750 S, l. 1975, prodam za gotovino. Tel. (061) 346-062, od 17 do 20. ure 2361-MV-1

R-16 TL, 1971, prevoženih 115 000 km, dodatno opremljen in dobro vzdrževan, prodam. Ogled na domu od 17.—19. ure pri Zrimšek, Dražgoška 42. 2207-MV-1

ALI ŽE VESTE, da je pred kratkim pričel veljati odlok ZIS o novih tečajih tujih valut, na podlagi katerih se obračunavajo carine in druge davščine? S tem so se seveda spremenile tudi cene vozil. Za koliko in katere tipe vozil, pa lahko zveste v rubriki »Barometer cen novih in rabljenih avtomobilov« revije »AVTO MAGAZIN«. Ko boste hotel prodati svoje vozilo bo zelo koristno, če boste z novo vrednostjo svojega konjička natančno seznanjeni. Zanesljivo informacijo poiščite v vaši reviji »AVTO-MAGAZIN«! MV-1

kupim

VRSTNO garažo v Rožičevi ulici, prodam. Tel. (061) 42-254. 01901-MV-3

CITROEN GS kupim. Cena do 8 M. Sporočite po tel. (061) 343-175. 2500-MV-2

OSEBNI avto, od 1500 do 2000 ccm, kupim. V poštev pridejo večja in registrirana vozila, če je mogoče na obroke. Oglasite se po telefonu (064) 21 569, vsak dan. 376-MV-2

HOTELI ste kupiti nov avtomobil, pa ste zvedeli, da so se zadnje čase cene le-teh nekoliko spremenile?! Morda imate zdaj premalo denarja, ali pa tudi ne. Ne ugibajte, temveč sezite po novi številki revije »AVTO-MAGAZIN«, kjer so odgovori na vsa ta vprašanja. »AVTOMAGAZIN« lahko kupite v slehernem kiosku! MV-2

garaže

NUJNO potrebujem garažo za Bežigradom ali na Ježici, v Črnučah. Ponudbe pod »Dober plačnik« ali po telefonu (061) 41-570. 2215-MV-3

TRIPLEKS garažo v Savskem naselju ob Topniški ugodno prodam zaradi selitve. Informacije po telefonu (061) 555 687. 2321-MV-3

TRIPLEKS garažo na Prulah prodam. Tel. (061) 316 534, dopoldne. 01761-MV-3

deli za avto

ŠKOLJKO za 101, staro dobro leto, odlično zaščiteno (zunanje in notranje), prodam. Poškodovana sta spredaji desni blatnik in vmesna pločevina. Telefon (061) 49-058. 01868-MV-4

DVE ZIMSKI avtomobilski gumi fulda 6.45-13 TBL prodam poceni. Tel. (061) 345-662, po 16. uri 01797-MV-4

ŠKODO, staregа tipa, prodam po delih. Đojo Todorović, Pokopališka 16, Moste-Ljubljana. 2251-MV-4

MOTOR za NSU 1200 C kupim. Dragan Adžić, Zirovnica 114 a, Gorenjska. 2396-MV-4

MOTOR za škodo kupim. Plačilo po dogovoru. Ponudbe pod »Škoda«. 2419-MV-4

GUMI michelin ZX 150—12, 15 000 km, prodam. Tel. (061) 22 408. 2412-MV-4

ŠPORTNI REKVIZITI

prodam

COLN »libis 340 1 z motorjem« penta 25 PH in pripadajočo prikolico ter kompletno opremo za vodno smučanje, prodam za 3M. Pavle Klemenčič, Kranj, Tavčarjeva 7, tel. (064) 22-639. 395-SR-1

smuč. oprema

SMUČI blizzard s salomon 555, kot nove, prodam. Telefon (061) 262-504, zvečer. 2420-SR-4

SMUČI elan CR z vezmi tirolia 250, še v garanciji, in pancerje št. 43 prodam. Nemec, Zadobrovška 25, Ljubljana. 2368-SR-4

GLASBILA

prodam

ELEKTRIČNO harmoniko znamke »BV-excelsior-genavox« 120 basov in 21 registrov, ugodno prodam. Poleg tega dam tudi kovček in stojalo. Ponudbe pod »Cena po dogovoru«. 01762-GL-1

ORGLE farfisa, malo rabljene, poceni prodam. Ogled: Prvomajska 1, Moste. 01729-GL-1

KNJIGE

prodam

KASETE angleščina 2000 S, I., II., nove, ugodno prodam. Ponudbe pod »2100 din«. 01675-KN-1

DELO

dobi

ISCEMO dekle za delo v lokalu. Gostilna Senica, Zalec. 397-DE-1

SPREJMEM nekvalificirano delavko. Nastop dela takoj. Stanislav Jeraša, Wolfova 4, Ljubljana. 01907-DE-1

ORVISI IGRAČE
Trst, Via Ponchielli 3
Via S. Lazzaro 12
V FEBRUARJU 1978
VELIKA IZBIRA IGRAČ Z VSEGA SVETA V SPECIALIZIRANIH ODDELKIH

gradbeno industrijsko podjetje OBNOVA n.sol.o. ljubljana titova 39

Razpisna komisija

razpisuje dela in naloge individualnega poslovodnega organa

GLAVNEGA DIREKTORJA

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da imajo visoko izobrazbo ekonomske, pravne ali tehnične smeri

— da imajo vsaj 5 let delovnih izkušenj na enakih ali podobnih opravilih, ki izhajajo iz dejavnosti delovne organizacije in jim zagotavljajo izkušnje tudi pri vodenju

— da imajo pravilen odnos do družbene ureditve, samoupravnih odnosov in do delovnega človeka

Kandidati naj ponudbi priložijo dokazilo o izpolnjevanju razpisnih pogojev in kratek življenjepis. Pismene prijave naj kandidati pošljejo v 15 dneh od objave razpisa na gornji naslov z oznako »Za razpis glavnega direktorja«. 921

NATAKARICO in kuharico takoj zaposlimo. Dober zaslužek. Gostilna Kunstelj, Radovljica, tel. (064) 75-178. 01835-DE-1

SPREJMEMO natakarico, hrana in stanovanje v hiši, 8-urni delavnik, plača 5000 din. Zglasite se osebno v »Bifeju Skok«, Slamnikarska 8, Mengeš. 01753-DE-1

GOSPODINJSKO pomočnico ali mlajšo upokojenko sprejmem k štiričlanski odrasli družini v Ljubljani, za Bežigradom. Ponudbe pod »Dobra plačaa. 2349-DE-1

STROJNIKA za delo na nakladaču-gumašu iščem. Ponudbe pod »Dober zaslužeka. 01770-DE-1

GOSPODINJSKO pomočnico iščemo. Možnost redne zaposlitve. Ponudbe pod »Dobri pogoji«. 01737-DE-1

išče

ŠIVANJE vzamem na dom. Ponudbe pod »Takoj« ali po tel. (061) 51-339. 2476-DE-2

DELO iščem, po možnosti v recepciji. Govorim francosko. Ponudbe pod »Solidena. 2374-DE-2

DELO išče oseba s srednjo strokovno izobrazbo tehnične smeri ter aktivnim znanjem angleščine. Ponudbe pod »Redno ali honorarno«. 2452-DE-2

UPOKOJENKA z dolgoletno prakso v zunanji trgovini, prevzame zastopstvo v Beogradu ali občasno podobno delo. Telefon v stanovanju. Golubović, 27. mart 42, Beograd. 6-DE-2

ZAKONCA iščeta honorarno programiranje v PL/I ali fortranu. Ponudbe pod »Programiranje«. 2295-DE-2

SPREJMEM kakršnokoli delo na dom. Ponudbe pod »Tudi tipkam«. 01775-DE-2

KAKRSNOKOLI delo sprejmem na dom. Lahko je tudi v plastiki ali papirografiki. Ponudbe pod »Resnost«. 2411-DE-2

INŠTRUKCIJE

nudim

INSTRUIRAM angleščino za vse šole. Uspeh zagotovljen. Telefon dopoldne (061) 341-718. 2376-IN-1

išče

NUJNO potrebujem inštruktorja za opisno geometrijo. Oglasite se v dopoldanskem času. Barbara Ilovar, Tesovnikova 44, telefon (061) 341-202. 2486-IN-2

ŽIVALI

prodam

AKVARIJ, 84 l, kompletno opremljen, poceni prodam. Tel. (061) 325 377. 2377-ZI-1

išče

IZGUBIL se je mlad siamski maček Miki. Prosim najditelja, da sporoči na naslov: Cetin, Cerkova 5, Bežigrad. 2505-ZI-3

IZGUBIL se je nemški ovčar črno-rjave barve, ki sliši na ime »Žiga«. Poštenega najditelja prosim, da ga proti nagradi vrne na naslov: Spodnje Gameljne 8. 01920-ZI-3

RAZGLASI

izgubljeno

V SOBOTO, 4. februarja 1978 zvečer med 19. in 20. uro sem na poti od ul. Komenskega do Resljeve ceste izgubila nerc svetlo krem barve. Poštenega najditelja prosim, da ga proti nagradi vrne na naslov: Ovsenek, Komenskega 22, Ljubljana. 2383-RA-1

razno

ZNAČKE — okoli 1500, različnih in v serijah, ugodno prodam. Ponudbe pod »Zbirkaa. 01842-RA-4

POTREBUJEM 20 000 dinarjev posojila. Vrnem v 12 mesecih, z obrestmi. Ponudbe pod »Garancija — avtoa. 2381-RA-4

POSOJILO, 1,2 M potrebujem za 12 mesecev. Ponudbe pod »Pologa. 2291-RA-4

igrad
VRHNIKA

Delavski svet delovne organizacije SGP »IGRAD« p. o. VRHNIKA

ponovno razpisuje delovne naloge:

POMOČNIKA INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DELOVNE ORGANIZACIJE ZA TEHNIČNA OPRAVILA

POGOJI:
— visoka izobrazba gradbene smeri, strokovni izpit in 5 let prakse
— višja izobrazba gradbene smeri, strokovni izpit in nad 5 let prakse
— kandidat mora biti družbenopolitično neopo-rečen, družbenopolitično aktiven in nekaznovan

Kandidatu nudimo družinsko stanovanje na Vrhniki.

Komisija za medsebojna razmerja delavcev delovne organizacije SGP »IGRAD« p. o. VRHNIKA

ponovno objavlja delovne naloge:

TREH GRADBENIH TEHNIKOV
POGOJI:
— srednja gradbena šola, zaželen je strokovni izpit ali vsaj 2 leti prakse

STROJNEGA TEHNIKA
POGOJI:
— srednja tehniška šola strojne smeri, 2 leti prakse

DVEH DELOVODIJ
POGOJI:
— delovodska šola gradbene smeri in najmanj 2 leti prakse

TREH ŽERJAVISTOV
POGOJI:
— opravljen izpit za vodjo žerjava

MATERIALNEGA KNJIGOVODJE V CENTRALNEM SKLADIŠČU
POGOJI:
— srednja izobrazba tehnične smeri in 3 leta delovnih izkušenj

Pismene prijave z dokazili pošljite v 15 dneh na naslov: SGP »IGRAD« p. o. Vrhnika, Opekarska 23, 61360 Vrhnika. 982

moška in ženska OBUTEV **MODELLINA**

RAZPRODAJA

Velika izbira čevljev iz pravega usnja. Čevlji za občutljive noge — čevlji za na plažo in za izlete — udobni čevlji za vožnjo.

Ul. Machiavelli vogal Ul. Filzi TRST

REMONT GRADNJE ŽIRI

komisija za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

ponovno razpisuje

po 85. členu statuta delo in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA — DIREKTORJA

POGOJI:
— da je državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje določene z zakoni in družbenim dogovorom
— imajo višjo ali srednjo izobrazbo gradbene ali druge ustrezne smeri in tri (3) leta delovnih izkušenj.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in opisom dosedanjih zaposlitev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: OZD Remont gradnje Žiri, komisiji za medsebojna delovna razmerja delavcev v združenem delu.

Razpis velja 15 dni po objavi. 966

TOMOS

TOVARNA MOTORNIH VOZIL TOMOS KOPER, n. sol. o.

Koper, Šmarska c. 4

Delavski svet delovne organizacije

razpisuje:
dela in naloge

GLAVNEGA DIREKTORJA TOMOS GHANA Ltd.

(delo se združuje za 4 leta)

POGOJI:

kandidati morajo poleg pogojev, ki jih določa samoupravni sporazum o posebnih pogojih za razvrščanje strokovnih delavcev na delo v poslovne enote v tujini in družbenj dogovor o kadrovski politiki, imeti še

DELO rtv 1978

RAZGLEDI: STARO ZA NOVO

TV petek 20.55

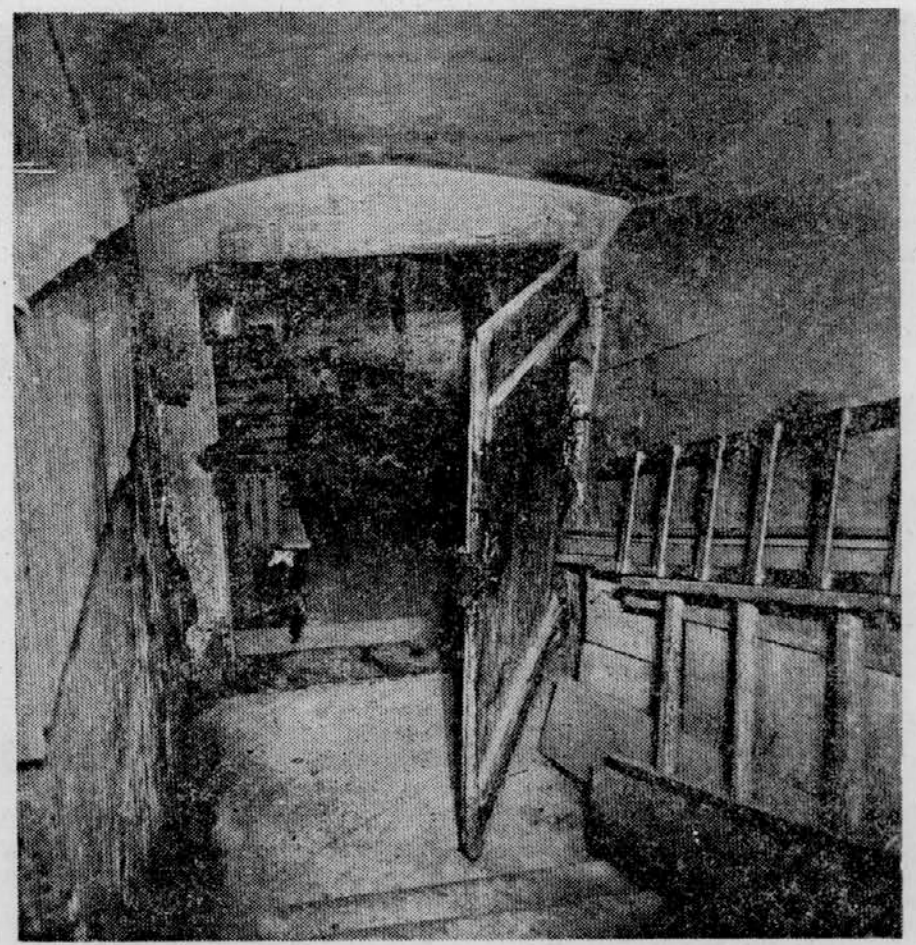

Podoba iz zapuščene Ljubljane. Foto: F. Strukelj.

Barvna dokumentarna oddaja govori o stanovanjski dediščini mesta Ljubljana in našem odnosu do te dediščine. Skoraj polovica vseh ljubljanskih stanovanj je bilo zgrajenih pred drugo svetovno vojno. Ta stanovanja, ki so po večini tudi spomeniško zaščitena, so glede funkcionalnosti, komunalne opremljenosti in potresne varnosti daleč od meril sodobnega stanovanjskega standarda.

Nobena akcija za celovito prenovo sklopov starih stavb doslej še ni bila izpeljana do konca, kar pa zadeva adaptacije, ki se jih lotevajo posamezniki — najemniki ali lastniki stanovanj — se omejujejo predvsem na notranjost stavb in so mnogokrat tako nestrokovno izvedene, da tudi kasnejšim temeljitejšim predelavam ne bodo v korist.

Pri samoupravni stanovanjski skupnosti Ljubljane se je sicer že oblikoval odbor za prenovo mesta. Izdelali so tudi že nekaj temeljitih študij, a ker še ni bilo nič sklenjenega okoli virov financiranja, tudi še ni prišlo do organiziranega stika med vsemi zainteresiranimi.

Kljub temu pa je samoupravna stanovanjska skupnost skupaj z nekaterimi krajevnimi skupnostmi že začela prenavljati nekaj stavb (tako v Hrenovi ulici, na Starem in Gornjem trgu): izkušnje pri teh delih bodo gotovo dragocena osnova za nadaljnje načrtovanje prenove, tako za njeno tehnološko kakor za organizacijsko izpeljavo. Prenova, kakor jo danes pojmujejo varuhi naše kulturne dediščine, pomeni prenovo stavb v korist človeka in taka naj bi postala sestavni del izgradnje mesta. Staro bomo dali za novo.

Snemalec: Janez CIMPERMAN, montažer: Rudi KRIŽNARIČ, režiser: Jane KAVČIČ, avtorica: Helena KODER.

12. februar

18. februar

NEDELJA

TV 10.15

SIV, NORVEŠKI MLADINSKI FILM

K današnjemu, drugemu filmu iz napovedanega cikla mladinskih filmov bo povedala nekaj uvodnih misli vzgojiteljica dekliškega vzgajališča v Višnji gori — Marija KREMENŠEK.

Film govori o neprilagodljivem, odraščajočem dekletu, ki je pobegnilo od doma. S starši se je preselila z dežele v mesto, vendar pa si njena družina ni našla novih prijateljev. Oče in mati se posvečata predvsem veri in življa precej odmaknjeno. SIV, tako je deklici ime, pobegne od njiju ter se potepa po mestu. Pridruži se »klapi«, ki živi na meji med objestnostjo in kriminalom, večino časa pa preživlja v disco klubih. Ta njen beg v »klapo« se zanjo precej tragično konča.

TV 11.30

LJUDJE IN ZEMLJA

V kmetijski oddaji bomo objavili več prispevkov, v katerih bodo kmetje govorili o tem, zakaj so se združili v skupnosti in kakšne prednosti pričakujejo od tega kot tržni proizvajalci. Tako bomo obiskali hlevsko SKUPNOST V VOLARJIH na Tolminskem, kjer so živinorejci zgradili velik skupni hlev in dosedanji dve skupnosti združili v eno. Kmetje pričakujejo v prihodnje več mleka in mesa, manj stroškov in zagotovljen odkup svojih pridelkov. V vasi Zavino pri Šmarju na Vipavskem smo obiskali novo VINOGRADNIŠKO SKUPNOST. Z zložbo zemlje so pridobili 8 hektarjev velik kompleks, kjer so težki stroji že oblikovali trase, na katerih bodo člani skupnosti čez tri leta imeli trgatev.

Nato smo obiskali enega izmed najstarejših živinorejcev pri nas, ki je nekdaj obiskoval grmsko kmetijsko šolo v Novem mestu. To je devetinosemdesetletni Janez JELAČIN, ki živi v Senožečah in se živo spominja preteklosti prav do svojih najzgodnejših let. Kot vse oddaje LJUDJE IN ZEMLJA, je tudi ta nastala v sodelovanju novinarjev televizije in časopisa Kmečki glas, ureja pa jo Drago KOCJANČIČ.

TV 15.40

NA SEVER, DO ALJASKE

Režija: Henry HATHAWAY 1960

NA SEVER, DO ALJASKE je pustolovski film, lahkoten, s komičnimi in parodičnimi elementi. Kot nakazuje naslov, se odvija srž zgodbe na Aljaski, v času zlate mrzlice na začetku stoletja. Vestern z daljnega severa nam prikazuje skromno, navidez banalno pripoved o dveh prijateljih, ki sta odkrila ležišče zlata. Toda bistvo niti ni v skromni zgodbi, bolj nam bodo všeč prikupni dialogi in izredno vešče posneti pretepi, obračunavanje. Tega navadno ne poudarjamo, niti ne iščemo vir kvalitete v grobosti na filmu, toda tokrat lahko storimo izjemo. Vsa grobost in veličastni pretepi ves čas izzvenevajo docela neresno, res le kot igra, ob kateri se lahko od srca zabavamo.

TV 21.00

MADONA, KJE VSE SEM TE KOPAL

Prvi Slovenci na Nizozemsko so prišli kot v Belgijo ali v Francijo iz Westfalije v Nemčiji. Nekateri so odšli ker zanje tam ni bilo več zaslužka, drugi zaradi želje, poskusiti še drugje, kako se služi kruh. Tako naj bi bilo že pred prvo svetovno vojno na Nizozemskem okoli 50 slovenskih družin, preostali pa so prihajali v obdobju med 1925 in 1930, ko so začeli izkoriščati rudnike v provinci Limburga. Leta 1924 je bilo po mnenju rojakov samih, in tudi po nekaterih podatkih na Nizozemskem okrog 4000 slovenskih izseljencev, v tej številki so seveda mišljeni tudi družinski člani, pred zadnjo vojno pa jih je bilo še okrog 2000. Zdaj sodijo, da je na Nizozemskem vseh slovenskih izseljencev s potomci vred še okrog 800.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

9.10 ZA NEDELJSKO DOBRO JUTRO: Romantika na pohodu, oddaja iz cikla Moč zborovskega zvoka
9.35 625, ponovitev
10.15 ● SIV, mladinski film ★
11.05 JULES VERNE, nadaljevanje in konec ★
11.30 ● LJUDJE IN ZEMLJA, kmetijska oddaja ★
13.45 SVET, V KATEREM ŽIVIMO ★
14.15 VESELI TOBOGAN: Pivka ★
15.20 OKROGLI SVET ★
15.40 ● NA SEVER, DO ALJASKE, film ★
17.40 ŠPORTNA POROČILA
17.45 KOŠARKA JUGOPLASTIKA : BOSNA — prenos
19.15 RISANKA ★
19.30 TV DNEVNIK
20.00 M. Marković: VRNITEV ODPISANIH ★
21.00 ● MADONA, KJE VSE SEM TE KOPAL — II. del ★
21.35 TV DNEVNIK
21.50 ŠPORTNI PREGLED

Oddajniki II. TV mreže:

9.00 ODDAJE ZA JLA (Bg II)
12.00 POROČILA (do 12.05) (Bg II)
15.20 NEDELJSKO POPOLDNE (Zg)
19.30 TV DNEVNIK (Bg)
20.00 PORTUGALSKA — dokumentarna oddaja (Bg II)
20.45 VČERAJ, DANES, JUTRI (Zg II)
21.05 GOSPOD VERDOUX, film (Bg II)
23.10 KRONIKA FESTA (do 23.55) (Bg II)

TV Zagreb — I. program:

10.00 ŠALAJKO — otroška oddaja (Ti)
10.30 RAZNAŠALCI ČASOPISOV (Sa)
11.00 NARODNA GLASBA TV LJUBLJANA (Sa)
11.30 KMETIJSKA ODDAJA (Bg)
12.30 JUGOSLAVIJA, DOBER DAN (Zg)
14.00 KRITIČNA TOČKA (Zg)
14.30 MLADINSKI FILM: V puščavi in goščavi (Zg)
15.20 NEDELJSKO POPOLDNE (Zg)
19.30 TV DNEVNIK (Bg)
20.00 VRNITEV ODPISANIH (Bg)
21.00 TITOGRAD, dok. oddaja (Ti)
21.30 TV DNEVNIK (Ti)
21.50 ŠPORTNI PREGLED (Sa)

TV studio Koper — Capodistria

17.45 PALLACANESTRO — JUGOPLASTIKA : BOSNA da Split ★
KOŠARKA — JUGOPLASTIKA : BOSNA iz Splita
19.30 L'ANGOLINO DEI RAGAZZI
OTROŠKI KOTIČEK
20.00 CANALE 27 ★
27 KANAL
20.15 PUNTO D'INCONTRO
STIČIŠČE
20.35 L'ORO DI NAPOLI, film con Totò, Sophia Loren, Stoppa e Silvana Mangano. Regia di Vittorio De Sica
NEAPELJSKO ZLATO — celovečerni film
22.15 MUSICALMENTE: The London Rock and Roll ★
The London Rock and Roll, zabavno glasbena oddaja

RADIO LJUBLJANA

I. program

4.30 Dobro jutro!
6.15 Danes je nedelja
7.00 Jutranja kronika: novice, komentarji in prireditve dneva
7.15 Zdravo, tovariši vojaki!
8.38 Skladbe za mladino
9.05 Še pomnite tovariši
10.30 Humoreska tega tedna: Mark Twain
11.00 Pogovor s poslušalci
11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
13.20 Za kmetijske proizvajalce
14.05 Nedeljsko popoldne
14.15 — Popularne popevke s (S)TOP POPSA
14.30 — Nedeljska reportaža
15.00 — Osrednja informativna oddaja
15.15 — Šport in glasba
16.00 — Gost oddaje: inž. Peter Eržen, nekdanji smučarski skakalec in olimpijec 1968. leta
16.15 — Šport in glasba
17.10 — Brez njih ni športa — Jurij Lulik, dolgoletni telesnokulturni delavec iz Ajdovščine
17.20 — Glasbeni TRIM — Miha Kralj, vodja ansambla Prah
17.50 — Zabavna radijska igra: Wolfgang Ecke — Dama s črnim jazbečarjem; II. epizoda: »Stanovanjski čoln na Temzi«

V rubrikah »Šport in glasba« bomo poročali z dveh državnih prvenstev — v smučarskih skokih v Planici in tekih v Žlebeh, komentirali bomo razgiban športni konec tedna v Pomurju, poročali o obisku predsednika Jugoslovanskega olimpijskega komiteja Djordje Peklića v Sloveniji, naši reporterji se bodo oglasili s smučarskega prvenstva LJAO na Starem vrhu, s 4. Trnovskega maratona, z državnega šahovskega prvenstva v Beogradu, pripravili pa vam bomo tudi pregled košarkarskih dogodkov in novic iz domovine in tujine.

19.00 Radijski dnevnik
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Glasbene razglednice
20.00 V nedeljo zvečer
22.20 Skupni program JRT — Studio Novi Sad
Glasbena tribuna mladih
23.05 Literarni nokturno
M. Stancer: Pesmi
23.15 Plesna glasba za vas
24.00 Poročila: pregled in ocena najpomembnejših dogodkov
00.05 Glasbene miniature
0.30 Pop, rock, beat
1.03 Če še ne spite
2.03 S pevci jazza
Bessie Smith
2.30 Zvoki godal
3.03 Plošča za ploščo
3.30 Koncertantna glasba Niccoloja Paganinija
4.00 Lahke note velikih orkestrov

II. program

8.00 Nedelja na valu 202
12.30 Opoldanski poročevalec
13.00 Cocktail melodij
13.35 Iz roda v rod
13.40 Zvoki iz studia 14
14.00 Pet minut humorja
14.05 Po pločnikih Pariza
15.00 Mladina sebi in vam
15.35 Instrumenti v ritmu
15.45 Naši kraji in ljudje
16.00 Operetna glasba
16.33 Melodije po pošti
19.40 V ritmu Latinske Amerike

III. program — stereo

19.05 Naš radio
19.20 Igramo kar ste izbrali
M. Kozina: »Ekvinokcij«
M. Polič: »Deseti brat« — Krjavljeva pripoved
P. Sivic: »Cortesova vrnitev«
L. van Beethoven: Klavirski trio v c-molu
J. N. Hummel: Koncert za klavir in orkester v a-molu
G. Rossini: »Viljem Tell« — uvertura
H. Wieniawski: Koncert za violino in orkester št. 2
F. Gerbič: Lovska simfonija
20.35 Knjižni klub
23.00 Komornoglasbeni opus W. A. Mozarta in Antonina Dvořáka
W. A. Mozart: Sonata št. 30 za klavir in violino v
A. Dvořák: Godalni kvintet v Es-duru
23.55 Iz slovenske poezije

Radio Koper

6.05 Glasba za dobro jutro
6.30 Poročila
7.00 Program v italijanščini
16.30 Sosednji kraji in ljudje
16.50 Od hiše do hiše — Glasba po željah, humor, kmetijski in gospodinjski nasveti
17.30 Primorski dnevnik
17.45 Od hiše do hiše — reportaža
18.30 Spored slovenskih ponarodelih pesmi
19.30 Program v italijanščini
23.00 Program radia Ljubljana

Radio Maribor

11.00 Ljudje ob meji
11.30 Novčič v Jugotonovem glasbenem avtomatu
12.00 Mariborski feljton
13.10 Želeli ste — poslušajte

ŠPORT NA TV

SOBOTA, 11. februarja
9.55 SLALOM ZA MOŠKE — barvni prenos iz Chamonixa I. tek (ROŽMAN)
11.55 SLALOM ZA MOŠKE — barvni prenos iz Chamonixa — II. tek (ROŽMAN)
14.05 »JTT« — ponovitev barvne oddaje (TREFALT)

NEDELJA, 12. februarja
17.40 Športna poročila, barvna
17.45 Košarka — Jugoplastika : Bosna — barvni prenos iz Splita (ČEŠNOVAR)
21.50 ŠPORTNI PREGLED

SREDA, 15. februarja
18.10 NA SEDMI STEZI (TREFALT)
barvna oddaja

ČETRTEK, 16. februarja
22.40 BOKS — Muhamed Al : Spinks — posnetek iz Las Vegasa
16.25 KOŠARKA ZA POKAL EVROPSKIH PRVAKOV — Jugoplastika — Real — prenos iz Splita (ČEŠNOVAR)

SOBOTA, 18. februarja
11.50 Svetovno prvenstvo v smučarskih skokih na 70 m skakalnici — barvni prenos iz LATHIJA

PONEDELJEK

TV 18.10

SLIKARSKE TEHNIKE

Poglavitna značilnost oddaj o slikarskih tehnikah je, da na strokovno poljuden način razgrinjajo tihi, skriti svet umetniške delavnice in težaško delo ustvarjalcev, ki ga le redko zaslutimo ob gledanju likovnih stvaritev. Hkrati nas seznanjajo z vsemi raznolikimi postopki in možnostmi ustvarjanja, ki jih je človek odkril ali si jih je omislil od davnine pa do danes. In morebiti bomo ob gledanju teh oddaj laže razumeli, kaj je bistvo te umetnine, kje se umetnost začenja in kje prestopa meje ali

ostaja le na pol poti. Prepričani smo, da je ekipi, ki je pripravila to serijo, uspelo pokazati vse to in še več in da bi se lahko oddaje o slikarskih tehnikah enakovredno pomerile po svoji kakovosti s podobnimi oddajami v svetu. **Vsekakor je to lep dosežek slovenske televizije, ki ga je priznala tudi žirija na festivalu jugoslovanskih TV studiev v Portorožu leta 1976 in podelila nagrado za režijo, režiserju Emilu RIŽNARJU.** Scenarij je napisal profesor Akademije za likovno umetnost v Ljubljani, Marijan TRŠAR. Vsebinsko je porazdelil posamezne slikarske tehnike v pet oddaj. Prva govori o risanju in risbi, druga o tehniki tempere in akvarela, tretja o oljnem slikarstvu, četrta o zidnih tehnikah kot so freske in zgrafito, peta pa o raznih tehnikah, ki jih slikarji le še redko uporabljajo ali pa, ki so na pohodu po zaslugi novih znanstvenih odkritij.

Strokovni sodelavec pri realizaciji je bil akademski slikar Stane HROVATIČ. Film so posneli Ivo BELEC in sicer pretežni del, potem Žaro TUŠAR, Slavo VAJT in nepogrešljivi monter trika v oddajah te zvrsti in ob našem načinu snemanja, ko nismo obiskali nobene tuje galerije ali muzeja, Ludvik BURNIK.

Montažo je opravila Andreja BOLKA, ki jo poznamo tako z ekrana kot filmskega platna, kot odlično strokovnjakinjo. Nič manjši delež ima pri oddajah glasba Janeza GREGORCA. (Na sliki sta E. Rižnar in slikar Omersa).

TV Koper 22.25

BALETNI VEČER

Pulcinella je balet s svojo zanimivo preteklostjo; delo komponista Igorja tSravinskega, ki ga je priklical v življenje pred pol stoletja za ruski balet sam Sergej Diagilev. Komponist je za osnovo porabil glasbene motive Pergolesia. Vsebinski del pa je vzet iz italijanske commedia del'arte, ki je PULCINELLI posodila svoje like. Oblikovalca baleta sta dva najbolj znana koreografa našega časa, namreč George Balanchine in Jerome Robbins, ki sta to pot prvič (in verjetno edinokrat in zadnjič) sodelovala v skupnem koreografskem delu — v čast komponista Stravinskega. Na ekranu ju bomo lahko mimogrede videli našemljena v maškari — čarovnika. Seveda, če bomo pazljivi.

KORANT je domače delo, ki je nastalo na glasbo komponista Lebiča in je pravzaprav korantsko bolj po glasbeni predlogi, kot po baletni izvedbi, ki je pravzaprav abstraktna igra koreografa Nade Kokotović in režiserja Dušana Prebila.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

9.05 TV V ŠOLI: Pravopis, Organske spojine, F. Lhotka: Vrag na vasi
10.00 TV V ŠOLI: Materinščina, Risanka, Zemljepis (Bg)
11.10 TV V ŠOLI: Za najmlajše (do 11.25) (Sa)
15.05 TV V ŠOLI — ponovitev (do 16.00)
16.15 KMETIJSKA ODDAJA TV BEOGRAD
17.20 LOLEK IN BOLEK, risanka ★
17.30 SVET, V KATEREM ŽIVIMO: Uganka o starem
18.00 OBZORNIK
18.10 ● RISBA, serija Slikarske tehnike ★
18.45 MLADI ZA MLADE
19.15 RISANKA ★
19.30 TV DNEVNIK
20.00 B. Andersson: ŽIVLJENJE, drama ★
21.35 KULTURNE DIAGONALE
22.20 TV DNEVNIK

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 TV DNEVNIK (Zg)
17.35 TV KOLEDAR (Zg)
20.35 I GRANDI FIUMI: IL MISSISSIPI — documentario ★
18.00 MOJ VRTEC — oddaja TV Skopje (Bg)
18.15 STROJEVODJA — izobraževalna oddaja (Zg)
18.30 RDEČE JEZERO — izobraževalna oddaja (Zg)
18.45 MLADI ZA MLADE (Zg)
19.30 TV DNEVNIK (Zg)
20.00 ŠPORTNA ODDAJA (Bg II)
20.30 AKTUALNOSTI (Bg II)
21.00 24 UR (Bg II)
21.10 FEST NA TV in film Nedokončana pesem za mehanični pianino (do 22.55) (Bg II)

TV Zagreb — I. program:

16.00 TV V ŠOLI (Sa)
od 17.15 do 20.00 isto kot na odd. II. TV mreže
20.00 TRUBADUR — TV drama (Bg)
21.15 GLASBENI TRENUTEK (Zg)
21.20 KULTURNA ODDAJA (Priština)
22.05 TV DNEVNIK (Zg)
22.20 DOKUMENTARNI FILM (Bg)

TV studio Koper — Capodistria

19.55 L'ANGOLINO DEI RAGAZZI ★
OTROŠKI KOTIČEK
20.15 TELEGIORNALE ★
TV DNEVNIK
20.35 I GRANDI FIUMI IL MISSISSIPI, documentario
VELIKE REKE: MISSISSIPI, dokum. film
21.25 VIE RETTE E VIE TRAVERSE: LA CROCE BIANCA sceng. tv — 2. part
POTI IN STRANPOTI: BELI KRIŽ — 2. del
22.25 PASSO DI DANZA: PULCINELLA, KORANT ★
BALETNI VEČER: PULCINELLA, KORANT

RADIO LJUBLJANA

I. program

5.30 Jutranja kronika: poročila, šport
6.00 Dobro jutro, rojaki na tujem
6.20 Rekreacija
6.50 Dobro jutro, otroci!
8.00 Jugoslovansko in evropsko zbirno poročilo o prometnem položaju in prevoznosti cest
8.08 Glasbena matineja
9.20 Izberite pesmico
9.40 Vedre melodije
10.00 Danes dopoldne: novice, komentarji, zanimivosti, Iz naših krajev, vremensko poročilo in poročilo o razmerah na slovenskih rekah
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Za vsakogar nekaj
12.10 Veliki revijski orkestri
12.30 Kmetijski nasveti — prof. Edi Senegačnik: Prvi spomladanski posegi v čebeljo družino
12.40 Pihalne godbe na koncertnem odru
14.05 Pojo amaterski zbori
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.00 Dogodki in odmevi: novice, komentarji, glose, magnetofonski zapisi, šport
15.45 Kulturna kronika
16.00 »Vrtiljak«
17.00 Studio ob 17.00
18.05 Izročila tisočletij: ljudski plesi
18.25 Zvočni signali
19.00 Radijski dnevnik
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Minute z ansamblom bratov Avsenik
20.00 Kulturni globus
20.10 300 let opere v Hamburgu
22.00 Našim rojakom po svetu
22.20 Popevke iz jugoslovanskih studiov
23.05 Literarni nokturno — M. Avanzo: Takšnost

Nocojšnji LITERARNI NOKTURNO je namenjen mlajšemu slovenskemu pesniku Mihu AVANZU, ki je doslej izdal dve samostojni pesniški zbirki, pozornost pa so zbudili tudi »pesniški plakati« z njegovimi pesmimi, ki jih je izdal Študentski kulturni center. AVANZOVO poezijo odlikuje preprost, včasih že kar otroški pogled na svet, ki daje njegovim pesmim navdih romantične poetičnosti in radoživega lirizma. To lepo kaže tudi njegov nocojšnji cikel, ki mu je dal avtor naslov TAKŠNOST ;pesmi bo bral Marko SIMČIČ.

23.15 Za ljubitelje jazza
24.00 Poročila: pregled in ocena najpomembnejših dogodkov

II. program

8.00 Ponedeljek na valu 202
12.30 Opoldanski poročevalec
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 Ponedeljkov križemkraž
13.55 Glasbena medigra
14.00 Književnost jugoslovanskih narodov — Stane Popov: Tole paša
14.20 Z vami in za vas
16.00 Novost na knjižni polici
16.05 Jazz na II. programu: Bergendy Group — Livin' Blues
16.30 Na valu kritike
16.40 Glasbeni stereo studio
16.40 Od ena do pet
17.30 Zrcalo dneva
17.40 Godala v ritmu
18.00 Glasbeni cocktail — radio Koper
18.30 Iz delovnih organizacij
18.40 Lahka glasba slovenskih avtorjev
18.55 Minute za kulturo

III. program — stereo

19.05 V gosteh pri komornem zboru RTV Ljubljana
19.40 Franz Schubert: Godalni kvartet št. 8 v B-duru, op. 168
20.15 Ekonomska politika
20.35 P. Iljič Čajkovski: Francesca da Rimini — fantazija za orkester
(Simfonični orkester RTV Ljubljana, dirigira Samo Hubad)
21.00 Literarni večer — Izročilo XX. stoletja: Salvatore Quasimodo

Po dolgih letih fašizma, ko je bila italijanska poezija, ki ni poveličevala svojega časa, potisnjena na stranski tir zastrtosti izpovedi, se je po vojni toliko bolj razvetela, spregovorila kot glasnik teženj in stisk, želja in razočaranj povojnega človeka. In najčistejši glas v tem zboru je gotovo poezija Nobelovega nagrajenca Salvatora QUASIMODA, ki ga bo znova predstavil nocojšnji literarni večer — znova zato, ker bomo slišali posnetek oddaje iz leta 1973, ki jo je pripravil Ciril ZLOBEC, nekaj pesmi pa je prebral še Stane SEVER.

21.40 Večeri pri slovenskih skladateljih
Igor Štuhec

I. Štuhec: Improvizacija za rog in klavir
Diferenciacije za orkester
Novi momenti za klavir štiriročno
Eleuthera — baletna glasba
Mobile za violino in kitaro
Poesies za orkester
Ction za komorni ansambel
Entuziazmi za orkester
23.20 Za vas muzicirajo ...
Komorni orkester iz Toulousa, solisti in dirigent Louis Azriacombe
F. Couperin: »Velikii«: »Lullyjeva apoteza« — instrumentalen koncert v večen spomin neprimerljivemu gospodu Lullyju
23.55 Iz slovenske poezije

Radio Maribor

7.30 Danes za vas
8.10 Tretji polčas
14.10 Turistični napotki v nemščini
14.30 Želeli ste — poslušajte
15.30 Prijetno popoldne vam želijo
15.45 Univerza v Mariboru
17.00 Dnevnik
17.25 Na tekočem traku iz studia 3
17.50 Reportaža dneva — Marjan Šrimf: Kmet mora biti tudi mehanik

13 PONEDELJEK

TOREK

TV 16.05

ŠOLSKA TV: PREBIVALSTVO SFRJ

Jugoslavija je dežela, v kateri se na vsakem koraku srečujemo z raznolikostmi in to tako v naravno geografskem kot v družbeno-geografskem pogledu. Med take pestrosti gotovo sodi tudi naša narodnostna sestava. Tu živimo jugoslovanski narodi in številne druge narodnosti. Vsi pa imamo enake dolžnosti in enake pravice. Ta enakopravnost v samoupravni socialistični skupnosti je dosežek narodnoosvobodilne borbe in povojne graditve federativne socialistične republike.

Vsebina oddaje o prebivalstvu SFRJ je vključena v učni načrt za 8. razred osnovne šole. Film je zelo primeren za ure ponavljanja o značilnosti jugoslovanskega prebivalstva, posebno še zato, ker je bogat z dobrimi grafičnimi predstavitvami posameznih dejstev in zakonitosti.

SLOVENSKI KMEČKI UPOR LETA 1515

Največji slovenski kmečki upor je zajel leta 1515 60.000 članov kmečke zveze in je segel daleč proti severu v nemško govoreče dežele. Bil je eden izmed redkih velikih trenutkov, ko so se vsi Slovenci združili v boju. Tako so tudi prve tiskane slovenske besede revolucionarne: LE VKUP, LE VKUP UBOGA GMAJNA! V tem uporu so kmetje, razen najbolj utrjenih gradov in mest, obvladali vso deželo ter prevzeli cesarjeve pravice in sodišča. Upor je bil zelo pomemben za naš nadaljnji razvoj in je povzročil, da je bila politična misel v naslednjem hrvaško-slovenskem uporu 50 let kasneje že visoko razvita.

TV 18.45

PARTIZANSKE SMUČARSKE TEKME

Cerkno je bilo na prehodu iz leta 1944 na 1945 osvobojeno ozemlje na Primorskem. Tam je bil štab IX. Korpusa in druga politična in vojaška vodstva. Ker se je naša vojska pripravljala na zaključne boje, so v tej zimi formirali še smučarske udarne vode. Niso pa imeli dovolj smučarske opreme. Zato so poleg drugih ustanovili še smučarsko delavnico, ki jo je vodil bivši državni prvak v skokih Rudi FINŽGAR. 20. in 21. januarja 1945 so se ti smučarski delavci dogovorili s štabom 31. divizije, da bi — tako rekoč sredi bojev — pripravili še smučarske tekme, ki bi bile po eni strani preskus v partizanih izdelanih smuči in opreme, po drugi pa pripravljenost fantov za zaključne boje. Organizirali so tekmovanje v slalomu, patrolnih tekih in skokih. V spomin nanje, prireja smučarski klub v tovarni Eta v Cerknem vsako leto smučarske tekme bivših borcev in aktivistov, kar pomeni prenašanje tradicije na mlade.

Oddajo je pripravil Tugo KLASINC.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

8.30 TV V ŠOLI: Angleščina, Pesem, Kaj je par, TV vrtec, Kultura govorjenja (Zg)
10.00 TV V ŠOLI: Prirodoslovje, Glasbena vzgoja (do 11.05) (Beograd)
14.30 TV V ŠOLI — ponovitev (do 16.00) (Zg)
16.05 ● ŠOLSKA TV: Prebivalstvo SFRJ, Slovenski kmečki upor leta 1515 (do 16.45)
17.30 RAZIGRANA SOBOTA ★
18.00 OBZORNIK
18.10 MLADI ZA MLADE — oddaja TV Zagreb
18.45 ● ČAS, KI ŽIVI, Partizanske smučarske tekme ★

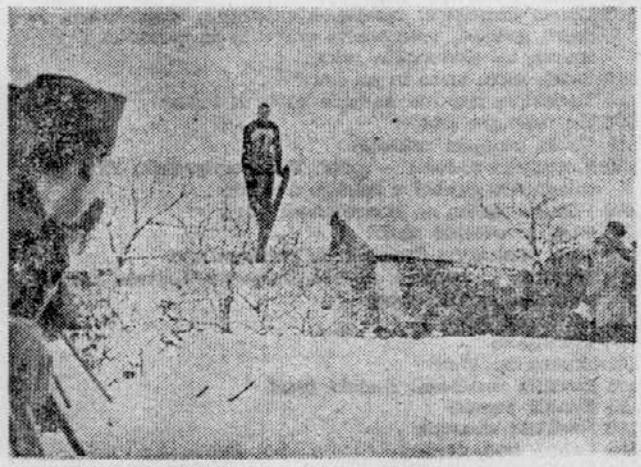

Na sliki je R. Finžgar.
19.30 TV DNEVNIK
20.00 MI MED SEBOJ
20.55 G. E. Clancier: ČRNI KRUH, nadaljevanka ★
21.45 IZ KONCERTNIH DVORAN — R. Strauss: KAVALIR Z ROŽO, SMRT IN POVELIČANJE ★
22.20 TV DNEVNIK

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 TV DNEVNIK (Zg)
17.35 TV KOLEDAR (Zg)
17.45 PIONIRSKE TV NOVICE (N. Sad)
18.15 NOVE KNJIGE (Bg)
18.45 DNEVNIK 10 (Zg)
19.05 KULTURNI PREGLED (Zg)
19.30 TV DNEVNIK (Zg)
20.00 STOP (Zg)
21.00 24 UR (Bg II)
21.20 SODOBNA PSIHOLOGIJA (Bg II)
22.05 IZVIRI (do 22.35) (Zg II)

TV Zagreb — I. program:

16.00 IZOBRAŽEVALNA ODDAJA (Zg)
od 17.15 do 21.00 isto kot na odd. II. TV mreže
21.00 CELOVEČERNI FILM (Zg)
22.40 TV DNEVNIK (Zg)

19.30 CONFINE APERTO
ODPRTA MEJA
19.55 L'ANGOLINO DEI RAGAZZI ✦
OTROŠKI KOTIČEK
20.15 TELEGIORNALE ★
TV DNEVNIK

RADIO LJUBLJANA

I. program

4.30 Dobro jutro!
5.30 Jutranja kronika: poročila, šport
6.00 Dobro jutro, rojaki na tujem!
6.20 Rekreacija
6.50 Dobro jutro, otroci
8.00 Jugoslovansko in evropsko zbirno poročilo o prometnem položaju in prevoznosti cest
8.08 Glasbena matineja
D. Cimarosa: Tajni zakon, W. A. Mozart: Così fan tutte, L. van Beethoven: Andante v F-duru za klavir, R. Schumann: Fantazijske skladbe za violončelo in klavir, G. Verdi: Traviata, J. Massenet: Meditacija iz opere »Thais«, G. Puccini: Madame Butterfly, J. Ravnik: Grande valse caracteristique za klavir
9.05 Radijska šola za srednjo stropnjo — Kraški gorski svet Južne Slovenije
9.30 Iz glasbenih šol: Moste-Polje
10.00 Danes dopoldne: novice, komentarji, zanimivosti, Iz naših krajev, vremensko poročilo
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Promenadni koncert
12.10 Danes smo izbrali
12.30 Kmetijski nasveti — dr. Andrej Šalehar: Vplivi na rodovitnost svinj
12.40 Po domače
14.05 V korak z mladimi
15.00 Dogodki in odmevi: novice, komentarji, glose, magnetofonski zapisi,
15.45 Svet tehnike — ing. Z. Trontelj: Zelo nizke temperature
16.00 »Vrtiljak«
17.00 Studio ob 17.00
18.05 ● Obiski naših solistov
Franci Rizmal — violina, Dina Slama — čembalo

Današnjo oddajo smo namenili kar dvema poustvarjalnima umetnikoma — priznani čembalist iz Trsta DINI SLAMI in mlademu violinistu FRANCIJU RIZMALU, članu simfoničnega orkestra RTV Ljubljana. Tržaške čembalistke Dine SLAMOVE, ki bo izvedla skladbe Baldassara GALUPPIJA, Jeana PHILIPPA RAMEAUJA in Domenica SCARLATTIJA, gotovo ni potrebno predstavljati, saj ima za seboj že kar bogato koncertantno kariero, pač pa se bo našim poslušalcem pri radijskih sprejemnikih prvič predstavil violinist Franci RIZMAL, doma iz Žalca. V letu 1976 je končal študij violine na visoki šoli za glasbo na Dunaju, nato pa se je izpopolnjeval še v Moskvi pri violinistki Jelisaveti GRIGORJEVNI GILELSOVI, sestri pianista Emila GILELSA in ženi violinista Leonida KOGANA. Violinist Franci RIZMAL bo ob spremljavi pianistke Sunne ABRAM z Dunaja izvedel skladbe Niccoloja PAGANINIJA, Igorja STRAVINSKEGA, Henrika WIENIAWSKEGA in Rista SAVINA.

19.00 Radijski dnevnik
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Minute z ansamblom Bojan Adamič
20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi
»Gornji grad na Štajerskem«
20.30 Radijska igra
Ištvan Gal: Gašper Pretepenež
21.28 Zvočne kaskade
22.00 Vremenska napoved, poročila, našim rojakom po svetu
22.20 Skupni program JRT — studio
Jugoslovanska glasba
23.05 Literarni nokturno
K. Sys: Dolgo slovo
23.15 Popevke se vrstijo
24.00 Poročila: pregled in ocena najpomembnejših dogodkov
00.05 Dixieland parada
0.30 Popevke za vse
1.03 Z opernega in koncertnega odra
2.03 Rezervirano za reprize
3.03 Majhni ansambli
3.30 Paleta akordov
4.00 Proti jutru

II. program

8.00 Torek na valu 202
12.30 Opoldanski poročevalec
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 Danes vam izbira
14.00 Radijska šola za višjo stopnjo — Natančno branje: Jurčičev »Sosedov sin«
14.33 Z vami in za vas
16.00 Pet minut humorja
16.05 Moderni odmevi
16.30 Nič nas ne sme presenetiti
16.40 Glasbeni stereo studio
16.40 Diskomentalnost
17.30 Zrcalo dneva
17.40 Z ansamblom Andrej Arnol
17.50 Ljudje med seboj
18.00 Lahka glasba na našem valu
18.30 Iz delovnih organizacij
18.40 Popevke slovenskih avtorjev
18.55 Minute za kulturo

III. program — stereo

19.05 Christoph Willibald Gluck: Orfej in Evridika (odlomki)
20.00 Znanost in družba
20.15 Sergej Prokofjev: Pet melodij za violino in klavir
Igor Ozim — violina, Marijan Lipovšek — klavir
20.35 Koncert za besedo
21.00 Deseta muza
21.20 Z berlinskih koncertnih odrov
Koncert Berlinske filharmonije; dirigent Karl Böhm
J. Haydn: Simfonija št. 88 v G-duru — Hob. I/88
A. Bruckner: Simfonija št. 7 v E-duru
23.00 Sezimo v našo diskoteko ...
23.55 Iz slovenske poezije

Radio Koper

6.05 Glasba za dobro jutro
6.15 Jutranji servis
6.30 Poročila
7.00 Program v italijanščini
16.40 Glasbeni notes
17.00 Ob petih popoldne — Mladim poslušalcem
17.30 Primorski dnevnik
18.00 Glasba po željah
18.35 Domači pevci zabavne glasbe
19.30 Program v italijanščini
23.00 Program radia Ljubljana

Radio Maribor

7.30 Danes za vas
8.35 Za razvedrilo igrata ansambel Milana Vitka in Mala pihalna godba Maribor, vodi Tone Neuvirt
14.10 Turistični napotki v nemščini
14.25 Lepe melodije
14.40 Naši zbori — Moški zbor Slava Klavora, Maribor, dirigent Jože Gregorc
15.30 Prijetno popoldne vam želijo
17.00 Dnevnik
17.25 Na tekočem traku iz studia 3
17.50 Reportaža dneva — Srečko Golob: Cena izobraževanja
18.00 Mladinski radijski klub mladi — mladim
18.30 Dober večer, kako ste kaj?

14 TOREK

SREDA

R I 18.05

ODSKOČNA DESKA

Pianist Jernej Jeršinovič, ki nam ga predstavljamo v današnji oddaji, je dijak 4. r. gimnazije na Viču. Nižjo glasbeno šolo je končal na Vrhniki pri prof. Zorici Sončevi, zdaj pa je v 3. r. klavirja na srednji glasbeni šoli pri Zavodu za glasbeno in baletno izobraževanje v Ljubljani, in sicer v razredu prof. Andreja Jarca.

Za našo oddajo je pianist Jernej Jeršinovič posnel takle spored: Preludij v e-molu, Preludij v A-duru, Fantasie impromptue in Polonezo v A-duru op. 40. F. Chopina, Cadiz (iz Španske suite) I. Albeniza ter Etudo v c-molu, op. 10 F. Chopina.

Tonski posnetek sta oskrbela tonski mojster Borut Turk in producentka Marinka Keber.

TV 18.10

ODDAJA NA 7. STEZI

Oddaja bo, tako kot prva te vrste v januarju, imela enajst prispevkov. Upamo, da bo med gledalci naletela tudi na podoben sprejem, saj se nam je po prvi, ki je govorila o alpskem smučanju, oglasilo več kot 4500 gledalcev.

Tokrat bomo predstavili trening smučarskega skakalca, in sicer Bogdana NORČIČA, ki ga je med pripravami spremljal novinar Tomaž LAJEVEC. Metka LESKOVŠEK bo v turistični razglednici predstavila prireditelja svetovnega prvenstva, mesto Lahti. Ivo MILOVANOVIČ pa je iz našega arhiva izbrskal posnetke, s katerimi vam bo ilustriral razvoj sloga pri smučarskih skokih. Švedska televizija nam je poslala posnetke jubilejnega petdesetega teka VASA. Tone FORNEZZI nam bo tudi tokrat po svoje predstavil klasični smučarski šport, medtem ko bo kot karikaturist gostoval nekdanji smučarski skakalec, danes mojster karikature, Bine ROGELJ. Obiskali bomo tudi enega izmed številnih zbiralcev značk, ki so se nam oglasili po prvi oddaji. Na oddaji pa bomo izžrebali tistih osem, ki bodo prejeli značke svetovnega prvenstva v Garmisch-Partenkirchnu. Postavili bomo novo nagradno vprašanje in podelili nagrado pokrovitelja — tovarne Toper. Tokrat bo odgovore treba poslati do 25. februarja.

TV 20.00

FILM TEDNA: DAN ZA MOJO LJUBEZEN

Scenarij: Marketa ZINNEROVA, režiser: Juraj HERZ
Igrajo: Marta VANČUROVA, Vladstimir HARAPES, Sylva KAMENICKA, Dana MEDRICKA

To je psihološka zgodba o mladih zakoncih — Petru in Mariji. Zaradi nenadne smrti hčerkice Maruške je njun zakon skorajda pred zlomom. Hčerkina smrt zlasti prizadene Marijo, začne se predajati spominmo na srečne trenutke zakona, poroko s Petrom, rojstvo Maruške ...

Peter se v težkih trenutkih zateče v družbo prijateljev, kjer sreča svojo nekdanjo prijateljico Hanko ...

Režiser Juraj Herz je doseda; posnel že precej filmov, saj je DAN ZA MOJO LJUBEZEN že njegov deseti celovečerni film.

Film DAN ZA MOJO LJUBEZEN je zastopal češkoslovaško kinematografijo na berlinskem festivalu leta 1977.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

8.35 TV V ŠOLI: Dnevnik 10, Naša obala, Na Sutjeski, Literatura (Zg)
10.00 TV V ŠOLI: Predšolska vzgoja, Risanka, Film (do 11.10) (Bg)
17.25 S. Makarovič: SMOLA ZBITKE POTUHIČEVE, serija Kosovirja na leteči žlici ★
17.40 POTOVANJE V DEŽELO LUTK ★
18.00 OBZORNIK
18.10 ● NA SEDMI STEZI ★
18.45 ● OD VSAKEGA JUTRA RASTE DAN: Dolina, Boljunec ★
19.15 RISANKA ★
19.30 TV DNEVNIK

20.00 ● FILM TEDNA: DAN ZA MOJO LJUBEZEN ★

21.35 TV DNEVNIK
21.50 MINIATURE: Pianist Fermo Roscigno ★

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 TV DNEVNIK (Zg)
17.35 TV KOLEDAR (Zg)
17.45 DALJNOGLED (Bg)
18.15 ZLATO, dokumentarni film (Zg)
19.30 TV DNEVNIK (Zg)
20.00 RDEČI PRAPOR, prenos s srečanja samoupravljalcev
22.00 TV DNEVNIK (Zg)

TV Zagreb — I. program:

isto kot na odd. II. TV mreže

TV studio Koper — Capodistria

19.55 L'ANGOLINO DEI RAGAZZI ★
OTROŠKI KOTIČEK
20.15 TELEGIORNALE ★
TV DNEVNIK
20.35 GLI EROI DI TELEMARK, film con Kirk Douglas, Richard Harris, Ulla Jacobson. Regia di Anthony Mann ★
JUNAKI TELEMARKA, celovečerni film
22.35 LA SPEDIZIONE DELLE ANDE — docum. sportivo, prima parte ★
ANDSKA EKSPEDICIJA, španski dokumentarec, 1. del

RADIO LJUBLJANA

I. program

4.30 Dobro jutro!
5.30 Jutranja kronika: novice, šport
6.00 Dobro jutro, rojaki na tujem!
6.20 Rekreacija
6.50 Dobro jutro, otroci
8.00 Jugoslovansko in evropsko zbirno poročilo o prometnem položaju in prevoznosti cest
8.08 Glasbena matineja
G. Verdi: Traviata — arija Violette iz 1. dej.
F. Liszt: Ogrska rapsodija št. 2 cis-mol za klavir
J. Brahms: Madžarski plesi
G. Puccini: La Boheme — arija Rudolfa, arija Mimi ter sklepni prizor 1. dej.
M. Ravel: Tzigane — koncertna rapsodija za violino in klavir
9.05 Nenavadni pogovori
9.25 Zapojmo pesem: Mladinski zbor Maribor
9.40 Samoupravljanje s temelji marksizma
10.00 Danes dopoldne: novice, komentarji, zanimivosti, Iz naših krajev, vremensko poročilo in poročilo o razmerah na slovenskih rekah
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Po Talijinih poteh
12.10 Veliki zabavni orkestri
12.30 Kmetijski nasveti — ing. Vladislav Pojbič: Varstvo okolja in gozdov
12.40 Pihalne godbe
14.05 Ob izvirih ljudske glasbene umetnosti
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.00 Dogodki in odmevi: novice, komentarji, glose, magnetofonski zapisi, šport
15.45 Spomini in pisma: F. Sušnik: Prežih

16.00 »Loto vrtiljak«

1. V. Gray, M. Marshall: LADY LOVE (LOV RAWKS)
2. Dečo Žgur, ar. isti, bes. Nataša Kastelic: TAKO JE ZMERAJ (MARJETKA FALK)
3. Piaf, ar. Louigy: LA VIE EN ROSE (GRACE JONES)
4. Zdenko Runjić, ar. Stipica Kalodjera, bes. Z. Runjić: MAJKO, DA LI ZNAS (OLIVER DRAGOJEVIĆ)
5. T. Randazzo, ar. V. Pike, bes. R. Joyle: IT FEELS SO GOOD TO BE LOVED (vok. ans. MANHATTANS)
6. Ati Soss, ar. isti, bes. E. Fritz: VROČA JUHA (IRENA KOHONT)
7. Brown, ar. Freed: SINGIN IN THE RAIN (vok. ans. SHEILA B. DEVOTION)
8. Ivo Lesić, ar. R. Rulč, bes. Ante Lucić: PJEVAJ I KAD SRCE BOLI (TOMISLAV IVČIĆ)
9. K. Gamble, ar. L. Huff, bes. J. Butler: ONLY THE STRONT SURVINE (BILLY PAUL)
10. Dečo Žgur, bes. Elza Budau: NEŽNO KOT POLJUB (DITKA HABERL)
11. Zimmermann, ar. Pothli: THE DEVIL IS LOOSE (ASHA PUTALI)
12. Aleksander Korać: ZIVIS U OBLACIMA (ZDRAVKO ČOLIĆ)
13. B. Withers, ar. S. Scarborough: LOVELY DAY (BILL WITHERS)
14. Milan Ferlež, ar. isti, bes. E. Budau: NOČ (ELDA VILER)

Odločite se za popevko, o kateri mislite, da bo dobila nagrado. Odločitev pošljite na dopisnici do torka, 14. 2. 1978, na naslov RTV Ljubljana, Tavčarjeva 17, redakcija LOTO VRTILJAK. Na dopisnici lahko navedete le eno izbrano melodijo.

17.00 Studio ob 17.00
18.05 ● Odskočna deska
18.30 Utrinki iz svetovne zborovske glasbe
19.00 Radijski dnevnik
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Minute z ansamblom Jože Privšek
20.00 Ljubljanski umetniki Ljubljani
Recital pianista Janeza Lovšeta
vmes: Glasbena panorama
22.00 Poročila, našim rojakom po svetu
22.20 S festivalov jazza
15. Nemški festival jazza v Frankfurtu (IV. oddaja): Bigband hessenskega radia
23.05 Literarni nokturno
R. Durman: Ogenj in sanje
23.15 Revija jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe
24.00 Poročila: pregled in ocena najpomembnejših dogodkov
00.05 Glasbene miniature
0.30 Za pozne plesalce
1.03 Zaprite oči in poslušajte
2.03 Note v ritmu
2.30 V svetu romantične simfonije
3.03 Kaleidoskop zabavnih melodij
4.00 Lahke note velikih orkestrov

II. program

8.00 Sreda na valu 202
12.30 Opoldanski poročevalec
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 S solisti in ansambli JRT
14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo — Kraški gorski svet južne Slovenije
14.25 Z vami in za vas
16.00 Tokovi neuvrščenosti
16.10 Lahke note
16.30 Tehnika za vsakdanjo rabo
16.40 Glasbeni stereo studio
16.40 Iz slovenske produkcije zabavne glasbe
17.30 Zrcalo dneva
17.40 Filmski zasuk
17.45 Tipke in godala
18.00 Progresivna glasba (radio Koper)
18.30 Iz delovnih organizacij
18.40 Srečanja melodij
18.55 Minute za kulturo

III. program — stereo

19.05 Glasbena soareja
W. A. Mozart: Divertimento št. 1 za godala v D-duru, K. 136
Koncert za fagot in orkester v B-duru, K. 191
Simfonija št. 35 v D-duru, K. 358 — »Haffnerjeva«
20.00 Kultura danes
20.15 Jacobus Gallus (Poje Slovenski oktet)
20.35 Z našimi opernimi umetniki
R. Wagner: Lohengrin — duet Elize in Lohengrina iz 2. dejanja
G. Verdi: Traviata — arija očeta Germonta
A. Ponchielli: La Gioconda — arija slepe matere
P. I. Čajkovski: Jevgenij Onjegin — arija Lenskega
B. Smetana: Prodana nevesta — uvodni prizor 1. dejanja
G. Puccini: Tosca — sklepni prizor 2. dejanja
S. Prokofjev: Vojna in mir — arija Kutuzova
P. Mascagni: Cavalleria Rusticana — duet aSntuzze in Alfia
21.40 Sodobni literarni portret: Manuel Scorza
22.00 Razgledi po sodobni glasbi
Wittenski dnevi nove glasbe 1977
P. H. Dittrich: Pet dialogov za flavto in kontrabas
York: Höller: Zvočna mreža za elektronski violončelo, električno ojačen klavir in magn. trak
H. M. Lonquich: Prolog za električni violon, čelo in orgle
R. Haubenstock - Ramati: Multiple 5 za flavto in kontrabas
H. U. Humpert: Asonance za elektronske zvoke, električni violončelo, sinteseizer in električne orgle
23.35 Marijan Lipovšek: Štiri skladbe za violino in klavir
23.55 Iz slovenske poezije

15 SREDA

ČETRTEK

TV 19.15

ARAGO, risanka

Ni še dolgo tega, ko smo z navdušenim začudenjem pričakovali novice o prvih človeških poletih proti Luni. Dandanes nas vest, da je človek spet poslal eno svojih raket raziskovat vesolje, že dokaj manj preseneti. Kljub temu pa prostrani vsemir še vedno ostaja tam, zemljanom, uganka z velikim vprašajem.

Večere vam zatorej želimo popestriti z risankami o domišljijski raketi Arago, njenimi prikupnimi vesoljskimi potniki in najbolj neverjetnimi dogodivščinami, ki jih spremljajo na njihovem razburljivem popotovanju.

Risanke se tematsko nadaljujejo, zato jih bomo uvrstili v spored kot serijo, vsak drugi večer ter ob sobotah in nedeljah. Utegne vam biti resničnо žal, če boste katero izmed njih zamudili.

R I 21.00

ZAČELO SE JE Z MATIČKOM: RAZBITI ČLOVEK

V vrsti literarnih večerov, ki ponujajo presek skozi zgodovino slovenskega gledališča, bo naš znani teatrolog in publicist Bojan ŠTIH s svojim kometarjem predstavil vrsto odlomkov iz gledaliških del prvega rodu slovenskih ekspresionistov, ki so pomembni za razvoj naše dramatike v obdobju med Ivanom CANKARJEM in Slavkom GRUMOM.

R III 22.00

H. BERLIOZ: ROMEO IN JULIJA

V nocojšnji oddaji iz vokalno-instrumentalne literature bomo predvajali nenavadno in pri nas šele zadnja leta nekoliko bolj znano delo — dramatično simfonijo »Romeo in Julija« Hectorja BERLIOZA. Skladatelju je besedilo zanjo priredil po SHAKESPEAROVI tragediji Emile DESCHAMPS, toda partitura ni ne kantata ne opera. Zelo samosvoja glasbenodramaturška osnova je: marsikdaj je zgodba prepuščena orkestru tam, kjer bi pričakovali človeški glas, marsikateri znameniti prizor je pozabljen in ga nadomestijo morda manj pomembni, ki ponujajo skladateljevi domišljiji več priložnosti. BERLIOZ oblikuje svojo zgodbo veronskih zaljubljencev z vsem bogastvom romantičnega glasbenega poeta, s pristnim zanosom francoskega duha in izjemno barvno paleto svojega orkestra, in prav to je ohranilo njegovo delo sveže do danes.

TV 22.05

JAZZ NA EKRANU: OPUS X

Zasedba mladih zagrebških izvajalcev jazza je nastala 1973. leta na pobudo mladega zagrebškega pianista in skladatelja Zlatka TANODIJA, ki študira kompozicijo na zagrebški akademiji za glasbo. V minulih treh letih se je v ansamblu izmenjalo več mladih zagrebških glasbenikov, dokler se Opus-X ni ustalil v sedanji zasedbi. Zasedba je sedaj stalno aktivna in je naredila že veliko posnetkov za radio in TV Zagreb. Opus-X igra sodoben jazz z obilno uporabo elektronike, izvaja pa repertoar, ki ga večidel piše vodja Zlatko TANODI. V svojih skladbah Tanodi uporablja elemente folka, rocka in seveda klasične glasbe, ki jo študira.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

9.00 TV V ŠOLI: Desant na Drvar, Aljaska, Dragutin Tadijanović (Zg)
10.00 TV V ŠOLI: Francoščina (Sk)
10.30 TV V ŠOLI: Risanka, Fizika (do 11.05) (Bg)
15.40 ŠOLSKA TV: Prebivalstvo SFRJ, Slovenski kmečki upor leta 1515
16.25 KOŠARKA JUGOPLASTIKA: REAL — prenos
18.00 RISANKA: GOSPA ROSSI V BENETKAH ★
18.10 OBZORNIK
18.20 PROFESOR BALTAZAR ★
18.30 SPEKTER
18.45 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE ★
19.15 RISANKA ★
20.00 OČI KRITIKE
19.30 TV DNEVNIK
20.45 Boccaccio—Vuga: O NEAPELJSKEM RUBINU, TV nanizanka Dekameron
21.25 NA ZVEZI
21.55 TV DNEVNIK
22.10 ● JAZZ NA EKRANU: Opus X ★
22.40 BOKS ALI : SPINKS, posnetek iz Las Vegasa
23.10 POROČILA

Oddajniki II. TV mreže:

18.00 BOKS ALI SPINKS — posnetek iz Las Vegasa (Bg II)
18.30 TEST (Lj II)
18.45 PEŠČENA URA (Zg)
19.30 TV DNEVNIK (Ti, Zg II)
20.00 KINO OKO (Bg II)
23.30 24 UR (do 23.35) (Bg II)

TV Zagreb — I. program:

15.40 POROČILA (Zg)
15.45 TV KOLEDAR (Zg)
15.55 OTROŠKA ODDAJA (Bg)
16.25 KOŠARKA JUGOPLASTIKA : REAL (Zg)
18.00 INFORMATIVNA ODDAJA (Zg)
18.15 MATEMATIKA IN UMETNOST (Zg)
18.45 PEŠČENA URA (Zg)
19.30 TV DNEVNIK (Zg)
20.00 ARGUMENTI 78 (Zg)
20.50 ODBORNIKI — TV nanizanka (Sa)
21.45 TV DNEVNIK (Zg)
22.00 G. Verdi: PLES V MASKAH — II. del predstave HNK (Zagreb)

TV studio Koper — Capodistria

17.30 PALLACANESTRO: JUGOPLASTIKA : REAL MADRID★
KOŠARKA: JUGOPLASTIKA — REAL MADRID, iz Splita
19.55 L'ANGOLINO DEI RAGAZZI ★
OTROŠKI KOTIČEK
20.15 TELEGIORNALE ★
TV DNEVNIK
20.35 UN BRANCO DI VIGLIACCHI, film con Pascale Petit, Roger Moore, Aroldo Tieri. Regia di Fabrizio Taglioni ★
KRDELO PODLEŽEV, celovečerni film
22.05 CINENOTES: Realizzazione dei rapporti d'autogestione nelle organizzazioni di lavoro ★
URESNIČEVANJE SAMOUPRAVLJANJA V DELOVNIH KOLEKTIVIH, dokum. film
22.35 JAZZ SULLO SCHERMO: I volti del jazz, terza parte ★
JAZZ NA EKRANU: Obrazi jazza, 3. del

RADIO LJUBLJANA

I. program

4.30 Dobro jutro!
5.30 Jutranja kronika: novice, šport
6.00 Dobro jutro, rojaki na tujem!
6.20 Rekreacija
6.50 Dobro jutro, otroci!
8.00 Jugoslovansko in evropsko zbirno poročilo o prometnem položaju in prevoznosti cest
8.08 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev)
Natančno branje: Jurčičev »Sosedov sin«
9.35 Jugoslovanska zborovska glasba
10.00 Danes dopoldne: novice, komentarji, zanimivosti, Iz naših krajev in poročilo o razmerah na slovenskih rekah
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Uganite, pa vam zaigramo po želji
12.10 Zvoki znanih melodij
12.30 Kmetijski nasveti — ing. Slavka Kavčič: Združevanje dela in sredstev kmetov lastnikov gozdov v obratih za kooperacijo
12.40 Od vasi do vasi
14.05 Kaj radi poslušajo
14.40 Mehurčki
15.00 Dogodki in odmevi: novice, komentarji, glose, magnetofonski zapisi, šport
15.45 Jezikovni pogovori
dr. Breda Pogorelec
16.00 »Vrtiljak«
17.00 Studio ob 17.00
18.05 Z opernih odrov
V. Bellini: Mesečnica — duet Amine in Elvina
S. Moniuszko: Paria — recitativ in romanca Nelly
G. Meyerbeer: Hugenoti — arija Marcela
G. Verdi: Moč usode — arija Leonore iz 2. dej.
G. Bizet: Carmen — arija o cvetu
C. S. Saens: Samson in Dalila — arija Dalile iz 2. dej.
F. Erkel: György Brankovics — kolo
R. Wagner: Mojstri pevci nürnberški — monolog Hansa Sachsa
U. Giordano: Andre Chenier — arija Magdalene
R. Leoncavallo: Glumači — arija Cania
19.00 Radijski dnevnik
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Minute z ansamblom Slavko Žnidaršič
20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov
21.00 Literarni večer — Začelo se je z Matičkom: Razbiti človek (Prvi rod ekspresionistov)
21.40 Lepe melodije
22.00 Našim rojakom po svetu
22.20 Stari španski mojstri in Tereza Berganza (Mudarra, Valderrabano, Milan, Narvaes, Vazquez Fuenllana)
23.00 V gosteh pri tujih radijskih postajah
23.30 Andrej Šifrer ... naš nocojšnji gost
24.00 Poročila: pregled in ocena najpomembnejših dogodkov
00.05 Lahka kri
0.30 Pop, rock, beat
1.03 Z opernega in koncertnega odra
2.03 Rezervirano za reprize
3.03 Jazz s plošč
3.30 Nepozabne popevke
4.00 Proti jutru

II. program

8.00 Četrtek na valu 202
12.30 Opoldanski poročevalec
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 Danes vam izbira
14.00 Samoupravljanje s temelji marksizma
14.20 Za mlade radovedneže
14.33 Z vami in za vas
16.00 Nenavadni pogovori (ponovitev)
16.15 Instrumenti v ritmu
16.30 Mladi svet
16.40 Glasbeni stereo studio
16.40 S popevkami po Jugoslaviji — I.
17.00 En mikrofon za dve izkušnji
17.10 S popevkami po Jugoslaviji — II.
17.30 Zrcalo dneva
17.40 S plesnim orkestrom RTV Ljubljana
18.00 Popevke iz Italije
18.30 Iz delovnih organizacij
18.40 Z velikimi zabavnimi orkestri
18.55 Minute za kulturo

III. program — stereo

19.05 Jugoslovanska vokalna glasbena ustvarjalnost in poustvarjalnost 20. stoletja (Marko Tajčevič)
19.30 Zunanjepolitični feljton
19.45 Večerni concertino
K. Pahor: Koncertne etude za klavir in orkester
B. Arnič: Koncert za violino in orkester št. 3, op. 73
20.35 Vprašanja telesne kulture
20.40 Svečane igre v Salzburgu 1977
Recital pianista Maurizia Pollinija
L. van Beethoven: Sonata v B-duru
A. Webern: Variacije za klavir
P. Boulez: Druga sonata za klavir
22.00 Hector Berlioz: »Romeo in Julija« — dramatična simfonija
(Soliste, Zbor Johna Aldisa, Zbor Londonskega simfoničnega orkestra in Londonski simfonični orkester dirigira Colin Davis)
23.40 Anton Lajovic: Caprice za veliki orkester
(Simfonični orkester RTV Ljubljana dirigira Samo Hubad)
23.55 Iz slovenske poezije

Radio Koper

6.05 Glasba za dobro jutro
6.15 Jutranji servis
6.30 Poročila
7.00 Program v italijanščini
16.40 Glasbeni notes
17.00 Ob petih popoldne — Ulica M
17.30 Primorski dnevnik
18.00 Glasba po željah
18.35 Mladi izvajalci: Otroški in mladinski pevski zbor iz Tolmina
19.30 Program v italijanščini
23.00 Program radia Ljubljana

Radio Maribor

7.30 Danes za vas
8.35 Zaigrajmo in zapojmo (kvintet Avsenik s pevci in Planinski oktet)
14.10 Turistični napotki v nemščini
14.20 Desetkrat naj ...
15.30 Prijetno popoldne vam želijo
17.00 Dnevnik
17.25 Na tekočem traku iz studia 3
17.50 Reportaža dneva — Jože Jagodnik: Previdnost pri investiranju?
18.00 Kulturna paleta
18.30 S koncertnih odrov (Brane Rončel)

16 ČETRTEK

PETEK

TV 18.20

ČEZ TRI GORE, ČEZ TRI VODE . . .

Med najstalnejšimi okteti, ki dolgo vrsto let sodelujejo na tradicionalnem Šentjernejskem srečanju oktetov, je brez dvoma kranjski oktet »SAVA«, ki vam ga tokrat predstavljamo v prvi samostojni oddaji. Oktet je prehodil že dolgo pot, danes pa nastopa pod umetniškim vodstvom Matevža FABJANA v tejle sestavi:

1. tenorja — Janez VEČERK in Rino PLETERŠEK,

2. tenorja — Tone STRNAD in Tone ŠPENKO,

1. basista — ing. Jože MOHAR (organizacijski vodja okteta in Jože KOZJEK,

2. basista pa sta Stane SELAN in Tone MOHAR.

S snemanjem njihove prve samostojne barvne TV oddaje smo ujeli še lansko lepo jesen in predstavili v oddaji predvsem njihovo delovno organizacijo »SAVA«, ki je njihov mecen. Za filmsko realizacijo, zlasti še, če je za kamero stal preizkušeni mojster Viki POGAČAR, ni bilo težko najti motivov v tovarni, ki je bogato prepletena s parki in cvetnimi nasadi. Ker pa je nekaj njihovih pesmi kar vabilo dlje v gorenjsko naravo, smo posneli nekaj pesmi tudi pod Joštom, pa v Vrbi in Krnici pri Gorjah.

Oddajo je pripravil in tudi realiziral Marjan STARE.

R I 23.15

THE BAND OF G. GRUNZ — R. CARTER

Veliki jazzovski orkestri so sicer doma v ZDA, kjer so bili v 30. in večjem delu 40. let najpopularnejša oblika jazza; s prodorom te glasbe v Evropo po II. svetovni vojni pa so se pojavili tudi tu. V nocojšnji oddaji JAZZ PRED POLNOČJO bomo tako slišali posnetke orkestra The Band, ki ga je švicarski painist in dirigent George GRUNZ sestavil iz najboljših evropskih in v Evropi delujočih ameriških glasbenikov, med katerimi je tudi naš trobentač Duško GOJKOVIĆ. Drugi gost JAZZA PRED POLNOČJO pa je eden najboljših basistov sodobnega jazza Ron CARTER s svojo skupino.

R I 9.30

IZ GLASBENE TRADICIJE JUGOSLOVANSKIH NARODOV IN NARODNOSTI

Današnji glasbeni sprehod se bo začel s koroškim večglasnim petjem. Skupina pevcev iz St. Daniela je pred leti zapela vrsto starih ljudskih pesmi, od katerih bomo danes slišali tisto, ki pravi: »Nocoj je ena vuštna noč«; povzela bo harmonika godca iz Kozarišč, nato pa bodo sledili še bosensko-hercegovski, srbski in makedonski ljudski plesi in pesmi.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

9.00 TV V ŠOLI: Makedonščina, Ruščina, Obiščimo muzej, Prijateljstvo (Zg)
10.00 TV V ŠOLI: Angleščina, Risanka, Dušanov zakonik (do 11.05) (Bg)
15.00 TV V ŠOLI — ponovitev (do 16.00) (Zg)
17.20 O SIROMAKU IN KAZIJU, oddaja iz cikla Pravljice iz lutkarjevega vozička
17.45 DEČEK DOMINIK ★
18.10 OBZORNIK
18.20 ● ČEZ TRI GORE . . .: Oktet »SAVA« Kranj ★
18.48 ZA KOGA GRADIMO ★
19.15 RISANKA ★
19.30 TV DNEVNIK
20.00 ODRSKE LUČI, zabavno glasbena oddaja ★
20.55 ● RAZGLEDI: Staro za novo ★
21.35 TV DNEVNIK
21.55 SERPICO, serijski film ★

Oddajniki II. TV mreže:

17.15 TV DNEVNIK (Zg)
17.35 TV KOLEDAR (Zg)
17.45 IGRAJMO SE GLEDALIŠČE — oddaja TV Ljubljana (Zagreb)
18.15 NAŠA OBRAMBA (Zg)
18.45 PRIJATELJI GLASBE (Zg)
19.30 TV DNEVNIK (Zg)
20.00 NA DNEVNEM REDU JE KULTURA (Zg II)
21.00 VČERAJ, DANES, JUTRI (Zg II)
21.20 SODOBNIKI: Ljiljana Krstić (Bg II)
21.50 GLASBA, SLIKA, BESEDA (Bg II)
22.50 MAZZABUBU, zabavno glasbena oddaja (do 23.10) (Zagreb II)

TV Zagreb — I. program:

do 20.00 isto kot na odd. II. TV mreže
20.00 ODRSKE LUČI (Zg)
20.55 JAZ, KLAVDIJ — serijski film (Zg)
21.50 TV DNEVNIK (Zg)
22.05 KAKO SE JE KALILO JEKLO — dokumentarna oddaja (Beograd)
22.35 SEDEM DNI (Bg)

TV studio Koper — Capodistria

19.55 L'ANGOLINO DEI RAGAZZI ★
OTROŠKI KOTIČEK
20.15 TELEGIORNALE ★
TV DNEVNIK
20.35 I SICARI DI HITLER, film don Dawn Adams, Franco Fabrizi, Gino Cervi. Regia di Ralph Habib
ZAROTA PROTI HITLERJU, celovečerni film
22.10 »LOCANDINA« delle manifestazioni economiche »LOCANDINA« — reklamna oddaja
22.25 NOTTURNO MUSICALE: Vilko Ukmar: Concerto per violoncello e orchestra ★
GLASBENI NOKTURNO — Vilko Ukmar: Koncert za violončelo in orkester

RADIO LJUBLJANA

I. program

4.30 Dobro jutro!
5.30 Jutranja kronika: novice, šport
6.00 Dobro jutro, rojaki na tujem!
6.20 Rekreacija
6.50 Dobro jutro, otroci!
8.00 Jugoslovansko in evropsko zbirno poročilo o prometnem položaju in prevoznosti cest
8.08 Glasbena matineja
9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
Moj dnevnik (šolarjevo delo in spoznavanje ter igra)
9.30 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti
10.00 Danes dopoldne: poročila, komentarji, zanimivosti, Iz naših krajev in poročilo o razmerah na slovenskih rekah
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.03 Znano in priljubljeno
12.10 Z orkestri in solisti
12.30 Kmetijski nasveti — ing. Dušan Terčelj: Priprava vina za pomlad
12.40 Pihalne godbe vam igrajo
13.50 Človek in zdravje
14.05 Glasbena pravljica
Vitan Mal — Borut Lesjak: Pravljica o radovednem petelinčku
14.20 Naši umetniki mladim poslušalcem
14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.00 Dogodki in odmevi: poročila, komentarji, glose, magnetofonski zapisi, šport
15.30 Napotki za turiste
15.45 Naš gost
16.00 »Vrtiljak«
17.00 Studio ob 17.00
18.05 Moment musical
I. Stravinski: »Ognjemet« — fantazija za orkester,
A. Berg: Skladba za orkester — Koračnica
P. Merku: Koncert za violino in orkester
R. Ščedrin: Simfonične fanfare — praznična uvertura
P. Hindemith: Simfonične metamorfoze na teme Carla M. von Webra
19.00 Radijski dnevnik
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Minute z ansamblom Mihe Dovžana
20.00 Stop pops 20
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
22.00 Našim rojakom po svetu
22.20 Besede in zvoki iz logov domačih
23.05 Literarni nokturno
23.15 ● Jazz pred polnočjo
24.00 Poročila: pregled in ocena najpomembnejših dogodkov
00.05 Ples do enih
1.03 Suita in rapsodija
1.30 Nočni znanci
2.03 Mojstri jazza ... Tommy Dorsey
2.30 Revija popevk
3.03 V svetu godalnega kvarteta
3.30 Paleta akordov
4.00 Majhni ansambli

II. program

8.00 Petek na valu 202
12.00 Opoldanski poročevalec
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 Zvoki dežel ob Mediteranu
14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — Moj dnevnik
16.05 Vodomet melodij
16.30 Mi in narava
16.40 Glasbeni stereo studio
16.40 Top albumov
17.30 Zrcalo dneva
17.40 Odmevi z gora: II. del oddaje Lux in tenebris luces Vilka Mazija
17.50 Prijetni zvoki
18.00 Stereo jazz — Mombasa — Hanibal
18.30 Iz delovnih organizacij
18.40 Glasba za vsakogar
18.55 Minute za kulturo

III. program — stereo

19.05 Radijska igra — Vladimir Koojančić: Slovo umetnika Petra
19.55 Bachovi preludiji in fuge — (čembalist Helmut Walcha)
20.15 Z jugoslovanskih koncertnih odrov
Simfonični orkester RTV Beograd
dirigent: Kan Koto (Japonska)
solista: Beograjski duo — Dragutin Bogosavljević — violina, Nada Kecman-Bogosavljević — klavir
Ivan Jevtić: Skladba za orkester (»Uzdah zemlje«)
Joseph Haydn: Koncert za violino, klavir in orkester
Modest Musorgski — M. Ravel: Slike z razstave
22.00 V nočnih urah
F. Chopin: Balada št. 3 v As-duru, op. 47, za klavir
L. M. Škerjanc: Pet liričnih melodij za violončelo in klavir
E. Elgar: Serenada za godala v e-molu
22.30 Mednarodna radijska univerza
22.40 Iz jugoslovanske operne literature
V. Lisinski: Arija Porine iz opere »Porin«
F. Gerbič: Kres — duet Zorke in Cilje
I. Zajc: Nikola Šubić Zrinjski — prizor v turškem taboru in prizor Sulejmanove smrti
V. Parma: Zlatorog — 3. dejanje
23.15 Iz komornih opusov skladateljev ...
Milan Potočnik: Trije samospevi, op. 12 za mezzosopran, klavir
Suita za klavir
Tri balade Petrice Kerempuha
23.55 Iz slovenske poezije

Radio Koper

6.05 Glasba za dobro jutro
6.15 Jutranji servis
6.30 Poročila
7.00 Program v italijanščini
16.40 Glasbeni notes
17.00 Ob petih popoldne — Srečanja
17.30 Primorski dnevnik
18.00 Tops-pops
18.35 Naši zbori pojo

Radio Maribor

7.30 Danes za vas
8.35 Studij in glasba
14.10 Turistični napotki v nemščini
14.30 Želeli ste — poslušajte
15.30 Prijetno popoldne vam želijo
17.00 Dnevnik
17.25 Na tekočem traku iz studia 3
17.50 Reportaža dneva — Marjan Toš: Ne samo ocena dejavnosti
18.00 Mladina igra — Nastop učencev glasbene šole Ormož
18.15 Svet in mi
18.25 Mali recital ansambla Collegium Musicum
18.40 Zabavne melodije od včeraj in danes

17 PETEK

SOBOTA

R I 17.05

SPOZNAVAJMO SVET IN DOMOVINO

Javne radijske oddaje Spoznavajmo svet in domovino se prevešajo v drugo polovico. Šestnajst moštev Občinskih konferenc Zveze mladine Slovenije in njenih osnovnih organizacij je že sklenilo prvi krog tekmovanj. V drugem jih ostane še osem. Vsebine oddaj ne bomo bistveno spreminjali, razen tega, da smo po predlogih poslušalcev in našega programskega vodstva oddaje časovno prestavili. Iz športne dvorane MLADIKA v Ptuju se bomo danes prvič oglasili ob 17.03 in ne več ob 20. uri. Ekipi OK ZSMS Ptuj in Medobčinskega društva slepih in slabovidnih iz Ljubljane bosta ob pomoči glasbenikov, igralcev, gostov Glasbene mladine Slovenije, tednika Mladina in še koga, poskrbeli za prijetno sobotno popoldne.

Bo v športni dvorani Mladika v Ptuju tudi tako kakor kaže naša slika, narejena na predzadnji oddaji prvega kroga v Šmarju pri Jelšah?

(Slika je na programski sobotni koloni.)

R I 18.30

IZ DELA GLASBENE MLADINE SLOVENIJE

Poslušalce želimo opozoriti, da smo spremenili čas predvajanja oddaj. Odslej bodo na sporedu vsako drugo soboto ob 18.30.

Današnja oddaja bo govorila o srednjeveških inštrumentih, pripravil pa jo je dr. Primož Kuret.

IZID NAGRADNEGA NATEČAJA

TV program Ljubljana je dne 25. VIII. 1977 razpisal nagradni natečaj za izvirne TV drame.

Do roka, 31. XII. 1977, smo prejeli 48 besedil.

Žirija, ki so jo sestavljali Primož Kozak (predsednik), Ivan Potrč, Bojan Štih, Saša Vuga in Ciril Zlobec, je prebrala vse tekste in soglasno sklenila:

1) prva nagrada se ne podeli
2) drugo nagrado si delita besedili JOLANDA, KDO JE TO in VIDA
3) tretjo nagrado prejme besedilo IZLET

Žirija ugotavlja nenavadno velik odziv na razpisani natečaj za izvirno TV dramo 1977 in s tem izredno zanimanje javnosti za domačo TV ustvarjalnost. To naj hkrati pomeni, da se TV zaveda zaupanja, ki ji je s tem bilo izraženo, saj tolikšno število sodelujočih (ob sicer opaznem pomanjkanju profesionalnega znanja) odpira nove dimenzije in daje primerno odgovornost TV dramaturgiji. Posebno razveseljiva je tudi ugotovitev, da skoraj vsa besedila zajemajo iz današnjega časa in iz vprašanj našega sodobnega človeka v njem.

Vabimo avtorje nagrajenih del:

1) JOLANDA, KDO JE TO
2) VIDA
3) IZLET

in avtorje naslednjih besedil:

1) Aleksandrov očka
2) Bistra ženska
3) Odmor

naj čimprej predložijo četrto kopijo svojega dela na naslov: Radiotelevizija Ljubljana, UREDNIŠTVO ZA IGRANI TV PROGRAM, Ljubljana, Tavčarjeva 17.

TELEVIZIJA LJUBLJANA

8.05 PROFESOR BALTAZAR ★
8.15 S. Makarovič: SMOLA ZVITKE POTUHIČEVE ★
8.35 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE ★
9.00 MALI SVET ★
9.30 RAZPOREJANJE DOHODKA ★
10.00 ZA KOGA GRADIMO ★
10.30 MADONA, KJE VSE SEM TE KOPAL — I. del
11.00 M. Vučetić—T. Partljič: LIZIKA — predstava SNG Maribor
11.50 Lahti: SVETOVNO PRVENSTVO V SMUČARSKIH SKOKIH NA 70 M SKAKALNICI ★
16.00 G. Stepanovski: ŽELEZNIČARJEVO ZASLIŠEVANJE — drama TV Skopje
17.25 OBZORNIK
17.40 ZASANJANEC, mladinski film ★
19.30 TV DNEVNIK
20.00 ● G. Durieux: PAUL GAUGUIN ★
21.00 UGANI, KDO PRIDE NA VEČERJO, film ★
22.45 TV DNEVNIK
23.00 625, pregled sporeda

Oddajniki II. TV mreže:

17.45 IME MI JE ELI — otroška oddaja
18.45 GLEDALIŠČE V HIŠI (Bg)
19.30 TV DNEVNIK (Bg, Zg II)
20.00 BALETNA ŠOLA »LUJO DAVIČO« (Bg II)
21.10 POKLICI: Učitelj (Zg II)
21.40 ŠPORTNA SOBOTA (Sa II)
21.55 VELIKI MOJSTRI: Slikar Uroš Predić (Sa II)

TV Zagreb — I. program:

15.15 SVETOVNO PRVENSTVO V SMUČARSKIH SKOKIH — posnetek iz Lahtija (Bg)
16.15 FILM (Bg)
od 17.30 do 19.30 isto kot na odd. II. TV mreže
19.30 TV DNEVNIK (Zg)
20.00 MOŽ IZ CINCINNATTIJA — film (Sa)
21.55 NAJPOMEMBNEJŠA JE LJUBEZEN — glasbena oddaja (Sa)
22.45 TV DNEVNIK (Zg)
23.00 SEDEM DNI (Bg)

TV studio Koper — Capodistria

18.30 Salto con gli sci da Lahti, Trampolino di 70 m ★
SVETOVNO PRVENSTVO V SMUČARSKIH SKOKIH NA 70 M SKAKALNICI, Lahti

19.30 L'ANGOLINO DEI RAGAZZI
OTROŠKI KOTIČEK

20.15 TELEGIORNALE ★
TV DNEVNIK

20.35 JENNY, sceneggiato tv, prima puntata ★
JENNY, TV nadaljevanka, 1. del

21.25 LA CINA SI RISVEGLIA, docum. dal ciclo IL MONDO DAL 1900—1939
KITAJSKA SE PREBUJA iz cikla SVET V LETIH 1900 do 1939

22.10 LA TUA PRESENZA NUDA, film con Mark Lester, Britt Ekland, Hardy Krügger. Regia di Andrew White ★
VZNEMIRLJIVA PRISOTNOST, celovečerni film

RADIO LJUBLJANA

I. program

5.30 Jutranja kronika: novice, šport
6.00 Dobro jutro, rojaki na tujem!
6.50 Dobro jutro, otroci!
7.30 Iz naših sporedov
8.00 Jugoslovansko in evropsko zbirno poročilo o prometnem položaju in prevoznosti cest
8.08 Glasbena matineja
9.35 Mladina poje — XII. MPF v Celju 1977 (23)
10.00 Danes dopoldne: novice, komentarji, zanimivosti, Iz naših krajev, poročilo o razmerah na slovenskih rekah
10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?
10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine
11.40 Zabaval vas bo ...
11.20 Lokalne radijske postaje se vključujejo
12.10 Godala v ritmu
12.30 Kmetijski nasveti — dr. Jože Spanring: Nove sorte pivovarskega ječmena
12.40 Veseli domači napevi
14.05 Gremo v kino
14.45 S pevcem ...
15.00 Dogodki in odmevi: novice, komentarji, glose, magnetofonski zapisi, šport
15.45 S knjižnega trga
16.00 »Vrtiljak«
17.03 ● Spoznavajmo svet in domovino

18.30 ● Iz dela Glasbene mladine Slovenije
19.00 Radijski dnevnik
19.35 Lahko noč, otroci!
19.45 Minute z ansamblom Milan Ferlež
20.00 Sobotna glasbena panorama
21.00 Za prijetno razvedrilo
21.30 Oddaja za naše izseljence
22.00 Poročila, šport in pregled sporeda
23.05 Popularnih dvajset
24.00 Poročila: pregled in ocena najpomembnejših dogodkov
00.05 Popularnih dvajset (nadaljevanje)
0.30 Zvoki iz naših krajev
1.03 Kaleidoskop zabavnih melodij
2.03 Na jug k soncu ...
3.03 Glasbena skrinja
4.00 S popevkami v novi dan

II. program

8.00 Sobota na valu 202
12.30 Opoldanski poročevalec
13.00 Iz partitur velikih zabavnih orkestrov
13.33 Danes vam izbira
14.00 Odrasli tako, kako pa mi?
14.20 Klavir v ritmu
14.33 Srečanja republik
15.30 Z vami in za vas
16.00 Naš podlistek — J. Ruffo: Reci jim, naj me nikar ne ubijejo
16.15 Z majhnimi zabavnimi orkestri
16.30 Na naših vsakdanjih poteh
16.40 Glasbeni stereo studio
16.40 Glasbeni casino
17.30 Zrcalo dneva
17.40 Popevke jugoslovanskih avtorjev
18.00 Vročih sto kilovatov (radio Koper)
18.30 Iz krajevnih skupnosti
18.40 Z ansamblom Tone Janša
18.50 Svet in mi

III. program — stereo

19.05 Stereofonski operni koncert
W. A. Mozart: Beg iz seraja — uvertura, K. 384
G. Rossini: Italijanka v Alžiru — finale 1. dejanja
O. Nicolai: Vesele žene Windsorske — finale 1. dejanja
G. Verdi: Ples v maskah — 1. dejanje, 1. slika
M. Musorgski: Boris Godunov — 1. slika prologa
G. Puccini: Turandot — zaključni prizor 1. dejanja
20.35 Zborovska glasba v prostoru in času (bratje Ipavci)
21.00 Vidiki sodobne umetnosti
21.15 Znani skladatelji — sloviti pianisti
Claude Debussy — Michel Beroff, klavir
C. Debussy: Bakrorezi za klavir
Preludiji za klavir, drugi zvezek
22.00 Sobotni nočni koncert
A. Webern: Šest skladb za orkester
S. Osterc: Koncert za klavir in pihala
P. Ramovš: Musiques funebres za orkester
D. Šostakovič: Koncert za violino in orkester št. 1 v a-molu
W. Lutoslawski: Koncert za orkester
23.55 Iz slovenske poezije

Radio Maribor

7.30 Danes za vas
8.00 Sobotno dopoldne na valovih radia Maribor
9.00 Glasbeni radiogram
14.00 Dnevnik
14.15 Turistični napotki v nemščini
15.30 Prijetno popoldne vam želijo
17.00 Dnevnik
17.20 Na tekočem traku iz studia 3
17.50 Reportaža dneva — Jasna Kontler: Brez naslova
18.00 Znameniti pevci v operah Wolfganga Amadeusa Mozarta
18.30 Jazz v soboto (Igor Založnik)

R I , Sreda, 20.00—22.00

RECITAL PIANISTA JANEZA LOVŠETA

V ciklu koncertov »Ljubljanski umetniki Ljubljani« predvajamo tokrat v koncertnem terminu prvega radijskega programa recital pianista Janeza Lovšeta. Spored obsega tri Sonate za klavir Domenica Scarlattija, Fantazijo v C duru, op. 17 Roberta Schumanna, Preludije Janeza Matičiča in »Nočne prikazni« Maurica Ravela.

18 SOBOTA

TV sreda 18:45

OD VSAKEGA JUTRA RASTE DAN

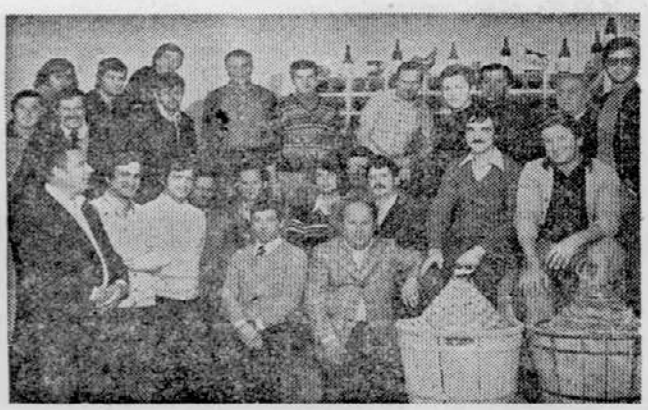

Na sliki je pevski zbor SPD V. Vodnik iz Doline pri Trstu. Zborovodja (največji na levi) je Ignacij Ota.

Naša TV ekipa se je tokrat namenila v goste k rojakom na Tržaškem, v vasice, ki ždijo druga ob drugi v Bregu. Obiskali smo Dolino, Boljunec, Ricmanje, Boršt in Domjo, ki se že drži samega Trsta. Te vasice so še vedno polne tradicionalne domačnosti, čeprav sodobnost tudi sem odločno posega. Najbolj očitno z velikanskimi naftnimi rezervoarji, ki so skazili idiličen pogled, kakršen se je nudil očem z grajske utrdbe na naši strani, s Socerba-Življenjski tempo pač zahteva svoje, vendar so tu še ljudje, ki ostajajo kot generacije pred njimi, Slovenci, vneti za lepo pesem, igro, za veselo družbo, pa tudi pripravljeni sodelovati s enako mislečimi Slovenci ali Italijani. Ni slučaj, da so v teh krajih že v prejšnjem stoletju marljivo delovale čitalnice in prosvetna društva, da je bil v Dolini veliki tabor, da so iz teh krajev izšli znani skladatelji kot Fran VENTURINI iz Boljunca, Danilo ŠVARA iz Ricmanj in vrsta že pokojnih ali še živečih kulturnih delavcev. Ne nazadnje pričajo o zavednosti Slovencev tudi imena društev. Tako deluje v Dolini Slovensko prosvetno društvo »Valentin Vodnik«, v Boljuncu pa SPD »dr. France PREŠEREN«. Člane teh dveh društev in njihovo dejavnost bomo predstavili v prvem delu oddaje, društva iz Ricmanj, Boršta in Domja pa čez teden dni v drugem delu. Naj ob koncu te skromne najave oddaje omenimo še dve sodobni arhitekturni stvaritvi, k s svojim pojavom nekako simbolizira ta koščck Krasa danes; seveda, če odštejemo industrijske objekte in ceste. Prva je impozantni spomenik padlim za svobodo v II. svetovni vojni, domačinom z Brega z več kot tristo imeni. Druga stavba je moderno gledališče v Boljuncu — obetajoča perspektiva kulturnega razvoja in narodnostnega obstoja teh krajev. Oddajo so pripravili: Jasna NOVAK, Slavko NEMEC, Toni ŽEROVNIK, Vlasta SRETENOVIĆ, Ana ZUPANČIČ in Igor KOŠIR v sodelovanju s člani obeh društev.

ZAVOD RADIOTELEVIZIJA LJUBLJANA

Odbor za MRZD TOZD TV program
r a z g l a š a za prosta dela in naloge:

TAJNICE REZIJE

v TV izvedbi za opravljanje organizacijsko administrativnega dela pri snemanju TV programa, in sicer za določen čas s polnim delovnim časom (nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom) in s 3-mesečnim poskusnim delom; Potrebna je štiriletna srednja šola splošne smeri z znanjem strojepisja in dve leti delovnih izkušenj;

DAKTILOGRAFA

za nedoločen čas s polnim delovnim časom v uredništvu dnevno-informativnih oddaj; v poštev pridejo kandidati s končano 2-letno administrativno šolo in z enim letom ustrezne prakse; poskusno delo je 3 mesece.

Odbor za MRZD TOZD tehnična produkcija programov
r a z g l a š a za prosta dela in naloge:

ZVOKOVNEGA MONTAŽERJA
za presnemavanje, opremljanje in montiranje magnetofonskih trakov
ter

ZVOKOVNEGA ASISTENTA

za opravljanje pomožnih del pri glasbenih snemanjih v skupini za glasbena snemanja, in sicer za nedoločen čas s polnim delovnim časom in s 3-mesečnim poskusnim delom; pogoji za sprejem: srednja glasbena ali tehniška elektro šola (šibki tok) oziroma poklicna elektro šola (šibki tok) in eno oziroma dve leti delovnih izkušenj.

Pismene prijave z dokazili o izobrazbi sprejema do 25. februarja letos kadrovska služba Radiotelevizija Ljubljana, Komenskega ulica 5, Ljubljana.

TV sobota 20.00

G. DURLEUX: PAUL GAUGUIN, FRANCOSKA BARVNA NADALJEVANKA

Nadaljevanka v sedmih delih obravnava življenje in delo velikega francoskega slikarja. Paul GAUGIN (1848—1903) je bil v začetni fazi pod vplivom impresionistov, s katerimi je razstavljal od 1880. Kasneje se je navdušil za postekspresionizem in je postal eden od pobudnikov likovnega razvoja, ki sta ga označila njegova sodobnika Cézanne in van Gogh. Leta 1886 je odšel v Pont Aveu, kjer je slikal bretonske pejsaže in folklorne motive. Nato se je v Parizu zbližal s simbolisti in s skupino Nabis. Leta 1891 je odšel na Tahiti, pa se je po dveh letih vrnil v Pariz; leta 1895 je dokončno odšel na Polinezijo. GAUGINOVO delo je v mnogočem vplivalo na razvoj ekspresionizma in na oblikovanje fauvizma. Umetniško je začel ustvarjati, ko se je leta 1871 vrnil s pomorskih potovanj v Pariz; tedaj mu je bilo triindvajset let. Tako nadaljevanka obravnava GAUGINOVO življenje in umetniško delovanje po prihodu v Pariz.

GAUGIN je bil zelo zanimiva in samosvoja osebnost. Njegovo slikarstvo je vsebovalo orientalistične težnje, ki so bile v tedanjem času v Franciji v veliki modi. Življenje slikarja, ki je umrl daleč od civilizacije, na enem od »otokov večne lepote«, je spodbudilo avtorje nadaljevanke, da ob njem opišejo in prikažejo tudi čas in dobo, ki je bila dokaj burna tako v umetnosti kot v političnem življenju.

Scenarij: Gilles DURIEUX — sodelavca pri scenariju: Philippe DURAND, Jean CURTELIN — glasba: Georges DELERUE — glavne vloge: Maurice BARRIER (Paul GAUGIN), Anne LONNBERG (Mette SOPHIE), Pierre LAFONT (SCHUFFENEC R.), Gerard BERNER (LAVAL), Edouard NIERMANS (Emile BERNARD) in drugi.

Režija: Roger PIGAUT, Prevod in priredba: Lojze KOVAČIČ. Redakcija: Vladimir FRANTAR.

REKREACIJA PO RADIU

PONEDELJEK: Rudolf Cvetko o rekreaciji

TOREK: Nekaj pravil, ki naj bi se smučarji po njih ravnali na smučiščih ob žičnicah

SREDA: Smučišča niso nikoli dovolj zavarovana

ČETRTEK: Kaj lahko svetujemo smučarjem za zadnjo tretjino smučarske sezone (M. Jeločnik)

PETEK: Prišel je čas, ko moramo začeti misliti tudi na turne smuke (C. Praček)

SOBOTA: Recept: igra z otroki (D. Ulaga)

Samoupravna interesna telesnokulturna skupnost, Kamnik

razpisuje
po sklepu Izvršnega odbora prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE

Samoupravne interesne telesnokulturne skupnosti

Poleg pogojev določenih z zakonom mora izpolnjevati še naslednje pogoje:
— srednja ali višja izobrazba ekonomske smeri s poznavanjem finančno-materialnega poslovanja in administracije

Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas z dvomesečno poskusno dobo.

Pismene prijave s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v osmih dneh od objave razpisa na naslov:
SITKS, Kidričeva 15 Kamnik (61240). 954

SGP »Primorje« Ajdovščina, n. sol. o.
TOZD nizke gradnje Ajdovščina,
n. sol. o., Ajdovščina, Vipavska 2

objavlja
po sklepu DS TOZD prosta dela in naloge:

1. **POMOČNIKA VODJE TOZD ZA GOSPODARSKE ZADEVE**
Pogoji: ekonomist, 27 mesecev delovnih izkušenj, poskusno delo 60 dni
2. **KV OBRATOVNEGA ELEKTRIKARJA ZA OBRAT AO VRTOJBA**
Pogoji: poklicna šola elektro stroke, najmanj tri leta delovnih izkušenj, odslužen vojaški rok, en mesec poskusno delo

K sodelovanju vabi:
— diplomirane gradbene inženirje in gradbene inženirje za operativno vodenje gradbišč
— gradbene tehnike in gradbene delovodje za operativno delo na gradbiščih. 973

Slovensko narodno gledališče v Ljubljani

Delovna skupnost skupnih služb

objavlja
prosto delo in naloge

KNJIGOVODJE za delovna opravila v računovodstvu

Delo se združuje za določen čas, lahko tudi upokojeni delavec.

Poleg splošnih pogojev zahtevamo srednješolsko izobrazbo.

Objava velja do zasedbe.

Ponudbe vložite osebno v DSSS SNG Ljubljana — Cankarjeva 11/I. 959

Razpisna komisija delavskega sveta Gospodarskega razstavišča v Ljubljani

razpisuje
prosto delo in naloge

DIREKTORJA sektorja marketing in ekonomske propagande

Pogoji za zasedbo:
— da je kandidat državljan SFRJ in izpolnjuje splošne pogoje, določene z zakonom, samoupravnimi sporazumi in družbenimi dogovori, zlasti z družbenim dogovorom o temeljih kadrovske politike
— da ima visoko ali višjo izobrazbo ekonomske, sociološke ali druge ustrezne smeri
— da pozna področje ekonomske propagande
— da aktivno obvlada en tuj jezik
— da ima 5 let delovnih izkušenj na samostojnih delovnih nalogah ekonomsko propagandnega področja
— da ima moralnopolitične vrline

Kandidat mora v 15 dneh predložiti vsa potrebna dokazila o izobrazbi v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo« v splošni sektor Gospodarskega razstavišča, Titova c. 50. 974

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu TOZD
ZDRAVSTVENI DOM KRŠKO

objavlja naslednja prosta dela in naloge:
1. Za Zdravstveno postajo Senovo:

ZDRAVNIKA splošne prakse
za nedoločen čas
Za opravljanje navedenih del in nalog morajo imeti kandidati končano med. fakulteto splošne smeri in opravljen strokovni izpit. Zagotovljeno je družinsko stanovanje.

2. Za TOZD Zdravstveni dom Krško:

ZDRAVNIKA splošne prakse
z opravljenim podiplomskim študijem iz medicine dela ali

ZDRAVNIKA splošne prakse
za nedoločen čas
Kandidati morajo imeti končano med. fakulteto splošne smeri, opravljen strokovni izpit in podiplomski študij iz medicine dela. Stanovanje bo zagotovljeno v prvi polovici 1978. leta.

ZOBOZDRAVNIKA
za nedoločen čas
Kandidati morajo imeti končano med. fakulteto, stomatološka smer in opravljen strokovni izpit. Stanovanja ni.

ZOBOTEHNIKA
za nedoločen čas
Za opravljanje navedenih del in nalog morajo imeti kandidati končano srednjo šolo za zobotehnike in strokovni izpit. Stanovanja ni.

ZOBNO ASISTENTKO
za nedoločen čas
Kandidati morajo imeti končano srednjo šolo za zobozdravstvene asistentke in strokovni izpit. Stanovanja ni.

VIŠJO MEDICINSKO SESTRO
za nedoločen čas
Kandidati morajo imeti končano višjo šolo za zdravstvene delavce in strokovni izpit. Stanovanja ni.

SREDNJO MEDICINSKO SESTRO
za nedoločen čas
Kandidati morajo imeti končano srednjo šolo za zdravstvene delavce in opravljen strokovni izpit. Stanovanja ni.

Pismene ponudbe pošljite skupaj z vsemi dokazili v 15 dneh od dneva objave na naslov »Zdravstveni dom Krško«. Razpis velja do zasedbe. 980

JUGOBANKA

Komisija za delovna razmerja delavcev v združenem delu

razpisuje prosto delo in naloge

1. **Likvidatorja ali pripravnika v službi deviznih poslov z občani**
2. **Blagajnika mešane blagajne v službi trezorja in blagajne**

Pridobiti želimo sodelavce, ki imajo dokončano srednjo šolo, zaželena ekonomska ali gimnazija in dve leti ustreznih delovnih izkušenj.

Delo je v turnusu in se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in s poskusno dobo 2 mesecev.

Pismene prijave z dokazili o šolski izobrazbi sprejemamo 15 dni od dneva objave na naslov: Jugobanka, Ljubljana, Titova 32, oddelek kadrovskih zadev. 975

izolirka
IZOLIRKA
61001 LJUBLJANA
tovarna izolacijskega materiala n. sol. o.
LJUBLJANA

razpisna komisija skupnega delavskega sveta

razpisuje
vodilno delo in naloge

VODJE SPLOŠNEGA SEKTORJA

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še posebne pogoje:
— visoka ali višja izobrazba pravne smeri
— 3 oz. 5 let delovnih izkušenj
— moralnopolitične vrline in pravilen odnos do samoupravljanja
Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratkim življenjepisom pošljejo v 15 dneh od dneva objave razpisa na naslov »Izolirka« Ljubljana, Ob železnici 18, z oznako »za razpisno komisijo«.
Kandidati lahko dobijo potrebne informacije v kadrovski službi podjetja. 960

RABLJENA TOVORNA VOZILA

OM TITANO kiper, tri osi, s prikolicami kiper — več kosov, brezhibne, šasijo s tovornim kesonarjem za OM TITANO dva kosa, TAM 2001, 4500 in 5000 kiperje ter kesonarjev, več kosov, brezhibne, tovornjak FAP 13 kesonar, brezhiben, več tovornih prikolic Bartoleti, Utva, Goše in Zmaj, brezhibnih,

p r o d a m o

Prodaja vsak dan iz skladišča v Zemunu, Prvomajska 114

»UNIKOMERC« Beograd, Balkanska 47, telefon 211-229 in 643-291

DO SANOLABOR
Ljubljana, Cigaletova 9

Razpisna komisija

razpisuje na podlagi določil statuta in sklepa delavskega sveta naslednja prosta področja del in delovnih nalog s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. **INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA**
2. **VODJE ZUNANJE TRGOVINE**
3. **VODJE NOTRANJE TRGOVINE**

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

pod 1.
— visoka izobrazba ekonomske ali pravne smeri
— pet let ustreznih delovnih izkušenj
— zunanjetrgovinska registracija
— aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika
— pozitiven odnos do samoupravljanja in družbenopolitične ureditve
— družbenopolitične in moralnoetične vrline

pod 2.
— visoka ali višja izobrazba ekonomske ali komercialne smeri
— pet let ustreznih delovnih izkušenj v zunanji trgovini
— zunanjetrgovinska registracija
— aktivno znanje nemškega in še enega svetovnega jezika
— pozitiven odnos do samoupravljanja in družbenopolitične ureditve
— družbenopolitične in moralnoetične vrline

pod 3.
— visoka ali višja izobrazba ekonomske ali komercialne smeri
pet let ustreznih delovnih izkušenj v komerciali
— aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika
— pozitiven odnos do samoupravljanja in družbenopolitične ureditve
— družbenopolitične in moralnoetične vrline

Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh od dneva objave na zgornji naslov z oznako: »Za razpisno komisijo«.

Odbor za medsebojne odnose

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. **VODJE UVOZA**
2. **SAMOSTOJNEGA REFERENTA V ZUNANJI TRGOVINI**
3. **SAMOSTOJNEGA REFERENTA V NOTRANJI TRGOVINI**
4. **POMOČNIKA VODJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA**

POGOJI:

pod 1.
— višja izobrazba ekonomske ali komercialne smeri
— zunanjetrgovinska registracija
— 3 — 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih
— aktivno znanje dveh svetovnih jezikov

pod 2.
— srednješolska izobrazba ekonomske ali komercialne smeri
— zunanjetrgovinska registracija
— aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika ter pasivno znanje enega tujega jezika
— 2 — 3 leta delovnih izkušenj v zunanji trgovini

pod 3.
— srednja šola farmacevtske ali ekonomsko komercialne smeri
— pasivno znanje enega tujega jezika
— 1 — 2 leti delovnih izkušenj v komerciali

pod 4.
— višja ali srednja izobrazba ekonomske ali finančne smeri
— pasivno znanje enega tujega jezika
— 3 — 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih v finančno računovodski službi

Za opravljanje vseh navedenih nalog delavci združujejo delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom s posebnim pogojem poskusnega dela.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema splošna služba v 10 dneh po objavi. 985

STOP — vaš TV vozni red

MEGRAD
GRADBENO PODJETJE »MEGRAD« LJUBLJANA, n. sol. o,
Ljubljana, Celovška c. 136

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

ZA TOZD GRADBENA OPERATIVA

1. **vodenje DE ŽELEZOKRIVNICA**
POGOJI:
— gradbena tehniška šola
— 27 mesecev delovnih izkušenj
— strokovni izpit
— poznavanje organizacije in ekonomike
— poznavanje metod dela z ljudmi
2. **Strokovno tehnična dela s področja kadrovskih in samoupravnih razmerij**
POGOJI:
— višja upravno administrativna šola
— 12 mesecev delovnih izkušenj
— družbenopolitična aktivnost in moralnoetične vrline
3. **Finančno administrativna dela**
POGOJI:
— ekonomska srednja šola
— 18 mesecev delovnih izkušenj

ZA TOZD PENOBETON, Vodice nad Ljubljano

4. **Proučevanje novih in racionalizacija obstoječih metod tehnološkega procesa**
5. **Kontrola tehnološkega procesa, medfazna kontrola in laboratorijsko delo**
POGOJI: za dela pod 4. in 5.:
— visoka izobrazba kemijske smeri, lahko začetnik
— višja izobrazba kemijske smeri, 3 leta delovnih izkušenj
6. **Nabava surovin, nadomestnih delov in drobnega inventarja**
POGOJI:
— ekonomski ali strojni tehnik
— 12 mesecev delovnih izkušenj
7. **Skladiščenje gotovih izdelkov nadomestnih delov in surovin**
POGOJI:
— ekonomski tehnik
— 12 mesecev delovnih izkušej
8. **Kontrola surovin in končnih izdelkov ter razvojno delo**
POGOJI: kemijski tehnik, lahko začetnik
9. **Nadziranje in vodenje dela v proizvodnji**
POGOJI:
— kemijski ali strojni tehnik
— VK ključavničar
—12 mesecev delovnih izkušenj

ZA DELOVNO SKUPNOST »SKUPNE SLUŽBE«

10. **Vse oblike upravno-pravnih opravil**
POGOJI:
— diplomirani pravnik
— 3 leta delovnih izkušenj
11. **Vse oblike izobraževanja**
POGOJI:
— visoka ali višja šola organizacijske ali pedagoške smeri
— 12 mesecev delovnih izkušenj
— družbenopolitična aktivnost in moralnoetične vrline
12. **Strojno knjiženje — 2 delavca**
POGOJI:
— osnovna šola
— tečaj za strojno knjiženje na ASCOTI
— 12 mesecev delovnih izkušenj

Vsa dela se združujejo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Za vsa dela je predvideno poskusno delo v skladu s samoupravnim sporazumom o medsebojnih razmerjih.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo kandidati v 15 dneh od dneva objave na naslov: GP »Megrad« Ljubljana, kadrovska služba, Ljubljana, Celovška c. 136. 988

KOVINOTEHNA TEHNOMERCATOR
CELJE

Razpisna komisija delavskega sveta organizacije združenega dela
KOVINOTEHNA — TEHNOMERCATOR
Celje, Mariborska 7

razpisuje
na podlagi določil 113. člena samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo Kovinotehna-Tehnomercator Celje in sklepa delavskega sveta z dne 30. 12. 1977, ter v skladu z družbenim dogovorom o temeljih kadrovske politike v občini Celje, prosta dela in naloge individualnega poslovodnega organa:

GENERALNEGA DIREKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:
— visokošolska izobrazba ekonomske, pravne ali tehnične smeri, z najmanj 5-letno prakso pri vodilnih delovnih nalogah
— znanje vsaj enega svetovnega jezika
— organizacijska in poslovna sposobnost
— moralno-politična neoporečnost, ki naj zagotovi skladen samoupravni razvoj organizacije združenega dela
— predložiti mora okvirni program del in nalog organizacije združenega dela

DIREKTORJA delovne skupnosti skupnih služb organizacije združenega dela

Kandidat mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:
— visoka ali višješolska izobrazba ekonomske, tehnične ali pravne smeri
— 10 let delovne prakse, od tega najmanj 5 let pri vodstvenih delovnih nalogah v enaki ali sorodni dejavnosti
— organizacijsko poslovna sposobnost
— moralno-politična neoporečnost
Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na razpisno komisijo v zaprti ovojnici z oznako »za razpisno komisijo organizacije združenega dela Kovinotehna-Tehnomercator Celje, Mariborska 7.

Razpisne komisije delavskih svetov TOZD Veleprodaja, Zunanja trgovina, Skladišče in transport, Maloprodaja »T«, Tehnična trgovina in AOP organizacije združenega dela Kovinotehna-Tehnomercator Celje, Mariborska 7

razpisujejo
na podlagi 115. in 116. člena statuta TOZD in sklepov delavskih svetov TOZD ter v skladu z družbenim dogovorom o temeljih kadrovske politike v občini Celje, prosta dela in naloge individualnega poslovodnega organa TOZD:

1. **Veleprodaja**
2. **Zunanja trgovina**
3. **Skladišče in transport**
4. **Maloprodaja »T«**
5. **Tehnična trgovina**
6. **Avtomatska obdelava podatkov**

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:
— visokošolska izobrazba ekonomske, tehnične ali pravne smeri z 10 leti delovne prakse, od tega 5 let pri vodstvenih ali vodilnih delovnih nalogah ali
— višješolska izobrazba ekonomske, tehnične ali pravne smeri z najmanj 10 leti delovne prakse, od tega 7 let in pol pri vodstvenih ali vodilnih delovnih nalogah
— organizacijske in poslovne sposobnosti
— moralno politične vrline
— pod 2. še znanje dveh svetovnih jezikov, od tega enega aktivno, drugega pasivno
— da ima strokovni izpit za delo v zunanji trgovini
pod 6. 3 leta prakse na področju avtomatske obdelave podatkov; kandidati morajo poslati tudi program dela za mandatno dobo
Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na razpisno komisijo temeljni organizaciji združenega dela Kovinotehna-Tehnomercator Celje, Mariborska 7.

Komisija za medsebojna delovna razmerja DSSS

razpisuje
na podlagi sklepa navedene komisije, z dne 25. 1. 1978, prosta področja del in nalog:

1. **namestnika generalnega direktorja za področja del in nalog notranje trgovine**
2. **namestnika generalnega direktorja za področja del in nalog zunanje trgovine**
3. **pomočnika generalnega direktorja za področje del in nalog ekonomike in financ**
4. **direktorja računovodstva**
5. **direktorja financ**
6. **direktorja organizacije in razvoja**
7. **direktorja kadrovsko-socialnih del**

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:
pod 1.: visokošolska izobrazba ekonomske, tehnične ali pravne smeri ter 5 let ustrezne prakse pri vodstvenih ali vodilnih delovnih nalogah ali višješolska izobrazba ekonomske, tehnične ali pravne smeri ter 7 let in pol ustrezne prakse pri vodstvenih ali vodilnih delovnih nalogah
pod 2.: visokošolska izobrazba ekonomske, tehnične ali pravne smeri ter 5 let ustrezne prakse pri vodstvenih ali vodilnih delovnih nalogah in aktivno znanje dveh svetovnih jezikov, ali višješolska izobrazba ekonomske, tehnične ali pravne smeri in 7 let in pol ustrezne prakse pri vodstvenih ali vodilnih delovnih nalogah ter aktivno znanje dveh svetovnih jezikov
pod 3.: visokošolska izobrazba ekonomske, tehnične ali pravne smeri ter 5 let ustrezne prakse pri vodstvenih ali vodilnih delovnih nalogah ali višješolska izobrazba ekonomske, tehnične ali pravne smeri ter 7 let in pol ustrezne prakse pri vodstvenih ali vodilnih delovnih nalogah
pod 4., 5., 6.: visokošolska izobrazba ekonomske, tehnične ali pravne smeri ter 5 let delovnih izkušenj pri vodstvenih ali vodilnih delovnih nalogah ali višješolska izobrazba ekonomske, tehnične ali pravne smeri ter 7 let in pol delovnih izkušenj pri vodstvenih in vodilnih delovnih nalogah
pod 7.: visokošolska izobrazba ekonomske, kadrološke, organizacijske ali pravne smeri, 5 let delovnih izkušenj pri vodilnih delovnih nalogah ali višja ekonomske, organizacijske ali pravne smeri ter 7 let in pol ustrezne prakse pri vodstvenih delovnih nalogah
Kandidati naj pošljejo dokazila o izpolnjevanju pogojev Komisiji za medsebojna delovna razmerja DSSS, v 8 dneh po objavi razpisa v zaprti ovojnici z oznako »za komisijo DSSS« organizacije združenega dela Kovinotehna-Tehnomercator Celje, Mariborska 7.

Komisija za medsebojna razmerja TOZD Veleprodaja, Tehnična trgovina in AOP

razpisuje
na podlagi sklepa komisije TOZD Veleprodaja, Tehnična trgovina in AOP prosta področji del in nalog:

1. **pomočnika direktorja TOZD Veleprodaja (poslovna organizacija)**
2. **pomočnika direktorja TOZD Veleprodaja (posebne komercialne posle)**
3. **pomočnika direktorja TOZD Tehnična trgovina**
4. **pomočnika direktorja TOZD AOP**

pod 1.: visokošolska izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na področju komercialne dejavnosti pri vodstvenih delovnih nalogah ali višješolska izobrazba enake smeri ter 7 let in pol ustrezne komercialne prakse pri vodstvenih delovnih nalogah
pod 2.: visokošolska izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na področju komercialne dejavnosti pri vodstvenih delovnih nalogah ali višješolska izobrazba enake smeri ter 7 let in pol ustrezne komercialne prakse pri vodstvenih delovnih nalogah
pod 3.: visokošolska izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj na področju komercialne dejavnosti pri vodstvenih delovnih nalogah ali višješolska izobrazba enake smeri in 7 let in pol ustrezne komercialne prakse pri vodstvenih delovnih nalogah
pod 4.: visokošolska izobrazba ekonomske ali tehnične smeri in 5 let delovnih izkušenj pri vodstvenih delovnih nalogah, od tega najmanj 3 leta izkušenj na področju avtomatske obdelave ali višješolska izobrazba ekonomske ali tehnične smeri ter 7 let in pol ustrezne prakse pri vodstvenih delovnih nalogah, od tega najmanj 4 leta in pol na področju avtomatske obdelave

Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi razpisa na razpisno komisijo v zaprti ovojnici, z oznako »za razpisno komisijo organizacije združenega dela Kovinotehna-Tehnomercator Celje, Mariborska 7.

O izidu razpisa bomo vse kandidate obvestili pismeno v zakonitem roku. 835

Svet visokošolske delovne organizacije
Fakultete za naravoslovje in tehnologijo

razpisuje
prosto vodilno delo in naloge

TAJNIKA fakultete

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:
— končana pravna fakulteta II. stopnje
— moški kandidati morajo imeti urejeno vojaško obveznost
— družbena aktivnost

delovna skupnost skupnih služb

delo in naloge

VODJE računovodstva

Pogoj: visoka izobrazba ekonomske smeri in 5 let delovnih izkušenj.

Prijave, ki jim je treba priložiti dokazilo o strokovni usposobljenosti in izčrpen življenjepis, sprejema Kadrovska služba Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo, Ljubljana, Aškerčeva 9 a.

Rok za prijavo je 15 dni od objave razpisa. 919

Komisija za volitve in imenovanja
SKUPŠČINE OBČINE TOLMIN

razpisuje
dela in naloge

RAVNATELJA osnovne šole »Simon Gregorčič« Kobarid

POGOJI:

da izpolnjuje pogoje učitelja osnovne šole, določene z zakonom o osnovni šoli, ter da ima najmanj 5 let vzgojnoizobraževalne prakse.

Kot poseben pogoj postavlja komisija, da ima kandidat potrebne moralne in družbenopolitične vrline.

Kandidati naj pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in članstvu v družbenopolitičnih organizacijah pošljejo komisiji za volitve in imenovanja SO Tolmin v 15 dneh od objave razpisa.

KOMISIJA ZA VOLITVE IN IMENOVANJA SO TOLMIN 911

KOMUNALNA SKUPNOST OBČINE LJUBLJANA-ŠIŠKA
LJUBLJANA,
Trg prekomorskih brigad 1

objavlja
delo in naloge

poslovno administrativnega sekretarja

POGOJI: srednja strokovna izobrazba ekonomske ali upravno administrativne smeri, 3 leta ustreznih delovnih izkušenj ter znanje strojepisja.
Zaželeno je tudi znanje stenografije.
Določeno je dvomesečno poskusno delo.

Pismene ponudbe z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite na naslov: KOMUNALNA SKUPNOST OBČINE LJUBLJANA-ŠIŠKA, Ljubljana, Trg prekomorskih brigad 1, v 10 dneh po objavi. 898

GG BREŽICE —
TOZD GOZDARSTVO PUŠČAVA, 68230 MOKRONOG

objavlja
po sklepu delavskega sveta
prosta dela in naloge

1. REVIRNEGA GOZDARJA
2. GOZDARSKEGA DELOVODJE

Kandidati naj izpolnjujejo naslednje pogoje:
pod 1. srednja gozdarska šola z dve leti delovnih izkušenj v stroki
pod 2. gozdarska delovodska šola z dve leti delovnih izkušenj v stroki

Vloge naj kandidati naslovijo na DS TOZD GOZDARSTVO PUŠČAVA, v 15 dneh. 990

Komisija za medsebojna razmerja pri
Kmetijski zadrugi LOGATEC

razpisuje
prosta dela in naloge:

1. Pospeševalca kmetijstva
2. Kontrolorja mleka

POGOJI:
pod 1.: višja izobrazba agronomske smeri in 1 leto delovnih izkušenj, srednja izobrazba kmetijske smeri in 3 leta delovnih izkušenj
pod 2.: srednja izobrazba kmetijske smeri, nižja izobrazba kmetijske smeri in 1 leto delovnih izkušenj.

Poskusna doba pod 1. in 2. je tri mesece.

Odslužen vojaški rok.

Pismene ponudbe pošljite na naslov: Kmetijska zadruga Logatec.

Prijave sprejemamo 15 dni po razpisu. 971

Delavski svet
TOZD PROMET VINTEX VINKOVŠKE TEKSTILNE INDUSTRIJE VINKOVCI

objavlja
prosto delo in naloge

POSLOVODJE delovne enote Kranj

Kandidati morajo poleg z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati tudi naslednje pogoje:
— KV delavec trgovske stroke in najmanj 5 let delovnih izkušenj v stroki

Ponudbe bo sprejemal splošni sektor podjetja 15 dni po objavi, pošljite pa jih na naslov: VINTEX VINKOVCI, Kozaračka 2 z oznako »za natečaj«. 968

Odbor za medsebojna razmerja delavcev
osnovne šole Franceta Bevka,
Ljubljana,
Ul. Pohorskega bataljona

objavlja
prosta dela in naloge

TAJNIKA ŠOLE
za nedoločen čas

POGOJI:
srednja strokovna izobrazba, praksa zaželena, poskusno delo 60 dni

Kandidati(-tke) naj pošljejo prijave z dokazili o strokovnosti v 10 dneh na gornji naslov. Nastop dela je mogoč takoj. 994

Odbor za delovna razmerja
Šolskega zdravstvenega centra

objavlja
prosta dela in naloge

SNAŽILKE

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom in poskusno dobo 2 meseca. Nastop je mogoč takoj.

Ponudbe oddajte do 20. 2. 1978 v tajništvu Šolskega zdravstvenega centra, Šaranovičeva 5, Ljubljana. 928

Svet delovne skupnosti
Upravnih organov SO BREŽICE

razpisuje
prosta dela in naloge

referenta za vojaške zadeve

Kandidati, ki imajo višjo strokovno izobrazbo (upravne, pravne in podobne smeri) ali ustrezno vojaško šolo in imajo štiri leta delovnih izkušenj ter izpolnjujejo pogoje po odloku o delovnih mestih in dolžnostih, ki so posebnega pomena za ljudsko obrambo, naj pošljejo svojo ponudbo z dokazili v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

Svet delovne skupnosti upravnih organov Skupščine občine Brežice. 947

oglašujte v dnevniku DELO

SIS ZA GRADNJO CEST LJUBLJANA
Ljubljana,
Beethovnova 4

išče

VEČJA STANOVANJA

vseljava v letu 1978 na območju Centra in Viča

za oškodovance ob rekonstrukciji cestnega omrežja mesta Ljubljane.

Kupnina bo plačana v gotovini.

Ponudbe sprejema: SIS za gradnjo cest Ljubljana, Beethovnova 4. 978

ZAŠČITA PRI DELU
Ljubljana,
Trubarjeva 17

TAKOJ ZAPOSLI

KV DELAVCA smeri blagovnega prometa

z vozniškim izpitom B kategorije za delo in naloge skladiščnika — komisionarja.

Ponudbe sprejema »Dravinjski dom« Slov. Konjice, Celjska c. 2, telefon 750068 — kadrovska služba. 981

Odbor za MDR VVZ »NAJDIHOJCA« Ljubljana, Gorazdova 6

vabi k sodelovanju za opravljanje delovnih nalog:

1. vzgojiteljici (2)
2. varuhinjo
3. snažilko
4. administratorja
(finančna in splošna administracija)

Pogoji za sprejem:
pod 1.: končana vzgojiteljska šola, moralnopolitična neoporečnost
pod 2.: končana osnovna šola, starost 18 let, smisel za delo z otroki
pod 3.: NK delavka
pod 4.: srednješolska izobrazba ekon. smeri ali 2-letna administr. šola in 2 leti prakse
Pod 1., 3. in 4. se združuje delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom
pod 2. se združuje delo za nedoločen čas s krajšim 4-urnim delovnim časom

Za vsa dela je predvideno 3. mes. poskusno delo.

Pismene prijave z zahtevanimi dokazili sprejema VVZ Najdihojca, Ljubljana, Gorazdova 6 — v 15 dneh po objavi. 952

UTENSILIA p. o.
tovarna tekstilnih potrebščin
Dolenjska c. 83, Ljubljana

RAZPISNA KOMISIJA DELAVSKEGA SVETA

razpisuje

prosta dela in naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. VODJA tehničnega sektorja

POGOJI: visoka šola strojne smeri, aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika, 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih, moralnopolitične vrline

2. VODJA gospodarsko-finančnega sektorja

POGOJI: višja šola ekonomske smeri, 5 let delovnih izkušenj na podobnih delih, moralnopolitične vrline

Odbor za medsebojna razmerja

objavlja

prosta dela in naloge

1. VODJA finančne operative

POGOJI: srednja ekonomska šola ali druga ustrezna šola, 3 leta delovnih izkušenj, moralnopolitične vrline, poskusno delo 3 mesece

Pismene prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in opravljanju dosedanjega dela naj pošljejo kandidati v 15 dneh po objavi na splošno-kadrovski sektor. 986

IMOS

Podjetje za gradbeni inženiring investicijskih del doma in v tujini p. o. Ljubljana, Trg VII. kongresa ZKJ št. 1

razpisuje

sklenitev delovnega razmerja za opravljanje del in nalog

DIREKTORJA FINANČNEGA SEKTORJA (ni reelekcija)

POGOJI:
— visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
— 5 let delovnih izkušenj
— znanje enega svetovnega jezika
— moralnopolitične vrline

Zaželena je tudi zunanjetrgovinska registracija oziroma registracija za opravljanje devizno-finančnih opravil. Kandidat, ki take kvalifikacije nima, naj bi si jo pridobil v dogovorjenem roku.

Zaradi razširitve poslovanja

vabi

k sodelovanju delavce za sklenitev delovnega razmerja na delih in nalogah

VODJE INŽENIRINGA I.
VODJE INŽENIRINGA II.

POGOJI:
— visoka ali višja oz. višja ali srednja izobrazba gradbene smeri
— 3 leta delovnih izkušenj
— strokovni izpit
— predvideno je poskusno delo 2 mesecev.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj pošljejo kandidati na zgornji naslov. Rok za sprejem je 15 dni po objavi. 972

INLES
industrija stavbenega pohištva
TOZD Trgovina
RIBNICA

po sklepu odbora za nagrajevanje in kadrovsko politiko

razpisuje
prosto delo in naloge:

VODJE PRODAJNEGA SKLADIŠČA INLES V RIBNICI

Pogoji: višja strokovna izobrazba ekonomsko komercialna smer odd. lesna ter najmanj 3 leta delovnih izkušenj pri enakih ali sorodnih delovnih nalogah

Od kandidata zahtevamo osebno poštenje, neoporečnost, materialno odgovornost, poznavanje izdelkov stavbnega pohištva, organizacijsko sposobnost, sposobnost vodenja in poznavanje trgovskega poslovanja.

Ker je delovna naloga vodstvena, je zaželena družbenopolitična razgledanost in udejstvovanje v družbenopolitičnih organizacijah.

Na razpis se lahko javijo tudi kandidati, ki v celoti ne izpolnjujejo zahtevanih pogojev, vendar bo o njih posebej razpravljal odbor za nagrajevanje in kadrovsko politiko.

Stanovanje bo zagotovljeno v enem letu.

Ponudbe sprejema kadrovska služba podjetja INLES industrije stavbenega pohištva Ribnica — 61310 Ribnica, v 15 dneh po objavi razpisa. 951

Razpisna komisija pri OZD
almira
alpska modna industrija
RADOVLJICA

razpisuje
opravila in naloge

DIREKTORJA SPLOŠNO — KADROVSKEGA SEKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:
— da ima izobrazbo pravne ali kadrovske smeri, in to: visoka izobrazba in 2-letna praksa na odgovornih delovnih opravilih
višja izobrazba in 4-letna praksa na odgovornih delovnih opravilih
— organizacijsko vodstvene sposobnosti in moralnopolitične vrline
Poskusno delo je 3 mesece. Rok prijav je 15 dni od dneva objave.

Kandidati naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev na naslov »Almira« Radovljica — Jalnova ul. št. 2 — za razpisno komisijo.

Vse kandidate bomo o izidu objave obvestili najkasneje v 15 dneh po izvedenem postopku o izbiri kandidatov. 949

V 94. letu starosti se je mirno poslovila od nas naša draga mama, babica in prababica

Marijana Erce

FLORJANOVA MAMA

K zadnjemu počitku jo bomo spremili v soboto, 11. februarja 1978, ob 15.30 izpred hiše žalosti na pokopališče v Vodicah

Žalujoči vsi njeni

Vodice, Kranj, 9. februarja 1978

V 90. letu starosti naju je zapustil ter odšel k svojim najdražjim najin ljubi Ijo

dr. Ivo Tavčar

odvetnik

V torek, dne 14. februarja 1978 ob 14. uri bo blagoslovitev v cerkvi Sv. Križa na Žalah, nato ga pospremimo na Visoko do kapelice, kjer bo shranjena njegova žara v kripti k poslednjemu počitku

Do pogreba leži v Nikolajevi vežici na Žalah v Ljubljani

V globoki žalosti:

žena Jerica, brat Ante z ženo Dalmo, družine Tavčar, Jenko, ing. Hofbauer ter drugo sorodstvo

V Ljubljani, dne 8. februarja 1978

Globoko presunjeni sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dobri sin, mož, oče in dedek

Hinko Miklavčič

Na zadnjo pot ga bomo spremili v soboto, 11. februarja 1978, ob 15.30 iz Nikolajeve vežice na Žalah

Njegovi neutolažljivi:

žena Marica, mama Marija, sin Borut z družino, hčerka Jelka z družino in drugi sorodniki

Ljubljana, 8. februarja 1978

Sporočamo žalostno vest, da nas je mnogo prezgodaj zapustila naša sodelavka

MALČI TOMAŽIČ

prodajalka v Veleblagovnici pri pošti

Vzorno in priljubljeno sodelavko bomo ohranili v lepem spominu

Od nje se bomo poslovili v petek, 10. februarja 1978, ob 10. uri iz Krištofove vežice na Žalah

Delovna skupnost Trgovskega podjetja NAMA Ljubljana

Tiho, kot je živela, je zaspala in tako sklenila svoje življenje, ki ji ni prizaneslo z bridkostmi, naša ljubljena in draga mama, stara mama, teta in sestrična

ALOJZIJA GOMIŠČEK

Spremili smo jo k počitku danes v najožjem družinskem krogu

Sin Sergej z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, 9. februarja 1978

Za vedno je zatisnil trudne oči naš oče

JANEZ MALIK

iz Pražakove ul. 10

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, 11. februarja 1978 ob 14. uri iz Jožefove mrliške vežice na Žalah

Žalujoči:

sin Janko z ženo Maro, vnuki Jani, Marko, Danilo z ženami, pravnučki Mitja, Dejan, Barbara, Tomaž in Matevž in drugo sorodstvo

Ljubljana, Polzela, Slap pri Vipavi, 9. februarja 1978

Pretreseni sporočamo vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da nam je kruta usoda po težki in zahrbtni bolezni iztrgala iz naših rok našo dobro mamo, staro mamo, teto in svakinjo

MARIJO SMOLE

iz Zubine na Dolenjskem

Pogreb drage pokojnice bo v soboto, 11. februarja 1978 ob 15. uri na pokopališču Veliki Gaber

Žalujoči:

sin Frenk z družino, hčerka Vida z družino, Terezi z Markom in Irenco in drugo sorodstvo

Vsem, ki ste ga poznali, sporočamo žalostno vest, da je v cvetu mladosti tragično preminil naš dragi

MIHA HAUPTMAN

Na njegovo zadnjo pot ga bomo spremili v soboto, 11. februarja 1978 ob 15.30 na pokopališče v Stični

Neutolažljivi:

mama, oče, sestra Ani z družino, sestri Joži in Nada, bratje Andrej, Slavko, Stane ter drugo sorodstvo

Stična, 9. februarja 1978

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega moža in očeta

STANETA LAVRIČA

kap. I. klase — pilota

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in sodelavcem, ki so v trenutku žalosti sočustvovali z nami, nam pismeno ali ustno izrazili sožalje, darovali cvetje in dragega pokojnika spremili do zadnjega doma. Posebej zahvala osebju onkološkega inštituta, ki mu je lajšalo zadnje dneve ter njegovim sodelavcem iz Batajnice in Vrhnike.

Žalujoči:

Draga in otroci

Ljubljana, 7. februarja 1978

Zapustila nas je ljubljena

SONJA VIZJAK

roj. KLEMENČIČ

Od nje se bomo poslovili v soboto, 11. februarja 1978 ob 15.30 na šmihelskem pokopališču

Žalujoči:
mama, sinova z družinama, sestri in drugo sorodstvo

Novo mesto, 9. februarja 1978

Nenadoma nas je po hudi bolezni zapustil tovariš

HINKO MIKLAVČIČ

dolgoletni družbenopolitični delavec krajevne skupnosti Posavje

Od dragega neumornega in požrtvovalnega sodelavca se bomo poslovili v soboto, 11. februarja 1978, ob 15.30 iz Nikolajeve mrliške vežice na Žalah

Družbenopolitične organizacije KS Posavje: SZDL, ZB, ZK, KS, ZRVS, DPD Svoboda Stožice in vsi krajani Posavja

ZAHVALA

Ob boleči izgubi ljubega moža, očeta, brata, zeta, svaka in strica

LOJZETA BOGATAJA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, nam izrazili sožalje in podarili cvetje. Zahvaljujemo se vodstvu, občinskim in krajevnim družbenopolitičnim organizacijam, tovarni Alples Železniki in njegovim družbenopolitičnim organizacijam, govornikoma ter godbi in pevcem za žalostinke.

Vsem še enkrat prisrčna hvala.

VSI NJEGOVI

V SPOMIN

Kako rad bi bil še sedel med vami, bil doma, vendar na današnji dan mineva leto dni, odkar smo se zadnjič poslovili od našega ljubega in nenadomestljivega sina

Tomija Smrekarja

S tvojim odhodom dragi Tomi, ostaja naš dom prazen in nemogoče se je sprijazniti s tem, da te ni več med nami. Iskrena hvala vsem, ki obiskujete njegov prerani grob, posebno pa še sošolcem 8. a razreda Osnovne šole Borovnica.

Smrekarjevi

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

ZMAGA GREBENJAKA

se prisrčno zahvaljujemo republiškemu sekretarju RSNZ Slovenije Marijanu Orožnu, Sekretariatu za notranje zadeve v Mariboru, inšpektorju Alojzu Kureltu, tovarišem iz zaščitne enote RSNZ Martinu Podlesniku, Janezu Koširju, Dragu Pavliču, Jožetu Jenčiku in tovarišici Tanji Cvjetičanin, vsej zaščitni enoti iz Ljubljane, Postaji LM iz Ormoža, družini Balant iz Črnuč 421, družbenopolitičnim organizacijam RSNZ in iz Ormoža, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v najtežjih urah, izrazili sočutje in okrasili njegov grob s cvetjem.

Žena Željana Grebenjak, družina Potočnik iz Poreča in družina Grebenjak iz Ormoža

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, sina, brata in strica

JOŽETA PODRŽAJA

iz Novega mesta

se toplo zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti ali z mislijo počastili njegov spomin, mu podarili cvetje in vence in nam izrazili sožalje. Iskrena hvala vsem, ki ste mu olajšali bolečine pri njegovi težki bolezni, doc. dr. Lukiču, dr. Naglasu na Onkološkem inštitutu, dr. Moreli in dr. Starcu v novomeški bolnišnici, predvsem pa dr. Vodniku. Zahvala organizaciji ZB, gasilskemu društvu, gasilski godbi, društvu upokojencev, RTV servisu, Novolesu, pevcem, govornikoma tov. Stibriču in tovarišu Zabkarju ter župniku za opravljen obred

Žalujoči:
žena Pepca, hčerka Milena z družino, sin Jože, oče, sestra, brat, Medletovi in drugo sorodstvo

Novo mesto, Grosuplje, 1. februarja 1978

VSEM, KI STE GA POZNALI, SPOROČAMO, DA JE PREMINIL NAŠ DOLGOLETNI SODELAVEC

Hinko Miklavčič

GEN. DIR. V POKOJU

OD DRAGEGA TOVARIŠA SE BOMO POSLOVILI V SOBOTO, 11. FEBRUARJA 1978, OB 15.30 NA LJUBLJANSKIH ŽALAH

KOLEKTIV STEKLO

Hokejska zveza Jugoslavije, Hokejska zveza Slovenije in Hokejski klub »Olimpija« sporočajo, da je umrl

Hinko Miklavčič

nekdanji dolgoletni predsednik Hokejske zveze Slovenije in Hokejskega kluba »Olimpija«, v zadnjih letih pa član Hokejske zveze Jugoslavije

Od zaslužnega športnega delavca in tovariša se bomo poslovili v soboto, 11. februarja 1978 ob 15.30 iz Nikolajeve mrliške vežice na ljubljanskih Žalah

Slava njegovemu spominu

Ljubljana, 9. februarja 1978

Sporočamo žalostno vest, da je po hudi bolezni umrl naš dolgoletni sodelavec

Venčeslav Verbec

Pogreb pokojnika bo v petek, 10. februarja 1978, ob 16.30 iz Andrejeve mrliške vežice na pokopališče Žale v Ljubljani

Dobrega in iskrenega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu

Družbenopolitične organizacije ELME

Črnuče, dne 8. februarja 1978

Mnogo prezgodaj nas je zapustil naš najdražji

Dušan Guštin

kamnosek

Od njega se bomo poslovili dne 10. februarja 1978, ob 15.30 izpred hiše žalosti v Sežani

Žalujoči:
žena Marta, mama Marija, sin Darko z družino, hči Breda z Majo, sestra Slava in drugo sorodstvo

Sežana, Trst, Ljubljana, 8. februarja 1978

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da nas je mnogo prezgodaj v cvetu mladosti nenadoma zapustil naš ljubljeni sin, brat, svak in nečak

Janez Strežek

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, 10. februarja 1978, ob 15.30 izpred domače hiše na Malem vrhu na pokopališče Šmarje-Sap

Žalujoči:
mama, ata, bratje in sestre z družinami ter drugo sorodstvo

Mali vrh, Šmarje-Sap, Škofljica, Ljubljana, 9. februarja 1978

Sporočamo vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da nam je kruta usoda iztrgala iz naše sredine dragi mamico, ženo, sestro, hčer, teto

Malči Tomažič

roj. KREČ

Od nje se bomo poslovili v petek, 10. februarja 1978 ob 10. uri iz Krištofove vežice na Žalah

Žalujoči:
mož Marjan-Ernest, hči Irena, mama Malka, brat Janez z družino in drugo sorodstvo

Ljubljana, 8. februarja 1978

ZAHVALA

Ob težkem slovesu našega dragega moža, očeta, brata, deda, tasta, svaka, strica

Ivana Ložarja

smo dolžni, da se zahvalimo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje in podarili cvetje, vsem prisrčna hvala

Vsi njegovi

Ljubljana, 8. februarja 1978

ZAHVALA

Vsem, ki so se kakorkoli nesebično žrtvovali zanj, vsem, ki so v težkih trenutkih sočustvovali z nami ob izgubi dragega moža, očeta, strica in deda

Janka Šinkovca

ter ga pospremili na njegovi zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo.

Žalujoči

Razpisna komisija za razpis individualnega poslovodnega organa pri del. svetu gostinske delovne organizacije

»ČRNUČE«
Črnuče, Titova c. št. 284

razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA DO.

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da ima srednješolsko izobrazbo gostinske ali ekonomske smeri in 5 let delovne prakse v gostinski stroki
— da je kvalificiran gostinski delavec in ima 5 let delovne prakse, od tega 3 leta pri vodilnih delovnih nalogah
— da ima moralnopolitične vrline in aktiven odnos do samoupravljanja.

Kandidati naj ponudbe s kratkim življenjepisom, dokazili o strokovni izobrazbi ter potrdilom o nekaznovanju oz. da ni v kazenskem postopku pošljejo v zaprti ovojnici na naslov: Gostinska del. organizacija »Črnuče«, Črnuče, Titova c. št. 284, s pripisom »Razpisna komisija«, v 15 dneh po objavi. 979

LJUBLJANSKE MLEKARNE,

delovna organizacija za kmetijstvo, živilsko industrijo, trgovino, izvoz-uvoz,
Ljubljana, Tolstojeva 63

kadrovska komisija Delovne skupnosti Interne banke SOZD KIT Ljubljana

objavlja
prosto delo in naloge

RAČUNOVODJE

POGOJ: višja ali srednja strokovna izobrazba in 3 oz. 5 let delovnih izkušenj na finančnem oz. računovodskem področju

Kandidate vabimo, da svoje vloge s kratkim opisom dosedanjega dela pošljejo v kadrovsko-socialno službo Ljubljanskih mlekarn, Ljubljana, Tolstojeva 63.
Objava velja 15 dni. 984

RAZPISNA KOMISIJA
SPLOŠNO OBRTNO GRADBENEGA PODJETJA NOVA GORICA

razpisuje
prosto delo in naloge

DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE (ni reelekcija)

Kandidat mora razen splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

1. da ima visoko ali višjo izobrazbo oziroma srednjo izobrazbo gradbene, ekonomske, pravne, upravne, komercialne smeri
2. da ima 5 let delovnih izkušenj, od tega štiri leta pri vodilnih ali vodstvenih nalogah
3. da je družbenopolitično neoporečen

Osebni dohodek po samoupravnem sporazumu.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po razpisu na naslov: SPLOŠNO OBRTNO GRADBENO PODJETJE NOVA GORICA — Razpisna komisija, Nova Gorica, Soška 17. 970

Zadnje vesti

Tito sprejel Doronjskega

IGALO, 9. febr. (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito je dopoldne v Igalu sprejel podpredsednika predsedstva SFRJ Stevana Doronjskega po njegovih uradnih in prijateljskih obiskih v Burmi, Indoneziji, Nepalu in Indiji.

Ob tej priložnosti je Stevan Doronjski seznanil predsednika Tita s srečanji in pogovori, ki jih je imel z državniki in uglednimi politiki omenjenih držav.

Protest zaradi protijugoslovanske kampanje

BEOGRAD, 9. febr. (Tanjug) — Veleposlanika kraljevine Švedske v Jugoslaviji g. Axela Levenhaupta so danes poklicali v zvezni sekretariat za zunanje zadeve, kjer mu je podsekretar Budimir Lončar izročil v imenu jugoslovanske vlade oster protest zaradi protijugoslovanske kampanje v kraljevini Švedski. Ta kampanja je v nasprotju s stanjem odnosov med državama in z izraženo željo obeh vlad, da bi se dosedanje dobro in vsestransko sodelovanje nadaljevalo.

Češkoslovaška nota ZRN zaradi ugrabitve letala

PRAGA, 9. febr. (Tanjug) — Ministrstvo za zunanje zadeve ČSSR je izročilo noto odpravniku poslov ZR Nemčije v Pragi ob ugrabitvi češkoslovaškega potniškega letala, ki je v ponedeljek prisilno pristalo na frankfurtskem letališču. Od organov ZR Nemčije zahtevajo, naj brez odlašanja izročijo ugrabitelja letala Ladislava Molnarja Češkoslovaški, da bo kot njen državljan odgovarjal za dejanje, ki ga je storil. Češkoslovaška opozarja Bonn, da je ZR Nemčija dolžna izročiti Molnarja na podlagi mednarodnih konvencij, ki jih je tudi ona podpisala.

To je bilo že peto češkoslovaško potniško letalo, ki je zadnjih nekaj let prisilno pristalo v ZR Nemčiji. Zahodnonemške oblasti niso doslej izročile še nobenega ugrabitelja češkoslovaškega letala.

PA ŠE TO

SOZDOVSKE ŠIFRE — Na nedavnem srečanju predsednika CK ZKS Franceta Popita z bežigrajskimi komunisti je sekretar osnovne organizacije ene vodilnih delovnih organizacij v občini z vso vnemo bral dolgo poročilo o tem, kako gospodarijo in kako so se samupravno preobrazili. Ker je večkrat omenil Ljubljanske mlekarne, je bilo nepoučenim sicer približno jasno, od kod je. Toda venomer je govoril o »sozd kit«, ki da investira, kooperira in vse mogoče. Po končani »zgodbi« je predsednik Popit le povprašal: »Kaj pa je ta kit?«

Gost je napravil veliko uslugo večini navzočih, saj so nato končno zvedeli kaj se skriva za bežigrajskim »kitom« — kmetijstvo, industrija, trgovina.

Splošne volitve v Španiji?

Suarez jih napoveduje za poletje, po sprejetju ustave

MADRID, 9. febr. (Tanjug) — Novica, da bo španski premier Suarez že to leto, precej po sprejetju ustave, razpisal nove splošne volitve, je imela v Madridu močan odmev, saj je le malokdo pričakoval kaj takega. Bolj so računali na to, da bo vladajoča »unija centra« poskušala podaljšati mandat zdajšnjega parlamenta tudi po sprejetju ustave, kot pa da bo terjala nove volitve.

Ali gre za poizkus ali pa za iskren Suarezov namen, da razpiše volitve, bi bilo danes še težko reči, čeprav uradni viri vladajoče »unije centra« potrjujejo, da o tem »resno razmišljajo«, da pa se dokončno še niso odločili. Če bo takšna odločitev sprejeta, bodo splošne volitve precej po državnem referendumu o ustavi, v začetku poletja, prav v času, ko se bo iztekla prva obletnica lanskih splošnih volitev.

Suares bi lahko, če bo zmagal na teh volitvah, precej mirneje čakal na občinske volitve, ki bi jih v tem primeru prestavili na konec leta. Razen tega bi vladajoča »unija centra«, ki ji na lanskih volitvah ni uspelo dobiti absolutne večine, poskušala povečati število svojih poslancev vsaj še za šest, kolikor jih še potrebuje, da si zagotovi popolno večino v parlamentu.

Zbiranje pristašev in denarne pomoči

Sadat prispel v Hamburg — Begin v Ženevi izjavil, da ZDA ne smejo prodati orožja Egiptu — Pritisk na ZDA

HAMBURG, WASHINGTON, ŽENEVA, 9. febr. (AP, AFP, UPI, Reuter) — Egiptovski predsednik Sadat je danes na poti iz ZDA prispel v Hamburg, eno izmed postaj svoje turneje po evropskih državah. Sadat se je za krajši čas ustavil v Londonu, kjer se je pogovarjal s premierom Callaghanom in zunanjim ministrom Owenom. Program obiska v Hamburgu predvideva pogovore s predsednikom Scheelom, kanclerjem Schmidtom in zunanjim ministrom Genscherjem.

Med bivanjem v ZDA je Sadat dobil podporo predsednika Carterja v zahtevi po večji ameriški vlogi pri reševanju bližnjevzhodne krize. Uradni Washington je tudi ostro obsodil izraelsko politiko naseljevanja na okupiranih arab.

● ŽENEVA, 9. febr. (AFP, AP) — Židovska naselja na arabskem ozemlju pomenijo »vojaške objekte« in bodo zato izpostavljena napadom vojaških sil palestinske osvobodilne organizacije. To je rečeno v sporočilu PLO, ki so ga danes objavili v Ženevi. V sporočilu je tudi poudarjeno, da je pravi cilj Beginovega obiska v Ženevi, da odvzame Palestincem pravico do samoopredelitve in da dobi podporo za postavljanje novih naselij na arabskem ozemlju.

skih ozemljih. Toda Sadat ni dobil dokončnega odgovora na zahtevo po ameriškem orožju in letalih. Pravijo, da se je Carter samo izrekel v prid sklepu, da bi poslal Egiptu 60 vojnih letal F-5E, vendar ne tudi drugih, še sodobnejših letal, ki jih je Sadat zahteval.

Sadat je v zamenjavo za to dal zagotovila, da bodo vrata za neposredna mirovna pogajanja z Izraelom ostala odprta in da bo Egipt »prispeval svoj delež, da bi zagotovil kontinuiteto pogajanj v ozračju, ki bi omogočilo napredek«.

Egiptovska vlada je v Kairu sporočila, da vojaška pogajanja med Egiptom in Izraelom ne bodo obnovljena, dokler ne bo dosežen napredek v političnih pogajanjih o sklenitvi celovitega sporazuma o Bližnjem vzhodu.

Izraelski premier Menahem Begin, ki je na dvodnevnem obisku v Ženevi, je izjavil, da bi se položaj »zelo slabo zasukal«, če bi ZDA prodale orožje Egiptu ali kateri koli drugi arabski državi.

Begin, ki se v Ženevi pogovarja z evropskimi židovskimi voditelji o finančni pomoči Izraelu, je danes ponovil, da Izrael ne bo delal koncesij Egiptu, kar zadeva izraelska naselja na okupiranem sinajskem polotoku, in da tudi ne bo nikdar privolil v ustanovitev neodvisne palestinske države.

Izrael je v ZDA sprožil obsežno kampanjo, da bi preprečil pošiljke ameriškega orožja Egiptu. »V ta namen mobiliziramo vse svoje prijatelje v ZDA, v ameriškem predstavniškem domu in v vladi«, je izjavil v Jeruzalemu pred knesetom namestnik izraelskega obrambnega ministra Mordekaj Zipori. »Ni dvoma«, je pristavil, »da bodo naša prizadevanja v tem smislu močno vplivala na odločitev Bele hiše.«

● BAGDAD, 9. febr. (Tanjug) — »Saudska Arabija podpira prizadevanja za mir na Bližnjem vzhodu, toda v tem primeru gre za narod, ki so mu bile odvzete pravice. Temu narodu je treba vrniti pravice, v celoti in neokrnjene. Egipt je ponudil roko miru, toda Izrael ni hotel ponuditi svoje, da bi sklenili dokončni mir.« To je izjavil saudski minister za informacije v Bagdadu dr. Muhamed Abdel Jamani. Po njegovih besedah si ni mogoče misliti »rešitve konflikta brez palestinskega faktorja in stališča in seveda brez vračanja okupiranih ozemelj, vštevši Jeruzalem. Saudska Arabija še naprej podpira PLO in ga ima za edinega zakonitega predstavnika palestinskega naroda«.

OGLEDALO: NASLEDNJI KORAK?

LJ. JOKANOVIĆ, Politika ekspres

Znova z deveterico

ZIS o nadaljnjem sodelovanju z EGS — Skrb zaradi neuravnovešene menjave — Februarja nov sporazum?

BEOGRAD, 9. febr. (Tanjug) — Zvezni izvršni svet je obravnaval dosedanje rezultate in možnosti za nadaljnji razvoj gospodarskih odnosov med SFRJ in EGS in izrazil skrb zaradi neuravnovešenosti blagovne menjave, ki jo imamo s članicami te gospodarske integracije. V zvezi s tem je sprejel stališča za dejavnost jugoslovanske delegacije, ki naj bi 13. februarja letos v Bruslju začela pogovore s predstavniki EGS.

Stališča, ki jih bo jugoslovanska delegacija zastopala med bližnjimi pogajanji s predstavniki EGS, so zasnovana na beograjski deklaraciji iz decembra 1976. Med drugim predvidevajo, da naj bi v bližnjih pogajanjih prišlo do novega sporazuma med SFRJ in EGS o gospodarskem sodelovanju, pri čemer bi obe pogodbeni strani prevzeli obveznost, da se bosta zavzemali ne le za razširitev sodelovanja, temveč tudi za uravnovešenje v blagovni izmenjavi, obenem pa za uresničevanje in razvijanje drugih oblik sodelovanja na enakopravnih temeljih.

Jugoslovansko delegacijo bo na pogajanjih s predstavniki EGS vodil Milovan Marković, veleposlanik v zveznem sekretariatu za zunanje zadeve.

Na današnji seji zveznega izvršnega sveta so sprejeli tudi osnutek zakona o skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva. Osnutek predvideva, da se morajo elektrogospodarske organizacije združenega dela, ki proizvajajo električno energijo ali skrbijo za njen prenos, obvezno združevati v skupnost jugoslovanskega elektrogospodarstva, saj bomo lahko le tako zagotovili redno in neovirano delovanje jugoslovanskega elektrogospodarskega sistema kot tehnološko enotnega sistema, ki je v interesu vse države.

Poleg teh se v skupnost obvezno združujejo elektrogospodarske organizacije združenega dela, ki distribuirajo električno energijo, združijo pa se lahko tudi organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo s proizvodnjo premoga za potrebe termoelektrarn kakor tudi organizacije, ki se ukvarjajo z razvijanjem elektrogospodarske dejavnosti. V osnutku zakona so urejena tudi vprašanja, ki zadevajo ustanovitev in upravljanje skupnosti, posle in naloge, ki jih skupnost opravlja, in njen odnos z organi v federaciji.

ZIS je sprejel tudi osnutek zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobivanju in odstopanju materialnih pravic do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami. Osnutek zakona predvideva, da naj poslovno-tehnično sodelovanje, pridobivanje in odstopanje materialnih pravic do tehnologije potekajo v korist enakopravnega vključevanja jugoslovanskega gospodarstva v mednarodno delitev dela in sodelovanja z drugimi državami, zlasti državami v razvoju.

To sodelovanje naj bi prav tako pripomoglo k izboljšanju procesa proizvodnje in kakovosti proizvodov, k povečanju proizvodnosti dela, razvoju znanstveno-raziskovalne dejavnosti, varstvu človekovega okolja, uravnovešenju plačilne in devizne bilance in k stabilizaciji celotnega gospodarskega razvoja.

Na današnji seji je zvezni izvršni svet sprejel predlog za sprejetje zakona o spremembi zakona o prometu z blagom in storitvami s tujino.

Poleg tega je ZIS sprejel sklep o kazalcih za izražanje rezultatov dela delavcev in poslovanja temeljnih organizacij združenega dela ter sklep o podatkih, ki so jih organizacije združenega dela in drugi uporabniki družbenih sredstev dolžni zagotoviti v svojem knjigovodstvu, v katero se tuje osebe vložile sredstva.

S področja odnosov naše države s tujino je ZIS izobliko val predlog zakona o sklepanju in uresničevanju mednarodnih sporazumov, sprejel poročilo jugoslovanske delegacije z 32. rednega zasedanja generalne skupščine OZN in poročilo naše delegacije, ki je sodelovala v delu 19. konference organizacije OZN za prehrano in kmetijstvo lani v Rimu. Poleg tega je ZIS sprejel stališča za dejavnost jugoslovanske delegacije, ki bo sodelovala na bližnjem 84. zasedanju izvršnega komiteja SEV, obravnaval izhodiščne temelje in koncepte dolgoročnega gospodarskega sodelovanja Jugoslavije s članicami SEV po letu 1980 ter ratificiral več mednarodnih sporazumov.

Umrl vojni zločinec Kappler

Znan po množičnih umorih v Italiji in lanskem spektakularnem pobegu

BONN, 9. febr. (Tanjug) — V zahodnonemškem mestu Soltau je danes nenadoma umrl 70-letni nacistični vojni zločinec Herbert Kappler, ki je avgusta lani s pomočjo svoje žene Anneliese spektakularno pobegnil iz Italije, kjer je bil obsojen na dosmrtni zapor.

Kappler velja v Italiji za enega najhujših zločincev in nepoširednih krivcev množičnih umorov. Potem ko je v še ne pojasnjenih okoliščinah pobegnil, je v Italiji prišlo do protinemških demonstracij in odnosi med ZR Nemčijo in Italijo so se začasno ohladili. Bonska vlada je zavrnila rimsko zahtevo, naj zločinca izročijo Italiji, da bi odslužil kazen do konca. Državno tožilstvo v Lüneburgu je proti Kapplerju sprožilo preiskavo na podlagi obtožbe, da je kriv umora 335 prebivalcev Rima.

Anneliese Kappler je v obširnem opisu priprav na beg, ki ga je za bogat honorar prodala nekemu zahodnonemškemu ilustriranemu listu, zatrjevala, da je ugrabitev svojega moža iz italijanske vojaške bolnišnice organizirala sama in da je od organizacij bivših vojakov v ZR Nemčiji in skupin skrajne desnice dobila samo denarno pomoč. Vsekakor pa je res, da so tukajšnji neonacisti slavili Kapplerjev pobeg kot zmago in triumf. V ZR Nemčiji je bil del javnega mnenja za to, naj vlada ugodi zahtevi po izročitvi Kapplerja, del pa proti temu.

Herbert Kappler je zadnja leta zbolel — baje za rakom — toda del javnosti ni verjel, da je njegova bolezen tako resna.

Napačne razlage

KVSE nekateri razumejo kot ideološko konferenco o prednosti tega ali onega družbenopolitičnega sistema

OD NAŠEGA POROČEVALCA

BEOGRAD, 9. febr. — Kvaliteta zaključnega dokumenta beograjskega sestanka KVSE je slejkoprej glavna tema razprav v centru »Sava«. Delo v neformalnih kontaktnih skupinah (danes so delale vse štiri), kjer tečejo pogajanja na podlagi neuradnega koncepta nevtralnih in neuvrščenih držav, še zmeraj zastaja ob težavah, ki izvirajo iz napačnega pojmovanja nekaterih, da je »Beograd dva« ideološka konferenca o prednostih tega ali drugega družbenopolitičnega sistema in ne sestanek 35 enakopravnih in neodvisnih držav.

Zato se zastavljajo vprašanja, če so res vse delegacije voljne narediti vse, da bi zaključni dokument postal odraz duha in črke Helsinške listine, pa tudi mandata, ki so ga dali šefi držav in vlad poleti 1975 v Helsinkih beograjskemu sestanku.

Ena od nalog, ki je beograjskemu sestanku nedvomno naložena, je »temeljita izmenjava mnenj o uresničevanju sklepne listine« v minulem obdobju dobrih dveh let. To je splošni politični okvir beograjskega sestanka in ne samo tega. Od rezultata — političnega in vsebinskega dokumenta — je odvisna dinamika procesa varnosti in sodelovanja v Evropi v prihodnjih dveh letih do madridskega zborovanja, v ožjem in širšem smislu: v okviru procesa KVSE in v širšem okviru, ki presega Evropo petintridesetih, vojaškega in političnega popuščanja napetosti.

Ugovori, da je dveletna doba prekratka za večje dosežke in da je potemtakem zadosti soglasje o minimumu, da je treba gledati predvsem naprej, ne morejo obveljati, kajti, če je sklepna listina podlaga in politični program helsinškega procesa, potem nihče ne more biti ravnodušen do kvalitete in dinamike uresničevanja slovesno in soglasno sprejetih sklepov. Zoževanje tega programa na skrajni minimum in vztrajanje, da je to zadnja beseda, procesu varnosti in sodelovanja ne morejo biti v prid, je slišati v kuloarjih »Save«.

Naloga sestankov, kar izhaja iz določil sklepne listine, je zagotoviti kontinuiteto, ne le v skokih od srečanja do srečanja, temveč zlasti v času med periodičnimi sestanki, zato je rezultate treba zapisati v obliki, sprejemljivi za vse: ugotovitev, da je srečanje bilo, kdaj se je začelo in kdaj končalo, ne zadostuje.

Ravno odpor zoper to sestavino zaključnega dokumenta, nedvoumno izražen od vzhodnega bloka, je tisti, ki zavira delo. Druga plat medalje pa je, da je to stališče tudi reakcija na masivno akcijo ZDA okrog človekovih pravic, ki v takšni obliki kot je bila zastavljena, zameglјuje dejstvo, da je humanitarna sestavina varnosti in sodelovanja na današnji stopnji evropskega razvoja, ko smo priča milijonskim migracijam čez meje na vse strani in vse večjemu, nujnemu pretoku ljudi, informacij in dobrin (tudi preko blokovskih ločnic) objektivno dejstvo z veliko težo in pomenom. Toda najbrž bo treba še nekaj let, preden bo vsem jasno, kako slabe sadove oplajajo takšne selektivne kampanje o stvareh, o katerih je treba — in kar bi bilo tudi mogoče — govoriti stvarno in trezno, brez moralističnih prizvokov.

Do določenega napredka je prišlo danes v skupini za gospodarska vprašanja, glede desetih načel in sodelovanja v Sredozemlju. Teže je bilo v vojaški skupini, kjer blokovska nasprotja onemogočajo napredek pri ukrepih za krepitev zaupanja (manevri, premiki čet, izmenjava opazovalcev). Nakazuje pa še možnost večjega soglasja o tistem delu papirja nevtralnih in neuvrščenih, ki je posvečen razorožitvi, ki je zdaj na vrsti. Jutri zaseda plenum, ki bo verjetno določil program dela za prihodnji teden.

JAKA ŠTULAR

Iskrice

Porazi so kakor uvelo listje — iz njihove trohnobe rastemo.

NINI ROLL ANKER

Lahko rečemo, da se mož začenja prav tam, kjer je kot mladenič prestal svoj prvi poraz.

MARZIN KESSEL

Kmalu o predoru skozi Karavanke

Zakon naj bi ratificirali na prihodnji seji zveznega zbora

BEOGRAD, 9. febr. (Tanjug) — Pred skupščino SFRJ je prišel predlog zakona o ratifikaciji pogodbe med SFR Jugoslavijo in republiko Avstrijo o cestnem predoru skozi Karavanke. Kakor je predvideno, bodo zakon ratificirali na naslednji seji zveznega zbora skupščine SFRJ.

Pogodbo o zgraditvi cestnega predora med Jugoslavijo in Avstrijo so podpisali septembra lani na Bledu. Pogodba govori o gradnji, izkoriščanju, obmejnem nadzorstvu in vsebuje druga določila v zvezi s prometom skozi predor in z njegovo gradnjo. Predvidoma bodo predor izkopali skozi Korensko sedlo, med Jesenicami in Sv. Jakobom, dolg bo okoli 6 kilometrov. Projektiranje, gradnjo, izkoriščanje, vzdrževanje in financiranje odsekov bo prevzela v Jugoslaviji pristojna organizacija, v Avstriji pa ustrezna družba.

Pogodba določa, da se bodo stroški in dohodki delili na pol. Za vožnjo skozi predor in po dovoznih cestah bodo pobirali cestnino. Obmejno nadzorstvo potnikov in motornih vozil bo potekalo po načelu dislocirane kontrole, kar pomeni, da opravlja kontrolo ob izstopu vsaka pogodbena stran na svojem ozemlju, ob vstopu pa na ozemlju sosednje države.

Zgraditev tega predora bo pripomogla k zboljšanju mednarodnih cestnoprometnih zvez zahodne in srednje Evrope čez Jugoslavijo z jugovzhodno Evropo, Bližnjim in Srednjim vzhodom.

Razstava o Titovem delu v Zürichu

ZURICH, 9. febr. (Tanjug) — Nocoj je bila v razstavnem paviljonu »Zürichhorn« odprta razstava fotografij o revolucionarni in državniški poti predsednika Tita. Na 84 panojih je prikazano veliko revolucionarno delo našega predsednika, pred otvoritvijo razstave pa so predvajali dokumentarni film »Naš Tito«, ki je bil sinhroniziran na nemški jezik. Film in razstava sta izzvala veliko zanimanje pri švicarskem občinstvu kot tudi pri številnih jugoslovanskih državljanih, ki stalno živijo in delajo v Švici. Otvoritve razstave se je udeležilo veliko število švicarskih političnih, kulturnih in družbenih delavcev.

Spet vojaška pomoč ZDA Turčiji

WASHINGTON, 9. febr. (AFP) Kot se je zvedelo v Washingtonu, je Carterjeva administracija pripravljena znova pošiljati vojaško pomoč Turčiji, ker sodi, da sedanje stanje na področju spoštovanja človekovih pravic v Turčiji ni nobena ovira temu.

V poročilu, ki ga je State Department poslal ameriškemu kongresu, je podarjeno, da v Turčiji spoštujejo temeljne človekove pravice in da ni »nobenega prepričljivega dokaza« o mučenjih v turških zaporih.

NESTRPNI GOSTITELJ — Predsednik Sadat govori na tiskovni konferenci na londonskem letališču, premier Callaghan pa zre na uro. Desno sedi dr. David Owen, britanski zunanji minister.

Telefoto: UPI

Polanski bo svojo afero izkoristil za film

NEW YORK, 9. febr. (AFP) — Slavni režiser Roman Polanski namerava afero, v katero se je zapletel lani marca, izkoristiti za snemanje novega filma.

Naslov filma bi bil »Bega«, je zvedel »New York Post«, ki je priobčil telefonski pogovor med režiserjem in nekim njegovim prijateljem iz Kalifornije. Vsebina filma bi se nanašala na mladega politika, čigar karieri bi grozila velika nevarnost, ker je zapeljal mladoletnico.

Polanski je v tem pogovoru dejal, da mu je dovolj »norega mesta«, to je Los Angelesa, kjer je izgubil ženo, otroka, prijatelje, zdravje in svobodo, mesta, kjer je po njegovih besedah nemogoče obstati, če si pošten.

Avstrija odpušča tuje delavce

DUNAJ, 9. febr. (Tanjug) — Letos so v Avstriji že januarja odpustili 15 odstotkov tujih delavcev, to je toliko, kot je bilo predvideno za vse leto. Od decembra lani do januarja letos je brez delovnega dovoljenja ostalo nad 30.000 tujih delavcev, večinoma jugoslovanskih. V tem obdobju se je število tujih delavcev zmanjšalo od 196.000 na 164.300, jugoslovanskih pa od 137.000 na malo manj kot 113.000, to je za okoli 24.000.

Konec januarja je bilo v Avstriji 3,3 odstotka brezposelnih, kar je precej manj kot v celi vrsti zahodnoevropskih držav. Po oceni ministra za socialna vprašanja Weisenberga bo število brezposelnih letos v povprečju znašalo okoli 2,5 odstotka, s čimer je korigiral prejšnje bolj črnoglede napovedi.

To bi utegnilo pomeniti, da bo restriktivna politika do tistih tujih delavcev, ki so že zaposleni v Avstriji, nekoliko milejša. Toda dotok nove tuje delovne sile so že konec lanskega leta popolnoma ustavili. Usoda tujih delavcev je odvisna od gibanja na trgu delovne sile, kajti »zanimivi so samo toliko časa, dokler je mogoče uporabiti njihovo delovno silo«, pripominja o sedanjem stanju glasilo socialnodemokratske stranke »Arbeiter Zeitung«.

PRAVLJICE O PLAZOVIH

Nobenega dvoma ni, da so snežni plazovi v gorah huda elementarna nevarnost in zares pogubna sila, saj so znani plazovi s kubaturo tudi do dva milijona kubičnih metrov, vendar se širijo o njih tudi zgodbe, ki jih je zasnoval lahko samo kak lažnivi Kljukec. Tako tista, da so plazovi s pobočij visokih gora uničevali poslopja daleč od vznožja gorovja in to po tem, ko so se po ravnini valili še 10 do 16 km daleč.

Podatki močno pretiravajo tudi višino na novo zapadlega snega. Stare kronike govorijo o 60 metrih visokih snežnih plaščih v gorskih pobočjih. Raziskovanja v Švici kažejo za področje Davosa 1570 m visoko v Alpah za tromesečno zimsko povprečje v 52 letih srednjo višino novo zapadlega snega 261 cm. Pojavilo se je sicer tudi 5 let z višinami nad 400 cm, v 4 letih pa je bilo snega le 100 cm ali manj.

Vremenska napoved Meteorološkega zavoda SR Slovenije

Prognostična karta za 10. februar 1978 ob 7. uri

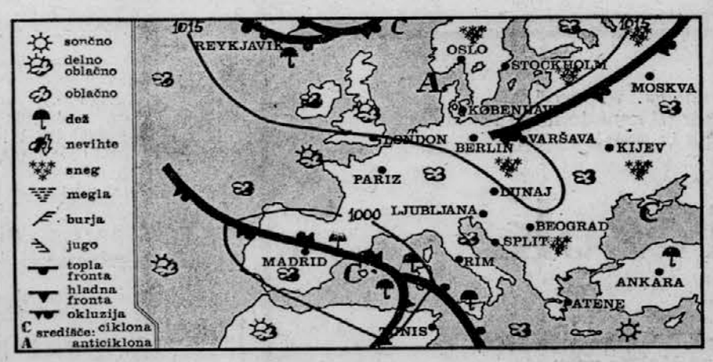

NAPOVED ZA SLOVENIJO

Jutri bo zmerno do pretežno oblačno, občasno bo le še ponekod rahlo snežilo. Na Primorskem zmerne pooblačitve. Najnižje nočne temperature bodo —5 in —10, na Gorenjskem do —15, v Primorju —1, najvišje dnevne od —2 do +2, v Primorju okoli 5 stopinj.

IZGLEDI ZA SOBOTO

Previadovalo bo suho in precej hladno vreme.

NAPOVED ZA DRUGE KRAJE JUGOSLAVIJE

Drugod po Jugoslaviji bo pretežno oblačno, v notranjosti bo ponekod še snežilo, v južnem Jadranu pa deževalo.

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodnim Sredozemljem je nastalo novo območje nizkega pritiska, vendar se bo pomikalo proti vzhodu južno od naših krajev. Nad večjim delom južne Evrope se v višjih plasteh ozračja zadržuje zelo hladen zrak.

Vreme in temperatura

9. februarja 1978

kraj	vreme ob 13 uri	stopinj
Ljubljana	oblačno	—1
Planica	pol. oblačno	—4
Brnik	oblačno	—3
Kredarica	jasno	—9
Maribor	oblačno	—3
Sl. Gradec	rahlo sneži	—3
Celje	pol. oblačno	—1
Novo mesto	oblačno	—2
Ortorož	jasno	3
Reka	jasno	2
Pulj	jasno	4
Hvar	rahlo dežuje	6
Dubrovnik	rahlo dežuje	3
Zagreb	oblačno	—1
Beograd	oblačno	—1
Sarajevo	oblačno	0
Titograd	oblačno	5
Skopje	oblačno	1
Celovec	jasno	—3
Gradec	jasno	—2
Dunaj	oblačno	—4
Benetke	oblačno	2
Milano	oblačno	1
Genova	rahlo dežuje	4
München	pol. oblačno	—3
Zürich	—	—
Rim	jasno	7
Pariz	oblačno	0
Stockholm	oblačno	—2
Moskva	pol. oblačno	—5
Berlin	oblačno	—5

Snežne razmere

MARTULJK: —8, oblačno, 110 cm sreu, vlečnica obratuje

KRANJSKA GORA: —8, rahlo sneži, 115 do 160 cm, smučišča urejena, žičnice obratujejo, drsališče odprto

RATEČE-PLANICA: —9, posamez. snežinke, 120 cm

BLED: —5, rahlo sneži, 3 cm na 35 cm podlage, jezero zamrznjeno, pristopi niso varni

ZATRNIK: —8, rahlo sneži, 2 cm na 140 cm podlage, pršič, žičnice obratujejo

POKLJUKA: —7, oblačno, 245 cm, sreu, dostop z zimsko opremo, vlečnica obratuje

VOGEL: —8, megleno, oblačno, 320 cm, žičnice obratujejo

KOMNA: —12, v megli, 5 cm pršiča na 295 podlage

KRVAVEC: —11, nizka oblačnost, 5 cm na 150 podlage, proge urejene, žičnice obratujejo

VELIKA PLANINA: —13, oblačno, 120 do 150 cm, proge teptane, žičnice obratujejo

ŠPANOV VRH: —8, oblačno, 140 do 160 cm, sedežnica obratuje

JEZERSKO — SMUČIŠČE: —11, oblačno, 40 cm, žičnice obratujejo, proge teptane

STARI VRH: —8, oblačno, 75 do 115 cm, pršič vse proge teptane, žičnice obratujejo

ČRNI VRH: —8, delno jasno, 45 do 50 cm, vlečnice obratujejo, smučišče urejeno, cesta prevozna

KALIČ: —8, jasno, 20 cm, vse žičnice obratujejo

ZAPLANA-ULOVKA: —7, posamezne snežinke, 10—30 cm, vlečnica obratuje, cesta prevozna

LIVEK: —1, delno oblačno, 50 do 70 cm, vlečnica obratuje

TRAVNA GORA: —9, rahlo sneži, 70 cm, vlečnica obratuje

MEŽICA: —4, oblačno, 25 do 45 cm, žičnice obratujejo

POHORSKA VZPENJAČA: —11, rahlo sneži, 10 cm pršiča na 35 cm podlage, obratujejo: Pohorska vzpenjača in vlečnice: BELLEVUE, STOLP, VIDEC

ROGLA: —10, sončno, 90 cm, proge teptane, cesta pluženа in posuta

AREH: —12, rahlo sneži, 10 cm na 45 cm podlage, vlečnici obratujeta

Tedensko poročilo o plazovih

V minulem tednu je večkrat rahlo snežilo ob zmernih vetrovih v nižjih legah in močnih vetrovih na prelazih in v višinah nad 1500 m. Višina celotne snežne odeje v Julijskih Alpah je merila v začetku in ob koncu tedna 130 do 400 cm. Skupno je v minulem tednu zapadlo 5 do 30 cm novega snega.

S Kredarice so sporočili, da so v torek (7. februar) na poti iz Krme na Kredarico izmerili naslednje višine snega: na Zasipski planini pri Kovinarski koči 160 cm, na koncu Krme 180 cm, pri Lovski koči 200 do 300 cm, »Pri policajus 200 do 400 cm, ter pod Kalvarijo 240 cm. Snežna odeja na posameznih točkah ni enakomerno debela, ker veter prenaša sneg ter gradi zamete ter opasti. Ponekod so bili zameti prek 6 m visoki. Plazovi, na katere so spotoma naleteli, so že bili prečrtiti z novim snegom. Opazili so tudi številne napoke v snežni odeji, ki so znak njene povečane nestabilnosti.

V toku tedna se je sprožilo več snežnih plazov, ki niso napravili škode. Pobočja še niso varna, saj nevarnost pred plazovi stopnjujejo snežne opasti, ki se lahko odtrgajo.

METEOROLOŠKI ZAVOD SRS
Služba snežnih plazov

V POČASTITEV KULTURNEGA PRAZNIKA

Prešernove plakete podeljene

KRANJ, 9. febr. — Ko so pred tremi leti ob slovenskem kulturnem prazniku v Kranju uvedli podeljevanje malih in pred dvema letoma velikih Prešernovih plaket zaslužnim amaterskim kulturnim delavcem v občini, je ta dogodek postal ena od osrednjih prireditev kranjskega kulturnega, oz. Prešernovega tedna. Tako je bilo tudi sinoči v kranjski renesančni dvorani, ko so folklorni skupini Sava in 14 posameznikom podelili male in velike Prešernove plakete kulturne skupnosti in njene zveze kulturnih organizacij kranjske občine.

Poleg folklorne skupine Sava, ki je bila ustanovljena leta 1965 in goji predvsem slovenski ljudski ples, so velike Prešernove plakete prejeli: 57-letna Danila Gril iz Kranja, 51-letni Lojze Eržen iz Zg. Jezerskega in 66-letni Edo Ošabnik iz Kranja. Male Prešernove plakete so dobili: Franc Čimžar, Anton Grašič, Franc Kristanc, Stanko Kukovica, Marija Mušič, Cveto Sever, Tine Oman, Jože Vunšek in Lojze Žibert. Male plakete sta dobila tudi Domenico Coletti, ki je sekretar odbora za sodelovanje pobratenih mest Kranja in italijanskega kraja Rivoli v Rivoluju in Hanzi Kežar, dolgoletni zborovodja SPD Danica iz Št. Vida v Podjuni na avstrijskem Koroškem, ki med drugim vodi mešani pevski zbor, vokalni oktet in instrumentalni ansambel Korotan, hkrati pa je osrednji zborovodja slovenske prosvetne zveze.

»Poleg Gallusove značke, je mala Prešernova plaketa prvo kulturno priznanje, ki sem ga dobil v matični domovini,« nam je ob podelitvi povedal Hanzi Kežar. »Priznanja sem zelo vesel, vem, da hkrati obvezuje in zahteva še več naporov za kulturno prosvetno delo med koroškimi Slovenci ter poglabljanje stikov s kulturnimi skupinami v Sloveniji in Jugoslaviji. S kranjskimi kulturnimi društvi, zlasti z jezerskimi kulturniki, sodelujemo že dobrih 20 let.«

Hanzi Kežar in Domenico Coletti sta prejela male Prešernove plakete prav zaradi tesnega sodelovanja s kulturnimi skupinami kranjske občine, drugi nagrajenci pa za večletno ali večdesetletno uspešno delo na področju amaterske kulturne dejavnosti v kranjski občini.

Sinočnjo slovesnost so popestrili gojenci in učitelji kranjske glasbene šole. P. P.

Zagorje: Grumove nagrade

ZAGORJE, 9. febr. — Na sinočnji osrednji občinski proslavi v počastitev slovenskega kulturnega praznika in ob otvoritvi 14. slikarske razstave članov slikarske kolonije Zagorje-Izlake, so podelili tudi letošnja priznanja »Grumove nagrade« prizadevnim kulturnim delavcem. Priznanja so dobili revolucionar, partijski delavec in zgodovinar France Klopčič za delavsko kulturno delo in zgodovinopisje, upokojeni rudar Mirko Prašnikar za dolgoletno zborovsko delo in vodenje moškega pevskega zbora »Loški glas« iz Lok-Kisovca ter Cveta Polc kot aktivna delavka v svetu slikarske kolonije in dolgoletna članica pevskega zbora Vesna. P. B.

Pojasnilo

KRANJ, 9. febr. — V včerajšnjem poročilu s kranjskih kulturnih dnevov je prišlo do pomote. Podoknico sinoči pri Prešernovi hiši ni zapel oktet Save ampak pevski zbor Iskre. Pevski zbor, ki je omenjen na koncu poročila pa se ne imenuje Tone Vidmar, ampak Tugo Vidmar. Prizadetim pevcem in bralcem se opravičujemo. P. P.

JESENIŠKE IZKUŠNJE

Bitka za zdrave otroke

Niso le slabe šolske klopi krive za slabo držo otrok — Tisoč otrok na morje — Včasih bi pomagala že Mežaklja

JESENICE, 9. febr. — »Glede na statistične pokazatelje lahko rečemo, da je zdravstveno stanje otrok v jeseniški občini dobro,« je na zastavljeno vprašanje odgovorila dr. Jelka Brudarjeva, vodja temeljne strokovne službe za varstvo otrok in mladih pri Združenem zdravstvenem domu Jesenice — TOZD Zdravstvena enota Jesenice.

— Katere bolezni se otrok največkrat lotevajo?

»Na prvem mestu so bolezni dihal. Ne bi mogli trditi, da k temu največ pripomore jeseniški zrak. Bolezen je pojav v vseh sodobnih družbah. Vzroki za to pa so kompleksni: od zraka do prenatrpanih vrtcev, kjer se otroci družijo in prenašajo te bolezni. Močno nas tarejo tudi infekcijske bolezni. Kar četrtina otrok — kar je značilno skoraj za vso Slovenijo — pa ima slabo držo telesa. Kljub temu, da se proti taki drži borimo že dolga leta, se stanje ne popravlja. Za to ne gre kriviti le šolo oziroma neprimerne šolske klopi, temveč je to največkrat povezano s pospešeno rastjo otrok. Res pa je, da bi te stvari okolje, kot je to prav šola, moralo popravljati, odpravljati.«

— Precej otrok jeseniških osnovnih šol mora zaradi pomanjkanja telovadnic telovaditi kar v razredih. Koliko je to pomembno za zdravje otrok?

»To gotovo ni dobro, če še tistega, kar je na urniku — česar pa je že tako ali tako malo — ne morejo izpeljati. Da o individualni telovadbi ne govorimo. Prav v boju proti slabi drži bi šola s svojo telovadbo lahko veliko pomagala.«

— V občini je približno 3.000 predšolskih otrok in 4.500 šolarjev. Je zdravnikov, pa tudi prostora zanje dovolj?

»Vsa leta nazaj so nas pestile hude kadrovske težave, zdaj pa imamo zaradi sprejetih normativov 0,5 zdravnika celo odveč. Pred letom dni so bili sprejeti republiški normativi, po katerih en zdravnik lahko skrbi za 1.400 do 2.000 predšolskih oziroma za 2.500 do 3.000 šolskin otrok. Po predlaganem razponu je v jeseniški občini tako prišlo do odločitve, da en zdravnik lahko zadostuje za 3.000 šolarjev. To pa je izredno visoka, zahtevna številka. Jeseniškim otrokom se namreč pridružujejo še šolarji iz drugih občin, ki hodijo v šolo na Jesenicah, tukaj žive in zato tukaj hodijo tudi k zdravniku. Hudo je tudi zaradi tega, ker šolarji, ker pač ni prostora zanje nikjer drugje, gostujejo v prostorih dispanzerja za predšolske otroke. Kaj se, če gledamo bolj črno, lahko zgodi zaradi tega? Majhni in večji se v čakalnicah pomešajo. Obolevnost je različna. Dojenček, ki pride v dispanzer zaradi manj hude bolezni, tako lahko odide z zametki pljučnice. Zaradi prostorov smo v veliki stiski. Cepljenja in sistematske preglede imamo po vseh prostorih zdravstvenega doma, kjerkoli je pač slučajno prosto.«

— Kakšno je sodelovanje z vrtci?

»Zelo dobro, težava je le v tem, da pregledi v vrtcih niso zajeti v programu. V njih ni stalnega, načrtovanega nadzora. Dogaja se tudi, da mati včasih pripelje v vrtec bolnega otroka, ker ga pač nima kam dati.«

— Hodijo otroci jeseniške občine dovolj v kolonije vseh vrst?

»Približno tisoč otrok gre iz naše občine vsako leto kolektivno na morje, kažejo podatki. Pri tem bo vsekakor težak udarec za nas, če bo TVD Partizan izgubil »svoj« prostor za taborenje v Baški, ki ga hočejo tamkajšnji možje uporabiti za zanje bolj donosne namene. Najbrž smo na tem področju doslej premalo storili. Ni pa nujno, da gredo otroci ravno na morje. Tudi drugi kraji z blažjo klimo bi jim lahko veliko koristili. Ne nazadnje bi bilo dobro tudi če »bi nekaj lepih dni med počitnicami ujeli kar na Ravnah na Mežaklji.«

— Torej je v občini vendarle treba še precej storiti, da bi imeli bolj zdrave otroke?

»Čeprav ne moremo govoriti, da bi bilo zdravstveno stanje naših otrok slabo, s tem ne smemo biti zadovoljni vse dotlej, dokler čutimo, da se da še kaj izboljšati. To pa se da doseči z boljšimi normativi, z dobrim sodelovanjem s šolami in vrtci ter seveda s prosvetljevanjem ljudi. Medicinska vzgoja bi takoj morala postati sestavni del šolskega pouka, tako da bi vsaj čez dvajset let imeli medicinsko bolj izobražene starše kot jih imamo sedaj.«

VLASTA FELC

Sevnica: priprave na volitve

Doslej evidentiranih preko 3.700 delegatov, 1000 že podpisalo izjave

SEVNICA, 9. febr. — Priprave na marčevske volitve prihajajo tudi v sevniški občini v sklepno fazo. Kot so ugotovili na predkandidacijski konferenci, so doslej evidentirali za delegacije družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti že preko 3.700 delegatov, med njimi 41 odstotkov žensk. Skoraj 1000 delegatov je medtem že podpisalo izjave, volilne predpriprave pa bodo sklenili na občinski kandidacijski konferenci, ki bo 22. februarja.

V javni razpravi so medtem tudi imena možnih kandidatov za vodilne funkcije v občini. Za predsednika občinske skupščine predlagajo Janka Rebernika, za predsednika izvršnega sveta pa Mihaela Keršiča. Oba sta ti funkciji opravljala že doslej. Za predsednike posameznih zborov so evidentirali: družbenopolitični zbor Vojko Dvojmoč, zbor združenega dela Boris Kozamernik in zbor krajevnih skupnosti Milan Levstek. Sekretar občinske skupščine naj bi ostal Jože Jeke, za predsednike skupščin oziroma izvršnih odborov samoupravnih interesnih skupnosti pa so evidentirali: Vinka Šeška in Jožeta Bavca za vzgojo in izobraževanje, Tonija Korena in Jožeta Bogoviča za kulturo, Zvonka Kranjca in Bredo Dreneik-Sotošek za zdravstvo, Janija Zakrajška in Jožka Papeža za telesno kulturo, Iva Jenčiča in Staneta Gerjeviča za socialno varstvo, Jožeta Galeta in Marijo Jazbec za otroško varstvo, Antona Marolta in Ivanko Vilčnik za socialno skrbstvo, Marijo Roglič in Franca Čuberja za invalidsko pokojninsko zavarovanje, Marico Keršič in Franca Hruševarja za zaposlovanje, Tonija Gabriča, Franca Ernestla in Maksa Zemljaka ter Franca Kerša za stanovanjsko skupnost ter Janka Kuslja, Toneta Kneza in Franca Sotoška za raziskovalno skupnost.

V. P.

Široko zastavljena akcija

Brežice: številne prireditve za kongres slovenskih komunistov

BREŽICE, 9. febr. — Posebna komisija je v Brežicah že izdelala vsebinsko zasnovo manifestacij, ki bodo spremljale aprilski kongres slovenskih komunistov.

Vse akcije bodo zastavili tako, da ne bodo aktivirale le članov ZK, marveč našle odmevnost tudi med vsemi občani. Pri občinski matični knjižnici so se že odločili za razstavo marksistične literature, ob njej pa se bodo srečali poverjeniki »Komunista« in knjižničarji.

O partijskem delu bodo po šolah in delovnih organizacijah spregovorili starejši komunisti ter delegati dosedanjih kongresov. V Brežicah bo tudi jugoslovanska filatelistična razstava, poseben delež pa bodo k prireditvam prispevali še Posavski muzej in domače kulturne skupine, zlasti pa dom JLA s posebnim programom. Nadrobnejši program bodo izdelali v kratkem.

V. P.

Potrdili evidentirane kandidate

Franc Vrviščar naj bi še naprej ostal predsednik OS Metlika

METLIKA, 9. febr. — Na koordinacijskem odboru občinske konference SZDL v Metliki ter na občinskem komiteju ZK in sindikatih so potrdili evidentirane možne kandidate za vodilne funkcije v občinski skupščini, izvršnem svetu in samoupravnih interesnih skupnostih. Izjema so le tri funkcije: predsednik izvršnega odbora skupnosti otroškega varstva in predsednika izvršnega odbora in skupščine skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, za katera še niso izbrali možnih kandidatov.

Po tem predlogu naj bi bil predsednik občinske skupščine še naprej Franc Vrviščar, za podpredsednika so predvideli pomočnika glavnega direktorja »Beti« Toneta Struclja, za predsednika izvršnega sveta pa Toneta Pezdirca, dosedanjega predsednika občinskega sindikalnega sveta. Predsednica družbenopolitičnega zbora občinske skupščine naj bi bila Ivica Radović, učiteljica iz Metlike, predsednik zbora združenega dela Janez Videtič iz tozd »Mercator«, predsednik zbora krajevnih skupnosti pa dosedanji predsednik Martin Stubljar.

V interesnih skupnostih so za predsednike skupščin in izvršnih odborov predvideli naslednje kandidate: v izobraževalni Viktor Kozjan in Zvonko Rus, v kulturni Milena Hočevar in Vladimira Škof, v raziskovalni Franc Zist in Anton Omerzel, v zdravstveni Peter Štefanič in Slavko Prevalšek, v socialnem skrbstvu Desimir Milovanović in Slavko Orlič, v otroškem varstvu Jožica Cigič, v zaposlovalni skupnosti Stane Jelenčič in Niko Podrebarac, v stanovanjski Drago Vlah in Jože Mihelčič ml., v socialnem varstvu Jožica Kočevar in Marija Gregorič, v telesnokulturni skupnosti pa Ivan Kostelec in Cveto Rus.

J. S.

LETOŠNJI DRUŽBENI PLAN

Novi načrti Metličanov

V metliški občini letos predvidevajo štiri velike investicije — Računajo pa tudi na republiška posojila

METLIKA, 9. febr. — »Na področju družbenih dejavnosti imamo letos v načrtu štiri velike investicije, ki so za hitrejši in skladnejši razvoj naše občine tako pomembne, da smo jih uvrstili celo v resolucijo o uresničevanju družbenega plana v tem letu,« pravi o letošnjih načrtih Nikola Ladika, načelnik oddelka za gospodarstvo in finance pri metliški občinski skupščini.

Po sorazmerno velikem obsegu lanskih investicij, ki so presegle 25 milijonov dinarjev in med katerimi v Metliki zlasti omenjajo dokončanje telovadnice oziroma športne dvorane, ceste Podzemelj—Griblje in ceste skozi Slamno vas ter gradnjo čistilnih naprav, se torej na področju družbenih dejavnosti letos obetajo še večje investicije.

Kajpak ni mogoče pričakovati, da bodo občani in občina zmogli take naložbe sami, zato računajo tudi na posojila iz republiških virov, kot na primer za ureditev doma kulture, za kar je republiška kulturna skupnost kredit že odobrila.

Največje štiri investicije v tem letu so gradnja osnovne šole v Podzemlju (pouk imajo zdaj v več neustreznih stavbah), preureditev doma Partizana v dom kulture, razširitev zmogljivosti v metliškem otroškem vrtcu in rekonstrukcija stare metliške šole v center usmerjenega izobraževanja.

Razen od pričakovanih posojil je uresničevanje družbenega plana na področju družbenih dejavnosti v metliški občini odvisno tudi od združevanja sredstev vseh zaposlenih v tej belokranjski občini in seveda še od gospodarske rasti v tem letu. To velja toliko bolj tudi zaradi tega, ker vsega denarja ne bodo mogli usmeriti v te štiri objekte; več sto starih milijonov bodo vsekakor morali dati tudi za komunalne investicije, na primer za posodobitev vaških cest in poti, za kar prispevajo občani še dodatno tako v denarju kot tudi s prostovoljnim delom.

J. SPLICHAL

Seminar za bodoče člane ZK

TRŽIČ — Občinski komite zveze komunistov Tržič pripravi v sodelovanju z delavsko univerzo vsako leto uvajalne seminarje za kandidate za sprejem v članstvo ZK. Tokrat se je prijavilo kar 54 kandidatov, večinoma mladih iz neposredne proizvodnje, nekaj pa je tudi dijakov in drugih. Program letošnjega uvajalnega seminarja so razširili na 20 ur, obdelali pa bodo temeljna spoznanja marksizma, program ZKJ, statuta ZKJ in ZKS, moralni lik komunista kot borca za nove družbene odnose in odnos socialističnih subjektivnih sil do drugačnih in tujih idejnih tokov.

Š. B.

Gneča za Elanove smuči

BEGUNJE, 9. febr. — V Elanovi prodajalni v Begunjah še nikoli ni bilo tolikšne gneče kot letošnjo zimo. Najhuje je bilo pred novim letom, ko so v enem dnevu prodali kar za 400 tisoč dinarjev smuči in vsega tistega, kar sodi zraven. Med smučmi so bile najbolj iskane — dražje smuči. Foto: Vlasta Felc

Sprehod po tržnicah

LJUBLJANA, 9. febr. — Današnji sprehod po ljubljanski tržnici — precej prazna je bila — smo nadaljevali v prodajalni Sadje-zelenjava, zato so poleg cen s trga v okiepaju napisane še cene v prodajalni družbenega sektorja. Predvsem so to tiste, ki se pri enakem artiklu precej razlikujejo. Če začnemo pri zeleni solati (endiviji), je kar pri vseh prodajalcih cena enaka — 20 dinarjev, radič pa stane od 36 do 60 dinarjev kilogram. Najdražji je motovilec, ki je po 80 oziroma 100 dinarjev kilogram. Cebula stane 20 (9,18) dinarjev kilogram, ohrovt od 10 do 14, brstični ohrovt 60 (23,20), zelena 30 (7,52), por od 25 do 30 (14), korenje od 16 do 20 (12), cvetača 20, zelje 10 (6,50), črna redkev od 10 do 20 (6,08), hren 60 (49,50), blitva 6 dinarjev šopek. Sadja je bolj malo ter ga prodajajo na stojnicah družbenega sektorja. Hruške so po 17 dinarjev, jabolka 12, pomaranče od 11,65 do 16,55, grenivke 11 dinarjev.

Na mariborski tržnici danes ni bilo veliko prodajalcev. Verjetno jih je prestrašil sneg, ki je začel zjutraj naletavati. Tisti, ki so kljub sneženju prišli, so prodajali endivijo po 15 do 20 din, cvetačo 20, krompir od 4 do 5, špinačo od 30 do 40, zelje od 8 do 10, kislo zelje 18, kislo repo 16, fižol 25, korenje od 15 do 20, peteršilj od 30 do 40 in jajca od 2,40 do 2,60 dinarja. Jabolka dobite za 8 do 12 din, hruške od 8 do 10 din, grozdje pa od 13 do 15 dinarjev.

Te dni je na celjski tržnici veliko več prodajalcev obrtniških izdelkov in bižuteristov kot pa tistih, ki ponujajo sadje in zelenjavo. Cene so naslednje: jajca 2,80 do 3 din, fižol 25, krompir 7, čebula 8 do 10, česen 50, korenje 20, glavnato zelje 5, špinača 60, solata 20, ohrovt 15, kisla repa in kislo zelje 12, motovilec 60, regrat 60, banane 12, grenivke 16, limone 20, jabolka 10, suhe slive 25 dinarjev.

V Novem mestu so prodajali prvo pošiljko pomaranč po 12,40 din kg, drugo že po 17,30 do 20 dinarjev. Za kilogram limon je treba plačati od 17 do 25 dinarjev, za grenivko 12—15 dinarjev, banane 11 dinarjev, jabolka 11 do 15 dinarjev, hruške 20—25 dinarjev, suhe slive od 24 do 30 dinarjev. Dovolj je solate endivije po 20 dinarjev, por 15 do 20 dinarjev, paprika 30 dinarjev, paradižnik 30 dinarjev, sveže zelje 10 dinarjev, čebule 8 do 10 dinarjev, česen 50 dinarjev, korenje 20 dinarjev.

V Kopru so bile stojnice dobro založene. Zelena solata je bila po 15 din kilogram, glavnato zelje po 10 din, motovilec po 25 din za kg, krompir po 5 din, čebula po 10 din, suhe slive po 26 do 30 din, fižol 27 din za kg, česen 25 din, cvetača 10 din za kg. Od sadja je bilo mogoče tudi tokrat dobiti le manj kvalitetno. Banane so bile po 8 din, jabolka pa po 6 din kilogram.

DOPISNIKI DELA

GOSTOVANJA

Okrepljene vezi

Kulturnošportno sodelovanje zdomcev s Trbovljami - Prireditev 8. marca

TRBOVLJE, 9. febr. — V letošnjem letu bo okrepljeno sodelovanje Trboveljčanov s kulturnošportnim društvom Triglav iz Münchna. Nad tem društvom naših zdomcev, ki so na začasnem delu v tujini, je prevzela pokroviteljstvo občinska skupščina Trbovlje.

Koordinacijski odbor za delo z začasno zaposlenimi delavci v tujini in komisija za mednarodne odnose pri občinski konferenci SZDL Trbovlje sta že potrdila tisti del programa društva Triglav, ki se nanaša na sodelovanje s Trbovljami, društvi in drugimi organizacijami iz te revirske občine. Na prvi večji prireditvi, ki bo ob dnevu žena, bo v društvenih prostorih Triglava iz Münchna razstavljala ena od članic revirskega likovnega kluba iz Trbovelj. Naši delavci bodo 1. maja počastili praznik dela in hkrati tudi 100-letnico rojstva Otona Župančiča. Ob tej priložnosti bo v Münchnu gostovala s kulturnim programom pionirska ali mladinska skupina iz Trbovelj.

Za praznik mladosti pa bo kulturnošportno društvo Triglav organiziralo obisk učencev iz slovenske dopolnilne šole v Trbovljah. Takrat bodo otroci naših delavcev goste trboveljske občinske skupščine. Razen tega, da si bodo ogledali prireditev, ki jo bodo v Trbovljah pripravili ob dnevu mladosti in rojstnem dnevu predsednika Tita, bodo otroke naših delavcev slovesno sprejeli v pionirsko organizacijo. V Trbovlje pa bodo ob tej priložnosti prišli tudi športniki Triglava in se z domačini pomerili v nekaterih športnih panogah. Pozneje bodo Trboveljčani imeli športna srečanja s člani KSD Triglav. PAVLE BURKELJC

Tudi v Kranju brez plina

Le 640 jeklenk plina in najbrž vse do marca nobene pošiljke več

KRANJ, 9. febr. — Čeravno se je precej Kranjčanov napotilo kupovat plinske jeklenke na sosednje Hrvaško, je bila v tem tednu plinska postaja na Primskovem v Kranju hudo oblegana. Kajti vsi vendarle nimajo možnosti, da bi kupovali plin v sosednji republiki! V Kranju so namreč včeraj in predvčerajšnjim dobili skupaj 640 jeklenk. Prodali so jih v slabi uri, vrsta čakajočih pa se je vlekla od glavne ceste, ki pelje proti Brniku, do plinske postaje. Sicer so v Kranju pred plinsko krizo na dan prodali od 400 do 500 jeklenk, sedaj pa bi jih več deset tisoč. Na plinski postaji so nam povedali, da do marca ne pričakujejo novih pošiljk jeklenk. Ljudje si naj torej pomagajo kot vejo in znajo.

P. P.

Slavje pihalnega orkestra

V Straži pri Novem mestu praznovali 20-letnico dela godbe

STRAŽA PRI NOVEM MESTU, 9. febr. — Pred kratkim je pihalni orkester Novoles iz Straže pri Novem mestu praznoval 20-letnico ustanovitve. Jubilej so proslavili s slavnostnim koncertom, kjer je tudi 25 članov orkestra prejelo bronaste oziroma srebrne Gallusove značke, ki jih ob posebnih priložnostih podeljuje Zveza kulturnih organizacij Slovenije.

Orkester Novolesa in kulturno društvo »Svoboda« iz Straže si prizadevata, da bi v tej krajevni skupnosti novomeške občine odprli oddelek glasbene šole, kjer bi poučevali pihala in trobila. Kajti le na ta način si bodo lahko preskrbeli naraščaj za orkester, ki ga nameravajo tudi razširiti. Vodstvo orkestra je tudi sklenilo, da si bodo letos kupili večje število novih glasbenih inštrumentov, stare pa bodo odstopili za potrebe glasbene šole v Straži.

»Straška godba« se je v zadnjih letih na Dolenjskem uveljavila, saj sodi v sam kakovostni vrh na Dolenjskem, čeprav ima močno konkurenco pri godbah v Metliki, Trebnjem in tudi drugje.

Na tekmovanju pihalnih orkestrov, ki ga je lani organizirala Zveza kulturnih organizacij Slovenije, so Stražani osvojili prvo mesto v tretji težavnostni skupini na Dolenjskem.

S. DOKL

Srečanje za nabornike

TREBNJE, 9. febr. — Občinska konferenca ZSMS Trebnje in svet za ljudsko obrambo občinske skupščine sta pred letom dni uvedla lepo in posnemanja vredno navado. V času, ko v občini vpokličejo na služenje kadrovskega roka v enote JLA večje skupine mladih, priredijo kulturno srečanje in pogovor z mladimi naborniki. Pred odhodom v različne kraje naše domovine jim pripravijo pester kulturni program, o vlogi in nalogah vojakov pa spregovori predsednik sveta za ljudsko obrambo. V prostem razgovoru se mladi naborniki spoznajo med seboj, navežejo prijateljske stike in lahko izvedo vrsto odgovorov na vprašanja o služenju roka v JLA.

Veliko zanimanje vlada za takšno obliko srečanj, zato se pogovorov mladi udeležujejo vedno skoraj stoodstotno.

Primer je zanimiv, saj pripravlja mlade na služenje roka v JLA, dobijo pa tudi občutek, da se okolje iz katerega izhajajo ter njihova ZSMS zanima za njih tudi ob odhodu k vojakom. Tako je okrepljen stik z matično občino, saj se mladi vojaki nato pogosto oglasijo s pošto in vtisi.

M. DIMITRIČ

Pokopališča že skoraj prenapolnjena

V radovljiški občini načrtujejo štiri nova centralna pokopališča

RADOVLJICA, 9. febr. — V radovljiški občini so v zadnjem času začeli razmišljati tudi o ureditvi pokopališč v občini. Posebna anketa, ki jo je pripravila SIS za komunalno gospodarstvo v občini, je pokazala, da so pokopališča v mestih, vaseh in naseljih že vsa več ali manj prenapolnjena in le težko se še najde prostor za posamezne grobove. To pa terja primerno rešitev.

Urbanistični načrti predvidevajo v občini štiri centralna pokopališča: v Radovljici, na Bledu, v Bohinjski Bistrici in Kropi. Vendar dosedaj lahko rečemo, da tudi ta pokopališča še niso urejena in ne dovolj velika. Zato so se v samoupravni interesni skupnosti za komunalno gospodarstvo v Radovljici domenili, da bodo pripravili načrte za ta pokopališča, in jih nato pričeli urejevati. Ti programi naj bi bili gotovi že do srede letošnjega marca. Tako za Radovljico že do 30. januarja, do 15. februarja za Bled, 28. februarja za Boh. Bistrico in 15. marca za Kropo. Ker so roki dokaj kratki, bo težko res temeljito pripraviti ustrezne načrte.

Ker pa seveda teh centralnih pokopališč le ne bo možno tako kmalu urediti, bodo morali v posameznih krajevnih skupnostih ugotoviti, kaj bi še lahko uredili na dosedanjih pokopališčih, kako dolgo bodo še lahko služila svojemu namenu in kje bi jih lahko še povečali.

Pri tem bo potrebno upoštevati tudi predpise, ki dovoljujejo širjenje pokopališč le v razdalji nad 500 m od naselij. Številnih pokopališč zato ne bo „moč več povečevati. V precejšnji meri velja to za Bled, Bohinjsko Bistrico, Begunje itd.

V marsikateri vasi se občani seveda branijo opustiti svoja pokopališča, zato jim bo potrebno jasneje razložiti, zakaj so potrebna centralna pokopališča v občini.

B. BENEDIK

Seminar za sekretarje ZK

JESENICE — V petek in soboto bo na Jesenicah seminar o najaktualnejših temah in nalogah, ki stoje pred celotno organizacijo zveze komunistov v prihodnjem obdobju.

Seminar je pripravil komite občinske konference ZKS Jesenice, namenjen pa je vsem sekretarjem osnovnih organizacij ZK v organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih, za sekretarje komitejev v teh sredinah ter za sekretarje aktivov v samoupravnih interesnih skupnostih.

V. F.

CELJSKE DILEME

Nepripravljeni na plin

Štiriletna razprava o plinifikaciji brez rezultatov — Spustiti plin mimo Celja bi pomenilo milijonsko škodo

CELJE, 9. febr. — Po štiriletnih razpravah o tako imenovani plinifikaciji je rezultat skoraj enak ničli, ali če bi ostali pri temi, plinsko neviden.

Ni projekta, ni rešitev, ni znano, kako bodo plin spejali do potrošnikov, ali ga bodo spuščali v zrak, koliksna bo cena itd. Predvidevanja, da bodo z njim ogrevali tudi nove stanovanjske sosseske, utegnejo biti zelo nestvarna, ker ni rečeno, da bo do stanovalci pristali na vsakršno ceno, še najmanj na tako, ki bi bila morda višja od cene klasičnega ogrevanja.

Takšne pripombe v zvezi s plinsko preskrbo je bilo slišati na včerajšnji seji izvršnega sveta. Rečeno je bilo, da so razmere posledica tega, ker se pri Petrolu s problematiko plina ukvarjata le dva človeka, Plinarna-vodovod, ki bi morala biti nosilec projekta, pa temu strokovno ni kos. Pravzaprav je zelo zaskrbljujoče izzvenela ugotovitev razvojnega centra, da v Celju ni nikogar, ki bi obvladal plinsko problematiko, ampak bi strokovnjake našli kvečjemu še v Zagrebu. Podatki v okviru študije o energetski bilanci Celja kažejo, da bi v prihodnjih dveh, treh letih moralo združeno delo zagotoviti 50 milijonov dinarjev za primarno in sekundarno omrežje; pri tem računajo s porabo 20 milijonov kubičnih metrov zemeljskega plina 1980. leta in s kakim milijonom kubikov plina, ki ga mešajo v Celju. Vrednost plinske energije bi tako dosegla blizu 80 milijonov din (predvidena cena za kubični meter od 3 do 3,20 din), v primeru, da bi plin spustili mimo Celja, pa bi bilo za 20 milijonov dinarjev gospodarske škode.

Problem je dokaj zamotan in ker je plin tudi nevaren, se zdi še toliko bolj čudno, da Plinarna-vodovod oziroma celjska družbena skupnost doslej sploh ni razmišljala, da bi si zagotovila dovolj strokovnjakov. V takšnih okoliščinah je gotovo najboljša in edina možna rešitev, ki jo predlaga izvršni svet. Po njegovem je treba takoj sprejeti odločitev o energetski bilanci Celja, ki jo je izdelal razvojni center, na tej podlagi pa naj Plinarna-vodovod, če je sposobna, pripravi projekt sama, ali v nasprotnem primeru sklene pogodbo o inženiringu z ustrezno drugo organizacijo. Pri tem mora svoj delež prevzeti tudi občinska komunalna skupnost. Časa za odlašanje ni, kajti v pol leta bo plin v Celju.

DRAGO HRIBAR

Uspehi sežanskih gasilcev

Maja bodo na občinskem tekmovanju v Materiji pokazali kaj znajo

KOPER, 9. febr. — Gasilci, združeni v občinsko gasilsko zvezo v Sežani, so v lanskem letu opravili skoraj dest tisoč prostovoljnih delovnih ur pri gašenju požarov in varovanju družbene imovine. Članstvo so povečali za polovico. To jim je tudi omogočilo, da so se kadrovsko okrepili. Gre predvsem za namestitev poklicnih gasilcev, ki opravljajo strokovno delo v vseh sedmih gasilskih društvih. Letos bodo z novim načinom financiranja dobili nekaj več denarja, z njim pa nameravajo obnoviti gasilske domove in kupiti tehnično opremo.

Kako strokovno napredujejo, bodo imeli gasilci sežanske občine priložnost prikazati že v maju letos na občinskem tekmovanju v Materiji. Ob tej priložnosti bodo tam odprli tudi prenovljen gasilski dom in proslavili 70-letnico delovanja domačega društva.

B. M.

Šentjernejski oktet za svoj praznik

V Šentjerneju bo slavnostni koncert — Pevci dobe Gallusove značke

ŠENTJERNEJ, 9. febr. — Prihodnjo soboto (18. februarja) bo praznoval 15-letnico ustanovitve Šentjernejski oktet. Mali jubilej bodo počastili s slavnostnim koncertom na katerem bodo poleg domačih pevcev sodelovali še Oktet bratov Pirnarjev, Briški oktet in Oktet Jelovica iz Škofje Loke. Ob tej priložnosti bodo zaslužni šentjernejski pevci, ki že petnajst let širijo pevsko kulturo na Dolenjskem in tudi drugje, prejeli Gallusove spominske značke.

Če že govorimo o pomembnem kulturnem poslanstvu Šentjernejskega okteta in njegovem deležu pri ohranjanju lepe slovenske pesmi, ne moremo mimo tega, da ne omenimo deleža kulturnih delavcev iz Šentjerneja, ki so bili pobudniki slovenske revije oktetov, katera se je že močno uveljavila v slovenskem kulturnem prostoru.

S. DOKL

Boljša oskrba z zdravili

TREBNJE, — Delavci trebanjske Lekarne so se ob koncu lanskega leta z glasovanjem odločili za združitev z drugimi dolenjskimi lekarnami v enotno delovno organizacijo Dolenjske lekarne. K samoupravnemu sporazumu o združitvi je sedaj dala soglasje tudi občinska skupščina Trebnje. V novi organizaciji lekarn na Dolenjskem si Trebanjci obetajo boljšo oskrbo z zdravili in drugimi lekarniškimi preparati. V novi delovni organizaciji bo mogoča boljša medsebojna izmenjava dosežkov na področju tehnologije in izdelkov, ki jih v lekarnah sami zmešajo, oziroma naredijo.

M. D.

AVTO + magazin
AVTO magazin

Zadnje vesti

Tito sprejel Doronjskega

IGALO, 9. febr. (Tanjug) — Predsednik republike Josip Broz Tito je dopoldne v Igalu sprejel podpredsednika predsedstva SFRJ Stevana Doronjskega po njegovih uradnih in prijateljskih obiskih v Burmi, Indoneziji, Nepalu in Indiji.

Ob tej priložnosti je Stevan Doronjski seznanil predsednika Tita s srečanji in pogovori, ki jih je imel z državniki in uglednimi politiki omenjenih držav.

Protest zaradi protijugoslovanske kampanje

BEOGRAD, 9. febr. (Tanjug) — Veleposlanika kraljevine Švedske v Jugoslaviji g. Axela Levenhaupta so danes poklicali v zvezni sekretariat za zunanje zadeve, kjer mu je podsekretar Budimir Lončar izročil v imenu jugoslovanske vlade oster protest zaradi protijugoslovanske kampanje v kraljevini Švedski. Ta kampanja je v nasprotju s stanjem odnosov med državama in z izraženo željo obeh vlad, da bi se dosedanje dobro in vsestransko sodelovanje nadaljevalo.

Češkoslovaška nota ZRN zaradi ugrabitve letala

PRAGA, 9. febr. (Tanjug) — Ministrstvo za zunanje zadeve ČSSR je izročilo noto odpravniku poslov ZR Nemčije v Pragi ob ugrabitvi češkoslovaškega potniškega letala, ki je v ponedeljek prisilno pristalo na frankfurtskem letališču. Od organov ZR Nemčije zahtevajo, naj brez odlašanja izročijo ugrabitelja letala Ladislava Molnarja Češkoslovaški, da bo kot njen državljan odgovarjal za dejanje, ki ga je storil. Češkoslovaška opozarja Bonn, da je ZR Nemčija dolžna izročiti Molnarja na podlagi mednarodnih konvencij, ki jih je tudi ona podpisala.

To je bilo že peto češkoslovaško potniško letalo, ki je zadnjih nekaj let prisilno pristalo v ZR Nemčiji. Zahodnonemške oblasti niso doslej izročile še nobenega ugrabitelja češkoslovaškega letala.

PA ŠE TO

SOZDOVSKE ŠIFRE — Na nedavnem srečanju predsednika CK ZKS Franceta Popita z bežigrajskimi komunisti je sekretar osnovne organizacije ene vodilnih delovnih organizacij v občini z vso vnemo bral dolgo poročilo o tem, kako gospodarijo in kako so se samupravno preobrazili. Ker je večkrat omenil Ljubljanske mlekarne, je bilo nepoučenim sicer približno jasno, od kod je. Toda venomer je govoril o »sozd kita«, ki da investira, kooperira in vse mogoče. Po končani »zgodbi« je predsednik Popit le povprašal: »Kaj pa je ta kit?«

Gost je napravil veliko uslugo večini navzočih, saj so nato končno zvedeli kaj se skriva za bežigrajskim »kitom« — kmetijstvo, industrija, trgovina.

Splošne volitve v Španiji?

Suarez jih napoveduje za poletje, po sprejetju ustave

MADRID, 9. febr. (Tanjug) — Novica, da bo španski premier Suarez že to leto, precej po sprejetju ustave, razpisal nove splošne volitve, je imela v Madridu močan odmev, saj je le malokdo pričakoval kaj takega. Bolj so računali na to, da bo vladajoča »unija centra« poskušala podaljšati mandat zdajšnjega parlamenta tudi po sprejetju ustave, kot pa da bo terjala nove volitve.

Ali gre za potezo ali pa za iskren Suarezov namen, da razpiše volitve, bi bilo danes še težko reči, čeprav uradni viri vladajoče »unije centra« potrjujejo, da o tem »resno razmišljajo«, da pa se dokončno še niso odločili. Če bo takšna odločitev sprejeta, bodo splošne volitve precej po državnem referendumu o ustavi, v začetku poletja, prav v času, ko se bo iztekla prva obletnica lanskih splošnih volitev.

Suares bi lahko, če bo zmagal na teh volitvah, precej mirneje čakal na občinske volitve, ki bi jih v tem primeru prestavili na konec leta. Razen tega bi vladajoča »unija centra«, ki ji na lanskih volitvah ni uspelo dobiti absolutne večine, poskušala povečati število svojih poslancev vsaj še za šest, kolikor jih še potrebuje, da si zagotovi popolno večino v parlamentu.

Zbiranje pristašev in denarne pomoči

Sadat prispel v Hamburg — Begin v Ženevi izjavil, da ZDA ne smejo prodati orožja Egiptu — Pritisk na ZDA

HAMBURG, WASHINGTON, ŽENEVA, 9. febr. (AP, AFP, UPI, Reuter) — Egiptovski predsednik Sadat je danes na poti iz ZDA prispel v Hamburg, eno izmed postaj svoje turneje po evropskih državah. Sadat se je za krajši čas ustavil v Londonu, kjer se je pogovarjal s premierom Callaghanom in zunanjim ministrom Owenom. Program obiska v Hamburgu predvideva pogovore s predsednikom Scheelom, kanclerjem Schmidtom in zunanjim ministrom Genscherjem.

Med bivanjem v ZDA je Sadat dobil podporo predsednika Carterja v zahtevi po večji ameriški vlogi pri reševanju bližnjevzhodne krize. Uradni Washington je tudi ostro obsodil izraelsko politiko naseljevanja na okupiranih arab. nejših letal, ki jih je Sadat zahteval.

Sadat je v zamenjavo za to dal zagotovila, da bodo vrata za neposredna mirovna pogajanja z Izraelom ostala odprta in da bo Egipt »prispeval svoj delež, da bi zagotovil kontinuiteto pogajanj v ozračju, ki bi omogočilo napredek«.

Egiptovska vlada je v Kairu sporočila, da vojaška pogajanja med Egiptom in Izraelom ne bodo obnovljena, dokler ne bo dosežen napredek v političnih pogajanjih o sklenitvi celovitega sporazuma o Bližnjem vzhodu.

Izraelski premier Menahem Begin, ki je na dvodnevnem obisku v Ženevi, je izjavil, da bi se položaj »zelo slabo zasukal«, če bi ZDA prodale orožje Egiptu ali kateri koli drugi arabski državi.

Begin, ki se v Ženevi pogovarja z evropskimi židovskimi voditelji o finančni pomoči Izraelu, je danes ponovil, da Izrael ne bo delal koncesij Egiptu, kar zadeva izraelska naselja na okupiranem sinajskem polotoku, in da tudi ne bo nikdar privolil v ustanovitev neodvisne palestinske države.

Izrael je v ZDA sprožil obsežno kampanjo, da bi preprečil pošiljke ameriškega orožja Egiptu. »V ta namen mobiliziramo vse svoje prijatelje v ZDA, v ameriškem predstavniškem domu in v vladi«, je izjavil v Jeruzalemu pred knesetom namestnik izraelskega obrambnega ministra Mordekaj Ziporl. »Ni dvoma«, je pristavil, »da bodo naša prizadevanja v tem smislu močno vplivala na odločitev Bele hiše.«

skih ozemljih. Toda Sadat ni dobil dokončnega odgovora na zahtevo po ameriškem orožju in letalih. Pravijo, da se je Carter samo izrekel v prid sklepu, da bi poslal Egiptu 60 vojnih letal F-5E, vendar ne tudi drugih, še sodob-

● **AMAN, 9. febr. (AFP) — Jordanski kralj je izjavil, da bi moral Izrael sprejeti natančen program dela, ne samo da se načelno izreka za udeležbo Jordanije v mirovnih pogajanjih. Jordanski kralj je poudaril, da ni opazil nobene ohladitve v odnosih med Sirijo in Jordanijo in da so razlike v stališčih do nekaterih vprašanj »povsem naravne«. Husein je rekel, da bi »morale arabske države popolnoma revidirati svoje odnose z zahodnimi državami, ki so dajale neomejeno pomoč Izraelu«.**

● **BAGDAD, 9. febr. (Tanjug) — »Saudska Arabija podpira prizadevanja za mir na Bližnjem vzhodu, toda v tem primeru gre za narod, ki so mu bile odvzete pravice. Temu narodu je treba vrniti pravice, v celoti in neokrnjene. Egipt je ponudil roko miru, toda Izrael ni hotel ponuditi svoje, da bi sklenili dokončni mir.« To je izjavil saudski minister za informacije v Bagdadu dr. Muhamed Abdel Jamani. Po njegovih besedah si ni mogoče misliti »rešitve konflikta brez palestinskega faktorja in stališča in seveda brez vračanja okupiranih ozemelj, vštevši Jeruzalem. Saudska Arabija še naprej podpira PLO in ga ima za edinega zakonitega predstavnika palestinskega naroda«.**

OGLEDALO: NASLEDNJI KORAK?

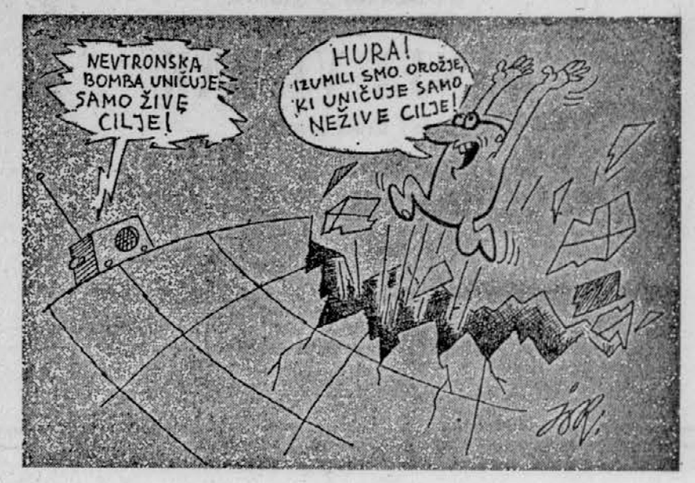

LJ. JOKANOVIĆ, Politika ekspres

Znova z deveterico

ZIS o nadaljnjem sodelovanju z EGS — Skrb zaradi neuravnovešene menjave — Februarja nov sporazum?

BEOGRAD, 9. febr. (Tanjug) — Zvezni izvršni svet je obravnaval dosedanje rezultate in možnosti za nadaljnji razvoj gospodarskih odnosov med SFRJ in EGS in izrazil skrb zaradi neuravnovešenosti blagovne menjave, ki jo imamo s članicami te gospodarske integracije. V zvezi s tem je sprejel stališča za dejavnost jugoslovanske delegacije, ki naj bi 13. februarja letos v Brusilju začela pogovore s predstavniki EGS.

Stališča, ki jih bo jugoslovanska delegacija zastopala med bližnjimi pogajanji s predstavniki EGS, so zasnovana na beograjski deklaraciji iz decembra 1976. Med drugim predvidevajo, da naj bi v bližnjih pogajanjih prišlo do novega sporazuma med SFRJ in EGS o gospodarskem sodelovanju, pri čemer bi obe pogodbeni strani prevzeli obveznost, da se bosta zavzemali ne le za razširitev sodelovanja, temveč tudi za uravnovešenje v blagovni izmenjavi, obenem pa za uresničevanje in razvijanje drugih oblik sodelovanja na enakopravnih temeljih.

Jugoslovansko delegacijo bo na pogajanjih s predstavniki EGS vodil Milovan Marković, veleposlanik v zveznem sekretariatu za zunanje zadeve.

Na današnji seji zveznega izvršnega sveta so sprejeli tudi osnutek zakona o skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva. Osnutek predvideva, da se morajo elektrogospodarske organizacije združenega dela, ki proizvajajo električno energijo ali skrbijo za njen prenos, obvezno združevati v skupnost jugoslovanskega elektrogospodarstva, saj bomo lahko le tako zagotovili redno in neovirano delovanje jugoslovanskega elektrogospodarskega sistema kot tehnološko enotnega sistema, ki je v interesu vse države.

Poleg teh se v skupnost obvezno združujejo elektrogospodarske organizacije združenega dela, ki distribuirajo električno energijo, združijo pa se lahko tudi organizacije združenega dela, ki se ukvarjajo z proizvodnjo premoga za potrebe termoelektrarn kakor tudi organizacije, ki se ukvarjajo z razvijanjem elektrogospodarske dejavnosti. V osnutku zakona so urejena tudi vprašanja, ki zadevajo ustanovitev in upravljanje skupnosti, posle in naloge, ki jih skupnost opravlja, in njen odnos z organi v federaciji.

ZIS je sprejel tudi osnutek zakona o dolgoročni proizvodni kooperaciji, poslovno-tehničnem sodelovanju ter pridobivanju in odstopanju materialnih pravic do tehnologije med organizacijami združenega dela in tujimi osebami. Osnutek zakona predvideva, da naj poslovno-tehnično sodelovanje, pridobivanje in odstopanje materialnih pravic do tehnologije potekajo v korist enakopravnega vključevanja jugoslovanskega gospodarstva v mednarodno delitev dela in sodelovanja z drugimi državami, zlasti državami v razvoju.

To sodelovanje naj bi prav tako pripomoglo k izboljšanju procesa proizvodnje in kakovosti proizvodov, k povečanju proizvodnosti dela, razvoju znanstveno-raziskovalne dejavnosti, varstvu človekovega okolja, uravnovešenju plačilne in devizne bilance in k stabilizaciji celotnega gospodarskega razvoja. Osnutek zakona med drugim ureja vprašanja sklepanja, odobravanja in registriranja sporazumov ter njihovega uresničevanja.

Na današnji seji je zvezni izvršni svet sprejel predlog za sprejetje zakona o spremembi zakona o prometu z blagom in storitvami s tujino.

Poleg tega je ZIS sprejel sklep o kazalcih za izražanje rezultatov dela delavcev in poslovanja temeljnih organizacij združenega dela ter sklep o podatkih, ki so jih organizacije združenega dela in drugi uporabniki družbenih sredstev dolžni zagotoviti v svojem knjigovodstvu, v katero so tuje osebe vložile sredstva.

S področja odnosov naše države s tujino je ZIS izoblikoval predlog zakona o sklepanju in uresničevanju mednarodnih sporazumov, sprejel poročilo jugoslovanske delegacije z 32. rednega zasedanja generalne skupščine OZN in poročilo naše delegacije, ki je sodelovala v delu 19. konference organizacije OZN za prehrano in kmetijstvo lani v Rimu. Poleg tega je ZIS sprejel stališča za dejavnost jugoslovanske delegacije, ki bo sodelovala na bližnjem 84. zasedanju izvršnega komiteja SEV, obravnaval izhodiščne temelje in koncepte dolgoročnega gospodarskega sodelovanja Jugoslavije s članicami SEV po letu 1980 ter ratificiral več mednarodnih sporazumov.

Napačne razlage

KVSE nekateri razumejo kot ideološko konferenco o prednosti tega ali onega družbenopolitičnega sistema

OD NAŠEGA POROČEVALCA

BEOGRAD, 9. febr. — Kvaliteta zaključnega dokumenta beograjskega sestanka KVSE je slejkoprej glavna tema razprav v centru »Sava«. Delo v neformalnih kontaktnih skupinah (danes so delale vse štiri), kjer tečejo pogajanja na podlagi neuradnega koncepta nevtralnih in neuvrščenih držav, še zmeraj zastaja ob težavah, ki izvirajo iz napačnega pojmovanja nekaterih, da je »Beograd dva« ideološka konferenca o prednostih tega ali drugega družbenopolitičnega sistema in ne sestanek 35 enakopravnih in neodvisnih držav.

Zato se zastavljajo vprašanja, če so res vse delegacije voljne narediti vse, da bi zaključni dokument postal odraz duha in črke Helsinške listine, pa tudi mandata, ki so ga dali šefi držav in vlad poleti 1975 v Helsinkih beograjskemu sestanku.

Ena od nalog, ki je beograjskemu sestanku nedvomno naložena, je »temeljita izmenjava mnenj o uresničevanju sklepne listine« v minulem obdobju dobrih dveh let. To je splošni politični okvir beograjskega sestanka in ne samo tega. Od rezultata — političnega in vsebinskega dokumenta — je odvisna dinamika procesa varnosti in sodelovanja v Evropi v prihodnjih dveh letih do madridskega zborovanja, v ožjem in širšem smislu: v okviru procesa KVSE in v širšem okviru, ki presega Evropo petintridesetih, vojaškega in političnega popuščanja napetosti.

Ugovori, da je dveletna doba prekratka za večje dosežke in da je potemtakem zadosti soglasje o minimumu, da je treba gledati predvsem naprej, ne morejo obveljati, kajti, če je sklepna listina podlaga in politični program helsinškega procesa, potem nihče ne more biti ravnodušen do kvalitete in dinamike uresničevanja slovesno in soglasno sprejetih sklepov. Zoževanje tega programa na skrajni minimum in vztrajanje, da je to zadnja beseda, procesu varnosti in sodelovanja ne morejo biti v prid, je slišati v kuloarjih »Save«.

Naloga sestankov, kar izhaja iz določil sklepne listine, je zagotoviti kontinuiteto, ne le v skokih od srečanja do srečanja, temveč zlasti v času med periodičnimi sestanki, zato je rezultate treba zapisati v obliki, sprejemljivi za vse: ugotovitev, da je srečanje bilo, kdaj se je začelo in kdaj končalo, ne zadostuje.

Ravno odpor zoper to sestavino zaključnega dokumenta, nedvoumno izražen od vzhodnega bloka, je tisti, ki zavira delo. Druga plat medalje pa je, da je to stališče tudi reakcija na masivno akcijo ZDA okrog človekovih pravic, ki v takšni obliki kot je bila zastavljena, zamegljuje dejstvo, da je humanitarna sestavina varnosti in sodelovanja na današnji stopnji evropskega razvoja, ko smo priča milijonskim migracijam čez meje na vse strani in vse večjemu, nujnemu pretoku ljudi, informacij in dobrin (tudi preko blokovskih ločnic) objektivno dejstvo z veliko težo in pomenom. Toda najbrž bo treba še nekaj let, preden bo vsem jasno, kako slabe sadove oplajajo takšne selektivne kampanje o stvareh, o katerih je treba — in kar bi bilo tudi mogoče — govoriti stvarno in trezno, brez moralističnih prizvokov.

Do določenega napredka je prišlo danes v skupini za gospodarska vprašanja, glede desetih načel in sodelovanja v Sredozemlju. Teže je bilo v vojaški skupini, kjer blokovska nasprotja onemogočajo napredek pri ukrepih za krepitev zaupanja (manevri, premiki čet, izmenjava opazovalcev). Nakazuje pa še možnost večjega soglasja o tistem delu papirja nevtralnih in neuvrščenih, ki je posvečen razorožitvi, ki je zdaj na vrsti. Jutri zaseda plenum, ki bo verjetno določil program dela za prihodnji teden.

JAKA ŠTULAR

Kmalu o predoru skozi Karavanke

Zakon naj bi ratificirali na prihodnji seji zveznega zbora

BEOGRAD, 9. febr. (Tanjug) — Pred skupščino SFRJ je prišel predlog zakona o ratifikaciji pogodbe med SFR Jugoslavijo in republiko Avstrijo o cestnem predoru skozi Karavanke. Kakor je predvideno, bodo zakon ratificirali na naslednji seji zveznega zbora skupščine SFRJ.

Pogodbo o zgraditvi cestnega predora med Jugoslavijo in Avstrijo so podpisali septembra lani na Bledu. Pogodba govori o gradnji, izkoriščanju, obmejnem nadzorstvu in vsebuje druga določila v zvezi s prometom skozi predor in z njegovo gradnjo. Predvidoma bodo predor izkopali skozi Korensko sedlo, med Jesenicami in Sv. Jakobom, dolg bo okoli 6 kilometrov. Projektiranje, gradnjo, izkoriščanje, vzdrževanje in financiranje odsekov bo prevzela v Jugoslaviji pristojna organizacija, v Avstriji pa ustrezna družba.

Pogodba določa, da se bodo stroški in dohodki delili na pol. Za vožnjo skozi predor in po dovoznih cestah bodo pobirali cestnino. Obmejno nadzorstvo potnikov in motornih vozil bo potekalo po načelu dislocirane kontrole, kar pomeni, da opravlja kontrolo ob izstopu vsaka pogodbena stran na svojem ozemlju, ob vstopu pa na ozemlju sosednje države.

Zgraditev tega predora bo pripomogla k zboljšanju mednarodnih cestnoprometnih zvez zahodne in srednje Evrope čez Jugoslavijo z jugovzhodno Evropo, Bližnjim in Srednjim vzhodom.

Iskrice

Porazi so kakor uvelo listje — iz njihove trohnobe rastemo.

NINI ROLL ANKER

Lahko rečemo, da se mož začenja prav tam, kjer je kot mladenič prestal svoj prvi poraz.

MARZIN KESSEL

NESTRPNI GOSTITELJ — Predsednik Sadat govori na tiskovni konferenci na londonskem letališču, premier Callaghan pa zre na uro. Desno sedi dr. David Owen, britanski zunanji minister.

Telefoto: UPI

Umrl vojni zločinec Kappler

Znan po množičnih umorih v Italiji in lanskem spektakularnem pobegu

BONN, 9. febr. (Tanjug) — V zahodnonemškem mestu Soltauu je danes nenadoma umrl 70-letni nacistični vojni zločinec Herbert Kappler, ki je avgusta lani s pomočjo svoje žene Anneliese spektakularno pobegnil iz Italije, kjer je bil obsojen na dosmrtni zapor.

Kappler velja v Italiji za enega najhujših zločincev in neposrednih krivcev množičnih umorov. Potem ko je v še ne pojasnjenih okoliščinah pobegnil, je v Italiji prišlo do protinemških demonstracij in odnosi med ZR Nemčijo in Italijo so se začasno ohladili. Bonska vlada je zavrnila rimsko zahtevo, naj zločinca izročijo Italiji, da bi odslužil kazen do konca. Državno tožilstvo v Lüneburgu je proti Kapplerju sprožilo preiskavo na podlagi obtožbe, da je kriv umora 335 prebivalcev Rima.

Anneliese Kappler je v obširnem opisu priprav na beg, ki ga je za bogat honorar prodala nekemu zahodnonemškemu ilustriranemu listu, zatrjevala, da je ugrabitev svojega moža iz italijanske vojaške bolnišnice organizirala sama in da je od organizacij bivših vojakov v ZR Nemčiji in skupin skrajne desnice dobila samo denarno pomoč. Vsekakor pa je res, da so tukajšnji neonacisti slavili Kapplerjev pobeg kot zmago in triumf. V ZR Nemčiji je bil del javnega mnenja za to, naj vlada ugodi zahtevi po izročitvi Kapplerja, del pa proti temu.

Herbert Kappler je zadnja leta zbolel — baje za rakom — toda del javnosti ni verjel, da je njegova bolezen tako resna.

Perujski brezdomci »opomnili« Bermudeza

LIMA, 9. febr. (Tanjug) — Več kot 5000 brezdomcev, večine priseljencev iz andskih vasi, je skorajda čez noč zasedlo veliko nenaseljeno planoto ob cesti, ki pelje iz Lime na mednarodno letališče »Jorge Chavez«. Priseljenci so na improvizirane kolibe iz kamenja in rogoza razobesili perujske nacionalne zastave in transparente, s katerimi pozivajo šefa države generala Francisca Moralesa Bermudeza, naj pokaže »razumevanje« za njihove stanovanjske težave in naj sankcionira to »nelegalno naselbino«.

Spet vojaška pomoč ZDA Turčiji

WASHINGTON, 9. febr. (AFP) Kot se je zvedelo v Washingtonu, je Carterjeva administracija pripravljena znova pošiljati vojaško pomoč Turčiji, ker sodi, da sedanje stanje na področju spoštovanja človekovih pravic v Turčiji ni nobena ovira temu.

V poročilu, ki ga je State Department poslal ameriškemu kongresu, je poudarjeno, da v Turčiji spoštujejo temeljne človekove pravice in da ni »nobenega prepričljivega dokaza« o mučenjih v turških zaporih.

Polanski bo svojo afero izkoristil za film

NEW YORK, 9. febr. (AFP) — Slavni režiser Roman Polanski namerava afero, v katero se je zapletel lani marca, izkoristiti za snemanje novega filma.

Naslov filma bi bil »Beg«, je zvedel »New York Post«, ki je priobčil telefonski pogovor med režiserjem in nekim njegovim prijateljem iz Kalifornije. Vsebina filma bi se nanašala na mladega politika, čigar karieri bi grozila velika nevarnost, ker je zapeljal mladoletnico.

Polanski je v tem pogovoru dejal, da mu je dovolj »norega mesta«, to je Los Angelesa, kjer je izgubil ženo, otroka, prijatelje, zdravje in svobodo, mesta, kjer je po njegovih besedah nemogoče obstati, če si pošten.

Avstrija odpušča tuje delavce

DUNAJ, 9. febr. (Tanjug) — Letos so v Avstriji že januarja odpustili 15 odstotkov tujih delavcev, to je toliko, kot je bilo predvideno za vse leto. Od decembra lani do januarja letos je brez delovnega dovoljenja ostalo nad 30.000 tujih delavcev, večinoma jugoslovanskih. V tem obdobju se je število tujih delavcev zmanjšalo od 196.000 na 164.300, jugoslovanskih pa od 137.000 na malo manj kot 113.000, to je za okoli 24.000.

Konec januarja je bilo v Avstriji 3,3 odstotka brezposelnih, kar je precej manj kot v celi vrsti zahodnoevropskih držav. Po oceni ministra za socialna vprašanja Weisenberga bo število brezposelnih letos v povprečju znašalo okoli 2,5 odstotka, s čimer je korigiral prejšnje boij črnoglede napovedi.

To bi utegnilo pomeniti, da bo restriktivna politika do tistih tujih delavcev, ki so že zaposleni v Avstriji, nekoliko milejša. Toda dotok nove tuje delovne sile so že konec lanskega leta popolnoma ustavili. Usoda tujih delavcev je odvisna od gibanja na trgu delovne sile, kajti »zanimivi so samo toliko časa, dokler je mogoče uporabiti njihovo delovno silo«, pripominja o sedanjem stanju glasilo socialnodemokratske stranke »Arbeiter Zeitung«.

PRAVLJICE O PLAZOVIH

Nobenega dvoma ni, da so snežni plazovi v gorah huda elementarna nevarnost in zares pogubna sila, saj so znani plazovi s kubaturo tudi do dva milijona kubičnih metrov, vendar se širijo o njih tudi zgodbe, ki jih je zasnoval lahko samo kak lažnivi Kljukec. Tako tista, da so plazovi s pobočij visokih gora uničevali poslopja daleč od vznožja gorovja in to po tem, ko so se po ravnini valili še 10 do 16 km daleč.

Podatki močno pretiravajo tudi višino na novo zapadlega snega. Stare kronike govorijo o 60 metrih visokih snežnih plasteh v gorskih pobočjih. Raziskovanja v Švici kažejo za področje Davosa 1570 m visoko v Alpah za tromesečno zimsko povprečje v 52 letih srednjo višino novo zapadlega snega 261 cm. Pojavilo se je sicer tudi 5 let z višinami nad 400 cm, v 4 letih pa je bilo snega le 100 cm ali manj.

Vremenska napoved Meteorološkega zavoda SR Slovenije

Prognostična karta za 10. februar 1978 ob 7. uri

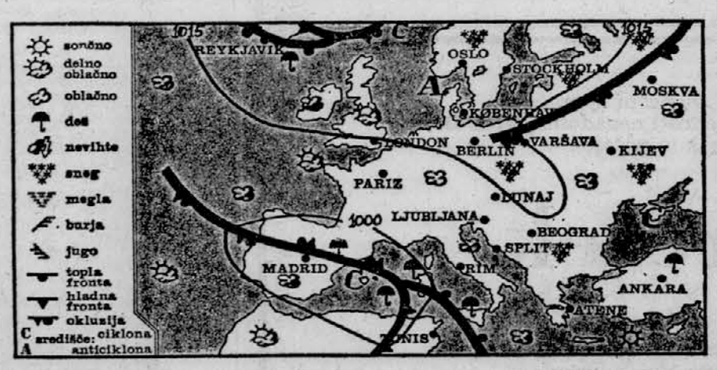

NAPOVED ZA SLOVENIJO

Jutri bo zmerno do pretežno oblačno, občasno bo le še ponekod rahlo snežilo. Na Primorskem zmerne pooblačitve. Najnižje nočne temperature bodo —5 in —10, na Gorenjskem do —15, v Primorju —1, najvišje dnevne od —2 do +2, v Primorju okoli 5 stopinj.

IZGLEDI ZA SOBOTO

Prevladovalo bo suho in precej hladno vreme.

NAPOVED ZA DRUGE KRAJE JUGOSLAVIJE

Drugod po Jugoslaviji bo pretežno oblačno, v notranjosti bo ponekod še snežilo, v južnem Jadranu pa deževalo.

VREMENSKA SLIKA

Nad zahodnim Sredozemljem je nastalo novo območje nizkega pritiska, vendar se bo pomikalo proti vzhodu južno od naših krajev. Nad večjim delom južne Evrope se v višjih plasteh ozračja zadržuje zelo hladen zrak.

Vreme in temperatura

9. februarja 1978

kraj	vreme ob 13 uri	stopinj
Ljubljana	oblačno	—1
Planica	pol. oblačno	—14
Brnik	oblačno	—3
Kredarica	jasno	—9
Maribor	oblačno	—3
Sl. Gradec	rahlo sneži	—3
Celje	pol. oblačno	—1
Novo mesto	oblačno	—2
Ortorož	jasno	3
Reka	jasno	2
Pulj	jasno	4
Hvar	rahlo dežuje	6
Dubrovnik	rahlo dežuje	3
Zagreb	oblačno	—1
Beograd	oblačno	—1
Sarajevo	oblačno	0
Titograd	oblačno	5
Skopje	oblačno	1
Celovec	jasno	—3
Gradec	jasno	—2
Dunaj	oblačno	—4
Benetke	oblačno	2
Milano	oblačno	1
Genova	rahlo dežuje	4
München	pol. oblačno	—3
Zürich	—	—
Rim	jasno	7
Paris	oblačno	0
Stockholm	oblačno	—2
Moskva	pol. oblačno	—5
Berlin	oblačno	—5

Snežne razmere

MARTULJK: —8, oblačno, 110 cm sneg, vlečnica obratuje

KRANJSKA GORA: —8, rahlo sneži, 115 do 160 cm, smučišča urejena, žičnice obratujejo, drsališče odprto

RATEČE-PLANICA: —9, posamez. snežinke, 120 cm

BLED: —5, rahlo sneži, 3 cm na 35 cm podlage, jezero zamrznjeno, pristopi niso varni

ZATRNIK: —8, rahlo sneži, 2 cm na 140 cm podlage, pršič, žičnice obratujejo

PORLJUKA: —7, oblačno, 245 cm, sneg, dostop z zimsko opremo, vlečnica obratuje

VOGEL: —8, megleno, oblačno, 320 cm, žičnice obratujejo

KOMNA: —12, v megli, 5 cm pršiča na 295 podlage

KRVAVEC: —11, nizka oblačnost, 5 cm na 160 podlage, proge urejene, žičnice obratujejo

VELIKA PLANINA: —13, oblačno, 120 do 150 cm, proge teptane, žičnice obratujejo

ŠPANOV VRH: —8, oblačno, 140 do 160 cm, sedežnica obratuje

JEZERSKO — SMUČIŠČE: —11, oblačno, 40 cm, žičnice obratujejo, proge teptane

STARI VRH: —8, oblačno, 75 do 115 cm, pršič, vse proge teptane, žičnice obratujejo

ČRNI VRH: —8, delno jasno, 45 do 50 cm, vlečnice obratujejo, smučišče urejeno, cesta prevozna

KALIČ: —8, jasno, 20 cm, vse žičnice obratujejo

ZAPLANA-ULOVKA: —7, posamezne snežinke, 10—30 cm, vlečnice obratuje, cesta prevozna

LIVEK: —1, delno oblačno, 50 do 70 cm, vlečnica obratuje

TRAVNA GORA: —9, rahlo sneži, 70 cm, vlečnica obratuje

MEŽICA: —4, oblačno, 25 do 45 cm, žičnice obratujejo

POHORSKA VZPENJAČA: —11, rahlo sneži, 10 cm pršiča na 35 cm podlage, obratujejo: Pohorska vzpenjača in vlečnice: BELLEVUE, STOLP, VIDEC

ROGLA: —10, sončno, 90 cm, proge teptane, cesta plužena in posuta

ARLEH: —12, rahlo sneži, 10 cm na 45 cm podlage, vlečnici obratujeta

Tedensko poročilo o plazovih

V minulem tednu je večkrat rahlo snežilo ob zmernih vetrovih v nižjih legah in močnih vetrovih na prisojnih in v višinah nad 1800 m. Višina celotne snežne odeje v Julijskih Alpah je merila v začetku in ob koncu tedna 130 do 400 cm. Skupno je v minulem tednu zapadlo 5 do 30 cm novega snega.

S Kredarice so sporočili, da so v torek (7. februar) na poti iz Kirne na Kredarico izmerili naslednje višine snega: na Zasipski planini pri Kovinarski koči 160 cm, na koncu Kirne 130 cm, pri Lovski koči 200 do 300 cm, »Pri policajtu« 200 do 400 cm, ter pod Kalvarijo 240 cm. Snežna odeja na posameznih točkah ni enakomerno debela, ker veter prenaša sneg ter gradi zamete ter opasti. Ponekod so bili zameti prek 6 m visoki. Plazovi, na katere so spotoma naleteli, so že bili prečrti z novim snegom. Opazili so tudi številne napoke v snežni odeji, ki so znak njene povečane nestabilnosti.

V toku tedna se je sprožilo več snežnih plazov, ki niso napravili škode. Pobočja še niso varna, saj nevarnost pred plazovi stopnjujejo snežne opasti, ki se lahko odtrgajo.

METEOROLOŠKI ZAVOD SRS
Služba snežnih plazov

PO POPLAVAH

Vode še vedno grozijo

V ilirskobistriški občini potekajo glavna dela pri regulaciji rek vse prepočasi — Ob večjem dežju poplave

ILIRSKA BISTRICA, 9. febr. — Poplave, do katerih je prišlo ob deževju zadnje dni januarja, ko je reka Reka močno narasla, so povzročile precejšnjo škodo. To velja zlasti za delovno organizacijo LKI Lesenit, kjer višino škode na opremi za novo tovarno vlaknen'h plošč po suhem postopku ter v ostalih proizvodnih objektih, ocenjujejo na okoli 15 milijonov dinarjev. Vodna ujma pa ni prizanesla tudi komunalnim napravam ter stanovanjskim in drugim objektom občanov vzdolž Rekine struge. Delegati vseh treh zborov Ilirskobistriške občinske skupščine so na današnji seji ponovno opozorili, da dela pri regulaciji reke Reke potekajo vse prepočasi, sprejeli pa so tudi vrsto sklepov in priporočil za pospešeno uresničevanje ukrepov za varstvo pred poplavami.

Tako so sklenili, da morajo biti dela pri gradnji pregrade na Muli, ki bi morala biti nared že v letu 1976, končana v mesecu aprilu. Z njo bodo zajeli okoli 4,3 milijona kubikov vode ter v veliki meri zmanjšali možnost poplavljanja. Gradnja te pregrade je izrednega pomena tudi za LKI Lesonit, saj bodo v prvi polovici letošnjega leta odprli novo, okoli 700 milijonov vredno tovarno vlaknenih plošč po suhem postopku, v kateri so imeli, ob zadnjih poplavah v januarju, za okoli 11 milijonov dinarjev škode.

Med ukrepe, ki naj bi jih izvršili še v letošnjem letu, spada tudi razširitev trnovskega mostu med Ilirsko Bistrico in Podgradom, ki sedaj predstavlja glavno ozko grlo narasli reki Reki. Za več. jo propustnost mostu — idejni projekti za razširitev so že izdelani — bo potrebnih okoli 4 milijone dinarjev. Nič manjše pozornosti ne bo deležno vprašanje odvajanja notranjih — zalednih voda v mestu Ilirska Bistrica, za kar bodo ustrezne delovne organizacije v občini in republiki še v februarju ustanovile delovno komisijo.

Poseben problem predstavlja tudi poplavljanje posameznih odsekov na magistralni cesti Postojna—Rupa ter na regionalni cesti Ilirska Bistrica—Podgrad, saj je Ilirska Bistrica že ob vsakem večjem deževju popolnoma odrezana od drugih krajev. Zato so na današnji seji občinske skupščine tudi sprejeli sklep, da naj republiška skupnost za ceste, zveza vodnih skupnosti Slovenije in republiški sekretariat za urbanizem, najpozneje do aprila pripravijo predlog ukrepov za odsekov.

MARJANA TRILER

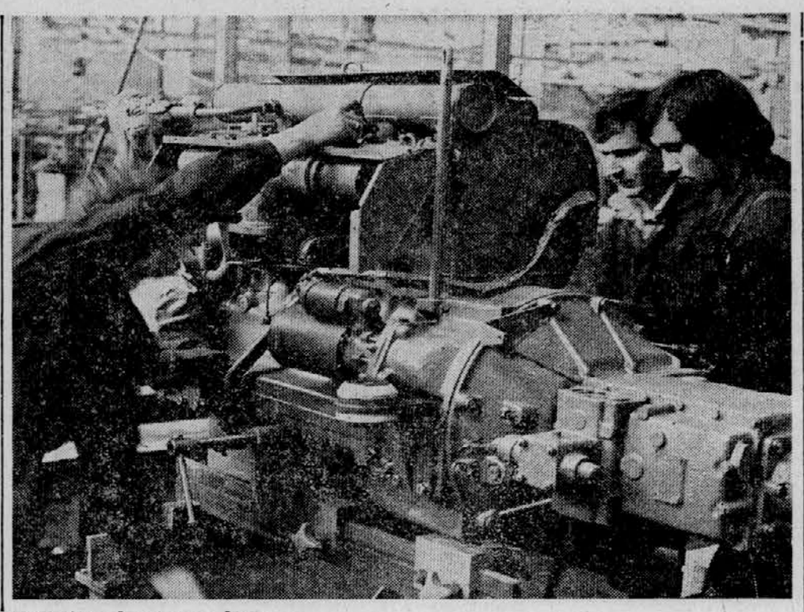

Težave skozi vse leto

MARIBOR, 9. febr. — Prav tako kot leto poprej, tudi lani v TAM SCU TOZD Montaža niso dosegli načrtovane proizvodnje. Finalizirali so skupno 9470 vozil, med'em ko so jih načrtovali 10200. Skozi vse leto jih je namreč pestila nepravočasna oskrba z osnovnim materialom, ki je bila glavni krivec za samo 89,1-odstotno realizacijo zastavljenega načrta.

M. S.
Foto: B. Čerin

IZVIREN PEČAT KULTURNEMU PRAZNIKU

Žeja po knjigi narašča

V Murski Soboti so začeli teden Komunista in akcijo »Družba in knjiga« — Zbor bralcev kot knjižni animator

MURSKA SOBOTA, 9. febr. — Poglavitni kulturni dogodek za Prešernov in Zupančičev praznik je bil v Murski Soboti včerajšnji slavnostni in obenem delovni začetek tedna Komunista oziroma akcije »Družba in knjiga«, ki bo potekala vštric še z drugo Komunistovo akcijo »Človek, delo in produktivnost«. Akcijo vodijo družbenopolitične in delovne organizacije ter kulturne ustanove, vodilna delovna vloga pa pripada občinski konferenci ZKS v Murski Soboti ter založbi Pomurski tisk.

Sinočnjo otvoritev akcije »Družba in knjiga« so slovesno začeli z recitacijami Zupančičevih pesmi v slovenščini in madžarščini, direktor Pomurske založbe Jože Ternar pa je spregovoril o vlogi knjige in navedel pri tem nekaj klenih Zupančičevih misli. Predvsem pa je naglasil, da se v Pomurju povpraševanje po leposlovni, družboslovni in izobraževalni knjigi vobče nenehno veča. Žejo po knjigi uspešno teši v tem koncu Slovenije tudi Pomurska založba, ki že blizu 25 let oskrbuje z dobrimi knjigami Pomurce in rojake madžarske narodnosti; poverjena pa ji je tudi skrb za knjigo za Slovence v Porabju. Besedo je povzel tudi ugledni pomurski rojak, pisatelj Miško Kranjec, ki so ga skupaj s književnikoma Francetom Forstneričem in Dragom Jančarjem povabili v okviru akcije »Družba in knjiga« na včerajšnja prva srečanja bralcev z avtorji.

Na Slovenskem povsem nov in izviren dogodek je bila včerajšnja ustanovitev zbora bralcev v okviru murskosoboške knjigarne Dobra knjiga. Bržčas gre za enega prvih takih zborov pri nas, ki bo samoupravno vplival ne le na kulturno poslanstvo knjigarne, marveč tudi na program Pomurske založbe in bo potemtakem nekakšen zbor uporabnikov in kupcev knjige. Dokler še nimamo temeljnih skupnosti za knjigo in ko še čakamo na sprejem zakona o založništvu, bo murskosoboški zbor bralcev, ki so mu včeraj člani izvolili tudi 9-članski svet, moral torej odigrati tudi vlogo delegatskega telesa, ki bo vplivalo na založništvo in distribucijo dobre knjige.

Pomenil pa bo še več, kot je povedala poslovodkinja knjigarne Dobra knjiga Marica Šiker; zbor bo namreč tudi sam združeval in spodbujal najbolj zavzete občane in ustanove za širjenje dobre knjige v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in šolah, torej bo tudi knjižni kulturni organizator in animator. Že na včerajšnjem prvem zasedanju zbora bralcev je glavni urednik Pomurske založbe Jože Hradil razgrnil osnutek knjižnega programa založbe za letošnje leto.

Po ustanovitvi zbora bralcev so njegovi člani in predstavniki družbenopolitičnega in kulturnega življenja v Murski Soboti odšli na otvoritev bogate razstave o Otonu Zupančiču v murskosoboški študijski knjižnici.

Danes se je pisatelj Miško Kranjec srečal s svojimi bralci med delavci Agromerkurja ter z občani v beltinski čitalnici. Druga dva literarna gosta, Forstnerič in Jančar, pa sta sinoči brala iz svojega dela dijakom v soboškem dijaškem domu, kjer se je razpletel tudi zanimiv pomenek o Zupančiču in Prešernu pa o današnjem položaju knjige.

Murskosoboška akcija »Družba in knjiga« kajpada ne bo ostala samo pri opisanih prireditvah, marveč bo potekala vse leto in bo nenehno spodbujala družbenopolitične, kulturne in delovne organizacije k skrbi za širjenje lepe in izobraževalne knjige.

E. Č.

Ivan Majnik

Pred nekaj dnevi so v Idriji pokopali Ivana Majnika, očeta Štefke Majnikove, ki so jo okupatorji med vojno zverinsko umorili in po kateri se imenuje vzgojnovarstvena ustanova v Idriji.

Ivan Majnik se je rodil pred 82 leti v Čekovniku v družini, ki je štela 11 otrok. Že kot otrok je zapustil domače ognjišče — kruha za številno družino ni bilo do-

volj. Postal je gozdni delavec, kasneje pa rudar pri rudniku živega srebra, kjer je bil do upokojitve.

Že pred vojno, še bolj pa med vojno je Ivan Majnik okusil grozovitosti fašizma; pridružil se je tistim rudarjem, ki so se borili za spremembo družbenih odnosov in je bil vseskozi revolucionar.

Za OF je začel delati leta 1942. Bil je zaprt v Idriji in Ljubljani, kasneje pa tudi interniran. Po končani vojni se je aktivno vključil v družbeno življenje, dokler ga bolezen ni prikovala na dom in ga končno tudi uničila. Tudi v najhujših dneh življenja, ko so okupatorji ujeli njegovo hčerko in jo po zverinskem mučenju ubili, njegov duh ni klonil. Ostal nam bo vsem trajno v spominu.

M. C.

IZBOLJŠAN GOSPODARSKI POLOŽAJ

Vlaganje v industrijo

Prve ocene gospodarjenja ilirskobistriške občine v minulem letu ugodne — Uspešna investicijska aktivnost

ILIRSKA BISTRICA, 9. febr. — Preteklo srednjeročno obdobje do leta 1975 je bilo za pretežni del gospodarstva Ilirskobistriške občine obdobje sanacije in priprav razvojnih programov; ob tem pa tudi tedanjih pogojev in razvojnih možnosti v tej občini niso izkoristili v polni meri. Tako se je položaj Ilirskobistriške občine med 60 občinami v republiki stalno slabšal in gospodarski razvoj je bil močno pod republiškim povprečjem.

Nič kaj zavidljiv gospodarski položaj v občini pa se je že v zadnjih mesecih leta 1976 močno izboljšal. Dokaj ugodne rezultate je mogoče razbrati tudi iz prvih ocen gospodarjenja v minulem letu. Ti prvi, sicer še ne povsem točni podatki kažejo na sorazmerno visoke in ugodne stopnje rasti vseh najpomembnejših kazalcev poslovnih rezultatov. Smelo gospodarsko aktivnost pa so si v Ilirskobistriški občini zastavili tudi v predlogu resolucije o uresničevanju srednjeročnega občinskega razvojnega programa v letu 1978, ki so ga sprejeli na današnji seji občinske skupščine delegati vseh treh zborov.

Tako so za letošnje leto predvideli okoli 6-odstotno rast družbenega proizvoda ob 3-odstotni rasti produktivnosti, tolikšna pa naj bi bila tudi stopnja rasti zaposlenosti.

Pomembno vlogo pri nadaljnjem razvoju Ilirskobistriške občine bo imelo zlasti pospešeno uresničevanje že sprejetih tar priprava novih investicijskih programov v OZD. V prvih dveh letih uresničevanja srednjeročnega razvojnega programa so v občini sicer dosegli na tem področju kar zadovoljive rezultate, saj so od skupno okoli 1,5 milijarde dinarjev naložb, kolikor so jih predvideli do leta 1980, uresničili že 45 odstotkov. Za letošnje leto načrtujejo nadaljnjih okoli 380 milijonov dinarjev investicij, kar bo predstavljalo že 70 odstotkov vseh predvidenih gospodarskih naložb v tem srednjeročnem obdobju.

Na področju industrije bo letos končana gradnja tovarne vlaknenih plošč po suhem postopku v LKI Lesonit, ki bo odločilno vplivala na nadaljnji razvoj lesnokemične industrije ter na razvoj gospodarstva v občini sploh. Med pomembnejšimi novogradnjami bo končana tudi tovarna poliuretanskih izolacij v Plami ter pretežni del sanacijsko investicijskega programa modernizacije proizvodnje citronske in vinske kisline v tovarni organskih kislin.

Takšna uspešna investicijska aktivnost pa nekoliko zbledi ob podatku, da večina naložb odpade le na maloštevilne OZD. Torej bo potrebno usmeriti vse sile v iskanje ekonomsko pretehtanih investicijskih programov v delovnih organizacijah ter novih možnostih za njihovo denarno pokrivanje z združevanjem sredstev.

Posebno pozornost pa bodo morali tako v letošnjem kot tudi v naslednjih letih posvečati usklajevanju temeljnih razmerij pri razporejanju dohodka z usmeritvami srednjeročnega ravnjega programa. Tako naj bi sredstva za osebne dohodke rasla vsaj za 10 odstotkov počasneje od dohodka, počasnejša pa bo morala biti tudi rast splošne in skupne porabe, seveda razen sredstev za razširitev materialne osnove dela.

MARJANA TRILER

Evidentiranih deset tisoč kandidatov

Na obali so v vseh treh občinah uspešni v predvolilnih pripravah

KOPER, 8. febr. — V obalnih občinah, Izoli, Kopru in Piranu, so v predvolilnih pripravah naredili pomemben korak naprej, saj so za razliko izpred štirih let, takrat so evidentirali le okoli tri tisoč možnih kandidatov, letos že evidentirali okoli deset tisoč možnih kandidatov.

Struktura le-teh je zadovoljiva. Med vsemi evidentiranimi je namreč v Izoli, Kopru in Piranu evidentiranih 25 odstotkov mladih, 30 do 40 odstotkov pa je žensk. Tu še posebej izstopa piranska občina. Med evidentiranimi ima kar 45 odstotkov žensk, to pa pomeni več kot polovico vseh zaposlenih v občini.

Več pozornosti pripravam na volitve je tokrat dala tudi italijanska narodnostna skupnost. V predvolilnih pripravah je evidentirala več svojih članov za pomembne volilne funkcije v občinskih skupščinah in skupščinah SIS.

M. H.

RAZVOJ AJDOVSKE OBČINE

Bliže kmetovim ciljem

Osnovni pogoji za hitrejši razvoj je povečanje produktivnosti dela — Več pozornosti tudi združevanju zemlje

AJDOVŠČINA, 9. febr. — Delegati zborov ajdovske občinske skupščine so na današnji seji med drugim sprejeli osnutek resolucije o politiki izvajanja družbenega plana občine v letošnjem letu. Sprejeli pa so tudi sklep o javni razpravi, ki bo o tem pomembnem dokumentu potekala do konca februarja. Takrat bodo na seji občinske skupščine o vsem tem še enkrat spregovorili, ocenili pripombe javne razprave in sprejeli letošnjo resolucijo.

Na osnovi rezultatov, doseženih v lanskem letu ter ocene razvoja v letošnjem letu pričakujejo v ajdovski občini naslednje stopnje rasti: vrednost novoustvarjenega družbenega proizvoda naj bi se letos v občini povečala za 9,5 odstotka, zaposlenost v družbenem sektorju za 3 odstotke, produktivnost dela pa za 5,5 odstotka. Pri vsem tem naj bi bila rast sredstev, namenjenih skupni in splošni porabi, počasnejša od rasti dohodka, rast sredstev, namenjenih osebnim dohodkom pa naj bi bila za 10 odstotkov počasnejša od rasti dohodka.

Predvidene stopnje rasti so nižje od povprečja srednjeročnih načrtov. Vendar v ajdovski občini menijo, da bodo zamujeno lahko nadomestili s predvidenimi novimi naložbami. Letošnji razvoj pa bo treba pospešiti predvsem z uvajanjem in izkoriščanjem kvalitetnih dejavnikov.

Osnovni pogoj, ki omogoča hitrejši razvoj, je seveda povečanje produktivnosti dela. Le tako bo ustvarjenega več dohodka in ga bo mogoče tudi bolj velikodušno deliti. Povečanje produktivnosti pa omogoča seveda vrsta faktorjev, med katerimi so pomembni zlasti boljša izkoriščenost danih materialnih in drugih proizvodnih pogojev, večja uporaba znanja in raziskovalnih spoznanj v proizvodnji, posodabljanje organizacije in metod dela ter racionalno zaposlovanje in delitev osebnih dohodkov po načelih, ki bodo vsakega posameznika spodbujali k boljšim delovnim dosežkom.

Na področju kmetijstva naj bi največ pozornosti posvetili združevanju zemlje, denarja in dela v zasebnem kmetijstvu, saj je le tako mogoče doseči cilj, da bi predelali več hrane in da bi se povečal tudi dohodek kmetov. Seveda pa bo potrebno skupaj s tem uveljaviti tudi pravične dohodkovne odnose. Možnosti za razvoj kmetijstva v ajdovski občini obstajajo in so realne zlasti zaradi ustrezne povezanosti kmetovalcev in delovnih organizacij s področja predelovalne živilske industrije, trgovine in kmetijske proizvodnje v SOZD Frukta.

Poglavitni dejavnik razvoja občine pa bo tudi v letošnjem letu industrija. Ta naj bi zlasti z uvajanjem sodobnejše tehnologije, organizacije dela in z drugimi ukrepi dosegala še boljše rezultate kot v preteklih letih. Poskrbeti bo tudi morala, da bodo v občini vsaj 70 odstotkov vrednosti uvoza »pokrili« z izvozom.

BRANKO PODOBNIK

V Idriji lekarna po starem

Dežurna služba bo spet organizirana tako kot pred novim letom

IDRIJA, 9. febr. — Niti za hip niso delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti idrijske občinske skupščine oklevali, ko so morali sprejeti odlok o razporeditvi delovnega časa idrijske lekarne, ki je poslovna enota Centralne lekarne v Ljubljani.

Zgodilo se je v drugi polovici decembra lani. SO Idrija je dobila obvestilo Centralne lekarne iz Ljubljane, v katerem je napisano, da od 1. I. 1978 letos lekarna v Idriji ne bo imela dežurne službe oziroma pripravljenosti na domu kot do sedaj, ker v Idriji ni dipl. farmacevta, kar je pogoj, da neka lekarna opravlja tudi dežurno službo.

Meščani Idrije (okoli 7.000) in okolice (nekaj tisoč več) so bili postavljeni pred dejstvo. Zakonu se pač ne gre upirati. Pa vendar: čl. 69 zakona o delovnih razmerjih točno določa, kako in kdaj smejo in morajo delovne organizacije posebnega družbenega pomena delati. Zaradi tega so delegati omenjenih zborov odločili, da mora biti lekarna v Idriji odprta od 8. — 12. ure in od 15. — 18. ure. V času pa, ko je lekarna zaprta in ob sobotah in nedeljah, mora Centralna lekarna iz Ljubljane poskrbeti za dežurno službo. Delavci Centralne lekarne iz Ljubljane so sicer našli rešitev, ki žal ni povsem v skladu z zakonom, je pa prav, da jo napišemo: Dežurna služba v Idriji bo odslej organizirana tako kot do sedaj, čeprav predstavlja to veliko obremenitev za delavce idrijske lekarne. Idrijski lekarnarji pa prosijo občane pa tudi zdravnike, da brez resnično velikih in nujnih zadev nikar ne obremenjujejo lekarnarjev. Upamo in želimo, da se bodo Idrijčani tega priporočila tudi držali.

M. C.

Glasilo učencev OŠ Ivan Cankar

MARIBOR, 9. febr. — Učenci osnovne šole Ivan Cankar v Mariboru so izdali prvo številko pionirskega glasila »Iskrice« za šolsko leto 1977—1978. Glasilo, v katerem so prozna, pesniška in likovna dela učencev vseh razredov te osnovne šole, je uredil in pripravil uredniški odbor, ki ga sestavljajo člani literarnega krožka Vlasta Oberčkal, Marjetka Rojko, Simona Lavuger, Rosvita Markovič in Sabina Vogrin ter mentorji Zlata Žižek, Zlatka Čermelj, Dragica Rogl in Jože Debevc.

V. V.

Uspehi sežanskih gasilcev

Maja bodo na občinskem tekmovanju v Materiji pokazali kaj znajo

KOPER, 9. febr. — Gasilci, združeni v občinsko gasilsko zvezo v Sežani, so v lanskem letu opravili skoraj dest tisoč prostovoljnih delovnih ur pri gašenju požarov in varovanju družbene imovine. Članstvo so povečali za polovico. To jim je tudi omogočilo, da so se kadrovsko okrepili. Gre predvsem za namestitev poklicnih gasilcev, ki opravljajo strokovno delo v vseh sedmih gasilskih društvih. Letos bodo z novim načinom financiranja dobili nekaj več denarja, z njim pa nameravajo obnoviti gasilske domove in kupiti tehnično opremo.

Kako strokovno napredujejo, bodo imeli gasilci sežanske občine priložnost prikazati že v maju letos na občinskem tekmovanju v Materiji. Ob tej priložnosti bodo tam odprli tudi prenovljen gasilski dom in proslavili 70-letnico delovanja domačega društva.

B. M.

TOLMINSKO GLEDALIŠČE

Novembra odprta vrata

Ker za obnovo primanjkuje denarja, pripravlja KS predlog, da bi uvedli dodatni samoprispevek za potrebe KS

TOLMIN, 9. febr. — Dvorana za kulturne prireditve v Tolminu (kino — gledališče), ki je zaradi okvar na napravah centralnega gretja in na električnih napeljavah že od začetka novembra zaprta, bo ponovno odprla svoja vrata ljubiteljem kinopredstav in geldališča šele 29. novembra. Dvorano je zadnjih sedem let upravljalo komunalno gradbeno podjetje Posočje. Te dni pa jo bo prevzela krajevna skupnost Tolmin, ki je že imenovala sedemčlanski gradbeni odbor. Ta bo izdelal načrt potrebnih popravil, strokovnjak Slovenijalesa pa bo izdelal predlog za opremo prostorov.

Kinogledališče ima poleg zastarelega, neuporabnega centralnega gretja, uničene tudi električne napeljave. Že precej časa pa so pokvarjene naprave za osvetljevanje in ozvočenje odra v dvorani. Tako so morali v Tolminu prenehati z gledališkimi predstavami, čeprav so še pred dvema letoma uvedli redni gledališki abonma za mladino in ostale ljubitelje. Od 24 gledaliških predstav v minulih letih je v Tolminu največkrat nastopilo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice in Stalno slovensko gledališče iz Trsta.

Ker so temelje in streho stavbe močno poškodovali potresni sunki, so iz sklada za obnovo prizadetega Posočja namenili milijon dinarjev. Republiška kulturna skupnost pa bo za adaptacijo kinogledališča prispevala še dva milijona. Ker pa so izračuni pokazali, da s tremi milijoni ne bo moč pokriti vseh stroškov, pripravlja krajevna skupnost predlog, da bi v Tolminu in okoliških krajih uvedli poleg skupnega enoodstotnega samoprispevka še polodstotni za potrebe krajevne skupnosti. Z dodatnim samoprispevkom bo lahko tolminska krajevna skupnost zbrala dovolj sredstev za razširitev otroškega vrtca, izgradnjo mrliške vežice in dokončno ureditev kinogledališča.

Na krajevni skupnosti upajo, da bodo lahko z deli začeli čimpreje, saj bo teh veliko. Dvorano bodo opremili z novo centralno kurjavo, zamenjali bodo električno in vodovodno napeljavo in nabavili novo opremo (sedeže). Uredili pa bodo tudi akustiko prostora. Do otvoritve prenovljene dvorane pa se bodo v krajevni skupnosti in v občini dogovorili, kdo bo upravljal dvorano v Tolminu. Razmišljajo, da bi ustanovili delovno skupnost, ki bi združila vse kinodvorane v občini (Bovec, Kobarid, Tolmin).

KATJA ROS

Maturantje za slovenski kulturni praznik

IDRIJA — V idrijski občini so slovenski kulturni praznik že lepo proslavili. Proslave so potekale v znamenju 100-letnice rojstva Otona Zupančiča.

Osrednja proslava pa bo 15. februarja. Prirediji jo bodo idrijski maturantje, kar je v Idriji že tradicija. Z vsakoletno proslavo ob kulturnem prazniku se maturantje svojim someščanom na nek način oddolžijo in nadaljujejo kulturno izročilo mesta, ki je vedno imelo do kulture izjemno lep odnos.

M. C.

Srečanje za nabornike

TREBNJE, 9. febr. — Občinska konferenca ZSMS Trebnje in svet za ljudsko obrambo občinske skupščine sta pred letom dni uvedla lepo in posnemanja vredno navado. V času, ko v občini vpokličejo na služenje kadrovskega roka v enote JLA večje skupine mladih, priredijo kulturno srečanje in pogovor z mladimi naborniki. Pred odhodom v različne kraje naše domovine jim pripravijo pester kulturni program, o vlogi in nalogah vojakov pa spregovori predsednik sveta za ljudsko obrambo. V prostem razgovoru se mladi naborniki spoznajo med seboj, navežejo prijateljske stike in lahko izvedo vrsto odgovorov na vprašanja o služenju roka v JLA.

Veliko zanimanje vlada za takšno obliko srečanj, zato se pogovorov mladi udeležujejo vedno skoraj stoodstotno.

Primer je zanimiv, saj pripravlja mlade na služenje roka v JLA, dobijo pa tudi občutek, da se okolje iz katerega izhajajo ter njihova ZSMS zanima za njih tudi ob odhodu k vojakom. Tako je okrepljen stik z matično občino, saj se mladi vojaki nato pogosto oglasijo s pošto in vtisi.

M. DIMITRIČ

»Da« za osnutek statuta

AJDOVŠČINA — Delegati občinske skupščine so na današnji seji sprejeli osnutek statuta, o njem pa bo tekla beseda v javni razpravi do konca tega meseca. Nova »občinska ustava«, ki upošteva vse spremembe, nastale od 1974. leta dalje, ko je bil občinski statut sprejet, bo zlasti podrobno opredelila vlogo posameznih zborov občinske skupščine. Zaradi nejasnosti na tem področju so vladale doslej pri tem razne težave. V statutu bo vse, kar govori o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti, pripravljeno na novo, saj je bil medtem sprejet zakon o ljudski obrambi.

B. P.

Sprehod po tržnicah

LJUBLJANA, 9. febr. — Današnji sprehod po ljubljanski tržnici — precej prazna je bila — smo nadaljevali v prodajalni Sadje-zelenjava, zato so poleg cen s trga v oklepaju napisane še cene v prodajalni družbenega sektorja. Predvsem so to tiste, ki se pri enakem artiklu precej razlikujejo. Če začnemo pri zeleni solati (endiviji), je kar pri vseh prodajalcih cena enaka — 20 dinarjev, radič pa stane od 36 do 60 dinarjev kilogram. Najdražji je motovilec, ki je po 80 oziroma 100 dinarjev kilogram, čebula stane 20 (9,18) dinarjev kilogram, ohrovt od 10 do 14, brstični ohrovt 60 (23,20), zelena 30 (7,52), por od 25 do 30 (14), korenje od 16 do 20 (12), cvetača 20, zelje 10 (6,50), črna redkev od 10 do 20 (6,08), hren 60 (49,50), bitva 6 dinarjev šopek. Šadja je bolj malo ter ga prodajajo na stojnicah družbenega sektorja. Hruške so po 17 dinarjev, jabolka 12, pomaranče od 11,65 do 16,55, grenivke 11 dinarjev.

Na mariborski tržnici danes ni bilo veliko prodajalcev. Verjetno jih je prestrašil sneg, ki je začel zjutraj naletavati. Tisti, ki so kljub snežnemu prišli, so prodajali endivijo po 15 do 20 din, cvetačo 20, krompir od 4 do 5, špinačo od 30 do 40, zelje od 8 do 10, kislo zelje 18, kislo repo 16, fižol 25, korenje od 15 do 20, peteršilj od 30 do 40 in jajca od 2,40 do 2,60 dinarja. Jabolka dobite za 8 do 12 din, hruške od 8 do 10 din, grozdje pa od 13 do 15 dinarjev.

Te dni je na celjski tržnici veliko več prodajalcev obrtniških izdelkov in bižuterijskov kot pa tistih, ki ponujajo sadje in zelenjavo. Cene so naslednje: jajca 2,80 do 3 din, fižol 25, krompir 7, čebula 8 do 10, česen 50, korenje 20, glavnato zelje 5, špinača 60, solata 20, ohrovt 15, kisla repa in kislo zelje 12, motovilec 60, regrat 60, banane 12, grenivke 16, limone 20, jabolka 10, suhe slive 25 dinarjev.

V Novem mestu so prodajali prvo pošiljko pomaranč po 12,40 din kg, drugo že po 17,30 do 20 dinarjev. Za kilogram limon je treba plačati od 17 do 25 dinarjev, za grenivko 12—15 dinarjev, banane 11 dinarjev, jabolka 11 do 15 dinarjev, hruške 20—25 dinarjev, suhe slive od 24 do 30 dinarjev. Dovolj je solate endivije po 20 dinarjev, por 15 do 20 dinarjev, paprika 30 dinarjev, paradižnik 30 dinarjev, sveže zelje 10 dinarjev, čebule 8 do 10 dinarjev, česen 50 dinarjev, korenje 20 dinarjev.

V Kopru so bile stojnice dobro založene. Zelena solata je bila po 15 din kilogram, glavnato zelje po 10 din, motovilec po 25 din za kg, krompir po 5 din, čebula po 10 din, suhe slive po 26 do 30 din, fižol 27 din za kg, česen 25 din, cvetača 10 din za kg. Od sadja je bilo mogoče tudi tokrat dobiti le manj kvalitetno. Banane so bile po 8 din, jabolka pa po 6 din kilogram.

DOPISNIKI DELA

dobra knjiga
najboljši prijatelj

CELJSKE DILEME

Nepripravljeni na plin

Štiriletna razprava o plinifikaciji brez rezultatov — Spustiti plin mimo Celja bi pomenilo milijonsko škodo

CELJE, 9. febr. — Po štiriletnih razpravah o tako imenovani plinifikaciji je rezultat skoraj enak ničli; ali če bi ostali pri temi, plinsko neviden.

Ni projekta, ni rešitev, ni znano, kako bodo plin speljali do potrošnikov, ali ga bodo spuščali v zrak, kolikšna bo cena itd. Predvidevanja, da bodo z njim ogrevali tudi nove stanovanjske soseske, utegnejo biti zelo nestvarna, ker ni rečeno, da bodo stanovalci pristali na vsakršno ceno, še najmanj na tako, ki bi bila morda višja od cene klasičnega ogrevanja.

Takšne pripombe v zvezi s plinsko preskrbo je bilo slišati na včerajšnji seji izvršnega sveta. Rečeno je bilo, da so razmere posledica tega, ker se pri Petrolu s problematiko plina ukvarjata le dva človeka, Plinarna-vodovod, ki bi morala biti nosilec projekta, pa temu strokovno ni kos. Pravzaprav je zelo zaskrbljujoče izzvenela ugotovitev razvojnega centra, da v Celju ni nikogar, ki bi obvladal plinsko problematiko, ampak bi strokovnjake našli kvečjemu še v Zagrebu. Podatki v okviru študije o energetski bilanci Celja kažejo, da bi v prihodnjih dveh, treh letih moralo združeno delo zagotoviti 50 milijonov dinarjev za primarno in sekundarno omrežje; pri tem računajo s porabo 20 milijonov kubičnih metrov zemeljskega plina 1980. leta in s kakim milijonom kubikov plina, ki ga mešajo v Celju. Vrednost plinske energije bi tako dosegla blizu 80 milijonov din (predvidena cena za kubični meter od 3 do 3,20 din), v primeru, da bi plin spustili mimo Celja, pa bi bilo za 20 milijonov dinarjev gospodarske škode.

Problem je dokaj zamotan in ker je plin tudi nevaren, se zdi še toliko bolj čudno, da Plinarna-vodovod oziroma celjska družbena skupnost doslej sploh ni razmišljala, da bi si zagotovila dovolj strokovnjakov. V takšnih okoliščinah je gotovo najboljša in edina možna rešitev, ki jo predlaga izvršni svet. Po njegovem je treba tako sprejeti odločitev o energetski bilanci Celja, ki jo je izdelal razvojni center, na tej podlagi pa naj Plinarna-vodovod, če je sposobna, pripravi projekt sama, ali v nasprotnem primeru sklene pogodbo o inženiringu z ustrezno drugo organizacijo. Pri tem mora svoj delež prevzeti tudi občinska komunalna skupnost. Časa za odlašanje ni, kajti v pol leta bo plin v Celju.

DRAGO HRIBAR

AVTO + magazin
AVTO magazin

Mimogrede

Vina pa nimamo

NOVA GORICA, 9. febr. — Da so žgane pijače za zdravje bolj škodljive kot vino, je znana resnica. Prav tako drži, da postaneš pijanec s »pomočjo« žganih pijač hitreje in bolj zanesljivo, kot če piješ vino. Zmerno, seveda.

A kaže, da se v številnih bifejih te resnice še premalo zavedajo. Ali pa jim je »zavestno« bolj ljubo, če pijejo gostje več žganih pijač. Tako je tudi v Novi Gorici. »Ne, vina pa nimamo,« odgovarjajo celo v lokalu, katerega zaposleni združujejo svoje delo v delovni organizaciji, ki posluje v okviru sestavljene organizacije združenega dela »Fruktaa«. V tej sozd pa poslujeta, kot je znano, dva »močna« pridelovalca vina. Vipavska vinska klet in Zadružna klet Dobrovo iz Brd.

B. P.

AVTO + magazin
AVTO magazin

T. Djuričič prvič prvak

V prvi disciplini 33. državnega prvenstva v tekih — na 30 km 20 udeležencev — Jelenc je med tekmo odstopil

ŽLEBE, 9. febr. — Delavec jeseniške železarne, 21-letni Tone Djuričič (OZSO Jesenice) je prvi zmagovalec XXXIII. državnega prvenstva v smučarskih tekih, ki se je danes začelo v odlični organizaciji SK Olimpija. Od štarta do cilja je zanesljivo vodil v teku na 30 km, ki je bil na eni najtežjih prog, na katerih so se najboljši jugoslovanski tekači doslej merili v tej disciplini.

Plavolasec — smučarski tekači simpatičnemu fantu pravijo kar »Djuka« — med člani še ni bil nikoli državni prvak. (naši najboljši zmajo v nogah približno 6.000 km) od vsega začetka odločno pognal v odločno in lepo, a sila zahtevno smučino in tudi v nadaljevanju tekel brezkompromisno, na zmago. Že pri 10 km je bil najhitrejši (33.36), 56 sekund pred branilcem naslova Tajnikarjem (Gorje), Maks Jelenc (34,32) in Poklukar (34,59) pa sta tekla na 3. in 4. mestu. Kar Filip Kalan, eden izmed favoriziranih tekmovalcev, ni nastopil, je bilo jasno, da bo boj za naslov samo med temi štirimi prekaljenimi tekači. In še preden so najboljši pretekli drugič desetkilometrski krog, je prišla s proge presenetljiva novica: veliki borec Maks Jelenc iz Dražgoš, ki stopa ni izobesil bele zastave v znak predaje, je odstopil, izčrpan od velikih telesnih naporov, predaji pa je botrovala hrbtnične tudi slaba izbira maž. Najhitrejši, Tone Djuričič, pa je odločno tekel dalje in svojemu najresnejšemu tekmecu, lanskemu prvaku Tajnikarju, ki se ga je najbolj bal, odšteipnil še nadaljnjih 30 sekund, tako da je pri 20 km vodil s prednostjo 1.26 minute. Poklukar je zadržal 3. mesto, vendar z manjšimi možnostmi na uspeh.

Zadnjih 10 km, že velikokrat odločilnih v teku na 30 km, je bilo potem samo še v znamenju dvoboja Djuričič — Tajnikar. Ugibanj o izidu napornega teka je bilo veliko: ali bo Djuričič vzdržal do konca, bo Tajnikar — podobno kot lani v Gorjah — v finišu ubranil naslov? Jeseničan je uspešno odbil vse napade Tajnikarja in naposled zasluženo slavil s prednostjo 55 sekund.

»Kadar sem kak tek dobro začel, sem ga tudi dobro končal,« je na cilju izjavil ves nasmejan Tone Djuričič. »Brižkone sem danes imel svoj dan, za zahtevno progo z mnogimi vzponi in malo ravnine sem bil dovolj močan in dovolj hiter, kar je ob neizmerni volji odločilo tek.«

»Sprva sem tekel slabo, pozneje zamujenega nisem mogel več nadomestiti na težavni progi, bržkone, ker se danes nisem branil pravilno,« je izjavil Tajnikar, ko je čestital svojemu velikemu tekmecu za naslov. »V začetku sem tekel preveč zadržano.«

»V prvem krogu se nisem počutil najbolje, potlej pa je bilo že prepozno, da bi še lahko ujel Tajedkanja in Djuričiča.« je pristavil Vinko Poklukar.

Rezultati, člani, 30 km: 1. Tone Djuričič (OZSO Jesenice) 1:44,27, 2. Tajnikar (Gorje) 1:45,22, 3. Poklukar (Gorje) 1:47,02, 4. Reberšek (Triglav) 1:49,40, 5. Burgar (Gorje) 1:57,19, 6. Rak (Ihan) 1:58,54, 7. Mrak (OZSO Jesenice) 2:00,13, 8. Šterk (Olimpija) 2:03,50, 9. Zupanc (Triglav) 2:05,46, 10. Ivančič (Loška dolina) 2:06,57, 11. Jamnik (Olimpija) 2:07,34, 12. Lotrič (Triglav) 2:07,39, 13. Gregorič (Triglav) 2:08,03, 14. Reš (Radovljica) 2:08,46, 15. Miha Jelenc (Triglav) 2:10,04, 16. Čečar (Romanija) 2:11,15 in 17. Mihelčič (Goranin) 2:20,06 (trije tekači so odstopili).

Prvenstvo se bo nadaljevalo v soboto: otvoritev bo ob 8. uri, začetek tekmovanja pa ob 9. uri.

H. Ü.

KAJAKAŠTVO

Prijavljenih 35 držav

BEOGRAD, 9. febr. — Za svetovno prvenstvo v kajakaštvu na mirnih vodah, ki bo pod pokroviteljstvom predsednika Tita od 10. do 13. avgusta v Beogradu, se je doslej prijavilo 35 držav. Vsa dela na Adi Ciganliji, kjer se bodo merili najboljši kajakaši in kanuisti na mirnih vodah, pa bodo končana do 1. junija.

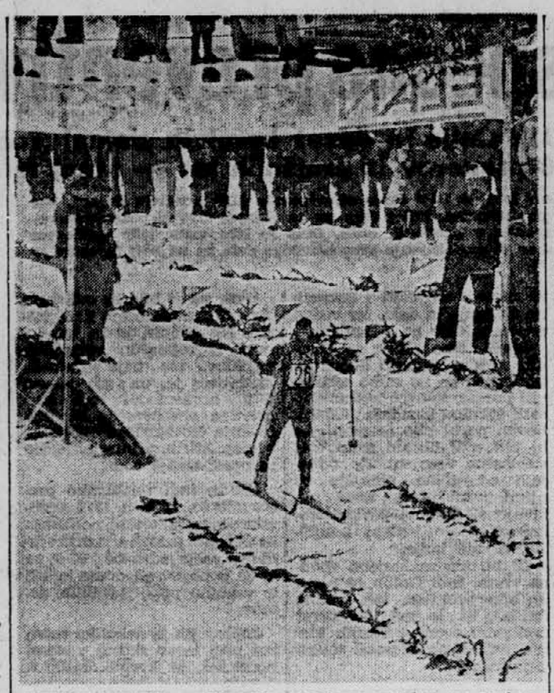

LETOS DRUGI — Branilec naslova v teku na 30 km, član TVD Partizan iz Gorij Franc Tajnikar (na sliki) je po srditem boju z novim prvakom Tonetom Djuričičem zasedel 2. mesto. Foto: Pukšič

Najboljša ekipa Kranja

II. smučarsko prvenstvo ljubljanskega armadnega območja se je začelo z zmago Cvajnarja v teku na 10 km

SKOFJA LOKA, 9. febr. — Prvo zmago na II. smučarskem prvenstvu ljubljanskega armadnega območja, ki se je začelo danes dopoldne na Starem vrhu, je dosegel Bojan Cvajner, član ekipe Kranja. Njegova zmaga v teku na 10 km je bila več kot prepričljiva, saj je drugouvrščeni Cveto Podlogar zaostal več kot 2 minuti. V ekipni konkurenci je prvo mesto osvojila ekipa Kranja.

Proga na Starem vrhu je bila kljub novozapadlemu snegu odlično pripravljena. Dolga je bila 5 km, tako da so jo morali tekmovalci prevoziti dvakrat. Imela je dva lažja vzpona in en spust, v glavnem pa je potekala po ravnem.

Startalo je 28 vojakov — smučarjev. Vsi tekmovalci so se borili srčno, vsak je hotel biti med najboljšimi. Dosegli so dobre rezultate, tudi tisti, ki se pred prihodom v JLA niso aktivno ukvarjali s smučarskih tekom. Največja favorita sta bila seveda mladinska državna reprezentanta Cvajnar in Podlogar; v boj za kolajne pa bi lahko posegli še Pogačar, Kordež in pa Burič, ki se je nekajkrat odlično uvrstil na tekmovanjih za jugoslovanski smučarski pokal. Cvajnar, ki se s smučarskim tekom ukvarja že skoraj 10 let, si je že na polovici proge nabral minuto prednosti pred tovarišem iz ekipe Podlogarjem, trebjeuvrščeni Leopold Kordež pa je zaostajal slabo minuto in pol. Tak je bil tudi vrstni red na cilju, le da je Cvajnar prednost še povečal.

Najbolje so se odrezali Kranjčani, ki so zasedli prva štiri mesta in tako s premočjo zmagali v ekipni konkurenci. Na zadnje mesto se je uvrstila ekipa Vrhnika. Vrhničani so namreč štartali kasneje, potem ko jim je čas že tekel.

Jutri bo na sporedu biatlon. Proga bo dolga 10 km, tekmovalci pa bodo morali med tekom enkrat streljati s polavtomatsko puško na tarče, ki bodo oddaljene 100 m. Vsak tekmovalec bo imel na voljo 10 nabojev. Startalo bo 40 vojakov iz 6 ekip.

Rezultati: tek na 10 km: 1. Cvajnar 35:42,03, 2. Podlogar 37:51,84, 3. Kordež 38:38,95, 4. Pogačar (vsi Kranj) 38:58,90, 5. Pavšiha (Post) 41:36,12, 6. Burič (Kr) 42:03,86, 7. Krapež (Mb) 45:50,70, 8. Jelenc (Kr) 46:10,18, 9. Vidmar (Post) 46:14,23, 10. Bantan (Mb) 36:34,78; **ekipno:** 1. Kranj, 2. Maribor, 3. Postojna.

Izjave

BOJAN CVAJNAR: »Proga je bila odlično pripravljena, kot nalašč za tek na vojaških smučeh, obenem pa tehnično zelo zahtevna. Za tek na taki stezi moraš biti dobro telesno pripravljen. Jaz se nisem najbolje počutil, saj sem pred krškim prebolel angino. Moj najhujši tekmec je bil Cveto Podlogar, moj najboljši prijatelj. Tokrat sem bil jaz boljši.«

CVETO PODLOGAR: »Tokrat sem imel precej smole. Slabši tekmovalci se niso umikali. Padel sem in izgubil dragocene sekunde. Toda tudi drugo mesto je lep uspeh. Proga je bila dokaj zahtevna.«

DRAGAN BURIČ: »Imel sem slabo štartno številko — 2. Proga še ni bila idealna in tako tudi ne dovolj hitra. Poleg tega pa mi danes ni šlo kot bi moralo. Imel sem krizo. Prav zato sem kar zadovoljen z uvrstitvijo. Sicer pa se s smučarskih tekom ukvarjam že dolgo. Pri nas v Gorskem Kotarju, odkoder sem doma, je dovolj priložnosti za to. Letos nastopam kot član ekipe ljubljanskega armadnega območja na tekmovanjih za jugoslovanski smučarski pokal, kjer sem dosegel že nekaj odličnih uvrstitev. Upam, da se bom uvrstil v ekipo, ki bo branila najvišji naslov na smučarskem prvenstvu JLA marca na Jahorini.« BRANKO SOBAN

PRVI V TEKU NA 10 KM — Bojan Cvajnar.

PROGA JE TERJALA PRIPRAVLJENOST — Udeleženci teka na 10 km na II. smučarskem prvenstvu armadnega območja so utrujeni prihajali na cilj. Na sliki: drugouvrščeni Cveto Podlogar. Foto: Zrnec

Sprejet rebalans proračuna MIS

Podpisali samoupravni dogovor na ravni SR Hrvatske

ŠPLIT, 9. febr. — V direkciji osmih sredozemskih iger so danes podpisali družbeni dogovor na ravni Hrvatske za financiranje iger oziroma za povečanje sredstev od 554 milijonov na 884 milijonov dinarjev.

Družbeni dogovor so podpisali zastopniki izvršnega sveta Hrvatske, skupščine občine Split, zveze za telesno kulturo Hrvatske, loterije, nogometne zveze Hrvatske in petih prvoligaških nogometnih klubov Dinamo, Osijeka, Zagreba, Rijeke in Hajduka.

HOKEJ NA LEDU

SLOVENSKO-HRVAŠKA LIGA

Stavbar : Celje 4:9 (1:4, 0:5, 3:0)

MARIBOR — Dvoranski hokejski turnir slovensko-hrvaške lige med ekipama Stavbar iz Maribora in Celja je bil zelo zanimiv. Gledalcev 1100, sodniška dvojica Petelin in Andrejko (Ljubljana). Strelci za Stavbar: Jevšenak 3 in Bahč, za Celje pa Felc 4, Bratec 2, Sendelbach, Ograjenšek in Filipović.

V izredno razburljivih prvih dveh tretjinah so se veliko bolje znašli Celjani, predvsem spretni in hitri Felc. F. D.

Borci na trnovskem maratonu

Združenje SŠD v Italiji bo sodelovalo s 67-člansko ekipo

IDRIJA — V nedeljo ob 9.30 bo častni pokrovitelj, načelnik generalštaba JLA, generalpolkovnik Stane Potočar-Lazar dal znak za skupni štart 4. trnovskega smučarskega maratona, najbolj množične smučarske prireditve v Jugoslaviji.

Prireditelj sprejema vsak dan še nove prijave, čeprav je prijavni rok že potekel; zamudniki se bodo lahko prijavili še v nedeljo v Črnem vrhu med 7. in 9. uro v prijavnem centru pred hotelom Bor. Zlasti veliko je letos kolektivnih prijav. Združenje slovenskih športnih društev v Italiji je prijavilo 67-člansko ekipo; najštevilnejši so člani SK Devin, nato športnega krožka Kras, SPD Gorica, srednje šole Ivan Trinko (Gorica) itd. Iz Italije bo sodelovalo še več drugih ekip.

Osnovno šolo Lovrenc na Pohorju bo zastopalo kar 29 pionirjev, OS Janka Premrla-Vojka (Črni vrh) 16, ŠSD Polet iz Logatca 13 itd. Med društvi Partizan se je izkazal doslej Vič z 29 prijavami, TVD Duplje pa je prijavilo 8 udeležencev.

Igralec SNG Marjan Hlastec bo sodeloval v malem maratonu, stalni udeleženec, nosilec spomenice 1941 in član štaba IX. korpusa NOV in POJ Albin Vengust-Bine, predsednik IS skupščine mesta Ljubljana, se je tudi tokrat prijavil za maraton. Republiški odbor ZZB NOV Slovenije bo podaril borcem NOV in POS, najstarejšim udeležencem, tri lepe pokale s posvetilom. Po podatkih prijavne službe so se še prijavili naslednji borci: Vincenc Rupnik (69 let, Zadlog), Karl Jelenc (65, Dražgoše), Karl Zgavec (65, Veliko Ubeljsko), Jože Knific (63, Jesenice) in drugi, med njimi največ med 55. in 65. letom. Močno ekipo je prijavilo ZZB NOV iz Bohinjske Bistrice.

J. O.

NOVO NA TUJEM

TAMPERE — V prijateljski medržavni tekmi je švedska hokejska reprezentanca premagala ekipo Finske z 2:1 (0:0, 2:1, 0:0).

S čarterjem za DP

LJUBLJANA — Smučarska zveza Slovenije je v organizaciji turistične agencije Globtour pripravila skupen odhod z letalom na državno člansko smučarsko prvenstvo v alpskih disciplinah, ki bo v Mavrovem. Odhod bo v torek 14. 2. ob 11. uri z Brnika, povratek pa v nedeljo 19. t. m. ob 21. uri z letališča v Skopju.

Tokrat brez Eve Jeler

Na prvenstvu Slovenije v namiznem tenisu branita naslova le Uroš Rak in par Čadež-Kovač — 31. šampionat

LJUBLJANA — V Murski Soboti bo v soboto in nedeljo, 11. in 12. t. m., prvenstvo SRS za posameznike in dvojice v članskih disciplinah. To bo že 31. povojno prvenstvo, na katerem bo nastopilo 64 članov, 48 članic ter po 32 parov v vseh treh kategorijah.

Od lanskih zmagovalcev bosta branila naslova le Uroš Rak med posamezniki in mladinska dvojica Čadež-Kovač, ki je lani presenetljivo zmagala v igrah mešanih dvojic. Že pred začetkom prvenstva so odpovedali udeležbo Eva Jeler (tudi par Jeler-Verstovšek) in pa še par Koman Šarlah. Z odstopom Eve Jeler je konec njene neprekinjene osemletne vladavine pri članicah, ki je trajala od sezone 1969/70. Za Pirčevo, Korpom in Veckom se je umaknila še zadnja igralka večjega formata v Sloveniji, ki je vrsto let nastopala za barve državne mladinske in članske reprezentance, nikoli pa ni imela te sreče, da bi se med posamezniki povzpela na najvišje mesto v državi.

Danilo Klinger največji favorit

Do obračuna s sedanjim prvakom Urošem Rakom naj bi po žrebanju prišlo v polfinalu sobotnega prvenstva. Na NTZS v Ljubljani so že opravili žrebanje, na katerem so nosilci skupin prišli na naslednja mesta: 1. Uroš Rak (Ol), 2. Frank (Mb), 3. B. Rak (Ol), 4. Klinger (Ol), 5. Vinčec (Ol), 6. Kovač, 7. Horvat (oba Sob), 8. Urh (Ol). Po tej razvrstitvi bi se morali v četrtfinalu pomeriti: U. Rak — Urh, Frank — Horvat, B. Rak — Kovač, Klinger — Vinčec, seveda če ne bi prišlo do presenečenj. Več dobrih igralcev preži namreč na svoje tekmece v posameznih osminah ter jim lahko precej zmešajo štrene. Po zadnjih izidih pa ostaja Klinger seveda prvi in skoraj edini tekmec za prvo mesto. Prav malo verjetno je, da se bo kdo od mladih tako razigral, da bi ogrozil uvrstitve najboljših članov. Pri tem pa imata največ možnosti seveda z EP na mladino Frank in pa državni mladinski reprezentant Kovač. Nekaj obračunov bo ostalo samo mladinskih tako npr. četrtfinale po napovedi med Frankom in Horvatom, mladinskim državnim prvakom.

Pri članicah Verstovškova

Verstovškova ne bi smela imeti resne tekmice, zlasti po odhodu Eve Jeler. »Večna druga«, ki šma skoraj toliko drugih mest, kot jih je imela Jelenjeva prvih, igra na zadnjih tekmovanjih zelo dobro. Že na več svetnih turnirjih pa je prišla med najboljše osmerico in mlade ji ta čas še zdaleč niso kos.

Vrstni red nosilk skupin je takle: 1. Verstovšek, 2. Čadež, 3. Džanikič, 4. Langenhoic (vse Ol), 5. Ačko, 6. Horvat (oba F.), 7. Zakojšič (Tr) in 8. Logar (F). Po načrtih na papirju čakajo na udeležence naslednji četrtfinalisti: Verstovšek — Logar, Čadež — Zakojšič, Džanikič — Horvat in Langerholc — Ačko. Od »nevarnih« je Andreja Oštertkova v skupini Logarjeve, druge nosilke skupin pa nimajo posebno nevarnih tekmic na svojih področjih.

V igrah parov bodo za naslove novih prvakov najhujši tekmeci prvi članih U. Rak-Klinger, Horvat-Kovač ter para Frank-Cajnar in Vinčec-Urh. Pri članicah Verstovškova in Čadeževa, ob Langenholčevi in Džanikičevi ter ravenskih parih Logarjevi in Ačkovi ter Trbižajnovi in Horvatovi. Velika favorita v igrah mešanih dvojic pa sta Verstovškova in Klinger, lanska prvaka Čadeževa in Kovač pa bosta morala zaigrati na vso moč, če bosta hotela naslov obdržati. Glede na veliko vlogo obeh favoriziranih igralcev Klingerja in Verstovškove se prav lahko dogodi, da bosta oba igralca pobrala prav vse naslove ter se kar po trikrat okrasila z zlatom.

Prvenstvo bi moralo dati tudi dokončni odgovor na vprašanje, do kam so v svojem razvoju prišli mladinci, ki doslej s premočjo osvajali vse naslove v državi, sedaj pa se že pojavljajo posamezni resni tekmeci v mladinskih kategorijah tudi v drugih republikah. Doslej tega odgovora nismo dobili.

D. N.

Planica nared

Na 90-metrski skakalnici 40 udeležencev DP — Prireditelji so imeli težave

PLANICA, 9. febr. — V planiški dolini je slednjič nared 90-metrska skakalnica. Organizator državnega prvenstva za člane, komisije za skoke SZJ, je z velikimi napori pripravila skakalnico za sobotno tekmovanje.

Zaradi visokega in mehkega snega je bilo namreč težko urediti napravo. Organizatorju so pri pripravljanju skakalnice pomagali kroparski smučarski delavci in kadeti šolskega centra RSNZ iz Tacna. V petek dopoldne bo uradni trening, v soboto ob 10.30 pa se bo začelo 33. državno prvenstvo za člane v skokih. Naslov prvaka brani Kranjčan Bogdan Norčič, ki bo imel letos brškone nekoliko težje delo, da ponovno osvoji naslov državnega prvaka. Nastopilo bo okoli 40 skakalcev, saj imajo pravico nastopa le tekmovalci od 1. do 6. razreda in najboljši iz posameznih regij ter najboljši starejši mladinci, ki imajo vsaj 4. razred.

Naslednji dan, to je v nedeljo, pa se bodo pomerili člani še enkrat, in sicer v Žiberšah pri Logatcu, kjer bo ob 14. uri na 90-m skakalnici republiško prvenstvo. To bosta zadnji dve preskušnji pred odhodom naših skakalcev na SP v Lahti.

J. JAVORNIK

Pionirji za pokal SRS

BRASLOVČE — Smučarsko društvo Braslovče prireja pod pokroviteljstvom izvršnega sveta skupščine občine Žalec v nedeljo, 11. t. m., ob 14. uri smučaške skoke na 25-metrski skakalnici v Braslovčah za mlajše in starejše pionirje za pokal SRS. Prijave sprejema smučarsko društvo Braslovče (telefon 720-043) še v nedeljo do 9. ure.

Veleslalom dobila Morerod

Svetovna prvakinja Maria Epple je bila diskvalificirana

MEGEVE — Najboljše smučarke sveta so v okviru 43. tekmovanja za pokal Arlberg-Kandahar opravile peti letošnji veleslalom za svetovni pokal, še zadnjo preizkušnjo pred turnejo po ZDA. Zmagala je švicarka Lise Marie Morerod, ki je s tem prevzela vodstvo v tekmovanju za SP v veleslalomu. Zanimivo je, da so novo svetovno prvakinjo v tej disciplini, Nemko Mario Epple po prvi vožnji (v kateri je zasedla drugo mesto) diskvalificirali zaradi prezgodnjega štarta.

Vrstni red: 1. Morerod (Švi) 2:36,85, 2. Moser (Avs) 2:38,44, 3. Serrat (Fr) 2:38,91, 4. Pelen (Fr) 2:39,07, 5. Wenzel (Lie) 2:39,25, 6. Kaserer (Avs) 2:39,53, 7. Soellner (Avs) 2:39,55, 8. Nelson (ZDA) 2:39,74, 9. Cooper (ZDA) 2:39,88, 10. Dorsey (ZDA) 2:40,39.

V skupnem seštevku za svetovni pokal vodi Wenzlova (Lie) s 149 točkami, sledijo pa Morerod 135, Moser 126, Serrat 96, M. Epple 53 itd., zaporedju veleslaloma pa je položaj tak: 1. Morerod 90, 2. Wenzel 89, 3. Kaserer 62, 4. M. Epple 57, 5. Serrat 45 točk.

Veleslalom za najmlajše

TRŽIČ — SK Tržič bo priredil v soboto medtrškovni veleslalom za cicibane gorenjske regije, v nedeljo pa veleslalom za cicibane zahodne regije. Tekmi bosta v Hrastjah z začetkom ob 10.30. V primeru odjuge bo tekmovanje na Zelenici.

Zimske igre elektrogospodarstva

KRANJSKA GORA — Elektroinštitut »Milan Vidmar« in Elektronabava sta prireditelja letošnjih že 21. zimskih iger elektrogospodarstva Slovenije. Veleslalom bo to soboto v Kranjski gori, tekl pa naslednjo soboto v Črnem vrhu. Za veleslalom je pripravljenih več ko 460 tekmovalcev in tekmovalk.

T. B.

Zupančičeva 2.

Velik uspeh mlade ljubljanske telovadke na tekmovanju za GP Francije

LJUBLJANA — Z nastopa na mednarodnem gimnastičnem tekmovanju Grand Prix v Franciji se je vrnila mlada ljubljanska telovadka Alenka Zupančič, ki je dosegla imeniten uspeh — drugo mesto v mnogoboju ter po eno zlato in srebrno odličje, za nameček pa je navdušila tudi gledalce.

V Valenou, mestu, ki je kakih 60 km oddaljeno od Grenobla je nastopilo 37 tekmovalk in 8 ekip (sestavljenih iz po 4 tekmovalk) iz Nizozemske, ZRN, Španije in Francije.

Jugoslavijo je zastopala le Alenka Zupančič, ki je nastopila v posamični konkurenci. Razlog je enostaven. Francozi, ki so to tekmovanje letos pripravili prvič, so pač menili, da v Jugoslaviji ne premoremo štirih dovolj dobrih tekmovalk, ki bi lahko nastopile tudi v ekipni konkurenci. Alenkin nastop jih je brž

SLOVENJ GRADEC

„Previsoka cena" za zdravo okolje?

Čisto okolje, o katerem zadnji čas veliko govorimo, nikakor ni poceni. Posebej še, ko nam donedavna sploh ni bilo mar, kakšne so reke, kakšen zrak, svet okrog nas.

Vsi smo za zdravo, urejeno življenjsko okolje, toda ko je potrebno dati denarce za to, večkrat ravno nismo pri volji. O tem so se nedavno prepričali tudi v Slovenj Gradcu.

Trikratni pomor rib v Mislinji je opozoril na nevzdržen odnos do narave. Trikrat je z industrijsko odplako v reko pritekel tudi strup in trikrat niso odkrili krivca. Analize vzorcev zastrupljene vode in poizvedovanja za to pristojnih niso dali odgovora na mnogokrat postavljeno vprašanje: kdo je krivec? To in ugotovitev inšpekcijskih služb, da imajo v delovnih organizacijah slabe, pomanjkljive čistilne naprave, je spodbudilo k hitrejšim ukrepom za zaščito okolja.

Slovenj Gradec potrebuje čistilno napravo. Do takšnega sklepa so kaj hitro prišli, zataknilo pa se je, ko je bil govor o tem, kako zagotoviti denar za kolektor in čistilne naprave. Razprava o tem še ni končana, vendar se je že zdaj izkazalo, da nekateri industrijski onesnaževalci niso ravno dobre volje, ko so zvedeli, koliko naj bi prispevali za skupno čistilno napravo. Ne gre za to, da bi povsem zanikali svojo obveznost, vendar večina govori o tem, da je treba najti vnajbolj ustrezna merila oz. dogovor o financiranju gradnje čistilne naprave«.

Na dlani je, da bodo za čistilno napravo morali dati največ prav tisti, ki Mislinjo najbolj onesnažujejo. To so tovarna usnja, bolnišnica, tovarna meril in Fecro. Merilo za prispevek h gradnji čistilnih naprav — količina porabljene vode in stopnja onesnaževanja — je verjetno edino pravilno in mu tudi govorniški spretneži in »vplivni možje« ne bodo mogli oporekati.

Čistilna naprava ne bo zrasla zastonj ali sama po sebi, za njo bo potrebno prispevati tudi del dohodka. To pa je tisto, kar nekaterim gospodarstvenikom ni najbolj všeč. Vendar: če dohodek pridobivajo tudi z onesnaževanjem reke, bodo del dohodka poslej namenili še za to, da bi okolje, v katerem živijo, ohranili zdravo.

Cena za zdravo okolje namreč nikoli ni previsoka. Tisti, ki tako mislijo, ne mislijo na jutri.

In končno: če so tudi občani, individualni porabniki vode, pripravljeni prispevati za izgradnjo čistilne naprave, potlej v delovnih organizacijah nimajo moralne pravice oporekati tej preprosti, a zelo argumentirani računici.

V Slovenj Gradcu često pravijo, da so mesto bogate kulturne dejavnosti. Tudi odnos do narave je kultura!

IVAN PRAPROTNIK

IZVIREN PEČAT KULTURNEMU PRAZNIKU

Žeja po knjigi narašča

V Murski Soboti so začeli teden Komunista in akcijo »Družba in knjiga« — Zbor bralcev kot knjižni animator

MURSKA SOBOTA, 9. febr. — Poglavitni kulturni dogodek za Prešernov in Župančičev praznik je bil v Murski Soboti včerajšnji slavnostni in obenem delovni začetek tedna Komunista oziroma akcije »Družba in knjiga«, ki bo potekala vštric še z drugo Komunistovo akcijo »Človek, delo in produktivnost«. Akcijo vodijo družbenopolitične in delovne organizacije ter kulturne ustanove, vodilna delovna vloga pa pripada občinski konferenci ZKS v Murski Soboti ter založbi Pomurski tisk.

Sinočnjo otvoritev akcije »Družba in knjiga« so slovesno začeli z recitacijami Župančičevih pesmi v slovenščini in madžarščini, direktor Pomurske založbe Jože Ternar pa je spregovoril o vlogi knjige in navedel pri tem nekaj klenih Župančičevih misli. Predvsem pa je naglasil, da se v Pomurju povpraševanje po leposlovni, družboslovni in izobraževalni knjigi vobče nenehno veča. Žejo po knjigi uspešno tešijo v tem koncu Slovenije tudi Pomurska založba, ki že blizu 25 let oskrbuje z dobrimi knjigami Pomurce in rojake madžarske narodnosti; poverjena pa ji je tudi skrb za knjigo za Slovence v Porabju. Besedo je povzel tudi ugledni pomurski rojak, pisatelj Miško Kranjec, ki so ga skupaj s književnikoma Francetom Forstneričem in Dragom Jančarjem povabili v okviru akcije »Družba in knjiga« na včerajšnja prva srečanja bralcev z avtorji.

Na Slovenskem povsem nov in izviren dogodek je bila včerajšnja ustanovitev zbora bralcev v okviru murskosoboške knjigarne Dobra knjiga. Brž̌čas gre za enega prvih takih zborov pri nas, ki bo samoupravno vplival ne le na kulturno poslanstvo knjigarne, marveč tudi na program Pomurske založbe in bo potemtakem nekakšen zbor uporabnikov in kupcev knjige. Dokler še nimamo temeljnih skupnosti za knjigo in ko še čakamo na sprejem zakona o založništvu, bo murskosoboški zbor bralcev, ki so mu včeraj člani izvolili tudi 9-članski svet, moral torej odigrati tudi vlogo delegatskega telesa, ki bo vplivalo na založništvo in distribucijo dobre knjige.

Pomenil pa bo še več, kot je povedala poslovodkinja knjigarne Dobra knjiga Marica Šiker; zbor bo namreč tudi sam združeval in spodbujal najbolj zavzete občane in ustanove za širjenje dobre knjige v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in šolah, torej bo tudi knjižni kulturni organizator in animator. Že na včerajšnjem prvem zasedanju zbora bralcev je glavni urednik Pomurske založbe Jože Hradil razgrnil osnutek knjižnega programa založbe za letošnje leto.

Po ustanovitvi zbora bralcev so njegovi člani in predstavniki družbenopolitičnega in kulturnega življenja v Murski Soboti odšli na otvoritev bogate razstave o Otonu Župančiču v murskosoboški Študijski knjižnici.

Danes se je pisatelj Miško Kranjec srečal s svojimi bralci med delavci Agromerkurja ter z občani v beltinski čitalnici. Druga dva literarna gosta, Forstnerič in Jančar, pa sta sinoči brala iz svojega dela dijakom v soboškem dijaškem domu, kjer se je razpletel tudi zanimiv pomenek o Župančiču in Prešernu pa o današnjem položaju knjige.

Murskosoboška akcija »Družba in knjiga« kajpada ne bo ostala samo pri opisanih prireditvah, marveč bo potekala vse leto in bo nenehno spodbujala družbenopolitične, kulturne in delovne organizacije k skrbi za širjenje lepe in izobraževalne knjige.

E. Č.

Glasilo učencev OŠ Ivan Cankar

MARIBOR, 9. febr. — Učenci osnovne šole Ivan Cankar v Mariboru so izdali prvo številko pionirskega glasila »Iskrice« za šolsko leto 1977—1978. Glasilo, v katerem so proza, pesniška in likovna dela učencev vseh razredov te osnovne šole, je uredil in pripravil uredniški odbor, ki ga sestavljajo člani literarnega krožka Vlasta Oberčkal, Marjetka Rojko, Simona Lavuger, Rosvita Markovič in Sabina Vogrin ter mentorji Zlata Žižek, Zlatka Čermelj, Dragica Rogl in Jože Debevc.

V. V.

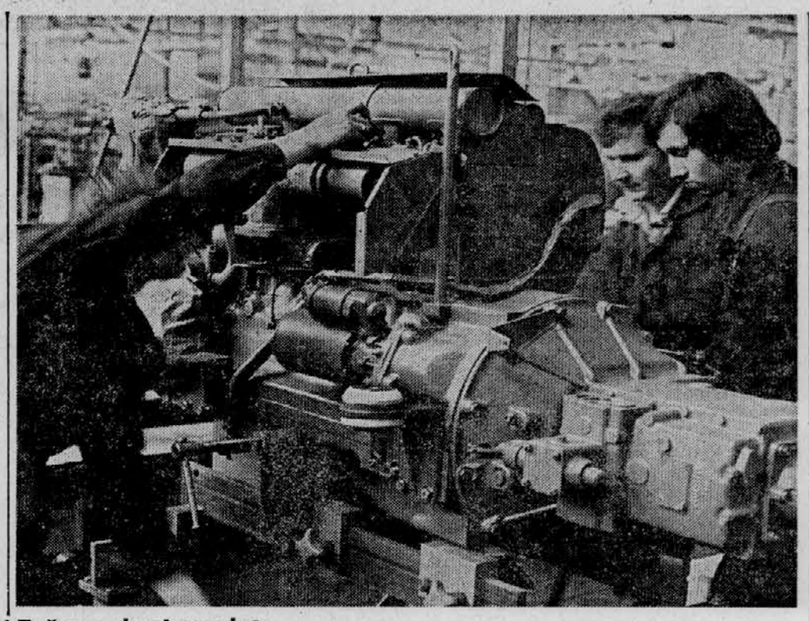

Težave skozi vse leto

MARIBOR, 9. febr. — Prav tako kot leto poprej, tudi lani v TAM SCU TOZD Montaža niso dosegli načrtovane proizvodnje. Finalizirali so skupno 9470 vozil, medtem ko so jih načrtovali 10200. Skozi vse leto jih je namreč pestila nepravočasna oskrba z osnovnim materialom, ki je bila glavni krivec za samo 89,1-odstotno realizacijo zastavljenega načrta.

M. S.
Foto: B. Čerin

Mariborčani o zdravstvenem varstvu

Socialistična zveza o rezultatih javne razprave

MARIBOR, 9. febr. — Danes je predsedstvo občinske konference SZDL Maribor obravnavalo poročilo o javni razpravi, katere predmet je bil samoupravni sporazum o zdravstvu. Ugotovili so, da se je razprava v največ primerih osredotočila na prispevke uporabnikov k stroškom zdravstvenega varstva in opozarjala na določene negativne posledice predlagane participacije. Nekateri so se v razpravi zavzemali za razširitev kroga uporabnikov, ki so oproščeni plačila participacije, ponekod pa so predlagali namesto participacije zvišanje prispevne stopnje za zdravstvo. Pogoste so bile tudi pripombe delovnih ljudi in občanov, da je treba tudi v samem zdravstvu poiskati notranje rezerve in izboljšati organizacijo dela zdravstvenih delavcev, nad katero zdaj mnogi negodujejo.

Ob oceni javne razprave so na seji predsedstva občinske konference SZDL Maribor ugotovili, da je zdravstvena skupnost vrsto predlogov in pripomb iz javne razprave sprejela in vnesla v spremembe sporazuma. Na predsedstvu OK SZDL Maribor so podprli stališče sveta za socialno politiko in zdravstvo ter koordinacijskega odbora za načrtovanje družine, da je participacija eden od regulatorjev pretiranega in nepotrebnega koriščenja zdravstvenih uslug. Hkratj so se zavzeli tudi za varčevanje na tem področju. Podprli so tudi dodatni predlog, ki je bil dan v javno razpravo, da se oprostijo plačila prispevka za zdravila občani v primeru rakastih obolenj, sladkorne bolezni, živčnih in živčno mišičnih obolenj ter duševnih bolezni.

M. K.

POMENEK

Izhodišča so že znana

»Razvojna pot dolgo terja nov RTV dom, a je vedno ostalo le pri obljubah,« pravi sedanji direktor Radia Maribor

MARIBOR, 9. febr. — Radio Maribor je regionalna radijska postaja. Vendar ne majhna, in tudi zelo pomembna je. Njen glas seže daleč čez občinske meje in tudi čez državno mejo, vse tja do Gradca. Obenem pa se Radio Maribor bori s hudo prostorsko stisko. Štirilnštirideset zaposlenih, med katerimi je 14 novinarjev, se stiska v več desetletij stari stavbi na Koroški cesti 19 v Mariboru. Kakšne so današnje naloge mariborskega radia ter načrti za prihodnost, smo skušali izvedeti v razgovoru z njihovim novim direktorjem Stojanom Požarjem.

Še pred nekaj leti ste bili v Mariboru predsednik. Pred in po tem pa ste opravljali mnoge pomembne družbene funkcije. Kako sedaj gledate na svoje novo delovno mesto?

»Mislim, da je moje sedanje delo najbližje tistemu, ki sem ga vse do sedaj opravljal. Kolektiv sem poznal, poznal sem potrebe in težave. Zato lahko takoj na začetku povem, da ne mislim ničesar postavljati na novo, saj so izhodišča za razvoj že davno znana. Jasno mi je tudi, da prihajam v izredno ugodnem družbenem času, ko vse večje množice ljudi vstopajo v politično življenje in pri tem mediju se da to množično gibanje najbolje spremljati.«

Toda če hočete družbenopolitično življenje resnično dobro spremljati, je potrebno še kaj več kot le dobra volja in delavnost.

»Res je. Že takoj ko prideš na radio Maribor vidiš, da uporabiti kot svoje dopolnilo.«

Program radia Maribor slišijo tudi daleč preko jugoslovansko-avstrijske meje, žal pa vas ne slišijo na avstrijskem Koroškem. Ali lahko tudi na tem področju pričakujemo kakšne spremembe?

»Radio je takšen medij, za katerega ni meja. Zato ga je treba kar najbolje uporabiti za povezovanje ljudi z obeh strani meje, ne glede na politiko, saj je na te stvari treba gledati bolj dolgoročno. Pa tudi na Koroško bi lahko prišli s svojim programom, vendar le pod pogojem, da se priključimo na oddajnik na Plešivcu. Nam bi se bilo treba res samo priključiti, saj koroške oddaje imamo že sedaj.«

VASJA VENTURINI

Edini cilj — zagotoviti nepristranost

Ustanovili bodo sodišča združenega dela za zdravstveno varstvo

CELJE, 9. febr. — Sodišče združenega dela za področje zdravstvenega varstva, ki ga bodo ustanovili za občine Celje, Laško, Slovenske Konjice, Šentjur, Šmarje, Žalec, Sevnica in Brežice, v nobenem primeru ne bo moglo imeti sedeža v okviru regionalne zdravstvene skupnosti, ampak samo zunaj nje. V njem tudi ne bodo mogli delati neprofesionalni (zlasti ne zdravstveni) delavci, ker oboje ne bi zagotovilo nepristranosti, ki je menda edini cilj. Sporov najbrž ne bo malo in zdravstvena skupnost se bo v njih gotovo pojavljala tudi kot stranka.

Takšno je mnenje oziroma stališče izvršnega sveta, ki tudi meni, da bi lahko to sodišče delovalo kot samostojna ustanova.

D. H.

KOVINSKO-PREDELOVALNA INDUSTRIJA SE ŠIRI

Kako do nove orodjarne

V Lendavi načrtujejo ureditev orodjarne za skupne pomurske potrebe — Kovinarski šolski center v novi vlogi

LENDAVA, 9. febr. — Izvršni svet skupščine občine Lendava je že pred časom podprl pobudo delovnih organizacij, da bi na tem območju čimprej uredili poseben TOZD orodjarna, ki bi služil potrebam gospodarstva v občini in zunaj nje. V Pomurju se je namreč v zadnjih letih močno razvila kovinsko-predelovalna industrija, zato vse bolj pogrešajo tako specializirano organizacijo.

Na današnjem pogovoru direktorjev lendavskih delovnih organizacij, na izvršnem svetu skupščine občine, so ponovno proučili ta predlog in sprejeli več pomembnih sklepov. Udeleženci so soglašali s predlogom, da bi delovne organizacije in tozd združili delo in sredstva za uresničitev te pobude. V akciji sodeluje tudi lendavski kovinarski šolski center, ki je nosilec izobraževanja kadrov v kovinarski stroki za celotno regijo.

Zaradi zahtevnosti te naloge so predstavniki delovnih organizacij sprejeli tudi sklep o ustanovitvi posebne delovne skupine pri izvršnem svetu skupščine občine Lendava. Ta skupina bo predvsem ocenila dejanske potrebe po raznih orodjih in orodjarjih, da bi na tej osnovi oblikovali osnutek programa za ustanovitev temeljne organizacije orodjarna. Glede statusa bodoče orodjarne pa so predlagali, naj bi bila to temeljna organizacija v sestavu ustrezne že obstoječe delovne organizacije kovinarske stroke, s katero bi se tudi ustrezno samoupravno povezala. Obstaja pa še možnost, da bi osnovali poseben tozd orodjarna pri kovinarskem šolskem centru v Lendavi. O tem bo že v prihodnjih dneh stekla javna razprava v delovnih organizacijah in v občinski skupščini.

Načrtovalci tozda orodjarna seveda računajo na to, da bodo ob lastnih združenih sredstvih in opremi dobili tudi bančne kredite in denar iz drugih virov.

Ker je nosilec te naložbe kovinarski šolski center, so tudi na današnji seji izvršnega sveta skupščine občine Lendava postavili v ospredje vprašanje odkupa potrebne strojne opreme, ker je to pogoj za verifikacijo tega šolskega zavoda. Ker ima kovinarski šolski center v Lendavi tudi vlogo nosilca bodočega usmerjenega izobraževanja v Pomurju, so člani izvršnega sveta skupščine občine podprli pobudo direktorjev lendavskih delovnih organizacij o združitvi denarja za nakup potrebne strojne opreme. Gre za skupaj dva milijona dinarjev, stroje za šolo pa bodo naročili v tovarni »Prvomajska« v Zagrebu.

S tem bo lendavski kovinarski šolski center, kjer se zdaj šola 170 učencev, izpolnil pogoje za verifikacijo, to pa bo tudi pomembna naložba za strokovno usposabljanje strojnih tehnikov, orodjarjev, strugarjev, strojnih ključavničarjev in drugih profilov teh kadrov, po katerih je tudi v Pomurju vse večje povpraševanje.

BORO BOROVIČ

Sprehod po tržnicah

LJUBLJANA, 9. febr. — Današnji sprehod po ljubljanski tržnici — precej prazna je bila — smo nadaljevali v prodajalni Sadje-zelenjava, zato so poleg cen s trga v oklepaju napisane še cene v prodajalni družbenega sektorja. Predvsem so to tiste, ki se pri enakem artiklu precej razlikujejo. Če začnemo pri zeleni solati (endiviji), je kar pri vseh prodajalcih cena enaka — 20 dinarjev, radič pa stane od 36 do 60 dinarjev kilogram. Najdražji je motovilec, ki je po 80 oziroma 100 dinarjev kilogram. Cebula stane 20 (9,18) dinarjev kilogram, ohrovt od 10 do 14, brstični ohrovt 60 (23,20), zelena 30 (7,52), por od 25 do 30 (14), korenje od 16 do 20 (12), cvetača 20, zelje 10 (6,50), črna redkev od 10 do 20 (6,08), hren 60 (49,50), blitva 6 dinarjev šopek. Sadja je bolj malo ter ga prodajajo na stojnicah družbenega sektorja. Hruške so po 17 dinarjev, jabolka 12, pomaranče od 11,65 do 16,55, grenivke 11 dinarjev.

Na mariborski tržnici danes ni bilo veliko prodajalcev. Verjetno jih je prestrašil sneg, ki je začel zjutraj naletavati. Tisti, ki so kljub sneženju prišli, so prodajali endivijo po 15 do 20 din, cvetačo 20, krompir od 4 do 5, špinačo od 30 do 40, zelje od 8 do 10, kislo zelje 18, kislo repo 16, fižol 25, korenje od 15 do 20, peteršilj od 30 do 40 in jajca od 2,40 do 2,60 dinarja. Jabolka dobite za 8 do 12 din, hruške od 8 do 10 din, grozdje pa od 13 do 15 dinarjev.

Te dni je na celjski tržnici veliko več prodajalcev obrtniških izdelkov in bižuteristov kot pa tistih, ki ponujajo sadje in zelenjavo. Cene so naslednje: jajca 2,80 do 3 din, fižol 25, krompir 7, čebula 8 do 10, česen 50, korenje 20, glavnato zelje 5, špinača 60, solata 20, ohrovt 15, kisla repa in kislo zelje 12, motovilec 60, regrat 60, banane 12, grenivke 16, limone 20, jabolka 10, suhe slive 25 dinarjev.

V Novem mestu so prodajali prvo pošiljko pomaranč po 12,40 din kg, drugo že po 17,30 do 20 dinarjev. Za kilogram limon je treba plačati od 17 do 25 dinarjev, za grenivko 12—15 dinarjev, banane 11 dinarjev, jabolka 11 do 15 dinarjev, hruške 20—23 dinarjev, suhe slive od 24 do 30 dinarjev. Dovolj je solate endivije po 20 dinarjev, por 15 do 20 dinarjev, paprika 30 dinarjev, paradižnik 30 dinarjev, sveže zelje 10 dinarjev, čebule 8 do 10 dinarjev, česen 50 dinarjev, korenje 20 dinarjev.

V Kopru so bile stojnice dobro založene. Zelena solata je bila po 15 din kilogram, glavnato zelje po 10 din, motovilec po 25 din za kg, krompir po 5 din, čebula po 10 din, suhe slive po 26 do 30 din, fižol 27 din za kg, česen 25 din, cvetača 10 din za kg. Od sadja je bilo mogoče tudi tokrat dobiti le manj kvalitetno. Banane so bile po 8 din, jabolka pa po 6 din kilogram.

DOPISNIKI DELA

Stiska na vsej črti

Predlog za 0,5-odstotni prispevek iz bruto OD v celjski občini

CELJE, 9. febr. — Izvršni svet je sklenil posredovati delegatom v premislek in razpravo predlog o uvedbi 0,5-odstotnega prispevka iz bruto osebnih dohodkov tozd, ker je to edina rešitev za uresničitev nekaterih neodložljivih nalog.

Kot so pojasnili, bi morali v prvi vrsti začeti graditi predvidene družbene centre v tistih krajevnih skupnostih (in teh je precej), ki nimajo prostorov za delovanje delegatskega sistema. Nujno bi morali zagotoviti večji delež za obnovo Joštovega mlina, v katerem bo dobil prostor zgodovinski arhiv. Ta namreč že nekaj let ne more sprejemati nobenega gradiva, kar pomeni, da dokumenti propadajo in je škoda očitna. Ne nazadnje pa bi manjša sredstva poleg tistih, ki so že zagotovljena v občinskem proračunu, namenili za začetek gradnje nove upravne zgradbe, s čimer bi po dograditvi Narodni dom postal celjski kulturni center.

Če bodo predlog izvršnega sveta sprejeli, bodo do konca leta zbrali nekaj nad 11 milijonov dinarjev.

H. D.

Žalec: množica delegacij

V vsej občini so priprave na bližnje volitve v polnem razmahu

ŽALEC, 9. febr. — V žalski občini so doslej evidentirali blizu 3300 možnih kandidatov.

Medtem ko bodo v štirih krajevnih skupnostih imeli 40 posebnih delegacij, v petnajstih pa 60 združenih za SIS (doslej 19 splošnih), bo v združenem delu 210 posebnih, 56 združenih in 36 splošnih delegacij. V vseh delegacijah bodo volili dva člana več kot predvideva poslovnik, to pa zato, da bi se ognili morebitnim prezgodnjim nadomestnim volitvam. V novem sistemu tudi v žalski občini ne bo več konferenc delegacij, ker se pač niso obnesle.

V občini bo še nekaj časa v javni razpravi tudi predlog možnih kandidatov za vodilne funkcije. Med njimi predlagajo za predsednika občinske skupščine oziroma izvršnega sveta dosedanja predsednika Vlada Goriška in Jožeta Jana, za predsednika zbora združenega dela Nado Flis, predsednika zbora krajevnih skupnosti Franca Ježovnika in predsednika družbenopolitičnega zbora Ludvika Semprimožnika.

D. H.

V POČASTITEV KULTURNEGA PRAZNIKA

Plakete Prežihovega Voranca

KOTLJE, 9. febr. — Na včerajšnji slavnostni seji skupščine kulturne skupnosti občine Ravne so letos prvič podelili plakete Prežihovega Voranca, ki jih bodo odslej — vsako leto ob slovenskem kulturnem prazniku in v okviru Vorančevih kulturnih dni, podeljevali zaslužnim kulturnim delavcem, tozdom, krajevnim skupnostim ali društvom za uspehe pri razvoju samoupravnih odnosov v kulturni politiki, za pomembnejše prispevke pri programski usmeritvi, za samostojne kulturne dosežke ter za obveščanje o kulturni dejavnosti.

Zlato plaketo Prežihovega Voranca so letos namenili dr. Francu Sušniku, ravnatelju študijske knjižnice na Ravnah, prej dolgoletnemu ravnatelju in ustanovitelju ondotne gimnazije, za izjemno bogat in ustvarjalen prispevek ter mentorsko delo v kulturnih prizadevanjih koroške krajine. Srebrne Prežihove plakete so dobili Mitja Šipek za igralske nastope, Jože Logar za prizadevno delo pri ohranjevanju kulturne dediščine in moški pevski zbor »Vres« DPD Svoboda s Prevalj za širjenje glasbene kulture in številne uspešne nastope doma in v tujini.

O pomenu slovenskega kulturnega praznika in o prizadevanjih za razvoj že zdaj zelo bogate domače kulturne ustvarjalnosti je na slavnostni seji skupščine spregovoril njen predsednik Janez Mrdavšič. Delegati so tudi sprejeli predlog sklepa, da bi kulturni dom v Kotljah poimenovali po Prežihovem Vorancu.

V bogatem kulturnem sporedu so nastopili pevski zbor KD Prežihov Voranc z Raven, recitatorji, učenci glasbene šole in gledališke skupine z Raven.

I. P.

Proslava, Savinove nagrade in priznanja

ŽALEC, 9. febr. — Osrednja proslava slovenskega kulturnega praznika žalske občine, ki jo pripravljata občinska kulturna skupnost in zveza kulturnih organizacij bo v soboto, ob 17. uri, v dvorani Hmeljarskega doma. V programu bodo sodelovali: dekliški pevski zbor iz Bačke Palanke, študentski recitatorski krožek ter člani Svobode Žalec.

Na proslavi bodo podelili tudi letošnje Savinove nagrade in priznanja. Nagradi prejmeta moški pevski zbor DPD Svobode Žalec in godba na pihala Zabukovica; priznanja: dramska skupina DPD Svobode Polzela, godba na pihala Prebold, Prosvetno društvo Trnava, ZKPO Žalec, Terezija Ažman, Jožica Burmen, Vili Germadnik, Vlado Gorišek, Tončka Hazler, Jože Jan, Majda Ježovnik, Marija Javornik, Julka Kučer, Lilija Lukman, Štefka Leković, Ivan Mikek, Franc Oglajner, Ivan Palir, Nina Pavletič, Ivan Robič, Zvonka Ramšak, Anton Vočko, Vera Žužej in Ida Završnik.

T. T.

Razstava del slovenskih impresionistov

RADLJE OB DRAVI, 9. febr. — Slovenski kulturni praznik so slovesno proslavili tudi v radeljski občini. Na sinočnji osrednji slovesnosti v Radljah, kjer so nastopili domači recitatorji in moški pevski zbor Janko Vincenc-Harkov, so podelili tudi letošnje plakete kulturne skupnosti. Dobili so jih Štefan Kresnik za delo na likovnem področju, Maks Pok za delo v kulturnem društvu Josipdol na Pohorju, osnovna šola Podvelka za delež v kulturnem življenju kraja ter godba na pihala iz Vuzenice za dolgoletno dejavnost.

Sinoči so v Radljah, v salonu Ars, tudi slovesno odprli razstavo del slovenskih slikarjev impresionistov Ivana Groharja, Riharda Jakopiča, Mateja Sternena in Matije Jame.

I. P.

STOJAN POŽAR: »Siritev dopisniške mreže, to je ena naših pomembnih nalog.«

vstopaš v eno izmed samoravnih ustanov. Razvijal se je pač kakor je vedel in znal. Zato bo nujno potrebno nekaj ukreniti, da se bo razvil tako, kot bi se že zdavnaj moral. Razviti se, pa za nas pomeni dobiti nov RTV dom. Žal pa moram povedati, da je misel o novem RTV domu v Mariboru stara prav toliko kot Radio Maribor sam. Vsi so le obljubljali, nikoli pa ni bilo nič narejenega.«

Naj to pomeni, da bo ena glavnih vaših nalog v bodoče borba za novo radijsko hišo?

»Prav gotovo bo to ena izmed zelo pomembnih mojih nalog, nikakor pa edina. Vedeti moramo, da je lokacija za novo hišo že znana (stala naj bi pod Pekrsko gorco) in da je občina zemljišče že odkupila. Narejeni pa so že tudi idejni projekti, po katerih naj bi imeli dva studia za potrebe radia, en televizijski studio ter seveda vse spremljevalne prostore. Lokacija pa je izbrana tako, da daje veliko možnosti za širitev.«

Kakšne pa naj bi bile ostale naloge?

»Predvsem širitev dopisniške mreže. Zavedati se moramo, da smo regionalna radijska postaja in da moramo to tudi ostati, le da se moramo še bolj približati ljudem, ki nas poslušajo. Nikakor ne smemo posnemati radia Ljubljane. Radio Ljubljana pa nas bo moral bolj upoštevati. Vendar ne le nas, ampak vse lokalne radijske postaje. Preveč centralizirano delo naše glavne radijske postaje bo treba na nek način premostiti. Lokalne radijske postaje bodo morale najti prostor v centralnem programu, ki jih bo moral uporabiti kot svoje dopolnilo.«

CELJSKE DILEME

Nepripravljeni na plin

Štiriletna razprava o plinifikaciji brez rezultatov — Spustiti plin mimo Celja bi pomenilo milijonsko škodo

CELJE, 9. febr. — Po štiriletnih razpravah o tako imenovani plinifikaciji je rezultat skoraj enak ničli, ali če bi ostali pri temi, plinsko neviden.

Ni projekta, ni rešitev, ni znano, kako bodo plin speljali do potrošnikov, ali ga bodo spuščali v zrak, kolikšna bo cena itd. Predvidevanja, da bodo z njim ogrevali tudi nove stanovanjske soseske, utegnejo biti zelo nestvarna, ker ni rečeno, da bodo stanovalci pristali na vsakršno ceno, še najmanj na tako, ki bi bila morda višja od cene klasičnega ogrevanja.

Takšne pripombe v zvezi s plinsko preskrbo je bilo slišati na včerajšnji seji izvršnega sveta. Rečeno je bilo, da so razmere posledica tega, ker se pri Petrolu s problematiko plina ukvarjata le dva človeka, Plinarna-vodovod, ki bi morala biti nosilec projekta, pa temu strokovno ni kos. Pravzaprav je zelo zaskrbljujoče izzvenela ugotovitev razvojnega centra, da v Celju ni nikogar, ki bi obvladal plinsko problematiko, ampak bi strokovnjake našli kvečjemu še v Zagrebu. Podatki v okviru študije o energetski bilanci Celja kažejo, da bi v prihodnjih dveh, treh letih moralo združeno delo zagotoviti 50 milijonov dinarjev za primarno in sekundarno omrežje; pri tem računajo s porabo 20 milijonov kubičnih metrov zemeljskega plina 1980. leta in s kakim milijonom kubikov plina, ki ga mešajo v Celju. Vrednost plinske energije bi tako dosegla blizu 80 milijonov din (predvidena cena za kubični meter od 3 do 3,20 din), v primeru, da bi plin spustili mimo Celja, pa bi bilo za 20 milijonov dinarjev gospodarske škode.

Problem je dokaj zamotan in ker je plin tudi nevaren, se zdi še toliko bolj čudno, da Plinarna-vodovod oziroma celjska družbena skupnost doslej sploh ni razmišljala, da bi si zagotovila dovolj strokovnjakov. V takšnih okoliščinah je gotovo najboljša in edina možna rešitev, ki jo predlaga izvršni svet. Po njegovem je treba takoj sprejeti odločitev o energetski bilanci Celja, ki jo je izdelal razvojni center, na tej podlagi pa naj Plinarna-vodovod, če je sposobna, pripravi projekt sama, ali v nasprotnem primeru sklene pogodbo o inženiringu z ustrezno drugo organizacijo. Pri tem mora svoj delež prevzeti tudi občinska komunalna skupnost. Časa za odlašanje ni, kajti v pol leta bo plin v Celju.

DRAGO HRIBAR

AVTO + magazin
AVTO magazin

ANKETA

Želje so le prevelike

V šmarski občini načrtujejo nove vodovode, ceste in še marsikaj, manjka pa jim denar, da bi jih tudi uresničili

ŠMARJE PRI JELŠAH, 9. febr. — Anketa v 24 krajevnih skupnostih šmarske občine (za KS Dobovec ni podatkov) o tem, kaj načrtujejo letos postoriti v svojih krajih, je pokazala veliko potreb, ki tarejo prebivalce te manj razvite občine. Največ je seveda potreb po sodobnejših cestiščih, preskrbi z zdravo pitno vodo in elektrifikaciji.

Kot rečeno, v občini s približno 30.000 prebivalci, manjka še kopica najnujnejših komunalnih naprav. Tega se zavedajo vsi, res pa je, da načrti, ki so si jih zastavili za letošnje leto ne kažejo najbolj realne slike. Če povemo, da bi prebivalci teh krajev želeli letos posodobiti približno 87 kilometrov cest, podaljšati vodovodno omrežje za dobrih 32 kilometrov ter napraviti 272 novih vodovodnih priključkov, v 72 gospodinjstev pa napeljati elektriko, da o ostalih željah ne govorimo, se lahko vprašamo, od kod denar za tako obsežna dela.

Prebivalci krajevnih skupnosti, ki so prav gotovo iz svojih letošnjih načrtov že tudi črtali marsikatero veliko željo, so pripravljeni letos ob krajevnih samoprispevkih v skupni višini nekaj preko 7,5 milijona dinarjev, zbrati še dodatnih pet in pol milijona dinarjev, nekaj manj pa prispevati s prostovoljnim delom. Skupaj bi vse troje znesloo približno 18,5 milijona dinarjev ali komaj slabih 40 odstotkov od predračunske vsote za vsa dela — okoli 48 milijonov dinarjev.

Z »drugimi viri«, ki naj bi zagotovili manjkajoči del, skoraj 30 milijonov dinarjev, pa je mišljen predvsem denar, ki naj bi ga k tem delom priložila komunalna interesna skupnost. Manj kot verjetno je, da bi komunalna skupnost zmogla take izdatke, hkrati pa je tudi vprašljivo, ali bodo krajani sami res lahko prispevali tolikšen delež.

Prav zato so se v Šmarju dogovorili, da bodo načrte krajevnih skupnosti še enkrat preverili in proučili ter jih postavili na bolj trdne finančne noge. Poleg naštetih del se bodo morali torej še enkrat pogovoriti ali bodo zmogli v letošnjem letu narediti deset mrliških vežic, pričeti gradnjo petih kulturnih domov in prav toliko športnih objektov, zgraditi tri večnamenske gasilske domove, v treh krajevnih skupnostih reševati vprašanja kanalizacije, pa poskrbeti za telefonsko napeljavo, dva mostova, dom družbenih organizacij, bazen in še kaj.

VLADO SMOLE